

DE LOCALE WETTEN

EN

VOLKSRAADSBESLUITEN

DER

ZUID-AFR. REPUBLIEK,

BENEVENS

de Proclamaties van ZHEd. den Staatspresident en de
belangrijke Gouvernements-Kennisgevingen,

GEDURENDE HET JAAR

1895.

In opdracht der Regeering bijeengebracht en van een bladwijzer
voorzien door

DR. H. J. COSTER,

Advocaat van het Hooggerechtshof der Z. A. Republiek.

GEDRUKT TER STAATSDRUKKERIJ VAN DE Z. A. REPUBLIEK,
PRETORIA 1896.

Locale Wetten der Z. A. Republiek.

1895.

WET N°. 1, 1895,

TOT HET MAKEN VAN EENIGE NADERE BEPALINGEN OMTRENT
DE WIJZE VAN RECHTSPLEGING IN CRIMINEELE ZAKEN.

*Goedgekeurd en aangenomen bij art. 92, d.d. 16 Mei 1895, van de
besluiten van den Edelachtb. Tweeden Volksraad, welk besluit
door den Edelachtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving werd
aangenomen bij art. 212, d.d. 29 Mei 1895.*

NADEMAAL het noodig geoordeeld is eenige nadere
bepalingen te maken omtrent de wijze van rechts-
pleging in crimineele zaken, zoo wordt hierbij vastge-
steld als volgt:

ARTIKEL 1. Alle ambtenaren en officieren van deze
Republiek, die volgens de wet verplicht en bevoegd
zijn tot de gevangenneming van eenigen persoon, ver-
dacht of beschuldigd van eenig strafbaar feit, zullen
gehouden zijn zoodanigen persoon ook gevangen te
nemen op vertoon van een telegram van eenigen amb-
tenaar der diplomatie, rechterlijke macht of politie,
houdende vermelding dat, en tevens voor welk door
den gevangen te nemen persoon gepleegd strafbaar
feit, een wettige lastbrief tot gevangenneming is uit-
gereikt, zullende zoodanige gevangenneming van kracht
blijven totdat de bedoelde lastbrief zal zijn overgezonden
naar de plaats waar de gevangengenomen persoon zich

Wanneer iemand op
een telegram gear-
resteerd kan worden.

Binnen 30 dagen
moet lastbrief zijn
opgezonden.

in hechtenis bevindt, echter niet langer dan dertig dagen na de gevangenneming.

Verlenging van dien termijn mogelijk.

Deze termijn van dertig dagen kan op eene gegronde reden opgevende applicatie door het Hoog Gerechtshof of een Rechter in camera worden verlengd bij een order, voor eenen in die order te bepalen tijd, doch in geen geval voor meer dan nogmaals dertig dagen.

Het Hof of de Rechter voornoemd kan ten alle tijde het ontslag van zoodanigen gevangene gelasten.

Art. 121 C. P. vervallen.

2. Artikel 121 van wet 5, 1864, zooals goedgekeurd door Volksraadsbesluit in October 1866, zijnde ordonnantie reguleerende de wijze van rechtspleging in crimineele zaken vervalt hiermede.

Echtgenooten mogen in elkanders zaak getuigenis afleggen.

3. Man en vrouw zullen voor of tegen elkaar getuigenis kunnen geven, wanneer zij, of een hunner, zulks verlangen.

Beschuldigde mag getuigenis afleggen.

4. De beschuldigde zal, wanneer hij zulks verlangt, tot het geven van getuigenis worden toegelaten.

Aan hem zullen echter in dat geval geene vragen mogen worden gesteld, die zouden kunnen strekken om aan te toonen dat hij eenige andere misdaad dan waarvoor hij terecht staat, heeft gepleegd of deswege veroordeeld is, tenzij het bewijs hiervan kan worden toegelaten om te geraken tot het bewijs van het feit, waarvoor hij terecht staat, of tenzij hij getuigen in zijne zaak heeft gebracht om iets omtrent zijn goed gedrag en levensloop te verklaren.

Inwerkingtreding.

5. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 10 Juni 1895.

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 12 Juni 1895.

WET N°. 2, 1895.

Goedgekeurd en geamendeerd bij artt. 366 en 368 van de notulen van den Edelachtb. Eersten Volksraad, d.d. 14 Juni 1895.

NADEMAAL de noodzakelijkheid gebleken is bepalingen neer te leggen omtrent den verkoop van vervalschte en bedorven eet- en drinkwaren en geneesmiddelen, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

ARTIKEL 1. Hij die verkoopt, te koop aanbiedt, aflevert, verruult of in bezit heeft of doet verkoopen, te koop aanbieden, afleveren, verhandelen, of verruilen vervalschte of bedorven eet- en drinkwaren of geneesmiddelen, schadelijk voor menschelijk gebruik, zal worden gestraft met eene boete van ten hoogste vijftig pond sterling (£50) of bij wanbetaling met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden met of zonder harden arbeid.

Strafbepaling tegen het verkoopen enz. van vervalschte levensmiddelen enz.

Van de alinea 1 van dit artikel zijn uitgesloten granen waarvan een monster geleverd wordt, wanneer het verkochte overeenkomt met het monster.

2. Hij die opzettelijk eet- en drinkwaren of geneesmiddelen vervalscht en schadelijk maakt voor menschelijk gebruik en deze verkoopt, ten verkoop aanbiedt, aflevert of in bezit heeft of doet verkoopen, ten verkoop aanbieden, of afleveren, zal worden gestraft met eene boete van ten hoogste een honderd pond sterling (£100), of bij wanbetaling met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf maanden met of zonder harden arbeid.

Strafbepaling tegen het vervalschen van levensmiddelen enz.

3. Vervalschte of bedorven eet- en drinkwaren of geneesmiddelen, schadelijk voor menschelijk gebruik, zullen onmiddellijk in beslag kunnen genomen worden en worden vernietigd zonder eenige schadeloosstelling.

Inbeslagneming en vernietiging.

4. De lagere gerechtshoven in deze Republiek zullen jurisdictie hebben in gevallen van overtreding dezer wet.

Jurisdictie.

5. In ieder district en op ieder goudveld kan, waar zulks noodzakelijk is door de Regeering een bevoegd persoon worden aangesteld, die belast en gerechtigd zal zijn om alle verkochte, te koop aangeboden, afgeleverde of alle in bezit zijnde eet- en drinkwaren of geneesmiddelen te keuren of te onderzoeken.

Inspecteurs.

Beteekenis van "vervalschen."

6. Onder vervalsching wordt in deze wet verstaan: bijmenging of toevoeging van eenige stof schadelijk voor de gezondheid of gedaan met het doel om de hoeveelheid te vermeerderen of de hoedanigheid te vermindere-
ren of te verbergen.

7. Op het oogenblik van het in werking treden dezer wet zullen alle voorkomende gevallen onder deze wet worden gestraft, zonder uitzondering.

Inwerkingtreding.

8. Deze wet treedt in werking eene maand na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor.
Pretoria, 20 Juni 1895.

WET N°. 3, 1895,

VOOR HET MAKEN VAN NADERE BEPALINGEN OMTRENT DE
WIJZE VAN PROCEDUREEREN IN CIVIELE ZAKEN.

Goedgekeurd bij besluit van den EdelAchtb. Tweeden Volksraad, art. 247, dd. 29 Mei 1895, en voor kennisgeving aangenomen door den EdelAchtb. Eersten Volksraad bij zijn besluit, art. 269, dd. 5 Juni daaropvolgende.

NADEMAAL het noodig geoordeeld is nadere bepalingen te maken betrekkelijk de wijze van procedureeren in civiele zaken, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

Herroeping van art. 83, wet no. 11, 1892, (landdrosthoven) en art. 51, wet no. 1, 1874 (civiele procedure.)

ARTIKEL 1. Artikel 83 van wet no. 11, 1892 en artikel 51 van wet no. 1, 1874, worden hierbij herroepen.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 26 Juni 1895. Zij zal, voleens E.V.R.B., dd. 14 Juni 1895, art. 368, van kracht zijn totdat de E.V.R. in zijn a.s. zitting daarover nader zal hebben beslist.

2. Eenig persoon een vonnis in executie van eenig Hof in deze Republiek ten zijnen faveure hebbende, zal gerechtigd zijn aan den Registrateur van Acten, den Mijncommissaris of eenigen anderen ambtenaar belast met het registreeren van transporten of verbanden, schriftelijk kennis te geven van zoodanig vonnis, als wanneer die Registrateur van Akten, Mijncommissaris of andere ambtenaar verplicht en gehouden zal zijn, na ontvangst van zoodanige kennisgeving, vergezeld van een afschrift van het vonnis, behoorlijk gecertificeerd door den Griffier van het Hof, waardoor gemeld vonnis zal zijn uitgesproken, de registratie te weigeren van eenig transport of andere vervreemding, verband of andere bezwaring van eenige plaats, erf, claim of standplaats, staande ten name van den debiteur, tegen wien het vonnis als voormeld is verkregen, tot aan gemeld vonnis zal zijn voldaan.

Hoe in geval van executie de vervreemding of bezwaring van het onroerend goed enz. van den debiteur belet kan worden.

Het zal de plicht zijn van den crediteur, die het vonnis heeft verkregen en kennis heeft gegeven als voormeld, bij voldoening door den debiteur van hetgeen, waartoe hij bij het vonnis was veroordeeld, hiervan zonder verzuim mededeeling te doen aan den ambtenaar aan wien als boven kennis was gegeven: in gebreke waarvan de crediteur zich zal blootstellen aan eene actie tot verhaal van schade, door den debiteur door zoodanig verzuim geleden.

Plicht van den crediteur bij voldoening aan 't vonnis.

3. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 20 Juni 1895.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 26 Juni 1895.

WET N°. 4, 1895,

TOT HET MAKEN VAN BEPALINGEN OMTRENT DE AANSTELLING EN DE VERPLICHTINGEN VAN GOUVERNEMENTS-GENEESKUNDIGEN.

Goedgekeurd bij art. 322 van de notolen van den Edel Achtbaren Eersten Volksraad. dd. 10 Juni 1895.

NADEMAAL het noodig geoordeeld is bepalingen te maken omtrent de aanstelling en de verplichtingen van Gouvernements-geneeskundigen in de Zuid-Afrikaansche Republiek, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

Minstens één Gouvernements geneesheer in elk district.

Qualificaties.

Regeering kan verschillende geneesheeren in één district aanstellen.

Salaris.

Private praktijk.

Plichten van den Gouv. geneesheer.

Rapport over den gezondheidstoestand.

ARTIKEL 1. In elk district der Zuid-Afrikaansche Republiek zal de Regeering, indien mogelijk, minstens één geneeskundig ambtenaar aanstellen, met den titel van «Gouvernements-geneesheer.» Zoodanig ambtenaar moet behoorlijk gequalificeerd zijn als genees-, heel- en verloskundige, en eene licentie hebben om binnen de grenzen dezer Republiek als zoodanig te practiseeren.

2. Voor de doeleinden van deze wet zal de Regeering bevoegd zijn, naar gelang van omstandigheden, districten in wijken of anderszins te verdeelen en geneeskundige ambtenaren voor zoodanige wijken aan te stellen. Deze ambtenaren zullen binnen de grenzen hunner wijken in dezelfde positie en aan dezelfde regulaties onderworpen zijn, alsof zij Gouvernements-geneesheer in een district waren.

3. Door de Regeering wordt het salaris van iederen Gouvernements-geneesheer vastgesteld, onder nadere goedkeuring van den Eersten Volksraad, en de woonplaats van iederen Gouvernements-geneesheer aangewezen.

De Regeering zal tevens kunnen bepalen in welke gevallen het aan Gouvernements-geneesheeren al of niet geoorloofd zal zijn om private praktijk uit te oefenen.

4. De plichten van den Gouvernements-geneesheer binnen zijn district of wijk zullen zijn als volgt:

a. Wanneer niemand anders speciaal daartoe is aangesteld, zal hij als ambtenaar van publieke gezondheid werkzaam zijn en alle drie maanden een rapport over den gezondheidstoestand van zijn district of wijk aan de Regeering toezenden, benevens al zoodanige rapporten als de Regeering van tijd tot tijd moge vereischen.

- b. Het bezoeken van gevangenen en andere Gouvernements inrichtingen, het maandelijks rapporteeren aan het Hoofd van het Gevangeniswezen omtrent den gezondheidstoestand en het getal der zieken in die gevangenen, en het doen van zoodanige voorstellen tot verbetering daarvan, als hij raadzaam moge achten, bovendien het indienen van zoodanige andere rapporten als de Regeering moge eischen. Rapport over gevangenen enz.
- c. Het verplegen van alle gevangenen, krankzinnigen, behoeftigen en zoodanige andere personen (bijvoorbeeld slachtoffers van ongelukken) als door den Landdrost aan hem zal worden opgedragen, tenzij een ander daarvoor speciaal aangesteld wordt. Verpleging van gevangenen, krankzinnigen enz.
- d. Het houden van lijkschouwingen, het ontleden van lijken, het onderzoeken van gewonde en bezeerde personen, en het uitbrengen van rapport van zijne bevindingen omtrent een en ander aan den Staatsprocureur of diens vertegenwoordiger, den Landdrost, den Publieken Aanklager of anderen bevoegden ambtenaar van wien hij opdracht daartoe heeft gekregen. Lijkschouwing.
- e. Het tegenwoordig zijn bij de voltrekking van doodvonnissen, lichamelijke strafoefeningen en andere dergelijke gelegenheden, waar geneeskundige bijstand wenschelijk is, en het zenden van een schriftelijk rapport omtrent een en ander aan den Staatsprocureur. Bijwonen van lijfstraffen.
- f. Het onmiddellijk kennisgeven aan de Regeering van het dreigen of bestaan van eene epidemie, het doen van voorstellen aan de Regeering omtrent het nemen van maatregelen ter voorkoming en bestrijding daarvan, en het verrichten van alle werkzaamheden, die de Regeering hem naar aanleiding daarvan zal opdragen. Hulp bij epidemiën.
- g. Het inenten met koepokstof overeenkomstig regulaties, uitgevaardigd krachtens art. 32 der wet no. 4, 1887. ¹⁾ Inenting met koepokstof.
- h. In het algemeen het verrichten van alle werkzaamheden voor de Regeering, die binnen het gebied van zijne verplichtingen vallen, op verzoek van den Landdrost, Publieken Aanklager of ander persoon daartoe gemachtigd. Verdere werkzaamheden.
5. Aan alle uit deze wet voortvloeiende verplichtingen zal de Gouvernements-geneesheer, uitgesloten de gevallen in het tarief vermeld, zonder extra vergoeding moeten voldoen. Belooning voor zijne werkzaamheden.

¹⁾ Zie nu art. 32, wet no. 12, 1895.

Het zal echter de Regeering vrijstaan, onder zeer bijzondere omstandigheden, waar groot gevaar bestaat, eene buitengewone toelage toe te staan.

Werkzaamheden buiten het district worden vergoed.

6. De Regeering zal niet gerechtigd zijn van den Gouvernements-geneesheer te vergen dat hij kosteloos publieke diensten buiten zijn district of wijk verricht.

Opzending v. zieken naar h. gevangenis-hospitaal.

7. In steden, dorpen en andere plaatsen, waar geen Gouvernements-hospitaal is en geene voorzieningen voor dergelijke gevallen gemaakt zijn, zal de Gouvernements-geneesheer het recht hebben om behoeftige personen, slachtoffers van ongelukken en zoodanige andere personen als hem goeddunken zal, ter opname aan het Gevangenis-hospitaal te zenden. Hij zal verplicht zijn van zoodanige omstandigheid binnen 24 uren aan den Landdrost rapport te doen en tezamen met dezen ambtenaar toe te zien, dat aldus opgenomen personen zoo spoedig mogelijk weer vervoerd worden.

Niemand, aldus opgenomen zijnde, zal langer dan zeven dagen in het Gevangenis-hospitaal mogen verblijven, zonder verlof van den Staatsprocureur, aan wien door den Gouvernements-geneesheer een breedvoerig rapport, behelzende den aard en de omstandigheden van het geval, moet worden toegezonden.

De kosten uit zoodanige opname voortvloeiende, worden op eene afzonderlijke rekening gebracht.

Consult met andere geneesheeren.

8. Het zal den Gouvernements-geneesheer vrijstaan om in ernstige gevallen de hulp van een of meer bevoegde geneeskundigen in te roepen, wanneer hij zulks noodig acht. Hij moet van deze omstandigheid rapport zenden aan de Regeering.

De aldus ter assistentie geroepen geneeskundigen zullen betaald worden volgens het tarief voor private practizijs.

Tijdelijke vervanging van den Gouv. geneesheer.

9. Wanneer wegens ongesteldheid of andere redenen, de Gouvernements-geneesheer niet in staat is om zijne plichten behoorlijk te vervullen, zal de Landdrost van het district het recht hebben schriftelijk de assistentie van een of meer bevoegde geneeskundigen in te roepen. Hij zal van deze omstandigheid onmiddellijk rapport aan de Regeering moeten zenden.

De aldus ter assistentie geroepen geneeskundigen zullen betaald worden volgens het tarief voor private practizijs.

Afwezigheid en verlof van den Gouv. geneesheer.

10. Geen Gouvernements-geneesheer zal zich buiten zijn district of wijk voor langer dan 24 uren mogen verwijderen, zonder vooraf daartoe verlof te hebben bekomen van den Staatssecretaris.

In geen geval, behalve in geval van ziekte, zal zoodanig verlof voor langer dan twee maanden in elk jaar mogen worden toegestaan.

Gedurende de afwezigheid van den Gouvernements-geneesheer zal de Regeering, een door dezen aan te wijzen plaatsvervanger aanstellen. De aldus aangestelde plaatsvervanger zal aan dezelfde positie en dezelfde regulaties onderworpen zijn als de Gouvernements-geneesheer dien hij vervangt, doch zijne werkzaamheden als zoodanig moeten dadelijk ophouden zoodra deze terugkeert.

11. Ingeval een Gouvernements-geneesheer reden heeft om zich te beklagen over het gedrag of de handelwijze van eenigen ambtenaar, zal hij het recht hebben zich deswege direct te wenden tot de Regeering.

Hoe correspondentie gevoerd wordt.

In alle andere gevallen moet officieele correspondentie door middel van den Landdrost plaats hebben.

12. De Regeering zal op aanzoek van eenen Gouvernements-geneesheer, deze van alle medicijnen en geneeskundige benooidigheden, waaronder de in art. 4, subafd. *g*, bedoelde koepokstof, doch geen heilkundige instrumenten begrepen zijn, voorzien, tenzij andere voor de Regeering meer voordeelige schikkingen voor het verkrijgen daarvan gemaakt kunnen worden.

Regeering verschaft geneesmiddelen enz.

Van al hetgeen de Gouvernements-geneesheer aldus ontvangt moet hij aan de Regeering stipte verantwoording doen.

13. De Gouvernements-geneesheer zal onderworpen zijn aan alle regulaties die omtrent hem zijn of zullen worden vastgesteld.

Gouvts. geneesheer aan regulaties onderworpen.

In geval van plichtverzuim of wangedrag van welken aard ook, zal de Regeering bevoegd zijn te beslissen en handelend op te treden.

14. Alle vroegere wetten en bepalingen met deze wet in strijd worden bij deze herroepen.

Herroepingsclausule.

15. Deze wet treedt in werking drie maanden na publicatie in de *Staatscourant*. ¹⁾

Inwerkingtreding.

TARIEF.

Een Gouvernements-geneesheer zal buiten zijn vast salaris gerechtigd zijn tot de volgende vergoeding:

Tarief van vergoedingen waartoe Gouvernem. geneesheer buiten zijn salaris gerechtigd is.

1. Voor het onderzoek van een persoon die verwond is of aan eene ziekte lijdt . . .	£0 10 6
2. Voor het onderzoek van een persoon die aan eene besmettelijke of aanstekelijke ziekte lijdt	1 1 0
3. Voor een certificaat in gevallen van krankzinnigheid	1 1 0

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 3 Juli 1895.

4.	Voor het ontleden van een lijk	£5	5	0
5.	Voor een lijkschouwing zonder ontleding	2	2	0
6.	Voor een eenvoudig chemisch onderzoek van eenige stof	3	3	0
	Waar het onderzoek bijzonder moeilijk is of veel moeite kost, kan de Regeering voor het toekennen van eene speciale vergoeding schikkingen treffen.			
7.	Voor het bijwonen van elke lichamelijke straoefening doch bij elkaar nooit meer dan £2 0 0 per dag.	0	5	0
8.	Voor het bijwonen van het voltrekken van een doodvonnis	2	2	0
9.	Voor getuigenkosten in zijn officieele hoedanigheid, per uur, doch bij elkaar nooit meer dan £2 2 0 per dag	0	10	6
10.	Voor reiskosten voor meer dan 6 mijlen van het Landdrosthof of andere bepaalde plaats, per uur	0	5	0
	behalve wanneer de Regeering wegens den grooten afstand per uur £0 10. 0. billijk zal achten, doch bij elkaar nooit meer dan £3 3 0 per dag			
11.	Voor operaties op degenen die op Gouvernementskosten verpleegd worden, het amputeeren van een hand, voet, arm of been, behandeling van een bekleemde breuk en eene verlossing waarbij instrumenten noodig zijn	5	0	0

Tarief voor private practizijns.

Private practizijns die professioneele hulp aan de Regeering verleen en zijn gerechtigd tot de volgende vergoedingen:

1.	Voor consultatie met den Gouvernements-geneesheer	£2	2	0
2.	Voor het onderzoek van een persoon die verwond is of aan eene ziekte lijdt	1	0	0
3.	Voor het onderzoek van een persoon die aan eene besmettelijke of aanstekelijke ziekte lijdt	1	1	0
4.	Voor een certificaat in gevallen van krankzinnigheid	2	2	0
5.	Voor het ontleden van een lijk	10	10	0
6.	Voor een lijkschouwing zonder ontleding	3	3	0
7.	Voor chemische onderzoekingen zal de Regeering gerechtigd zijn om speciale schikkingen te treffen.			
8.	Voor het tegenwoordig zijn bij elke lichamelijke straoefening, doch bij elkaar nooit meer dan £3 per dag	0	10	6

9. Voor getuigenkosten per uur £0 10 6
doch bij elkaar niet meer dan £3 3 0
per dag.
10. Voor reiskosten per uur 0 10 0
doch bij elkaar niet meer dan £3 3 0
per dag.
11. Voor het bezoeken van behoeftige personen op verzoek van den Landdrost, voor elk bezoek £0 10 0

Private practizijns moeten het schriftelijk verzoek van den Landdrost, krachtens hetwelk zij handelend optreden, aan de door hen in te dienen declaratie hechten.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 27 Juni 1895.

WET N°. 5, 1895.

VEREISCHTEN VOOR HET EXAMEN VAN MIJNOPMETERS IN
DE ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

Goedgekeurd bij art. 323 van de beschuiten van den Edelachtbaren Tweeden Volksraad, d.d. 5 Juni 1895, en door den Edelachtbaren Eersten Volksraad onder art. 375, d.d. 15 Juni daaropvolgende voor kennisgeving aangenomen.

ARTIKEL 1. Ieder die wensch te toelaten te worden als mijnopmeter in de Zuid-Afrikaansche Republiek, moet zich aan een examen onderwerpen.

Geen toelating dan na afgelegd examen.

Zij die alreeds in het bezit zijn van een certificaat of diploma als mijnopmeter, verkregen in het buitenland, kunnen in termen van art. 16 der «Algemeene bepalingen omtrent de examens en toelatingen» van het geheele examen, of een gedeelte daarvan worden vrijgesteld, indien zulk een certificaat of diploma door den Raad van Examinatoren beschouwd wordt van denzelfden standaard te zijn als de certificaten hier te lande verleend door de Regeering van dezen Staat.

Kracht van buitenlandsche diploma's.

Examen-commissie.

2. *Examen-Commissie*.—Kandidaten zullen worden geëxamineerd door eene examen-commissie, te worden benoemd door den Raad van Examinatoren.

Voorwaarden voor toelating tot het examen.

3. *Voorwaarden voor toelating tot het examen*.—Ieder die toegelaten wenscht te worden tot het examen voor mijnopmeter, moet zich gedragen naar de «Algemeene bepalingen omtrent de examens en toelatingen.»

Bij de aanmelding moet worden gevoegd:

a. Eene korte beschrijving, door den applicant zelven geschreven en opgesteld, van zijne opleiding op de school, onder opgaaf van naam, woonplaats, ouderdom en geboorteplaats, met eene omschrijving van den cursus van onderwijs door hem gevolgd, in het bijzonder met betrekking tot het mijnopmeten.

b. Een beschrijvend certificaat van den graad op de school verkregen, zooals vereischt in art. 15 van de «Algemeene bepalingen omtrent de examens en de toelatingen».

c. Een certificaat van een geadmitteerden mijnopmeter, betreffende de praktische ervaring van den kandidaat in de verschillende mijnopmeters-werkzaamheden, over een tijdsverloop van minstens twee achtereenvolgende jaren.

Landmeters worden toegelaten wanneer zij 12 maanden in ondergrondmeting werkzaam zijn geweest.

4. Beëdigde landmeters, die tot het mijnopmeters-examen wenschen toegelaten te worden, behoeven alleen te bewijzen, dat zij voor een tijdperk van ten minste twaalf achtereenvolgende maanden, in ondergrondmeting zijn werkzaam geweest.

Vereischten voor 't examen.

5. Het examen bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte.

Theoretisch gedeelte.

Theoret. gedeelte.

Kandidaten voor het mijnopmeters-examen moeten ten eerste voldoen aan de ischen gesteld voor het theoretisch examen voor landmeters.

Landmeters, die door den Raad van Examinatoren zijn toegelaten, en die het examen voor mijnopmeters wenschen af te leggen, zijn dus van dit deel van het examen vrijgesteld. Evenzoo zullen personen, geen toegelaten landmeters zijnde, die evenwel kunnen aantoonen dat zij op den datum van in werking treding dezer wet, gedurende een achtereenvolgend tijdperk van minstens drie jaren zijn werkzaam geweest, van dit gedeelte van het examens zijn vrijgesteld. Voor deze personen is art. 4 ook van toepassing.

Practisch Gedeelte.

a. Teekenen. Het teekenen van mijnopmetersplannen insluitende het maken van topographische kaarten. Als bewijs zijner geoefendheid in het teekenen, moet de candidaat eenige teekeningen — zooals hem zullen worden opgegeven — overleggen, door hem zelf te worden geteekend. Buitendien moet hij eene kopie maken van een plan of kaart, welke onder direct toezicht van den Gouvernements-mijnopmeter moet worden uitgevoerd. Dit plan of deze kaart zal van niet te grooten omvang zijn, zoodat het in hoogstens drie dagen kan worden afge- werkt. Practisch gedeelte.

b. Mijnbewerking: zoodanige algemeene kennis als onontbeerlijk is voor een mijnopmeter, in het bijzonder van de verschillende methoden van mijnbewerking, alsmede zoodanige bekendheid met den aard der verstoringen van ertslagen en beddingen, om in staat te zijn aan anderen de noodige directies te kunnen geven in het opsporen van de verschoven of verstoorde gedeelten van zulke ertslagen.

c. Mijnopmeetkunde: grondige kennis van alle instrumenten in verband met ondergrond opmeting en nivelleering, hunne inrichting en behandeling, hunne fouten en de reguleering daarvan, verder: kennis van en oefening in de verbinding van boven- en ondergrond metingen, en van de verschillende methoden van opmeten en nivelleeren, alsook op welke wijze de daarbij voorkomende hindernissen en moeilijkheden kunnen vermeden of overkomen worden.

Candidaten behooren verder vertrouwd te zijn met het berekenen van opmetingslijnen, met de verschillende methodes van het in kaart brengen en met het duidelijk weergeven of aanschouwelijk voorstellen van de mijnwerken op de werkplannen.

d. Practische vraagstukken in verband met mijnopmeting.

e. Proefmeting. De proefmeting moet verricht worden op eene in werking zijnde mijn, en wordt door de examen-commissie voorgeschreven.

De opmetingen alsmede de nivelleeringen moeten zoowel onder- als bovengronds worden uitgevoerd; deze twee opmetingen (onder- en bovengrond), moeten met elkander verbonden worden, zoodat de betrekkelijke plaatsing wordt aangetoond van de voorwerpen aan de oppervlakte tot die in de mijn.

Er moeten steeds twee opmetingen als bovenaan-gegeven worden gemaakt, waarvan de eene met de theodoliet en het waterpas-instrument, en de andere met de boussole en de clinometer moet worden uitgevoerd.

Elk dezer opmetingen moet vergezeld gaan van een contrôle-opmeting, en de examen-commissie zal de nadere bijzonderheden voorschrijven aangaande de wijze waarop de opmetingen moeten gemaakt worden.

De boven- en ondergrond metingen moeten op gelijke wijze aan den « waren meridiaan » worden vastgelegd, en de vaste punten van de opmeting moeten worden bepaald door berekening van de coördinaten.

De horizontaal en verticaal plannen moeten worden uitgewerkt zooals omschreven in de « Instructies voor Mijnopmeters in de Z.A.R., 1894, » en de berekeningen van de opmetingslijnen en nivelleeringen moeten even volledig en duidelijk gegeven worden, als voorgeschreven in de instructies bovengenoemd.

De candidaat moet de plannen en daarbij behoorenden berekeningen onderteekenen met de beëdigde verklaring, dat hij deze, zonder eenige hulp van anderen heeft vervaardigd.

d. Kennis van de locale wetten en bepalingen, betrekking hebbende op Land- en Mijnmeting.

Tijd van inlevering van 't proefwerk.

6. *Tijd van inlevering van het proefwerk.*—De Examen-Commissie bepaalt den tijd binnen welken de proefmeting moet worden ingeleverd, welk tijdstip alleen wegens onvermijdelijke vertraging kan verlengd worden.

Herexamen eerst na zes maanden mogelijk.

7. Ingeval het examen geheel of gedeeltelijk onvoldoende wordt afgelegd, mag de candidaat zich niet eerder dan na verloop van zes maanden, voor een herexamen aanmelden.

Inwerkingtreding.

8. Deze vereischten treden in werking op 1 Januari 1896. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 27 Juni 1895.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 3 Juli 1895.

WET N°. 6, 1895,

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET N°. 13, 1886,

TOT HET DAARSTELLEN VAN EEN RAAD VAN EXAMINATOREN.

*Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den Edelachtb. Volksraad
art. 563, d.d. 18 Juni 1886.*

*Goedgekeurd en vastgesteld bij art. 555, d.d. 2 Juli 1895, van de
besluiten van den Edelachtb. Eersten Volksraad.*

NADEMAAL het wenschelijk en raadzaam is, om betere voorzieningen, dan tot hiertoe bestaan hebben, te maken voor degenen, die wenschen geëxamineerd te worden voor het bekleeden van zekere beroepen in de Zuid-Afrikaansche Republiek, en ten einde de beoefening van letteren en wetenschappen in deze Republiek te bevorderen en aan te moedigen, zoo zij en wordt door den Volksraad der Zuid-Afrikaansche Republiek vastgesteld als volgt:

ARTIKEL 1. Er zal een lichaam zijn dragende den naam van: «De Raad van Examinatoren in de Zuid-Afrikaansche Republiek». Samenstelling van den raad.

Dit lichaam zal bestaan uit tien leden, waarvan de Hoofdrechter, de Superintendent van Onderwijs, de Staatsprocureur, de Landmeter-Generaal en de Voorzitter van de Geneeskundige Commissie of diens plaatsvervanger ex-officio leden zullen zijn.

De overige (5) vijf leden worden aangesteld door den Staatspresident, met advies van den Uitvoerenden Raad, voor den tijd van drie jaar, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Volksraad.

2. In geval van vacature, zal de Raad tijdig den Staatspresident hiervan in kennis stellen, ten einde behoorlijk daarin te voorzien. Vacatures.

3. De Raad kiest uit zijn midden een Voorzitter en een Vice-Voorzitter. Hij zal voorts bevoegd zijn, zijne eigene «huishoudelijke» en «algemeene bepalingen» te maken met inbegrip van het regelen van de verschillende examens en het stellen van de noodige vereischten daarvoor, onder goedkeuring der Regeering en nadere bekrachtiging van den Volksraad, van welke bepalingen, regelingen en vereischten behoorlijk publicatie zal geschieden in de «Staatscourant». Bevoegdheden van den raad.

De Raad zal verder het recht hebben, aan personen, die geen leden van den Raad zijn, het examineeren in

bijzondere vakken, onder toezicht van den Raad, op te dragen.

Examens minstens eens per jaar.

4. De Raad zal gehouden zijn, op nader vast te stellen tijden, minstens éénmaal per jaar, gerege'd examens af te nemen voor de verschillende betrekkingen en ambten in deze Republiek, waarvoor een certificaat van bevoegdheid vereischt wordt. De vereischten voor en de nadere bepalingen betreffende deze examens te worden omschreven in «De Algemeene Bepalingen», bedoeld in art. 3 dezer wet. Publicatie van te houden examens zal minstens twee maanden vooraf geschieden in de «Staatscourant». De examens worden in de landstaal gehouden en, voor zoover zij verkrijgbaar zijn, zullen daartoe gebezigd worden handboeken in de Hollandsche taal. Alleen bij het onderzoek van kandidaten voor diploma's in vreemde talen zal het examen ook door middel der respectieve talen mogen gehouden worden.

Examens geschieden in de landstaal.

Toelating van medici en apothekers.

5. Alle praktizijns in de medicijnen en alle apothekers, die in de Republiek wenschen te practizeeren, zullen daartoe aanzoek doen bij den Raad van Examinatoren, die de zaak naar de Geneeskundige Commissie verwijzen zal. De beslissing zal geschieden door den Raad van Examinatoren, die, na het oordeel en advies van de Geneeskundige Commissie te hebben ingewonnen, het aanzoek al dan niet toestaat.

Raad reikt certificaten en akten uit.

6. De Raad zal bevoegd zijn, certificaten en akten van toelating te verleen en aan kandidaten, die aan de vereischten der respectieve examens voldaan hebben, alsmede aan applicanten, die elders een certificaat van bevoegdheid verkregen hebben en welk certificaat door den Raad als voldoende aan de in de Zuid-Afrikaansche Republiek gestelde eischen zal bevonden zijn.

Vereischten dier certificaten enz.

7. Om rechtsgeldig te zijn moeten bovengenoemde certificaten en akten van toelating onderteekend zijn door den Voorzitter en den Secretaris van den Raad van Examinatoren, en alle toelatingen zullen in de «Staatscourant» gepubliceerd worden.

Vereischten der examens zooveel mogelijk gelijk aan die in naburige Staten.

8. De vereischten der verschillende examens zullen zooveel mogelijk gelijk gesteld worden aan de vereischten voor dergelijke examens in de naburige Staten en Koloniën van Zuid-Afrika, ten einde wederzijdsche erkenning van diploma's en graden in de verschillende Staten en Koloniën te bevorderen en mogelijk te maken.

Verandering dier vereischten.

9. Veranderingen, door den Raad van Examinatoren gemaakt in de vereischten der verschillende examens, zullen niet in toepassing worden gebracht binnen één jaar na de publicatie in de «Staatscourant», in overeenstemming met art. 3 der wet.

Schoolwedstrijd.

10. De Raad zal jaarlijks één of meer vergelijkende examens houden voor leerlingen van ondersteunde

scholen in de Z. A. Republiek, onderworpen aan nadere regeling en nader te bepalen voorwaarden.

De Regeering stelt een zeker aantal prijzen ter beschikking van den Raad van Examinatoren, te worden toegekend aan leerlingen, die bij gezegde examens het hoogste aantal punten behaald hebben, welke prijzen respectievelijk de som van £20, £15 en £10 niet te boven zullen gaan.

11. De Raad zal het recht hebben te bezitten en te administreeren zoodanige gelden of legaten, als aan den Raad zullen worden toegekend of worden vermaakt door particuliere personen of corporatiën voor studiebeurzen of andere aanmoediging ter bevordering van het onderwijs, waarvan jaarlijks verslag zal gedaan worden aan de Regeering.

Raad beheert legaten enz.

12. Alle wetsbepalingen in strijd met deze wet worden hierbij herroepen.

Herroepingsclausule.

13. Deze wet zal in werking treden ééne maand na publicatie in de «Staatscourant». ¹⁾

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor.
Pretoria, 18 Juli 1895.

DE RAAD VAN EXAMINATOREN IN DE Z. A. REPUBLIEK.

ALGEMEENE BEPALINGEN OMTRENT DE EXAMENS EN DE TOELATINGEN.

ARTIKEL 1. De examens in letteren, wis- en natuurkunde en de onderwijzersexamens beginnen op den eersten Dinsdag van de maanden Maart en September. De schoolwedstrijd wordt alleen in September gehouden, tenzij de Raad van Examinatoren het noodig mocht oordeelen, ook dit examen tweemaal 's jaars te houden.

Tijdstip der examens.

De rechtsgeleerde examens, het examen voor landmeter, het examen voor mijnopmeter en het examen voor chemist en drogist beginnen op den eersten Dinsdag van de maanden April en October.

2. Ieder, die eenig examen wenscht af te leggen, zal verplicht zijn, twee maanden van te voren van zijn voornemen schriftelijk kennis te geven aan den Secretaris van den Raad, tevens overleggende een getuigschrift

Schriftelijke opgave voor examens.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 24 Juli 1895.

van goed gedrag benevens zulke andere getuigschriften als bovendien mogen worden vereischt.

3. Alle examens zullen zooveel doenlijk mondeling zoowel als schriftelijk geschieden.

Plaatsen waar de examens gehouden worden.

4. De examens worden te Pretoria gehouden en verder, voor zoover mogelijk en raadzaam, ook in andere steden of dorpen, waar, naar het oordeel van den Raad van Examinatoren, zich een genoegzaam aantal candidaten voor eenig examen heeft aangemeld om eene speciale voorziening voor dezulken te rechtvaardigen. De examens buiten Pretoria zullen, op last van den Raad van Examinatoren, geleid worden door de Inspecteurs van Scholen, aan wie ook het mondeling onderzoek, bij eenig examen voorgeschreven, wordt toevertrouwd, van welk mondeling onderzoek rapport wordt gedaan aan den Raad van Examinatoren. De Inspecteurs van Scholen zijn ambts-halve tot het leiden van deze examens verplicht, doch zullen als vergoeding voor buitengewone reis- en verblijfkosten en voor dit bijkomend werk eene belooning van £2 2s. genieten voor elken dag, waarop door hen dus een examen geleid wordt.

Wie de examens buiten Pretoria afneemt.

De Raad van Examinatoren heeft echter het recht, tegen gelijke belooning een anderen bevoegden persoon met de leiding dier examens te belasten.

Certificaat voor den schoolwedstrijd.

5. Behalve de bij wet bepaalde prijzen voor de best geslaagde candidaten bij het examen van den schoolwedstrijd zal een certificaat worden toegekend aan iederen candidaat, die aan de eischen van dit examen voldoet, overeenkomstig dezelfde bepalingen als vastgesteld voor de onderwijzers-examens.

Bepalingen van orde voor 't examen.

6. De examens zullen gehouden worden 's morgens van 9 tot 12 uur en 's middags van 2 tot 5 uur op iederen daarvoor bepaalden dag. Geen candidaat zal de examenzaal mogen verlaten, voordat hij zijne schriftelijke antwoorden op de gestelde vragen heeft ingeleverd en voordat minstens één uur van den examentijd verstreken is. Na het eerste uur wordt geen candidaat meer tot het examen toegelaten.

Dito.

7. De Raad van Examinatoren heeft het recht, den naam van een candidaat van de lijst te schrappen, indien deze bij het examen van ongepaste hulpmiddelen gebruik heeft gemaakt. In zoodanig geval kan de Raad den schuldigen candidaat verdere deelneming aan examens ontzeggen, hetzij tijdelijk, hetzij voor altijd.

Leeftijd van den candidaat voor 't onderwijzersexamen.

8. Om tot eenig onderwijzersexamen te worden toegelaten, moet de applicant op den dag van het examen den leeftijd van 15 jaren bereikt hebben.

Kosten der examens.

9. Niemand zal tot een examen worden toegelaten, tenzij hij minstens twee maanden vóór het examen,

waaraan hij wenscht deel te nemen, aan den Secretaris betaald heeft de respectieve bedragen als volgt:

- a. Voor elk onderwijzersexamen . . . . . £1.
 b. Voor 't «Vóór-candidaatsexamen» in de letteren,
 wis- en natuurkunde . . . . . £6.
 Voor 't «Candidaatsexamen» in letteren . . . . . £10.
 » » in wis- en natuurkunde £10.

N.B. Personen, die op grond van buitenlandsche diploma's, met of zonder aanvullingsexamen, een der letterkundige- of onderwijzers-certificaten wenschen te erlangen, zullen daarvoor slechts de helft van het gewone bedrag betalen.

- c. Voor 't «Voorloopig examen» voor het certificaat in de rechtsgeleerdheid IIde klasse en voor landmeters . . . . . £4.
 d. Voor 't examen in de rechtsgeleerdheid III kl. . . . £8.
     II kl. . . . . £12.
     I kl. 1e dl. £10.
     2e dl. £15.
 Voor transport- en verbanduitmaker . . . . . £10.
 e. Voor 't examen voor landmeter en voor het examen voor mijnopmeter (toegelaten landmeters, die applicanten zijn voor het mijnopmetersexamen betalen £5) . . . . . £15.
 f. Voor 't examen voor apotheker of chemist en drogist . . . . . £10.

N.B. Bovengemelde fooien sluiten niet in de resp. bedragen voor zegels op akten van toelating.

10. Als een candidaat zich van een examen terugtrekt of niet het vereischte aantal punten behaalt, zal het bedrag, door hem aan den Secretaris betaald, niet worden teruggegeven, doch hij zal gerechtigd zijn, nog eenmaal zonder verdere betaling aan zoodanig examen deel te nemen.

11. Om aan het examen van den schoolwedstrijd te kunnen deelnemen, moet de applicant minstens twee jaren aan een of meer der ondersteunde scholen in de Zuid-Afrikaansche Republiek onderwijs genoten hebben, en hiervan schriftelijk bewijs inzenden bij den Secretaris van den Raad, minstens 2 maanden vóór het examen.

Wie tot den schoolwedstrijd kan worden toegelaten.

Personen, die niet aan bovengenoemde voorwaarden kunnen voldoen, doch aan het examen wenschen deel te nemen, enkel met het doel, om als kweekeling te worden erkend, kunnen tot dit examen worden toegelaten, doch zijn van het mededingen naar de prijzen uitgesloten. De namen van zulke candidaten zullen, indien zij in het examen slagen, afzonderlijk worden vermeld.

De leerlingen van het Staats-Gymnasium te Pretoria zijn uitgesloten van dezen wedstrijd.

Een candidaat kan niet meer dan tweemaal tot den schoolwedstrijd worden toegelaten ter verkrijging van een gewoon certificaat.

Candidaten, die zonder lof in dit examen geslaagd zijn, kunnen, desverkiezende, zich bij 't eerste examen volgende op dat waarbij zij geslaagd zijn, andermaal aan het examen onderwerpen ter verkrijging van een certificaat met lof.

Alleen candidaten, die voor de eerste maal voor dit examen opgaan, kunnen voor een prijs in aanmerking komen.

Iemand, die den ouderdom van 18 jaren bereikt heeft, kan niet tot den schoolwedstrijd worden toegelaten.

Aantal onderwijzers examens.

12. Voor onderwijzers zullen er drie examens zijn, in rang aldus op elkaar volgende:

het examen der IIIde klasse;
 » » » IIde »
 » » » Iste »

In letteren, wis- en natuurkunde zullen er twee examens zijn, onderscheiden in «'t Vóór-candidaats-examen» en «'t Candidaatsexamen».

Aantal punten door candidaat te behalen.

13. Bij elk examen wordt de helft van het te verkrijgen aantal punten vereischt om te kunnen passeeren. Het aantal punten, vereischt in elk afzonderlijk vak, wordt door den Raad van Examinatoren bepaald. Degenen, die twee-derden van het te verkrijgen aantal punten behaald hebben, worden geacht met lof gepasseerd te zijn.

Wie toegelaten kan worden tot h. rechtsgel. ex. 3de klasse.

14. Om toegelaten te worden tot het examen van de IIIde klasse in de rechtsgeleerdheid, moet de applicant in het bezit zijn van het onderwijzers-certificaat der IIIde klasse, of een voldoende examen hebben afgelegd in de navolgende 8 vakken van het programma voor dat examen gesteld:

b. lezen; *c.* recitatie; *d.* rekenkunde; *f.* schrijven; *g.* taalkunde; *h.* geschiedenis; *i.* aardrijkskunde; *l.* natuurkunde.

Dit voorbereidend examen zal de candidaat onmiddellijk vóór het rechtsgeleerd examen kunnen doen, voor welk voorbereidend examen een bedrag van £2 moet betaald worden.

Idem tot dat der 2de klasse en tot dat voor landmeter.

Om toegelaten te worden tot het examen van de IIde klasse in de rechtsgeleerdheid en tot het examen voor landmeter, moet de applicant in het bezit zijn van het onderwijzers-certificaat der Iste klasse, of hij moet voldaan hebben aan de vereischten van het voorloopig

examen voor het certificaat in de rechtsgeleerdheid IIde klasse en voor de akte van toelating als landmeter, voor welk examen het bedrag, vermeld onder 9c, moet betaald worden.

Om toegelaten te worden tot het examen van de Iste klasse in de rechtsgeleerdheid, moet de applicant voldaan hebben aan de vereischten van het literarisch gedeelte A, of van het wis- en natuurkundig gedeelte B, van het «Vóór-candidaatsexamen» in letteren, wis- en natuurkunde, zooals nader aangegeven in het programma voor dit examen, of hij moet zoodanig ander certificaat verkregen hebben, als door den Raad van Examinatoren zal beschouwd worden van gelijke waarde te zijn.

Idem tot dat der 1ste klasse.

Om toegelaten te worden tot het examen voor apotheker, of chemist en drogist, moet de applicant in het bezit zijn van het onderwijzers-certificaat der IIde klasse, (hetwelk ook moet insluiten de volgende daar als optioneel vermelde vakken: Engelsche taal, meetkunde en stekunde); of hij moet een voldoende examen hebben afgelegd in de volgende tien vakken van het programma voor dat examen gesteld:

Idem tot dat van apotheker enz.

b. lezen; *c.* rekenkunde; *e.* schrijven; *f.* taalkunde; *g.* geschiedenis; *h.* aardrijkskunde; *j.* natuurkunde; *k.* natuurlijke historie; *n.* de Engelsche taal; *o.* meetkunde en stekunde; voor welk voorbereidend examen een bedrag van £3 moet betaald worden.

15. Waar in deze bepalingen melding gemaakt wordt van ouderdom of leeftijd van den candidaat, zal deze bij zijne applicatie aan den Secretaris moeten overleggen extract uit het doopregister, of, bij gebreke daarvan, bewijs moeten leveren ten genoegen van den Secretaris.

Bewijs van den leeftijd v. d. candidaat.

16. De Raad is bevoegd, onder nadere goedkeuring der Regeering, bij besluiten in 't algemeen vast te stellen, welke waarde aan buitenlandsche certificaten of diploma's zal worden toegekend en welke toelatingen daarop kunnen geschieden met of zonder aanvullingsexamen.

Buitenlandsche certificaten.

In bijzondere gevallen, waarin niet door algemeene besluiten als bovenbedoeld voorzien is, beslist de Raad, welke waarde aan buitenlandsche certificaten of diploma's zal worden toegekend en welke toelatingen daarop kunnen geschieden met of zonder aanvullingsexamen.

17. De Raad zal bevoegd zijn, voorziening te maken in gevallen, niet in deze bepalingen opgenomen, onder nadere goedkeuring der Regeering.

Raad kan nadere regels maken.

HUISHOUELIJKE BEPALINGEN.

ARTIKEL 1. De administratie en de correspondentie betreffende de zaken van den Raad van Examinatoren

Aanstelling van den secretaris.

zijn opgedragen aan een Secretaris, die op voordracht van den Raad wordt aangesteld.

De Secretaris is geen lid van den Raad.

Plichten van den secretaris.

De Secretaris is Thesaurier van den Raad, houdt boek van inkomsten en uitgaven, van alle gelden en zegels, verantwoordt maandelijks alle ingekomen gelden bij den Thesaurier-Generaal en maakt alle rekeningen voor den Raad uit, op last van den Raad.

Vergaderingen van den raad.

2. De Raad van Examinatoren vergadert op zulke tijden, dat er niet meer dan twee maanden tusschen de op elkander volgende vergaderingen zullen verlopen. Datum, uur en plaats van elke vergadering worden door den Secretaris bepaald, in overleg met den Voorzitter of diens plaatsvervanger.

Buitengewone vergaderingen zullen door den Secretaris belegd worden op schriftelijk verzoek van minstens twee leden van den Raad, vermeldende het speciale doel, waartoe zij eene vergadering begeeren.

Kennisgeving der vergaderingen.

3. De oproeping tot eene vergadering zal minstens 3 dagen te voren door schriftelijke kennisgeving geschieden.

Voor de in art. 2 bedoelde buitengewone vergaderingen zal de Secretaris in de kennisgeving het speciale doel der bijeenkomst vermelden.

Quorum.

4. Het quorum van den Raad van Examinatoren bestaat uit 5 leden. De stemming in de vergadering geschiedt bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen heeft de voorzitter of zijn plaatsvervanger een beslissende stem.

Stemmingen.

Bij het stemmen zullen de namen van degenen, die vóór of tegen een besluit of persoon gestemd hebben, niet worden opgeteekend, tenzij er om gevraagd wordt. Elk lid heeft te eeniger tijd het recht, zijn vóór- of tegenstem te doen aantekenen, behalve in stemmingen aangaande de toekenning of weigering van certificaten of onderscheidingen, als wanneer alleen de beslissing van den Raad zal worden aangeteekend.

Afwezigheid gedurende minstens 2 maanden.

De leden zijn verplicht, indien zij voor minstens twee maanden verhinderd zullen zijn de vergaderingen bij te wonen, daarvan aan den Secretaris kennis te geven.

De Raad zal daarop onmiddellijk iemand benoemen, om het zoo afwezig lid in den Raad te vertegenwoordigen, onder nadere goedkeuring der Regeering.

Lezen der notulen.

5. Bij de vergaderingen van den Raad worden eerst, tenzij de Raad mocht wenschen van de orde af te wijken, de notulen der vorige vergadering gearresteerd en daarna worden door den Secretaris de zaken ter behandeling voorgebracht.

Inhoud der notulen.

6. De Secretaris houdt notulen van de ter vergadering behandelde onderwerpen en genomen besluiten, maar niet van de discussiën.

Bij speciaal besluit van den Raad kunnen de discussiën over eenig onderwerp worden opgeteekend.

De Secretaris ontvangt alle stukken den Raad toekomende en brengt die in behoorlijke orde voor den Raad.

Alle zaken, welke volgens de Wet en de Bepalingen door den Secretaris kunnen behandeld worden, worden door hem afgedaan. Van alle correspondentie wordt door den Secretaris behoorlijk kopie gehouden.

7. De Raad benoemt, telkens voor een tijdstip van 3 jaren, uit zijn midden eene commissie, welke belast zal zijn met de nadere regeling der examens, de beoordeeling der door de examinatoren gestelde vragen en het opmaken van de resultaten der gehouden examens uit de verstrekte gegevens der respectieve examinatoren, alles onder nadere goedkeuring van den Raad.

Raad benoemt een commissie tot nadere regeling der examens.

De Commissie heeft, behoudens goedkeuring van den Raad, de bevoegdheid, desverreicht de hulp van één of meer deskundigen in te roepen.

8. De Raad benoemt de examinatoren voor de verschillende examens en kan daartoe zoowel leden van den Raad als andere bevoegde personen aanstellen.

Aanstelling en rapport der examinatoren.

De examinatoren zullen zoowel de door hen gestelde vragen, als het rapport der door hen gehouden examens, in duidelijk schrift, inleveren bij den Secretaris van den Raad binnen of op zulken tijd als door den Raad zal worden bepaald. Het beoordeelde werk wordt tegelijk met het desbetreffend rapport ingediend.

9. De Secretaris zendt aanzoeken om toelating van geneeskundigen, apothekers of chemisten en drogisten, nadat zij geregistreerd zijn, direct aan de Geneeskundige commissie en legt haar rapport met de documenten voor den Raad.

10. Bij alle examens zal de waarde der antwoorden van candidaten berekend worden naar den maatstaf van een bepaald getal punten, door den Raad te voren vastgesteld.

11. Aan elken examinerator wordt voor elk vak, naar evenredigheid van het aantal candidaten door hem geëxamineerd, een honorarium toegekend naar het volgende tarief:

Belooning der examinatoren.

a.	Schoolwedstrijd, voor elk achttal* candidaten	£2
b.	Onderwijzersexamen 3de klasse, voor elk zestal* candidaten	£2
c.	Onderwijzersexamen 2de klasse en 't examen in de rechtsgeleerdheid 3de klasse, voor elk viertal* candidaten	£2
d.	Onderwijzersexamen 1ste klasse, het voorloopig examen voor het certificaat in de	

* of gedeelte daarvan.

- rechtsgeleerdheid 2de klasse en voor de akte van toelating als landmeter, het examen in de rechtsgeleerdheid 2de klasse, het examen voor transport- en verbanduitmaker, het examen voor apotheker, het examen voor landmeter en het examen voor mijnopmeter, voor elk drietal* candidaten £2
- e. 't Examen in de rechtsgeleerdheid 1ste klasse, 't Voor-candidaats- en het candidaatsexamen, voor elk drietal* candidaten £4

N.B. Bij alle examens wordt voor het examineeren van candidaten in lezen en recitatie de helft van bovengenoemde honoraria toegekend.

Voor 't bijwonen eener vergadering van den Raad, of eener door den Raad benoemde commissie, wordt £1 per hoofd toegekend.

VEREISCHTEN VOOR DE EXAMENS.

HET EXAMEN VAN DEN SCHOOLWEDSTRIJD.

Schoolwedstrijd.

a. Bijbelsche geschiedenis: Hoofdpersonen (met uitzondering der Apostelen) en feiten uit het Oude en Nieuwe Testament in geregeld geschiedkundig verband.

b. Lezen: Duidelijk en vloeiend lezen, met inachtneming der leesteekens en woordverklaring.

c. Rekenkunde: De vier hoofdregels, ook met toepassing op het stelsel van munten, maten en gewichten in de Zuid-Afrikaansche Republiek in gebruik. Herleiding, gewone breuken (de samengestelde uitgesloten), bereedeneerde oplossing van vraagstukken, praktijk (Eng. practice) en de Romeinsche cijfers.

d. Schrijven: Groot, klein en middelsoort schrift.

e. Recitatie: Minstens 30 regels van een bekenden Hollandschen dichter goed uit het hoofd voor te dragen.

f. Taalkunde: Kennis der woordsoorten, der voornaamste geslachtsregels en van de beteekenis der naamvallen; verbuiging der zelfstandige naamwoorden, lidwoorden, bijvoegelijke naamwoorden en meest gebruikte voornaamwoorden en vervoeging der regelmatige werkwoorden; ontleding van enkelvoudige zinnen; dictaat; een eenvoudig opstel of brief over een gegeven onderwerp.

---

* of gedeelte daarvan.

g. Zangkunde: Kennis van de noten in den G-sleutel en van die in de Psalmboeken gebruikt; hunner waarde, voortekens en rusten en de namen der meest gebruikte intervallen. Het zingen van een Psalm- of Gezangvers, door den candidaat zelf te kiezen.

h. Geschiedenis: De geschiedenis van de Zuid-Afrikaansche Republiek, te beginnen met den Grooten Trek en de oorzaken daarvan; de Geschiedenis van Zuid-Afrika in geregelde volgorde van 1486 tot het einde der 17de eeuw.

i. Aardrijkskunde: Aardrijkskunde van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

j. Vormleer: Behandeling van den kubus en den balk (vlakken, lijnen, hoeken, oppervlakken en inhoud daarvan).

VEREISCHTEN VOOR DE ONDERWIJZERSEXAMENS.

A. HET ONDERWIJZERSEXAMEN DERDE KLASSE.

a. Bijbelsche Geschiedenis: Oud en Nieuw Testament in geregeld geschiedkundig verband.

Onderw. examen 3e Klasse.

b. Lezen: Duidelijk en vloeiend lezen, met inachtneming der leesteekens en woordverklaring.

c. Recitatie: Minstens 50 regels van een bekenden Hollandschen schrijver goed uit het hoofd voor te dragen.

d. Rekenkunde: Dezelfde vereischten als voor het examen van den schoolwedstrijd, benevens tiendeelige breuken, renteberekening (enkelvoudigen en samengestelden interest), winst- en verliesrekening, verhouding, gezelschapsrekening en menging.

e. Vormleer: Lijnen, vlakken en regelmatige lichamen.

f. Schrijven: Schoon- en kunstschrijven.

g. Taalkunde: De geheele taalkunde, met uitzondering van de woordvorming. Een opstel of brief over een gegeven (concreet) onderwerp. Dictaat.

h. Geschiedenis: De geheele geschiedenis van Zuid-Afrika en die van de Zuid-Afrikaansche Republiek in 't bijzonder. Beknopt overzicht der nieuwe wereldgeschiedenis, meer bijzonder die van Europa sedert 1789.

i. Aardrijkskunde: De hoofdtrekken der algemeene aardrijkskunde en de aardrijkskunde van Zuid-Afrika in 't bijzonder.

j. Opvoedkunde: De beginselen van de paedagogiek en schoolinrichting, met inbegrip van de methode van aanschouwings-onderwijs. Kennis van de wetten en bepalingen, betreffende het onderwijs in de Zuid-Afrikaansche Republiek.

k. Practisch onderwijzen: Applicanten moeten bevredegende bewijzen overleggen, dat zij voldoende be-

dreven zijn in de practijk van het onderwijs, of anders in tegenwoordigheid en ten genoegen van den Raad van Examinatoren, of van een door hem benoemden deskundige, één of meer gegeven onderwerpen met eene klas van leerlingen behandelen.

l. Natuurkunde: De algemeene eigenschappen der lichamen, de voornaamste werktuigen, die berusten op de leer der krachten, de barometer en de thermometer.

m. Zangkunde: Uitbreiding van de vereischten voor den Schoolwedstrijd; kennis van de noten in de verschillende sleutels en intervallen, hunne omkeeringen uitgesloten. Het zingen van een zangstukje, door den candidaat zelf te kiezen.

B. HET ONDERWIJZERSEXAMEN TWEDE KLASSE.

Onderw. examen 2e
klasse.

a. Bijbelsche geschiedenis: Oud en Nieuw Testament in geregeld geschiedkundig verband.

b. Lezen: Duidelijk en vloeiend lezen, met inachtneming der leestekens en woordverklaring (van moeilijker schrijvers dan voor 't onderwijzersexamen IIIde klasse).

c. Rekenkunde: Als voor 't onderwijzersexamen IIIde klasse, benevens evenredigheden, rekenkundige en meetkundige reeksen, vierkante en kubieke machten en wortels.

d. Vormleer: Uitbreiding der vereischten voor het onderwijzersexamen IIIde klasse.

e. Schrijven: Schoon- en kunstschrijven.

f. Taalkunde: De geheele taalkunde, met inbegrip van de woordvorming en den zinsbouw. Een opstel over een gegeven onderwerp (abstract). Dictaat.

g. Geschiedenis: De geschiedenis van Zuid-Afrika. Beknopt overzicht der wereldgeschiedenis.

h. Aardrijkskunde: De algemeene aardrijkskunde en die van Zuid-Afrika in 't bijzonder, benevens de grondbeginselen van de wis- en natuurkundige aardrijkskunde.

i. Opvoedkunde: Dezelfde vereischten als voor de opvoedkunde bij het onderwijzersexamen derde klasse, benevens kennis van de verschillende leerwijzen en de verschillende methoden voor het handhaven van orde en tucht in de school.

*i*¹. Practisch onderwijzen: dezelfde vereischten als voor het onderwijzersexamen derde klasse.

j. Natuurkunde: Beginselen der natuurkunde: 1o. Algemeene eigenschappen der lichamen; 2o. Leer van evenwicht en beweging der lichamen in de drie aggregatie-toestanden; 3o. Kennis van de eenvoudigste verschijnselen op het geheele gebied der natuurkunde.

k. Natuurlijke historie: De beginselen van dier- en plantkunde.

l. Teekenen: De beginselen van het handteekenen.

m. Zangkunde: Uitbreiding van de vereischten voor het onderwijzersexamen IIIde klasse, benevens de muzikale versiering, eenige kennis van de zangorganen en de ademhaling, het treffen der intervallen, de drieklanken zonder hunne omkeering, eenige kennis van transpositie en van de toonaarden der Psalm-melodieën. Het zingen van een Psalm- of Gezangvers niet naar eigen keuze.

De volgende vakken zijn optioneel:

n. Engelsch, Duitsch, Fransch: Lezen, dictaat, taalkunde (met uitzondering van de woordvorming), vertaling uit een dezer talen in 't Hollandsch en omgekeerd.

o. Beginselen der vlakke meetkunde en der stekkunde.

p. Nuttige en fraaie handwerken (voor onderwijzeressen), waarvoor de vereischten zijn als volgt:

Nuttige:

1. Naaien: Verschillende steken tot het vervaardigen van linnengoed, knoopsgaten en nestelgaten; stukjes inzetten.
2. Knippen: Ondergoed en huishoudlinnen.
3. Merken: Kruissteek, platte steek en gaatjes.
4. Linnenstoppen: Eenvoudige steken.
5. Mazen: Op gebreid goed.
6. Breien: Kousen, kinderkleederen, stukjes inbreien, patronen uitzien.
7. Open naaiwerk.

Fraaie:

1. Haken: Voornaamste steken, kantjes en patroontjes maken.
2. Tapisserie: Plat, relief, gobelin, patronen en kleuren uitzien.
3. Knoopen.
4. Tule- en kantdichten.
5. Borduurwerk in bonte kleuren (crowelwerk).
6. Kruissteek-borduursel.
7. Tule stoppen.

Andere handwerken, hier niet opgenoemd, welke candidater kunnen vertoonen, als koord, kwasten en franje maken, witborduren, koraalwerk, macroméwerk, frivolitéwerk, applicationwerk, mozaïekwerk, filet, guipure en antiek stopwerk, point lacé en de kantsteken, kleedingstukken en beurzen maken, patronen teekenen en overbrengen, hout- of porseleinschilderen, kurk- of houtsnijden, boetseeren, bloemenmaken van wol, leder, papier, was, veeren, vischschubben, schelpen; zilverborduursel e. m. a. zullen bij de beoordeeling in aanmerking komen.

N.B. Candidaten kunnen in nuttige of fraaie handwerken of ook in beide geëxamineerd worden.

g. Boekhouden.

N.B. Candidaten, die in één of meer dezer optioneele vakken de helft of meer dan de helft van het maximum punten behalen, krijgen voor die respectieve vakken eene bijzondere aanteekening op hunne akte, welke echter ook later na een afzonderlijk examen verkregen kan worden.

C. HET ONDERWIJZERSEXAMEN EERSTE KLASSE.

Onderw. examen 1e klasse.

a. De Hollandsche taalkunde: De geheele taalkunde, met inbegrip van de woordvorming en den zinsbouw; een opstel over een gegeven onderwerp (abstract). Lezen.

b. De Hollandsche letterkunde: Beknopt overzicht; grondige kennis van één of meer voorgeschreven werken.

c. De Engelsche taal: Evenals Hollandsch onder *a* en *b*.

d. De Duitsche of de Fransche taal: Vereischen voor beide laatste talen dezelfde als die voor het Hollandsch onder *a* en *b*.

e. Rekenkunde: In haar geheelen omvang, met inbegrip van de logaritmen.

f. Vlakke meetkunde: Tot en met de leer van de in- en omgeschreven veelhoeken.

g. Stelkunde: In haar geheelen omvang.

h. Geschiedenis: Overzicht der algemeene geschiedenis; grondige kennis van een opgegeven tijdvak; geschiedenis van Zuid-Afrika en leer der staatsinstellingen van Zuid-Afrika en van de Zuid-Afrikaansche Republiek in 't bijzonder.

i. Aardrijkskunde: De algemeene aardrijkskunde en die van Zuid-Afrika in het bijzonder, benevens de beginselen der wis- en natuurkundige aardrijkskunde en eenige kennis van volkenkunde.

j. Natuurkunde: Kennis van de voornaamste verschijnselen op natuurkundig gebied en van hunne verklaring zonder toepassing van driehoeksmeting.

k. Natuurlijke historie: Beknopt overzicht, inzonderheid der gewervelde dieren, der phanerogamen en der eenvoudigste delfstoffen; kennis van de levensverrichtingen der zoogdieren.

l. Teekenen: Als voor het onderwijzersexamen tweede klasse.

m. Onderwijsleer: Theoretisch en practisch.

n. Zangkunde: Dezelfde vereischen als voor het onderwijzersexamen tweede klasse, benevens de drieklanken en dominant septime-accorden met hunne omkeeringen. De methodiek van het zangonderwijs, de

verschillende zangstemmen en stemregisters, het van 't blad lezen en zingen van een eenvoudig zangstukje.

Candidaten, die één der twee onder letter *d* genoemde talen gekozen hebben, kunnen ook desverkiezende in de andere taal geëxamineerd worden en zullen dan op dezelfde voorwaarden als genoemd onder B eene aanteekening daarvoor op hunne akte krijgen.

N.B. Onderwijzers in het bezit van een certificaat der 2de klasse, kunnen desverkiezende een afzonderlijk examen afleggen en daarvoor een aanteekening op hun certificaat verkrijgen in een of meer der hieronder genoemde groepen van vakken van het program voor het onderwijzersexamen 1ste klasse, als boven omschreven. In elk geval wordt de helft van het gestelde aantal punten vereischt om te kunnen passeeren:

Groep	I.	{	<i>a.</i> Hollandsche taal.
			<i>b.</i> Hollandsche letterkunde.
»	II.		<i>c.</i> Engelsche taal- en letterkunde.
»	III.	{	<i>d.</i> Duitsche taal- en letterkunde,
			<i>e.</i> of
			<i>f.</i> Fransche taal- en letterkunde.
»	IV.	{	<i>e.</i> Rekenkunde.
			<i>f.</i> Vlakke meetkunde.
			<i>g.</i> Stelkunde.
»	V.	{	<i>h.</i> Geschiedenis.
			<i>i.</i> Aardrijkskunde.
»	VI.	{	<i>j.</i> Natuurkunde.
			<i>k.</i> Natuurlijke historie.
»	VII.		<i>m.</i> Onderwijsleer.
»	VIII.		<i>n.</i> Zangkunde.

VEREISCHTEN VOOR HET VOÓR-CANDIDAATS-EXAMEN IN LETTEREN, WIS- EN NATUURKUNDE.

I. LETTEREN.

a. De Hollandsche taal: Taalkunde; overzicht der Hollandsche letterkunde; lezen en verklaren van schrijvers der 17de en 18de eeuw en van moeilijker schrijvers der 19de eeuw; opstel.

Voór-candidaats-examen in letteren, wis- en natuurkunde.

b. De Engelsche taal: Taalkunde; overzicht der Engelsche letterkunde; vertalen uit het Engelsch in het Hollandsch en omgekeerd; lezen en verklaren van moeielijker schrijvers der 19de eeuw en eenige kennis van de werken van Shakespeare; opstel.

c. De Latijnsche taal: Taalkunde; vertalen uit het Hollandsch in het Latijn; vertalen en verklaren van moeielijker Latijnsch proza en poëzie, b. v. philosophische werken en brieven van Cicero, Tacitus, Horatius; vertalen ad aperturam van gemakkelijk Latijnsch proza en poëzie, zooals Cicero, Ovidius, Vergilius.

d. De Grieksche taal: Taalkunde, vertalen en verklaren van moeielijker Attisch proza, b. v. Plato of Demosthenes, en van Epische poëzie, Homerus; vertalen ad aperturam van gemakkelijker Attisch proza, b. v. Xenophon, Lysias.

e. De Duitse taal: Taalkunde; vertalen van 't Duitsch in 't Hollandsch en omgekeerd; lezen en vertalen van classieke schrijvers.

f. De Fransche taal: Evenals 't Duitsch.

g. Geschiedenis: Overzicht der algemeene geschiedenis (waarbij voornamelijk gelet zal worden op de Romeinsche geschiedenis en die der 16de en 17de eeuw); leer der staatsinstellingen van Zuid-Afrika en van de Zuid-Afrikaansche Republiek in 't bijzonder.

II. WIS- EN NATUURKUNDE.

a. Rekenkunde: In haar geheelen omvang.

b. Stelkunde: In haar geheelen omvang.

c. Meetkunde:

1. De vlakke meetkunde in haar geheelen omvang.

2. De stereometrie tot en met de regelmatige lichamen.

3. De vlakke driehoeksmeting, oplossing van trigonometrische en cyclometrische vergelijkingen.

d. Hoogere algebra: Drie hoofdstukken der hoogere algebra naar keuze van den candidaat.

e. Natuurkunde: Kennis van de grondbeginselen der natuurkunde en van de voornaamste verschijnselen, van hunne verklaring met toepassing van driehoeksmeting.

f. Scheikunde: Kennis der anorganische en organische scheikunde en kwalitatieve analyse der metalen.

g. Natuurlijke historie:

1. Beknopt overzicht der geheele systematische zoölogie, der anatomie en der physiologie, biologie en voortplanting, voornamelijk der vertebrata, arthropoda en mollusken.

2. Plantkunde: Natuurlijk stelsel, kennis der meest voorkomende phanerogamen en der vaat-cryptogamen en hunne voortplanting; morphologie, anatomie en physiologie.
3. Mineralogie: Kristallographie, kennis der voornaamste delfstoffen en van hunne bewerking, voornamelijk met het oog op Zuid-Afrika.
4. Geologie: Kennis der formaties en van eenige kenmerkende fossielen, voornamelijk met het oog op Zuid-Afrika.

Candidaten kunnen examen doen in, en een diploma verkrijgen voor één of beide der hier volgende afdeelingen:

A. LITERARISCHE AFDEELING.

B. WIS- EN NATUURKUNDIGE AFDEELING.

A : I. LETTEREN.

a. De Hollandsche taal b. De Engelsche taal c. De Latijnsche taal d. De Grieksche taal e. De Duitsche taal f. De Fransche taal g. Geschiedenis.	}	Als boven omschreven.

N.B. Van de drie onder *d*, *e* en *f* vermelde talen zijn slechts twee verplichtend, naar keuze van den examinandus. Desverkiezende kan deze ook in de derde taal geëxamineerd worden en daarvoor een aantekening op zijn diploma krijgen.

II. WIS- EN NATUURKUNDE.

- a. Rekenkunde als voor 't onderwijzersexamen 1e kl.
- b. Stelkunde » » » »
- c. Vlakke meetkunde als voor » »
- d. Vlakke driehoeksmeting, als boven omschreven.
- e. Natuurkunde, als voor 't onderwijzersexamen 1e kl.
- f. Scheikunde, als boven omschreven.
- g. Natuurlijke historie, als voor 't onderwijzersexamen 1ste klasse.

B : I. LETTEREN.

a. De Hollandsche taal b. De Engelsche taal c. Geschiedenis	}	Als boven omschreven.

II.—WIS- EN NATUURKUNDE.

a. Rekenkunde b. Stelkunde c. Meetkunde : 1. Vlakke meetkunde 2. Stereometrie 3. Vlakke driehoeksmeting d. Hoogere algebra e. Natuurkunde f. Scheikunde g. Natuurlijke historie : 1. Zoölogie 2. Plantkunde 3. Mineralogie 4. Geologie	}	Als boven omschreven.

Dit examen zal alleen te Pretoria worden afgenomen en gedeeltelijk mondeling geschieden, waarbij — wat de talen betreft — vooral ook op eene beschaafde en zuivere uitspraak zal gelet worden.

VEREISCHTEN VOOR HET CANDIDAATSEXAMEN
IN LETTEREN, WIS- EN NATUURKUNDE.

Candidaatsexamen
in letteren, wis- en
natuurkunde.

Dit examen is verdeeld in afdeeling: A. LETTEREN, en afdeeling: B. WIS- en NATUURKUNDE.

Candidaten kunnen zich, naar verkiezing, aan het examen in één dezer afdeelingen of in beide onderwerpen, nadat zij het vóór-candidaatsexamen met goed gevolg hebben afgelegd, of zoodanig ander examen, als door den Raad van Examinatoren daarmee gelijk wordt gesield. Candidaten, die in de ééne afdeeling geslaagd zijn, kunnen zich, desverkiezende, bij een volgende gelegenheid aan het examen in de andere afdeeling van het candidaats-examen onderwerpen.

A. LETTEREN.

a. De Hollandsche taal: Taalkunde; letterkunde; lezen en verklaren van schrijvers uit vroegeren en lateren tijd.

b. De Engelsche taal: Taal- en letterkunde, evenals in het Hollandsch.

c. De Latijnsche taal: Taalkunde, vertalen uit het Hollandsch in 't Latijn; vertalen en verklaren van moeilijker Latijnsch proza en van lyrische en dramatische poëzie; vertalen ad aperturam van Latijnsch proza en poëzie; prosodie; beknopt overzicht der letterkunde.

d. De Grieksche taal: Taalkunde (Attisch, Ionisch, en Episch dialect); vertalen in 't Hollandsch en 't Latijn van moeilijker Grieksch proza en van dramatische en epische poëzie; vertalen ad aperturam van Attisch proza en Epische poëzie; prosodie; beknopt overzicht der letterkunde.

e. De Duitsche taal: Taalkunde; vertaling; overzicht der letterkunde; lezen en verklaren der classieke en hedendaagsche schrijvers; of

f. De Fransche taal: vereischten evenals voor 't Duitsch.

g. Geschiedenis: De algemeene geschiedenis; de staatkundige aardrijkskunde en de Grieksche en Romeinsche antiquiteiten.

h. Wijsbegeerte: Beknopt overzicht van de geschiedenis der wijsbegeerte; beginselen der redeneerkunde, metaphysica en zielkunde.

B. WIS- EN NATUURKUNDE.

a. Kennis der hoogere algebra.

b. Kennis der stereometric.

c. Kennis der beschrijvende meetkunde tot aan de regelvlakken.

d. De boldriehoeksmeting.

e. De analytische meetkunde van het platte vlak, tot en met de algemeene vergelijkingen van den 2den graad.

f. De analytische meetkunde van de ruimte, tot en met de algemeene vergelijkingen van den 2den graad.

g. Beginselen der differentiaal- en integraalrekening.

h. Natuurkunde: Algemeene kennis van de grondbeginselen der analytische mechanica, statica en eenvoudigste vraagstukken over dynamica van een materiëel punt; grondbeginselen der natuurkunde als bij het vóór-candidaatsexamen, één der volgende hoofdstukken meer uitgebreid naar verkiezing:

Warmte, geluid, licht, magnetisme, electriciteit.

i. Scheikunde: Anorganische en organische scheikunde, leer der valentie, van het periodiek systeem, van de thermochemie en de grondbegrippen der electrolytische dissociatie. analyse (qualitatieve en quantitatieve) van eenvoudige verbindingen.

j. Natuurlijke Historie:

1. Dierkunde: Kennis der grondbeginselen van de geheele systematische zoölogie, der vergelijkende anatomie, der physiologie en der voornaamste biologische karakteristieken van de inlandsche dieren.

2. Plantkunde: Kennis van het natuurlijk stelsel, zoowel der phanerogame- als der cryptogame planten, morphologie, anatomische en physiologische kennis der voornaamste Zuid-Afrikaansche cultuurplanten, practische bedrevenheid in 'tmaken van eenvoudige microscopische preparaten.
3. Delfstofkunde: Kennis der kristalvormen, met inbegrip der hemietrische vormen, eigenschappen der kristalplaatjes en gepolariseerd licht; kennis der ertsen en der gesteenten, vooral van Zuid-Afrika; overzicht van de metallurgie en bedrevenheid in de behandeling van de blaaspijp.
4. Geologie: Kennis der formaties met hunne karakteristieke versteeningen.

Candidaten in afdeeling B (wis- en natuurkunde), kunnen een examen afleggen in wiskunde (*a, b, c, d, e, f, g*) + natuurkunde (*h*) + scheikunde (*i*); of
 In natuurkunde (*h*) + scheikunde (*i*) + natuurlijke historie (*j*).

Dit examen zal alleen te Pretoria worden afgenomen en gedeeltelijk mondeling geschieden.

Zij, die met goed gevolg het candidaatsexamen in letteren hebben afgelegd, zullen gerechtigd zijn tot het voeren van den titel Candidatus Litterarum (L. C.).

Zij, die met goed gevolg het candidaatsexamen in wis- en natuurkunde hebben afgelegd, zullen gerechtigd zijn tot het voeren van den titel Philosophiae Naturalis Candidatus (Ph. N. C.).

VEREISCHTEN VOOR HET „VOORLOOPIG EXAMEN
 VOOR HET CERTIFICAAT IN DE RECHTSGE-
 LEERDHEID II^{DE} KLASSE EN VOOR DE AKTE
 VAN TOELATING ALS LANDMETER”.

Voorloopig examen
 voor het certificaat
 rechtsgeleerdheid
 2e klasse enz.

a. De Nederlandsche taal: De geheele taalkunde, met inbegrip van de woordvorming en den zinsbouw; een opstel over een gegeven onderwerp.

b. De Engelsche taal: Evenals onder *a*; benevens vertaling van 't Engelsch in 't Hollandsch en omgekeerd.

c. Lezen: Duidelijk en vloeiend lezen, met inachtneming der leestekens en woordverklaring (van moeilijker schrijvers dan bij het onderwijzersexamen II^{de} klasse).

d. Rekenkunde: in haar geheelen omvang.

e. Vlakke meetkunde: in haar geheelen omvang.

f. Stelkunde: in haar geheelen omvang.

g. Geschiedenis: Overzicht der algemeene geschiedenis, grondige kennis van een opgegeven tijdvak; Geschiedenis van Zuid-Afrika en leer der staatsinstellingen van Zuid-Afrika en van de Zuid-Afrikaansche Republiek in 't bijzonder.

h. Aardrijkskunde: De algemeene aardrijkskunde en die van Zuid-Afrika in 't bijzonder.

i. Beginselen der natuurkunde
(Alleen voor aspirant-rechtsgeleerden):

1. Algemeene eigenschappen der lichamen;
2. Leer van evenwicht en beweging der lichamen in de drie aggregatie-toestanden;
3. Kennis van de eenvoudigste verschijnselen op het geheele gebied der natuurkunde.

j. Natuurlijke historic: De beginselen van dier- en plantkunde.

VEREISCHTEN VOOR DE EXAMENS IN DE RECHTSGELEERDHEID.

I. HET EXAMEN DER 1e KLASSE.

Dit examen is verdeeld in twee deelen. Candidaten, die het eerste deel met goed gevolg hebben afgelegd, kunnen niet dan minstens een jaar daarna tot het tweede deel worden toegelaten.

Rechtsgel. examen
1ste klasse.

EERSTE DEEL.

I. Romeinsch recht (twee papieren):

- a.* Instituten van Justinianus (Edit. Sandars),
- b.* Handboek van Modderman.

II. Jurisprudentie (twee papieren):

- a.* Austin's Jurisprudence, 2 deelen,
- b.* Holland's Jurisprudence,
- c.* Maine's Ancient Law.

III. Locale wetten: twee papieren, waarvan één uitsluitend over de constitutie der Zuid-Afrikaansche Republiek en die van de andere staten en koloniën van Zuid-Afrika.

TWEED E DEEL.

I. Romeinsch Recht (twee papieren). Een speciaal onderwerp, hetwelk tevoren wordt opgegeven (met den commentaar van Voet daarop).

- II. Romeinsch-Hollandsch Recht (twee papieren):
- a. De Groot's Inleiding,
  - b. Van Leeuwen's R.-H. Recht,
  - c. Van der Keessel's Theses Selectae,
  - d. Van der Linden's Handboek.
- III. Strafrecht (twee papieren):
- a. Van Deinse,
  - b. Stephen's Digest of the Criminal Law.
- IV. Bewijsrecht (twee papieren):
- a. Best's Principles of the Law of Evidence,
  - b. Stephen's Digest of the Law of Evidence.
- V. Contracten en Delicten, Torts (twee papieren):
- a. Pothier over Verbintenissen, 2 deelen, vertaald door v. d. Linden,
  - b. Pollock, The Law of Torts,
  - c. Broom's Common Law: Bk. I, Ch. 3; Bk. II, Ch. 1 & Ch. 3—6; Bk. III, Ch. 1—5.
- VI. Internationaal Recht (twee papieren):
1. Asser's Inleiding,
  2. Story's Conflict of Laws,
  3. Twiss' Laws of Nations in time of peace.

II. HET EXAMEN DER 2e KLASSE.

Rechtsgel. examen
2de klasse.

- I. Romeinsch-Hollandsch Recht (twee papieren):
- a. De Groot's Inleiding,
  - b. Van Leeuwen's R. H. Recht,
  - c. Van der Keessel's Theses Selectae,
  - d. Van der Linden's Handboek.
- II. Wisselrecht (een papier):
- a. Asser's Beginselen van 't Handelsrecht, Cap. VII,
  - b. Leer der provisioneele vonnissen (praktijk in deze Republiek en in de Kaapkolonie).
- III. Locale wetten (twee papieren):
- Alle plaatselijke wetten en volksraadsbesluiten.
- IV. Notariëele praktijk (een papier):
- Tennant's Notary's Manual.
- V. Praktijk in de gerechtshoven (een papier):
- a. Regels van het hooggerechtshof en der lagere hoven,
  - b. Algemeene praktijk, Van Zijl's Judicial Practice.
- N.B. Het examineeren in IV (notariëele praktijk) en V (praktijk in de gerechtshoven) zal gedeeltelijk mondeling geschieden.

III. HET EXAMEN DER 3e KLASSE.

- I. Romeinsch-Hollandsch Recht (twee papieren): Rechtsgel. examen
3de klasse.
- a. De Groot's Inleiding,
  - b. Van der Keessel's Theses Selectae,
  - c. Van der Linden's Handboek.

- II. Locale wetten (twee papieren):
- a. De Grondwet,
  - b. De crimineele procedure,
  - c. De plaatselijke wetten en volksraadsbesluiten van af 1870.

III. Praktijk in de lagere hoven (een papier).

N.B. Het examineeren in III (praktijk in de lagere hoven) zal gedeeltelijk mondeling geschieden.

IV. HET EXAMEN VOOR TOELATING ALS TRANSPORT- EN VERBANDUITMAKER.

I. Romeinsch-Hollandsch Recht: Als voor het examen in de rechtsgeleerdheid der IIIe klasse. Examen van transport- en verbanduitmaker

II. Locale wetten: Als voor het examen in de rechtsgeleerdheid der IIIe klasse.

III. Praktijk met betrekking tot het opstellen van transporten en verbanden. Het examineeren in dit vak zal gedeeltelijk mondeling geschieden.

N.B. De examinatoren letten in elk geval bijzonder op den stijl, waarin de antwoorden op de verschillende vragen, vooral wat betreft het notarisambt, worden gegeven.

VEREISCHTEN VOOR HET EXAMEN VOOR LANDMETER.

EERSTE DEEL: THEORIE.

- I. Vlakke driehoeksmeting: Landmeterexamen.
- A. Goniometrie,
  - B. Oplossing van vlakke driehoeken en veelhoeken.
  - C. Eenvoudige trigonometrische benaderingen.
- II. Bolvormige driehoeksmeting:
- A. Eigenschappen van bolvormige lichamen, kleine en groote cirkels,
  - B. Oplossing van bolvormige driehoeken,
  - C. Benaderingen in bolvormige driehoeksmeting,
  - D. Spherisch exces.

III. Coördinaten :

- A. Vergelijking van de rechte lijn en den cirkel,
- B. Inhoud van vlakke rechthoekige figuren,
- C. Gewone berekeningen door coördinaten en de toepassing daarvan op het landmeten,
- D. Beginselen van coördinaten op den bol.

IV. Kosmographie en practische sterrekunde:

- A. Tijdbepaling en tijdverdeeling,
- B. Bepaling van geographische lengte en breedte,
- C. Praecessie, nutatie, parallaxis en refractie (straalbreking),
- D. Beweging der hemellichamen van ons zonnestelsel, meer in 't bijzonder van de aarde, de maan en de manen van Jupiter,
- E. Inrichting van den telescoop (kijker),
- F. Samenstelling en in orde brengen van de meestgebruikelijke astronomische instrumenten.

V. Natuurkunde : Kennis van de voornaamste wetten en verschijnselen op natuurkundig gebied en van hunne verklaring met toepassing van driehoeksmeting.

VI. Land- en aardmeetkunde:

- A. Opmeten van basis en basis van verificatie,
- B. Gewone triangulatie,
- C. Inrichting, vereischen en gebruik van theodoliet, ketting, sextant, prismatisch kompas, waterpas, pentagraaf, kwik- en aneroidenbarometers, hypsometer, planimeter, protractor, schalen en andere algemeen gebruikelijke wiskundige en meetinstrumenten,
- D. Berekening van afstanden, hoeken en oppervlakken (de aarde bolrond genomen),
- E. De voornaamste soorten van projecties en het maken van kaarten (de aarde bolrond genomen),
- F. Het meten van hoogten,
- G. Waterpassen,
- H. Tachimeter.

TWEEDE DEEL : PRACTIJK.

I. Practische vraagstukken, insluitende alles wat tot de landmeting behoort.

II. Kennis van plaatselijke wetten en bepalingen, betrekking hebbende op de landmeting.

III. Teekenen: Het teekenen van landmeterskaarten, insluitende het topographisch teekenen.

N.B. Tot het tweede deel van dit examen wordt niemand toegelaten, dan op bewijs, dat de candidaat minstens 6 maanden in de Zuid-Afrikaansche Republiek met een landmeter in 't veld is werkzaam geweest.

Vóór de uitreiking van eene akte van toelating als landmeter zal de candidaat eene proefmeting moeten doen ten genoegen van den Landmeter-Generaal.

VEREISCHTEN VOOR HET EXAMEN VOOR APOTHEKER OF CHEMIST EN DROGIST.

Materia Medica:

Apothekers enz.
examen.

- A. Karakteristieken of kenmerken,
- B. Eigenschappen,
- C. Werkzame bestanddeelen der geneesmiddelen van de Materia Medica, organische en anorganische.

Artsenij-Bereidkunde:

- A. De bereiding,
- B. Karakteristieken,
- C. Werkzame (actieve) bestanddeelen,
- D. Dosis der voorschriften der Pharmacopoea.

De practijk der artsenij-bereidkunde:

- A. Het lezen, verstaan en bereiden van recepten,
- A. Het vertalen van gedeelten der Latijnsche Pharmacopoea,
- C. Het decimaal stelsel.

Toxicologie:

Giften en tegengiften.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 Juli 1895.

WET N°. 7, 1895,

TOT HET MAKEN VAN BEPALINGEN OMTRENT DE BEVOEGDHEID
OM ZEKERE STUKKEN ALS GETUIGE TE ONDERTEEKENEN.

*Goedgekeurd en vastgesteld bij artt. 509 en 510, d.d. 28 Juni 1895,
van de besluiten van den Edelachtb. Eersten Volksraad.*

NADEMAAL het noodig geoordeeld is nadere bepalingen te maken omtrent de bevoegdheid om testamenten of andere testamentaire akten, als ook notariële en andere contracten, akten en documenten als getuige te onderteekenen, zoo wordt hiermede vastgesteld als volgt:

Wie als getuige kan teekenen.

ARTIKEL 1. Ieder mannelijk persoon boven den leeftijd van zestien jaren en bevoegd tot het geven van getuigenis in eenig gerechtshof dezer Republiek, zal een testament of andere testamentaire akten als ook notariële en andere contracten, akten en documenten als getuige kunnen onderteekenen, behoudens het bepaalde in de volgende artikelen.

Uitzondering met betrekking tot procuraties.

2. Geen persoon zal eenige procuratie als getuige kunnen onderteekenen waarbij hij als agent of procureur wordt aangesteld, of waaruit hij eenig voordeel trekt.

Uitzondering met betrekking tot testamenten.

3. Indien eenig persoon een testament of testamentaire akte waarbij hij of zijn echtgenoot als erfgenaam is ingesteld of waarbij aan hem of aan zijn echtgenoot eenig legaat, vermaking, geschenk of gift is toegekend, als getuige heeft onderteekend, zal zoodanig testament, voor zooverre zoodanige erfstelling, legaat, vermaking geschenk of gift betreft, nietig zijn.

Idem.

4. Indien eenig persoon een testament, waarbij hij of zijn echtgenoot is benoemd en aangesteld tot executeur of executrice, administrateur of administratrice, voogd of voogdesse of curator, als getuige heeft onderteekend, zal zoodanig testament voor zooverre zoodanige benoeming en aanstelling betreft nietig zijn.

Inwerkingtreding.

5. Deze wet treedt in werking ééne maand na publicatie in de *Staatscourant*. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 Juli 1895.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 24 Juli 1895.

WET N°. 8, 1895,

TOT HET MAKEN VAN BEPALINGEN OMTRENT HET OPNEMEN VAN EENE ZOOGENAAMDE „GENERALE CLAUSULE” IN SPECIALE VERBANDEN.

Goedgekeurd en vastgesteld bij artt. 507 en 508, d.d. 28 Juni 1895, van de besluiten van den Edelachtb. Eersten Volksraad.

NADEMAAL het noodig geoordeeld is bepalingen te maken omtrent het opnemen van eene zoogenaamde «generale clausule» in speciale verbanden, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

ARTIKEL 1. De Registrateur van Akten, Mijncommissaris of ander ambtenaar, belast met de registratie van verbanden, zullen verplicht en gehouden zijn de registratie te weigeren van eenig speciaal verband, inhoudende de generale clausule dat de verbandgever buiten het speciaal verbonden eigendom verder verbindt al zijne andere eigendommen of eenige andere bepaling van gelijke strekking, tenzij bij de aan gemelden Registrateur van Akten, Mijncommissaris of anderen ambtenaar ter registratie aangeboden verband-akte worde overgelegd een certificaat, geteekend door den verbandgever met den notaris of verbanduitmaker door wien gemeld verband zal zijn opgetrokken, waaruit blijkt dat de beteekenis en de gevolgen van zoodanige clausule of bepaling behoorlijk aan den verbandgever bekend of uitgelegd zijn. Gemeld certificaat zal door den genoemden met de registratie belasten ambtenaar aan de verbandakte, welke te zijnen kantore blijft berusten, worden gehecht.

Begeleitend certificaat dat verbandgever de beteekenis der generale clausule verstaat.

2. Indien eenig speciaal verband gepasseerd wordt uit kracht van eene volmacht, zal zoodanig certificaat niet vereischt zijn, doch zal zoodanig verband niet mogen worden geregistreerd indien daarin eene clausule of bepaling als boven is opgenomen tenzij de gemachtigde in die volmacht speciaal tot de bijvoeging van zoodanige clausule of bepaling is gemachtigd.

Specielemachtiging in procuratie tot 't geven van verband.

3. Deze wet treedt in werking ééne maand na publicatie in de *Staatscourant*. ¹⁾

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 Juli 1895.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 24 Juli 1895.

WET N°. 9, 1895. ¹⁾

Goedgekeurd bij art. 668, dd. 25 Juni 1895, van de besluiten van den Edelachtb. Tweeden Volksraad en voor kennisgeving aangenomen door den Edelachtb. Eersten Volksraad bij art. 631 zijner besluiten, d.d. 18 Juli 1895.

NADEMAAL de getuigenis van personen, die in de Zuid-Afrikaansche Republiek woonachtig zijn, dikwijls noodig is in de gerechtshoven van Britsch Bechuanaland.

En nademaal er geene macht is om zoodanige personen te verplichten, om ten overstaan der gezegde Gerechtshoven te compareeren, ten gevolge waarvan het recht somtijds verijdeld wordt.

En nademaal het wenschelijk is het compareeren van zoodanige personen ten overstaan van zoodanige Gerechtshoven verplichtend te maken.

Zoo wordt hiermede bepaald en vastgesteld als volgt:

ART. 1. Wanneer een dagvaarding (subpœna) vorende uitgereikt te zijn door den behoorlijken beambte van een bevoegd hof in Britsch Bechuanaland, ten einde het compareeren te verzekeren van iemand, die in deze Republiek woonachtig is, als getuige ten overstaan van zoodanig hof, overgezonden wordt door zoodanigen beambte naar den landdrost van het district waarin de persoon woonachtig is, die men aldus wil doen compareeren, dan zal het de plicht zijn van gezegden landdrost om op zoodanige dagvaarding (subpœna) zijne order te endosseeren dat dezelve gediend zal worden op den daarin genoemden persoon, en daarop zal de geëndosseerde dagvaarding overhandigd worden aan den bode van gezegd landdrosthof of aan zijn wettigen plaatsvervanger, of zoodanigen anderen persoon als de gezegde landdrost speciaal voor dat doel zal benoemen, wiens plicht het zal zijn dezelve zoo spoedig doenlijk te dienen op den daarin aangeduiden persoon; met dienverstande altijd dat de noodige kosten voor zoodanige diening, alsmede de noodige reiskosten van den gedagvaardden persoon voor het gaan naar- en terugkeeren van het in zoodanige dagvaarding genoemd hof, en zijne kosten van verblijf op de plaats waar zijn getuigenis afgelegd moet worden, volgens zulk tarief

Subpœna te worden uitgereikt door bevoegden ambtenaar in Britsch Bechuanaland.

Endossement van landdrost van 't district waar getuige woont.

Diening.

Reis- en verblijfkosten moeten aangeboden worden volgens tarief.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 31 Juli 1895.

als het Uitvoerend gezag van tijd tot tijd mocht opstellen, overgezonden zullen worden naar gezegden landdrost met de dagvaarding en de kosten, die den in de dagvaarding genoemden persoon zullen toegekend zijn, zullen hem betaald worden door den persoon die dezelve dient.

2. Ieder, op wien eene dagvaarding zal zijn gediend gelijk in het voorgaand artikel vermeld, zal gehouden zijn om te compareeren op dag en plaats daarin vermeld; en in geval hij in gebreke blijft zulks te doen en ook geen wettige en geldige verontschuldiging bewijst voer zoodanig niet compareeren, zal hij blootstaan aan eene boete van niet meer dan een honderd pond sterling, die ingevorderd zal worden in het hof van den landdrost van het district waarin de gedagvaarde persoon woonachtig is, op instantie van den Staatsprocureur.

Boete op niet-verschijning.

Onder de wettige en geldige verontschuldigungen in dit artikel bedoeld, zal ook beschouwd worden het feit, dat de dagvaarding op den getuige, behalve de tijd voor getuigen in dezen Staat bij wet bepaald, niet op den getuige gediend is, ten minste 14 dagen voor dat gezegde getuige van huis moet vertrekken.

Wie die boete oplegt.

Wat o.a. een wettige verontschuldiging is voor niet-verschijning.

3. Het relaas van den persoon, die gemachtigd is om zoodanige dagvaarding te dienen, zooals in het eerste artikel dezer wet vermeld, aantonende dat zoodanige diening behoorlijk afgedaan en een certificaat onder de handteekening en het zegel van den presideerende rechter of landdrost van het hof waar de gezegde dagvaarding werd uitgegeven, dat de aldus gedagvaarde persoon niet compareerde na opgeroepen te zijn en ook geen wettige of geldige verontschuldiging voor zijn niet-verschijnen heeft bewezen, zal beschouwd worden als voldoende bewijs van het niet-compareeren van zoodanigen persoon, ten einde de in het laatst voorgaand artikel vermelde boete op te leggen.

Wat voldoende bewijs is voor 't opleggen der boete.

4. Geen persoon woonachtig in Britsch Bechuanaland die gedagvaard wordt om als een getuige te compareeren voor eenig gerechtshof van deze Republiek en wiens comparitie verplichtend is gemaakt door eene verordening van Britsch Bechuanaland zal, terwijl hij aldus compareert, in hechtenis mogen genomen worden op een civielen of crimineelen lastbrief voor eene vroegere door hem in deze Republiek verschuldigde som of gepleegde misdaad.

Geen getuige uit Bechuanaland, wiens verschijning verplichtend was door een verordening aldaar bestaande, kan hier in hechtenis genomen worden voor schuld of misdrijf vóór dien tijd aangeaan of bedreven.

5. Deze wet zal in werking treden en kracht van wet hebben, zoodra de Staatspresident bij proclamatie in

Inwerkingtreding.

de *Staatscourant* zal verklaren en bekend stellen dat Britsch Bechuanaland behoorlijk voorziening heeft gemaakt om personen, daarin woonachtig te verplichten als getuigen te verschijnen voor de hoven dezer Republiek.

Herroepingsclausule.

6. Alle wetsbepalingen in strijd hiermede worden mits deze herroepen.

TARIEF VAN TOELAGEN VAN GETUIGEN OVEREENKOMSTIG
BEPALINGEN VAN CONCEPT-CONTRACT.

Tarief van reis- en verblijfkosten.

ART. 1. De navolgende toelagen zullen voor verblijfkosten worden betaald aan getuigen voor de gerechtshoven van Britsch Bechuanaland gedagvaard:

	£	s.	d.
a. Geadmitteerde geneeskundigen, chirurgijns, advocaten, procureurs, gouvernementslandmeters, civiele ingenieurs, notarissen-publiek en transportuitmakers (conveyancers)	3	0	0
b. Evangeliedienaars, leden van de Wetgevende Macht, hoofdambtenaren, architecten, groothandelaars (importing merchants) en bestuurders van banken	2	10	0
c. Leden van districtsraden, stadsraden of municipaliteiten, boeren, venduafslagers, geadmiteerde agenten, apothekers, handwerksbazen, rekenmeesters, makelaars, klerken in den civielen dienst, inspecteurs en onder-inspecteurs van de politie, algemeene handelaars, gelicentieerde handelaars in wijnen en sterke dranken, secretarissen van districtsraden, stadsraden en municipaliteiten, per dag	2	0	
d. Alle personen, niet hiervoren vermeld, en wier maatschappelijke positie volgens oordeel van den landdrost, die de subpoena endosseert, hooger is dan die van de personen vermeld in par. e, per dag	1	10	0
e. Werklieden en anderen van een dergelijke maatschappelijke positie, per dag	0	10	0

2. Vorenstaande toelagen zullen betaald worden voor iederen dag, noodzakelijk besteed voor het reizen naar, verblijven in, of teruggaan van het hof.

3. Voor het geval getuigen niet te paard of per rijtuig naar het hof reizen, zal iedere dagreis gerekend worden tegen 18 mijlen.

4. Geen getuige zal als handwerksbaas worden aangemerkt voor de toepassing van dit tarief, tenzij hij niet minder dan twee daglooners in zijn dienst heeft.

5. Vrouwen, vallende onder eenige der voorgaande rubrieken, zullen dezelfde betaling genieten als mannen.

6. Bij de toepassing van dit tarief zal een reisdag te paard of per rijtuig gerekend worden op zes en dertig mijlen en zoo dikwijls de woonplaats van den getuige op een zoodanigen afstand van de hofzaal is gelegen dat meer dan zes en dertig mijlen moeten worden afgelegd heen en weer, zal de getuige gerechtigd zijn tot 25s. voor vervoerkosten voor iederen dag of gedeelte daarvan, onder dien verstande dat geen getuige gerechtigd zal zijn eenig grooter bedrag voor vervoerkosten te vorderen dan hij in redelijkheid en inderdaad zal hebben uitgegeven, onder dien verstande, verder, dat ingeval een getuige per spoortrein, of met enig ander vervoermiddel zoude kunnen hebben gereisd, tegen minder kosten dan per privaat vervoermiddel, zoodanige getuige slechts vorderen kan de reiskosten, die hij zou hebben besteed, indien hij per spoortrein of met zoodanig publiek vervoermiddel gereisd had voor den tijd dien hij alzo zoude hebben gebruikt, tenzij door eene beëdigde verklaring van een behoorlijk gequalificeerd en geadmitteerd geneeskundige bewezen wordt, dat het reizen per spoortrein of met een publiek vervoermiddel, na-deelig voor de gezondheid van den getuige zoude zijn geweest.

7. Aan geen getuigen, behalve aan de zoodanigen, die te paard of per rijtuig naar de hofzaal hebben gereisd, zal een toelage voor vervoerkosten worden toegelegd.

8. Wanneer dezelfde persoon getuige is in meer dan ééne zaak, die op denzelfden dag behandeld zijn, zal hij alleen gerechtigd zijn tot de toelage voor persoonlijke verschijning en voor vervoerkosten van ééne zaak.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 27 Juli 1895.

WET N°. 10, 1895. ¹⁾

Goedgekeurd bij art. 668, d.d. 25 Juni 1895, van de besluiten van den Edelachtb. Tweeden Volksraad en voor kennisgeving aangenomen door den Edelachtb. Eersten Volksraad bij art. 631 zijner notulen, d.d. 18 Juli 1895.

NADEMAAL de getuigenis van personen, die in de Zuid-Afrikaansche Republiek woonachtig zijn, dikwijls noodig is in de gerechtshoven van de kolonie de Kaap de Goede Hoop;

En nademaal er geene macht is om zoodanige personen te verplichten, om ten overstaan der gezegde gerechtshoven te compareeren, tengevolge waarvan het recht somtijds verijdeld wordt;

En nademaal het wenschelijk is het compareeren van zoodanige personen ten overstaan van zoodanige gerechtshoven verplichtend te maken;

Zoo wordt hiermede bepaald en vastgesteld als volgt:

Subpœna te worden uitgereikt door bevoegden ambtenaar der K. K.

Endossement door anddrost van 't district, waar getuige woont.

Diening.

ARTIKEL 1. Wanneer een dagvaarding (subpœna) voorgevende uitgereikt te zijn door den behoorlijken beambte van een bevoegd hof in de kolonie de Kaap de Goede Hoop, ten einde het compareeren te verzekeren van iemand, die in deze Republiek woonachtig is, als getuige ten overstaan van zoodanig hof, overgezonden wordt door zoodanigen beambte naar den landdrost van het district waarin de persoon woonachtig is, die men aldus wil doen compareeren, dan zal het de plicht zijn van gezegden landdrost om op zoodanige dagvaarding (subpœna) zijne order te endosseeren dat dezelve gediend zal worden op den daarin genoemden persoon, en daarop zal de geëndosseerde dagvaarding overhandigd worden aan den bode van gezegd landdrosthof of aan zijn wettigen plaatsvervanger, of zoodanigen anderen persoon als de gezegde landdrost speciaal voor dat doel zal benoemen, wiens plicht het zal zijn dezelve zoo spoedig doenlijk te dienen op den daarin aangeduiden persoon; met dien verstande altijd dat de noodige kosten voor zoodanige diening, alsmede

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 31 Juli 1895.

de noodige reiskosten van den gedagvaardden persoon voor het gaan naar- en terugkeeren van het in zoodanige dagvaarding genoemd hof en zijne kosten van verblijf op de plaats waar zijn getuigenis afgelegd moet worden, volgens zulk tarief als het Uitvoerend gezag van tijd tot tijd mocht opstellen, overgezonden zullen worden naar gezegden landdrost met de dagvaarding en de kosten, die den in de dagvaarding genoemden persoon zullen toegekend zijn, zullen hem betaald worden door den persoon, die dezelve dient.

Reis- en verblijfkosten moeten aangeboden worden volgens tarief.

2. Ieder, op wien eene dagvaarding zal zijn gediend, gelijk in het voorgaand artikel vermeld, zal gehouden zijn om te compareeren op dagen plaats daarin vermeld, en in geval hij in gebreke blijft zulks te doen en ook geen wettige en geldige verontschuldiging bewijst voor zoodanig niet compareeren, zal hij blootstaan aan eene boete van niet meer dan één honderd pond sterling, die ingevorderd zal worden in het hof van den landdrost van het district waarin de gedagvaarde persoon woonachtig is, op instantie van den Staatsprocureur.

Boete op niet-verschijning.

Onder de wettige en geldige verontschuldigingen in dit artikel bedoeld, zal ook beschouwd worden het feit, dat de dagvaarding op den getuige, behalve den tijd voor getuigen in dezen Staat bij wet bepaald, niet op den getuige gediend is, ten minste 14 dagen voor dat gezegde getuige van huis moet vertrekken.

Wie de boete oplegt.

Wat o.a. een wettige verontschuldiging is voor niet-verschijning.

3. Het relaas van den persoon, die gemachtigd is om zoodanige dagvaarding te dienen, zooals in het eerste artikel dezer wet vermeld, aantoonende dat zoodanige diening behoorlijk afgedaan en een certificaat onder de handteekening en het zegel van den presideeerenden rechter of landdrost van het hof waar de gezegde dagvaarding werd uitgegeven, dat de aldus gedagvaarde persoon niet compareerde na opgeroepen te zijn en ook geen wettige of geldige verontschuldiging voor zijn niet-verschijnen heeft bewezen, zal beschouwd worden als voldoende bewijs van het niet-compareeren van zoodanigen persoon, teneinde de in het laatst voorgaand art. vermelde boete op te leggen.

Wat voldoende bewijs is voor de oplegging der boete.

4. Geen persoon woonachtig in de kolonie de Kaap de Goede Hoop, die gedagvaard wordt om als een getuige te compareeren voor eenig gerechtshof van deze Republiek en wiens comparitie verplichtend is gemaakt door eene verordening van de kolonie de Kaap de Goede Hoop, zal, terwijl hij aldus compareert, in hechtenis mogen genomen worden op een civielen of crimineelen lastbrief voor eene vroeger door Lem in deze Republiek verschuldigde som of gepleegde misdaad.

Geen getuige uit de K.K., wiens verschijning verplichtend was door een verordening aldaar bestaande, kan hier in hechtenis genomen worden voor een schuld of misdrijf vóór dien tijd hier aangegaan of bedreven.

Inwerkingtreding.

5. ¹⁾ Deze wet zal in werking treden en kracht van wet hebben, zoodra de Staatspresident bij proclamatie in de *Staatscourant* zal verklaren en bekend stellen dat de kolonie de Kaap de Goede Hoop behoorlijk voorziening heeft gemaakt om personen, daarin woonachtig, als getuigen te doen verschijnen voor de hoven dezer Republiek.

Herroepingsclausule.

6. Alle wetsbepalingen in strijd hiermede worden mits deze herroepen.

TARIEF VAN TOELAGEN VAN GETUIGEN OVEREENKOMSTIG
BEPALINGEN VAN CONCEPT-CONTRACT.

Tarief van reis- en verblijfkosten.

ART. 1. De navolgende toelagen zullen voor verblijfkosten worden betaald aan getuigen voor de gerechtshoven van de kolonie de Kaap de Goede Hoop gedagvaard:

	£	s.	d.
a. Geadmitteerde geneeskundigen, chirurgijns, advocaten, procureurs, gouvernementslandmeters, civiele ingenieurs, notarissen-publiek en transportuitmakers (conveyancers)	3	0	0
b. Evangeliedienaars, leden van de Wetgevende Macht, hoofdamttenaren, architecten, groothandelaars (importing merchants) en bestuurders van banken	2	10	0
c. Leden van districtsraden, stadsraden of municipaliteiten, boeren, venduafslagers, geadmiteerde agenten, apothekers, handwerksbazen, rekenmeesters, makelaars, klerken in den civielen dienst, inspecteurs en onder-inspecteurs van de politie, algemeene handelaars, gelicentieerde handelaars in wijnen en sterke dranken, secretarissen van districtsraden, stadsraden en municipaliteiten, per dag	2	0	0
d. Alle personen, niet hiervoren vermeld, en wier maatschappelijke positie volgens oordeel van den landdrost, die de subpoena endosseert, hooger is dan die van de personen vermeld in par. e, per dag	1	10	0
e. Werklieden en anderen van een dergelijke maatschappelijke positie, per dag	0	10	0

¹⁾ Deze wet werd bij proclamatie, dd. 24 Sept. 1895 in werking gesteld op 1 October 1895.

2. Vorenstaande toelagen zullen betaald worden voor iederen dag, noodzakelijk besteed voor het reizen naar verblijven in, of teruggaan van het hof.

3. Voor het geval getuigen niet te paard of per rijtuig naar het hof reizen, zal iedere dagreis gerekend worden tegen 18 mijlen.

4. Geen getuige zal als handwerkbaas worden aangemerkt voor de toepassing van dit tarief, tenzij hij niet minder dan twee daglooners in zijn dienst heeft.

5. Vrouwen, vallende onder eenige der voorgaande rubrieken zullen dezelfde betaling genieten als mannen.

6. Bij de toepassing van dit tarief zal een reisdag te paard of per rijtuig gerekend worden op zes en dertig mijlen en zoo dikwijls de woonplaats van den getuige op een zoodanigen afstand van de hofzaal is gelegen dat meer dan zes en dertig mijlen moeten worden afgelegd heen en weer, zal de getuige gerechtigd zijn tot 25s. voor vervoerkosten voor iederen dag of gedeelte daarvan onder dien verstande dat geen getuige gerechtigd zal zijn eenig grooter bedrag voor vervoerkosten te vorderen dan hij in redelijkheid en inderdaad zal hebben uitgegeven, onder dien verstande, verder, dat ingeval een getuige per spoortrein of met eenig ander vervoermiddel zoude kunnen hebben gereisd, tegen minder kosten dan per privaat vervoermiddel, zoodanige getuige slechts vorderen kan de reiskosten die hij zou hebben besteed, indien hij per spoortrein of met zoodanig publiek vervoermiddel gereisd had voor den tijd dien hij alzoo zoude hebben gebruikt, tenzij door eene beëdigde verklaring van een behoorlijk gequalificeerd en geadmitteerd geneeskundige bewezen wordt, dat het reizen per spoortrein of met een publiek vervoermiddel, nadeelig voor de gezondheid van den getuige zou zijn geweest.

7. Aan geen getuige behalve aan de zoodanigen, die te paard of per rijtuig naar de hofzaal hebben gereisd zal een toelage voor vervoerkosten worden toegelegd.

8. Wanneer dezelfde persoon getuige is in meer dan een zaak die op denzelfden dag behandeld zijn, zal hij alleen gerechtigd zijn tot de toelage voor persoonlijke verschijning en voor vervoerkosten van eene zaak.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria 27 Juli 1895.

WET N°. 11, 1895.

POLITIEWET.

Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den Edelachtb. Eersten Volksraad art. 719, dd. 24 Juli 1895.

Reg. benoemt, ontslaan en schorst commissaris enz.

Commissaris kan zijn ongeschiktheid voorloopig aanstellen en schorsen.

Commissaris voert bevel over politiemacht onder controle der Regeering.

Plaatsvervangende commissaris.

Aanstelling enz. van politiedienaren.

Macht van politiedienaar.

Politiemacht moet bestaan uit stemgerechtigde burgers.

ART. 1. De Regeering mag van tijd tot tijd benoemen een Commissaris van Politie, Commandanten en andere officieren van verschillende rangen en mag tevens van tijd tot tijd den genoemden Commissaris of officieren ontslaan, degradeeren of suspendeeren. De Commissaris kan voorloopig commandanten, luitenants en sergeanten aanstellen of die voorloopig schorsen, maar zal van zoodanige voorloopige aanstellingen of schorsingen verstag moeten doen aan de Regeering, die, naar bevind van zaken de aanstelling of schorsing al of niet zal kunnen bekrachtigen.

2. De Commissaris zal, onderworpen aan de opdrachten der Regeering, het bevel voeren en controle hebben over de politiemacht, de speurpolitie, en alle politieofficieren zullen dat gedeelte van de politiemacht, hetwelk onder hun toezicht geplaatst moge worden, beheeren en controleeren, onderworpen aan de wettige bevelen van den Commissaris en aan de regulaties te worden daargesteld, zooals hieronder voorzien wordt.

3. De Regeering kan, wanneer de aard der zaak zulks vereischt, in overleg met den Commissaris, eenen persoon aanstellen om voor dezen te ageeren.

4. De Commissaris zal van tijd tot tijd zooveel geschikte personen aanstellen als politiedienaren van verschillende rangen als de Regeering noodig moge achten en ter nadere goedkeuring van de Regeering. De Commissaris mag van tijd tot tijd eenigen politiedienaar voorloopig schorsen en moet dadelijk daarvan rapport doen aan de Regeering, die zoodanige schorsing al of niet zal kunnen bekrachtigen.

5. Elk politiedienaar zal in eenig district van dezen Staat zoodanige machten bezitten en zoodanige diensten doen als de thans bestaande of hierna te worden gemaakte wetten of regulaties gebieden.

6. De politiemacht, aldus in het leven geroepen, zal bestaan uit stemgerechtigde burgers volgens wet en zal zijn gewapend en bereden of gedeeltelijk gewapend en gedeeltelijk ongewapend of gedeeltelijk bereden en gedeeltelijk onbereden, als de Regeering moge goedvinden,

in overleg met den Commissaris, en zoodanige macht zal dienen als een politiemacht voor handhaving der goede orde en veiligheid van persoon en eigendom en het arresteeren van misdadigers en om zoodanige andere diensten te doen als bepaald door deze wet of eenigen regel of regulatie door de Regeering te worden gemaakt, in overleg met den Commissaris.

Doel der politiemacht.

7. De Regeering mag, in overleg met den Commandant-Generaal, in geval van eenigen oorlog of andere gebeurtenis de macht aldus in het leven geroepen, of eenig gedeelte er van, gebruiken om te assisteeren in de verdediging van den Staat, binnen of buiten de grenzen daarvan, of in het dempen van eenigen onlust binnen den Staat, en mag zoodanige macht of gedeelte er van als voorzegt, onder het bevel plaatsen van dengene, wien het opgedragen is het bevel uit te voeren.

Politiemacht kan gebezigt worden voor oorlogsdoel-einden en voor 't dempen van onlusten.

8. Het zal geen lid van de macht, vrij staan, zijne betrekking neder te leggen of zich te onttrekken aan de werkzaamheden daaraan verbonden, tenzij daartoe in geschrifte gemachtigd door den Commissaris, of tenzij hij den Commissaris drie maanden vooraf daarvan in kennis heeft gesteld en het zal den Commissaris niet vrij staan zijne betrekking neder te leggen of zich aan de daaraan verbonden werkzaamheden te onttrekken zonder de toestemming van de Regeering.

Op welke wijze een lid der macht zijn ontslag moet aanvragen.

9. Zoodra eenig lid der macht zal zijn ontslagen of zal ophouden zijne ambtsplichten te vervullen, zullen alle machten en autoriteiten, waarmede hij als lid der politiemacht bekleed was, onmiddellijk ophouden.

10. De Regeering kan, in overleg met den Commissaris, van tijd tot tijd regels en regulatiën daarstellen ter bepaling van de plichten der leden van de politiemacht en betreffende de oefening, bewapening, kleding, uitrusting, kazerneering en stalling en betreffende alle zaken welke noodig zijn, opdat de gezegde politiemacht in staat zal zijn hare respectieve plichten uit te voeren, en kan de Regeering al zulke regels en regulaties wijzigen, veranderen en herroepen, en tevens, indien zulks noodig wordt bevonden, deze politiemacht of eenig lid daarvan doen dienst doen, onverschillig waar, en zoowel binnen als buiten de grenzen der Republiek.

Regulaties voor de politiemacht.

11. Ieder en elk lid van de politiemacht, geen commissaris of commandant zijnde, dat zich schuldig zal maken aan eenig verzuim of eenig plichtverzuim, of aan overtreding van eenige der regels of regulaties door de Regeering daargesteld, zal indien aldus schuldig bevonden, gestraft kunnen worden met eene boete van hoogstens tien pond stg. (£10).

Boete op overtreding der regulaties.

12. De Regeering kan uit het bedrag op de Begroo-ting geplaatst als bonussen voor politiedienaren zulke

Bonussen aan leden der politiemacht.

sommen gelds uitbetalen bij wijze van belooning aan de leden van de politiemacht, die zulks door buitengewone diensten zullen hebben verdiend als zij op voordracht van den Commissaris moge goedvinden.

Berechting der gevallen van insubordinatie of wangedrag bedreven door luitenants of sergeants.

13. De Commissaris of eenig Commandant met een of twee luitenants, kan een onderzoek onder eede instellen, aangaande eenige klacht van insubordinatie of wangedrag betreffende de discipline van de politiemacht tegen een luitenant of sergeant, en zal de getuigenis aldus door den Commandant en luitenants genomen naar den Commissaris gerefereerd worden, die, indien hij de klachte behoorlijk bewezen acht, eene boete £5 niet te bovengaande, kan opleggen, en zoodanig luitenant of sergeant voordragen voor degradeering of ontslag door de Regeering.

Idem van politiedienaren.

14. De Commissaris of Commandant kan een onderzoek onder eede instellen, betreffende eenige klachte van insubordinatie of wangedrag, betreffende de discipline van de politiemacht, tegen een politiedienaar, en kan hij, indien zoodanig politiedienaar schuldig bevonden wordt, dezen veroordeelen om een boete te betalen van ten hoogste £2, en zal elk zoodanig vonnis indien door een Commandant gegeven, onderworpen zijn aan de goedkeuring van den Commissaris.

Dagvaarding v. getuigen in zulke gevallen.

15. De Commissaris of Commandant of persoon daartoe door de Regeering aangesteld, kan dagvaardingen uitreiken waarbij eenig persoon of personen daarin genoemd, gelast worden om op tijd en plaats daarin aangegeven, te verschijnen om getuigenis onder eede te geven betreffende alle zaken en omstandigheden aan hen bekend, in verband met eenige beschuldiging of klachte ingediend tegen eenig lid der politiemacht, in zake verzuim of niet nakoming van plicht, tegen dezelfde vergoeding als van getuigen in crimineele zaken, en eenig persoon, behoorlijk gedagvaard als voormeld, die niet zal verschijnen volgens zoodanige dagvaarding, of indien verschenen zal weigeren ingezworen te worden of indien ingezworen zal weigeren getuigenis af te leggen of te antwoorden op al zulke vragen als van zoodanige personen volgens wet verlangd kan worden dat hij zal beantwoorden, zal beboet worden voor elke zoodanige overtreding, zulke boete £5 niet te bovengaande als zulke Commissaris, Commandant of ander persoon die gezegd onderzoek houdt, mag bevelen of goeddunken.

Boete kan op 't salaris verhaald worden.

16. Eenige boete onder artikels 11, 13 en 14 dezer wet opgelegd, of voor overtreding van eenige regulatie in deze door de Regeering daargesteld, kan verhaald worden op het salaris van den overtreder, waarop de Regeering een preferent recht zal hebben.

17. Indien een Commandant of officier boven den rang van sergeant beschuldigd is van niet nakoming zijner plichten, of van een gedrag hetwelk het niet wenschelijk maakt dat hij in de politiemacht zoude blijven en indien gemelde beschuldigde de waarheid der klachte ontkent, en indien de Regeering van opinie is dat voldoende redenen bestaan voor het nemen van verdere stappen, zal zij drie of meer bekwame en bevoegde personen benoemen, waarvan slechts een, een lid der politiemacht mag zijn, om onderzoek te doen omtrent de waarheid der beschuldiging; zoodanige personen zullen de autoriteit hebben te dagvaarden, zooals in art. 15 is bepaald, om met getuigenis onder eede een onderzoek in te stellen en zullen na een vol verhoor der zaak hunne opinie daaromtrent aan de Regeering rapporteeren.

Onderzoek v. klachten tegen hoogere officieren.

18. Indien eenig lid van de politiemacht veroordeeld zal zijn wegens eenige misdaad of overtreding, of een gehuurde dienstbode zal worden, of een huis zal houden voor den verkoop van wijn, bier of spiritualiën, hetzij onder zijn eigen naam of dien van een ander, of direct of indirect belangen bij zoodanig huis zal hebben, zal hij gedegradeerd of uit de politiemacht ontslagen kunnen worden, en indien ontslagen, zal hij alle betalingen (salaris), waarop hij recht mag hebben, ten tijde van zijn ontslag, verbeuren

Gevalen waarin een lid der politiemacht ontslagen kan worden.

19. Eenig officier, sergeant of politiedienaar, die zijn ambt zal neerleggen of zich aan de vervulling zijner ambtsplichten zal onttrekken, zonder voorafgaand verlof of kennisgeving, zooals bij deze wet vereischt, zal, indien aldus schuldig bevonden, gestraft worden voor iedere zoodanige overtreding, met betaling van eene boete veertig pond sterling niet te bovengaande.

Strafbepaling tegen hen, die zich aan den dienst onttrekken zonder bekomen ontslag.

20. Eenig lid van de politiemacht, die zich zal laten omkooopen door het aannemen van geld of anderszins, hetzij direct of indirect, om zijne plichten niet na te komen, of die op eenigerlei wijze zal bevorderen of oogluikend toelaten de ontvluchting van eenig prisonier in wettig arrest, of die zijn post zal verlaten of zijn superieur zal aanranden, of die zal verzuimen of weigeren, te gehoorzamen aan of te volbrengen, eenigen plicht welke hem bij deze wet opgelegd is, of die zich zal schuldig maken aan eenige handeling van insubordinatie of wangedrag tegen de discipline van de politiemacht, of aan eenige overtreding van eenigen regel of regulatie door de Regeering daargesteld, onder de voorzieningen van deze wet, zal gestraft worden met eene boete £40 niet te bovengaande; maar niets hierin vervat zal zoodanig overtreder vrijwaren van eenige zwaardere of andere straf waaraan hij onderhevig mag zijn, door eenige andere wet van kracht in deze Republiek.

Strafbepaling tegen lid der politiemacht dat zich laat omkooopen enz.

Strafbepaling op het niet inleveren van goederen enz. na ontslag

21. Indien eenig persoon, die een lid der politiemacht was en ontslagen is of anderszins opgehouden heeft een lid der politiemacht te zijn, niet terstond alles zal inleveren, wat hem voor het uitoefenen van zijn ambt moge zijn verstrekt, of wat diensvolgens in zijn bezit moge zijn, aan zoodanig persoon die daartoe mag zijn aangesteld door eenige order uitgereikt door den Commissaris, zal zoodanig eerstgenoemd persoon indien schuldig bevonden, gestraft kunnen worden met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor eenig tijdperk drie maanden niet te bovengaande; en ieder vrederechter kan en zal een lastbrief uitreiken tot opsporing en in beslag neming van alle wapens, ammunitie, uitrusting, paarden, zadels, toomen, kleederen en andere zaken, welke ook, die niet ingeleverd zullen zijn, waar deze ook gevonden mogen worden.

Strafbepaling op dienstweigering, desertie enz.

22. Indien een lid der politiemacht, gedurende het tijdperk, voor hetwelk hij zich verbonden heeft te dienen, en zonder behoorlijk ontslagen te zijn uit den dienst, zal deserteeren of weigeren dienst te doen, of zich van zijn post zal verwijderen zonder wettige reden of redelijke verontschuldiging, waarvan het bewijs door hem dient te worden geleverd, zal elk zoodanig overtreder indien schuldig bevonden, gestraft kunnen worden voor elke zoodanig overtreding met eene boete van niet meer dan £40.

Strafbepaling tegen hen, die onder valsche certificaten enz. dienst nemen.

23. Ieder persoon, die door valsche certificaten of valsche voorwendselen bij de politiemacht geplaatst zal worden, of die na daaruit ontslagen te zijn, door het verbergen van zoodanig ontslag, eenige betaling ontvangt, zal indien aldus schuldig bevonden, gestraft kunnen worden met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor eenig tijdperk drie maanden niet te bovengaande.

Strafbepaling tegen licentiehouders, die politiedienaar beschonken laat worden enz.

24. De houder van eene licentie tot verkoop van wijn, bier of spiritualiën, die zelve of met zijn medeweten door zijn bedienden zal toelaten dat een politiedienaar in beschonken toestand geraakt op of in zijn eigendom, of dat een politiedienaar drank gegeven wordt, terwijl hij dronken was, zal, voor iedere zoodanige overtreding, indien schuldig bevonden, kunnen gestraft worden, met betaling eener boete van hoogstens twintig pond stg.

Verbod tot 't in bezit hebben van wapens enz. van een politiedienaar.

25. Het is verboden aan eenig persoon, die geen lid der politiemacht is, in zijn bezit te hebben wapens of ammunitie of kleederen of uitrusting of andere zaken aan een politiedienaar verstrekt, tenzij hij kan vertoonen een certificaat van den Commissaris, overeenkomstig art. 27.

26. Indien een persoon, die geen lid der politiemacht is, in zijn bezit zal hebben wapens of ammunitie, of kleederen of uitrusting, of andere zaken aan een politiedienaar verstrekt, en niet in staat zal zijn behoorlijk zijn bezit daarvan te verklaren, of die zal aantrekken of aannemen de kleeding, naam, onderscheiding of voorkomen van eenig lid der politiemacht of die zal omkopen of beloften te dien effecte maakt of anderszins, of die een overeenkomst zal maken met een lid van de politiemacht om hem over te halen op eenigerlei wijze zijn plicht niet na te komen, of die zal afspreken of oogluikend toelaten, eenige handeling, waardoor regels of regulaties volgens deze wet in verband met de politiemacht daargesteld, mogen worden ontdoken, zal zoodanig persoon buiten en behalve eenige andere straf welke hem mag worden opgelegd voor zoodanige overtreding, indien aldus schuldig bevonden gestraft worden met eene boete veertig pond Sterling niet te boven gaande.

Strafbepaling tegen omkoopertij enz.

27. Geen lid van de politiemacht zal, zonder eerst verlof daartoe van den Commissaris bekomen te hebben, verkoopen, verpanden of op andere wijze uit zijn bezit geven, eenig paard, zadel, toom, geweer, kleeding, ammunitie, of ander deel zijner uitrusting dat, volgens de regulaties van de gezegde politiemacht te dien tijde, van hem vereischt zal worden hij behouden en bezitten moet. Iedere verkoop, verpanding, of andere uitbezitgeving van eenige der voornoemde zaken, zal van nul en geener waarde zijn, en ieder lid van de gezegde politiemacht dat zal verkoopen of verpanden of uit zijn bezit geven of trachten te verkoopen of te verpanden of uit zijn bezit te geven, als hierboven vermeld, strijdig met dit artikel, zal gestraft worden met eene boete van niet meer dan twintig pond sterling.

Strafbepaling op 't verkoopen enz. van wapenen enz.

Zulke verkoop enz. zal nietig zijn.

28. Indien een persoon tengevolge van verkoop, verpanding of uit-bezitgeving door een lid van de gezegde politiemacht in weerwil van het voorgaande artikel, willens en wetens ontvangen of in zijn bezit zal hebben, eenig dier, artikel of zaak, in genoemd artikel vermeld, dan zal zoodanig persoon gestraft worden met eene boete van hoogstens twintig pond stg.

Strafbepaling tegen hen die wapens enz. van een politiedienaar koopen enz.

29. Geen dier, artikel, zaak of ding vermeld in art. 27 dezer wet, en hetwelk daarin verboden wordt te worden verkocht, verpand of anderszins afgestaan zal onder een lastbrief van executie die tegen een lid der politiemacht mag zijn uitgereikt, in beslag genomen kunnen worden of vallen onder een order tot sequestratie van den boedel van eenig zoodanig lid der politiemacht.

Wapenen enz. kunnen niet in beslag worden genomen voor executie.

Leden der politiemacht, in dienst zijnde, zijn vrij van tolgeld.

30. Ieder lid der gezegde politiemacht die in uniform volgens ambtsplicht, terwijl hij van of naar eenige plaats in dienst gaat, door eenig tolhek zal gaan of over eenig veer, bij of in verband waarmede betaling of tolgeld, nu of later, wettig gevorderd zal kunnen worden, zal uitgesloten zijn van de betaling van eenig zoodanig tolgeld, en zal de voorkeur hebben boven eenig ander persoon, wat betreft hemzelf, en eenig dier en voertuig dat noodig mag zijn, voor de uitoefening van zijn plicht welke hem opgelegd mag zijn.

Strafbepaling tegen tolgaarder, die enz.

31. Indien eenig persoon die behoorlijk gemachtigd is om tolgelden te innen met betrekking tot eenig veer, moedwillig een lid der gezegde politiemacht zal dwingen tot onredelijk oponthoud of terughouding wat betreft de overtocht door middel van zulk veer, dan zal zoodanig persoon, indien aldus schuldig bevonden, gestraft kunnen worden met eene boete geen vijf pond stg. te bovengaande en bij wanbetaling daarvan met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor eenig tijdperk een maand niet te bovengaande.

Alternatieve straf.

32. Uitgezonderd daar waar speciale voorziening in deze is gemaakt, kan gevangenisstraf met harden arbeid, naar het oordeel van het hof, worden opgelegd in stede van boete voor overtredingen in deze wet vermeld, uitgezonderd de boeten bepaald bij artt. 23, 24 en 26 respectievelijk, doch zal zoodanige gevangenisstraf niet meer zijn dan een maand, ingeval de boete opgelegd geen £5 te boven gaat, of drie maanden indien zoodanige boete meer is dan £5 doch niet meer dan £20, of 6 maanden indien zoodanige boete meer is dan £20. Wanneer eene boete onder de voorzieningen dezer wet is opgelegd geworden, en de aldus gestrafte persoon de boete niet terstond betaalt, zal het hof kunnen bevelen dat zoodanig persoon gevangen gezet zal worden met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk van niet meer dan eene maand als de opgelegde boete geen £5 te boven gaat, of niet langer dan drie maanden indien de boete meer is dan £5 doch niet meer dan £20, en voor een tijdperk van niet meer dan zes maanden indien de boete meer is dan £20, en zoodanig persoon zal in arrest gehouden worden, met of zonder harden arbeid als het geval moge zijn, tenzij hij de boete alsnog moge betalen.

Tijd tot 't ondergaan van gevangenisstraf telt niet mee voor de dienstjaren.

33. Geen tijd van gevangenisstraf of opsluiting van een lid der politiemacht zal geacht worden deel uit te maken van het tijdperk voor hetwelk hij zich zal verbonden hebben in de politiemacht te dienen.

Jurisdictie.

34. Alle overtredingen volgens deze wet en alle boeten en straffen te worden opgelegd volgens of uit kracht dezer wet, of voor overtreding van eenige Regulaties door de Regeering gemaakt, kunnen, behoudens

de bepaling van art. 13, vervolgd worden voor, en opgelegd door eenig Landdrost, Specialen Landdrost of Mijncommissaris, hetzij de overtreding begaan is binnen of buiten deze Republiek.

35. Indien eenige actie voor schadevergoeding gebracht zal worden tegen een lid der politiemacht voor eenige handeling gedaan ingevolge den lastbrief van eenig persoon bevoegd tot het uitreiken van lastbrieven, zal zoodanig lid der politiemacht niet verantwoordelijk zijn voor eenige ongeregeldeheid in het uitreiken van zoodanigen lastbrief, of voor gebrek van jurisdictie van den persoon die zoodanigen lastbrief uitreikt. Bij produceering van zoodanigen lastbrief en bewijzende dat de handteekening daarop is het handschrift van den persoon wiens naam daaronder geschreven staat en dat zulk persoon beschouwd wordt te zijn en ageert als de persoon bevoegd tot het uitreiken van lastbrieven, en dat de handelingen waarover geklaagd, plaats hadden ter uitvoering van zoodanigen lastbrief, dan zal uitspraak tegen den klager gegeven worden en verweerder zal alle kosten van het geding erlangen.

36. De weduwen en weezen van leden der politiemacht die sneuvelen in de uitvoering van hunnen plicht, zullen beschouwd worden te vallen onder, en de voorrechten genieten van, wet no. 15, 1887 (Pensioenwet.)

37. Bij interpretatie dezer wet zal de term, lid der politiemacht toepasselijk zijn op ieder persoon in dienst bij de politiemacht.

38. Deze wet zal alleen betrekking hebben op blanke personen. Wat aangaat kleurlingen zal de Commissaris het recht hebben kleurlingbedienden als politiedienaren aan te stellen, onder afzonderlijke regulaties, die bindende zullen zijn op de aldus aangestelde kleurlingpolitiedienaren en waarin opgenomen kunnen worden strafbepalingen voor overtredingen derzelve.

39. De Staatsprocureur zal het oppertoezicht hebben over de politiemacht en speurpolitie.

40. Deze wet kan aangehaald worden voor alle doeleinden als de Politiewet van 1895.

41. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 2 Augustus 1895.

Lid der politiemacht niet aansprakelijk voor de uitvoering van onregelmatige lastbrieven, tenzij enz.

Pensioenwet op leden der politiemacht toepasselijk.

Beteekenis der woorden „lid der politiemacht.”

Afzonderlijke regulaties voor kleurling constabels.

Staatsprocur. heeft oppertoezicht.

Inwerkingtreding.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 7 Augustus 1895.

WET N°. 12, 1895,

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET N°. 4, 1887,¹⁾

INHOUDENDE MAATREGELEN TEGEN DE VERSPREIDING VAN
BESMETTELIJKE EN AANSTEKELIJKE ZIEKTEN.

Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den Edelachtb. Tweeden Volksraad onder art. 793, dd. 3 Juli 1895, en voor kennisgeving aangenomen door den Edelachtb. Eersten Volksraad bij art. 777, dd. 30 Juli 1895.

KINDERPOKKEN.

Voorzorgsmaatregelen tegen het inbrengen der kinderpokken.

ARTIKEL 1. Indien er gevaar bestaat dat kinderpokken van buiten den Staat kunnen worden ingebracht in de Zuid-Afrikaansche Republiek, zal ZHEd. de Staatspresident de macht hebben zulke voorzorgsmaatregelen langs de grenzen te doen nemen en zoodanige regulaties te proclameeren als ZHEd. moge oordeelen noodig te zijn om het overbrengen der ziekte binnen dezen Staat te voorkomen.

staatspresident kan district enz. besmet verklaren en regulaties vaststellen.

2. ZHEd. de Staatspresident wordt hiermede gemachtigd, zoo dikwijls ZHEd. ter bewaring van de algemeene gezondheid het mocht noodig oordeelen, bij proclamatie eenige grens van den Staat, eenige stad, eenig dorp of eenige wijk te verklaren als door kinderpokken besmet, en ten opzichte van het verkeer over zulke grens of met en uit zulke stad, zulk dorp of zulke wijk en de limieten daarvan, en ten opzichte van de voorzorgsmaatregelen, aldaar in acht te nemen, zoodanige regulatiën vast te stellen en te publiceeren als ZHEd. moge oordeelen vereischt te worden. Dergelijke regulatiën zullen van kracht zijn totdat zij door ZHEd. den Staatspresident bij proclamatie buiten werking worden gesteld.

Dergelijke proclamaties hebben voorloopig kracht v. wet.

3. De proclamatiën vermeld in artt. 1 en 2 dezer wet en eenige strafbepalingen in die proclamatiën opgenomen, zullen kracht van wet hebben totdat zij door den Volksraad in zijne eerste op de publicatie volgende zitting zullen zijn bekrachtigd, gewijzigd of ter zijde gesteld.

Kennisgeving van het uitbreken der kinderpokken door landdrost enz.

4. Onmiddellijk wanneer in eenige stad of dorp of standsdorp de kinderpokken mochten uitbreken, zal de Landdrost of de Resident-Vrederechter of de Mijncom-

¹⁾ Zie bladz. 99, L.W. 1886—87.

missaris of de Verantwoordelijke Klerk aldaar, per telegram, indien er een telegraafkantoor is, of anders per expresse, den Staatssecretaris daarvan kennis geven en zal hij zoodanige voorloopige maatregelen nemen als vereischt, ter voorkoming van verdere verspreiding der ziekte, voor rekening van het desbetreffend Comité van Gezondheid.

5. Wanneer in eenige wijk of op eenige delverij binnen den Staat de kinderpokken mochten uitbreken, zal de Veldkornet of de Assistent-Veldkornet der wijk, of de Commissaris van Naturellen zulke voorloopige stappen nemen als vereischt, voor rekening van het desbetreffend Comité van Gezondheid, ter voorkoming van verdere verspreiding der ziekte en zal hij onmiddellijk nadat het te zijner kennis is gekomen, den Landdrost van het district of den Mijncommissaris van de delverij daarvan rapport doen, die zonder eenig verzuim zal handelen als in art. 4 bepaald.

Idem door veldkornet enz.

6. Eenig geneesheer, enig patient behandelende en bevindende, dat zoodanig persoon lijdende is aan kinderpokken, zal daarvan dadelijk den naastbestaanden van den patient, indien die er zijn, en den Landdrost of Resident-Vrederechter van het dorp, den Mijncommissaris, den Commissaris van Naturellen, den Veldkornet of den Assistent-Veldkornet der wijk (indien de zieke op het platte land woont) kennis geven.

Idem door geneesheer.

7. Eenig inwoner van dezen Staat, in wiens huis, hut of kraal de kinderpokken mochten uitbreken of heerschen, zal ten teeken daarvan en tot waarschuwing voor anderen een gele vlag, zooveel mogelijk van alle kanten zichtbaar, op of nabij zijne woning of kraal plaatsen, en tevens zorg dragen dat geen verkeer en geene gemeenschap plaats vinde tusschen de personen van zijn huisgezin of inwonenden en anderen.

Bewoner v. huis enz. waar kinderpokken uitbreken verplicht gele vlag te doen waaien.

8. Reizigers zullen moeten vertoeven ter plaatse waar zij door de ziekte worden aangetast, en indien zij op de aangekomen plaats geene huisvesting kunnen bekomen, zal de eigenaar of bewoner derzelve van de ziekte onverwijld kennis geven aan den eersten Veldkornet, Assistent-Veldkornet, Resident-Vrederechter, Mijncommissaris, Landdrost of Commissaris van Naturellen, die verplicht is eene verblijfplaats voor den zieke aan te wijzen en bij onvermogen van dezen in zijne verpleging te voorzien voor rekening van het desbetreffend Comité van Gezondheid.

Hoe te handelen waar reizigers door de kinderpokken worden aangetast.

9. Zoodra de ziekte zich op eenige plaats vertoont, hetzij onder de blanken of de gekleurden aldaar wonende, zal de eigenaar of bewoner der plaats verplicht zijn, onmiddellijk hiervan kennis te geven aan den eersten Commissaris van Naturellen, Vrederechter,

Kennisgeving van 't uitbreken der ziekte door eigenaar of bewoner v. een plaats.

Resident-Vrederechter, Veldkornet of Assistent-Veldkornet, die het dadelijk aan den Landdrost van het district of aan den Mijncommissaris van de delverij zal rapporteeren. De Veldkornet zal verder moeten zorg dragen, dat het geval in zijne wijk zoo spoedig mogelijk bekend wordt gemaakt.

Veldkornet kan op-
passers aanstellen
waar geheel huis-
houden lijdende is.

10. In gevallen waar het gansche huisgezin aan de ziekte lijdende is en geene hulp kan krijgen, zal de Veldkornet of de Assistent-Veldkornet het recht hebben een of meer personen te benoemen om zulk huisgezin te assisteeren, waarvoor door het desbetreffend Comité van Gezondheid op de noodige verklaring van den Veldkornet, of den Assistent-Veldkornet, betaling zal worden verstrekt, indien geëischt.

Alleen geneeskur-
digen kunnen ge-
dwongen worden als
oppassers te ageeren
Rapport v. veldkor-
net aan landdrost.

11. Niemand, behalve geneeskundigen van beroep, zal kunnen gedwongen worden tot het verleenen der diensten, als bedoeld in art. 10.

12. De Veldkornet zal geregeld om de 14 dagen van den staat en den voortgang der ziekte in zijne wijk aan den Landdrost van het district of aan den Mijncommissaris van de delverij verslag doen.

Comité van gezond-
heid vergoedt ge-
nees- en levensmid-
delen in geval van
onvermogen.

13. Ingeval van onvermogen van eenige persoon of kleurling aan de ziekte lijdende, zal de te verleenen hulp van genees- en levensmiddelen door het desbetreffend Comité van Gezondheid worden vergoed, mits onder beëdigde verklaring dat de hulpmiddelen geleverd zijn en de zieke of diens verzorger zelf onvermogen was.

Ontsmetting of ver-
branding van goede-
ren door patient ge-
bruikt.

14. De kleederen en het beddegoed, of eenig ander artikel aan besmetting blootgesteld, zullen op last van den geneeskundige ontsmet of verbrand worden; in het laatste geval onder vergoeding der behoorlijk door onpartijdigen getaxeerde waarde door het desbetreffend Comité van Gezondheid, en het huis waar de ziekte geheerscht heeft, moet worden ontsmet ook op kosten van het «Comité van Gezondheid.»

Geen verkeer tus-
schen bewoners van
besmette kafferkra-
len en anderen.

15. De Commissarissen van Naturellen en de Veldkornetten of de Assistent-Veldkornetten, zullen toezien en zorg dragen dat er geen gemeenschap of verkeer plaats vindt tusschen de bewoners van kafferkrallen waar de ziekte is uitgebroken of heerscht, en anderen, tot tijd en wijle de Commissaris van Naturellen, de Veldkornet of Assistent-Veldkornet der wijk daaromtrent de noodige maatregelen heeft genomen, die hij verplicht is zonder eenig verzuim te nemen en in werking te brengen, voor rekening van het desbetreffend Comité van Gezondheid.

Verkiezing van co-
mité's van gezond-
heid op plaatsen
met een stadsraad.

16. De Voorzitter van elken Stadsraad zal verplicht zijn zoo spoedig mogelijk na het van kracht worden dezer wet, eene bijeenkomst van inwoners der stad op te roepen; deze oproeping zal geschieden door publicatie minstens 14 dagen van te voren in de *Staatscourant*

en door aanplakking eener kennisgeving op meerdere plaatsen in de stad. Op deze bijeenkomst zullen bij meerderheid van stemmen gekozen worden 5 personen als een Comité dat den naam zal dragen van «Comité van Gezondheid» en waarvan bovendien de Landdrost of de Mijncommissaris, de Voorzitter van den Stadsraad, de districts-geneesheer en de Veldkornet ex-officio leden zullen zijn. De aldus gekozen leden van het Comité zullen in die betrekking door ZHEd. den Staatspresident voor den tijd van twee jaren worden aangesteld, en zal deze aanstelling in de *Staatscourant* worden gepubliceerd. Wanneer de tijd van twee jaren van een aldus gekozen en aangesteld lid om is, kan hij als zoodanig worden herkozen.

Ex officio leden

Diensttijd 2 jaren.

De Landdrost van het district of de Mijncommissaris van de delverij heeft zorg te dragen, dat deze verkiezingen geregeld plaats hebben.

Wanneer een lid bedankt of wegtrekt of op eenige andere wijze aldus ophoudt lid te zijn, zal het Comité het recht hebben een lid voorloopig te benoemen, tot dat eene herkiezing moet plaats hebben.

Voorloopige leden van 't comité.

Door het Comité van Gezondheid zullen, wanneer in zulk eene stad de besmetting mocht uitbreken, voorzorgsmaatregelen worden genomen en tevens regulatiën overeenkomstig deze wet, en de proclamaties door ZHEd. den Staatspresident uitgevaardigd, voor het doel worden opgesteld, welke regulatiën na door ZHEd. den Staatspresident te zijn bekrachtigd, in de *Staatscourant* zullen worden gepubliceerd en onmiddellijk daarna kracht van wet hebben voor en binnen de limieten van zulke stad, en daarbij behoorende dorpsgronden. Deze regulatiën zullen van kracht blijven, tot dat zij door ZHEd. den Staatspresident bij proclamatie buiten werking zijn gesteld.

Comité kan voorzorgsmaatregelen nemen.

Regulaties van 't comité.

17. De in het voorgaande artikel vermelde regulaties zullen mogen inhouden:

Inhoud dier regulaties.

Bepalingen en beperkingen omtrent het publieke verkeer met en binnen zulke stad of zulk dorp.

Nemen en toepassen van ontsmettings-maatregelen op personen en goederen, zulke stad of dorp binnen komende of verlatende.

Afwijzing en beperking van verkeer tusschen kleurlingen van buiten inkomende en verblijf houdende in zulke stad of dorp.

Machtiging tot aanstelling van personen belast met de uitvoering der bepalingen der regulatiën.

Machtiging tot het nemen van maatregelen voor den algemeenen reinigheidstoestand der stad of van het dorp, en daartoe inspecteeren van woningen en grond der inwoners.

Machtiging tot oprichting van ontsmettingshuizen, hospitalen en afzonderings-gebouwen.

Machtiging tot afzondering van door de ziekte besmette of daarvan verdachte personen.

Bepalingen omtrent den tijd, de plaats en de wijze van begrafenissen van aan de ziekte overleden personen.

Strafbepalingen.

Strafbepalingen omtrent overtredingen van de bepalingen dezer in het voorgaande artikel vermelde regulaties, welke strafbepalingen echter eene boete van £25, of bij wanbetaling gevangenisstraf van 3 maanden niet te boven mogen gaan; ingeval de overtredingen door kleurlingen plaats hebben, kunnen geeselslagen, 25 niet te boven gaande, worden toegepast.

En zulke andere maatregelen als voor het doel om de gezonden te beschermen, en aan de zieken de benodigde hulp te verleen, mogen worden beschouwd te zijn vereischt en noodig, mits niet in strijd met bestaande wetten.

Verkiezing van een comité op plaatsen waar geen stadsraad is.

18. Op dorpen waar geen Stadsraad bestaat, en op standsdorpen, zal de Landdrost of de Resident Vrederechter, of de Mijncommissaris, naar het geval moge zijn, zoo spoedig mogelijk eene bijeenkomst van de inwoners van het dorp bijeenroepen, op de wijze en voor hetzelfde doel als in artikel 16 bepaald. Het Comité van Gezondheid zal in dit geval bestaan uit 3 gekozen leden, benevens den Landdrost of den Resident-Vrederechter, of den Mijncommissaris, naar het geval moge zijn, den Veldkornet en den districts-geneesheer, of als er geen districts-geneesheer is, een praktizeerend geneesheer, door de Regeering aan te wijzen, als ex-officio leden. Voor dit Comité en de door hen opgestelde regulatiën gelden de respectieve bepalingen van de artikels 16 en 17 dezer wet.

Idem in wijken.

19. De Veldkornetten der verschillende wijken zullen in elke wijk zoo spoedig mogelijk na het van kracht worden dezer wet, eene bijeenkomst van de inwoners dier wijk bijeenroepen op dezelfde wijze en voor hetzelfde doel als in art. 18 bepaald en wel op eene « plaats » in de wijk gelegen. Het Comité van Gezondheid zal in dit geval bestaan uit 3 gekozen leden, benevens den Landdrost, den Mijncommissaris, de Veldkornetten de Assistent-Veldkornetten, de Commissarissen van Naturrellen, de Districts-Geneesheer en de praktizeerende geneesheer zoo die er zijn, als ex-officio leden.

Voor dit Comité en de door hen opgestelde regulatiën zullen de respectieve bepalingen gelden van de artt. 16 en 17 dezer wet.

Bij nalatigheid der bewoners in 't verkiezen van een co-

20. Indien de inwoners van een dorp, of een standsdorp, of eene wijk, nalatig blijken om een dusdanig Comité te benoemen, zal zulks geschieden door de

Regering, en indien de Regering bezwaar heeft tot het benoemen der leden van zulk Comité dan zullen de personen, welke anders de ex-officio leden van het Comité vormen, het geheele Comité uitmaken.

mité zal de Regeering de leden benoemen.

21. Wanneer het noodig wordt geoordeeld, dan kan ZHEd. de Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, in strijd met hetgeen is bepaald in de twee voorgaande artikels, Speciale Comité's van Gezondheid aanstellen op de delverijen, de standsdorpen inbegrepen, welke comité's dan de rechten en plichten zullen hebben, zooals in deze wet aan de Comité's van Gezondheid zijn toegekend. Deze speciale Comité's van Gezondheid zullen dus optreden in de plaats van de Comité's van Gezondheid, in deze wet genoemd.

Regeering mag op delverijen enz., ondanks de voorafgaande bepalingen, speciale comités benoemen.

De leden van een dusdanig speciaal Comité van Gezondheid zullen een salaris ontvangen, zooals door de Regeering zal worden bepaald. Deze salarissen te worden beschouwd als uitgaven in verband met deze wet.

Salaris der leden v. speciale comités.

Verder heeft de Regeering de macht om met advies en consent van den Uitvoerenden Raad de Gezondheids-Comité's, welke bestaan of mochten worden gevormd op standsdorpen of delverijen, te bekleeden met de rechten en plichten, welke in deze wet aan de Comité's van Gezondheid zijn toegekend, en in welk geval dergelijke Comité's zullen treden in de plaats van de Comité's van Gezondheid in deze wet genoemd. Ook in dit geval kunnen door de Regeering salarissen worden toegekend; deze salarissen alsdan ook te worden beschouwd als uitgaven in verband met deze wet.

Reg. kan bestaande gezondheid-comités bekleden met de machten v. comités van gezondheid.

22. De leden en ex-officio leden van het Comité krijgen reis- en verblijfkosten als leden van het Comité gemaakt, vergoed volgens het tarief voor gewone ambnaren, daarvoor bestaande.

Reis- en verblijfkosten der leden.

De leden van het Comité moeten burgers der Zuid-Afrikaansche Republiek zijn.

Leden moeten burgers zijn.

Voor elke vergadering krijgen de leden en ex-officio leden vergoed £1; deze vergoeding mag per maand geen £5 te boven gaan.

Be'looning der leden.

Het Comité kan een secretaris buiten zijn midden benoemen.

Secretaris.

Deze secretaris krijgt dan voor elke vergadering eene vergoeding van £1.

Vacatiegelden en reis- en verblijfkosten worden door het Comité betaald.

23. De helft der uitgaven, welke door de voornoemde Comité's van Gezondheid uitsluitend voor het doel en de uitvoering van deze wet, zooals nader omschreven in artt. 4, 5, 8, 10, 13, 14, 15, 17, 21 en 22, worden gemaakt, zal door het Gouvernement worden vergoed. De andere helft dezer uitgaven zullen door

Wie de onkosten der comités betaalt.

de inkomsten eener buitengewone hoofdbelasting moeten worden gedekt.

Comités mogen buitengewone hoofdbelasting heffen.

Te dien einde en ook uitsluitend voor dit doel zullen de genoemde Comité's van Gezondheid gemachtigd zijn om binnen hunne jurisdictie een buitengewone hoofdbelasting te heffen van hoogstens tien shillings per jaar, te worden betaald door de mannelijke inwoners, zoowel blanken als kleurlingen ouder dan achttien jaar, de leeftijd van kleurlingen naar schatting te worden bepaald. Voor de invordering dezer belasting zullen dezelfde bepalingen gelden, als die welke zijn vastgesteld voor de invordering der directe belastingen, met dien verstande dat de termijn van betaling wordt vastgesteld door het Comité van Gezondheid, echter niet korter dan drie maanden nadat het bedrag van de te heffen belasting is bekend gemaakt.

Wijze van invordering.

Surplus wordt gestort bij Thesaurier-Generaal.

Het bedrag der belasting zal zoo nauwkeurig mogelijk volgens raming worden vastgesteld. Indien de opbrengst dezer belasting meer is dan de helft van het bedrag der onkosten, dan zal het surplus bij den Thesaurier-Generaal worden gedeponceerd op naam van het desbetreffend Comité van Gezondheid, en kan dit surplus later voor dergelijke doeleinden volgens deze wet worden gebruikt.

Regeering draagt 't tekort bij.

Mocht de opbrengst eener belasting als omschreven van tien shillings ontoereikend wezen om de helft der onkosten goed te maken, dan zal het Gouvernement het tekort bijdragen.

Bestrijden v. kosten waar ziekte heerscht onder kleurlingen.

24. Met betrekking tot het vorig artikel, wordt het echter hierbij bepaald, dat gelden, noodig voor het bestrijden van eene besmettelijke ziekte, welke heerscht onder kleurlingen, zullen zooveel mogelijk, en in de eerste plaats van de kleurlingen worden gevorderd.

Heffing der belasting vereischt goedkeuring van Uitv. Raad.

25. Geene belasting, vastgesteld door eenig comité voor het doel dezer wet zal van kracht zijn, voor dat de heffing dezer belasting zal zijn goedgekeurd door den Uitvoerenden Raad.

Reg. kan comité's voorschotten verleen voor één jaar.

26. De Regeering zal na den Thesaurier en den Auditeur-Generaal te hebben gehoord aan een comité van gezondheid een voorschot kunnen verstrekken voor den tijd van één jaar.

Voorafgaande bepalingen ook toepasselijk op andere besmettelijke ziekten.

27. De bepalingen der voorgaande artikelen van deze wet zullen ook van toepassing zijn op alle andere epidemische ziekten, indien zij op eene wijze optreden die als bijzonder gevaarlijk kan worden aangemerkt. De beslissing hieromtrent staat aan ZHed. den Staatspresident.

Quarantaine bij weigering zich te laten inenten.

28. In eenig dorp of wijk waar een persoon weigert zich, of zijn huisgezin te laten inenten, na de proclamatie te dien effecte, zal het Comité het recht

hebben om het huis, hut, kraal of locatie onder quarantaine te plaatsen op kosten van zoodanigen weigerachtigen persoon tot tijd en wijle de ziekte in zoodanig dorp of wijk geweken is, of totdat het Comité deze quarantaine niet meer noodig acht.

Wanneer een zoodanig weigerachtig persoon ook weigert om zich of zijn huisgezin onder quarantaine te laten plaatsen, of daaraan gehoor te geven, dan zal hij onderhevig zijn aan eene boete niet te bovengaannde £25, of bij wanbetaling 6 maanden gevangenisstraf.

Strafbepaling tegen hen, die zich verzetten tegen quarantaine.

INENTING EN WEDERINENTING.

29. In dit gedeelte der wet zullen de volgende woorden en uitdrukkingen de respectieve meeningen hebben die daaraan hierin nader gehecht zijn, dat is te zeggen:

Het woord «ouder» zal insluiten den vader en de moeder van een echt kind, en de moeder van een onecht kind. De benaming «pokstof» zal beteekenen pokstof genomen van eene vaars of van eene volgroeide koe den 5den of den 6den dag, of van een zuigeling of kind den 7den of 8sten dag na de inenting of van eenig persoon, dien een geneeskundige zal geschikt oordeelen, en het voorwerp waarvan die pokstof genomen wordt, zijnde een gezonde zuigeling of kind, of eene gezonde jonge vaars of volgroeide koe, die niet te voren waren ingeënt.

Beteekenis der woorden «ouder» en «pokstof»

30. Een ieder in dezen Staat wonende of verblijf houdende, zal verplicht zijn, tenzij door ziekte verhinderd, om zich te laten inenten of weder-inenten in tijd van gevaar, de beslissing waarover aan ZHEd. den Staatspresident en den leden van den Uitvoerenden Raad verblijft.

Ieder inwoner verplicht zich te laten inenten.

31. De Staatssecretaris zal altoos op die plaatsen, die de Staatspresident zal bepalen, een voorraad gezonde pokstof laten houden, ten einde districts-geneesheeren en praktizeerende geneesheeren met zooveel van de pokstof zonder betaling te voorzien, als zij billijkerwijze noodig hebben. De kosten voor het verschaffen, aanhouden en voorzien van die pokstof zullen worden bestreden uit gelden, die de Volksraad voor doeleinden dezer wet zal toekennen.

Voorraad pokstof moet voorhanden zijn.

32. De Staatspresident mag regulatiën uitvaardigen voor het gratis inenten of weder-inenten door districts-geneesheeren of personen opzettelijk als inenters aangesteld, en voor het bepalen van plaatsen waar de inenting moet worden uitgevoerd, en ook om van tijd tot tijd kennis te geven van de dagen en uren waarop de districts-geneesheer of een ander aangesteld inenter

Staatspresident kan regulaties maken voor gratis inenting

op die plaats tegenwoordig zal zijn om diegenen, die nog niet met goed gevolg ingeënt zijn en die daar mogen verschijnen in te enten.

Strafbepaling op weigering zich te laten inenten.

33. Wanneer een kind of persoon gevonden wordt, die niet ingeënt is, dan zal de desbevoegde persoon order geven dat hij zich binnen een door dezen desbevoegden persoon te bepalen tijd zal laten inenten; bij niet nakoming hiervan zal de nalatige of verantwoordelijke persoon onderhevig zijn aan eene boete niet te bovengaannde £10 of bij wanbetaling zes maanden gevangenisstraf niet te bovengaannde.

Inenting van gevangenen enz.

34. De Staatspresident zal de inenting der inwoners van gevangenissen, bandieten-stations, krankziinnigen-gestichten, verbeterhuizen, hospitalen en andere plaatsen waar de armen of kranken ontvangen worden, mogen gelasten ten tijde hunner aankomst of daarna, en zal eenen ouderdom mogen verklaren waarna inenting onder dit artikel niet verplichtend zal zijn.

Verboden inenting.

35. De inenting met vocht uit de pokken van aan kinderpokken lijdende personen is ten strengste verboden.

SYPHILIS.

Lijder aan syphilis moet zich laten behandelen.

36. a. Elke in dezen Staat wonende of verblijfhoudende persoon zal, indien met eene der aanstekelijke vormen dezer ziekte besmet, steeds verplicht zijn zich door eenen geneesheer te laten behandelen en genezen.

Kennisgeving van 't bestaan der ziekte onder kleurlingen.

b. Zoodra de ziekte zich op eenige plaats onder gekleurden vertoont, zal de eigenaar of bewoner der plaats dadelijk den naasten Landdrost, Mijncommissaris, Resident-Vrederechter, Veldkornet, Assistent Veldkornet, of Commissaris van Naturellen daarvan kennis geven, die dan verplicht zal zijn volgens wet te handelen.

In alle kralen waar kapiteins of onderkapiteins bestaan, zullen ook zij dadelijk aan den naasten ambtenaar rapporteeren zoodra de ziekte in hunne kraal uitbreekt of zoo er vermoeden bestaat dat de een of ander met de ziekte besmet is. Waar geen kapitein of onderkapitein bestaat, zal de Veldkornet, Assistent-Veldkornet of Commissaris van Naturellen het recht hebben één hunner als voorman aan te stellen, welke voorman verantwoordelijk zal zijn.

Maandelijksch onderzoek der locaties door districts-geneesheer.

c. De Landdrost van elk district en de Mijncommissaris van elke delveij zullen minstens eenmaal per maand door den districts-geneesheer de locaties van kleurlingen op

dorpen of standsdorpen doen onderzoeken en zoo dikwijls de Regeering het noodig oordeelt, de locaties of verzamelplaatsen van kaffers in elk district of op elke delverij.

- d. De districts-geneesheer zal elk geval van syphilis, door hem bij het bovenbedoeld onderzoek ontdekt, dadelijk den Landdrost of den Mijncommissaris rapporteeren. Kennisgeving van gevallen.
- e. De Regeering heeft de macht om plekken aan te wijzen waar zulke syphilitische krankten zullen moeten verblijf houden en hospitalen of gedeelten daarvan voor dat doel in te richten, met zooveel mogelijk bijzondere afdelingen voor blanken en gekleurden, mannen en vrouwen. Bij kralen zal een gedeelte der kraal daartoe kunnen ingericht worden. Reg. kan afzonderingsplekken en hospitalen aanwijzen.
- Mocht de ruimte op de door de Regeering bepaalde plaatsen te beperkt zijn of worden, dan zullen de respectieve ambtenaren verplicht zijn de besmette personen naar andere, daarvoor geschikte plaatsen te doen vervoeren. Zij zullen verplicht zijn aan de Regeering dadelijk rapport daarvan te doen.
- f. De Landdrost van het district of de Mijncommissaris der delverij zal onmiddellijk na ontvangst van het rapport des geneesheers den met de ziekte besmetten persoon doen vervoeren naar eene der door het Gouvernement bepaalde plaatsen. Hij zal tevens dadelijk een onderzoek instellen naar de vermogensomstandigheden van zulk eenen persoon. Lijder wordt daaraan overgebracht.
- g. Zulk een met de ziekte besmette persoon zal van de prisoniers en alle anderen worden afgezonderd gehouden en zal in voormelde plaats moeten blijven totdat hij door den geneesheer als genoegzaam hersteld zal zijn verklaard om haar te kunnen verlaten. Afzondering van den lijder.
- h. De kosten van onderhoud van zoodanigen persoon worden betaald door de Regeering, met dien verstande echter dat indien de persoon, aldus met de ziekte besmet en verpleegd, goederen bezit, de kosten van onderhoud van hem gevorderd en bij weigering op hem bij civiel proces zullen kunnen worden verhaald. Wie kosten draagt.
- i. Gelden noodig voor het bestrijden van syphilis onder naturellen, zullen van naturellen alleen kunnen worden gevorderd. De regeling hiervan Idem in geval het naturellen betreft.

is overgelaten aan ZHEd. den Staatspresident in overleg met den Superintendent van Naturellen Zaken.

MELAATSCHHEID OF LAZARUSZIEKTE. (LEPRA).

- Kennisgeving van
gevallen. 37. Elke in dezen Staat praktizeerend gelicentieerd geneesheer zal elken patient aan eene der aanstekelijke vormen dezer ziekte lijdende, onmiddellijk aan den naasten ambtenaar rapporteeren.
- Afzondering der
lijders. De Regeering zal maatregelen nemen om zulk eenen persoon afgezonderd te houden op zulk eene plaats als door haar zal worden bepaald. Alle kosten zullen door de Regeering betaald worden, tenzij de zieke iemand is wiens middelen het toelaten zelf de kosten zijner verpleging te dragen.
- Kosten.
- Jurisdictie. 38. De hoven van Landdrosten, Mijncommissarissen en Resident-Vrederechters en de Commissarissen van Naturellen bij de kleurlingen hebben jurisdictie in eenige vervolging voor de overtreding der bepalingen dezer wet of eenige proclanatie, order of regulatie gemaakt en vastgesteld onder deze wet, welke overtredingen door den Publieken Aanklager van het Gouvernement zullen moeten vervolgd worden.
- Strafbepalingen. 39. Eenige overtreding van eenige bepaling dezer wet of van eenige der bepalingen der in deze wet vermelde regulatiën waarvoor geene bepaalde boete of straf is vastgesteld, zal worden gestraft met eene boete, £10 Stg., niet te bovengaande, of bij gebreke van betaling gevangenisstraf, drie maanden niet te bovengaande.
- Herroepingsclau-
sule. 40. Waar in deze wet gesproken wordt van districts-geneesheer zal deze benaming ook geacht worden in te sluiten de Gouvernements-geneesheer als volgens wet no. 4, 1895.
- Inwerkingtreding. 41. Alle vroegere wetten en bepalingen met deze wet in strijd zijn en worden bij deze herroepen.
42. Deze wet treedt in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 8 Augustus 1895.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 14 Augustus 1895.

WET N°. 13, 1895. ¹⁾

INSOLVENTIEWET.

Goedgekeurd bij besluit van den Edelachtb. Tweeden Volksraad, art. 901, d.d. 19 Juli 1895, en bij art. 850, d.d. 6 Augustus 1895, door den Edelachtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen.

INHOUD.

HOOFDSTUK I.

Van de sequestratie en derzelver gevolgen.

HOOFDSTUK II.

Van de bijeenkomsten der crediteuren.

HOOFDSTUK III.

Van het bewijzen en de rangschikking der schuld-
vorderingen.

HOOFDSTUK IV.

Van den provisioneelen en van den gekozen curator.

HOOFDSTUK V.

Van compositie.

HOOFDSTUK VI.

Van de vereffening des boedels.

HOOFDSTUK VII.

Van de opheffing der sequestratie en de rehabilitatie
van den insolvent.

HOOFDSTUK VIII.

Van bedriëgelijke en van strafbare insolventie.

HOOFDSTUK IX.

Bepalingen van onderscheiden aard.

HOOFDSTUK I.

Van de sequestratie en derzelver gevolgen.

ARTIKEL 1. Ieder, die vrijwillig zijn boedel als insolvent ten voordeele van zijne crediteuren wenscht over te geven, kan zich met een daartoe strekkend schriftelijk verzoek wenden tot het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof.

Vrijwillige sequestratie moet door middel van een petitie worden aangevraagd bij Hooggerechtshof of Rondgaand Hof.

¹⁾ Vergelijk wet no. 21, 1880, bladz. 864, L.W. 1849—1885, zoo als aangevuld door wet no. 5, 1893, bladz. 770, L.W. 1890—1893.

Wie namens anderen zulk verzoek kunnen doen.

2. Een gelijk verzoek kan gedaan worden:

- a. Ten behoeve van den boedel van iemand, die uit de Republiek afwezig is, door dengene, die bij procuratie gemachtigd is dien boedel te beheeren;
- b. Ten behoeve van den boedel van een overledene of van iemand, die wettig of werkelijk onbekwaam is tot het beheeren van zijn boedel, door dengene, die wettiglijk met het beheer daarvan belast is;
- c. Ten behoeve van den boedel van eene vennootschap, door de meerderheid der vennoten in de Republiek aanwezig of vertegenwoordigd.

Publicatie van het voornemen zulk verzoek te doen.

3. Hij, die voornemens is een verzoekschrift als boven in te dienen, zal minstens 21 dagen vóór het verhoor daarvan, in de *Staatscourant* en in eene plaatselijke courant, zoo er een is, voor niet minder dan drie malen, eene behoorlijke kennisgeving van zijn voornemen doen publiceeren, met vermelding van den datum waarop en de plaats waar het verzoekschrift zal worden ingediend. Hij zal voorts ten kantore van den Meester van het Hoog-gerechtshof en in gevallen buiten het district Pretoria ook ten kantore van den Landdrost van het district of den Specialen Landdrost op de publieke delverij, onder wiens jurisdictie hij sorteert, deponeren een staat van den boedel, alsmede alle schedulen, opgaven, rekeningen en andere documenten, welke tot ondersteuning van zijn verzoek zullen worden overgelegd.

Staat v. boedel enz. moet gedeponceerd worden en ter inzage liggen.

Genoemde staat en andere documenten zullen ten allen tijde gedurende de kantooruren ter inzage van de crediteuren liggen, gedurende 14 dagen van af de dagteekening der *Staatscourant* waarin de eerste publicatie als boven is geschied.

Geene vrijwillige overgave eens boedels zal worden aangenomen, tenzij ten genoegen van het Hof of den Rechter voornoemd is gebleken, dat aan al het bovenstaande is voldaan en dat genoegzame baten of fondsen aanwezig zijn om de voorloopige kosten der sequestratie te dekken.

Na kennisgeving v. het voornemen vrijwillige overgave aan te vragen, worden alle executies tegen dien boedel gestaakt.

4. Zoodra de kennisgeving als boven in de *Staatscourant* is verschenen, zal geen verkoop geschieden van eenig tot den boedel behoorend goed, waarop krachtens een lastbrief tot executie of anderszins beslag is gelegd, tenzij op order van het Hof voornoemd.

De Hoofdbaljuw of andere gerechtsdienaar met dergelijke executie belast, zal de opbrengst van eenig goed, dat in den loop der executie alreeds is verkocht onder zich houden en niet uitbetalen, tenzij op order van het Hof voornoemd.

5. Het Hof voornoemd kan naar aanleiding van het gedaan verzoek een onderzoek instellen, en te dien einde den petitionaris en zoodanige andere personen als het noodig zal oordeelen gelasten voor zich te verschijnen.

Hof kan nader onderzoek instellen of doen instellen door Commissaris.

Het Hof voornoemd kan dit onderzoek ook opdragen aan een te dien einde te benoemen Commissaris, die mede de bevoegdheid zal hebben den petitionaris en zoodanige andere personen als hij noodig zal oordeelen, voor zich te doen verschijnen, en die een verslag van het door hem gehouden onderzoek zal doen toekomen aan den Griffier van het Hooggerechtshof.

6. Wanneer het Hof voornoemd, na onderzoek of na kennisneming van het verslag van den Commissaris van oordeel is, dat er termen bestaan voor de overgave van den boedel, zal het eene order tot sequestratie daarvan ten behoeve van de crediteuren in het algemeen verleen.

Hof vaardigt order van sequestratie uit ten behoeve der crediteuren.

7. Op een met redenen omkleed verzoek van één crediteur, wiens vordering minstens £50 bedraagt, of van twee of meer crediteuren, wier gezamenlijke vorderingen minstens £100 bedragen, onverschillig of ten tijde van het verzoek die vorderingen al of niet opeischbaar zijn, kan het Hof voornoemd eene voorloopige order tot sequestratie verleen van den boedel van eenig persoon, op grond dat deze zich heeft schuldig gemaakt aan eenige daad van insolventie, of op eenigen anderen grond dien het voldoende zal achten.

Applicatie voor voorloopige order tot sequestratie, gemaakt door cred. op grond van daad van insolventie.

8. Een persoon wordt geacht zich te hebben schuldig gemaakt aan eene daad van insolventie:

Daden van insolventie.

- a. Wanneer hij, terwijl hij eenig eigendom 't zij roerend of onroerend, personeel of reëel, in deze Republiek heeft, deze verlaat, of buiten deze zijnde, afwezig blijft, of zijn woonhuis verlaat, of zich op eenige andere wijze verwijdert; een en ander met het voornemen om zich aan de betaling van zijne schulden te onttrekken;
- b. Wanneer hij, na daartoe door den ambtenaar, belast met de executie van een vonnis van een bevoegd Gerechtshof te zijn aangezocht, niet voldoet aan hetgeen waartoe hij bij dat vonnis is veroordeeld, of geen genoegzaam beschikbaar goed ter voldoening zal aanwijzen;
- c. Wanneer hij, hetzij binnen deze Republiek of elders, eenige van zijne goederen vervreemdt, of daarop hypotheek of pand vestigt, met het voornemen om daardoor zijne crediteuren in hunne rechten te verkorten, of met de bedoeling om den eenen crediteur boven den anderen te bevoordeelen.

Wat zulke applicatie moet inhouden en vergezellen.

9. Een verzoek als bovenbedoeld moet schriftelijk worden ingediend bij het Hof voornoemd onder overlegging van:

- a. eene beëdigde schriftelijke verklaring van iederen verzoekenden crediteur omtrent de oorzaak en de rechtmatigheid van zijne vordering;
- b. een certificaat van den Meester van het Hooggerechtshof of van den Landdrost van het district of van den Specialen Landdrost op de publieke delverij, waar het verzoekschrift wordt ingediend, dat voor de betaling van de noodige leges en kosten tot voortzetting van de te verleenen sequestratie tot aan de verkiezing of benoeming van een curator, ten zijnen genoegen zekerheid is gesteld.

Cred. moet op eigen kosten de sequestratie voortzetten.

10. De crediteur of de crediteuren op wier verzoek de sequestratie plaats vindt, moeten op eigen kosten die sequestratie voortzetten tot aan de verkiezing of benoeming van een curator.

Terugbetaling dier kosten uit eerste fondsen door curator.

De kosten door hen daartoe gemaakt zullen hun, na door den Meester van het Hooggerechtshof te zijn getaxeerd, door den curator uit de eerste fondsen van den boedel worden terugbetaald.

Hof verleent, bij verleening v. prov. order, tevens een *rule nisi* voor finale sequestratie.

11. Bij het verleenen van eene voorloopige order tot sequestratie zal het Hof voornoemd tevens een bevel *nisi* verleenen, op den dag van inlevering waarvan de debiteur zal moeten verschijnen, ten einde aan te toonen waarom door dat Hof geene definitieve order tot sequestratie van zijn boedel zal worden verleend.

Dat bevel zal den debiteur op de gewone wijze worden beteekend.

Aanplakking en publicatie als debiteur gedurende 40 dagen afwezig is.

Indien echter de debiteur gedurende 40 dagen afwezig is geweest van zijne gewone woon- of bezighedsplaats in de Republiek, zullen afschriften van dat bevel tevens moeten worden aangeplakt aan de buitendeur van het Hooggerechtshof en gepubliceerd in de *Staatscourant*.

Verhoor der *rule nisi*:

12. Op den dienenden dag zal het Hof voornoemd het bewijs van de in het verzoekschrift omschreven daadzaken toelaten, en daarop eene beslissing nemen, onverschillig of de debiteur al of niet op het bevel is verschenen.

Anticipatie van den inleveringsdag.

Deze dag kan door het Hof voornoemd op applicatie van den debiteur, na behoorlijke kennisgeving hiervan aan de tegenpartij, geanticipeerd worden.

Het Hof kan ook, wanneer het daarvoor termen vindt, de uitspraak voor eenigen redelijken tijd uitstellen.

13. Wanneer de crediteur, die het verzoekschrift heeft ingediend, in gebreke blijft te verschijnen, of zijne schuldvordering of de ten laste gelegde daad van insolventie ten genoegen van het Hof te bewijzen, kan het Hof de voorloopige order tot sequestratie ter zijde zetten en het verzoek van de hand wijzen, of verder bewijs van de daarin omschreven daadzaken eischen. Wanneer het verzoek door het Hof van de hand wordt gewezen, zullen alle zaken en kwestien den boedel betreffende in denzelfden toestand terugkeeren en geregeld kunnen worden alsof er nooit een verzoekschrift tot sequestratie was ingediend.

Terzijdezetting der voorloopige order en de gevolgen daarvan.

14. Wanneer het aan het Hof blijkt dat het verzoekschrift opzettelijk zonder goeden grond is ingediend, kan het den debiteur op zijn daartoe strekkend verzoek toestaan dadelijk alle schade te bewijzen, die hij beweert door de voorloopige sequestratie te hebben geleden en hem daarvoor zoodanige vergoeding toewijzen als het billijk zal oordeelen, of hem toelaten tot het instellen van eene actie tot schadevergoeding.

Gevolgen van 't opzettelijk aanvragen v. sequestratie zonder redelijken grond

15. Wanneer eene voorloopige order tot sequestratie door het Hof is ter zijde gezet, op grond dat de vorderingen van den verzoekenden crediteur of crediteuren onvoldoende waren, of tengevolge van de toestemming of de nalatigheid van den verzoekenden crediteur, of van eene heimelijke overeenkomst tusschen den verzoekenden crediteur en den insolvent, kan het Hof, op verzoek van een anderen crediteur, die aan de bij de wet vastgestelde voorschriften voldoet, gelasten dat de sequestratie zal worden hernieuwd en voortgezet met al de gevolgen daarvan, als of dezelve nimmer ware ter zijde gezet. In dit geval zal echter iedere vervreemding, betaling, kwijting, overgave of ontslag door den insolvent gedaan, en iedere hypotheek of pand door hem gevestigd tusschen het ter zijde zetten en het hernieuwen van de sequestratie, worden beoordeeld als of de order tot hernieuwing eene oorspronkelijke order tot sequestratie was.

Wanneer een andere crediteur kan intervenieeren in de procedure.

16. Wanneer de debiteur, tegen wien eene voorloopige order tot sequestratie is verleend, aan den crediteur, op wiens verzoek zij werd verleend, ten einde diens medewerking tot het ter zijde zetten daarvan te bekomen, eenige voldoening of zekerheid voor diens vordering of een gedeelte daarvan geeft, waardoor deze meer ontvangt dan het geval zou geweest zijn als de sequestratie ware voortgezet, maakt die debiteur zich schuldig aan eene nieuwe daad van insolventie.

Gevolg van interventie op cessie enz. in tusschentijd gedaan.

Betaling of securiteit door debiteur aan cred. die voorl. order verkreeg, is een nieuwe daad v. insolventie.

De crediteur, die zoodanige voldoening of zekerheid heeft aangenomen, zal, wanneer de sequestratie op verzoek van een anderen crediteur wordt hernieuwd, zijne als boven verkregen, zekerheid moeten opgeven en het-

Strafbepaling tegen zoodanigen cred.

geen door hem als boven is ontvangen ten behoeve van den boedel moeten terugbetalen aan den persoon, dien het Hof zal aanwijzen.

Hij zal bovendien de kosten, voor de hernieuwing gemaakt, moeten betalen en zijne geheele vordering tegen den boedel verbeuren.

Sequestratie v. den boedel van een vennootschap.

17. Op gelijke wijze en met inachtneming van het hierboven bepaalde, kan op een met redenen omkleed verzoek van één of meer crediteuren de boedel van eene vennootschap onder sequestratie worden gesteld, op grond dat door één of meer der vennoten eenige daad van insolventie is gepleegd, of op eenigen anderen grond dien het Hof voornoemd voldoende zal achten.

Onafhankelijk van zoodanige sequestratie zal het den crediteuren van eenigen afzonderlijken vennoot vrijstaan om op de gewone wijze tegen diens afzonderlijken boedel te procederen wegens hetgeen hun door hem persoonlijk verschuldigd is.

Order van sequestratie van de vennootschap kan die der private boedels v. een of meer vennoten insluiten.

18. Het Hof voornoemd, heeft echter de bevoegdheid, om in dezelfde order tot sequestratie zoowel den afzonderlijken boedel van een of meer vennoten als den gezamenlijken boedel der vennootschap te begripen.

In dit geval zullen de crediteuren van de vennootschap en die van de afzonderlijke vennoten gelijkelijk gerechtigd zijn tot het stemmen bij de verkiezing van curatoren en over alle andere zaken betreffende de genoemde boedels.

De curatoren zullen echter iederen boedel afzonderlijk beheeren en vereffenen, volgens de hierna te geven voorschriften.

Sequestratie v. boedel van overledene enz.

19. Op gelijke wijze en met inachtneming van het hierboven bepaalde, kan op een met redenen omkleed verzoek van één of meer crediteuren de boedel van eenen overledene of van iemand, die wettig of werkelijk onbekwaam is om zijn boedel te beheeren, onder sequestratie worden gesteld, op grond dat degene, die wettiglijk met het beheer over zoodanigen boedel is belast, eenige daad van insolventie heeft gepleegd, of op eenigen anderen grond, dien het Hof voornoemd voldoende zal achten.

Positie van vennoot en v. bestuurder v. eens anders boedel bij sequestratie der vennootschap enz.

20. Iedere vennoot van eene vennootschap en ieder, die wettiglijk belast is met het beheer over een boedel van eenen overledene of van iemand, die wettig of werkelijk onbekwaam is om zijn boedel te beheeren, zal dezelfde rechten en verplichtingen hebben ten aanzien van de vorderingen van zoodanige vennootschap of zoodanigen boedel tegen eenigen boedel, die onder sequestratie is gesteld, als volgens deze wet aan eenigen crediteur zijn toegekend en opgelegd.

Echter zullen de gezamenlijke vennoten van eene vennootschap en de gezamenlijke beheerders van eenigen

boedel als boven bedoeld, slechts als één persoon beschouwd worden en slechts tot het uitbrengen van één stem gerechtigd zijn.

21. Hij, die een order tot sequestratie bekomen heeft, 't zij van zijn eigen boedel, 't zij van den boedel van zijn debiteur, zal die order onverwijld bezorgen ten kantore van den Hoofdbaljuw van het Hooggerechtshof te Pretoria, of van den Onderbaljuw van het district waarin de order is verleend.

22. De Onderbaljuw zal de bij hem bezorgde order, na dezelve te hebben geregistreerd en daarop den dag en het uur der bezorging te hebben aangeteekend, onverwijld aan den Hoofdbaljuw doen toekomen.

De Hoofdbaljuw zal iedere order, bij hem bezorgd of door hem van een Onderbaljuw ontvangen, na dezelve te hebben geregistreerd en daarop den dag en het uur der bezorging of ontvangst te hebben aangeteekend, onverwijld aan den Meester van het Hooggerechtshof doen toekomen.

De Meester van het Hooggerechtshof zal de order in de *Staatscourant* publiceerden.

23. Hij, die op eigen verzoek eene order tot sequestratie van zijn boedel heeft bekomen, moet binnen 8 dagen na het verleenen daarvan aan den Meester van het Hooggerechtshof doen toekomen eene lijst bevattende, naar zijn beste weten, de namen en woonplaatsen van al zijne crediteuren.

24. De Meester van het Hooggerechtshof zal door den Hoofdbaljuw of diens ondergeschikten, of door den na te noemen gerechtsbode op iederen boedel die onder sequestratie wordt gesteld beslag doen leggen en daarvan een inventaris doen opmaken.

Wanneer de order tot sequestratie is verleend op verzoek van een crediteur, zal deze of iemand door hem gemachtigd bij het opmaken van den inventaris tegenwoordig kunnen zijn.

Wanneer de order tot sequestratie is verleend na vrijwillige overgave van den boedel, zal iedere crediteur of iemand door hem gemachtigd bij het opmaken van den inventaris tegenwoordig kunnen zijn.

25. De persoon als boven met de beslaglegging belast zal, wanneer zulks zonder hinder of ongerief aan eenige partij te veroorzaken, mogelijk is, roerende goederen tot den boedel behoorende kunnen verzekeren, door de kamer, de kast of de bewaarplaats waarin zij zich bevinden, te verzegelen of door eenen bewaarder over die goederen aan te stellen.

Wanneer hij echter zoodanige goederen in het bezit laat van dengene die dezelve op het oogenblik der beslaglegging onder zich heeft, zal hij aan dezen

Hij, die order tot sequestratie verkrijgt, moet die onverwijld bezorgen bij hoofdbaljuw of onderbaljuw.

Onderbaljuw registreert dag en uur der bezorging en zendt de order aan Hoofdbaljuw.

Hoofdbaljuw registreert dag en uur der ontvangst en zendt de order aan Meester van Hooggerechtshof.

Publicatie v. order in de *Staatscourant*.

Opgave v. cred. door vrijw. gesequestr. binnen 8 dagen.

Meester doet op boedel beslag leggen en laat dien inventariseeren.

Wie bij inventarisatie tegenwoordig kunnen zijn.

Verzegeling of bewaring der in beslag genomen goederen.

Kopie van den inventaris te worden gegeven aan den persoon onder wien

goederen in beslag worden genomen. een afschrift van den inventaris ter hand stellen tegelijk met eene kennisgeving dat de goederen daarin vermeld door hem uit kracht van eene order tot sequestratie zijn in beslag genomen. In die kennisgeving moet de strafbepaling van artikel 150 worden vermeld.

Van al hetgeen door hem als boven verricht wordt doet hij verslag aan den Meester voornoemd.

Boedel gaat over in handen van Meester tot aanstelling van curator.

26. Elke order tot sequestratie heeft in rechten tengevolge, dat de boedel overgaat in handen van den Meester van het Hooggerechtshof en bij dezen blijft berusten, totdat een provisioneele curator is benoemd, of de verkiezing van een definitieven curator is bekrachtigd.

In tusschentijd heeft Meester dezelfde bevoegdheden als curator.

De Meester van het Hooggerechtshof zal gedurende dien tijd ten aanzien van den boedel dezelfde macht en dezelfde verplichtingen hebben, als volgens deze wet aan den door de crediteuren gekozen curator zijn toegekend en opgelegd.

Vóór bekrachtiging van de finale distributierekening is insolvent onbekwaam om te handelen enz.

27. Tusschen den tijd waarop de order tot sequestratie wordt verleend, en den tijd waarop de boedelrekening en het finale plan van verdeling des boedels zijn bekrachtigd, zal de insolvent, zoolang hij niet gerehabiliteerd is (behalve in na te noemen gevallen) volkomen onbekwaam zijn tegenover zijn curator of anderen wettigen beheerder van zijn boedel, om eenige goederen 't zij roerend of onroerend, personeel of reëel of eenig recht op zoodanige goederen te verkrijgen of te bezitten; of om eenig tot den boedel behoorend goed, te vervreemden, te verbinden of te verpanden zoodat daardoor zijn curator of andere wettige beheerder van zijn boedel gebonden zou worden.

Ged. dien tijd geen beslag op boedel.

Ook kan gedurende voornoemden tijd op den boedel of eenig gedeelte daarvan geen beslag worden gelegd.

Ook kan insolv. zich niet verbinden zonder toestemming v. curator.

28. Gedurende den tijd voornoemd zal de insolvent zich op geenerlei wijze kunnen verbinden, tenzij met schriftelijke toestemming van zijn curator of anderen wettigen beheerder zijns boedels.

Hij kan echter optreden als de schriftelijk gemachtigde van curator of van derden.

Hij zal echter bevoegd zijn om een wettigen titel, uit kracht van eenige vervreemding als boven bedoeld, over te dragen, voor zoover hij daartoe schriftelijk gemachtigd zal zijn als de mandataris of de agent van zijn curator of anderen wettigen beheerder zijns boedels, of om met schriftelijke toestemming van dezen te handelen als mandataris of agent van een ander persoon, van wien hij eene schriftelijke machtiging als zoodanig zal hebben bekomen.

Hij kan, om in zijn onderhoud te voorzien, handel drijven.

Hij zal ook gerechtigd zijn, ten einde in het onderhoud van hem en zijn gezin te voorzien, handel te drijven en te dien einde roerende goederen of effecten, uit kracht van eenen werkelijken en *bona fide* verkoop na betaling van een redelijken koopprijs, te leveren,

of om het recht op contant geld door hem bij gelegenheid van het koopen eener zaak uitbetaald, over te dragen. De curator of andere wettige beheerder van zijn boedel zal echter zooveel van de door den insolvent met zoodanigen handel gemaakte winsten, als na aftrek van hetgeen tot onderhoud van dezen en diens gezin strikt noodzakelijk is, zal overblijven, ten behoeve van de gezamenlijke crediteuren, desnoods in rechten, van hem kunnen opvorderen.

Hij zal ook het recht hebben om in zijn eigen naam te ontvangen of in rechten op te eischen de huur of het loon voor den arbeid of dienst door hem of iemand van zijn huisgezin verricht, alsook eenig hem voor vroeger verrichten arbeid of dienst toegekend pensioen of zooveel daarvan als het Hooggerechtshof zal bepalen. Hij zal ook schadevergoeding kunnen vorderen wegens eene belediging of eenig persoonlijk onrecht hem of iemand van zijn huisgezin aangedaan. De gelden, die hem te dier zake zullen worden toegewezen, alsook alle goederen door hem voor die gelden gekocht, zullen voor zijn persoonlijk gebruik en buiten het beheer van zijn curator of anderen wettigen beheerder zijns boedels blijven.

De polis van eenige levensverzekering, door den insolvent minstens 2 jaren vóór het verleenen van de order tot sequestratie *bona fide* ten behoeve van zijne echtgenoot of kinderen gesloten, zal buiten den gesequestreerden boedel vallen en aan den insolvent worden gelaten, behoudens de wettige rechten door anderen daarop verkregen.

29. Van af het oogenblik dat eene order tot sequestratie bij den Hoofdbaljuw of eenen Onderbaljuw bezorgd is en verder zoolang de sequestratie duurt, zal de executie van alle vonnissen tegen den insolvent of zijnen boedel zijn geschorst.

Wanneer de insolvent zich in de gevangenis bevindt uit kracht van een order tot civiele gijzeling, zal hij op zijn daartoe strekkend verzoek aan het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof uit die gevangenis worden ontslagen, tenzij het Hof anders beslist.

De goederen van den insolvent, die in beslag zijn genomen ter executie van een vonnis als boven gemeld, of de opbrengst daarvan, zullen in den gesequestreerden boedel worden teruggebracht.

30. De crediteur, ten wiens behoeve een vonnis als boven was geweest, zal zijne vordering en de kosten in den gesequestreerden boedel kunnen bewijzen.

Hij zal bij de verdeling van den boedel gerechtigd zijn tot preferentie op de als boven in beslag genomen goederen of de opbrengst daarvan, voor de kosten van het bevelschrift tot executie en van de executie zelve,

De winsten, na aftrek v. onderhoudskosten, komen echter ten bate van den boedel.

Kan loon trekken voor zijn arbeid.

Is persoonlijk gerechtigd tot de schadevergoeding wegens belediging enz.

Polis v. levensverz., mits 2 jaren vóór sequestratie ten behoeve v. echtgen. of kinderen gesloten, komt niet in boedel.

Executie van vonnissen tegen insolvent gedurende sequestratie geschorst.

Kan uit civiele gijzeling worden ontslagen.

Reeds voor executie in beslag genomen goederen blijven in den boedel.

Zulk een crediteur moet bewijzen in den boedel.

Is echter voor de kosten der executie op de in beslag genomen goederen preferent.

doch niet voor het bedrag, dat hem bij vonnis werd toegewezen, of van de kosten gemaakt vóór het uitnemen van het bevelschrift tot executie.

Schorsing v. civiele acties tegen insolvent.

31. Nadat eene order tot sequestratie is verleend zullen alle acties tegen den insolvent aanhangig ter zake van eenige schuld en alle procedures daarin zijn geschorst.

De eischer in het geding zal zijne vordering benevens de getaxeerde kosten tot op dien tijd, tegen den gesequestreerden boedel kunnen bewijzen.

Illiquide vorderingen kunnen worden hervat tegen curator.

Alle acties tegen den insolvent aanhangig tot verhaal van schade, geleden door belediging, verongelijking of verbreking van een contract, welke schade nog onzeker is, of tot verhaal van eenige vordering voor een ongeliquideerd bedrag, en alle procedures daarin, zullen worden geschorst, totdat een curator zal zijn gekozen en daarna tegen dezen kunnen worden voortgezet.

De dientengevolge door het Hof toegewezen vorderingen benevens de getaxeerde kosten van het rechtsgeding, kunnen in den gesequestreerden boedel worden bewezen.

Schorsing v. civiele actie door insolvent ingesteld.

32. Nadat een order tot sequestratie is verleend, zullen alle acties door den insolvent voor eenige schuldvordering aangevangen en alle procedures daarin, zijn geschorst totdat een curator zal zijn gekozen.

Curator moet binnen 6 weken na aanneming te dien effeete beslissen of hij de actie voortzet.

De curator zal binnen 6 weken, na daartoe door den verweerder in zoodanige actie te zijn gesommeerd, en zulks op straffe van verlies van zijn recht tot verder procederen, moeten beslissen of hij de begonnen actie wil voortzetten of laten varen.

Insolvent kan persoonlijke acties zelf voortzetten.

De insolvent zal echter de bevoegdheid behouden om eenige actie vóór de sequestratie aangevangen wegens eene belediging of enig persoonlijk onrecht, hem of iemand van zijn gezin aangedaan, op zijn eigen naam en tot zijn eigen voordeel voort te zetten.

De schadevergoeding, welke hem ingevolge zoodanige actie zal worden toegewezen, zal niet in den gesequestreerden boedel worden opgenomen.

Wanneer vervreemding of bezwaring, door insolvent vóór sequestratie gedaan, nietig is.

33. Iedere vervreemding van en ieder verband of pand op eenige gedeelte van den boedel, door den insolvent gedaan of gevestigd op eenigen tijd waarop hij de sequestratie van zijn boedel kon verwachten, tenzij zoodanige handeling plaats had ter goeder trouw en op rechtmatige consideratie, is nietig.

Wanneer eene handeling als boven de oorzaak is dat de schulden de baten overtreffen, zal zij nietig zijn voor zoover dit laatste het geval is.

Vervreemdingen enz. in den gewonen

34. Iedere vervreemding van eenig gedeelte van den boedel en iedere betaling door den insolvent aan een

crediteur gedaan, en ieder verband of pand door hem ten behoeve van een crediteur op eenig gedeelte van den boedel gevestigd, in den gewonen loop van den handel zal, hoewel hij op dat oogenblik de sequestratie van zijn boedel kon verwachten, *prima facie* worden beschouwd als te zijn geschied te goeder trouw en zonder de bedoeling om zoodanigen crediteur boven de anderen te bevoordeelen.

De curator, die zoodanige handeling wenscht te doen ter zijde zetten, zal het bestaan van zoodanige bedoeling moeten bewijzen.

35. Iedere betaling vóór het verleenen van de order tot sequestratie door een crediteur ontvangen, waarvan het bewezen is, dat zij geschied of vergemakkelijkt is door bedriegelijke medewerking van of verstandhouding met den insolvent, die, terwijl hij de sequestratie van zijn boedel kon verwachten, daardoor zoodanigen crediteur eenige preferentie boven de andere crediteuren heeft willen verschaffen, is nietig.

36. Kwijtschelding of ontslag van eenige rechtmatige schuld of van eenige zekerheid voor eene rechtmatige schuld of andere zaak, waarvoor niet werkelijk en *bona fide* betaling of voldoening is ontvangen, door den insolvent gedaan op een tijd, dat hij de sequestratie van zijn boedel kon verwachten en waardoor de crediteuren benadeeld zijn, is nietig.

Hij, die zoodanige kwijtschelding of ontslag aanneemt, terwijl hij wist of redelijkerwijze kon vermoeden, dat daardoor de crediteuren benadeeld zouden worden, zal verplicht zijn niet alleen om zijn schuld te voldoen, maar ook om nogmaals de waarde van hetgeen hem onrechtmatig was kwijtgescholden aan den curator ten profijte der crediteuren uit te betalen.

37. Iedere vervreemding van eenig gedeelte van den boedel en iedere betaling door den insolvent aan een crediteur gedaan en ieder verband of pand door hem ten behoeve van een crediteur op eenig gedeelte van den boedel gevestigd, op een tijd dat hij de sequestratie van zijn boedel kon verwachten, met het doel om zoodanigen crediteur direct of indirect boven de andere crediteuren te bevoordeelen, stelt eene onbehoorlijke preferentie daar en is mitsdien nietig.

Iedere vervreemding als boven door den insolvent gedaan aan, en ieder verband of pand als boven door hem gevestigd ten behoeve van eenig persoon, wien ook, met het doel om daardoor een zijner crediteuren direct of indirect boven de anderen te bevoordeelen, stelt eene onbehoorlijke preferentie daar voor zoover zoodanige crediteur daardoor werkelijk bevoordeeld is.

De curator is gerechtigd het bedrag of de waarde van zoodanige onbehoorlijke preferentie van den daar-

loop van bezigheid gedaan zijn *prima facie* geldig.

Wanneer betaling aan den insolvent vóór sequestratie gedaan nietig is.

Wanneer kwijtschelding enz. aan een deb. door insolvent vóór sequestr. nietig is.

Zulke debiteur moet als straf de dubbele som aan den boedel betalen.

Wat een onbehoorlijke preferentie is.

mede bevoordeelden crediteur of anderen persoon terug te eischen.

Idem.

38. Iedere vervreemding van eenig gedeelte van den boedel en iedere betaling door den insolvent gedaan en ieder verband of pand door hem op eenig gedeelte van den boedel gevestigd, op een tijd, dat hij de sequestratie van zijn boedel kon verwachten, met het doel om eenigen persoon te bevoordeelen, die als borg of in eenige andere in rechten daarmee gelijkstaande hoedanigheid, aansprakelijk zou geweest zijn voor het bedrag van zoodanige handeling, wanneer zij niet zou hebben plaats gehad, stelt eene onbehoorlijke preferentie daar.

De curator is gerechtigd het bedrag of de waarde van zoodanige onbehoorlijke preferentie, van den aldus bevoorrechten persoon terug te eischen.

Invloed der sequestratie op de voordeelen uit huwel. voorwaarden voortvloeiende.

39. Geene bevoordeeling door iemand bij behoorlijk geregistreerd contract van huwelijksche voorwaarden *bona fide* aan zijne echtgenoot of kinderen gedaan, zal door de sequestratie van zijn boedel hare kracht verliezen, behalve wanneer de order tot sequestratie is verleend binnen 2 jaren na de registratie van dat contract en het bewezen wordt, dat op het oogenblik van het sluiten daarvan genoemde persoon feitelijk reeds insolvent was; in welk geval zoodanige bevoordeeling nietig zal zijn en door den curator ten behoeve van den gesequestreerden boedel zal kunnen worden opgevorderd. Ten aanzien van contracten van huwelijksche voorwaarden, die ten tijde van de in werking treding van deze wet reeds geregistreerd zijn, zal de termijn van 2 jaren bovenvermeld beginnen te loopen van af den datum van die in werking treding.

Handelingen v. den insolvent na sequestratie en voor bekrachtiging van de finale distributierekening zijn nietig.

40. Iedere vervreemding van eenig gedeelte van den boedel en iedere betaling, kwijtschelding of ontslag van eene rechtmatige schuld of van eenige zekerheid voor zoodanige schuld of andere zaak, toekomende aan den boedel, door den insolvent gedaan, en ieder verband of pand door hem op eenig gedeelte van den boedel gevestigd, na het verleenen van de order tot sequestratie en vóór het bekrachtigen van het finale plan van verdeling des boedels, is nietig, behalve voor zoover de insolvent krachtens het bepaalde bij artikel 28 daartoe gerechtigd was.

Betalingen aan den insolvent na sequestratie nietig, behalve enz.

41. Alle betalingen of voldoeningen na het verleenen van de order tot sequestratie aan den insolvent door of vanwege een zijner debiteuren gedaan zijn nietig, behalve wanneer degene, die zoodanige betaling of voldoening *bona fide* deed, van die sequestratie geen kennis droeg.

Wanneer na sequestratie het recht van reclame toegestaan wordt.

42. Hij, die aan eenen insolvent eenig goed, hetzij roerend of onroerend, personeel of reëel, heeft verkocht en geleverd of doen leveren, kan, wanneer de verkoop

heeft plaats gehad, zonder dat een termijn was bepaald vóór welks expiratie de prijs niet betaalbaar zou zijn, of met een werkelijke afspraak of stilzwijgende overeenkomst dat de prijs dadelijk zou worden betaald of betaalbaar zijn, zoodanig goed uit den gesequestreerden boedel teruggeischen, wanneer hij dien eisch binnen 21 dagen na aflevering van het goed schriftelijk kenbaar maakt.

Na dien tijd zal hij zoodanige reclame slechts kunnen instellen op grond van bedrog door den kooper tegen hem gepleegd.

Hij, die aan den insolvent eenig goed als bovenbedoeld *op credit* heeft verkocht en geleverd zal niet gerechtigd zijn dien koop te vernietigen, of de koopsom te vorderen van den curator of anderen wettigen beheerder des boedels. De goederen aldus verkocht en geleverd zullen bij dezen blijven berusten ten profijte van den boedel.

Voor goederen op credit geleverd bestaat geen recht van reclame.

43. Met het verleenen van de order tot sequestratie vervallen de huren en huurcontracten door den insolvent als huurder vóór dien tijd aangegaan niet.

Invloed der sequestratie op huurcontracten.

De curator zal echter binnen 6 weken na de bekrachtiging van zijne verkiezing, in overleg met de crediteuren, moeten beslissen of hij die huren of huurcontracten al dan niet wil nakomen; bij gebreke waarvan zij als vervallen zullen worden beschouwd.

De verhuurder of ander persoon die zoodanig contract gemaakt heeft, kan in elk geval den curator voor eenig bevoegd Gerechtshof dagvaarden tot verhaal van de huurpenningen hem tot op dien tijd verschuldigd of van de schade, welke hij zal bewijzen door het niet nakomen van zoodanige huur of huurcontract te hebben geleden.

De curator heeft daarentegen het recht den verhuurder of anderen persoon, die zoodanig contract gemaakt heeft, voor eenig bevoegd Gerechtshof te dagvaarden tot verhaal van het bedrag der verbeteringen, welke vóór de sequestratie aan het gehuurde zijn aangebracht.

HOOFDSTUK II.

Van de bijeenkomsten der crediteuren.

44. De Mecster van het Hooggerechtshof zal in de kennisgeving, bedoeld bij art. 22, tevens twee openbare bijeenkomsten van crediteuren bepalen op tijden en plaatsen als hem in het belang der crediteuren het geschiktst zullen voorkomen: de eerste tot het bewijzen der schuldvorderingen, de tweede tot hetzelfde doeleinde en tevens tot het verkiezen van een curator.

Meester bepaalt tijd en plaats voor twee bijeenkomsten van crediteuren en geeft daaraan publicatie.

Hij kan in de tijden en plaatsen als boven bepaald, alsnog verandering brengen, mits hij daarvan tijdig kennis geeft in de *Staatscourant*.

Maakt er tevens in die publicatie melding van, wanneer de baten geen £75 te boven gaan.

Wanneer de baten van den boedel de waarde van £75 niet te boven gaan, zal hij hiervan tevens kennis geven in bovenbedoelde publicatie, onder vermelding dat, tenzij in de eerste bijeenkomst worde aangetoond dat de baten van den boedel genoemde waarde wel te boven gaan, in die bijeenkomst zal worden gehandeld als bij artikel 47 is bepaald.

Bepaling van tijd en plaats der derde bijeenkomst.

45. De Meester van het Hooggerechtshof kan, zoodra de in de tweede bijeenkomst van crediteuren plaats gehad hebbende verkiezing van een curator is bekrachtigd, bepalen dat een derde bijeenkomst zal worden gehouden, op tijd en plaats als hem voor alle belanghebbenden het geschiktst zal voorkomen, tot het bewijzen van de schuldvorderingen, het ontvangen van het verslag des curators omtrent den toestand van den insolventen boedel, en het geven van orders aan den curator betreffende het beheer daarvan.

De curator zal van den tijd en de plaats, alsmede van het doel dezer bijeenkomst in de *Staatscourant* kennis geven in dezelfde advertentie, waarin hij van de bekrachtiging zijner verkiezing tot curator mededeeling doet.

Ieder cred. kan op eigen kosten verdere bijeenk. oproepen.

46. Iedere crediteur mag na de tweede bijeenkomst van crediteuren op zijne eigene kosten nog eene bijeenkomst oproepen, ten einde zijne vordering te bewijzen.

Wat geschiedt als baten des boedels geen £75 te boven gaan.

47. Wanneer in de eerste bijeenkomst van crediteuren blijkt dat de baten van den boedel de waarde van £75 niet te bovengaan, zal in deze bijeenkomst reeds dadelijk een curator worden gekozen, de vorderingen worden bewezen en gerangschikt en de boedel worden verdeeld. Tevens zal dan worden bepaald welk gedeelte van de kleederen, het beddegoed, het huisraad en de gereedschappen van den insolvent en zijn gezin aan dezen zal worden gelaten.

Wanneer geen cred. opkomen tot verkiezing van een curator wendt Meester zich tot Hooggerechthsh.

48. Wanneer in de bijeenkomst waarin een curator moet worden gekozen geene crediteuren zijn opgekomen, zal de Meester van het Hooggerechtshof zich tot dat Hof wenden met het verzoek om een curator te benoemen tot vereffening van den boedel of de order tot sequestratie ter zijde te stellen.

Onder wiens voorzitterschap de bijeenkomsten gehouden worden.

49. De bijeenkomsten van crediteuren zullen, voor zoover zij plaats hebben te Pretoria, onder voorzitting van den Meester van het Hooggerechtshof en, voor zoover zij elders plaats hebben, onder voorzitting van den Landdrost van het district of van den Speciaal Landdrost op de publieke delverij worden gehouden.

De voorzittende ambtenaar heeft het recht de bijeenkomst zoo noodig te verdagen.

50. Wanneer de Meester van het Hooggerechtshof, de Landdrost of de Speciale Landdrost door ziekte of eenige andere onvermijdelijke reden verhinderd wordt eene bijeenkomst van crediteuren te leiden, kan het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof een Speciaal Commissaris daartoe aanstellen, die te dien opzichte alsdan dezelfde macht zal hebben als de Meester of de Landdrost of Speciale Landdrost voornoemd.

Wie den Meester, Landdrost, enz., vervangt.

Bij gebreke van zoodanige aanstelling zal de eerste klerk van den Landdrost of Speciaal Landdrost als boven met de leiding der bijeenkomst belast zijn.

51. De Landdrost, Speciale Landdrost, Speciale Commissaris en Klerk zullen van al hetgeen door hen in qualiteit voornoemd verricht is, dadelijk verslag doen aan den Meester van het Hooggerechtshof.

Landdrost enz. doen verslag aan Meester.

52. In alle gevallen waar krachtens deze wet door de crediteuren zal worden gestemd, zal de stem van een crediteur, wiens vordering minder dan £30 bedraagt, niet worden medegerekend in het getal der uitgebrachte stemmen; doch het bedrag van zijne vordering zal bij de stemming wel in rekening komen.

Cred. van minder dan £30 tellen bij stemmingen alleen voor de waarde hunner vordering.

Ieder crediteur mag zijn stem persoonlijk uitbrengen doch dit ook laten doen door een ander, die daartoe door hem behoorlijk bij procuratie gemachtigd is.

Stemming bij gemachtigde toegelaten.

Alle beslissingen zullen worden genomen bij eene meerderheid in waarde van de schuldvorderingen der crediteuren, die tegenwoordig en stemgerechtigd zijn, tenzij uitdrukkelijk in de wet anders is bepaald.

De meerderheid in waarde geeft den doorslag bij stemmingen, tenzij anders bepaald.

53. De insolvent of de wettige beheerder van eenigen boedel, die onder sequestratie wordt gebracht, moet uit zichzelf verschijnen in de eerste tweede en derde bijeenkomst van crediteuren uit kracht van deze wet gehouden, alsook in iedere na verdaging voortgezette bijeenkomst, tenzij hij van den voorzittenden ambtenaar verlof heeft bekomen deze laatste niet bij te wonen.

Insolvent moet de bijeenkomsten persoonlijk bijwonen.

Hij zal voorts moeten verschijnen in iedere andere bijeenkomst van crediteuren, uit kracht van deze wet gehouden, wanneer hij daartoe gerequireerd zal zijn bij eene schriftelijke kennisgeving van den voorzittenden ambtenaar.

54. De insolvent is verplicht op iedere bijeenkomst, die hij bijwoont, te antwoorden op alle geoorloofde vragen, die hem door den voorzittenden ambtenaar zullen worden gedaan betreffende zijn zaken en zijn boedel en betreffende de oorzaken en de redenen van zijne insolventie.

Insolvent moet antwoorden op de hem gestelde vragen.

Hij moet in de tweede bijeenkomst op vordering van de crediteuren aan den voorzittenden ambtenaar inleveren een waren inventaris van zijn boedel, waarin eene juiste opgave wordt gedaan van al zijne goederen, 't zij roerend of onroerend, personeel of reëel, waar

Moet bij tweede bijeenkomst inventaris van zijn boedel indienen benevens zijn boeken enz.

deze zich ook mogen bevinden, van alle goederen en effecten welke nog door hem verwacht worden of welke verkrijging alsnog van eenige omstandigheid afhankelijk is, of waarop hij eenig recht heeft; verder van al wat naar zijn beste weten door of aan hem verschuldigd is, alsook van alle boeken, rekeningen, bewijsstukken en andere documenten den boedel betreffende, welke in zijn bezit zijn.

Hij moet voorts de gezegde boeken, rekeningen, bewijsstukken en andere documenten, indien daartoe gerequireerd, aan den voorzittenden ambtenaar overgeven.

Curator krijgt die in zijn bezit.

De voorzittende ambtenaar zal zoowel den inventaris als de gezegde boeken, rekeningen bewijsstukken en andere documenten overhandigen aan den curator, zooda diens verkiezing bekrachtigd is.

Insolvent kan onder eede gehoord worden.

55. De voorzittende ambtenaar alsook iedere crediteur of diens procureur of agent, kan in eenige bijeenkomst den insolvent, wanneer hij verschenen is, onder eede verhooren omtrent alle zaken betreffende diens handel, affaire of boedel, welke kunnen strekken tot het aan het licht brengen van eene heimelijke vervreemding of verberging van zijn boedel of een gedeelte daarvan. De voorzittende ambtenaar zal dit verhoor in geschrifte doen stellen, door den insolvent doen onderteekenen en bij de stukken betreffende den boedel voegen.

Onderzoek wordt genotuleerd.

Blijkt uit zoodanig onderzoek, dat er redelijke grond bestaat voor het vermoeden, dat de insolvent zich heeft schuldig gemaakt aan strafbare of bedriegelijke insolventie, zoo zal de voorzittende ambtenaar verplicht zijn de verklaringen van den insolvent met de andere bewijsstukken aan den Staatsprocureur te doen toekomen, ten einde dezen in staat te stellen daarop de noodige stappen voor eene crimineele vervolging van zoodanigen insolvent te nemen.

Kennisgeving aan Staatsproc. zoo er redelijke grond van vermoeden is, dat strafbare of bedriegelijke insolventie gepleegd is.

Insolvent kan niet weigeren op gestelde vragen te antwoorden.

Bij zoodanig onderzoek is de insolvent niet gerechtigd het antwoord op eenige vraag, hem betreffende zijn boedel gesteld, te weigeren op grond dat hij door zijn antwoord zichzelf zou incrimineeren.

HOOFDSTUK III.

Van het bewijzen en de rangschikking der schuldvorderingen.

Schuldvorderingen kunnen op elke bijeenkomst bewezen worden.

56. Elke schuldvordering tegen den gesequestreerden boedel, die bestond of waarvan de oorzaak was ontstaan vóór het verleenen van de order tot sequestratie, mag bewezen worden in iedere bijeenkomst van crediteuren, welke zal worden gehouden vóór de finale verdeling van den boedel.

Echter zal het bewijzen van eenige vordering in eene bijeenkomst als bedoeld bij artikel 46 geen invloed hebben op of afbreuk doen aan uitkeeringen, welke dan reeds zullen hebben plaats gehad. Wanneer zoodanige vordering bewezen wordt nadat het plan van verdeeling reeds is bekrachtigd en er tengevolge van het bewijzen dier vordering in dat plan of in eenige verdere procedures van de sequestratie veranderingen moeten worden gemaakt, is de crediteur, wiens vordering als boven bewezen wordt, aansprakelijk voor alle kosten door zoodanige verandering veroorzaakt.

57. Iedere crediteur moet zijne vordering bewijzen ten genoegte van den voorzittenden ambtenaar, die dezelve zal toelaten of verwerpen.

Dat bewijs wordt geleverd door eene verklaring van den crediteur, beëdigd voor den Meester van het Hooggerechtshof, een Landdrost, een Vrederechter of eenigen door het Hooggerechtshof tot het afnemen van eeden speciaal aangestelden commissaris. In die verklaring moet de crediteur aangeven het bedrag en den aard van de schuld, de personen, die behalve den insolvent voor die schuld verbonden zijn, de verbanden of andere zekerheid die voor die schuld zijn gegeven, en moet hij tevens constateeren dat de schuld, althans naar zijn beste weten, eene ware en rechtmatige is en dat alle bewijsstukken, die hij daarvan bij die verklaring zal produceeren, echt zijn.

58. Eene beëdigde verklaring als boven kan ook worden afgelegd door een klerk, agent of ander persoon, die meer volledig met de bedoelde schuld bekend is dan de crediteur zelf.

Een crediteur, die zich buiten de Republiek bevindt en geen bekenden agent of gemachtigde in de Republiek heeft, kan eene verklaring tot het bewijs van zijne vordering onder eede afleggen voor eenigen persoon, bevoegd om eeden af te nemen, ter plaatse waar hij zich bevindt. Zoodanige verklaring moet op de gewone wijze worden gelegaliseerd of gecertificeerd op de wijze bij het Hooggerechtshof gebruikelijk.

59. Ieder belanghebbende kan bij het Hooggerechtshof of bij een Rondgaand Hof opkomen tegen de beslissing van den voorzittenden ambtenaar, betreffende het toelaten of verwerpen van eenige schuldvordering.

Het Hof voornoemd zal alsdan eene finale beslissing geven omtrent het toelaten of verwerpen van zoodanige vordering. Het kan echter, alvorens finaal te beslissen, de zaak terugwijzen naar den voorzittenden ambtenaar voor verder bewijs of gelasten dat over de geldigheid der vordering zal worden geprocedeerd op de wijze zooals het dat raadzaam zal oordeelen.

Later bewezen schuldvorderingen zullen aan eens gedane uitkeeringen geen afbreuk doen.

Voorzitter beslist over toelating der vordering.

Vordering wordt bewezen door beëdigde verklaring.

Inhoud dier verklaring.

Beëdigde verklaring kan ook gemaakt worden door agent enz.

Verklaringen buitenslands afgelegd.

Appel op Hoogger. tegen beslissing van voorzitter in zake toelating of weigering v. vorderingen.

Hof kan zaak terugverwijzen naar voorzitter enz.

Hof kan ook voortzetting eener actie van den crediteur tegen den insolvent gelasten.

Wanneer schuldvergelijking door voorzitter kan worden toegelaten.

Appèl van die beslissing.

Hoe gehandeld wordt met nog niet opeisbare vorderingen tegen insolvent.

Crediteur, die preferentie heeft, moet die opgeven.

Hij moet tevens zijn securiteit waardeeren.

Hoe een pref. cred. kan stemmen.

Hoe hij wordt gerangschikt.

Het Hof voornoemd kan ook gelasten dat eene actie tegen den insolvent, welke tengevolge van de sequestratie was geschorst, na de verkiezing van een curator tegen dezen zal worden voortgezet. De crediteur, wiens vordering door het Hof voornoemd is toegewezen, zal daarvoor in den boedel worden gerangschikt.

60. Wanneer tusschen den insolvent en een crediteur een wederzijdsch crediet of wederzijdsche vorderingen bestaan, zal de voorzittende ambtenaar de balans daarvan opmaken en zal de crediteur voor het saldo, zoo dit in zijn voordeel is, worden gerangschikt, mits hij, op het oogenblik dat het crediet werd verleend of de oorzaak van zijn schuld ontstond, geen kennis droeg van het verleenen der order tot sequestratie.

Ieder belanghebbende, die zich benadeeld acht door eene beslissing als boven door den voorzittenden ambtenaar gegeven, kan daartegen opkomen bij het Hoogerechtshof of een Rondgaand Hof, dat daarop zoodanige finale uitspraak zal geven of zoodanige verdere procedures kan gelasten, als het billijk zal oordeelen.

61. De crediteur, wiens vordering op den datum van het verleenen der order tot sequestratie nog niet opeisbaar was, kan die vordering bewijzen. Hij zal daarvoor echter slechts betaling of dividend ontvangen na aftrek van een rabat van rente tegen zes percent per jaar, te rekenen van den datum van het verleenen der order tot sequestratie tot op den datum waarop de schuld opeisbaar zou zijn. Voor het aldus gereduceerd bedrag zal de schuld ook bij de stemming in aanmerking komen.

62. De crediteur, die eenige verleende of stilzwijgende preferentie op eenig gedeelte van den boedel heeft, is verplicht, zoo hij de sequestratie verzoekt in de bij zijn verzoekschrift ingediende beëdigde verklaring, en anders in de beëdigde verklaring tot het bewijzen van zijn vordering, van die preferentie melding te maken. Wanneer hij voor zijne genoemde preferente schuldvordering eenige securiteit heeft, zal hij deze tevens moeten waardeeren en het bedrag dier waardeering van de door hem bewezen vordering aftrekken, zonder prejudice echter van eene latere verbetering van die waardeering en zonder prejudice van het bedrag van zijne vordering in andere opzichten. Hij zal bij de stemming tot verkiezing van curatoren en in alle zaken betreffende het goed, waarop hij zoodanige securiteit heeft, mogen stemmen voor het volle bedrag van zijne vordering; in alle andere gevallen echter slechts voor het saldo. Hij zal gerangschikt worden en betaling of dividend ontvangen voor het saldo. Wanneer een geschil ontstaat over de waarde van zoodanige securiteit, zal de crediteur deze onder eede waardeeren. De curator

heeft dan de keus, hetzij om die securiteit ten voordeele van de gezamenlijke crediteuren over te nemen tegen betaling uit de baten des boedels van het bedrag der waardeering, of om de volle uitwerking der securiteit aan den crediteur te laten.

63. Een crediteur, wiens vordering afhankelijk is van eene onzekere toekomstige gebeurtenis of van eene voorwaarde, is niet gerechtigd de sequestratie van eenen boedel te verzoeken of aan zoodanig verzoek deel te hebben, of te stemmen bij de verkiezing van curatoren of over eenige andere zaken den boedel betreffende, zoolang niet die gebeurtenis heeft plaats gehad of die voorwaarde is vervuld.

Positie van een
condit. cred.

De curator zal echter op zijn verzoek zoodanige vordering waardeeren en haar voor het bedrag dier waardeering toelaten. De crediteur voornocmd is alsdan gerechtigd om te stemmen en betaling of dividend te ontvangen voor het bedrag dier waardeering.

Kan zijn vordering
door curator doen
waardeeren.

Vindt intusschen de gebeurtenis plaats of wordt de voorwaarde vermeld, dan zal de crediteur voornoemd worden gerangschikt voor het volle bedrag van zijne schuldvordering en daarvoor ook betaling of dividend ontvangen.

Bij vervulling der
conditie treedt hij
op als gewoon cred.

64. Wanneer een zoodanige voorwaardelijke schuld- vordering niet als boven is gewaardeerd, zal de curator dezelve rangschikken als of de gebeurtenis had plaats gevonden of de voorwaarde was vervuld. Het Hof zal in dat geval op verzoek van den curator eene order verleen tot verzekering van de som of het dividend, waartoe de crediteur gerechtigd zal zijn, zoodra de gebeurtenis zal hebben plaats gevonden of de voorwaarde zal zijn vervuld. Alle interest die intusschen op die som zal worden ontvangen komt ten bate van de andere crediteuren. Bij de stemming over een aanbod van compositie zal een als boven gerangschikte vordering in aanmerking komen voor een door den Meester van het Hooggerechtshof, behoudens hooger beroep bij dat Hof, te bepalen bedrag.

Wat geschiedt als
cond. vordering niet
gewaardeerd wordt.

65. Wanneer het Hooggerechtshof van oordeel is dat een crediteur, die, wegens afwezigheid uit de Republiek van eenigen persoon, of wegens eenige andere reden, zijne vordering niet ten genoegen van het Hof heeft kunnen bewijzen, niettemin later in staat zal zijn zulks te doen, kan het zoodanige vordering voorloopig in den gesequestreerden boedel doen rangschikken, den crediteur een redelijken tijd verleen om dezelve alsnog te bewijzen en intusschen een order verleen tot verzekering van het bedrag daarvan, voor het geval dat de vordering naderhand zal worden bewezen.

Hooggerechtsh. kan
uitstel verleen
aan afwezigen cred.
voor 't leveren van
bewijs voor zijn
vordering.

66. Vorderingen, waarop rente bedongen is, zullen

Vorderingen, die
rente dragen.

worden gerangschikt voor een bedrag van de hoofdsom vermeerderd met de daarop verschuldigde rente.

Rangschikking der
crediteuren van
eene vennootschap.

67. Wanneer de boedel van eene vennootschap en de boedel of boedels van een of meer der vennoten gelijktijdig onder sequestratie zijn gesteld, zal de rangschikking van de vorderingen der onderscheidene crediteuren volgens de navolgende regelen plaats hebben:

- a. De vorderingen van de crediteuren der vennootschap worden gerangschikt in den boedel dier vennootschap, en de vorderingen van de crediteuren van iederen vennoot afzonderlijk in diens afzonderlijken boedel;
- b. Wanneer in den boedel van de vennootschap geene of geene genoegzame baten aanwezig zijn om de crediteuren van die vennootschap te voldoen, worden de vorderingen van die crediteuren gerangschikt op het overschot van iederen boedel der afzonderlijke vennoten, dat aanwezig zal zijn nadat alle vorderingen van de crediteuren daarvan zullen zijn voldaan; en wel voor het restant of voor het geheel, met dien verstande echter, dat geen crediteur meer dan éénmaal het bedrag zijner vordering kan bekomen;
- c. Wanneer in den afzonderlijken boedel van een vennoot geene of geene genoegzame baten aanwezig zijn om de crediteuren van dien boedel te voldoen, worden de vorderingen van die crediteuren gerangschikt op het overschot van den boedel der vennootschap, dat aanwezig zal zijn nadat alle vorderingen van de crediteuren daarvan zullen zijn voldaan; en wel in verhouding tot het aandeel in zoodanig overschot, waartoe de bedoelde vennoot gerechtigd zou zijn;
- d. Wanneer in het geval sub *b* genoemd, de crediteuren van de vennootschap geheele of gedeeltelijke betaling erlangen uit het overschot van den afzonderlijken boedel van een der vennoten, zal de curator van dezen laatsten boedel als crediteur worden gerangschikt in den boedel van elk der andere vennoten voor het geheele bedrag, dat hij ter voldoening van de vorderingen tegen de vennootschap heeft uitbetaald; zulks evenwel zonder prejudice van de rechten van preferente schuldvorderingen;

alles onverminderd de rechten van de crediteuren der vennootschap tegen iederen vennoot, wiens boedel niet onder sequestratie is gesteld en omgekeerd.

68. De crediteuren van eene vennootschap, onverschillig of de boedel daarvan gesequestreerd is of niet, kunnen hunne schuldvorderingen bewijzen in den gesequestreerden afzonderlijken boedel van een der vennoten, ten einde mede te stemmen bij de verkiezing van curatoren en over eenig aanbod van compositie.

Cred. der vennootschap kunnen bewijzen in de private boedels der vennoten.

Zij zullen echter geen dividend ontvangen uit dien afzonderlijken boedel alvorens de crediteuren van dien boedel ten volle betaald zijn, tenzij de order tot sequestratie van dien boedel op hun verzoek is verleend.

69. Voor zoover bij deze wet daarin niet is voorzien, zal ten aanzien van de onderlinge rangschikking van de crediteuren eener vennootschap en van die des afzonderlijken boedels van eenigen vennoot, gehandeld worden volgens algemeene rechtsbeginselen.

De algemeene rechtsbeginselen zullen worden toegepast, waar deze wet niet voorziet voor de enz.

70. De baten van den boedel zullen, na betaling van de rechtmatige kosten als hierin later bepaald, worden aangewend: in de eerste plaats tot betaling van de preferente schuldvorderingen met de daarop verschuldigde volgens de wet preferente interessen, en daarna tot betaling van de hoofdsommen van alle concurrente schuldvorderingen, zonder interest wanneer de baten ontoereikend zijn om al de vorderingen tegen den boedel te voldoen, doch met interest van af den datum, waarop de order tot sequestratie is verleend, wanneer na de voldoening van alle vorderingen nog een overschot overblijft.

Verdeeling van den boedel.

HOOFDSTUK IV.

Van den provisioneele en van den gekozen curator.

71. Op een met redenen omkleed verzoek van den Meester van het Hooggerechtshof of van eenigen belanghebbende kan het Hooggerechtshof, of een Rondgaand Hof, één of meer geschikte personen benoemen tot provisioneele curator van eenigen hetzij provisioneel of definitief gesequestreerden boedel.

Aanstelling van een prov. curator op applicatie aan Hooggerechtshof.

Alsdan zal zoodanige boedel uit handen van den Meester van het Hooggerechtshof overgaan op den aldus benoemden provisioneele curator en bij dezen blijven, berusten, totdat de verkiezing door de crediteuren van een definitieven curator zal zijn bekrachtigd en anders tot dat de rekening en het finale plan van verdeeling des boedels zullen zijn bekrachtigd.

Wanneer een provisioneele curator vóór dien tijd overlijdt of wordt afgezet, zal de boedel weder tot den Meester van het Hooggerechtshof terugkeeren.

72. De provisioneele curator zal ten aanzien van het beheer en de bereddering van den boedel dezelfde Bevoegdheden van prov. curator.

macht en dezelfde verplichtingen hebben als de door de crediteuren verkozen curator.

Het zal hem echter niet vrijstaan eenig deel van den gezegden boedel te verkoopen, zonder machtiging van het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof.

Benoeming v. defin. curat. door cred. op tweede bijeenkomst.

73. In de tweede bijeenkomst van crediteuren zullen één of twee curatoren voor het beheer en de bereddering van den boedel worden verkozen door de meerderheid der aanwezige crediteuren, wier gezamenlijke bewezen schuldvorderingen tevens meer dan de helft van het geheele bedrag van alle op die bijeenkomst vertegenwoordigde bewezen schuldvorderingen belooopen.

Wanneer bij de stemming het bovenbedoelde resultaat niet kan worden verkregen, zal zoowel de persoon die de stemmen van het grootste aantal crediteuren, als de persoon die het grootste bedrag der vertegenwoordigde schuldvorderingen op zich heeft verenigd, tot curator gekozen zijn.

Bezwaren tegen eene benoeming te worden gelegd voor Hooggerechtshof.

74. Ieder belanghebbende, die bezwaren heeft tegen zoodanige verkiezing, kan deze, vóór dat zij bekrachtigd is, doch in elk geval binnen twee dagen nadat zij heeft plaats gehad, door eene schriftelijke mededeeling van zijne bezwaren aan den voorzittenden ambtenaar, in herziening brengen bij het Hooggerechts-hof, dat summierlijk over de zaak zal beslissen.

Ook nadat de verkiezing reeds bekrachtigd is kan ieder belanghebbende zich wenden tot het Hooggerechts-hof, met het verzoek om die bekrachtiging te herroepen en de verkiezing ter zijde te zetten, op grond dat dezelve op bedriegelijke of onwettige wijze heeft plaats gehad.

Wie niet als curator kan optreden.

75. Tot curator kan niet gekozen worden:

- a. de insolvent zelf;
- b. iemand, die den insolvent in den bloede of door aanhuwelijking bestaat tot in den vierden graad ingesloten;
- c. een minderjarige;
- d. een wetsagent of procureur;
- e. iemand, wiens boedel gesequestreerd is geweest en die nog niet gerehabiliteerd is;
- f. iemand, die niet binnen de jurisdictie van het Hooggerechtshof woonachtig is;
- g. iemand, die eenig met de algemeene belangen van de crediteuren des boedels strijdig belang heeft;
- h. een gewezen curator, die in het geval van art. 90 verkeert;
- i. iemand, die uit kracht van het in het volgend artikel bepaalde. onbekwaam wordt verklaard om verkozen te worden.

76. Op verzoek van eenigen belanghebbende kan het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof, hetzij vóór- of nadat de verkiezing is bekrachtigd, verklaren, dat een tot curator verkozen persoon zijn post heeft verbeurd, en tevens, indien het zulks noodig oordeelt, dat genoemde persoon gedurende zijn geheele verdere leven of gedurende een door het Hof te bepalen tijd onbekwaam zal zijn om krachtens deze wet tot curator te worden verkozen; en wel in de navolgende gevallen:

Redenen van onbevoegdverklaring v. curator door Hooggerechtshof.

- a. Wanneer hij, ten einde invloed uit te oefenen op zijne verkiezing tot curator, zich schuldig heeft gemaakt of medeplichtig is geweest aan het weglaten van den naam van eenigen crediteur van de lijst van den insolvent, bedoeld in art. 23;
- b. Wanneer hij, ten einde de stem van eenigen crediteur te verkrijgen, aan dezen direct of indirect iets heeft gegeven of beloofd;
- c. Wanneer hij met eenigen crediteur is overeengekomen om dezen een zekere som of zeker dividend tot afbetaling van of in afrekening op diens vordering te verzekeren, op voorwaarde dat hij voor hem zal stemmen;
- d. Wanneer hij beloofd heeft aan of overeengekomen is met eenigen crediteur, niet in een nader onderzoek te zullen treden naar eenige voorafgaande transactie tusschen dezen en den insolvent, omtrent welker wettigheid twijfel bestaat of kan worden verondersteld, op voorwaarde dat hij voor hem zal stemmen;
- e. Wanneer hij zich schuldig heeft gemaakt of medeplichtig is geweest aan het tot standbrengen van eene schikking, waarbij vorderingen, werkelijk aan een of meer personen behoorende, zijn verdeeld geworden onder een grooter aantal personen, ten einde zodoende het aantal stemmen te vermeerderen en op zijne verkiezing invloed uit te oefenen;
- f. Wanneer hij van eenigen procureur, venduafslager of anderen persoon, door hem ten behoeve van den boedel gebruikt, eenig gedeelte van diens commissie of loon of enig ander voordeel heeft aangenomen.

In al de genoemde gevallen zal het Hof tevens de verkiezing van een nieuwen curator gelasten.

77. Op een met redenen omkleed verzoek van den Meester van het Hooggerechtshof of van eenigen

Afzetting van curator door Hooggerechtshof.

belanghebbende kan het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof een curator afzetten :

- a. Wegens insolventie ;
- b. Wegens wangedrag in zijn beheer, waartoe ook wordt gerekend het verzuimen of weigeren om te voldoen aan eenige wettige vorderen, hem door den Meester van het Hooggerechtshof of eenigen door dat Hof aangestelden commissaris gedaan ;
- c. Wegens afwezigheid uit de Republiek.

Hof gelast verkiezing van nieuwen curator.

78. Het Hof zal in het geval voormeld, alsook in het geval dat een curator overlijdt of onbekwaam wordt of verlof heeft bekomen om zijn ontslag te nemen, de verkiezing van een nieuwen curator gelasten en tevens zoodanige order kunnen geven als het noodzakelijk of raadzaam zal oordeelen voor de bewaring van den boedel, totdat de verkiezing van den nieuwen curator zal zijn bekrachtigd.

In den tusschentijd treedt Meester op.

Gedurende den tijd tusschen het overlijden of de afzetting van een curator en de bekrachtiging van de verkiezing eens nieuwen curators, zal de boedel worden gelegd in handen van den Meester van het Hooggerechtshof, tenzij er nog een curator in den boedel is overgebleven.

Bevoegdheden van nieuwen curator.

79. De nieuwbenoemde curator zal ten aanzien van den boedel dezelfde rechten en verplichtingen hebben als zijn voorganger.

Hij is gerechtigd om van dezen rekenschap te vragen van eenig gedeelte van diens beheer als curator.

Al hetgeen deze echter in zijne hoedanigheid wettiglijk heeft verricht zal van kracht blijven.

Bekrachtiging der verkiezing door Meester.

80. Iedere verkiezing van een curator zal door den Meester van het Hooggerechtshof worden bekrachtigd door het uitreiken van eene aanstelling aan den gekozen curator, hem tot het beheer en de vereffening des boedels machtigende.

Wanneer 't Hooggerechtshof de verkiezing bekrachtigt.

Wanneer tegen de verkiezing objectie wordt gemaakt bij het Hooggerechtshof volgens artikel 74, geschiedt de finale bekrachtiging dier verkiezing door genoemd Hof.

Curator publiceert die bekrachtiging.

81. Iedere curator zal dadelijk nadat zijne verkiezing is bekrachtigd, daarvan door eene advertentie in de *Staatscourant* kennis geven.

Publicatie der afzetting.

De Meester van het Hooggerechtshof zal op gelijke wijze kennis geven van elke order tot afzetting van een curator.

Wanneer curator ontslag kan vragen v. Hooggerechtshof.

82. De curator kan, wanneer hij zijn post wensch op te geven en eveneens zoodra de rekening en het finale plan van verdeling des boedels is bekrachtigd, aan het Hooggerechtshof verlof vragen om voor zijn post

te mogen bedanken en van het beheer over den boedel te worden ontslagen. Wanneer tegen dit verzoek geen wettige objectie wordt ingebracht en het Hof overtuigd is, dat de curator aan de bepalingen der wet heeft voldaan, zal het dit verzoek toestaan en tevens de noodige orders geven omtrent de bewaring en het beheer van den boedel, totdat een nieuwe curator zal zijn gekozen.

Wanneer tegen het verzoek eenige objectie wordt ingebracht, zal het Hof daaromtrent summierlijk beslissen.

83. Alvorens een verzoek als boven in te dienen, zal de curator, in eene bijeenkomst door hem te dien einde belegd en minstens 28 dagen te voren in de *Staatscourant* aangekondigd, onder overlegging van een verslag omtrent den toestand des boedels, eene volledige rekening en verantwoording van het door hem gevoerde beheer aan de crediteuren afleggen.

Curator moet eerst rekening en verantwoording hebben afgelegd aan cred.

84. Zoodra de verkiezing van een curator is bekrachtigd, zal de boedel uit handen van den Meester van het Hooggerechtshof of van den provisioneelen curator, zoo er een is, overgaan op den verkozen curator en bij dezen blijven berusten zoolang de sequestratie duurt en totdat de rekening en het finale plan van verdeling des boedels zullen zijn bekrachtigd.

Bevoegdheden van den curator.

De curator zal van dezelfde middelen mogen gebruik maken om in zijn eigen naam den boedel of eenig gedeelte daarvan op te vorderen, als den insolvent ten dienste zouden hebben gestaan, wanneer zijn boedel niet gesequestreerd ware; en in het algemeen dezelfde macht hebben over dien boedel als de insolvent zelf vóór de sequestratie bezat.

85. In eenige bijeenkomst van crediteuren kan bij besluit van de meerderheid der aanwezige crediteuren, berekend naar de waarde der door hen vertegenwoordigde schuldvorderingen den curator de verplichting worden opgelegd om ten genoegen en in handen van den Meester van het Hooggerechtshof op zijn eigen kosten voldoende zekerheid te stellen voor het behoorlijk beheer en de behoorlijke vereffening des boedels.

Wanneer curator borg moet stellen.

Die zekerheid zal gesteld worden binnen 14 dagen na het passeeren van zoodanig besluit en bij gebreke van dien zal de verkiezing van den curator, zoo deze nog niet is bekrachtigd, nietig zijn en zal, zoo die verkiezing al reeds is bekrachtigd, de curator als zoodanig worden afgezet; onverminderd echter het recht van zoodanigen curator of van eenigen belanghebbende om het bedrag der te stellen zekerheid bij het Hooggerechtshof in herziening te brengen.

86. Zoodra de boedelrekening en het plan van verdeling des boedels zijn bekrachtigd en de ontvangsbewijzen der crediteuren voor hunne dividenden en de

Wanneer de borgstelling komt te vervallen.

niet opgevorderde dividenden bij den Meester van het Hooggerechtshof zijn gedeponeerd, zal de gestelde zekerheid vervallen en door den Meester voornoemd gecancelleerd worden, onverminderd de verantwoordelijkheid van den curator voor het door hem gevoerde beheer.

Aanwijzing v. bankinstelling waar gelden gedeponeerd moeten worden.

87. Tegelijk met de verkiezing van een curator zullen bij besluit van de meerderheid der aanwezige crediteuren, berekend naar de waarde der door hen vertegenwoordigde schuldvorderingen, één of meer banken binnen de Republiek worden aangewezen, waarmede de curator eene rekening op naam van den boedel zal moeten openen.

De provisioneele curator en evenzoo de gekozen curator, in het geval dat door de crediteuren bij zijne verkiezing geen bank is aangewezen, zullen eene rekening op naam van den boedel moeten houden met een of meer banken binnen de Republiek, ter hunner keuze.

Curator mag niet meer dan £20 in handen hebben.

88. De provisioneele en de gekozen curator zullen zoodra zij meer dan £20 van den boedel in handen hebben deze in zoodanige bank storten. Alle cheques of orders voor de uitbetaling van zoodanige gelden, moeten uitdrukken de reden van de betaling en den naam van dengene ten wiens voordeele dezelve worden getrokken, en geteekend zijn door alle curatoren of door een hunner namens hen allen.

Wat zijn cheques moeten inhouden.

Bij al hunne verrichtingen met betrekking tot zoodanige banken zullen voorts de provisioneele en de gekozen curator de orders moeten opvolgen, die hun door de crediteuren in eenige algemeene bijeenkomst zullen worden gegeven.

Strafbepaling tegen curator die meer dan £20 in handen heeft enz.

89. De curator die zonder billijke en wettige reden eenige aan den boedel behorende som van meer dan £20 in handen zal houden, of desbewust zal toelaten dat een medecurator zulks doet, langer dan tot den eersten dag, waarop het hem of zijn mede-curator na ontvangst daarvan mogelijk zal zijn dezelve in een bank te storten of doen storten, of die eenige aan den boedel behorende som tot zijn eigen voordeel zal gebruiken of desbewust zal toelaten dat een mede-curator zulks doet, zal aan den boedel moeten betalen het dubbel bedrag van zoodanige teruggehouden of verbruikte som.

Dit bedrag kan worden verhaald op eenige vordering, die genoemde curator tegen den boedel zal mogen hebben en overigens bij actie voor eenig bevoegd Gerechtshof.

Id. zoo hij insolvent wordt.

90. De curator, die, terwijl hij nog iets aan den boedel verschuldigd was ter zake van eene som, door hem als boven onbehoorlijk teruggehouden of verbruikt, zelf insolvent wordt, zal door zijne rehabilitatie ten aanzien van gemelde schuld niet ontslagen worden wat zijne toekomstige goederen betreft.

Bovendien zal hij na zoodanig geval voor altijd onbekwaam zijn om weder tot curator te worden verkozen.

91. De curator moet een boek houden en daarin aantekenen alle gelden, goederen, boeken, rekeningen en andere documenten door hem van den insolvent of anderszins ten bate van den boedel ontvangen, en alle betalingen door hem voor rekening van den boedel gedaan.

Curator moet boek houden.

Dat boek zal door iederen crediteur, die zijne vordering bewezen heeft, op elken redelijken tijd mogen worden nagezien.

Credit. heeft recht op inzage.

De Meester van het Hoog Gerechtshof kan, wanneer hij zulks noodig oordeelt, den curator schriftelijk gelasten dat boek te produceeren ter inzage, contrôle, verificatie of anderszins.

Meester eveneens.

92. De curator kan ten allen tijde eene algemeene bijeenkomst van crediteuren beleggen en de orders van dezen vragen betrekkelijk de opvordering of den verkoop van eenig gedeelte des boedels of betrekkelijk eenige andere zaak het beheer van den boedel rakende.

Bijeenkomsten bijeengeroepen door curator.

Hij is verplicht eene zoodanige bijeenkomst te beleggen, wanneer hij daartoe gerequireerd wordt door crediteuren, wier bewezen vorderingen te zamen een vierde gedeelte van het bedrag der bewezen schuldvorderingen belooopen.

Op verzoek van crediteuren.

Van iedere zoodanige bijeenkomst alsmede van het doel waarvoor zij belegd wordt, moet minstens 28 dagen te voren kennis worden gegeven in de *Staatscourant*, tenzij de voorzittende ambtenaar den curator een korteren termijn voor die kennisgeving zal hebben toegestaan.

Kennisgeving dier bijeenkomst.

93. De curator zal de orders opvolgen van de meerderheid der in eenige bijeenkomst aanwezige crediteuren. Deze zullen echter den curator niets kunnen gelasten, dat zou strekken tot benadeeling van de rechten van eenigen crediteur, die eene verleende of stilzwijgende preferentie op eenig gedeelte van den boedel heeft. Wanneer niettemin zoodanige order wordt gegeven, kan de bedoelde crediteur zich met het verzoek om dezelve ter zijde te stellen wenden tot het Hooggerechtshof, dat hierop zal beslissen zooals het rechtvaardig zal oordeelen.

Curator moet bevelen der crediteuren gehoorzamen, mits niet strijdende enz.

94. De curator kan voor iedere rechtskwestie betreffende den insolventen boedel of het beheer daarvan, rechtsgeleerd advies inwinnen en een procureur gebruiken voor de behandeling van alle rechtsgedingen voor of tegen den boedel.

Curator kan rechtsgeleerd advies inwinnen.

Alle daardoor ontstaande kosten komen ten laste van den boedel. Zij worden getaxeerd door den Taxeermeester van het Hooggerechtshof, doch kunnen door het

Hooggerechtshof worden herzien op klachte van gezegden procureur of van eenigen anderen belanghebbende.

Strafbepaling tegen procureur, die om zich zelf te bevoordeelen, lichtvaardig adviseert enz.

95. Wanneer het aan het Hooggerechtshof blijkt dat de gezegde procureur, met het oogmerk om daarvoor zichzelf en niet den boedel te bevoordeelen, lichtvaardig heeft geadviseerd tot het instellen van eene actie, of een rechtsgeding op laakbare wijze heeft behandeld, of daarbij eenige onnoodige of onbehoorlijke kosten heeft gemaakt, kan het Hof voornoemd gelasten, dat alle kosten van het geding of zooveel daarvan als het gepast zal oordeelen door gezegden procureur zullen worden gedragen.

Curator publiceert den verkoop v. goederen v. d. boedel.

96. De curator zal zoodra mogelijk overgaan tot het verkoopen, volgens de, door de crediteuren, gegeven orders, van alle goederen tot den boedel behorende, na van dien verkoop behoorlijk te hebben kennis gegeven in de *Staatscourant* en op zoodanige andere wijze als de crediteuren zullen noodig oordeelen.

Wat curator niet verkoopen mag.

Van de verkooping der roerende goederen zullen zijn uitgesloten de kleederen, het beddegced, het huisraad en de gereedschappen van den insolvent en zijn gezin, tot tijd en wijle de crediteuren hierover nader zullen hebben beslist.

Verkooping van onroerende goederen.

De verkooping van onroerende goederen zal plaats hebben op de wijze en onder de voorwaarden als door de meerderheid der op de bijeenkomst aanwezige crediteuren zal zijn bepaald. De genoemde voorwaarden kunnen echter aan de goedkeuring van het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof worden onderworpen, wanneer eenige belanghebbende zulks verzoekt.

Curator mag niet optreden als venduafslager.

De curator zal niet gerechtigd zijn om bij de verkooping van de goederen voormeld te ageeren als venduafslager.

Meester enz. kan insolvent onderhoudskosten toestaan en hem belasten met de bewaring v. goederen.

97. De Meester van het Hooggerechtshof alsook iedere provisioneele of gekozen curator kan aan den insolvent uit de baten des boedels voorloopig zoodanige matige som toeleggen, als hem onmisbaar zal voorkomen voor het onderhoud van dien insolvent en zijn gezin. Zij kunnen ook den insolvent of iemand anders gebruiken tot het inzamelen en bewaren van eenig gewas, oogst of voortbrengsel voor eenigen redelijken daartoe benoodigden tijd, en eveneens den insolvent of iemand anders belasten met het opzicht over eenig tot den boedel behoorend vast goed, fabriek of onderneming, totdat deze've verkocht, van de hand gezet of afgewikkeld zullen zijn, en aan den genoemden insolvent of anderen persoon voor een en ander eene redelijke toelage geven.

Crediteuren beslissen op 2de bijeen-

98. Het bedrag van bovenbedoelde toelagen zowel die voor onderhoud als die voor arbeid toege-

staan, zullen in de eerstvolgende bijeenkomst van crediteuren, die zal worden gehouden na de tweede bij deze wet bepaalde bijeenkomst, worden onderworpen aan de goedkeuring der crediteuren, die alsdan zullen kunnen beslissen of zoodanige toelage al of niet zal worden gehandhaafd en zoo ja, voor welk bedrag en voor hoelang.

komst of die toelage verder zal worden verleend.

De curator die buiten toestemming van de crediteuren zoodanige toelage verleent, moet hiervan dadelijk kennis geven aan den Meester van het Hooggerechtshof, onder opgave van het bedrag waartoe en de gronden waarop zij door hem is verleend. Op verzoek van den Meester voornoemd of van eenigen anderen belanghebbende kan het Hooggerechtshof eene aldus verleende toelage herzien.

Hooggerechth. kan toelage door curator verleend herzien.

99. Met toestemming van de meerderheid der op eene minstens 28 dagen te voren in de *Staatscourant* aangekondigde bijeenkomst aanwezige crediteuren, en behoudens nadere goedkeuring van het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof, zoo eenig belanghebbende zulks verlangt, kan de curator den insolvent diens kleederen, beddegoed, huisraad en gereedschappen geheel of gedeeltelijk voor zijn eigen gebruik laten behouden.

Crediteuren kunnen besluiten dat insolvent zijn kleeren enz. zal behouden.

100. De curator vordert alle aan den boedel verschuldigde gelden in en roept te dien einde bij advertentie in de *Staatscourant* alle debiteuren op tot betaling, op tijd en plaats door hem te bepalen. Ieder die verzuimt of weigert na oproeping als boven, zijn schuld aan den boedel te betalen, zal, wanneer hij deswege wordt vervolgd en een vonnis ten zijnen laste bekomt, tenzij hij ten genoegen van het Gerechtshof dat het vonnis uitspreekt, eene voldoende reden voor zijn verzuim of weigering aantoonde, worden veroordeeld tot betaling van de dubbele proceskosten ten profijte van gemelden boedel.

Curator roept debiteuren op.

De advertentie in de *Staatscourant* zal worden beschouwd als voldoende kennisgeving aan alle personen, die redelijkerwijze kunnen verwacht worden dezelve te hebben gezien.

Wanneer debiteur dubbele proceskosten moet betalen.

101. De curator zal, desnoods bij gerechtelijke procedure alle onwettige betalingen, vervreemdingen en verpandingen door den insolvent gedaan, ter zijde stellen.

Curator kan actie instellen tot terzijdezetting van onbehoorlijke pref. enz.

Wanneer de insolvent eenig contract zal hebben aangegaan voor den koop of de ruiling van eenig vast goed of aandeel in eenig vast goed, kan de curator kiezen of hij aan dat contract al dan niet uitvoering wil geven.

Wanneer de curator verzuimt een keuze te doen, kan de verkooper, of degene met wien het contract ge-

maakt is, zich bij motie wenden tot het Hooggerechts-hof, dat alsdan den curator kan gelasten het contract op te geven, en het goed, dat het onderwerp daarvan uitmaakte, aan den genoemden verkooper of anderen persoon over te leveren, of zoodanige andere order kan geven als het dienstig zal oordeelen.

De verkooper of andere persoon, met wien het contract gemaakt is, zal in elk geval het recht hebben den curator te dagvaarden voor eenig bevoegd Gerechtshof tot verhaal van schaden en kosten, die hij door het niet nakomen van het contract zal hebben gehad.

Curator kan aanbod tot compositie gedaan door debiteuren van den boedel aannemen.

102. De curator kan onder goedkeuring van de crediteuren toestemmen in eenig aanbod van compositie, door een debiteur van den boedel, die zelf insolvent is, gedaan, of met eenigen debiteur van den boedel eene schikking maken en daarbij een redelijk gedeelte van de schuld in betaling aannemen, of een redelijk uitstel verleen, of eene redelijke zekerheid aannemen voor de betaling van zoodanige schuld.

Kan zaken aan arbiters onderwerpen.

Hij kan ook alle geschillen tusschen hem en eenig ander persoon betrekkelijk den boedel gerezen, onderwerpen aan de beslissing van scheidsmannen, gekozen door hem en den gezegden persoon. De uitspraak van aldus gekozen scheidsmannen zal bindend zijn voor alle crediteuren.

Hij zal van alle bovenstaande handelingen minstens 28 dagen te voren in de *Staatscourant* kennis geven.

Wanneer er meer dan één curator in den boedel zijn, zullen deze bij de stemming als boven over een aanbod van compositie te zamen slechts één stem uitbrengen, en zal de waarde van de vordering des boedels slechts éénmaal in rekening komen.

Curator kan acties instellen en verdedigen.

103. De curator is bevoegd de door den insolvent reeds aangevangen rechtsgedingen tot opvoering van eenige schuld aan den boedel voort te zetten of te staken, alsook om nieuwe rechtsgedingen tot dat einde voor eenig bevoegd Gerechtshof aan te vragen en zich te verdedigen in alle rechtsgedingen, welke reeds tegen den insolvent aanhangig waren of tegen hem curator worden ingesteld ter zake van den boedel.

Invloed van 't overlijden enz. van curator op ingestelde acties.

104. Door het overlijden of de afzetting van een curator vervallen de aanhangige rechtsgedingen betrekkelijk den boedel niet.

Het Gerechtshof, waarbij dezelve aanhangig zijn, zal op de kennisgeving van zoodanig overlijden of afzetting kunnen toestaan, dat de naam van den overblijvende of van den nieuwen curator worde gesubstitueerd en dat door dezen zal worden voortgeprocedeerd, alsof hij de oorspronkelijke insteller van of verdediger tegen de actie was.

105. Elke curator, hetzij provisioneel of gekozen, is gerechtigd tot eene redelijke vergoeding voor zijne diensten, te bepalen door den Meester van het Hooggerechtshof. Belooning van curator.

Op verzoek van een curator zelf of van eenigen crediteur of anderen belanghebbende kan het Hooggerechtshof de beslissing door den Meester voornoemd dienaangaande gegeven, herzien.

HOOFDSTUK V.

Van compositie.

106. In de derde bijeenkomst van crediteuren of in eenige latere bijeenkomst, behoorlijk in de *Staatscourant* aangekondigd, met vermelding van het doel waarvoor zij is belegd, kan de insolvent een aanbod van compositie of zekerheid voor compositie doen. Aanbod van compositie.

Wanneer drie vierde van de aanwezige crediteuren, wier gezamenlijke schuldvorderingen drie vierde van het geheele bedrag der op die bijeenkomst vertegenwoordigde schuldvorderingen beloopt, zich met dat aanbod ver-eenigen, zal de curator dadelijk eene andere bijeenkomst beleggen, ten einde daarover definitief te beslissen. Meerderheid voor provisioneele aanneming.

Die bijeenkomst moet minstens 42 dagen te voren in de *Staatscourant* worden aangekondigd, met vermelding van den tijd de plaats en het doel daarvan.

107. Wanneer op die bijeenkomst drie vierde van de aanwezige crediteuren, wier gezamenlijke schuld-vorderingen drie vierde van het geheele bedrag der op die bijeenkomst vertegenwoordigde schuldvorderingen beloopt, het aanbod aannemen, zal de Meester van het Hooggerechtshof daarvan aan het Hooggerechtshof kennis geven. Meerderheid voor definitieve aanneming.

108. Wanneer het aantal der in de bijeenkomst aanwezige crediteuren, die, als boven, het aanbod van compositie of zekerheid voor compositie hebben aangenomen, geen twee derde van het geheele aantal van alle crediteuren bedraagt, en hunne gezamenlijke schuld-vorderingen geen twee derde van het geheele bedrag van alle schuldvorderingen beloopt, zal de Meester van het Hooggerechtshof van deze omstandigheid tevens mededeeling doen aan het Hooggerechtshof. Meester geeft daarvan kennis aan Hooggerechtshof.

109. Door de compositie kan geen nadeel worden toegebracht aan eenigen crediteur, die eene preferente vordering heeft, tenzij hij uitdrukkelijk van zijne preferentie afstand heeft gedaan. Doet ook mededeeling van aantal en waarde der aanwezige crediteuren.

110. Alle preferentien, geschenken, securiteiten of betalingen door den insolvent verleend, gedaan, beloofd of aangeboden aan of ten behoeve van eenigen crediteur en alle geheime overeenkomsten of transactien door Compositie kan geen preferentie schaden.

Strafbepalingen tegen 't aannemen van prefer. enz. om te stemmen voor compositie.

hem met eenigen crediteur aangegaan om dezen over te halen eenig aanbod van compositie of van zekerheid voor compositie aan te nemen, zijn nietig.

De crediteur, die eenig geld of andere zaak of belofte daartoe aanneemt als eene belooning voor of aanmoediging tot het aannemen van zoodanig aanbod, zal verbeuren:

- a. Eene som gelijkstaande met de gehele schuld, die hij oorspronkelijk tegen den boedel bewezen had;
- b. het bedrag van alle gelden of andere zaken, welke hij als boven als belooning of aanmoediging ontvangen heeft;
- c. het bedrag van hetgeen krachtens compositie aan hem uitbetaald of voor hem verzekerd is.

Wie de actie tot opvordering dier straf-gelden kan instellen

111. De actie tot invordering van bovenstaande gelden of andere zaken kan door ieder die op het oogenblik van het aannemen der compositie crediteur was, worden ingesteld ten behoeve van hemzelf en van alle anderen, die ten tijde voormeld crediteuren waren en binnen 28 dagen, nadat hij van zijn voornemen om de actie in te stellen in de *Staatscourant* heeft kennis gegeven, zich bij hem aansluiten en zich verbinden met hem de kosten van het geding te dragen.

Inhoud der kennisgeving.

112. De kennisgeving voornoemd behoeft niet te vermelden den naam van de partij, tegen wien zal worden geageerd, doch slechts in te houden, dat gerechtelijke procedures zullen worden aangevangen ingevolge het bepaalde van artikel 110, in eene zekere zaak, waarvan de bijzonderheden zijn te vernemen bij dengene, die de kennisgeving onderteekend heeft.

HOOFDSTUK VI.

Van de vereffening des boedels.

Kosten komen eerst uit den boedel.

113. Alle kosten onder de sequestratie gemaakt zullen vóór eenige andere schuld uit het vrije overschot van den boedel worden betaald.

Crediteuren dragen de kosten als baten niet voldoende zijn.

Wanneer dit overschot hiertoe niet toereikend is, zullen alle crediteuren die vorderingen tegen den boedel hebben bewezen, voor het ontbrekende gedeelte naar verhouding van hunne vorderingen aansprakelijk zijn.

Credit. niet aansprakelijk voor gerechtskosten, waartoe ze geen instructies gaven.

De crediteuren zijn echter niet aansprakelijk, tenzij voor zoover zij den curator daartoe hebben geïnstrueerd, voor de vorderingen van personen, door den curator gebruikt in eenig rechtsgeding betreffende den boedel.

Zoodanige personen moeten hunne vorderingen op den boedel of op den curator verhalen.

De kosten veroorzaakt door het te gelde maken van eenig gedeelte van den boedel, waarop een crediteur eenig speciaal verband tot zekerheid voor zijne vordering heeft, zullen worden betaald uit de opbrengst van zoodanig goed, en voorzover deze niet toereikend is, zal de bedoelde crediteur aansprakelijk zijn.

Kosten van verkoop v. verbonden goed.

Andere kosten onder de sequestratie gemaakt zullen in het laatste geval niet op zoodanig goed kunnen worden verhaald.

114. De curator zal zoodra mogelijk en niet later dan zes maanden na bekrachtiging van zijne verkiezing, tenzij de Meester van het Hooggerechtshof op zijn met redenen omkleed verzoek, waarvan hij minstens 14 dagen te voren kennis moet geven in de *Staatscourant*, dezen termijn zal verlengd hebben, bij den Meester van het Hooggerechtshof moeten indienen:

Indiening v. boedelen distributierekening.

Uitstelgegeven door Meester.

1. Een door hem opgemaakte nauwkeurige boedelrekening vermeldende:
  - a. De opbrengst van alle verkoopingën;
  - b. Het bedrag van alle ingevorderde schulden;
  - c. Een opgaaf van alle nog uitstaande schulden;
  - d. Een inventaris van alle nog onverkochte goederen en effecten;
  - e. Al hetgeen door den boedel verschuldigd is;
2. Een door hem opgemaakt plan van verdeling van de baten des boedels vermeldende:
  - a. Al de preferente schuldeischers in de orde van hunne wettige preferentien;
  - b. De concurrente schuldeischers en het saldo dat overblijft om onder hen te verdeelen.

115. Wanneer de insolvent buiten het district Pretoria woont, zal de curator, alvorens de rekening en het plan voornoemd bij den Meester van het Hooggerechtshof in te dienen, dezelve doen toekomen aan den Landdrost van het district of den Speciale Landdrost op de publieke delverij waar de boedel gelegen is, ten wiens kantore dezelve gedurende minstens zeven dagen ter inzage van de crediteuren zullen verblijven.

Waar die rekeningen ter inzage moeten liggen.

Iedere Landdrost en iedere Speciale Landdrost zal op eene publieke plaats in of nabij zijn kantoor doen aanplakken een lijst van alle aldus bij hem gedeponeerde rekeningen en plannen, waarop tevens vermeld moet zijn de datum waarop dezelve naar den Meester voornoemd zullen worden opgezonden.

- Dito. 116. De rekening en het plan voornoemd zullen voor de crediteuren ter inzage liggen ten kantore van den Meester van het Hooggerechtshof gedurende een door dezen te bepalen redelijken tijd, echter niet minder dan 14 dagen na den datum, waarop door den curator van een en ander in de *Staatscourant* zal zijn kennis gegeven.
- Objectie tegen de rekeningen te worden ingediend bij Meester. 117. De insolvent alsook eenig crediteur of andere belanghebbende kan binnen den voornoemden termijn zijne bezwaren tegen de rekening en het plan voormeld schriftelijk met opgave van redenen bij den Meester van het Hooggerechtshof indienen.
- Verlenging van den termijn van indiening door Hooggerechtshof. Het Hooggerechtshof kan ook toestaan dat zoodanige bezwaren, op door hetzelfde te bepalen voorwaarden, alsnog worden ingebracht te eeniger tijd vóór de finale bekrachtiging van genoemde rekening en plan, indien daarvoor voldoende redenen worden aangetoond.
- Objectant roept curator op. 118. Hij, die bezwaren tegen de rekening en het plan als boven indient, zal tevens den curator alsmede de partij, wiens belang daardoor mocht lijden, oproepen om te verschijnen voor het Hooggerechtshof en redenen aan te toonen waarom zoodanig plan niet zal worden veranderd of verbeterd.
- Hooggerechtsh. beslist over objecties. De behandeling van die bezwaren door het Hooggerechtshof moet plaats hebben binnen 14 dagen na het indienen; bij gebreke waarvan zij als vervallen zullen worden beschouwd.
- Bekrachtiging der rekeningen. Het Hof zal, na de partijen te hebben gehoord, zoodanigen last geven als het billijk zal oordeelen. Wanneer echter eene verandering of verbetering in het plan zal worden gelast, waardoor het belang van eenige partij, die niet voor het Hof is verschenen, zal worden aangetast, moet het plan op nieuw als boven ter inzage liggen na kennisgeving als boven.
- Gevoegen der bekrachtiging. 119. Wanneer tegen de rekening en het plan voornoemd geene bezwaren zullen zijn ingebracht, zal de Meester van het Hooggerechtshof dezelve bekrachtigen. Wanneer bezwaren zijn ingebracht moet de bekrachtiging geschieden door het Hooggerechtshof, nadat het over die bezwaren heeft beslist.
- Verdeeling van den boedel overeenkomstig plan. De bekrachtiging hetzij die door het Hooggerechtshof of door den Meester van het Hooggerechtshof is geschied, heeft de kracht van een finaal vonnis, behalve ten aanzien van zoodanige crediteuren als naderhand door het Hof zullen worden toegelaten om alsnog hunne vorderingen te bewijzen en in den boedel te worden gerangschikt op eenigen tijd vóór de finale verdeling daarvan.
120. Na de bekrachtiging van de rekening en het plan voornoemd zal de curator den boedel overeenkomstig het gezegde plan verdeelen.

Zoolang de curator in functie is kan iedere crediteur bij motie aan het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof de betaling van het hem toekomende dividend opeischen.

Opeischung van het dividend bij motie.

121. Wanneer het door den aard van den boedel of om andere redenen ondoenlijk zal zijn de verdeling van den geheelen boedel volgens het bekrachtigde plan te doen plaats hebben, kan de curator zoo spoedig mogelijk en in geen geval later dan zes maanden na de bekrachtiging van dat plan, tenzij hem als boven uitstel is verleend, een door hem opgemaakt plan tot *voorloopige* verdeling bij den Meester van het Hooggerechtshof indienen, bevattende eene opgave van alle zaken als in artikel 114 ten aanzien van het plan van verdeling is voorgeschreven, voor zoover de staat van den boedel zulks op dat oogenblik zal toelaten.

Plantot voorloopige verdeling.

Hij zal verder ten aanzien van zoodanig plan tot voorloopige verdeling volgens dezelfde regelen handelen en, na de bekrachtiging van hetzelfde, de verdeling volgens dezelfde regelen doen plaats hebben, als hierboven omtrent het plan van verdeling zijn voorgeschreven.

122. Wanneer na zoodanige voorloopige verdeling nog iets te verdeelen overblijft, zal de curator zoo spoedig mogelijk en in geen geval later dan zes maanden na verloop van de zes maanden bedoeld bij artikel 121, tenzij hem als boven uitstel is verleend, een tweede en zoo voort iedere zes maanden een nieuw plan van verdeling indienen en uitvoeren totdat de geheele boedel finaal zal zijn verdeeld.

Tweede en verdere plannen van verdeling.

123. Tegelijk met de boedelrekening en het plan van verdeling des boedels moet de curator een duplicaat of een afschrift van beiden bij den Meester van het Hooggerechtshof inleveren; bij gebreke waarvan hij geacht zal worden in het geheel geen rekening en plan van verdeling te hebben ingediend.

Duplicaat van rekeningen bij Meester te worden ingediend

124. De Meester van het Hooggerechtshof zal op ieder als boven ingezonden duplicaat den datum waarop de rekening of het plan bekrachtigd is endosseeren, en ieder als boven ingezonden afschrift onderzoeken of doen onderzoeken en met zijne handteekening waarmerken.

Registratie van dit duplicaat door den Meester.

125. Hij zendt voorts zoo spoedig mogelijk na het einde van iedere maand alle bij hem ingekomen duplicaten en afschriften naar de Landdrosten van de districten of de Speciale Landdrosten op de publieke delverijen, waar de boedels gelegen waren.

Opzending daarvan aan landdrosten.

126. De Landdrosten en Speciale Landdrosten zullen die duplicaten of afschriften registreeren en bewaren ten hunnen kantore, alwaar een ieder daarvan dage-

Landdrosten leggen die ter inzage.

lijks, behalve op Zon- en Feestdagen inzage en afschriften zal kunnen nemen.

Bewijskracht aan afschriften en duplicaten, geteekend door landdrost enz.

127. Een afschrift van een origineele rekening of plan van verdeeling of van een duplicaat daarvan, dat door den Landdrost of Specialen Landdrost is geteekend en gecertificeerd als een waar afschrift en door den Meester van het Hooggerechtshof of den Landdrost of Specialen Landdrost is gewaarmerkt, zal als bewijs worden aangenomen voor eenig Gerechtshof of voor eenigen persoon die bij de wet of door toestemming van partijen bevoegd is verklaard tot het ontvangen van bewijs.

Kennisgeving v. uitkeering aan crediteuren.

128. Zoo dikwijls eene uitkeering betaalbaar is zal de curator daarvan schriftelijk aan alle crediteuren, die vorderingen bewezen hebben, alsook door eene advertentie in de *Staatscourant* kennis geven onder oproeping van de daartoe gerechtigde crediteuren om dezelve te komen ontvangen.

Storting der niet binnen 6 maanden opgevoerde gelden in 't weesfonds.

Wanneer gedurende zes maanden na zoodanige kennisgeving eenig dividend niet is opgevorderd, zal de curator, wanneer hij nog in functie is, en na zijn ontslag de Meester van het Hooggerechtshof, het bedrag daarvan storten in het weezenfonds ten behoeve van dengene die daartoe gerechtigd is. Zoodanige storting zal onderworpen zijn aan de bepalingen van de Wet No. 12, 1870 (Weeswet).

Meester kan curator tot die storting dwingen.

Wanneer de curator verzuimt eene zoodanige storting door handen van den Meester van het Hooggerechtshof te doen plaats vinden, kan de gezegde meester hem te dier zake voor het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof dagvaarden.

Strafbepaling tegen curator.

Het Hof voornoemd beslist hierop summierlijk en kan den curator, behalve tot de bedoelde storting, veroordeelen om ten behoeve van de schatkist te betalen een door hetzelfde te bepalen som, niet te boven gaande het bedrag van de onbehoorlijk teruggelaten uitkeering.

Meester kan verantwoording eischen der uitkeeringen.

129. De Meester van het Hooggerechtshof kan ten allen tijde na de bekrachtiging van de boedelrekening en het plan van verdeling des boedels, van den curator verantwoording eischen omtrent de gedane uitkeeringen. Ieder verzuim of iedere weigering van den curator om door quitantien of andere voldoende bewijsstukken de betaling van eenig dividend te bewijzen, zal worden beschouwd als *prima facie* bewijs dat hetzelfde nog ongevorderd is.

Strafbepaling tegen curator, die de bevelen van 't Hooggerechtshof, volgens artt. 120 en 129, niet gehoorzaamt.

130. Wanneer de curator niet voldoet aan eenige order of beslissing van het Hof voornoemd als bedoeld in de artikelen 120 en 129, kan het Hof voornoemd gelasten, dat de som tot betaling waarvan

hij daarbij veroordeeld werd, zal worden verhaald door inbeslagneming en verkoop van zijne goederen, met of zonder zijne plaatsing in de gevangenis, totdat hij zoodanige order of beslissing zal hebben nagekomen.

131. Al hetgeen van den boedel, na betaling van alle vorderingen, zal overblijven, moet aan den insolvent of zijne wettige rechtverkrijgenden worden uitgekeerd.

Tevens zal aan den insolvent moeten worden teruggegeven de eigendom van alle aan den boedel toekomende schuldvorderingen en andere baten die alsdan nog uitstaande zijn gebleven.

Saldo van boedel komt aan insolvent.

HOOFDSTUK VII.

Van de opheffing der sequestratie en de rehabilitatie van den insolvent.

132. De insolvent zal, wanneer een door hem aan zijne crediteuren gedaan aanbod van compositie is aangenomen, dadelijk na die aanneming, en anders niet eerder dan zes maanden na de finale verdeling van zijn boedel, aan het Hooggerechtshof het verzoek kunnen richten om te worden gerehabiliteerd.

Applicatie voor rehabilitatie.

In elk geval moet van zoodanig verzoek minstens 6 weken te voren schriftelijk aan den Meester van het Hooggerechtshof en aan den curator alsook door eene advertentie in de *Staatscourant* of op zoodanige andere wijze als het Hof zal bepalen, worden kennis gegeven.

Kennisgeving van 't voornemen daartoe.

133. Alvorens een verzoek als boven te kunnen indienen, moet de insolvent in handen van den Griffier van het Hooggerechtshof voldoende zekerheid stellen tot een bedrag van £25, voor de betaling der kosten van eenig persoon, die zich tegen de rehabilitatie mocht verzetten en aan wien het Hof de vordering voor zijne kosten mocht toewijzen.

Zekerheidstelling voor de kosten van opponenten.

134. Bij het verzoek moet worden overgelegd eene beëdigde schriftelijke verklaring van den insolvent, dat hij eene volle en eerlijke overgave van zijn boedel heeft gedaan en dat hij geene preferentie of zekerheid of betaling heeft gegeven of beloofd en geene geheime of bedriegelijke overeenkomst of transactie heeft aangegaan, met het doel om zijn curator of eenigen crediteur over te halen zich niet tegen zijne rehabilitatie te verzetten.

Wat die applicatie o. a. moet inhouden.

135. Op den dag tot het hooren van het verzoek bepaald kan de curator of enige crediteur of andere belanghebbende in persoon of door eenen advocaat verschijnen en zich tegen het verlenen van de rehabilitatie verzetten.

Wie zulke applicaties kan opponeeren

Het Hof kan, hetzij er eenige objectie als boven is gemaakt of niet, de rehabilitatie verlenen of weigeren

Welke order het Hooggerechtshof kan geven

of uitstellen, of daaraan zoodanige voorwaarden verbinden als het billijk zal oordeelen.

Van iedere verleende rehabilitatie zal de Griffier van het Hooggerechtshof dadelijk kennis geven aan den Meester van dat Hof.

Wie niet gerehabili-
teerd kan worden.

136. De insolvent, die zich heeft schuldig gemaakt aan bedriegelijke insolventie of aan eenige bedriegelijke handeling ten nadeele van zijne crediteuren of aan eenige handeling als bedoeld bij art. 141, kan niet gerehabiteerd worden.

Waarop het Hoog-
gerechtshof bij ver-
hoor der applicatie
o. a. zal hebben te
letten.

137. Het Hof zal geene rehabilitatie verleenen alvorens zich te hebben overtuigd, dat daardoor geen schade of onrecht zal worden gedaan aan eenig persoon, die door het Hof toegelaten is eenigen eisch tegen den boedel in te stellen en op het oogenblik van het verzoek zijne schuldvordering nog niet bewezen heeft, en alvorens, hetzij door het afnemen van den eed aan den insolvent of op andere wijze te hebben onderzocht of er geen andere crediteuren zijn, die wegens afwezigheid uit de Republiek of om andere redenen hunne rechtmatige vorderingen tegen de boedel nog niet hebben bewezen.

Wanneer het aan het Hof blijkt dat er nog zoodanige crediteuren zijn, zal hetzelfde de rehabilitatie niet verleenen, vóórdat de Meester van het Hoog Gerechtshof aan hetzelfde heeft verklaard dat aan hem is betaald of bij hem of een ander persoon met zijne toestemming en ten behoeve van zoodanige crediteuren zijn gedeponeed, alle bedragen, waartoe deze volgens een aangenomen aanbod van compositie of volgens het plan van verdeling des boedels gerechtigd zouden zijn, wanneer zij hunne schulden hadden bewezen.

Hof kan verdeling
gelasten ten behoeve
der overige credi-
teuren van sommen
of zaken waarop een
crediteur zijn recht
niet binnen den be-
paalden tijd heeft
doen gelden.

138. Wanneer een crediteur, ten wiens behoeve als boven eenige som geld of andere zaak is bewaard of geseceerd, niet binnen een redelijken door het Hof te bepalen tijd zijn recht daarop zal bewijzen, zal het Hof op verzoek van eenigen belanghebbende gelasten dat die som geld of die zaak na aftrek van de kosten ten behoeve van dengene die dezelve gemaakt heeft, naar evenredigheid onder de overige crediteuren zal worden verdeeld.

Gevolgen der reha-
bilitatie.

139. De rehabilitatie van den insolvent heeft in rechten ten gevolge, dat de sequestratie des boedels is opgeheven en dat de insolvent weder hersteld wordt in den persoonlijken rechtstoestand waarin hij vóór de sequestratie verkeerde en ontslagen wordt van al zijne schulden bestaande op het oogenblik, dat de order tot sequestratie werd verleend, behalve echter van die vorderingen, welke de crediteuren uit kracht van een door

hen aangenomen aanbod van compositie tegen hem zullen hebben en die nog niet zullen zijn voldaan.

140. Door de rehabilitatie zal geen crediteur verstoken worden van zijn recht om van eenig persoon, aan hem verbonden als borg voor den insolvent, het saldo van de vordering, waarvoor de borgstelling had plaats gehad, te vorderen.

Crediteur verliest door rehabilitatie niet zijn recht op den borg.

141. Alle preferentien, geschenken, securiteiten of betalingen door den insolvent verleend, gedaan, beloofd of aangeboden aan of ten behoeve van zijn curator of eenigen crediteur, en alle geheime overeenkomsten of transacties, door hem met zijn curator of eenigen crediteur aangegaan, om dezen over te halen zijne rehabilitatie niet tegen te werken, zijn nietig.

Strafbepaling tegen hen, die geschenken enz. aannemen om zich niet tegen de rehabilitatie te verzetten.

De curator of crediteur, die eenig aanbod, als boven gedaan, aanneemt, zal ten behoeve van de gezamenlijke crediteuren (uitgezonderd altijd den crediteur die het aanbod aannam) verbeuren eene som gelds, gelijkstaande met het dubbele bedrag of de dubbele waarde van hetgeen hij aldus van den insolvent heeft ontvangen.

142. Zoolang de insolvent niet als boven gerehabiliteerd is, blijft, ook na de finale verdeling des boedels en het ontslag van den curator, de sequestratie voortbestaan.

Sequestratie duurt voort zoolang geen rehabilitatie gevolgd is.

143. Wanneer gedurende dien tijd blijkt, dat er nog baten van den boedel aanwezig zijn, welke ten tijde van de verdeling des boedels niet bekend waren, of dat de insolvent door erfenis of anderszins nieuwe baten heeft verkregen, of dat de winsten door den insolvent behaald, meer bedragen dan voor het onderhoud van hem en zijn gezin strikt noodzakelijk zijn, kan iedere crediteur, die zijne vordering in den boedel bewezen heeft, zich tot het Hooggerechtshof wenden met het verzoek om de verdeling van een en ander onder de crediteuren, die hunne vorderingen in den boedel bewezen hebben, te gelasten.

Hoe te handelen, wanneer blijkt, dat insolvent in dien tijd baten verkrijgt.

144. Het hof kan, wanneer het bevindt dat er na aftrek der kosten minstens £50 te verdeelen zal zijn, den Meester van het Hooggerechtshof gelasten eene bijeenkomst van crediteuren te beleggen, tot het verkiezen, volgens de bepalingen van deze wet, van een curator, welke met de verdeling zal zijn belast.

Hof kan dan verkiezing van nieuwen curator gelasten.

145. Al hetgeen in deze wet is bepaald omtrent den curator en omtrent de verdeling des boedels zal *mutatis mutandis* van toepassing zijn op eenigen curator en op eenige verdeling als bedoeld in art. 144.

Voorafgaande bepalingen op zulken curator v. toepassing.

HOOFDSTUK VIII.

Van bedriegelijke en van strafbare insolventie.

Wat als bedriegelijke insolventie beschouwd wordt.

146. De insolvent zal geacht worden schuldig te zijn aan de misdaad van bedriegelijke insolventie, en deswege gestraft worden met gevangenisstraf van hoogstens zeven jaren met of zonder harden arbeid:

- a. Wanneer hij, hetzij vóór of na het verleen van de order tot sequestratie, ter opzettelijke verkorting van de rechten zijner crediteuren eenige tot den boedel behoorende zaak ter waarde van £10 of meer heeft vervreemd, verbonden, verpand, verduisterd, verborgen of weggenomen;
- b. Wanneer hij, met het oogmerk om zijne crediteuren te benadeelen, eenige kantoorboeken, rekeningen, quitanties of andere documenten den boedel betreffende, heeft verborgen weggenomen, vernietigd of geschonden;
- c. Wanneer hij op bedriegelijke wijze eenige schuld heeft aangegaan;
- d. Wanneer hij in de tweede bijeenkomst of in de verdaagde tweede bijeenkomst van crediteuren opzettelijk zal inleveren een inventaris bevattende eenige valsche opgaaf omtrent zijn boedel of enig gedeelte daarvan of omtrent hetgeen door of aan hem verschuldigd is;
- e. Wanneer hij, met het oogmerk om zijne crediteuren te benadeelen, zal produceeren eenige kantoorboeken, rekeningen, quitanties of andere documenten, die valsch zijn of waarin door hem of op zijn last of met zijn voorkennis eenige uitschapping of verandering is aangebracht;
- f. Wanneer hij oogluikend toegelaten heeft, of althans niet door tijdige mededeeling aan den curator verhinderd heeft, dat enig persoon eene valsche schuldvordering tegen den boedel bewezen heeft;
- g. Wanneer hij bij eenige ondervraging door het Hof of door den voorzitter ten ambtenaar of eenigen crediteur in eene bijeenkomst van crediteuren, met het oogmerk om zijne crediteuren te benadeelen een onwaar antwoord geeft op eenige aan hem gestelde wettige vraag;
- h. Wanneer hij volgens artikel 159 gedagvaard zijnde, de Republiek verlaat of zich anderszins verwijdert of verbergt, met het oogmerk om

zich te onttrekken aan het bij dat artikel bedoelde verhoor, of om te voorkomen dat een lastbrief, als bedoeld bij artikel 160, op hem worde ten uitvoer gelegd.

147. De insolvent zal geacht worden schuldig te zijn aan de misdaad van strafbare insolventie, en deswege worden gestraft met gevangenisstraf van hoogstens zes maanden, met of zonder harden arbeid:

Wat als strafbare insolventie beschouwd wordt.

- a. Wanneer hij verzuimt te verschijnen in de eerste, tweede of derde bijeenkomst, of zonder verlof van den voorzittenden ambtenaar wegblijft van eenige verdaagde bijeenkomst, of niet verschijnt in eenige andere bijeenkomst wanneer hij hiertoe behoorlijk gerequireerd is;
- b. Wanneer hij geene voldoende en behoorlijke boeken of rekeningen heeft gehouden, bevattende al zoodanige posten, welke den aard zijner handelingen betreffen en aantoonen, zooals (in aanmerking genomen zijne bijzondere handelsbezigheid of beroep) redelijkerwijze van hem kon verwacht of verlangd worden;
- c. Wanneer hij in eenige bijeenkomst van crediteuren, daartoe door den voorzittenden ambtenaar gerequireerd zijnde, geen rekenschap kan geven van hetgeen geworden is van eenig geld, zekerheid of andere zaak, waarvan het bewezen is dat zij in zijn bezit zijn geweest zóó kort vóór de sequestratie, dat het zijn plicht ware zulks te doen;
- d. Wanneer hij niet in staat is op een daartoe schriftelijk gedaan verzoek van den curator eene ware en voldoende uitlegging te geven van de oorzaak zijner insolventie;
- e. Wanneer hij aan een zijner crediteuren eenige onbehoorlijke preferentie heeft gegeven;
- f. Wanneer hij eenige schuld of schulden tot een bedrag van £50 heeft aangegaan zonder redelijk of waarschijnlijk vooruitzicht dat hij in staat zou zijn dezelve af te lossen;
- g. Wanneer hij eenige gift, betaling, zekerheid of ander onwettig voordeel heeft gegeven, beloofd of aangeboden aan eenigen crediteur, teneinde diens toestemming of medewerking te verkrijgen tot eenig aanbod van compositie of om zijne rehabilitatie niet tegen te werken.

148. De curator alsook iedere crediteur zal tot vervolging van eene gepleegde misdaad van strafbare insol-

Curator en crediteur hebben 't recht van private vervolging.

ventie, hetzelfde recht hebben dat door de wet aan ieder privaat persoon is toegekend ten aanzien van eenige overtreding tegen zijn persoon of goederen gepleegd.

De crediteur zal echter eerst van dat recht gebruik kunnen maken, wanneer hij heeft verkregen en overlegt een certificaat van den curator, waarbij deze weigert zoodanige vervolging in te stellen.

Beschuldigten
staan terecht voor
een jury.

149. De bedriegelijke en de strafbare insolventie worden berecht voor een jury.

HOOFDSTUK IX.

Bepalingen van onderscheiden aard.

Strafbepalingen tegen hem die goederen van den boedel verbergt, enz.

150. Hij die eenige goederen, behoorende tot een insolventen boedel en op welke uit kracht van eene order tot sequestratie beslag is gelegd, wetende dat zoodanig beslag is gelegd en met het oogmerk om zoodanig beslag te verijdelen, vervreemdt, wegneemt, verbergt, verduistert of ontvangt wordt gestraft met gevangenisstraf van hoogstens zeven jaren met of zonder harden arbeid.

Strafbepalingen tegen hem, die goederen van den boedel aanneemt, enz., in verkorting der rechten van crediteuren.

151. Hij die van eenen insolvent eenige vervreemding, verband of pand aanneemt, wetende dat deze door dien insolvent ter bedriegelijke verkorting van de rechten zijner crediteuren wordt gedaan of gevestigd, wordt gestraft met gevangenisstraf van hoogstens zeven jaren met of zonder harden arbeid.

Hoe Meester of curator mocht handelen om verborgen goederen v. d. boedel in handen te krijgen.

152. Wanneer het uit beëdigde verklaringen ten genoegen van eenen Rechter van het Hooggerechtshof, Landdrost of Vrederechter zal blijken dat er reden is om te gelooven of te vermoeden, dat goederen tot een insolventen boedel behoorende, in een huis of op eenige andere plaats, niet aan den insolvent behoorende, verborgen zijn, kan zoodanige Rechter, Landdrost of Vrederechter op verzoek van den Meester van het Hooggerechtshof of van den curator een lastbrief verlenen tot het instellen van een onderzoek naar en het inbezitnemen van die goederen. Zoodanige lastbrief zal op dezelfde wijze worden ten uitvoer gelegd als een lastbrief tot onderzoek naar gestolen en verborgen goederen.

Alle goederen van den insolventen boedel, die aldus ontdekt worden, zullen worden overgeleverd aan den Meester van het Hooggerechtshof zoolang er nog geen curator is, en anders aan den curator of aan eenigen persoon door den Meester of curator voornoemd aangewezen om dezelve te ontvangen.

Ieder persoon, die onbehoorlijke preferentie verkreeg mist 't recht zijn vordering te bewijzen voor 't teruggegeven bedrag.

153. Ieder persoon, hetzij crediteur of niet, die uit kracht van de artikelen 35, 37 en 38 verplicht wordt het bedrag van eene hem toegekende onbehoorlijke preferentie terug te geven, zal, wanneer zoodanige preferentie door hem is verkregen ten gevolge van eene bedriegelijke

schikking, onderlinge overeenkomst of gemeene toestemming tusschen hem en den insolvent, niet gerechtigd zijn het aldus door hem teruggegeven bedrag als eene schuldvordering tegen den boedel te bewijzen.

154. De curator, die eene actie instelt tegen eenigen persoon tot teruggave van het bedrag van eene onbehoorlijke preferentie, zal, bij diezelfde actie, kunnen eischen, dat die persoon zal worden verklaard te hebben verbeurd, ten behoeve van den boedel, het bedrag der door hem, ten gevolge van eene bedriegelijke schikking, onderlinge overeenkomst of gemeene toestemming tusschen hem en den insolvent, verkregen onbehoorlijke preferentie.

Wanneer geene actie als boven wordt ingesteld, doch de vordering, die zoodanig persoon wil bewijzen voor het bedrag van het door hem teruggegevene wordt betwist, zal daarover worden beslist volgens de bepalingen van deze wet omtrent het bewijs van schuldvorderingen.

155. Een crediteur, die eene onbehoorlijke preferentie heeft verkregen, doch onder omstandigheden, die geene verbeurdverklaring bedoeld in het vorige artikel medebrengen, zal, wanneer die preferentie verkregen is ter zake van een wissel of promesse met verhaal op andere personen, die door den insolvent moet betaald worden en in het bezit van genoemden crediteur was, of ter zake van eenige schuld van den insolvent waarvoor genoemde crediteur eenige zekerheid had, die deze, omdat de handeling van den insolvent eene onbehoorlijke preferentie daarstelde, te goeder trouw heeft opgegeven of nagelaten in rechten op te vorderen, niet verplicht zijn de waarde van zoodanige preferentie aan den curator terug te geven, tenzij deze hem schadeloos wil houden voor het verlies dat hij zou lijden, indien hij onvoorwaardelijk tot teruggave van die waarde werd veroordeeld.

156. Wanneer iemand ter goeder trouw wissels, promessen of andere securiteiten voor geld of eenige goederen of effecten koopt of anderszins op wettige consideratie verkrijgt van eenig persoon, aan wien zij door den insolvent zijn vervreemd onder omstandigheden, waaronder zulks volgens deze wet nietig zou zijn, zal het recht van dengene, die aldus heeft gekocht of verkregen, op de gemelde zaken, niet vervallen of kunnen worden aangetast. De persoon echter, aan wien de vervreemding als boven heeft plaats gehad, zal verplicht zijn de juiste waarde van de door hem aldus aan een derde verkochte of overgedragen zaken ten profijte van den boedel aan den curator uit te keeren.

157. Wanneer in eene actie tot ter zijde zetting van eene onbehoorlijke preferentie als bedoeld bij de artikelen 35, 36, 37 en 38, wordt bewezen dat de

Welke straf de curator tegen den onbehoorlijk gepref. kan eischen.

Onbehoorlijke preferentie ten opzichte van wissel of promesse, enz.

Derde bona fide verkrijgers van wissels worden door onbeh. pref. niet benadeeld.

Wanneer de insolvent geacht wordt de sequestratie te kunnen verwachten

vervreemding, betaling, verband of pand, waarover het geding loopt, is gedaan of gevestigd binnen zes maanden vóór de sequestratie van den boedel en terwijl de schulden van den insolvent billijk berekend diens baten billijk geschat overtroffen, zal de insolvent geacht worden toen ten tijde de sequestratie van zijn boedel te hebben kunnen verwachten, tenzij de verweerder in zoodanige actie het tegendeel bewijst.

Voor dat tegenbewijs is de getuigenis van den insolvent alleen niet voldoende.

Bepalingen over onbeh. pref. slaan ook op beheerders van boedels.

158. Alle bepalingen van deze wet betreffende onbehoorlijke preferentien verleend door den insolvent, zijn evenzeer van kracht, waar zoodanige preferentien werden verleend door dengene, die vóór de sequestratie wettiglijk belast was met het beheer over eenigen boedel.

Beheerder is evenals de onbehoorlijk geprefereerde aansprakelijk.

Waar onbehoorlijke preferentien als boven werden verleend door eenigen persoon, die vóór de sequestratie wettiglijk belast was met het beheer over eenigen boedel, zal de curator zoowel dien persoon als dengene, aan wien de preferentie was verleend den een na den ander doch niet gezamentlijk tot teruggave van het bedrag of de waarde van die preferentie kunnen vervolgen; met dien verstande echter, dat hij nooit meer dan éénmaal dat bedrag of die waarde met de door hem gemaakte kosten kan opvorderen.

In welke gedingen de getuigenis van den insolvent toegelaten is.

159. In alle rechtsgedingen als bedoeld bij artikel 103, als ook in elk geding tusschen eenige partijen, gevoerd over de wettigheid van de vordering van iemand, die beweert crediteur van den boedel te zijn of over het recht van iemand tot preferentie op eenig gedeelte van den boedel, zal de insolvent bevoegd zijn om getuigenis afteleggen hetzij voor of tegen den curator.

Commissie tot het hooren van den insolvent onder eede.

160. Op verzoek van den curator kan het Hoogerechtshof of een Rondgaand Hof, wanneer en zoo dikwijls het zulks dienstig zal oordeelen, den insolvent dagvaarden om voor hetzelfde of voor een Commissaris van het Hooggerechtshof te verschijnen, ten einde onder eede te worden gehoord omtrent zaken bedoeld in artikel 55.

Het Hof of de commissaris voornoemd zal zoodanig verhoor in geschrifte doen brengen, door den insolvent doen onderteekenen en bij de stukken den boedel betreffende voegen.

Wat geschiedt als de insolvent niet verschijnt voor de commissie.

161. Wanneer de insolvent als boven behoorlijk gedagvaard zijnde, niet verschijnt op den tijd en de plaats in de dagvaarding omschreven, zonder dat hij ten genoegen van het Hof of den Commissaris voornoemd van eenige wettige verhindering heeft doen

blijken, kan het Hof of de Commissaris een lastbrief verleenen, machtigende iederen gerechtsdienaar of anderen persoon om den insolvent gevangen te nemen en voor het Hof of den Commissaris te brengen, of hem in eenige gevangenis te plaatsen, ten einde aldaar te worden gehouden tot den tijd welke het Hof of de Commissaris op verzoek van den curator op nieuw voor het verhoor zal bepalen.

In het laatste geval zal de cipier van zoodanige gevangenis verplicht zijn, genoemden insolvent voor het Hof of den Commissaris voornoemd te brengen.

162. Wanneer de insolvent in de tweede bijeenkomst of in de verdaagde tweede bijeenkomst van crediteuren, daartoe gerequireerd zijnde, weigert een waren inventaris, als bedoeld bij artikel 54, in te leveren, of de bij dat artikel bedoelde boeken, rekeningen, bewijsstukken en andere documenten af te geven, of in eenige bijeenkomst van crediteuren of bij zijn verhoor voor het Hof of den Commissaris voornoemd, weigert den ced af te leggen, of eenige wettige vragen hem door het Hof of den Commissaris, den voorzittenden ambtenaar of eenigen crediteur ten opzichte van de zaken bedoeld in artikel 55 gesteld, te beantwoorden, of zonder wettige vermindering weigert zijn verhoor, zooals dat in geschrift is gebracht, te onderteekenen, kan het Hof of de Commissaris of de voorzittende ambtenaar bij lastbrief, waarin de vragen die de insolvent eventueel zal hebben geweigerd te beantwoorden moeten worden vermeld, dien insolvent doen overbrengen naar zoodanige gevangenis, als hetzelve of hij zal noodig oordeelen, ten einde aldaar, zonder dat eenige borgstelling zal zijn toegelaten, te worden gehouden totdat hij op zijne bovenbedoelde weigering zal zijn teruggekomen.

163. Het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof kan, na de sequestratie van eenigen boedel, op verzoek van den curator, de vrouw van den insolvent of iemand van wien men weet of vermoedt dat hij iets van den boedel in bezit heeft, of iets aan den insolvent verschuldigd is, of van wien het Hof reden zal hebben te veronderstellen dat hij in staat is inlichtingen te geven omtrent den persoon, het beroep, de bezigheid of den boedel van den insolvent of eenige inlichting te geven die voor de volledige kennis van den boedel van belang kan zijn, dagvarden om voor hetzelve of voor eenen commissaris van het Hooggerechtshof te verschijnen, en haar of hem tevens gelasten alle boeken, rekeningen, bewijsstukken en andere documenten te produceeren, die zich in hun bezit bevinden en die aan het Hof blijken noodig te zijn voor het constateeren of staven van daadzaken den boedel betreffende.

Wat geschiedt als insolvent weigert op de 2de bijeenkomst inventaris in te leveren enz.

Commissie tot het hooren v. getuigen die inlichtingen kunnen geven enz.

Het Hof of de commissaris kan zoodanig persoon onder cede verhooren en zal dat verhoor in geschrifte doen brengen, door den gezegden persoon doen onderteekenen en bij de stukken den boedel betreffende voegen.

Wat geschiedt als zulke getuigen niet voor de commissie verschijnen.

164. Wanneer zoodanig persoon, als boven betoord, gedagvaard zijnde, niet verschijnt op den tijd en de plaats in de dagvaarding omschreven, zonder dat hij ten genoeg van het Hof of den Commissaris voornoemd van eenige wettige verhindering heeft doen blijken, kan het Hof of de Commissaris een lastbrief verleenen, machtigende iederen gerechtsdienaar of anderen persoon om den genoemden persoon gevangen te nemen en voor het Hof of den Commissaris te brengen of hem in eenige gevangenis te plaatsen, teneinde aldaar te worden gehouden tot den tijd, welke het Hof of de commissaris op verzoek van den curator opnieuw voor het verhoor zal bepalen.

In dit laatste geval zal de cipier van zoodanige gevangenis verplicht zijn, genoemden persoon voor het Hof of den Commissaris voornoemd te brengen.

Wat geschiedt als zulke getuigen weigeren den eed af te leggen enz.

165. Wanneer zoodanig persoon, als boven gedagvaard of gebracht voor het Hof of den Commissaris, weigert den eed af te leggen, of eenige wettige vraag hem door het Hof of den Commissaris ten opzichte van het onderwerp van het verhoor gesteld, te beantwoorden, of zonder wettige verhindering weigert zijn verhoor, zooals dat in geschrift is gebracht, te onderteekenen, of daartoe gerequireerd zijnde, niet produceert alle boeken, rekeningen, bewijsstukken en andere documenten, tegen welke productie voor hem geen wettige verhindering bestaat, kan het Hof of de Commissaris bij lastbrief, waarin de vragen die hij eventueel zal hebben geweigerd te beantwoorden, moeten worden vermeld, hem doen overbrengen naar zoodanige gevangenis als hetzelve of hij zal noodig oordeelen, teneinde aldaar, zonder dat eenige borgstelling zal zijn toegelaten, te worden gehouden, totdat hij op zijn bovenbedoelde weigering zal zijn teruggekomen.

Getuigenkosten dezelfde als in civiele zaken.

166. De curator zal aan elken insolvent of anderen persoon, die gedagvaard is om als boven voor het Hooggerechtshof, een Rondgaand Hof of een commissaris te verschijnen, eene vergoeding doen toekomen op den voet als bij de wet voor getuigen in een civiel geding is vastgesteld.

Gelijke vergoeding zal den insolvent worden toegekend voor zijne verschijning in eenige bijeenkomst van crediteuren, behalve de eerste, tweede en derde of de voortzetting daarvan na verdaging, waartoe hij door den voorzittenden ambtenaar zal zijn gerequireerd.

167. Iedere insolvent of andere persoon, die als boven verhoord wordende, opzettelijk een onwaar antwoord geeft op eenige wettige, hem door het Hof, den commissaris, den voorzittenden ambtenaar, of eenigen crediteur gestelde vraag, zal worden geacht schuldig te zijn aan de misdaad van meeneed.

168. De insolvent of andere persoon, die tengevolge van eene weigering als bedoeld in artikelen 160, 161, 164 of 165 in de gevangenis is geplaatst, kan zich wenden tot het Hoog Gerechtshof of een Rondgaand Hof, met het verzoek daaruit ontslagen te worden. Het Hof voornoemd kan zijn ontslag gelasten, of op grond van eene onwettigheid of informaliteit in den lastbrief tot gevangeneneming, of wanneer het, na onderzoek, zal blijken dat de genoemde insolvent of andere persoon voor zijne weigering een wettige reden had.

169. De commissaris of voorzittende ambtenaar voornoemd, tegen wien eenige actie wordt ingesteld ter zake van het gevangenzetten van eenigen insolvent of ander persoon, zal met betrekking tot zoodanige actie en de procedures daarin, dezelfde rechten en verplichtingen hebben als bij de wet zijn toegekend en opgelegd aan Vrederechters, tegen wien eene actie wordt ingesteld ter zake van eenige handeling door hen in de uitoefening van hun ambt gepleegd.

Wanneer de actie wordt ingesteld ter zake van het gevangenzetten wegens het weigeren te antwoorden op gestelde vragen, moet het Hof het geheele verhoor waarvan zoodanige vraag een deel uitmaakte overwegen.

170. Te eeniger tijd na de bekrachtiging van het plan van verdeeling des boedels of nadat de verdeling van den boedel onder de voorzieningen van artikel 46 is gelast, en vóór dat de insolvent zal zijn gerehabiliteerd, kan de Meester van het Hooggerechtshof, de curator of eenige crediteur, mits den insolvent dagvaardende, bij motie aan het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof verzoeken, dat hetzelfde den insolvent bij order in civiele gijzeling plaatse.

Het Hof kan, nadat ten zijnen genoegte is bewezen dat de baten van den boedel niet toereikend zijn tot betaling van de schulden daartegen bewezen of bewijsbaar gemaakt, het verzoek voorwaardelijk of onvoorwaardelijk toestaan of van de hand wijzen. Wanneer het verzoek door een of meer crediteuren is gedaan en het Hof zijne beslissing zal opschorten, onder voorwaarde dat de insolvent eene som gelds zal betalen, zal zoodanige betaling geschieden aan den curator of als er geen curator is aan den Meester van het Hooggerechtshof ter behoeve van genoemden crediteur of crediteuren en van zoodanige andere crediteuren, als vóór de verdeeling

Meeneed.

Wanneer het Hooggerechtshof den insolvent of anderen gestuige uit de hechtenis kan ontslaan.

Commissaris, tegen wien zulke actie tot in vrijheidstelling wordt gebracht, is in dezelfde positie als een vrederechter.

Wanneer men de gijzeling van den insolvent kan verzoeken.

zullen eischen tot een deel daarvan te worden toegelaten.

Insolvent kan bij motie verzoeken dat hij niet onderhevig zal kunnen zijn aan gijzeling.

171. Te eniger tijd na de bekrachtiging van het plan van verdeling des boedels of nadat de verdeling van den boedel onder de voorzieningen van artikel 47 is gelast, en vóór dat de insolvent zal zijn gerehabiliteerd, kan deze bij motie aan het Hooggerechtshof of een Rondgaand Hof verzoeken om bij order te verklaren, dat hij niet onderhevig zal zijn aan een proces van civiele gijzeling als bovenbedoeld.

Publicatie.

Van het indienen van zoodanige motie moet minstens 6 weken te voren kennis worden gegeven in de *Staatscourant*.

Oppositie tegen zulk verzoek.

172. Door iederen crediteur, wiens vordering niet ten volle is voldaan, kan tegen een verzoek als boven objectie worden gemaakt.

Het Hof kan het verzoek voorwaardelijk of onvoorwaardelijk toestaan of van de hand wijzen.

De order, waarbij het verzoek wordt toegestaan, zal dezelfde uitwerking hebben om den insolvent tegen civiele gijzeling te beschermen als zijne rehabilitatie zou hebben. Evenwel zal iedere crediteur zijn recht behouden om tegen alle tegenwoordige en toekomstige baten van den boedel zijne vordering volgens de bepalingen van deze wet te vervolgen.

Het Hof kan, indien tengevolge van hetzelfde be-
wezen wordt, dat zoodanige order was bekomen op
bedriegelijke of onbehoorlijke wijze, dezelve herroepen.

Hooggerechtshof kan nadere regels vaststellen.

173. Het Hooggerechtshof zal zoo dikwijls het zults dienstig zal oordeelen, zoodanige regels, orders of regulaties tot uitvoering dezer wet alsmede betrekkelijk de wijze van procederen onder deze wet vaststellen als het raadzaam zal achten.

Rechter in camera heeft vgl. deze wet dezelfde bevoegdheden als Hooggerechtshof.

174. In alle gevallen, waarin volgens deze wet de medewerking of de beslissing van het Hooggerechtshof wordt vereischt, zal deze verleend of gegeven kunnen worden door een Rechter *in camera*.

Appel van zijn beslissing.

Van elke beslissing door den Rechter voornoemd gegeven, zal appel zijn op het volle Hooggerechtshof.

Meester doet publiceren:

175. De Meester van het Hooggerechtshof zal iedere drie maanden in de *Staatscourant* op kosten van de Regeering publiceren:

Lijst van niet gerehab. insolv. boedels waarin rekening nog niet bekrachtigd is.

a. Eene alphabetische lijst, vermeldende den naam en de woonplaats van iederen niet gerehabiliteerden insolvent, in wiens boedel de rekening en het plan van verdeling des boedels nog niet is bekrachtigd, benevens den datum waarop de order tot sequestratie van den boedel is verleend;

- b. Eene alphabetische lijst, vermeldende den naam en de woonplaats van iederen niet gerehabiliteerden insolvent, in wiens boedel de rekening en het plan van verdeeling des boedels zijn bekrachtigd, benevens den datum van die bekrachtiging.
176. De Meester van het Hooggerechtshof zal aantekening houden van en onder zijne bewaring houden alle stukken betreffende iederen geregistreerden boedel.
- De insolvent of eenige crediteur, die zijne vordering bewezen heeft, zal op alle redelijke tijden van een en ander inzage en afschriften of uittreksels kunnen nemen. Uittreksels van een en ander door den Meester vernoemd geteekend, zullen in alle Gerechtshoven als bewijs moeten worden aangenomen.
177. De Landdrosten in hunne respectieve districten, de Speciale Landdrosten op de publieke delverrijen en de Resident-Vrederechters zullen behulpzaam zijn bij de handhaving van deze wet, en te dien einde al datgene verrichten, wat door eenigen regel of order van het Hooggerechtshof uit hoofde van deze wet van hen zal worden geëischt.
178. De Hoofdbaljuw en de Onderbaljuws als ook de boden der Landdrosthoven, daartoe door den Meester van het Hooggerechtshof gerequireerd zijnde, zullen binnen de districten waarin zij zijn aangesteld, al zoodanige plichten vervullen als door deze wet van hen zullen worden geëischt.
- Zij zullen voor de door hen verrichte werkzaamheden uit de baten van den gesequestreerden boedel eene door het Hooggerechtshof te bepalen vergoeding ontvangen.
179. Deze wet zal toepasselijk zijn op elken boedel, die vóór de inwerkingtreding er van onder sequestratie was gesteld, voorzover zulks in den toestand, waarin zoodanige boedel zich tijdens de inwerkingtreding bevond, mogelijk zal zijn.
- Echter zal omtrent de rechten van eenig persoon op eenig eigendom, dat tengevolge van een door hem ingestelde actie tijdens de inwerkingtreding wettig in beslag was genomen, alsook omtrent alle acties of rechtsgedingen tijdens de inwerkingtreding aanhangig, worden beslist overeenkomstig de bepalingen van de wet no. 21, 1880.
- Ook zullen de misdaden strafbaar gesteld in de wet no. 21, 1880, en begaan vóór de inwerkingtreding dezer wet, vervolgd en gestraft worden overeenkomstig de bepalingen van genoemde wet, no. 21 1880.
180. Onder *boedel* worden in den zin van deze wet begrepen alle tegenwoordige en toekomstige goederen,
- Lijst van niet gereh. insolvente boedels waarin rekening reeds bekracht. is.
- Meester bewaart stukken v. d. boedel.
- Inzage daarvan aan ins. en cred.
- Landd. enz. moet behulpzaam zijn in de uitvoering dezer wet en orders v. H. G. H. gehoorzamen.
- Baljuws enz.
- Op welke boedels deze wet van toepassing is.
- Wat onder "boedel" verstaan wordt.

hetzij roerend of onroerend, personeel of reëel, en alle rechten op zoodanige goederen, waar deze zich ook bevinden, die behooren of verschuldigd zijn aan den insolvent op het oogenblik, dat de order tot sequestratie wordt verleend, of later op eenigen tijd vóór de rehabilitatie (met uitzondering van de in de artikelen 28 en 32 genoemde) door hem verkregen of aan hem verschuldigd zullen worden.

Herroepingsclausul.

181. Alle bepalingen met deze wet in strijd worden hierbij herroepen.

Inwerkingtreding.

182. Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 Augustus 1895.

WET N°. 14, 1895,

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET N°. 19, 1894, ¹⁾

BETREFFENDE KOSTENREKENINGEN IN RECHTSZAKEN.

Goedgekeurd en vastgesteld bij art. 917, dd. 18 Juli 1895 van de besluiten van den E. A. Tweeden Volksraad en voor kennisgeving aangenomen door den E. A. Eersten Volksraad bij art. 846, dd. 6 Augustus 1895.

Kostenrekening moet getaxeerd worden.

ARTIKEL 1. Alle kostenrekeningen in rechtszaken, in het Hooggerechtshof of Rondgaand Hof, moeten worden getaxeerd door den taxeermeester van het Hooggerechts-hof, tenzij het Hooggerechtshof anders mocht bepalen, en in de Lagere Hoven door den Griffier of Landdrost-klerk.

Anders is ze in rechten niet invorderb.

2. Geen kostenrekening in rechtszaken is in rechten invorderbaar, dan nadat zij behoorlijk getaxeerd is.

Kennisgeving van taxatie.

3. Hij die een kostenrekening wil doen taxeeeren moet dengene tegen wien ze is opgebracht, of diens wettigen vertegenwoordiger schriftelijk verzoeken bij die taxatie tegenwoordig te zijn, met vermelding van plaats en tijd der taxatie.

---

¹⁾ Zie bladz. 216 L. W. 1894.

Wanneer de kostenrekening eene is tusschen procureur en client, is gemelde kennisgeving niet noodig wanneer de client schriftelijk heeft toegestemd dat gemelde taxatie zal geschieden in zijn afwezigheid.

4. De taxeermeester van het Hooggerechtshof en de griffiers der Lagere Hoven, of landdrostklerken, zijn gehouden van dengene die een kostenrekening door hem wil doen taxeeren, de bewijzen te vorderen ten hunnen genoegen, dat de werkzaamheden, waarvoor in die rekening betaling wordt gevorderd werkelijk geschied zijn.

Taxeermeester enz. moeten bewijs vorderen dat de opgebrachte werkzaamheden verricht zijn.

5. De taxeermeester van het Hooggerechtshof of Rondgaand Hof, zal gehouden zijn volgens de tarieven vermeld, in artt. 6 en 7 dezer wet gesteld, zich te regelen, tenzij in buitengewone gevallen, onder goedkeuring van één der rechters van het Hooggerechtshof.

Taxeermeester is gebonden aan 't tarief.

6. TARIEF VOOR ADVOKATEN.

	£	s.	d.
Retenue—Speciaal.....	1	0	0
Optrekking eener dagvaarding van £1 10 0 tot	2	0	0
Optrekking van een pleidooi of exceptie van			
£1 10 0 tot.....	2	0	0
Voor advies, hetzij schriftelijk of mondeling..	1	0	0
Consultatie voor senior advokaat.....	2	0	0
» junior advokaat.....	1	10	0
Brief op verhoor niet tebovengaande.....	25	0	0
Argument op appèl.....	5	0	0
» op excepties.....	3	0	0
Notuleeren van vonnis.....	1	0	0
Applicatie of motie niet geopponcerd.....	1	0	0
» » » geopponcerd.....	2	0	0
Motie voor provisioneel vonnis.....	1	0	0
» » » » geopponcerd..	2	0	0
Ververscher voor een geheelen dag.....	5	0	0
» » » gedeelte van een dag..	3	0	0
Fooi van advocaat als commissaris om getuigenis <i>de bene esse</i> af te nemen per dag..	5	0	0
Do. voor een gedeelte van een dag.....	3	0	0

Tarief voor advocaten.

7. In een kostenrekening tusschen partij en partij mogen hoogstens 5 consultaties met den advocaat worden opgebracht.

Maximum getal consultaties met advocaten.

8. Wanneer een appèl of exceptie gedurende meerdere termijnen op de rol gestaan heeft, zal de advocaat alleen gerechtigd zijn tot zijn fooi voor den termijn dat de exceptie of het appèl voor de eerste maal ter rolle stond, en voor den termijn, waarin ze gehoord werd,

Foaien in appèlzaaken en excepties.

Tarief van procureurs.

9. TARIEF VAN PROCUREURS PRACTISEERENDE IN HET HOOGGERECHTSHOF OF IN HET RONDGAAND HOF.

	£	s.	d.
Optrekken eener dagvaarding in provisioneele zaken	0	10	0
Optrekken van een subpoena.....	0	5	0
» » » lastbrief tegen:			
a. Roerende goederen.....	0	5	0
b. Onroerende goederen.....	0	7	6
c. een persoon.....	0	7	6
Optrekken van een procuratie.....	0	3	0
» eener kostenrekening, per bladzijde.	0	2	6
» beëdigde verklaring, » »	0	2	6
» insolventen schedulen, » »	0	2	6
» instructies aan advocaat, per brief-bladzijde	0	6	8
» korte brief met instructies aan advocaat	0	2	0
» kennisgeving	0	3	0
» aanmaningen en andere belangrijke brieven.....	0	5	0
Indien meer dan een bladzijde, voor elk volgend folio	0	2	0
Opwachting tot het bezorgen of halen of inzien van processtukken bij ambtenaren van het Hof en advocaten	0	3	4
Opwachting tot het doen beëdigden van verklaringen.....	0	3	4
Bijwoning van de behandeling der zaak in 't Hof, per dag.....van £1 0 0 tot	2	0	0
Alle andere opwachtingen	0	3	4
Voor het maken der noodige kopieën van origineele stukken, per bladzijde	0	2	6
» briefbladzijde.....	0	3	4
Kopieën eener kostenrekening, per bladzijde..	0	1	3
Consultatie met client, getuigen of tegenpartij	0	6	8
Vertalingen eerste honderd woorden	0	5	0
Elk daarop volgende honderd woorden	0	2	6
Perctest van non-betaling of non-acceptatie ...	1	0	0
Certificaat van presentatie.....	0	15	0
Voor den Rechtersklerk voor kopie van getuigenis, per bladzijde	0	1	0
Voor een tolk, per uur.....	0	7	0
Niet te bovengaande per dag	2	0	0
Voor een kleurling tolk, per dag.....	0	5	0
Een briefbladzijde zal minstens 288 woorden bevatten en een bladzijde 90 woorden.			

10. TARIEF VAN BETALINGEN DIE IN REKENING KUNNEN WORDEN GEBRACHT DOOR DEN HOOFDBALJUW EN ONDERBALJUW. Tarief v. baljuw.

Dienen van dagvaardingen, kennisgevingen, orders en andere documenten.....	£	s.	d.
0 2 6	0	2	6
Registreeren van een document.....	0	1	0
Relaas van eenig document.....	0	1	0
Paardenhuur, per uur afstand, uitgaande.....	0	4	6
» » » » terugkomende.	0	4	6

Wanneer meer bedieningen dan één moeten gedaan worden op dezelfde reis, kan de afstand van de stad tot de plaats van bediening slechts eenmaal in rekening worden gebracht en de afstanden tot de andere plaatsen van bediening moeten berekend worden, ieder van de laatstvoorafgaande plaats van bediening en terug naar de stad op dezelfde wijze.

Postgelden in crimineele zaken, vrij.	£	s.	d.
» » civiele zaken, per posttarief.			
Maken van inventaris, niet te boven gaande een foolscap folio van 30 regels.....	0	2	6
Voor ieder volgend foolscap folio.....	0	2	6

Wanneer een lastbrief teruggetrokken wordt na executie, doch vóór adverteeren in de courant, tegen $\frac{1}{2}$ percent van het bedrag van den lastbrief. Na adverteeren, doch vóór dat de verkoop plaats heeft, tegen 1 percent, en wanneer de verkoop plaats heeft, van de eerste £100 $2\frac{1}{2}$ percent en voor iedere volgende £100 $1\frac{1}{2}$ percent. Indien gelden in beslag worden genomen, zal worden berekend $\frac{1}{2}$ percent van de eerste £100 en $\frac{1}{4}$ percent van iedere volgende £100.

Inbezithouding van goederen die voortdurend zorg vereischen, per dag.....	£	s.	d.
0 7 6	0	7	6
Inbezithouding van andere goederen.....	0	3	0
Wanneer iemand buiten de stad moet worden gezonden om goederen, in beslag genomen, op te passen en te bewaren, per dag.....	0	15	0
Indien goederen moeten vervoerd worden, kan de gewone huur in rekening worden gebracht, benevens de noodzakelijke kosten van vervoer. Voor het executeeren van eenigen lastbrief, hetzij van arrest, uitwerping, roerend of onroerend goed.....	1	0	0
Opmaken van eenige securiteits-acte.....	0	10	0
Kennisgeving van inbeslagneming van onroerend goed aan Registrateur van Akten of ver- weerder voor iedere kennisgeving.....	0	3	0
Opmaken van advertentien.....	0	2	0

	£	s.	d.
Ingeval van executie van eenen lastbrief op roerend goed en verkoop daarvan, voor afschriften daarvan te zenden aan den Hoofdbaljuw	0	7	6
Voor iederen brief inhoudende documenten ter bediening, ter verzending aan de Onderbaljuws	0	2	6
Voor assistentie voor het opmaken van Inventaris buiten de stad, behalve paardenhuur volgens tarief, per dag	0	15	0
Dito binnen de stad	0	10	0
In crimineele zaken kan alleen in rekening worden gebracht paardenhuur, bediening, relaas van registratie, volgens tarief in civiele zaken.			
Voor bijwonen en opzicht eener uitvoering van een doodvonnis	£	s.	d.
	2	0	0

Zegelrechten.

TARIEF VAN ZEGELRECHTEN VOOR HET KANTOOR
VAN DEN GRIRFIER.

	£	s.	d.
Volmacht om te vervolgen of te verdedigen...	0	2	0
Substitutie van volmacht	0	2	0
Dagvaarding, subpoena of lastbrief	0	2	0
Eenig pleidooi	0	2	0
Petitie of kennisgeving van applicatie	0	2	0
Kennisgeving van nederzetting eener zaak ...	0	2	0
Beëdigde verklaring	0	2	0
Gecertificeerde kopie van een document	0	2	0
Gewone kopie	0	2	0
Liquide document in provisioneele zaken	0	2	0
Document in illiquide zaken	0	2	0
Orders en interdicten	0	5	0
Kennisgeving van terugtrekking eener zaak...	0	2	0
Petitie voor verlof om te appeleeren	0	5	0
Securiteitacte in geval van appel	0	2	0
Uitspraak van eenen scheidsrechter	0	2	0
Memo van onderzoek	0	2	0
Kosten-rekeningen in alle zaken en applicaties 1 pct. op het bedrag te worden getaxeerd.			

Tarief van advocaten, procureurs, enz. in de lagere hoven.

11. Een advocaat, procureur of agent, verschijnende in eenige zaak in de Lagere Hoven, zal niet gerechtigd zijn tot verdere kosten, als:

	£	s.	d.
Aanschrijving	0	3	0
Voor het opstellen van dagvaarding en waarneming van zaak indien onverdedigd	1	11	6
Indien verdedigd of getuigen gehoord voor eerste dag niet te bovengaande	3	3	0
Elk daaropvolgenden dag niet te bovengaande.	1	11	6

	£	s.	d.
Voor verschijning om vonnis te notuleeren ...	0	10	6
Opstellen procuratie.....	0	3	0
Voor afschriften per folio.....	0	1	3
Opstellen van petitie of verklaringen per folio	0	2	6
Kopieën per folio.....	0	1	3
Opstellen van subpoena.....	0	5	0
Kopieën van elk.....	0	2	6
Kennisgeving ter rolle zetting.....	0	3	0
» van terugtrekking.....	0	3	0
» van taxatie.....	0	3	0
Voor bijwonen van taxatie indien verdedigd of niet.....	0	5	0
Opstellen en uitnemen van lastbrief.....	0	5	0
Kopieën lastbrief.....	0	2	6
Lastbrief voor persoonlijk arrest.....	0	10	6
Opstellen van «Acte de Restituendo».....	0	5	0
Voor het invorderen van gelden 5 pct. commissie voor £100 of gedeelte er van en voor bedragen daarboven 2½ pct.			

12. Waar uitspraak gegeven is door de Lagere Gerrechtshoven, voor het betalen van geld, zal de Procureur of Agent niet gerechtigd zijn tot kosten van collectie. Geen kosten van collectie toegelaten op bedrag van vonnis.

13. Geen Procureur of Agent, in de Lagere Hoven practiseerende, zal gerechtigd zijn betaling te ontvangen op zijne kostenrekening voor en aler dezelve zal zijn getaxeerd, onder straf van schorsing of schrappen van de rol, naar den aard der zaak. Procureur of agent moet kostenrekening laten taxeren.

TARIEF VAN ZEGELRECHTEN VOOR HET KANTOOR VAN DEN GRIFFIER VAN LAGERE HOVEN. Zegelrecht in lagere hoven.

	£	s.	d.
Volmacht om te vervolgen of verdedigen.....	0	1	0
Substitutie van volmacht.....	0	1	0
Dagvaarding.....	0	1	0
» voor getuigen.....	0	1	0
Lastbrief.....	0	2	0
Elk document in eene zaak overgelegd.....	0	1	0
Vonnis.....	0	2	0

TARIEF VOOR GERECHTSBODEN.

Civiele zaken.

Tarief v. gerechtsboden in civiele zaken.

	£	s.	d.
Voor registratie van elke dagvaarding.....	0	0	6
Relaas van elk exploit.....	0	1	0
Doen van eenig exploit.....	0	1	6
Exploiteeren van arrest op persoon.....	0	10	6
Uitmaken en passeeren van akte van securiteit of waarborg.....	0	4	0

	£	s.	d.
Nemen van inventaris geen 100 woorden te boven gaande met kopie	0	2	6
Elke volgende 100 woorden	0	1	0
Ingeval geene zekerheid wordt gegeven en de goederen door een persoon bewaakt <i>moeten</i> worden, per dag	0	5	0
Indien de goederen vervoerd worden de noodige kosten van vervoer, pakhuishuur, enz. Kennisgeving in de courant en kopie buiten de kosten van publicatie	0	2	0
Ten uitvoer leggen van een vonnis van verdrijving	0	10	6
Leggen van beslag op goederen	0	10	6
Paardenhuur, per uur	0	4	6
Wanneer de bode in dezelfde zaak op denzelfden tijd meer dan één exploit te doen heeft, is hij buiten 1s. voor registratie van elke dagvaarding en 1s. relaas voor elk exploit, gerechtigd tot 2s. 6d. voor den persoon en 4s. 6d. per uur voor paardenhuur, berekend naar den afstand dien hij werkelijk heeft af te leggen.			
Elk vonnis van executie aan den Gerechtsbode in handen gesteld, maar betaald voor het nemen van beslag	0	5	0

Na het nemen van beslag, maar waar, na publicatie van verkoop, geene verkooping plaats vindt 1 percent op enkel bedrag van het vonnis zonder inbegrip der kosten.

Na beslag en verkooping 2½ pct. op het gerealiseerd bedrag.

Crimineele Zaken.

Idem in crimineele zaken.

Wanneer de bode salaris trekt van het Gouvernement zal hij in crimineele zaken alleen gerechtigd zijn tot 4s. 6d. per uur voor paardenhuur.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Gerechtsbode mocht zijn rekening laten taxeeran.

14. Geen gerechtsbode kan onder dit tarief betaling eischen dan alleen nadat zijne rekening behoorlijk zal zijn getaxeerd door den griffier van het Landdrosthof van zijn district.

Strafbepaling tegen procureur van wiens rekening ¼ wordt afgetaxeerd.

15. Indien een vierde eener kostenrekening door den daartoe bevoegden ambtenaar wordt afgetaxeerd, zal de procureur of agent, voor wien de rekening wordt getaxeerd, *alle* kosten met betrekking tot de taxatie van gemelde rekening betalen. Kosten van taxatie zullen zijn de kosten verbonden aan het optrekken der kostenrekening, de opwachting bij de taxatie daarvan en de zegels daarop betaalbaar... ..

Wanneer de helft eener kostenrekening wordt afgetaxeerd, zal de taxeerende ambtenaar den rechter voor wien de procureur of agent practizeert daarmee in kennis stellen, die naar bevind van zaken zal handelen.

Dito als $\frac{1}{2}$ wordt afgetaxeerd.

De taxeermeester van het Hooggerechtshof of Rondgaand Hof of de griffier van het Lagere Hof of landdrostklerk zal toezien dat in kostenrekeningen niet wordt gechargeerd voor werkzaamheden, die onnoodig waren, behalve in kostenrekeningen tusschen procureur en client, wanneer het schriftelijk blijkt dat de client zulke werkzaamheden aan den procureur heeft opgedragen.

Taxeermeester moet toezien dat niet voor onnoodig werk gechargeerd wordt.

Indien een vierde eener kostenrekening door den baljuw of gerechtsbode ter taxatie aangeboden, wordt afgetaxeerd, zal de baljuw of gerechtsbode in eene boete vervallen, gelijkstaande met het bedrag dat afgetaxeerd is en in geval van herhaling, dubbel het bedrag alzoo afgetaxeerd.

Strafbepaling tegen baljuw enz. v. wiens rekening $\frac{1}{2}$ wordt afgetaxeerd.

Waar het blijkt dat de taxeermeester van het Hooggerechtshof of Rondgaand Hof, of de griffier of landdrostklerk van het Lager Hof, moedwillig één of meer posten op eene kostenrekening, die niet behooren toegelaten te zijn, heeft goedgekeurd, of zelf, waar er in dit opzicht grove nalatigheid door hem is gepleegd, zal de rechter of het Hof onder hetwelk hij staat, hem beboeten naar gelang van omstandigheden, met eenig bedrag één vierde van de kostenrekening niet te boven gaande, en ingeval van herhaling kan hij uit zijne betrekking worden ontslagen.

Strafbepaling tegen taxeermeester.

16. In een kostenrekening tusschen partij en partij zullen hoogstens 6 consultaties van den procureur worden toegelaten, wanneer het geldt rau-acties en hoogstens 2 wanneer het geldt applicaties, moties of provisioneele zaken.

Maximum consultaties met procureur.

17. Wanneer een der partijen niet tevreden is met de taxatie van een kostenrekening door den taxeermeester van het Hooggerechtshof, kan hij zich binnen veertien dagen na afloop der taxatie bij wijze van applicatie tot een rechter *in camera* wenden om revisie.

Revisie van kostenrekening.

Wanneer een der partijen niet tevreden is met de taxatie van een kostenrekening door den griffier van een Lager Hof, of landdrostklerk, kan hij zich eveneens binnen veertien dagen na afloop der taxatie bij wijze van applicatie wenden tot den lageren rechter, bij wien gemelde griffier werkzaam is.

18. Documenten die niet in de Hollandsche taal geschreven of gedrukt zijn, kunnen in eenige zaak, van welken aard ook, worden ingediend en gebruikt zonder vergezeld te zijn van eene beëdigde vertaling, tenzij het Hof of de rechter anders mag oordeelen.

Vertalingen v. documenten niet in 't Hollandsch opgesteld.

Alle documenten echter die *geveild* moeten worden, zullen alleen in de Hollandsche taal worden toegelaten.

Belooning v. werkzaamheden gedaan voor inwerkingtreding der wet.

19. De belooning van werkzaamheden opgebracht in de kostenrekeningen in deze wet vermeld en gedaan vóór den datum van inwerkingtreding dezer wet, wordt berekend naar de tarieven te dien tijde van kracht.

Inwerkingtreding.

20. Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.
Gouvernementskantoor,
Pretoria, 17 Augustus 1895.

WET N°. 15, 1895. ¹⁾

REGULATIEN VOOR DE VERPACHTING VAN GOUVERNEMENTS
ZOUTPANNEN.

Goedgekeurd en vastgesteld door den E. A. Tweeden Volksraad, bij art. 926. dd. 22 Juli 1895, en voor kennisgeving aangenomen door den E. A. Eersten Volksraad, bij art. 915, dd. 14 Augustus 1895.

Onder welke voorwaarden de Regeering zoutpannen kan verpachten.

ART. 1. De Regeering is gemachtigd om met advies en consent van den Uitvoerenden Raad de Gouvernements-zoutpannen te verpachten onder de volgende voorwaarden:

Publieke tender.

1o. De verpachting moet door publieke tenders geschieden.

Hoogstens voor 5 jaar.

2o. De duur der verpachting kan hoogstens vijf jaren zijn.

Borgstelling door pachter.

3o. Bij het teekenen van het contract zal de pachter moeten borgstelling geven voor de richtige betaling van het bedrag der pachtsom over het geheele tijdperk van de pacht, en voor de behoorlijke en getrouwe nakoming van alle voorwaarden van het te sluiten contract.

Recht van opzegging der pacht.

4o. De Regeering heeft zonder eenig voorbehoud het recht om de pacht op te zeggen als de pachter niet stiptelijk alle voorwaarden gestipuleerd in het contract, nakomt, mits driemaandelijksche kennisgeving aan den pachter wordt gegeven.

¹⁾ Gepubliceerd in de *Staatscourant* van 28 Augustus 1895.

50. Indien de Regeering meent, dat door een of andere wijze van bewerking de pan zelve beschadigd wordt, dan heeft de Regeering het recht om aan den pachter voor te schrijven verandering te brengen in de wijze van bewerking; evenzoo heeft de Regeering het recht om den pachter te gelasten een nieuwe wijze van bewerking in te voeren, indien de Regeering meent dat de zoutpan daardoor meer productief of verbeterd zal worden. De pachter heeft zich stipt overeenkomstig zulke instructies te gedragen; voor hem blijft echter het recht voorbehouden om indien hij meent geen gevolg te kunnen geven aan de instructies der Regeering, de pacht op te zeggen met drie maanden vooraf kennisgeving.
60. De pachter moet zooveel mogelijk zorg dragen dat de pan in stand wordt gehouden en afdoende maatregelen nemen om te voorkomen dat de pan door eene of andere vermijdelijke omstandigheid beschadigd wordt.
70. Elk pachter is verplicht om aan het publiek wanneer het het moge verkiezen bij eenige zoutpan door wijze van putten zout te maken, zulke plekken in de pan af te bakenen in claims van honderd bij honderd voeten, waarop als dan kan zout gemaakt worden, tegen een betaling van (6d.) zes pence per mud aan den pachter te worden betaald, zonder evenwel het blad (de bedding) van zoodanige pan te beschadigen.
80. Geen grond, boomen, takken, of eenig ander vuilnis mag in de pan worden geworpen of gebracht. En er moeten maatregelen worden genomen om te voorkomen dat er vuilnis bij de pan wordt geworpen hetwelk door regen of wind in de pan zou kunnen komen.
90. Het is ten strengste verboden eenig vee of trekdier door de pan te laten loopen of aan den rand van de pan te laten grazen. Evenmin is het geoorloofd eenig klein of groot vee of trekdier of pluimgedierte of varkens zoo nabij de pan te laten loopen, dat deze er door verontreinigd kan worden. Evenzoo is het ten strengste verboden veekralen nabij de pan te hebben. In geen geval zal een veekraal zoo gemaakt mogen worden dat de mest naar de pan kan spoelen.
100. Niemand is gerechtigd door de pan te gaan met eenig soort voertuig.
- Regeer. heeft recht de wijze van bewerking voor te schrijven.
- Pachter moet zorgen voor instandhouding der pan.
- Pachter moet aan publiek claims uitgeven.
- Pachter moet waken tegen vervuiling v. pan.
- Idem.
- Idem.

Houtkappen.

110. Het is ten strengste verboden zoowel aan den pachter als aan andere personen, om groen of droog (dor) hout op de plaats der zoutpan te kappen of te vervoeren, of te laten vervoeren, behalve voor eigen gebruik op de plaats der zoutpan zelve.

Overdracht v. pacht.

120. De pachter kan het contract noch in zijn geheel noch voor een gedeelte overmaken aan eenig ander persoon of aan eenige maatschappij dan alleen met toestemming van de Regeering.

Uitspanning.

130. Niemand, behalve degenen, die er komen voor het bona fide doel om zout te vergaderen, zal het recht hebben op Gouvernementsplaatsen, waarop zoutpannen gelegen zijn, met vee langer te blijven dan bij de wet op de uitspanning (wet no. 4—1893) bepaald.

Idem.

140. Bij elke pan zal eene uitspanning worden aangewezen voor het vee van personen, die bij de pan komen werken. Niemand wordt toegelaten met meer vee dan een span ossen voor een wagen en vier koeien.

Wat onder de pacht begrepen is.

150. De grond of de plaats, waartoe de zoutpan behoort, wordt met de zoutpan verpacht. Doch zal elkeen, die komt om zout te rapen of te maken, onbelaste en vrije weiding voor zijn vee (bedoeld in art. 14) hebben op de zoodanige plaats. Tevens behoudt de Regeering het recht groen of droog (dor) hout van de plaats of den grond te laten kappen en weg te voeren op schriftelijke instructie van den Landdrost van het district.

Publiek moet toegelaten worden zout te rapen tegen betaling

160. De huurder of pachter zal op ontvangst van aanzoek te dien einde elk persoon ten allen tijde toelaten om voor eigen gebruik zout uit de pan te verzamelen en uit te halen, mits er geen schade wordt toegebracht aan de werken van den pachter onder de volgende voorwaarden wat den prijs betreft: voor de eerste 10 mud 1sh. per mud, voor meer dan 10 mud door den persoon zelve geraapt 1s. 6d. per mud, wanneer er kwestie moge komen ontstaan tusschen den pachter en eenig persoon komende om zout te maken of te rapen, zal of zullen zij zich op de HEd. Regeering beroepen, die als eindbeslissers finaal tusschen partijen zal beslissen.

Zoutpannen alleen voor blanken.

170. De zoutpannen zullen uitsluitend voor gebruik van de blanke bevolking zijn.

- 18o. Het rapen van zout zal geschieden op de meest schoone en zindelijke wijze.
- 19o. De pachter is gehouden en verplicht om wanneer de pan zout zet de pan naar evenredigheid te verdeelen onder de aanwezige personen, die daartoe aanzoek doen, zoodat ieder persoon een baan of claim om zout te rapen zal bekomen, doch de claims of baan niet grooter te zijn dan honderd bij honderd voeten.
- 20o. Indien volgens het oordeel van den pachter een claim niet behoorlijk wordt bewerkt of veronachtzaamd wordt, mag hij de vergunning van den claimhouder intrekken mits acht dagen vooraf kennis wordt gegeven, behalve die zoutpannen die van nature zout geven, welke claim- of baanhouder slechts een dag kennis wordt gegeven.
- 21o. Die personen, die zout rapen, mogen het bijeengeraapte zout of de zouthoopen niet langer dan drie dagen bij de pan laten liggen, zonder het behoorlijk te meten en het pachtgeld er van betaald te hebben aan den pachter.
- 22o. Niemand is toegelaten na 7 uur in den namiddag zout uit de pan te dragen of in de pan te werken, zonder toestemming van den pachter.
- 23o. De pachter zal niet gerechtigd zijn voor door hem zelf of op zijn last of voor zijn rekening geraapt zout meer bij verkoop op de pan te laten betalen dan 6s. per mud, voor goed gedroogd en gezuiverd zout, en voor niet gedroogd 5s. per mud.
- 24o. De pachter heeft het recht om gebouwen en kookketels voor het bewerken en zuiveren van zout op te richten nabij de zoutpan. Is de tijd van het contract verstreken, dan kan het Gouvernement deze gebouwen tegen taxatie overnemen.
- 25o. De pachter is verplicht nauwkeurig aan te teekenen hoeveel zout elke maand op de pan wordt gewonnen, zoowel door hemzelf als door anderen, en een staat daarvan voor den tienden dag van de volgende maand aan den Landdrost van het district te zenden. Deze zendt den staat met eventueele opmerkingen aan den Auditeur-Generaal.
- De Regeering kan den pachter in dezen doen controleeren, en hem indien wenschelijk ge-
- Grootte van zout-claims.
- Intrekk. der claim-vergunning.
- Wanneer betaling voor 't geraapte zout moet volgen.
- Wanneer 't rapen van zout niet toegelaten is.
- Maximum prijzen door pachter te chargeeren.
- Pachter kan gebouwen oprichten.
- Pachter moet aantekening houden van productie.

acht voorschrijven op welke wijze hij moet boekhouden.

Wie toezicht uitoefent.

26o. De Landdrost van het district en de Veldcornet der wijk moeten nauwkeurig toezicht houden op de nakoming van het contract.

Wanneer Gouvernement zelf exploiteert.

2. Indien ter beoordeeling van de Regeering geen behoorlijke tender inkomt, dan zal de pan door het Gouvernement worden geëxploiteerd in termen der bovenstaande bepalingen. Alsdan zal een opzichter worden aangesteld, wiens salaris hoogstens een derde van de netto opbrengst zal zijn. Mocht dit bedrag onvoldoende blijken, dan heeft de Regeering met advies en consent van den Uitvoerenden Raad het recht het salaris te verhoogen.

Opzichter.

Borgstelling door opzichters.

Deze opzichter dient een borgstelling te geven voor een bedrag te bepalen door de Regeering. Verder zal de opzichter voor den 5den dag van elke maand behoorlijk rekening en verantwoording doen. De opzichter staat onmiddellijk onder den Landdrost van het district.

Strafbepalingen.

3. Overtreding dezer regulatiën zal strafbaar zijn met eene boete geen £50 te bovengaande. De Landdrost van het district heeft in deze jurisdictie.

Nadere regulaties.

4. De Regeering heeft met advies en consent van den Uitvoerenden Raad de macht om in deze regulatiën wijzigingen aan te brengen of nieuwe regulatiën daaraan toe te voegen, onder nadere goedkeuring van den Tweeden Volksraad.

Herroep. clause.

5. Alle regulatiën op zoutpannen, voor datum dezer in werking, worden door deze herroepen.

Inwerkingtreding.

6. Deze regulatiën treden in werking op 1 Januari 1896.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 22 Aug. 1895.

WET N°. 16, 1895. ¹⁾

REGULATIES VOOR HUURRIJTUIGEN WELKE TE HUUR STAAN
OP OPENBARE PLEINEN OF STRATEN TE PRETORIA.

Goedgekeurd bij besluit van den Edelachtb. Tweeden Volksraad, art. 1249, dd. 10 Augustus 1895, en door den Edelachtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 999, dd. 26 Augustus 1895.

ARTIKEL 1. Houders van huurrijtuigen zullen toegelaten worden om met hunne rijtuigen een standplaats in te nemen op zoodanige plaats als door den Landdrost nader zal worden aangewezen, mits zij geen hinder of aanstoot geven of in den weg zijn van kerkgangers, of het publiek verkeer belemmeren.

Landdrost wijst standplaats voor rijtuigen aan.

2. De houders van zulke rijtuigen moeten behoorlijk gelicentieerd zijn en ten bewijze waarvan zal het nummer waaronder de licentie geregistreerd is op eene zichtbare plaats van het voertuig op metalen of gemaillieerden porceleinen plaatjes aan het rijtuig vastgenageld of geschroefd worden.

Licentienummer op rijtuig.

Er zal bij de aanvraag der licentie worden vermeld of zulk rijtuig bestemd is ter verhuring aan blanken dan wel aan kleurlingen en indien bestemd voor blanken zullen daarin geen kleurlingen vervoerd mogen worden, uitgezonderd zulke gekleurde dienstboden, die hun wettige dienstheeren of dames vergezellen.

Geen kleurlingen in rijtuigen bestemd voor blanken.

Een rijtuig bestemd voor het vervoer van kleurlingen zal op een duidelijk zichtbare plaats een opschrift dragen «Kleurlingen.»

Opschr. voor kleurlingrijtuigen.

3. De licentiegelden zullen voor ieder rijtuig vijf shilling per maand bedragen en zullen telkens op den eersten dag der maand betaald moeten zijn. Echter kunnen deze gelden ook in eens voor het geheele jaar of voor een kwartaal betaald worden.

Licentiegelden.

4. In geen gelicentieerd rijtuig zullen meer personen mogen vervoerd worden dan de licentie toelaat.

Maximum te vervoeren personen.

5. Stilstaande gelicentieerde rijtuigen zullen beschouwd worden als zijnde te huur.

Plichten van den drijver.

De drijver of houder van een gelicentieerd stilstaand rijtuig zal aan niemand de huur van zijn rijtuig mogen weigeren, tenzij hij werkelijk op dat oogenblik zijn rijtuig reeds verhuurd heeft, als bewijs waarvan

¹⁾ Hierdoor zijn vervallen de regulaties vervat in Gouvernementskennisgeving no. 338, 1891, bladz. 391, L. W. 1890—93.

dan aan iedere buitenzijde van het rijtuig een bordje zal gehangen zijn waarop in duidelijk zichtbare letters geschilderd staat «verhuurd.»

Nachttarief.

De drijver of houder van een gelicentieerd te huur staand rijtuig, zal verplicht zijn, elken persoon, die zijn rijtuig huurt ook op behoorlijke wijze te vervoeren.

6. Na zeven uur p.m. tot zonsopgang, van den 1sten April tot den 30sten September, en na negen uur p.m. tot zonsopgang van den 1sten October tot den 31sten Maart, zal het tarief als bedoeld bij art. 9 met de helft verhoogd worden.

Passagiersgoed.

7. Elk passagier zal toegelaten worden om 60 lb. passagiersgoed vrij met zich te vervoeren, al het meerdere gewicht zal na onderlinge schikking vervoerd kunnen worden, tegen een bedrag niet te bovengaande 1d. per pond.

Rechten v. huurder.

8. De huurder van eenig rijtuig kan objecteeren tegen het verlangen van een ander persoon, die van hetzelfde rijtuig tegelijkertijd gebruik wenscht te maken, mits gegronde redenen zooals onder anderen bij art. 12 omschreven, opgegeven worden. De drijver is in zulke gevallen verplicht om aan het verlangen van den huurder gevolg te geven, echter heeft de drijver het recht om zijne bezwaren bij den landdrost in te dienen, wanneer hij vermeent door de handelwijze van den huurder benadeeld te zijn, of daardoor schade te hebben belopen.

Tarief.

9. Ieder persoon, die een rijtuig huurt, zal verplicht zijn om huur daarvoor te betalen overeenkomstig het navolgende tarief.

TARIEF.

a. Huur per uur voor elke omnibus of landau... £0 7 6
 » » » » » kar, spider of victoria. 0 5 0

Voor elke extra 10 minuten wachten boven het uur respectievelijk 1s. en 9d. voor het geheele voertuig.

VERVOERGELD PER AFSTAND EN PER PERSOON.

b. Van eenig punt tot eenig punt der stad ten westen van de Arcadiabrug, Spoorwegstation, Bereapark, Kerkhof ingesloten:

Huur voor één persoon	£0 1 0
» » twee personen	0 1 6
» » drie of meer personen	0 2 0
» » iedere 5 minuten wachten of op- onthoud	0 0 6

c. Voor elke rit van eenig punt in de stad naar Sunnyside, Arcadia ten oosten van de brug, Travenna, Muckleneuk of het terrein der burgerrechtenerven:

Huur voor één persoon	£0 1 0
» » twee personen	0 2 0
» » drie of meer personen	0 3 0
» » elk persoon naar Renbaan.....	0 2 0
» » iedere 5 minuten wachten of oponthoud	0 0 3

Voor ritten buiten de in afd. c van dit artikel genoemde plaatsen zal door den huurder van het rijtuig met den houder daarvan nader overeenkomst worden aangegaan, doch zal in geen geval meer berekend mogen worden dan als volgens afd. a.

De voerman is verplicht, bij verhuur van zijn rijtuig per uur, voor het huurgeld per uur, hetzij 7s. 6d. of 5s., zooals vastgesteld onder alinea a van dit artikel, zooveel personen te vervoeren als zijne licentie toelaat en mag dan in geen geval per persoon chargeeren.

De voerman van een zoodanig gehuurd rijtuig is verplicht de huurder of huurders te vervoeren naar elke plaats door hem opgegeven binnen den omtrek van zes mijl van af het Kerkplein.

10. Voor kinderen, onder de twaalf jaren oud, zal half tarief gerekend worden. Tarief v. kinderen.

11. De drijver of houder van een rijtuig heeft het recht om personen hem onbekend, of in twijfelachtige gevallen vooruitbetaling te vragen van de huurgelden, en bij niet voldoening hieraan het gebruik van zijn rijtuig te weigeren. Vooruitbetaling.

12. Geen drijver of houder van een rijtuig zal verplicht zijn om personen in een beschonken toestand te vervoeren, evenmin zal het hem veroorloofd zijn dat personen, lijdende aan besmettelijke ziekte van zijn rijtuig gebruik maken. Vervoer van dronken of zieke person

13. Alle passagiersgoederen of voorwerpen, achtergelaten, verloren of vergeten in eenig voertuig, zullen door den drijver of houder van het rijtuig binnen 24 uren nadat hij zulks ontdekt, door hem bezorgd worden aan den hoofdconstabel bij de politiestatie, die hem daarvoor een ontvangstbewijs zal geven en verder de verantwoordelijke persoon zal zijn. Aangifte van goederen in rijtuig gevonden.

14. De drijvers zijn verplicht om binnen dertig minuten na zonsondergang twee of meer lichtgevende lampen of lantarens op hunne rijtuigen te ontsteken en deze te laten branden zoolang zij bij avond of nacht op publieke wegen vertoeven. Lampen.

- Aantal mijlen in 't uur af te leggen. 15. De drijvers zullen niet meer mogen afleggen met hunne rijtuigen dan zeven, en niet minder dan zes mijlen per uur, tenzij door den huurder van het rijtuig aangezoekt om minder snel te rijden.
- Huurrijtuigen moeten geregistreerd zijn enz. 16. Geen huurrijtuig als voormeld, zal tehuur mogen worden aangeboden binnen gezegde jurisdictie zonder te zijn geregistreerd, genommerd en gelicentieerd.
- Overdracht v. licent. 17. Alle zoodanige licentien mogen, voor het geval dat het rijtuig waarvoor deze is verleend, van eigenaar verandert, worden overgemaakt of overgedragen van den eenen persoon op den anderen, waarvoor geschreven, goedkeuring van den Landdrost moet verkregen worden tegen betaling van vijf shillings.
- Tarief in rijtuig op te hangen. 18. Op ieder zoodanig rijtuig zal op eene zichtbare plaats buiten of binnen hetzelfde moeten geplaatst zijn, in de landstaal, een tarief van kosten en het aantal personen dat het volgens de licentie mag vervoeren.
- Onderhoudder voertuigen. 19. De eigenaars van alle gemelde rijtuigen zullen die zindelijk en in goeden en behoorlijken staat, en ook alle dieren die zij daarbij gebruiken, in goede conditie, en alle tuigen in goede orde, houden.
- Strafbepalingen. De hoofdconstabel of eenig ander daartoe door den Landdrost aangesteld persoon, zal minstens eenmaal per maand alle bewuste rijtuigen inspecteeren.
20. Huurders of verhuurders of drijvers, die zich aan overtreding van eenige der bepalingen van deze regulaties schuldig maken, zullen in eene boete vervallen van 10s. tot £5 stg., of bij gebreke van betaling gevangenisstraf van zeven tot dertig dagen met of zonder harden arbeid. Zoo ook zullen de huurders aan deze boete onderhevig zijn, indien zij weigeren om de verschuldigde huurgelden te betalen, onverminderd de betaling van de huurgelden.
- De eigenaars van huurrijtuigen zullen mede verantwoordelijk zijn met hunne drijvers of koetsiers, en aansprakelijk voor alle overtredingen dezer regulaties.
- Idem. 21. Ieder drijver van eenig zoodanig rijtuig, wanneer door eenig huurder van zijn standplaats geroepen zijnde of rijdende in de straten, zich schuldig makende aan onbehoorlijk rijden of verzuimende iemand zich in zijn weg bevindende, behoorlijk te waarschuwen en voor zoo iemand uit te wijken, zal onderhevig zijn aan eene boete, niet te bovengaande £25, of bij wanbetaling drie maanden gevangenisstraf met harden arbeid.
- Drijverslicentie. 22. Iedere drijver of koetsier van eenig zoodanig rijtuig zal een drijvers- of koetsierslicentie moeten verkrijgen van den Civielen Commissaris, waarvoor een som van 5s. per jaar betaald zal moeten worden, en niemand mag eenig zoodanig rijtuig rijden, of hij moet in bezit zijn van gezegde drijverslicentie.

23. De Landdrost of de Rechter voor wien de aan-
geklaagde huurder zal terecht staan, zal bij het uit-
spreken van het vonnis tevens de verschuldigde huur-
gelden bepalen, welke gelden dan tegelijk met de op-
gelegde boete zullen moeten worden betaald, zonder
dat de drijver of houder van het rijtuig eene civiele
actie behoeft in te stellen tot verhaal van die huur-
gelden.

Bevoegdheid van
den rechter.

24. Ingeval eenig drijver of koetsier schuldig wordt
bevonden aan eenige overtreding dezer Regulaties, kan
de licentie van den drijver zoowel als van het rijtuig,
waarvan hij drijver of koetsier was, worden ingetrokken
of geschorst, buiten en behalve de verdere hem door
het daartoe bevoegde Hof opgelegde straf.

Intrekking of schor-
sing der licentie.

25. De Regeering zal van tijd tot tijd, indien noodig
bevonden, deze Regulaties kunnen wijzigen of toevoe-
gingen daaraan maken onder nadere bekrachtiging van
den Tweeden Volksraad.

Wijziging der regu-
laties.

26. Deze Regulaties treden in werking op 1 Oc-
tober 1895. ¹⁾

Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 9 September 1895.

WET N°. 17, 1895, ²⁾

OP HET MIJNEN NAAR ONEDELE METALEN EN MINERALEN
IN DE ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

*Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den Edelachtb. Tweeden
Volksraad art. 1553, dd. 5 September 1895, en voor kennis-
geving aangenomen door den Edelachtb. Eersten Volksraad onder
art. 1297, dd. 24 September 1895.*

1. Het eigendomsrecht van en het beschikkingsrecht
over onedele metalen en mineralen, zoowel op gepro-
clameerde als ongeproclameerde gronden, behoort aan
den eigenaar van den grond.

Eigendomsrecht in
onedele metalen be-
hoort aan eigenaar
van den grond.

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 11
September 1895.

²⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de *Buitengewone Staatscou-
rant* van 30 September 1895.

Op welke metalen deze wet toepasselijk is.

2. Deze wet is van toepassing op ijzer, lood, koper, tin, zink, kobalt, nikkel, arsenicum, mangaan, antimonium, bismuth en zwavel, zoowel gedegen als erts, alsook op steenkool, graphiet en andere delfstoffen, omtrent welke exploitatie geene andere wettelijke bepalingen bestaan.

Zilvererts en kwikzilvererts vallen onder de bepalingen dezer wet, terwijl zilver en kwikzilver, indien deze voorkomen als zuiver metaal (gedegen) onder art. 2 van de gewijzigde wet no. 8, 1885, komen.

Bewerders betalen 1 pCt. aan den Staat.

3. Bewerders van *privaten* grond, hetzij geproclameerd of niet geproclameerd, als publieke delverij, moeten aan den Staat betalen een zeker percentage van de waarde der gevonden mineralen, welke zijn bewerkt of weggevoerd, hetwelk nu vastgesteld wordt op 1 percent. Steenkolen voor huishoudelijk gebruik van den eigenaar van den grond zijn van dit artikel uitgesloten.

Prospecteeren en delven op Gouvernementsgrond.

4. Op Gouvernementsgrond, welke geproclameerd is als publieke delverij of ongeproclameerd, welke voor zoekers is opengesteld, zullen op aanvraag licenties verkregen kunnen worden bij de betrokken ambtenaren voor het prospecteeren en delven naar metalen en mineralen als bedoeld in art. 2 en wel voor eene oppervlakte van 12 rifclaims groot 150 bij 400 voet elk, tegen betaling van 10s. per blok van 12 claims voor het eerste jaar, waarna de licenties kunnen vernieuwd worden tegen betaling van 5s. per maand en per blok van 12 claims in zooverre door de Regeering geene andere rechten daarop verleend zijn.

Percentage aan den Staat te beta'en.

De houders van licenties op geproclameerden Gouvernementsgrond zijn verplicht aan den Staat te betalen 1 percent overeenkomstig art. 3 van het gevonden mineraal hetwelk is verwerkt of vervoerd.

Houder van licentie voor onedele metalen heeft voorkeurrecht op licent. voor edel metaal.

5. Mocht een der edele metalen of edelgesteenten bedoeld in art. 2 der gewijzigde wet no. 8, 1885, of het Hoofdstuk Zilver, op dezelfde claims worden gevonden, dan zal de houder der eerste licentie of vergunning gedurende 3 maanden gerechtigd zijn tot de voorkeur voor het verkrijgen van eene licentie tot het delven naar deze edele metalen of edelgesteenten, onder de bepalingen der gewijzigde wet no. 8, 1885, of het Hoofdstuk Zilver, terwijl omgekeerd de houder dezer licentie, conform de gewijzigde wet no. 8, 1885, of het Hoofdstuk Zilver, 3 maanden de voorkeur zal genieten voor het verkrijgen eener licentie voor eenig ander metaal, mineraal of delfstof in het algemeen, op dezen grond ontdekt.

Houder van licentie voor edel metaal heeft voorkeurrecht op licentie voor onedel metaal.

Mocht de houder der eerste licentie van dit voorkeurrecht geen gebruik wenschen te maken, dan zullen de betrokken ambtenaren zulk eene licentie aan een anderen aanvrager kunnen uitreiken.

6. Mocht een der in art. 2 bedoelde onedele delfstoffen gevonden worden op een claim, uitgenomen onder en bedoeld bij de gewijzigde wet no. 8, 1885, dan moeten de bewerkers van de verschillende delfstoffen zorg dragen elkander geene schade of overlast aan te doen, en zullen zij aansprakelijk en verantwoordelijk zijn de een tegenover den ander voor eenige schade of overlast veroorzaakt.

Licentiehouder voor onedel metaal mag geen overlast doen aan houder van lic. voor edel metaal op dezelfde claim.

7. Op Gouvernementsgrond, welke geproclameerd is als publieke delverij of ongeproclameerd, welke voor zoekers is opengesteld waar metalen of mineralen als bedoeld in art. 2 in alluvialen toestand worden gevonden mogen de alluviale claims op de grootte van rif-claims n.l. 150 bij 400 voet worden afgepend.

Alluviale claims op Gouvernem.grond.

8. De houders van licenties en vergunningen hebben het recht hunne claims wat betreft hunne onderlinge positie, zoodanig af te pennen, als zij zullen wenschelijk achten. Op een zoodanig af te pennen claim mag geen inbreuk worden gemaakt.

Wijze v. afpenning der claims.

Overtredingen van dit art. worden gestraft met eene boete van ten hoogste £25, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste 3 maanden.

Inbreuk op afgepende claims.

Strafbepaling.

9. Bewerkers van metalen en mineralen als bedoeld in art. 2 zijn verplicht nauwkeurig boek te houden van de hoeveelheid en de bijzonderheden der verkregen metalen en mineralen, en de opbrengst daarvan, waarvan jaarlijks vóór den 1sten Februari staten moeten worden ingezonden aan het Hoofd van Mijnwezen.

Boekhouding.

Overtreding van deze bepaling wordt gestraft met eene boete van hoogstens £10, bij wanbetaling te vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste één maand.

Strafbepaling.

Inzage der boeken zal ten allen tijde moeten worden verleend aan de ambtenaren, welke voor dit doel door de Regeering zullen worden aangewezen. Indien zulks door de Regeeringsambtenaren geëischt wordt, zal de juistheid van de opgaven der boeken onder eede van den licentie- of vergunninghouder, of van zijnen boekhouder moeten verzekerd worden.

Inzage der boeken

10. Indien de op 1 Februari van elk jaar aan de Regeering verschuldigde betaling op den 1sten Maart daaraanvolgende niet behoorlijk is aangezuiverd kan de Regeering beslag leggen op de mineralen, roerende en onroerende goederen welke zich op de claims van zoodanigen licentie- of vergunninghouder mogen bevinden, met het recht die mineralen roerende en onroerende goederen in executie te doen verkoopen, na 3 maanden kennisgeving, tot het bedrag van het aan de Regeering verschuldigde met de kosten.

Bij niet betaling van gelden aan Regeering verschuldigd heeft deze recht van inbeslagneming

11. Licenties en vergunningen zullen alleen worden uitgereikt aan blanke personen, die zich onderwerpen

Aan welke personen licenties kunnen worden uitgereikt.

aan de wetten des lands en wanneer zij aan den ambtenaar, die licenties uitreikt, kwitantie of certificaat kunnen overleggen, dat zij hunne persoonlijke belastingen, volgens wet, over het loopende jaar hebben betaald.

Licenties zullen zonder procuraties worden verleend. Echter zal een zegel gelijkstaande met dat op procuraties bedoeld in de gewijzigde wet no. 8, 1885, gesteld moeten worden op de eerste licentie.

Op de licenties en vergunningen moet worden vermeld naar welk metaal of mineraal zal worden geprospecteerd.

Welke licentie betaald moet worden als edele en onedele metalen in één rif gevonden worden.

12. Indien edele of onedele metalen of mineralen te zamen in één rif of bedding zoodanig voorkomen, dat het moeielijk te bepalen is of het rif of de bedding als edel of onedel metaal moet beschouwd worden zal op advies van het Hoofd van Mijnwezen, na onderzoek ingesteld door den Staatsmijnningenieur licentie moeten betaald worden van het mineraal, hetwelk zich op de voordeeligste wijze laat bewerken.

Bepalingen der Goudwet op waterrechten enz. toepasselijk.

13. Bij het prospecteeren en delven naar onedele metalen en mineralen als bedoeld in art. 2, zullen omtrent water, waterrechten, opmetingen, inzending van plannen, hoekpennen en bakens, met inachtneming van art. 8 hiervoren, dezelfde bepalingen gelden als die voorkomende in de gewijzigde wet no. 8, 1885.

Overdracht van claims.

14. Houders van licenties of vergunningen kunnen hunne claims en rechten overdragen aan derden.

De overdracht van claims, uitgenomen onder deze wet, zal geschieden op dezelfde wijze als bepaald in art. 100 van de gewijzigde wet no. 8, 1885. Ingeval geen Mijncommissaris of Verantwoordelijke Klerk ter plaatse mocht zijn, zal de overdracht geschieden bij den Landdrost van het district.

Onteigening van claims.

15. De rechten op claims onder deze wet door houders van licenties of vergunningen verkregen, zullen hun bij volgende wetten niet ontnomen kunnen worden.

Mocht het noodig bevonden worden in het algemeen belang voor publieke doeleinden, zooals voor spoorwegen, groote waterleidingen enz., eens afgestane rechten geheel of ten deele in te trekken, dan zal de Regeering het recht hebben zulks te doen met vergoeding, bij onderlinge overeenkomst tusschen belanghebbenden en de Regeering te bepalen.

Ingeval zulk een overeenkomst onmogelijk zal zijn, zal de bepaling der vergoeding bij arbitrage geschieden door twee personen, waarvan elke partij één zal aanstellen met referentie tot een door de arbiters gekozen en van te voren benoemden Scheidsrechter, die indien de arbiters niet kunnen overeenkomen op een of meer

punten in geschil, over zoodanige punten bij einduitspraak beslissen moet.

16. Bijzondere bepalingen en regulaties zullen van kracht zijn op de geproclameerde velden in overeenstemming met art. 5 der Goudwet. Bijz. regulaties.

17. Deze wet treedt in werking van af den 1sten October 1895. Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor, Pretoria,
28 September 1895.

WET N°. 18, 1895,

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET N°. 13, 1892,

(zoals gewijzigd en herzien bij wetten no. 12, 1893, en no. 21, 1894),

BEPALENDE DE WIJZE WAAROP WIJNEN, STERKE OF MOUTDRANKEN, WAARONDER BEGREPEN KAFFERBIER, MOGEN WORDEN VERKOCHT.

Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den Edachtb. Tweeden Volksraad onder art. 1570, dd. 5 September 1895, en door den Edachtb. Eersten Volksraad voor kennisgeving aangenomen bij art. 1299, dd. 24 September 1895.

ART. 1. Niemand mag wijnen, sterke of moutdranken, waaronder gerekend kafferbier, verkoopen, van de hand zetten of verhandelen, zonder daartoe behoorlijk voorzien te zijn van eene speciale licentie als hieronder bepaald. Geen handel in sterke dranken toegelaten zonder licentie.

Eenig persoon, dit artikel overtredende, zal bij eene eerste overtreding gestraft worden met eene boete van niet minder dan £10 en niet meer dan £75, of bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van hoogstens drie maanden; bij eene tweede overtreding met eene boete van minstens £25 en hoogstens £100, of bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van hoogstens zes maanden; bij eene derde overtreding gevangenisstraf met harden arbeid van niet minder dan drie en niet meer dan twaalf maanden. Strafbepalingen op overtreding.

Een eigenaar of houder van eene boerenplaats of stuk grond, of de persoon door hem gemachtigd om de Uitzondering voor landbouwers.

opbrengsten daarvan tot wijn of sterken drank te maken, kan echter op die plaats of dat stuk grond, zonder licentie, de opbrengsten van die plaats of dat stuk grond verkoopen, doch bij geen kleiner maat dan per bottel.

Verdere bepalingen
voor landbouwers.

2. De persoon, bedoeld in de laatste alinea van art. 1, zal tevens gerechtigd zijn om, zonder licentie, zijne wijnen of andere sterke dranken te vervoeren en te verkoopen bij de maat hierboven vermeld, alleenlijk niet op hotels- of dorpsgronden of op standsdorpen of binnen drie mijlen van eenige mijnwerken.

Zoodanig persoon zal echter gerechtigd zijn zonder licentie op publieke markten en ook aan gelicentiëerde drankhandelaars bij de groote maat te verkoopen, mits hij voorzien is van een certificaat van den veldkornet van zijne wijk of van den Landdrost van zijn district, aantoonende dat de wijnen of sterke dranken op de plaats of het stuk grond, bedoeld in de laatste alinea van art. 1, gemaakt zijn.

Aard der licenties.

3. De in artikel 1 bedoelde licentiën zullen de volgende zijn:

a. Licentie voor den verkoop bij de groote maat.

Onder deze licentie zal niet minder dan bij vaten van twee gallons of twaalf bottels verkocht worden. Onder deze licentie mag hoegenaamd niet aan kleurlingen drank worden verkocht.

b. Licentie voor een bottelstore.

Onder deze licentie zal bij geen kleiner maat dan per halve bottel worden verkocht en altijd met dien verstande, dat de dranken onder deze licentie verkocht, niet op de plaats waarvoor licentie verleend is, zullen worden gebruikt. Onder deze licentie zullen geene dranken hoegenaamd aan kleurlingen verkocht worden.

c. Licentie om aan blanken en kleurlingen bij de kleine maat te verkoopen.

Eenige hoeveelheid drank kan onder deze licentie verkocht worden en op de plaats, waarvoor de licentie verleend is, gebruikt worden.

Aan kleurlingen kan alleen onder de desbetreffende bepalingen dezer wet worden verkocht.

De Commissie voor Dranklicentiën zal de macht hebben te bepalen, dat op de plaats in de applicatie genoemd, dranken verkocht kunnen worden of aan blanken en kleurlingen of aan blanken alleen.

d. Licentie voor hotels langs den weg.

Deze licentie wordt alleen voor hotels langs den weg verleend. Deze hotels zullen minstens zes mijlen van eenige stad, dorp of standsdorp, zetel van den Landdrost, Myncommissaris of Resident-Vrederechter verwijderd zijn.

e. Licentie voor den verkoop van moutdranken bij de kleine maat aan blanken en kleurlingen.

Hieronder vallen bierhallen waar alleen moutdranken verkocht worden.

Genoemde dranken kunnen onder deze licentie in kwantiteiten minder dan een bottel verkocht worden en op de plaats waarvoor de licentie verleend is worden gebruikt.

Aan kleurlingen kunnen alleen onder de desbetreffende bepalingen dezer wet drank verkocht worden.

De Commissie voor Dranklicentiën zal de macht hebben te bepalen dat op de plaats genoemd in de applicatie, dranken verkocht kunnen worden of aan blanken en kleurlingen of aan blanken alleen.

f. Gelicentieerde drankverkoopers, de voorwaarden in hunne licentie gesteld overtredende, zullen gestraft worden met de straf in art. 16 dezer wet bepaald.

Overtreding der voorwaarden van een licentie.

4. De licentiën worden uitgereikt voor niet langer dan een jaar, eindigende met het dienstjaar, d. w. z. tot den 31sten December. De licentiën kunnen voor één of meer kwartalen worden uitgereikt.

Duur der licenties.

De licentiegelden zullen zijn als volgt:

Bedrag der licenties

a. Licentie voor den verkoop bij de groote maat voor een jaar £25, voor een kwartaal £9.

b. Licentie voor een bottelstore, voor een jaar £40, voor een kwartaal £12.

c. Licentie voor den verkoop bij de kleine maat, aan blanken en kleurlingen, voor een jaar £75, voor een kwartaal £22 10s.

d. Licentie voor hotel langs den weg, voor een jaar £35, voor een kwartaal £10.

e. Licentie voor den verkoop van moutdranken aan blanken en kleurlingen, voor een jaar £25, voor een kwartaal £9.

f. De Regeering zal de macht hebben autorisatie te verlenen het bedrag der dranklicentiën voor de kleine maat door de locale Commissie op kleine dorpen van niet meer dan 100 blanke mannelijke personen boven de 16 jaren verleend te verminderen tot op het bedrag

bepaald voor hotels langs den weg welke licentie tevens onderhevig zal zijn aan de bepalingen vastgesteld voor hotels langs den weg.

Brouwers en distilleerders behoeven geen licentie, tenzij enz.

5. Geen licentie zal noodig zijn om moutdranken te brouwen of drank te distilleeren, maar brouwers, distilleerders of anderen, uitgesloten personen genoemd in de derde alinea van art. 1, die zoodanige gebrouwde of gedistilleerde dranken verkoopen, zullen eene licentie voor den verkoop van drank bij de groote maat uitnemen, waardoor zij bevoegd worden te verkoopen, op straffe van boete, bepaald op verkoop van drank zonder licentie volgens art. 1 dezer wet. Voor het verkrijgen dezer licentie behoeft geene applicatie gemaakt te worden bij de commissie bepaald in art. 6 dezer wet.

Commissie voor dranklicenties.

6. Er zal eene commissie bestaan in elk district en op elke publieke delverij, voor het behandelen van applicatiën voor dranklicentiën, welke commissie zal genoemd worden «De Commissie voor Dranklicentiën.»

Samenstelling.

7. Deze commissie zal samengesteld worden als volgt: Op de publieke delverijen uit den Speciale Landdrost, waar er geen Speciale Landdrost is uit den Mijncommissaris. In de districten uit den Landdrost van het district, die tevens ex-officio voorzitter der commissie zal zijn, en die zal bijgestaan worden door 4 leden, door de Regeering te worden benoemd in overleg met den Staatsprocureur. De voorzitter zal aan de Regeering een persoon voorstellen om als secretaris te ageeren.

Quorum.

Macht van den voorzitter.

8. Drie leden dezer commissie zullen een quorum maken. Wanneer de stemmen staken zal de voorzitter eene beslissende stem hebben, en zoo er op het door den voorzitter bepaalde uur en dag geen quorum is, zal de voorzitter het recht hebben de commissie te verdagen tot een dag door hem bepaald, waarvan den leden opnieuw door hem kennis zal moeten gegeven worden.

Zittingstijd.

De Commissie ontmoet op den 2den maandag in de maanden Maart, Juni September en December, of zoo spoedig mogelijk daarna, voor het behandelen van applicaties voor licentiën enz.

Er zullen geene speciale zittingen der Commissie gehouden worden.

Bezoldiging.

9. De leden van de Drankcommissie ontvangen eene bezoldiging van £2 elk per zittingsdag, en de secretaris van gemelde commissie £2 per zittingsdag en 2s. 6d. voor elke applicatie.

Wie niet bevoegd zijn lid der commissie te zijn.

10. De volgende personen zullen niet bevoegd zijn te worden verkozen of aangesteld, of indien verkozen of aangesteld, als zoodanig te blijven ageeren als leden van de Dranklicentie-commissie:

1. De houder van eenige licentie voor den verkoop van bedwelmende dranken.

2. Eenig brouwer of distilleerder.
3. Eenig persoon, betrokken in of belang hebbende in een vennootschap met eenig houder van zoodanige licentie als voornoemd of met eenigen brouwer of distilleerder.
4. Eenig persoon, geëmployeerd, hetzij direct of indirect, als een agent met het doel om applicatie voor eene licentie te maken voor eenig ander persoon, voor eenig vennoot of voor eenig persoon alzoo geëmployeerd als een agent.
5. Geen persoon, de eigenaar van eene plaats waarop alreeds eene dranklicentie is verleend, of waarop applicatie voor eene dranklicentie wordt gemaakt.
6. Geen politiebeambte.
7. Geen persoon, hetzij de eigenaar of houder van eenig eigendom, of de agent of bestuurder van of een vennoot in eenigen handel of beroep uitgeoefend op eenig eigendom in bezit van eene dranklicentie of die applicatie voor eene dranklicentie gemaakt heeft, of de houder van eenig verband op zoodanig eigendom, zal deel nemen in de discussies of behandeling van eenige applicatie voor of betrekking hebbende op eenige licentie op zoodanig eigendom.

Hij, die eene benoeming als lid van eene Dranklicentie-commissie aanneemt of aanhoudt, in strijd met dit artikel, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £500 en gevangenisstraf niet te bovengaande drie jaren, met of zonder harden arbeid.

Strafbepaling.

11. Voor het verkrijgen eener licentie, den verkoop van wijnen, sterke- of moutdranken binnen deze Republiek wettigende, moet de applicant tot dien einde eerst eene applicatie inzenden bij den Secretaris der Commissie voor Dranklicentiën van het district of de delverij, waarin hij zijne bezigheid wil uitoefenen. De Secretaris zal dezelve dadelijk registreeren in een daartoe aangelegd boek, doen publiceeren als in art. 12 bepaald en voor de Commissie bij hare eerstvolgende zitting voorleggen.

Hoe applicatie moet worden gemaakt voor een licentie.

De applicatie zal moeten vergezeld gaan van een bedrag tot dekking der kosten van de publicatie, en een zegel dragen van 12s. 6d.

12. De applicatie voor bovengenoemde doeleinden, zullen minstens zes weken vóór de zitting der Commissie ingeleverd worden bij den Secretaris der Commissie voor Dranklicentiën van het district of de delverij, waarin de plaats gelegen is waarvoor applicatie gemaakt wordt. Wanneer applicatie gemaakt wordt om drank bij de

Inhoud, inlevering en publicatie der applicatie.

kleine maat te verkoopen, zal de applicant duidelijk moeten opgeven of hij aan blanken alleen of aan blanken en kleurlingen wil verkoopen. De Secretaris zal verder de applicatie doen aanplakken aan de kantoordeur van den Voorzitter der Commissie, alsook op het erf of aan het huis of vertrek waarvoor licentiën worden aangevraagd en doen plaatsen minstens eenmaal in een der locale nieuwsbladen, indien die er zijn, in de Hollandsche taal, en eenmaal in de «Staatscourant,» verschijnende minstens ééne maand vóór de zitting der Commissie.

Indiening van bezwaren tegen applicatie.

Alle objectiën en bezwaren tegen het toestaan van eenige applicatie, zullen schriftelijk ingediend worden bij den Secretaris en kennis derzelve te worden gegeven aan applicant door den persoon of personen objecteerende. Dit zal geschieden persoonlijk of per aangeetekenden brief minstens vijf dagen vóór de zitting der Commissie.

Applicants voor dranklicentiën moeten persoonlijk voor de Dranklicentie-Commissie verschijnen indien vereischt.

Door wien applicant zich kan laten vertegenwoordigen.

Aan eenigen applicant zal het vergund zijn zich voor de Commissie te laten vertegenwoordigen, doch alleen door volgens Landswetten behoorlijk geadmiteerde en gelicentieerde advocaten, procureurs en wetsagenten.

Alleen aan bona fide applicanten mogen dranklicentiën worden verleend.

Geen licenties voor verkoop in compounds.

13. Het verleenen van licentiën tot verkoop van eenige soorten van dranken in «compounds» is geheel verboden.

Aan welke personen geen licentie mag worden uitgereikt.

14. Aan een persoon, die een onteerend vonnis te zijne laste gehad heeft, zal geene dranklicentie verleend worden.

Aan een persoon wiens applicatie voor eene dranklicentie, door de Commissie wegens overtreding der Drankwet is geweigerd geworden, zal geene licentie binnen 2 jaren na zoodanige weigering, worden verleend.

Geene dranklicentie hoegenaamd zal aan kleurlingen uitgereikt worden.

Commissie moet acht geven op klachten der politie enz.

De Commissie zal bij de behandeling der applicatiën voor dranklicentiën, de klachten der politie en speurpolitie behoorlijk in consideratie moeten nemen, alsook de klachten der Mijnspecteurs op de delverijen, en zooveel mogelijk het getal van gelicentieerde drankverkoopers beperken naarmate de bevolking eener streek.

Commissie kan zonder opgave van redenen applicatie weigeren.

De Commissie zal het recht hebben nieuwe licentiën of de vernieuwing van reeds verleende licentiën te weigeren zonder opgave van redenen. Wanneer de Commissie het noodig oordeelt zal zij gerechtigd zijn om eenig persoon onder eede te ondervragen en indien het

bevonden wordt, dat de getuige eene valsche verklaring heeft afgelegd, zal hij beschouwd worden te hebben gepleegd de misdaad van meened en volgens wet gestraft worden.

15. De Voorzitter zal, met inachtneming van art. 14 dezer wet, het recht hebben licentiën te transporteren van den eenen persoon op den anderen voor dezelfde plaats waar zoodanige bezigheid gedreven wordt.

Transport van licentie.

Voor elk zoodanig transport zal een recht van 10s. geheven worden, opgeplakt in zegels op de applicatie.

De Commissie zal het recht hebben om reeds verleende licenties te transporteren van de eene plaats naar de andere, tegen betaling van 10s. in zegels zooals hierboven bepaald.

Van deze applicatie tot overdracht moet zes weken kennis geschieden, zooals neergelegd in art. 12 dezer wet.

Wanneer door brand of andere onvoorziene omstandigheden zulks dringend wordt vereischt, zal de Voorzitter der Dranklicentie-commissie het recht hebben onder nadere beslissing van de Commissie eene licentie te verplaatsen van de eene plaats naar eene andere plaats, gebouw of vertrek.

In speciale gevallen heeft de Voorzitter der Dranklicentie-commissie het recht aan gelicentieerde Drankhandelaars, op aanvraag, toestemming te verlenen ook op andere plaatsen drank te verkoopen voor een tijdperk geen zes dagen te bovengaande, tegen betaling per dag van £1 in zegels, opgeplakt op den verlofbrief.

Vergunning voor hoogstens 6 dagen op andere plaats te verkoopen.

16. Ieder, die eene licentie heeft voor het verkoopen van wijnen-sterke of moutdranken, en zulks doet op eene wijze of plaats in strijd met zijne licentie, zal voor de eerste overtreding gestraft worden met eene boete van ten hoogste £50; voor de tweede overtreding met eene boete van hoogstens £100; en voor de derde overtreding met eene boete van hoogstens £200; deze boete bij wanbetaling te worden vervangen door gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van hoogstens drie, zes en twaalf maanden respectievelijk.

Strafbepalingen tegen hem, die licentie gebruikt in strijd met den inhoud der licentie.

17. De beslissingen van de Commissie omtrent het goedkeuren of niet van licentiën, overdracht daarvan, enz., zullen zoo spoedig mogelijk aan den ambtenaar belast met het uitreiken der licentiën worden medegedeeld, die dan handelen zal overeenkomstig de beslissingen der Commissie.

Kennisgeving der beslissing der commissie aan betrokken ambtenaar.

18. Zoodra eene licentie bij de kleine maat of voor hotels langs den weg zal vergund zijn aan eenigen persoon, die daarom aanzoek gedaen heeft, zal zulk een persoon een borg-akte passeeren voor den ambtenaar belast met het uitreiken der licentiën en die mits deze geautoriseerd is zulk een borgtocht te nemen voor de som

Welke licentiehouder borg moet stellen.

van £200 sterling, of twee gegoeede borgen, die solidair aansprakelijk zullen zijn.

Uithangbord.

Vorm van borg-akte volgens Schedule afdeling A.
 19. Eenig persoon eenige licentie bij de groote of kleine maat verkregen hebbende als voormeld, zal op eene zichtbare plaats aan de buitenzijde van het gebouw waaruit wijnen, sterke of moutdranken verkocht worden, een uithangbord aan den muur plaatsen of vasthechten, waarop in groote zichtbare en leesbare letters van ten minste twee duim in lengte zal geschilderd zijn, zijn volle naam, of in geval van vennootschappen de naam of titel der firma of de vennootschap, en onder dezen naam of titel de woorden «Gelicentieerde Handelaar,» of «Handelaar in wijnen, sterke of moutdranken bij de groote of kleine maat,» naar het geval mocht zijn, en zal zulk uithangbord in goeden staat houden gedurende de voortdoring zulker licentie; en in gebreke blijvende van zulk uithangbord vast te hechten of hetzelve in een staat te houden op de wijze als voorzeggd, zal hij vervallen in en onderworpen zijn aan eene boete van ten hoogste £5, en in geval het geheele opgelegde bedrag der boete en van de kosten niet binnen drie dagen na uitspraak des Rechters zal betaald zijn, dan tot gevangenisstraf van ten hoogste eene maand, tenzij de boeten en onkosten vroeger betaald worden. Doch niets in deze wet vervat zal uitgelegd worden alsof er eenig uithangbord vereischt wordt, vastgemaakt of geplaatst te worden voor een hotel, kost- of logieshuis of club.

Uitzondering.

Strafbepaling tegen 't hebben van zulk uithangbord zonder een licentie te bezitten.

20. Iemand, die geene zoodanige licentie zal hebben verkregen als voormeld, en eenig zulk uithangbord zal vasthechten voor of aan zijn huis, winkel, of pakhuis, of eenige andere plaats, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling gevangenisstraf van ten hoogste 3 maanden.

Geen kleurling mag als "bar"-bediende optreden.

21. Een gelicentieerde drankverkooper zal niet het recht hebben een kleurling achter eenige «bar» als bediende te employeeren om wijn, sterke- of moutdranken te verkoopen, te geven, of op eenige andere wijze af te staan aan eenig cliënt.

Bij overtreding van bovengenoemde bepaling zal de licentiehouders gestraft worden met eene boete van ten hoogste £25 en bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden.

Bepaling omtrent den toegang tot een kantien.

22. Een gelicentieerd kantien, bar, of bierhalhouder in een stad, dorp, standsdorp of delverij zal geene klanten toelaten, zijn tot drankverkoop bestemd vertrek binnen te komen of te verlaten langs een achter of zijdeur of door een deur die gemeenschap heeft met een winkel of bezigheid onder verbeurte, bij de eerste overtreding eener boete van hoogstens £10, of bij niet-

betaling daarvan gevangenisstraf van niet meer dan eene maand; voor eene volgende overtreding eene boete van hoogstens £20, of bij niet betaling daarvan, gevangenisstraf van hoogstens 3 maanden; voor eene derde overtreding eene boete van niet meer dan £50, of bij niet-betaling gevangenisstraf van hoogstens 6 maanden, met verbeurte van licentie.

23. Het zal aan een gelicentieerden drankverkooper bij de kleine maat in eene stad, dorp, standsdorp, of publieke delverij niet geoorloofd zijn in hetzelfde vertrek eenige bezigheid te drijven behalve den verkoop van dranken onder deze wet, en tabak, sigaren, en cigarettten bij de kleine maat. Bij overtreding zal hij gestraft worden met eene boete van ten hoogste £25, bij wanbetaling gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden.

In een lokaal, tot drankverkoop bestemd, mag niets anders verk. worden behalve enz.

24. Indien een gelicentieerde drankverkooper onder de voorzieningen dezer wet een ander zal toelaten tot het bestuur, opzicht of de leiding van het gebouw of gebouwen waarvoor of waarin hij licentie houdt om sterke of moutdranken te verkoopen, gedurende zijne afwezigheid, of op eenige andere wijze langer dan 28 achtereenvolgende dagen, zonder voorafgaande schriftelijke vergunning van den Landdrost of ambtenaar der crimineele jurisdictie, zal hij onderhevig zijn aan eene boete van £50 niet te bovengaande, bij wanbetaling gevangenisstraf niet te bovengaande drie maanden.

Vergun. van landdrost noodig om voor langer dan 28 dagen de leiding van een dranklokaal te laten waarnemen.

25. Op schriftelijk verzoek van beide partijen, geteekend in tegenwoordigheid van twee getuigen, zal de Landdrost of ambtenaar der crimineele jurisdictie het recht hebben eenige licentie onder deze wet tijdelijk aan een ander over te dragen om gemelde bezigheid zooals bovengenoemd voor den gelicentieerden drankverkooper te besturen voor een tijdperk door hem te worden bepaald. Voor zulk tijdperk zal dan deze bestuurder verantwoordelijk zijn voor alle overtredingen van deze wet, of eenige latere wetten regelende den verkoop van dranken, op gelijke wijze omschreven in art. 50 van deze wet.

Tijdel. overdracht van een licentie.

26. Een licentiehouder onder deze wet zal geen drank mogen verkoopen of eenige zijner kamers of vertrekken in zijn gebouw of gebouwen tot den verkoop van zulke dranken als voormeld open houden, noch toelaten dat drank in eenige van dezulke gedronken of gebruikt zal worden, gedurende eenig gedeelte van den Zondag, Goeden Vrijdag, Paaschmaandag, Pinkstermaandag, Dingaansdag en Kerstdag, of tusschen de uren van 9 des avonds en 6 in den morgen van eenigen anderen dag, uitgezonderd in de door de Commissie goedgekeurde hotels, kost- en logieshuizen, waarin aan inwonenden, kostgangers en bona

Wanneer een lic. houder geen sterke dranken mag verkoopen.

Uitzondering.

fide reizigers, die dien dag minstens drie mijlen gereisd hebben, drank zal mogen verkocht worden, die zij noodig hebben, met dien verstande dat niets in dit artikel vervat betrekking zal hebben op den verkoop van drank in de door de Regeering goedgekeurde «clubs».

Overtredingen van bovengemelde bepalingen zullen gestraft worden met eene boete van ten hoogst £25, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste 2 maanden.

Verlof tot verkoop van 9—12 s' avonds.

27. De Landdrost of ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie, zal het recht hebben om aan gelicentieerde drankverkoopers bij de kleine maat verlof te geven open te houden na 9 uur des avonds tot 12 uur des avonds op werkdagen.

Dit verlof kan verleend worden voor een tijdperk van hoogstens eene maand met recht van terugname.

De verlofbrief zal een zegel dragen berekend tegen 1s. per dag.

Strafbepaling.

Eenig persoon, openhoudende zonder verlof als bovenvermeld, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £25, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste twee maanden.

Verlof tot verkoop na 12 uur s' nachts.

28. In speciale gevallen zal de Landdrost of de ambtenaar, belast met de crimineele jurisdictie het recht hebben speciaal verlof te verleen aan een houder van eene licentie bij de kleine maat om dranken te verkoopen na 12 uur des avonds, tegen betaling van £1 per avond.

De strafbepalingen vermeld in bovenstaand art 27 zullen van toepassing zijn op een gelicentieerd drankverkooper bij de kleine maat, welke dranken verkoopt na 12 uur des avonds, zonder speciaal verlof zooals vereischt.

Voorwaarden waaronder drank aan kleurlingen verk. mag worden.

29. Gelicentieerde drankverkoopers, volgens alineas c, d en e van art. 3 dezer wet, zullen het recht hebben, wijnen, sterke- of moutdranken aan kleurlingen te verkoopen, onder de volgende bepalingen:

Verlofbrief van dienstheer.

a. Aan dienstdoende kleurlingen, mits zij voorzien zijn van eene geschreven toestemming van hunnen dienstheer of diens wettigen vertegenwoordiger en op publieke delverijen, tevens van een verlofbrief, volgens art. 84 van wet no. 14 van 1894.

Certificaat van veldcornet enz.

b. Aan kleurlingen, die geen dienstheer hebben, mits voorzien van een certificaat van den veldkornet of plaatselijk hoofd der politie, dat zij zelve in hun onderhoud voorzien. Dit certificaat zal een zegel dragen van 5 shillings en zal geldig zijn voor een tijdperk van zes maanden van af datum van uitreiking.

- c. Aan kleurlingen, werkelijk reizende door het land, voorzien van een wettige reispas, maar niet binnen zes mijlen van het kantoor waar gemelde reispas verleend is. Reizende kleurl.
- d. De geschreven toestemming onder alinea a, zal door den gelicentieerden drankverkooper behoorlijk bewaard worden voor een tijdperk van eene maand. Zij zal ook den juisten datum van uitgifte melden en alleen geldig zijn voor denzelfden dag, waarop zij verleend is. Beperking omtrent den verlofbrief van den dienstheer.
- 13, 1897
- Eenige politiebeambte of de dienstheer, of zijn wettige plaatsvervanger, zal het recht hebben inzage te eischen gedurende de uren genoemd in alinea h van elke geschreven toestemming.
- De gelicentieerde drankverkooper is verplicht aan genoemde personen deze inzage te verleen en te produceeren in een bevoegd Hof, indien daartoe gelast.
- Gelicentieerde drankverkoopers zullen slechts voor kontant aan kleurlingen drank mogen verschaffen.
- In de geschrevene toestemming, in alinea a bedoeld, zal geen naam van eenige kantien of bar genoemd worden. De kleurling zal vrijgelaten worden in de keuze van kantien waar hij zijn drank wensch te koopen.
- e. Geene wijnen, sterke- of moutdranken hoegenaamd, zullen door een gelicentieerden drankverkooper verkocht worden dan alleen in een vertrek met ééne deur en één venster; dit vertrek zal de deur hebben uitgaande op eene publieke straat, weg of plein; er zal buiten, boven de deur opstaan, in letters minstens vier duim groot, «Kleurling Kantien», en het is hem ten strengste verboden eenige der voormelde dranken, hoe ook genaamd, ter verkoop te geven in eenig ander vertrek, werf, huis, gebouw, tent, plaats of achterplaats. Beperking omtrent kleurling kantien.
- f. De bepalingen van alinea e zijn niet van toepassing op hotels langs den weg.
- g. Het woord «Kleurlingen» zal beteekenen een Afrikaansche of Aziatischen naturel of gekleurd persoon, Koelie of Chinees, zoowel van het mannelijk als van het vrouwelijk geslacht. Beteekenis van het woord "kleurling."
- h. Het vertrek bedoeld onder alinea e zal open zijn op werkdagen van acht uur des morgens tot acht uur des avonds en volstrekt niet op eenig gedeelte van Zondag, Goeden Vrijdag, Wanneer een kleurlingkantien open mag zijn.
- Betroefde

Paaschmaandag, Pinkstermaandag, Dingaansdag of Kerstdag.

Strafbepaling tegen kleurl. die in bezit van meer dan een halven bott. sterken drank gev. wordt.

Drank verbeurd verklaard.

Overeenkomst om kleurling van drank te voorz. verboden.

Strafbepaling op overtreding van art. 29.

Strafbepaling tegen onwettige uitreik. van verlofbrief.

Verkoop van drank aan kinderen en dronken personen verboden.

i. Een kleurling in bezit gevonden van meer dan een halve bottel (een twaalfde gedeelte van een gallon) wijn, sterke- of moutdranken, mits niet zulken wijn, sterke- of moutdrank wettig vervoerende in den dienst van zijnen dienstheer, zal gestraft worden met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden, ook zullen hem slagen kunnen toegediend worden vijf en twintig niet te bovengaande. De drank bij hem gevonden zal verbeurd verklaard worden ten voordeele van 's lands kas.

j. Een gelicentieerde drankverkooper zal niet met eenigen persoon een accoord mogen aangaan om eenigen kleurling met drank te voorzien op directe of indirecte wijze.

k. Eenige overtreding van dit artikel, behalve alinea i, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden, voor de eerste overtreding; van ten minste £25 en ten hoogste £75, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden, voor de tweede overtreding; van ten minste £50, en ten hoogste £100, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste twaalf maanden, voor de derde overtreding. Ook kan voor de derde overtreding gevangenisstraf met of zonder harden arbeid opgelegd worden van ten hoogste twaalf maanden zonder eenige boete op te leggen en zal de licentie verbeurd verklaard en teruggetrokken worden.

30. Eenig persoon, die eene geschreven toestemming of een verlofbrief uitreikt aan eenig kleurling niet in zijn dienst zijnde, of die eenige geschreven toestemming of verlofbrief vervalscht, of eenigen kleurling, die zoodanigen verlofbrief uitreikt, hetzij voor zichzelf of voor anderen, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £100, of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden. In geval van kleurlingen kunnen ook geeselslagen worden toegevoegd van ten hoogste vijf en twintig.

31. Niemand zal met of zonder licentie wijnen, sterke of moutdranken verkoopen, geven, verruilen of op eenige andere wijze afstaan aan eenig kind onder de

zestien jaren, of aan eenig persoon reeds onder den invloed van eenigen sterken of bedwelmenden drank, op straffe bij overtreding van dit art. van eene boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling, gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden.

32. Niemand zal met of zonder licentie wijnen, sterke of moutdranken, aan eenigen persoon mogen verkoopen, verruilen, geven of op eenige andere wijze afstaan of toereiken, wanneer hij door den Landdrost of ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie, of den man of de vrouw of eenigen anderen aanverwant van zoodanigen persoon of door eenigen anderen in hem belangstellenden persoon, zal gewaarschuwd zijn, dat hij of zij in de gewoonte is zich aan dronkenschap schuldig te maken en door zoodanigen Landdrost of ambtenaar, belast met de crimineele jurisdictie, aanverwant of anderen belangstellenden persoon verzocht wordt aan zulken persoon als voormeld geene wijnen of eenige andere bedwelmende dranken te verkoopen, of op eenige andere wijze af te staan. In geval van eenige overtreding van de bepalingen in deze afdeeling vervat, of enig gedeelte daarvan, zal de overtreder onderworpen zijn bij de eerste overtreding, aan eene boete van ten hoogste £15, of gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden; en bij elke volgende overtreding aan eene gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden, met of zonder harden arbeid, en daarenboven gehouden zijn tot schadevergoeding van boete of enig ander leed aan den persoon aan wien hij zulken drank als voormeld zal hebben verkocht of toegereikt, en waarin zoodanige persoon tengevolge daarvan mocht zijn vervallen, zoomede tot vergoeding van alle schade door zoodanigen persoon, alzoo onder den invloed des dranks handelende, aan eenigen anderen persoon of van de bezittingen van eenigen anderen persoon toegebracht of veroorzaakt.

In geval van eenige verkooping van wijnen, sterke of moutdranken in enig geval als voormeld op crediet, zal het koopbedrag niet in enig Gerechtshof kunnen worden verhaald.

33. In het vervolg zal geen licentie voor hotel langs den weg vernieuwd worden, tenzij de applicant een certificaat van den Veldcornet van zijne wijk of den Landdrost van zijn district overlegt verklarende, dat op de plaats waarop de vernieuwing aangevraagd wordt er behoorlijk herberg voor zes menschen is en stalling voor acht paarden, muilen of ezels.

In geval van nieuwe applicaties zal de persoon aan wien eene licentie voor een hotel langs den weg ver-

Verkoop van drank aan personen, ~~wan~~ tegen gewaarsch. is, verboden.

Strafbepaling.

Schuld voor drank in strijd met dit art. geleverd is niet invorderbaar.

Hotels langs den weg.

leend is, verplicht zijn binnen twee maanden na het toestaan van zoodanige licentie, behoorlijk herberg te hebben voor personen en dieren zooals hierboven vermeld.

Bij niet voldoening aan de bepalingen van alinea 1 van dit artikel zal de licentie door de Commissie geweigerd worden.

Bij niet voldoening van alinea 2 van dit artikel zal de licentie teruggetrokken worden door de Commissie of den Landdrost.

~~Hotels enz. in dorpen enz.~~

34. In steden, dorpen of publieke delverijen zal geen hotel-, kost- of logieshuislicentie volgens wet no. 13 van 1887 voor gebouwen worden uitgereikt, waar ook wijnen, sterke- of moutdranken verkocht worden, zonder toestemming der Commissie, die zich eerst vergewissen zal, dat de gebouwen geschikt zijn voor dit doel en dat de bezigheid daarin gedreven, die is van een bona fide hotel, kost- of logieshuis.

¹ Binnentreding en verdere bevoegdheden van landdrost enz. in geval van rustverstoring.

35. Tot de betere instandhouding van de publieke rust en orde, zal het eenigen Landdrost, Vrederechter, Veldkornet of Politiebeampte binnen zijne jurisdictie, geoorloofd zijn ten allen tijde binnen eenig gebouw, erf, plaats of standplaats van eenigen gelicentieerden drankverkooper te gaan waar eenig oproer of rustverstoring plaats vindt of plaats gevonden heeft, of wanneer personen zich daar bevinden op volgens deze wet verboden uren of dagen, of dat bevonden wordt bezocht te worden door mannen en vrouwen van algemeen bekende slechte faam en karakter, ten einde alle oproermakende en rustverstorende of drinkende lieden, zijnde geene bona fide daar wonende personen, daar gevonden te verwijderen of in veilige bewaring te stellen, en indien de houder der licentie van eenig zulk huis, of zijn plaatsvervanger of ondergeschikte eenige der bovengemelde ambtenaren weigeren zal toe te laten of hen zal tegenhouden of verhinderen om hun plicht uit te oefenen, zal hij gestraft worden met eene boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste zes maanden.

² Strafbep. op verzet.

Het wordt verder verstaan dat ingeval van weigering om den ambtenaar als bovenvermeld toe te laten, zullen zij, desnoods met geweld, het recht hebben het huis, vertrek of plaats binnen te gaan.

³ Wanneer sluiting van een drankhuis door landdrost enz. is toegelaten.

36. De Landdrost of ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie of eenig Vrederechter of Veldkornet zal gerechtigd zijn, wanneer er oproer of wanorde plaats vindt of plaats gevonden heeft, eenig drankhuis te sluiten of te doen sluiten voor het overige van den dag, en indien iemand tegen het bevel van genoemden ambtenaar toch openhoudt, zal hij gestraft worden met eene

boete van ten hoogste £50, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste drie maanden.

37. Iemand door den Landdrost, Veldkornet, Vrederechter of Politiebeambte gevonden in staat van dronkenschap of dronken en ongereed, of dronken en geraasmakend op of aan eene straat, weg of laan, of in een publiek huis, winkel, pakhuis, hotel of welke plaats ook, zal zonder lastbrief gearresteerd kunnen worden, en wanneer dit 's avonds het geval is, geplaatst worden in een gevangenis achter slot, of in een huis van verbetering en zal in elk geval, zonder uitstel worden gebracht den eerstvolgenden dag of zoo spoedig mogelijk daarna, wanneer die geen Zondag of publieke feestdag is, voor den Landdrost of Vrederechter, die aldaar rechtsbevoegd is. Elk zoodanige persoon zal, na schuldig bevonden te zijn, beboet worden met ten hoogste £1 voor de eerste overtreding, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid en met of zonder schraal diët van ten hoogste veertien dagen; in geval van herhaalde overtreding met eene boete van ten hoogste £5, bij wanbetaling gevangenisstraf met of zonder harden arbeid en met of zonder schraal diët van ten hoogste ééne maand. In geval van kleurlingen zoodanig gearresteerd, kunnen ook geeselslagen worden toegevoegd van ten hoogste vijftien voor de eerste overtreding en ten hoogste vijf en twintig voor verdere overtredingen.

38. Eenig Landdrost of ambtenaar met gelijke jurisdictie, Publieke Aanklager, Resident-Vrederechter, Vrederechter of Veldkornet, zal, indien hij door eene beëdigde verklaring tevreden is, dat er gegrond vermoeden bestaat, dat er op eenige plaats, in eenig gebouw, vertrek of in eenig voertuig hoe ook genaamd, wijn, sterke- of moutdrank verkocht is of daar gehouden wordt met het doel om te verkoopen, zonder dat de eigenaar, bewoner of rechthebbende eene licentie heeft onder deze wet, gemachtigd zijn eenen lastbrief tot huiszoeking te verleenen. De persoon of personen, den lastbrief uitvoerende, zullen, desnoods met geweld, het huis of plaats of voertuig genoemd in den lastbrief, binnengaan, en eenige wijnen, sterke- of moutdranken in beslag nemen met de vaten of bottels en kisten, die de dranken bevatten en de persoon of personen in wiens of wier bezit genoemde dranken gevonden worden in wettige hechtenis te nemen.

De eigenaar, bewoner of rechthebbende zooals boven vermeld indien schuldig bevonden, zal gestraft worden volgens art. 1 dezer wet en alles wat in beslag genomen is, verbeurd worden verklaard aan 's lands kas, met dien verstande dat de billijke kosten van de inbeslag-

Dronkenschap op den openbaren weg.

Strafbepaling.

Wanneer huiszoek. kan plaats hebben.

Inbeslagname der dranken.

neming zullen vergoed worden uit de opbrengst der in beslag genomen goederen.

Bevoegdheid van landdrost enz. in geval er verdenking bestaat, dat iemand drank verkoopt zonder licentie.

39. Wanneer eenig persoon, onder eede, informatie aan den Landdrost, Resident-Vrederechter of ambtenaar met gelijke jurisdictie, zal geven en waarschijnlijk redenen zal aantoonen waarom hij iemand verdacht houdt van eenige der dranken als voormeld zonder licentie te verkoopen, zal het voor zulken Landdrost, Resident-Vrederechter of ambtenaar met gelijke jurisdictie, binnen zijne jurisdictie geoorloofd zijn om zulken verdachten persoon voor hem te dagvaarden, zoo ook eenig ander persoon welken zulk een ambtenaar zal vermeenen in staat te wezen van zulke zaak, goede getuigenis te geven, om voor hem geëxamineerd te worden op de beschuldigingen tegen zulk een verdachten persoon en zoo zulke personen, aldus als getuigen gedagvaard, zouden weigeren te verschijnen of zullen weigeren om onder eede onderzocht te worden en getuigenis te geven als voormeld, zal het den gezegden Landdrost, Resident-Vrederechter of anderen of ambtenaar als voormeld, geoorloofd zijn om ieder zulken overtreder in hechtenis te stellen voor ten hoogste eene maand, of tot dat hij niet langer weigeren zal geëxamineerd te worden en getuigenis te geven als voormeld.

Lastbrief tot onderzoek.

40. Eenig Landdrost of ambtenaar met gelijke jurisdictie, en eenige Resident-Vrederechter zal gerechtigd zijn, op redelijke gronden van suspicie bij hem aangebracht, dat daar eenig persoon handelt in drank in strijd met de bepalingen dezer wet, een lastbrief te verlenen tot onderzoek van den winkel of ander gebouw waarin men vermoedt dat drank aangehouden wordt.

Landdrost enz. kan vertoon. der licentie vorderen.

41. Eenige Landdrost of ambtenaar met gelijke jurisdictie, Resident-Vrederechter, Vrederechter, Veldcornet of Publieke Aanklager, Hoofd van Politie of Hoofd van het Speurder-Departement of eenige Politiebeambte schriftelijk door hen gemachtigd, zal het recht hebben een huis of vertrek binnen te gaan waar wijnen, sterke- of moutdranken verkocht worden en inzage te eischen van de licentie. Wanneer die niet vertoond wordt en geene gegronde redenen opgegeven worden voor het niet vertoonen derzelve, zal de gelicentieerde drankverkooper gestraft worden met eene boete van ten hoogste £10, of gevangenisstraf van ten hoogste eene maand.

Strafbepaling.

Licentie is voldoende bewijs dat iemand drankverkooper is.

42. Indien eenig gelicentieerde drankverkooper beschuldigd staat van eenige overtreding dezer wet, zal hij in het Hof zijne licentie inleveren. Dit document zal voldoende bewijs zijn dat hij de gelicentieerde drankverkooper is bedoeld in de zaak in kwestie. Wordt hij

schuldig bevonden, zal het Hof er achterop het vonnis endosseeren, doch in geval dat een vonnis in appèl vernietigd wordt, zal zulks ook door het Lager Hof er achterop geëndosseerd worden. Indien de beschuldigde de licentie niet produceert of geene gegronde redenen opgeeft, zal hij bij hetzelfde verhoor en zonder dat eenige verdere stappen noodig zijn, gestraft worden met eene boete van ten hoogste £10, bij wanbetaling gevangenisstraf van ten hoogste eene maand.

Strafbepaling op niet-productie der licentie.

Wanneer een gelicentieerde drankverkooper gedagvaard wordt wegens overtreding van eenige bepaling dezer wet, of eenige latere wetten regelende den verkoop van sterke of moutdranken, en de gerechtsbode niet in staat is deze dagvaarding persoonlijk te dienen, zal hij eene kopie er van aan de straatdeur van het gebouw of gebouwen beschreven in de licentie, vasthechten. Wanneer 14 dagen daarna de gelicentieerde, drankverkooper zich niet zal aangemeld hebben bij het Hof van den Landdrost of ambtenaar der crimineele jurisdictie, vermeld in de dagvaarding, zal de publieke aanklager bij het Hof applicatie maken om gemeld gebouw of gebouwen onmiddellijk voor den verkoop van sterke of moutdranken te sluiten, het Hof zal dan het recht hebben last te geven, zonder eenige verdere procedure hieraan te voldoen en de licentie te cancelleeren.

Diening der dagv. in strafvervolgungen

De Landdrost zal, na endosseering door den Griffier den Secretaris van de Dranklicentie-commissie kennis geven van zoodanigen persoon.

43. Bij het nemen van stappen tegen eenigen verkooper, handelaar of eigenaar van drank, die zonder licentie of in strijd met zijne licentie drank verkoopt, zal zoo iemand beschouwd worden als niet gelicentieerd of niet de licentie, waaronder hij beschuldigd wordt gehandeld te hebben, hebbende totdat hij bij het onderzoek der zaak zijne licentie vertoont of bewijst dat hij die heeft.

Drankverkooper wordt beschouwd te zijn zonder licentie, tenzij hij die vertoont enz.

44. Indien eenige gelicentieerde drankverkooper toelaat, dat eenige zijner gebouwen of vertrekken gebruikt worden voor onzedelijke doeleinden, bijv. als een bordeel, zal de Landdrost of ambtenaar belast met de Crimineele Jurisdictie, na behoorlijk bewijs, gerechtigd zijn de licentie verbeurd te verklaren, en gemeld gebouw of vertrek te sluiten voor den verderen verkoop van dranken onder deze wet.

Verbeurdverkl. der licentie in geval van onzedelijkheid

45. Eenig persoon, schuldig bevonden aan moedwillig eenige wijnen, sterke- of moutdranken, door hem ten verkoop aangeboden, vervalscht te hebben, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £100, en bij wanbetaling, gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, van ten hoogste twaalf maanden.

Vervalsching van sterke dranken enz.

Verkoop van vervalschte dranken.

46. Eenig persoon, die vervalschte wijnen, sterke- of moutdranken, als in art. 45 bedoeld, zal verkoopen of doen verkoopen, of te koop aanbieden, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £15, bij wanbetaling gevangenistraf met of zonder harden arbeid, van ten hoogste veertien dagen.

Gevallen waarin schuld voor gelev. drank niet invorderbaar is.

47. Niemand zal gerechtigd zijn eenige zaak, actie of proces te mogen instellen of brengen, tot verhaal van eenige som gelds voor of op rekening van eenige wijnen, sterke- of moutdranken, op credit verkocht in eenige hoeveelheid minder dan de hoeveelheid toegelaten onder eene licentie bedoeld onder *b* van art. 3 van deze wet te verkoopen, en in geval eenig persoon van iemand eenig onderpand bij wijze van securiteit voor de betaling van eenige som of sommen gelds voor zulke dranken aldus verschuldigd nemen of ontvangen zal, of in betaling daarvan eenig artikel, wat het ook zij, in de plaats van geld nemen of ontvangen zal, zal hij onderhevig zijn aan eene boete van ten hoogste £20 voor ieder pand zoo aangenomen of door hem ontvangen en de persoon of personen aan wien zulk pand behooren zal, zal hetzelfde recht hebben tot terugbekoming van zulk pand, of de waarde daarvan, als ware het niet als een pand gegeven.

Strafbepaling tegen het aannemen van panden.

Bepalingen tegen ontduiking van het verbod drank te verkoopen zonder lic.

48. Waar iemand, die geene licentie om bij de kleine maat te verkoopen heeft, aan iemand anders drank geeft waarvoor hij consideratie ontvangt, ofschoon hij voorgeeft dat die consideratie ontvangen is voor iets anders, zal hij, niettegenstaande dat zoodanige consideratie in daad en in werkelijkheid gedeeltelijk voor iets anders gegeven is, schuldig gevonden mogen worden aan verkoopen van drank zonder licentie en gestraft worden met de straf voor die overtreding vastgesteld.

Onderzoek in te stellen waar een kleurling dronken geworden is.

49. Publieke Aanklagers der verschillende Hoven zullen verplicht zijn, in alle gevallen waar kleurlingen wegens dronkenschap worden voorgebracht, het meest nauwkeurig onderzoek in te stellen naar de oorzaak van de dronkenschap en de plaats waar en de persoon door wien aan hen drank is verschafft, ten einde prosecutie tegen den persoon te kunnen instellen, wegens onwettigen handel in sterke dranken.

Strafbepaling tegen Kleurling, die weigert die plaats te noemen.

Zoo de kleurling, wegens dronkenschap voorgebracht, weigert den naam te noemen van den persoon, die hem den drank verstrekt heeft, de plaats aan te toonen alwaar hij zulken drank verkregen heeft, zal hij gestraft worden met eene boete van ten hoogste £5, of gevangenistraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste een maand en met of zonder geeselslagen vijfen-twintig niet te bovengaande.

50. Ieder gelicentieerde drankverkooper zal verantwoordelijk zijn voor eenige overtreding en alle overtreding dezer wet, die in zijn gebouw of vertrek gepleegd wordt of worden, al wordt zoodanige overtreding gepleegd door zijn bediende, ondergeschikte plaatsvervanger of door eenig ander persoon. Wanneer het echter duidelijk mocht blijken, dat zoodanige overtreding gepleegd werd met het doel om zoodanigen drankverkooper als voormeld te benadeelen of gestraft te krijgen, zal zoodanige drankverkooper niet verantwoordelijk zijn voor zoodanige overtreding.
51. Het is aan eenigen gelicentieerden drankverkooper verboden aan een politiedienaar of gevangenebewaarder, gedurende den tijd dat hij op wacht of gedurende de uitvoering van zijn plicht is, eenige wijnen, sterke- of moutdranken te verkoopen, te geven, te verruilen of op eenige andere wijze af te staan, op straffe van eene boete van ten hoogste £10, of gevangenisstraf van ten hoogste eene maand.
52. Een politiebeambte zal noch direct noch indirect eenig belang mogen hebben in of tot eenige bezigheid waar wijn, sterke- of moutdranken worden verkocht, noch zal hij direct of indirect van eenig gelicentieerden drankverkooper eenige gift of gunst mogen ontvangen. Bij overtreding zal de schuldige politiebeambte worden gestraft met eene boete niet te bovengaande £500 en gevangenisstraf niet te bovengaande 12 maanden met of zonder harden arbeid.
53. Alle overtredingen tegen deze wet zullen voor den Landdrost of ambtenaar met gelijke jurisdictie, of Resident-Vrederechter, binnen wiens jurisdictie zij gepleegd zijn, mogen worden gebracht en door hem beslist.
54. Niets in deze wet vervat, zal strekken of uitgelegd worden te strekken eene licentie te vereischen ten verkoop van eenige der dranken voormeld, door een baljuw of anderen beambte handelende uit kracht en autoriteit van eenig Hof, Rechter of Landdrost, of door curatoren in insolvente boedels, of executeuren testamentair en datief.
55. De bepalingen met betrekking tot publieke delverijen zijn ook van toepassing op die stukken grond die, hetzij door wet, hetzij door Regeeringsbesluit, gebracht zijn onder de jurisdictie van den ambtenaar op de delverij.
56. De Regeering zal een deel, doch niet meer dan een derde van de opgelegde en betaalde boete kunnen toekennen aan den aanbrenger.
57. Alle vorige wetten en bepalingen voor den verkoop van wijnen, sterke- of moutdranken tot nu toe van kracht, worden hiermede herroepen.

Drankverk. verantwoordelijk voor zijn oniergeschikten.

Uitzondering.

Verbod aan politiedienaar enz. in dienst zijnde drank te schenken.

Politiebeambte mag geen belang hebben in een drankbezigheid.

Jurisdictie.

Verkoop van drank in executie.

Verkoop van drank op delverijen.

Toekening van een deel der boete aan den aanbrenger.

Herroepingsclaus.

Inwerkingtreding.

58. Deze wet treedt in werking op den 1sten November 1895. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 4 October 1895.

Vormen.

A. Borgakte voor verkoop van drank.

Compareerde voor mij
op dezen dag van
wonende te die verklaart schuldig te
zijn aan den Staatsprocureur der Zuid-Afrikaansche
Republiek, of zijne wettige opvolgers in dat ambt, de
som van £ sterling, en
en

verklaren elk schuldig te zijn aan gemelden Staatsprocureur de som van £ sterling, om te worden ingevorderd van hunne eigene wederzijdsche goederen en gronden, wanneer gezegde bedriegelijk aanmengt of vervalscht eenige door hem verkochten drank en bij het verkoopen daarvan andere dan volle maat gebruikt, wanneer hij zich schuldig maakt aan dronken zijn, en met zijn weten dronkenschap in zijn huis toelaat en dobbelspel en voor mannen en vrouwen van bekend slecht karakter zijn huis openstelt of verlof geeft daarin drank te gebruiken (behalve ten gebruik aan inwonenden), tusschen 9 uur 's avonds en 6 uur 's morgens van elken dag, en drank verkoopt op eenig uur van een bij deze wet verboden dag, tenzij behoorlijk volgens wet door den Landdrost van het district daartoe gemachtigd, maar goede orde daarin houdt bij dag en nacht, dan zal dezelve borgstelling nietig beschouwd worden, anders blijft dezelve van volle kracht.

Aldus gedaan en geteekend te
op den dag, maand en jaar als omschreven, in tegenwoordigheid van de ondergeteekende getuigen.

ALS GETUIGEN:

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de "Staatscourant" van 9 October 1895.

B. Vorm van licentie bij de groote maat.

Ik (vul in naam en kwaliteit van ambtenaar) van
 verklaar op dezen dag van
 bij dezen wonende te
 gemachtigd en bevoegd om wijnen, sterke- of mout-
 dranken te verkoopen bij de groote maat te
 en niet elders voor van den
 dag van 189 en niet langer.

(Get.)

Betrekking.

C. Vorm voor licentie bij de kleine maat.

Ik (vul in naam en kwaliteit van ambtenaar) van
 verklaar op den dag van
 bij dezen wonende te
 gemachtigd en bevoegd om wijnen, sterke, of mout-
 dranken te verkoopen bij de kleine maat te
 en niet elders voor van den
 dag van 189 en niet langer

(Get.)

Betrekking.

D. Certificaat volgens alinea b van art. 29.

Ik (Veldkornet) of (Hoofd van Politie) van
 certificeer bij deze, dat de kleurling
 zijnde een ¹⁾ geen dienst-
 heer heeft en in zijn eigen onderhoud voorziet.

Gegeven te , op heden den
 dag van 189 .

(Get.)

Betrekking.

E. Verlofbrief volgens art. 27.

Verlof wordt hiermede verleend aan den gelicenti-
 eerden drankverkooper om zijn, haar
 of hun gebouw, voor het doel van verkoop van drank,
 overeenkomstig de wet, open te houden tot 12 uur 's avonds

Geldig voor dagen, zijnde van af den
 dag van dag van tot den
 dag van 189 .

(Get.)

Betrekking.

¹⁾ Vul in soort van kleurling, of hij een Afrikaansche of Aziatische natu-
 rel is, Basuto, Zulu of van welken stam ook, of Koelie, Chinees of Arabier.

WET N°. 19, 1885. ¹⁾

OP HET DELVEN VAN EN HANDELDRIJVEN IN EDELE METALEN
EN EDELGESTEENTEN IN DE ZUID-AFR. REPUBLIEK.

HOOFDSTUK I.

BEPALINGEN VAN ALGEMEENEN AARD.

- Beschikkingsrecht over edele metalen behoort a/d. Staat. ARTIKEL 1. Het mijn- en beschikkingsrecht op alle edelgesteenten en edele metalen behoort aan den Staat.
- Op welke metalen en edelgesteenten deze wet toepasselijk is. 2. Deze wet is van toepassing op diamanten, robijnen, goud en zulke andere edelgesteenten en edele metalen als de Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, onder verwijzing naar dit artikel van deze wet zal bekend maken.
- Beteekenis van het woord "publieke delverij". 3. Het woord «publieke delverij» zal bedoelen een geproclameerd terrein voor zoeken, delven en mijnen door wettig gezag opengezet.
- Dito van het woord "claims". Het woord «claim» zal beteekenen òf dat gedeelte van het veld, waarop een persoon of personen of maatschappijen wettig verkregen recht hebben om te delven of te zoeken, òf het recht om op zulk stuk grond te delven of te zoeken.
- Dito van "private grond". «Private grond» zal beteekenen, de gronden aan private personen of maatschappijen toebehoorende, blijkens grondbrief of transport.
- Dito van "gouvernementsgrond". «Gouvernementsgrond» zal beteekenen, alle gronden den Staat toebehoorende.
- Dito van "kleurling". Het woord «kleurling» zal beteekenen iederen Afrikaanschen, Aziatischen naturel of gekleurd Amerikaansch persoon, Koelie of Chinees.
- Dito van "onbewerkt goud" of "onbewerkt metaal". «Onbewerkt goud» of «onbewerkt edel metaal» zal beteekenen goud of edel metaal in welken vorm dan ook, dat ofschoon gesmolten niet tot eenig artikel voor den handel geschikt is vervaardigd of opgemaakt. Het sluit ook ruw goud of ander edel metaal, amalgam en slimes in.
- Politiemacht op de velden. Verder zullen alle woorden verstaan worden in den zin, waarin zij gewoonlijk gebruikt worden. 4. De Staatspresident zal de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, maatregelen tot de oprichting van eene politiemacht te nemen, en verder zulke stappen te doen in overeenstemming met deze wet als hij noodzakelijk mag achten voor het algemeen welzijn en de goede orde der velden.

¹⁾ Zie wet no. 14, 1894, bladz. 113 L. W. 1894, en de aantekeningen daar ter plaatse. Zie de aantekening bij art. 121 dezer wet.

Genoemde politiemacht zal staan onder bevel van den ambtenaar belast met de crimineele jurisdictie.

5. De Staatspresident zal ook de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, bepalingen en regulaties te maken, hetzij algemeen, hetzij speciaal (b.v. voor een of meerdere velden) tot het regelen van zaken in deze wet genoemd of daarmede in verband staande, mits niet in strijd met deze wet, als b.v. bepalingen omtrent de wijze van delven en mijnen, het nemen van veiligheidsmaatregelen, de registratie van de hoeveelheid gewonnen goud en zulke andere onderwerpen als aan hem zullen blijken nadere regeling te behoeven, waartoe ook zullen mogen behooren de registratie van en het uitreiken van passen aan kleurlingen.

Bijzondere regulaties voor de velden.

Onder de bepalingen en regulaties in dit artikel genoemd, zijn ook begrepen strafbepalingen en belastingbepalingen. Deze bepalingen en regulaties zullen kracht van wet hebben van datum van publicatie in de *Staatscourant*; zij zullen in de eerstvolgende zitting van den Volksraad worden voorgelegd.

Publicatie dier regulaties.

Bijzondere bepalingen en regulaties zullen van kracht zijn op elk geproclameerd veld, onmiddellijk na proclamatie in de *Staatscourant*.

De Staatspresident zal de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, eenige wijziging in- of toevoeging aan gemelde bijzondere bepalingen te maken op voordracht van den Mijncommissaris in overleg met het Hoofd van het Mijnwezen.

Wijzigingen enz.

Zulke veranderingen of wijzigingen zullen van kracht zijn 14 dagen na publicatie in de *Staatscourant*.

6. Alle vroegere wetten, besluiten van den Volksraad en regulaties betreffende delverijen, in strijd met deze wet, worden bij deze herroepen.

Herroepingsclausule.

De rechten op de claims verkregen onder art. 16 van bijlage van wet no. 1, 1883, zullen van kracht blijven onder deze wet.

7. Wanneer het noodig mocht bevonden worden in het algemeen belang voor publieke doeleinden, zooals voor spoorwegen, groote waterleidingen, enz., eens afgestane rechten in hun geheel of ten deele in te trekken, zal de Regeering het recht hebben zulks te doen met vergoeding, bij onderlinge overeenkomst tusschen belanghebbenden en de Regeering te bepalen. Ingeval zulk een overeenkomst onmogelijk zal zijn, zal de bepaling der vergoeding bij arbitrage geschieden door een of meer wederzijds aangestelde personen, met referte tot een door de arbiters gekozen en van te voren benoemden scheidsrechter, die, indien de arbiters niet overeen kunnen komen op één of meer punten in geschil, over zoodanige punten beslissen kan.

Onteigening van verleende mijnrechten.

Bij niet betaling van boete wordt deze vervangen door hechtenis.

8. Waar volgens deze wet eene veroordeeling tot geldboete wordt uitgesproken, wordt die boete bij gebreke van betaling vervangen door gevangenisstraf. De duur van deze gevangenisstraf wordt zooveel mogelijk naar verhouding van de opgelegde boete bij het vonnis bepaald, met dien verstande echter dat zoodanige gevangenisstraf niet mag te boven gaan den tijd van ééne maand ingeval de opgelegde boete £5 of minder bedraagt, van 3 maanden zoo de boete van £5 tot hoogstens £20 bedraagt, van 6 maanden zoo de boete van £20 tot hoogstens £100 bedraagt en van 1 jaar zoo de boete meer dan £100 bedraagt. Bij het vonnis kan worden bepaald, dat zoodanige gevangenisstraf met harden arbeid gepaard zal gaan.

HOOFDSTUK II.

VAN HET DEPARTEMENT VAN MIJNWEZEN.

Hoofd v. Mijnwezen.

9. Er bestaat een departement van mijnwezen in deze Republiek. Aan het hoofd van dat departement zal staan iemand met den titel van *Hoofd van het Mijnwezen*, die tevens de qualificaties zal moeten bezitten zooals neêrgelegd in artikel 4 der wet no. 6, 1890, en verantwoordelijk is volgens instructies vastgesteld door den Edelachtbaren Volksraad bij besluiten artt. 939-944, 946 en 947, d.d. 9 en 10 Juli 1888.

Staats-
mijnningénieur.

Het Hoofd van het Mijnwezen zal ter zijde worden gestaan door een behoorlijk gequalificeerd deskundige, door de Regeering te benoemen in overleg met het Hoofd van het Mijnwezen, met den titel van *Staatsmijnningénieur*, wiens taak zijn zal in alle districten onderzoek te doen naar en volledig rapport uit te brengen over de mineralen aldaar aanwezig, en verder de Regeering in alle zaken betreffende mijnen en de ontginning van minerale bronnen van dit land, van advies te dienen en behulpzaam te zijn, onder zulke regulatiën als de Regeering onder nadere bekrachtiging van de Volksvertegenwoordiging moge bepalen.

Het salaris van den Staatsmijnningénieur zal door den Eersten Volksraad bepaald worden.

Mijn- en Ketel-
inspecteurs.

De Staats-Mijnningénieur zal ter zijde worden gestaan door *Mijninspecteurs*¹⁾ en *Inspecteurs van Stoomketels*²⁾ op de delverijen.

Commissies van
onderzoek.

10. De Regeering heeft het recht van tijd tot tijd eene of meer commissiën van vertrouwbare en bekwame

¹⁾ Zie wet no. 3, 1893 en gouvernementskennisgeving no. 226, 1893, resp. bladz. 743 en 974 L. W. 1893.

²⁾ Zie wet no. 20, 1894, bladz. 224 L. W. 1894, en gouvernementskennisgeving no. 226, bladz. 972 L. W. 1890—1893.

personen te benoemen, ten einde eenige kwestie aangaande mijnen te onderzoeken en daaromtrent aan haar te rapporteeren.

11. Voor ieder prospecteer- en geproclameerd veld zal door de Regeering, indien noodig, een bevoegd persoon aangesteld worden als *Mijncommissaris*, wiens salaris door den Uitv. Raad bepaald zal worden, tot nader besluit dienomtrent van den Eersten Volksraad. Mijncommissaris.

De Regeering zal eveneens het recht hebben om, indien noodig, voor ieder prospecteer of geproclameerd veld een specialen rechterlijken ambtenaar aan te stellen, met den titel van Speciale Landdrost, met crimineele en civiele jurisdictie, gelijk aan die van den Landdrost. Speciale Landdrost.

Bij de benoeming van zulk een rechterlijken ambtenaar zullen door de Regeering nauwkeurig de grenzen moeten worden bepaald, waarbinnen hij jurisdictie hebben zal. Binnen die grenzen zal dan de Landdrost van het respectieve district geen crimineele en civiele jurisdictie meer hebben. Jurisdictie.

Bij de uitvoering der jurisdictie van dezen Speciale Landdrost zullen de wetten en costumen, in landdrosthoven in gebruik, toegepast worden. Ook met betrekking tot appèl op een hooger Hof zullen diezelfde regelen gelden. Deze Speciale Landdrost zal binnen de grenzen van het veld waarover hij jurisdictie heeft, dezelfde macht hebben met betrekking tot huwelijken, als aan eenen Landdrost gegeven wordt bij de huwelijksordonnantie.

Ook zal de Regeering het recht hebben om naast den Speciale Landdrost nog andere rechterlijke ambtenaren aan te stellen met jurisdictie van eenen landdrost in crimineele zaken en bevoegdheid tot het houden van voorloopige onderzoeken, en om verder voor zulke ambtenaren instructien vast te stellen. Rechterlijke commissaris.

Omtrent het salaris van deze ambtenaren zal dezelfde bepaling als bovenvermeld gelden. Jurisdictie.

12. Aan den Mijncommissaris zal een klerk worden toegevoegd, die, indien er geen Speciale Landdrost is, ook publieke aanklager en griffier van het Lage Hof zal zijn. Omtrent zijn salaris geldt dezelfde bepaling als in art. 11. Salaris.

13. Indien vereischt, zal de Regeering één of meer klerken toevoegen aan het departement van den Mijncommissaris. Klerk van den Mijncommissaris.

Ten aanzien van het salaris zal dezelfde bepaling gelden als in art. 11 omschreven is. Idem.

14. De Regeering heeft de macht om, indien noodig, voor elk veld een of meer *Claiminspecteurs* ¹⁾ aan Claiminspecteurs.

¹⁾ Zie gouvèrnementskennisgeving no. 229, 1893, bladz. 977. L.W. 1890—1893.

te stellen en omtrent hunne werkzaamheden zulke regulaties te maken als zij moge noodig achten.

Omtrent het salaris van de claiminspecteurs geldt dezelfde bepaling van art. 11.

Macht van den Mijncommissaris.

15. De Mijncommissaris zal het toezicht hebben over het veld of de velden, waarover hij is aangesteld. Hij zal tevens bekleed zijn met de macht om alle zaken aangaande de delverijen te regelen en te besturen overeenkomstig deze wet en alle regulatiën, die krachtens deze wet door de Regeering gepubliceerd mogen worden.

Bepaalt waar niet gedolven of gezocht mag worden.

Hij zal ook acht geven op de grieven der delvers en alles doen wat strekken kan tot het algemeen belang tot bevordering van den bloei der delverijen en van den gezondheidstoestand harer bevolking, te weten: het bepalen van plekken, waar niet gedolven of gezocht zal mogen worden en bestemd voor het openhouden van wegen, waaronder ook begrepen worden wegen of paden van de claims naar de batterijen en op plekken geschikt voor waterrechten, en op zulke andere plaatsen als waaromtrent van tijd tot tijd door de Regeering instructiën zullen worden gegeven; de geheele regeling van de uitgifte, indien noodzakelijk, van standlicentiën en het bepalen van plekken waar al of niet gebouwd mag worden.

Standplaatsen.

Waar echter meer dan vijf standplaatsen naast of nabij elkander zouden komen, moet hij eerst door het Hoofd van het Mijnwezen de toestemming der Regeering bekomen, alvorens voor die meerdere standplaatsen licenties uit te reiken.

Pers. belasting.

De Regeering zal de macht hebben hem of een ander persoon onder hem het innen van persoonlijke belasting binnen de grenzen van zijn veld op te dragen onder zulke regulatiën als de Regeering noodig zal achten vast te stellen.

Jurisdictie.

Indien er geen Speciale Landdrost is aangesteld, zal hij crimineele en civiele jurisdictie hebben gelijk met die van den Landdrost.

Vrederechter ex officio.

Hij zal ex-officio Vrederechter zijn voor de geheele Republiek.

Wat betreft de uitoefening van civiele en crimineele jurisdictie door den Mijncommissaris zullen de wetten en costumen, in landdrosthoven in gebruik, toegepast worden.

Huwelijken.

Ook met betrekking tot appèl op een Hooger Hof zullen dezelfde regelen gelden.

Indien er geen Speciale Landdrost is aangesteld, zal de Mijncommissaris binnen de grenzen van het veld, waarover hij is aangesteld, dezelfde macht hebben met betrekking tot huwelijken als aan eenen Landdrost gegeven wordt bij de huwelijks-ordonnantie.

16. De uitgehouden gronden, volgens art. 55, voor huizen, gebouwen, watervoren, tuinen of landerijen, alsmede die onder art. 28 voor mijnpachten, en voorts alle plekken gronds, die geheel zijn ingesloten door eene publieke delverij of prospecteerveld, zullen staan onder jurisdictie van den Mijncommissaris, of indien zij er zijn, van de speciale rechterlijke ambtenaren van die delverij of dat prospecteerveld.

Plekken grond onder jurisdictie van den Mijncomm.

De Regeering zal het recht hebben om bij proclamatie ook onder de jurisdictie van de ambtenaren op de publieke delverijen te brengen plaatsen of stukken gronds, grenzende aan die publieke delverij of in de nabijheid daarvan liggende.

17. Alle geadmiteerde advocaten, procureurs, notarissen, agenten, transport- en verbanduitmakers, en beëdigde vertalers, die volgens landswetten gerechtigd zijn, bij de civiele Hoven des lands te praktizeeren en hun beroep uit te oefenen, zullen toegelaten worden op de velden te praktizeeren. Het tarief van licentien, benodigd om een dier professies op de velden te kunnen uitoefenen, zal zijn naar vastgestelde ordonnanties. Geen ongeadmiteerd en ongelicentieerd persoon zal het recht hebben, zaken in eenig Hof voor anderen waar te nemen of de werkzaamheden onder de professies der voormelde praktizijns vallende te verrichten. Echter zal het een iegelijk vrijstaan, wanneer hij zulks verlangt, zijne zaak in eigen persoon voor een Hof op de velden te behandelen of persoonlijk overdracht te doen, van eenige standplaats, claim of eenig deel ervan, als anderszins zijn wettig eigendom zijnde. Hij zal echter niet het recht hebben, kosten-rekeningen voor het verdedigen zijner zaak te maken of onkosten te vorderen voor eenige akte van overmaking, transport of anderszins, behalve voor getuigegelden, hofpenningen, dagvaarding of zegelrechten.

Admissie van advocaten enz.

Tarief van licenties.

Ieder kan zijn eigen zaak waarnemen.

18. Van de uitspraak van den Mijncommissaris of van den Speciaal Landdrost, zoo die er is, zal er appèl zijn op het Rondgaand Hof, den Rechter zitting houdende in camera te Pretoria, of het Hooggerechtshof.

Appèl van de beslissing van den Mijnc., Spec. Landdrost enz.

19. De Mijncommissaris zal verplicht zijn behoorlijk boek te houden van alle inkomsten en uitgaven. Hij zal tevens behoorlijk registers houden van alle licentien en rechten door hem aan personen of vennootschappen verleend en wel op de volgende wijze:

Welke boeken de Mijnc. moet houden.

- a. Een register van alle beroeps- en bedrijfslicentien.
- b. Een register van alle licentiën, uitgereikt aan delvers op de velden.
- c. Een register van alle prospecteer-licentiën, uitgereikt aan zoekers op private geproclameerde

gronden, met vermelding van den eigenaar en de plaats waarop gegraven wordt.

- d. Een register van alle delvers-licenties, uitgeleend voor gronden onder concessie of mijnpacht, waarbij vermeld wordt de naam van den concessionaris of mijnpachthouder en van de plaats. Geen licentie om op gronden onder concessie of mijnpacht te delven, zal verleend worden dan alleen met schriftelijke toestemming van den concessionaris of mijnpachthouder.
- e. Een register van alle toegekende rechten op waterleidingen, claims, enz.
- f. Een register van alle overmakingen van claims of andere mijnrechten.
- g. Een register van alle mijnpachtbrieven, door de Regeering volgens art. 34 verleend.
- h. En zulke andere registers als de Regeering mocht willen voorschrijven.

Inzage der boeken door het publiek.

Aan het publiek zal inzage worden verleend van deze registers. Bij eenvoudige inzage zal betaald worden de somma van 1s. 6d. voor iedere inzage. Bij schriftelijke inlichting moet een bedrag van 5s. voor ieder geval betaald worden, bestaande in zegels, die op het document gehecht en gecancelleerd moeten worden.

Maandstaten en storting der gelden.

20. De Mijncommissarissen zullen voorts verplicht zijn maandelijks hunne staten te zenden aan den Thesaurier-Generaal, en in diens kantoor de landsgelden, in hun bezit, maandelijks te storten.

Verantw. klerken.

21. De Regeering zal op zoodanige velden waar zij zulks wenschelijk en noodzakelijk moge achten, een of meer der klerken van den Mijncommissaris aanstellen als verantwoordelijken klerk of klerken.

Mijne. blijft verantwoordelijk.

De Regeering zal het recht hebben zulke verantwoordelijke klerken afzonderlijke standplaatsen op verschillende deelen van het geproclameerde veld aan te wijzen. Door de verantwoordelijkheid van zulk een klerk, werkzaam zijnde op het hoofdkantoor van den Mijncommissaris zelf, wordt niet de verantwoordelijkheid van den Mijncommissaris weggenomen.

Werkkring van den verantw. klerk.

Een verantwoordelijke klerk zal alle licenties, valende onder zijne afdeling kunnen uitreiken, alsmede kunnen ontvangen heerenrechten, venduleges, boeten, marktgeden, pachtgeden en andere speciale inkomsten; alsmede zulke andere werkzaamheden kunnen verrichten, als in de wet is bepaald, onder dezelfde bepalingen en voorschriften als daaromtrent gelden voor den Mijncommissaris.

Uitgeven van licenties.

Licentiën door zulk een klerk geteekend en uitgegeven, zullen dezelfde rechten geven alsof zij waren

geteekend en uitgegeven door den Mijncommissaris zelf.

Verantwoordelijke klerken, een eigen afdeling hebbende, zullen verplicht zijn behoorlijke registers te houden van alle door hen uitgereikte licenties, en zullen zoo spoedig mogelijk alle gelden door hen ontvangen, storten bij den Mijncommissaris, en binnen vier dagen na het einde van iedere maand hunne verslagen en maandstaten bij den Mijncommissaris inzenden.

Boekhouding en storting van gelden.

De Regeering zal de macht hebben om zulk een Verantwoordelijken klerk te bekleeden met de macht en jurisdictie van een Resident-Vrederechter binnen zulke grenzen als de Regeering zal bepalen.

Jurisdictie.

22. Op het navolgende zal door de Mijncommissarissen en Verantwoordelijke klerken nauwkeurig gelet worden :

Waarop de Mijnc. enz. nauwkeurig moet letten.

- a. Dat niemand zonder behoorlijke licentie eenig beroep of bedrijf zal uitoefenen, delven of zoeken zal.
- b. Dat hun klerk of klerken behoorlijk boek en notulen houden van alle zaken in hun Hof behandeld of beslist en dat hunne onderhoorige en ondergeschikte ambtenaren hunne plichten vervullen en verantwoording doen van alles hun opgedragen of van gelden hun toevertrouwd.
- c. Dat alle Gouvernementskantoren, gebouwen en gevangenissen, tenten, goederen, enz., enz., in goede orde worden gehouden.
- d. Dat alle invoerrechten volgens tarief op goederen uit het buitenland ingevoerd en waarop nog geen recht betaald is, zorgvuldig worden ingevorderd.
- e. Dat het zegelrecht en heerenrecht, aan de Regeering verschuldigd op alle overmakingen van claims en standplaatsen, behoorlijk voldaan wordt.
- f. Dat alle leges of andere gelden, den Staat toekomende volgens deze wet of latere wetten en regulatien, promptelijk betaald worden en dat alle officiële documenten aan zegelrecht onderhevig zijn.
- g. Alle boetegelden en hofkosten, ontvangen ten kantore van de Speciale Landdrosten, moeten maandelijks bij de Mijncommissarissen worden gestort, met overlegging van een gespecificeerden staat der beboete personen.

23. Den Mijncommissaris zal dezelfde eed afgevraagd worden als den Landdrost. Alle beambten, op

Eed der ambtenaren,

welke delverij ook aangesteld, zullen behoorlijk beëdigd worden bij aanvaarding hunner posten.

Ambtenaren mogen geen belang hebben in claims enz.

24. Het is het Hoofd van het Mijnwezen en den ambtenaren van zijn departement, alsmede Speciale Landdrosten en Assistent-Landdrosten, Rechterlijke Commissarissen en den ambtenaren van hun departement op een prospecteer- en geproclameerd veld, riet geoorloofd om, direct of indirect, claims te hebben, eenigerlei handel te drijven, eenig agentschap van welken aard ook waar te nemen, of eenig aandeel te hebben in eene mijnmaatschappij, of in eenig syndicaat of vennootschap van een delverszaak.

Ook is het den Landdrosten, Hoofdambtenaren en hunnen ondergeschikten verboden om als directeuren, adviseuren, controleurs of als beampten verbonden te zijn aan eene mijnmaatschappij. Wordt het bevonden dat bovengenoemde ambtenaren zich schuldig maken aan overtreding van de bepalingen, vervat in dit artikel, dan kunnen zij, naar bevind van zaken, door de Regeering worden geschorst in hunne betrekking voor een zekeren tijd of wel worden ontslagen.

HOOFDSTUK III.

VAN HET ZOEKEN, DELVEN EN MIJNEN.

§ 1. PROSPECTIE DOOR, OF MET VERGUNNING VAN DEN EIGENAAR.

Recht van den eigenaar op zijn grond te prospecteeren.

25. Aan iederen grondeigenaar zal het vrijstaan (na kennisgeving van zijn voornemen aan den Landdrost van zijn district of aan den naastbijzjenden Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk) om zonder licentie binnen de grenzen van zijn eigendom onderzoekingen in te stellen naar edelgesteenten en edele metalen en voor dat doel, behalve de kleurlingen, hoogstens 4 blanke loontrekkende personen in dienst te hebben en onder de voorwaarden later omschreven, op zijn grond mijnen te exploiteeren of te laten exploiteeren. Het zal niemand, buiten den Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, vergund zijn grond voor het publiek open te stellen tot publieke delverijen.

De Regeering zal steeds het recht hebben onderzoek te doen instellen naar het prospecteeren.

Kennisgeving van ontdekking van edele metalen.

Bij ontdekking van edele metalen en edelgesteenten op een privaten grond, zal de eigenaar verplicht zijn om binnen zeven dagen na de ontdekking daarvan kennis te geven aan den naastbijzjenden Mijncommissaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost, benevens van de bijzonderheden daarvan, op straffe van eene boete van ten hoogste £5 bij verzuim.

26. Hij, die eene schriftelijke vergunning van den eigenaar van een private plaats of een stuk gronds heeft, om op diens eigendom onderzoekingen te doen, zal de daartoe benodigde prospecteerlicentie tegen betaling van licentiegelden, bij den Landdrost van het district waar hij onderzoeken wil of zoodanig ander ambtenaar als door de Regeering zal worden benoemd, kunnen verkrijgen voor het tijdperk in zoodanige schriftelijke vergunning vermeld, den tijd van zes maanden niet te boven gaande.

Vergunning van den eigenaar om te zoeken.

Licentie daarvoor.

Wanneer echter de gemelde vergunning verleend is voor een langeren termijn dan zes maanden, zal de Landdrost of zoodanig ander ambtenaar, als door de Regeering zal worden benoemd, na verloop der eerste zes maanden, het recht hebben, na behoorlijk onderzoek, den termijn waarvoor de licentie werd verleend, te verlengen in overeenstemming met de vergunning, zoolang zoodanige verlenging niet eene verdere zes maanden te boven gaat.

Voor hoe lang een vergunning verleend kan worden.

§ 2. OORDEEL OMTRENT DE BETAALBAARHEID.

27. De Staatsmijnningenieur, of zoodanige andere door hem aangewezen deskundigen, afgevaardigd door het Hoofd van Mijnwezen, hetzij afzonderlijk of in commissie, zullen de bevoegde beoordeelaars zijn van de betaalbaarheid van edel metaal of edelgesteenten.

Beoordeelaars der betaalbaarheid.

§ 3. EXPLOITATIE ONDER MIJNPACHT OF CONCESSIE.

28. De eigenaar van eene plaats of stuk grond, waarop door den eigenaar zelf of volgens art. 26 door een zoeker edel metaal of edelgesteenten zijn gevonden, die het recht wenscht te bezitten op het openen en exploiteeren van mijnen op die plaats of stuk grond, zal in het bezit moeten zijn van een mijnpachtbrief te verkrijgen van de Regeering.

Mijnpachtbrief aan den eigenaar.

In geen geval zal de Regeering het recht hebben een mijnpacht te weigeren, al zou de Regeering besluiten de gronden niet te proclameeren tot eene publieke delverij of prospecteerveld.

Reg. heeft niet 't recht dien te weigeren.

Waar volgens art. 55 werfgronden door den eigenaar vóór de proclamatie van de plaats zijn uitgehouden, zal hij het recht hebben tot een mijnpacht op zoodanige gronden en wel over de geheele oppervlakte daarvan.

Mijnpacht onder werfgronden.

De Regeering zal niet het recht hebben zoodanige mijnpacht te weigeren.

29. De mijnpachtbrief, bedoeld bij art. 28, zal uitgegeven worden voor een tijd, niet korter dan vijf

Duur v d mijnpacht.

Vernieuwing van de mijnpacht.

en niet langer dan twintig jaren. Het zal echter den houder van zoodanigen mijnpachtbrief vrijstaan, om gemelde mijnpacht te vernieuwen voor een tijd van nog twintig jaren of korter, onderworpen aan de bepalingen der alsdan bestaande wet. Dit recht van vernieuwing zal ook gegeven worden aan houders van reeds verleende mijnpachten, na alloop van den termijn, waarvoor de mijnpachtbrief verleend werd.

Te betalen bedrag.

Op den mijnpachtbrief zal moeten worden betaald de som van 10s. per morgen in het jaar, te voldoen bij vooruitbetaling aan den ambtenaar, onder wiens administratie de mijnpacht gelegen is, terwijl de houder van zoodanigen mijnpachtbrief onderworpen is aan de volgende voorwaarden:

Voorwaarden waaraan de mijnpacht-houder gebonden is.

1. Van al het gevondene zal hij behoorlijk moeten boek houden en daarbij zulke vormen gebruiken als de Regeering mocht noodig vinden voor te schrijven;
2. Inzage der boeken zal ten allen tijde aan den Mijncommissaris of ambtenaar onder wiens administratie de mijnpacht gelegen is of een anderen daarvoor aangewezen ambtenaar verleend moeten worden;
3. De Regeering zal steeds het recht hebben, in stede van de betaling van 10s. per morgen, te eischen betaling van twee en een half percent van de waarde der vondsten gedurende het afgelopen jaar, zooals die door de boeken of andere bewijsmiddelen aangewezen wordt;
4. Indien zulks door de Regeeringsambtenaren geëischt wordt, zal de juistheid van de opgaven der boeken onder eede van den eigenaar of zijnen boekhouder moeten verzekerd worden;
5. Zulke andere voorwaarden als de Regeering zal wenschelijk achten, echter niet in strijd met den geest of de bepalingen dezer wet.

Aanmaning tot betaling.

Wanneer de betaling van den mijnpachtbrief voor zulke mijnpachten zes maanden ten achter is, zal de Mijncommissaris of ambtenaar onder wiens administratie de mijnpacht gelegen is, in de *Staatscourant* en bij kennisgeving in geschrifte aan den eigenaar tot de betaling daarvan aanmanen.

De Mijncommissaris of ambtenaar, onder wiens administratie de mijnpacht gelegen is, zal verplicht zijn deze aanmaning dadelijk na verloop der zes maanden te doen.

Wanneer de mijnpacht vervallen kan worden verklaard.

Indien drie maanden na datum der publicatie van die aanmaning, de betaling van alle verschuldigde gel-

den niet gevolgd is, zal de Regeering het recht hebben den mijnpachtbrief vervallen te verklaren.

30. Alle hoekpunten eener mijnpacht moeten zijn aangegeven door gemetselde, steenen bakens als vermeld in art. 43 en een opschrift dragen: Mijnpacht, no. (zijnde het nummer van den mijnpachtbrief) alsmede het officiële bakennummer door den claim-inspecteur op te geven, terwijl de zijden moeten worden aangegeven als in art. 44 vermeld.

Bakens van de mijnpacht.

Voor het behoorlijk onderhoud dezer bakens, te beoordeelen door den Mijncommissaris, zal de houder van den mijnpachtbrief verantwoordelijk zijn volgens art. 3 van wet no. 3, 1864, zooals goedgekeurd bij Volksraadsbesluit art. 519, dd. 22 Maart 1866.

Deze bakens zullen bij verzuim, door de Regeering op kosten van de gerechtigden tot de mijnpacht, worden opgericht en onderhouden na kennisgeving volgens art. 45.

Het ontbreken of het in niet behoorlijken toestand zijn der bakens kan nimmer aanleiding geven tot het betwisten van de grootte der mijnpacht, volgens de goedgekeurde kaart en volgens den verleenden mijnpachtbrief.

31. Hij, die van den eigenaar eener plaats of van den eigenaar van een stuk gronds een gedeelte mocht huren, om daarop mijnen te exploiteeren, kan evenals de eigenaar en op dezelfde voorwaarden als deze, eenen mijnpachtbrief verkrijgen, mits hij zijne huurcedule notariëel laat opstellen en registreeren. Deze mijnpacht zal vernieuwbaar zijn zoo lang hij huurder blijft.

Mijnpachtaan huurder.

32. Mijnpachten en verpachte gronden met licenties of mijnpachten daarop, kunnen, in hun geheel of wel gedeeltelijk, van den eenen persoon op den anderen overgemaakt worden, onder bepaling neergelegd in art. 14, wet no. 7, 1883.

Overdracht d. mijnpacht.

Bij de verdeeling van een mijnpacht stellen de houders van gedeelten zich, zoowel gezamenlijk als afzonderlijk, van af den datum waarop de registratie van de overdracht van het hun toekomende deel heeft plaats gehad, tegenover de Regeering aansprakelijk voor de geheele opbetaling der gelden, volgens den origineelen mijnpachtbrief verschuldigd, en de stipte uitvoering der wettelijke bepalingen op mijnpachten toepasselijk.

Verdeeling d. mijnpacht.

Deze bepalingen zullen, met betrekking tot verdeeling, ook van toepassing zijn op reeds verleende mijnpachten.

Elke akte van overmaking zal een zegel moeten dragen volgens de wet no. 5, 1882, schedule A.

Zegel op akte van overmaking.

Bij verkooping in executie van mijnpachten en verpachte gronden, zullen dezelfde bepalingen gelden als bij dergelijke verkooping van vaste eigendommen.

Verkoop in executie.

Bepalingen omtrent
de vernieuwing van
mijnpachten.

33. Omtrent vernieuwing van mijnpachten onder artt. 31 en 32 zullen de navolgende regelen gelden :

1. Dat geen mijnpachten zullen worden vernieuwd dan ten name van de personen of maatschappijen ten faveure van welke zij het laatst waren geregistreerd, tenzij dat eerst transport geschiedt ten name van den nieuwen aanvrager.
2. Dat de vernieuwing van een mijnpacht aan een huurder volgens art. 31 dezer wet, alleen zal geschieden wanneer uit het door hem over te leggen en notariëel geregistreerd contract blijkt, dat de huur nog loopende is of behoorlijk is vernieuwd.
3. Dat wanneer een persoon was vroeger huurder, doch na dien tijd ook is geworden eigenaar van den grond, waarop de mijnpacht ligt en het blijkt, dat hij daardoor zoowel de eigendomsrechten als de minerale rechten in zijn bezit heeft, de vernieuwing zal kunnen geschieden.
4. Dat ingeval een mijnpacht-termijn is afgelopen en men wil bij vernieuwing van dezen mijnpachtbrief, volgens art. 32, de mijnpacht verdeelen, dan zal dit geschieden voor zooveel deelen, als waarvoor aanvraag voor vernieuwing wordt gedaan, in welke verdeelde mijnpachtbrieven de verplichtingen in art. 32 vermeld, moeten voorkomen en mits bij ieder zoodanig verdeelden mijnpachtbrief behoorlijke landmeterskaarten in viervoud worden overgelegd.
5. Dat de verlenging of vernieuwing zal kunnen geschieden van 5 tot 20 jaar, evenals bij een nieuwen mijnpachtbrief, conform art. 29 dezer wet.
6. Dat de mijnpachtbrief zal worden verleend tegen de betaling en op de voorwaarden, thans bij de wet vastgesteld of later vast te stellen.
7. Dat ingeval van verdeling van een nog loopenden mijnpachtbrief van het te verkoopen gedeelte, een nieuwe mijnpachtbrief op grond van een notariëele cessie zal worden uitgereikt, met behoorlijke kaarten, en dat bij aanvraag de oorspronkelijke mijnpachtbrief mede moet worden ingezonden, opdat door den Registrateur van Akten daarop aanteekening van de verdeling kan worden gemaakt, hetgeen tevens ook zal moeten geschieden wanneer een onderdeel van een mijnpacht nader wordt verdeeld.

34. Geen concessien op Gouvernementsgrond zullen in het vervolg verleend worden. Wanneer echter localiteiten worden aangetroffen, waar geen genoegzame voordeelen verbonden zijn aan de bewerking der claims door enkele delvers, of waar de grond, na reeds claimsgewijze bewerkt te zijn, weer verlaten is, zullen zoodanige localiteiten onder mijnpacht uitgegeven kunnen worden aan eenen delver of aan delvers voor een bepaald getal jaren, ten einde ze door middel van machines of op andere wijze te bewerken, en wel op de volgende voorwaarden:

Mijnconcessies op gouvernementsgrond worden niet meer verleend. Uitzondering wat betreft het uitgeven van bepaalde localiteiten in mijnpacht op geproc. gouvernementsgrond.

- a. De uitgestrektheid van stukken gronds onder mijnpacht zal niet minder zijn dan 150 bij 150 treden, noch grooter dan 500 bij 500 treden.
- b. Iedere aanvraag zal gedurende eene maand aangeplakt staan ten kantore van den Landdrost van het respectieve district, of zoo de grond staat onder een mijncommissaris, ten kantore van dezen en ook op den aangevraagden grond, en zal moeten bevatten eene volledige omschrijving van den grond, wat aangaat de grootte, de ligging en of hij reeds bewerkt is of niet.
- c. Ieder belanghebbende heeft het recht bezwaren in te brengen tegen de uitgifte onder mijnpacht van een stuk gronds, hetgeen schriftelijk geschieden moet met opgave van de redenen van deze zijne bezwaren, naar wier geldigheid de Landdrost of Mijncommissaris onderzoek zal doen.
- d. Dadelijk na verloop van den tijd van kennisgeving zal de Landdrost of de Mijncommissaris de aanvraag bij de Regeering inzenden met zijn rapport. Keurt de Regeering haar goed, dan zal de mijnpacht verleend worden volgens vorm voorkomend in de schedulen dezer wet.
- e. Voor deze mijnpacht zal een jaarlijksch pachtgeld, telkens vooruit te voldoen, betaald worden berekend naar 10s. per morgen jaarlijks. De mijnpachtbrief zal een zegel moeten dragen ter waarde van vijf ponden (£5).
- f. Mijnpachten kunnen overgemaakt worden op dezelfde wijze en onder dezelfde bepalingen als claims en andere mijnrechten.
- g. Zoo de grond, waarop een mijnpachtbrief verleend werd, niet bewerkt wordt, zal de mijnpachtbrief niet vernieuwd kunnen worden, tenzij dan met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming der Regeering.

Voorwaarden.

Bepalingen omtrent
de vernieuwing van
mijnpachten.

33. Omtrent vernieuwing van mijnpachten onder artt. 31 en 32 zullen de navolgende regelen gelden :

1. Dat geen mijnpachten zullen worden vernieuwd dan ten name van de personen of maatschappijen ten faveure van welke zij het laatst waren geregistreerd, tenzij dat eerst transport geschiedt ten name van den nieuwen aanvrager.
2. Dat de vernieuwing van een mijnpacht aan een huurder volgens art. 31 dezer wet, alleen zal geschieden wanneer uit het door hem over te leggen en notariëel geregistreerd contract blijkt, dat de huur nog loopende is of behoorlijk is vernieuwd.
3. Dat wanneer een persoon was vroeger huurder, doch na dien tijd ook is geworden eigenaar van den grond, waarop de mijnpacht ligt en het blijkt, dat hij daardoor zoowel de eigendomsrechten als de minerale rechten in zijn bezit heeft, de vernieuwing zal kunnen geschieden.
4. Dat ingeval een mijnpacht-termijn is afgelopen en men wil bij vernieuwing van dezen mijnpachtbrief, volgens art. 32, de mijnpacht verdeelen, dan zal dit geschieden voor zooveel deelen, als waarvoor aanvraag voor vernieuwing wordt gedaan, in welke verdeelde mijnpachtbrieven de verplichtingen in art. 32 vermeld, moeten voorkomen en mits bij ieder zoodanig verdeelden mijnpachtbrief behoorlijke landmeterskaarten in viervoud worden overgelegd.
5. Dat de verlenging of vernieuwing zal kunnen geschieden van 5 tot 20 jaar, evenals bij een nieuwen mijnpachtbrief, conform art. 29 dezer wet.
6. Dat de mijnpachtbrief zal worden verleend tegen de betaling en op de voorwaarden, thans bij de wet vastgesteld of later vast te stellen.
7. Dat ingeval van verdeling van een nog loopenden mijnpachtbrief van het te verkoopen gedeelte, een nieuwe mijnpachtbrief op grond van een notariëele cessie zal worden uitgereikt, met behoorlijke kaarten, en dat bij aanvraag de oorspronkelijke mijnpachtbrief mede moet worden ingezonden, opdat door den Registrateur van Akten daarop aanteekening van de verdeling kan worden gemaakt, hetgeen tevens ook zal moeten geschieden wanneer een onderdeel van een mijnpacht nader wordt verdeeld.

34. Geen concessien op Gouvernementsgrond zullen in het vervolg verleend worden. Wanneer echter localiteiten worden aangetroffen, waar geen genoegzame voordeelen verbonden zijn aan de bewerking der claims door enkele delvers, of waar de grond, na reeds claims-gewijze bewerkt te zijn, weer verlaten is, zullen zoodanige localiteiten onder mijnpacht uitgegeven kunnen worden aan eenen delver of aan delvers voor een bepaald getal jaren. ten einde ze door middel van machines of op andere wijze te bewerken, en wel op de volgende voorwaarden:

Mijnconcessies op gouvernementsgrond worden niet meer verleend. Uitzondering wat betreft het uitgeven van bepaalde localiteiten in mijnpacht op geproc. gouvernementsgrond.

- a. De uitgestrektheid van stukken gronds onder mijnpacht zal niet minder zijn dan 150 bij 150 treden, noch grooter dan 500 bij 500 treden.
- b. Iedere aanvraag zal gedurende eene maand angeplakt staan ten kantore van den Landdrost van het respectieve district, of zoo de grond staat onder een mijncommissaris, ten kantore van dezen en ook op den aangevraagden grond, en zal moeten bevatten eene volledige omschrijving van den grond, wat aangaat de grootte, de ligging en of hij reeds bewerkt is of niet.
- c. Ieder belanghebbende heeft het recht bezwaren in te brengen tegen de uitgifte onder mijnpacht van een stuk gronds, hetgeen schriftelijk geschieden moet met opgave van de redenen van deze zijne bezwaren, naar wier geldigheid de Landdrost of Mijncommissaris onderzoek zal doen.
- d. Dadelijk na verloop van den tijd van kennisgeving zal de Landdrost of de Mijncommissaris de aanvraag bij de Regeering inzenden met zijn rapport. Keurt de Regeering haar goed, dan zal de mijnpacht verleend worden volgens vorm voorkomend in de schedulen dezer wet.
- e. Voor deze mijnpacht zal een jaarlijksch pachtgeld, telkens vooruit te voldoen, betaald worden berekend naar 10s. per morgen jaarlijks. De mijnpachtbrief zal een zegel moeten dragen ter waarde van vijf ponden (£5).
- f. Mijnpachten kunnen overgemaakt worden op dezelfde wijze en onder dezelfde bepalingen als claims en andere mijnrechten.
- g. Zoo de grond, waarop een mijnpachtbrief verleend werd, niet bewerkt wordt, zal de mijnpachtbrief niet vernieuwd kunnen worden, tenzij dan met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming der Regeering.

Voorwaarden.

h. Zulke andere voorwaarden als de Regeering zal wenschelijk achten.

Mijnpachten op bepaalde localiteiten op privaot geprocl. grond.

35. Wanneer binnen den privaten grond, die als publieke delverij geproclameerd is, localiteiten worden aangetroffen, waar geen genoegzame voordeelen verbonden zijn aan de bewerking der claims door enkele delvers, of waar de grond, na reeds claimsgewijze bewerkt te zijn, weer verlaten is, zal de Regeering het recht hebben op zulke localiteiten mijnpachten uit te geven volgens de bepalingen vervat in de artt. 28, 29 en 31 dezer wet.

Houders van concessies of mijnpachten mogen anderen vergunnen daarop te werken.

36. Aan personen of maatschappijen, die houders zijn van concessien of mijnpachten op private of op Gouvernementsgronden, zal het vrijstaan, zonder verbreking der concessien of mijnpachten, personen te vergunnen op die gronden onder concessie of mijnpacht tot hun voordeel te delven, onder zulke wettige overeenkomsten als genoemde concessionarissen of mijnpachthouders en personen onderling mogen maken; mits ieder persoon, dus delvende, eene licentie uitneemt bij den ambtenaar onder wiens administratie deze grond gelegen is. Op zulk eene licentie zal uitdrukkelijk worden aangeduid op welke mijnpacht of concessie dezelve is aangeleend, terwijl de betaling zal zijn het gewone licentiegeld per claim. De bepalingen omtrent claims zijn in deze van toepassing, behalve die omtrent het terugvallen aan de Regeering, ingeval van wanbetaling der licentiegelden, terwijl verder ook niet de extra licentiegelden volgens art. 89, 2de alinea, behoeven te worden betaald.

Licentie daarvoor noodig.

De twee en een half percent, bedoeld in punt 3 van art. 29, zal niet toegepast worden op die claimhouders.

Kennisgeving van welke vergunning.

De concessie- of mijnpachthouder is verplicht van elke verleende vergunning kennis te geven aan den ambtenaar, onder wiens administratie de bedoelde grond gelegen is. Elke overtreding zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £10 of bij wanbetaling met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Onder wien dergelijke delvers staan.

37. Delvers op geconcessioneerden of mijnpachtgrond zullen staan onder den Mijncommissaris, onder wiens administratie zoodanige grond valt of den naastbijzijnden Mijncommissaris of den Landdrost van hun district, volgens beslissing der Regeering.

Aandeel van den houder der concessie enz. in de volgens art. 36 uitgereikte licenties.

38. De concessionaris of mijnpachthouder, die delvers toelaat op zijn geconcessioneerden of mijnpachtgrond te delven, volgens artikel 36, zal gerechtigd zijn bij het einde van iedere maand van de Regeering te ontvangen drie-vierden van de voor licentien betaalde gelden.

§ 4. PROCLAMATIE EN OPENZETTING ALS
PUBLIEKE DELVERIJ.

39. De Staatspresident heett de macht om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, Gouvernementsgronden, en na overleg, indien mogelijk, met den eigenaar, ook private gronden te proclameeren en open te zetten als publieke delverijen of bij proclamatie aan een reeds geproclameerd veld te hechten.

Staatspresident proclameert een publieke delverij.

Het uitvaardigen van zulke proclamatie van Gouvernements en private gronden zal echter niet plaats vinden dan na publicatie van kennisgeving gedurende zes weken in de «Staatscourant,» zulke kennisgeving zal verder worden aangeplakt, hetzij aan het kantoor van der Mijncommissaris, binnen wiens jurisdictie de gezegde gronden gelegen zijn, of aan het kantoor van den naastbijzijnden Landdrost.

Publicatie van 't voornemen om te proclameeren.

De proclamaties van Gouvernements en private gronden zullen echter, na het verstrijken van de kennisgeving bovenbedoeld, minstens 30 (dertig) dagen te voren moeten gepubliceerd zijn in de «Staatscourant», vermeldende dag en datum van openzetting.

Publicatie der proclamatie vóór inwerkingtreding.

In het vervolg zal geen privaat of Gouvernementsgrond, door proclamatie tot eene publieke delverij verklaard, beschikbaar zijn voor het afpennen van claims, voor dat de proclamatie op den te worden geproclameerden grond is afgelezen, alwaar dan ook voor de eersten maal de licenties zullen worden uitgereikt.

Voorlezing der proclamatie.

De Regeering waarborgt niet de aanwezigheid in betaalbare hoeveelheid van edelgesteenten of edele metalen op geproclameerde delverijen.

Reg. waarborgt niet de aanwezigheid v. edele metalen.

40. Zoolang een eigenaar niet zelf prospecteert, of daartoe aan anderen geene vergunning heeft gegeven, zal de Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, geene macht hebben zijn grond te proclameeren tot eene publieke delverij of prospecteerveld, noch zal iemand anders hem kunnen dwingen zijn grond te laten prospecteeren.

Wanneer eigenaar de proclamatie van zijn grond kan beletten.

41. De Regeering zal aan den eigenaar van de plaats of het stuk gronds, welke zij wenscht open te zetten tot publieke delverij of prospecteerveld, drie maanden vóór de proclamatie van openzetting geschiedt, kennis geven in de *Staa'scourant* van haar voornemen, ten einde den eigenaar in staat te stellen zijn eigenaarsclaims volgens art. 48 en zijn mijnpachtbrief uittenemen en zijn werf-, bouw- en zaailanden te bepalen volgens art. 55.

Kennisgeving aan eigenaar van voorgenomen proclamatie.

42. Voordat de proclamatie tot eene publieke delverij plaats vindt, zullen alle private gronden behoorlijk worden opgemeten en in kaart gebracht, welke kaarten volgens wet moeten zijn goedgekeurd. De lijnen tusschen

Opmeten en in kaart brengen van gronden vóór proclamatie.

de bakens zullen eveneens eerst door een behoorlijk geadmitteerd landmeter moeten zijn afgebakend volgens art. 44.

Alle tot publieke delverrij te worden geproclameerde Gouvernementsgronden zullen eveneens worden opgemeten en in kaart gebracht, waar mogelijk vóór de proclamatie. De lijnen tusschen de bakens zullen echter in ieder geval door een geadmitteerd landmeter, volgens art. 44, moeten zijn afgebakend.

Reg. kan private gronden doen opmeten als eigenaar in verzuim is.

Indien te worden geproclameerde private gronden, binnen drie maanden na datum der kennisgeving daartoe, niet van wege den eigenaar dier gronden zijn opgemeten, en de kaarten ten kantore van den Landmeter-Generaal zijn ingezonden, zal de Regeering het recht hebben de opmeting op kosten van den eigenaar te laten doen.

Grootte en constructie der bakens.

43. Alle hoekpunten van alle opgemeten geproclameerde gronden zullen worden aangegeven met solied gemetselde vierkante bakens, vier voet hoog, eene kennisgeving dragende, waarop de naam en het nummer van de plaats, overeenstemmende met de registers van den Registrateur van Akten, benevens het officiële nummer van het baken, zullen voorkomen.

Tusschenbakens.

44. De zijden van alle opgemeten geproclameerde gronden, plaatsen, gedeelten van plaatsen, afdelingen van geproclameerde publieke delverrijen zijnde, zullen, behalve waar natuurlijke grenzen bestaan, op duidelijk zichtbare afstanden worden aangegeven met ronde gemetselde tusschenbakens, drie voet hoog, en ook als het Hoofd van Mijnwezen in overleg met den Landmeter-Generaal zulks noodig acht waar de aard van den grond zulks toelaat, met eene voor, ten minste 6 duim diep. De afstanden van zoodanige bakens van elkander, zullen niet minder zijn dan één duizend (1000) treden.

Wie de bakens opricht en de kosten daarvan draagt.

45. Het oprichten der bakens, bedoeld in artt. 43 en 44, zal op Staatsgronden geschieden door de Regeering op kosten van den Staat. Ingeval van private gronden zal door de Regeering, binnen zeven dagen nadat de Staatspresident besloten heeft die gronden onder deze wet te proclameeren, schriftelijk kennis worden gegeven aan den eigenaar, om de bakens op te richten; voldoet de eigenaar binnen zes weken na datum van deze kennisgeving niet hieraan, dan zal de Regeering, na aanvraag van behoorlijke tenders, de bakens voor rekening van den eigenaar doen oprichten.

Verzuim van den eigenaar om bakens op te richten.

Maximum aantal vergunningsclaims.

46. Een aantal van niet meer dan zestig claims kan door een eigenaar van een plaats van 2000 morgen of minder als vergunningsclaims aan andere personen worden toegekend en uitgegeven vóór de proclameering van zoodanige plaats of stuk grond onderworpen aan de gewone licentie na proclamatie.

Van elke honderd morgen, dat de plaats of het stuk grond grooter is dan 2000 morgen heeft de eigenaar het recht om twee claims meer uit te geven onder dezelfde voorwaarden, als in de voorgaande alinea bepaald.

47. De ontdekker van betaalbaar edel metaal of edelgesteente op private plaatsen of Gouvernementsgronden, ten minste zes mijlen verwijderd van eene reeds bewerkte localiteit, zal bij proclameering van zoodanige plaats of grond, gerechtigd zijn tot het hebben en afbakenen van zes claims, hetzij rif of alluviaal, die genoemd en geregistreerd zullen worden als «zoekersclaims.» Bovendien zal hij zonder licentie daarop mogen werken, zoolang als hij daarvan eigenaar blijft. Ontdekkersclaims.

48. Wenscht de Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, eene plaats of stuk grond of een deel daarvan te proclameeren of open te zetten, dan zal de eigenaar het recht hebben zich vóór delvers (de zoeker die het edel metaal of edelgesteente gevonden heeft, uitgezonderd) zijn eigenaarsclaims af te bakenen. Eigenaarsclaims.

De eigenaar of eigenaren van een geproclameerde plaats of plaatsen zal of zullen gerechtigd zijn voor zich zelve een aantal claims, hetzij rif of alluviaal, die «eigenaarsclaims» zullen genoemd worden, af te bakenen, nl. voor een stuk grond van 50 morgen of daar beneden één claim, voor een stuk grond van 50 tot 200 morgen twee claims, en voor elke 250 morgen daarboven één claim meer met een maximum van 10 claims voor een plaats, en onder licentie te houden nadat de zoeker, die het betaalbaar edel metaal of edelgesteenten heeft gevonden, zoekersclaims afgebakend heeft. Na deze afbakening van zoekers-, vergunnings- en eigenaarsclaims zullen delvers voor zich zelve claims kunnen afbakenen volgens wet.

Rangorde in de afbakening v. claims.

49. De zoeker, die volgens artikels 26 en 47 dezer wet, betaalbaar edel metaal of edelgesteente vindt, zal zijne rechten niet verliezen door de onwilligheid van de Regeering om den grond te proclameeren tot eene publieke delverij of dien bij proclamatie aan een reeds geproclameerde plaats of delverij te hechten.

Ontdekker behoudt zijn recht ondanks weigering der Reg. om te proclameeren.

50. De houder van een «prospecteerlicentie» zal dadelijk nadat op zijn rapport onderzoek is gedaan en omtrent de betaalbaarheid van edel metaal of edelgesteente in de door hem ontdekte gronden door de Regeering is beslist, gelijk in het voorgaande artikel is bepaald, alle rechten van eenen gewonen delver genieten, boven en behalve zijn bijzonder recht als zoeker en deze rechten zal hij hebben op private gronden, al worden deze niet tot publieke delverij geproclameerd.

Wanneer houder v. prospecteerlicentie de rechten geniet van een delver.

Gebruik van water schriftelijk te regelen.

Hij zal in dat geval om zijne claims te kunnen bewerken, gerechtigd zijn tot het gebruik van water op de plaats aanwezig, zooals tusschen hem en den eigenaar van de plaats schriftelijk zal zijn overeengekomen.

Wanneer dit artikel niet van toepassing is.

Dit artikel zal niet van toepassing zijn, wanneer een grondeigenaar iemand speciaal huurt om voor hem onderzoekingen te doen of ook wanneer er een afzonderlijk accord gemaakt wordt vóór het verleenen van de schriftelijke vergunning, in artikel 26 vermeld, waarbij de zoeker, ten einde de schriftelijke vergunning te bekomen, schriftelijk afziet van de voordeelen van dit artikel.

Aandeel van den eigenaar in de licenties.

51. De eigenaar van den privaten geproclameerden grond, waarop delvers- en prospecteerlicenties uitgereikt worden, zal de helft van de opbrengst der delvers- en prospecteerlicenties maandelijks ontvangen.

Van de opbrengst van standlicenties komt drie vierde gedeelte den eigenaar en één-vierde gedeelte de Regeering toe. Deze bepaling is niet van toepassing in gevallen waar reeds contracten bestaan tusschen de Regeering en den eigenaar.

De rekeningen voor al deze gelden zullen steeds worden uitgemaakt op naam van den eigenaar, en de gelden ook in geval van verhuring, slechts aan den eigenaar of zijn gevolmachtigde worden uitbetaald.

Grootte van de mijnpacht.

52. Van de private gronden of plaatsen voor openzetting tot publieke delverij gepubliceerd, zal de mijnpachtbrief moeten worden uitgereikt tot één-tiende gedeelte van de grootte dier plaats of stuk grond.

Bij het opmeten van grond voor mijnpachtbrieven zal niet alleen mogen genomen worden het rif in zijne lengte, maar zal de verhouding hoogstens moeten wezen van breedte tot lengte als van een tot twee.

Wanneer en onder welke voorwaarden dorpsgronden en kleurling locaties kunnen worden geproclameerd.

53. Wanneer door ingezetenen of wanneer door bewoners eener locatie per memorie verlangd wordt dat dorpsgronden of kleurlingen-locaties geheel of gedeeltelijk zullen worden opengesteld, en zulks aan den Staatspresident wenschelijk en uitvoerbaar voorkomt, zal hij de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, deze gronden hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk open te zetten voor zoekers of te verklaren tot publieke delverij onder de bepalingen, neergelegd in deze wet voor Gouvernementsgronden met dien verstande echter:

Dat geen rechten om op dorpsgronden te prospecteeren of te delven zullen worden verleend, tenzij hiertoe aanzoek wordt gedaan door minstens twee derden van de burgers en ingezetenen van een dorp.

Dat geen rechten als boven zullen worden verleend, tenzij de dorpsgronden van eenigerlei dorp van genoeg-

zame grootte zijn om te dien aanzien geene belemmering te veroorzaken in de behoeften van veeweide.

Dat alle wegen en paden, leidende naar het dorp, onbelemmerd zullen moeten blijven.

Dat geene boomen of ander houtgewas zullen worden gebruikt of weggevoerd voor de ten uitvoerlegging van de te verleenen rechten.

Dat geen inbreuk zal worden gemaakt op eenigerlei bestaande rechten op den toevoer en het gebruik van water, hetzij voor publieke of private doeleinden, en zulke inbreuk zal gestraft worden volgens de strafbepalingen van art. 150.

Dat alle regelen en voorschriften ten opzichte van publieke delverijen op Staatsgronden, zooals neergelegd in de thans gewijzigde wet no. 8, 1885, voor zoover die bestaanbaar zijn met het zoeken en delven op dorpsgronden, zullen worden in acht genomen.

Dat van de netto opbrengst der delverijen een zeker gedeelte, nader door den Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, te bepalen, zal worden aangewend ten behoeve en ter verbetering van het dorp.

De Staatspresident zal de macht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, in overleg met het Hoofd van Mijnwezen zoodanige verdere bepalingen te maken als tot het regelen der zaken noodig mogen zijn, mits niet in strijd met de bovenstaande regelen of beginselen.

54. Wanneer een kapitein met zijn raad verlangt, dat op de locatie, die hij met zijn volk bewoont, onderzoekingen worden ingesteld naar de aanwezigheid van edelgesteenten en edele metalen, dan kan hij bij de Regeering aanzoek doen zulks te doen plaats hebben door blanke personen.

De personen, door den kapitein en zijn raad daartoe voorgedragen, zullen in de eerste plaats de consideratie der Regeering genieten. Acht de Regeering het wenschelijk andere personen te autoriseeren, zoo kan zulks geschieden zonder opgaaf van redenen; uitgezonderd zij, wier plaatsen door de Regeering onteigend werden ten behoeve van uitbreiding der locatie, aan wie het voorkeurrecht zal worden verleend.

De Regeering zal doen aanwijzen aan den persoon of aan de personen, door haar geautoriseerd, welk gedeelte der locatie voor prospecteeren beschikbaar is gesteld.

Wanneer het blijkt door het prospecteeren, dat er betaalbare edelgesteenten of edele metalen gevonden worden binnen zoodanige locaties, zal de Staatspresident het recht hebben om, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, deze gronden, hetzij geheel, hetzij

Verdere bepalingen omtrent het delven en zoeken in kleur-ling locaties.

gedeeltelijk, te verklaren tot publieke delverijen, onder de bepalingen neergelegd in deze wet voor gouvernementsgronden, met dien verstande echter:

1. Dat aan den kapitein en zijn volk het recht van veeweiden zal worden gelaten;
2. Dat hunne kralen en landerijen zullen worden uitgesloten en niet zullen mogen worden belemmerd, dan met hunne toestemming;
3. Dat voor hunne gezinnen en hun vee genoegzaam water zal worden gelaten;
4. Dat aan den persoon of personen door de Regeering geautoriseerd tot prospecteeren, wanneer zij voldoende bewijs leveren voor de betaalbaarheid der gronden, eene mijnpacht, onder de bepalingen dezer wet zal kunnen worden toegekend, de grootte te worden bepaald in overleg met den Superintendent van Naturellen en met het Hoofd van het Mijnwezen, maar in geen geval grooter dan het maximum, bepaald voor private gronden bij art. 52 dezer wet, gerekend naar het aantal open te verklaren morgen;
5. Dat aan de kapiteins en hun volk, welke de locaties gratis van het Gouvernement ontvangen hebben, eene compensatie zal worden toegekend, berekend naar het vierde der opbrengst van de licentie- en mijnpachtgelden;
6. Dat aan de kapiteins en hun volk, welke de locatiegronden, ten deele of geheel, voor eigen rekening hebben verkregen, eene compensatie zal worden toegekend, berekend naar het derde van zoodanige opbrengst;
7. Aan de Regeering wordt de macht gelaten zulke bepalingen te maken, aangaande het toe te kennen gedeelte van licenties en mijnpachtgelden aan Moshette en de met hem gelijkstaande kafferkapiteins, als haar goedgeunkt.

Overleg van de Reg. met den eigenaar om te bepalen waar het delven verboden is.

55. Waar private gronden tot publieke delverij geproclameerd of bij proclamatie aan reeds geproclameerde velden gehecht, of voor zoekers beschikbaar gesteld worden, zal de Regeering, eerst met den eigenaar moeten overleggen indien mogelijk om te bepalen op welke plekken grond, zooals bebouwde plekken, werven, tuinen, begraafplaatsen, kralen, landerijen en waterleidingen in de nabijheid daarvan, het verboden zal zijn te zoeken en te delven

Genoegzaam water moet den eigenaar over blijven.

56. Onder alle omstandigheden zal er genoegzaam water vrij blijven ten gebuik van den eigenaar, zijn gezin, zijn vee en voor de besproeiing van alle tijdens de proclamering bestaande tuinen en landerijen,

en voor de bewerking van mijnpachten, onder de bepalingen dezer wet verleend.

De hoeveelheid van het hiervoor benoodigde water zal vóór de proclamering tot publieke delverij, of zoo spoedig mogelijk daarna, op last van het Hoofd van het Mijnwezen worden gemeten, en door hem binnen negen maanden na proclamatie worden vastgesteld. Daarna mag dit water, alzoo gemeten, door den eigenaar ook voor andere doeleinden worden gebruikt of afgestaan.

Het overige water en het water dat niet aldus wordt gebruikt, zal steeds vrij moeten alloopen. Het gebruik daarvan zal worden geregeld door de wettige autoriteiten, volgens de bepalingen dezer wet.

Huurders, servituuthouders of andere gerechtigden tot water, behouden het recht op dat water, voor zover zij daarvan tijdens de proclamering gebruik maken voor de doeleinden in de eerste alinea gemeld, en nadat de hoeveelheid daarvan zal zijn vastgesteld door het Hoofd van het Mijnwezen, zulke vaststelling te geschieden binnen 3 maanden na proclamatie. Te dezen aanzien gelden ook de bepalingen der tweede alinea van dit artikel.

57. Verder zal de Regeering het recht hebben te eischen van den eigenaar of zijn plaatsvervanger, dat deze gronden voor occupatie behoorlijk worden omheind en in kaart gebracht, binnen een tijd door de Regeering te bepalen, welke tijd echter niet korter zal mogen zijn dan drie maanden.

Indien daaraan binnen den gestelden tijd niet wordt voldaan, zal de Regeering het recht hebben zulks te doen op kosten van den eigenaar of zijn plaatsvervanger.

58. Op de private gronden in dit artikel bedoeld, zal de Regeering het recht hebben, zolang de proclamatie duurt, om zonder betaling zulke plekken gronds te bezetten en te bebouwen als noodig zullen zijn voor kantoren en andere publieke gebouwen, voor het neerwerpen van vuilnis, voor begraafplaatsen en voor andere algemeene belangen. Zoodanige plekken gronds zullen, indien mogelijk, in overleg met den eigenaar, door den Mijncommissaris op kosten van den Staat, worden afgebakend en door een bevoegden landmeter in kaart gebracht.

De gebouwen, bedoeld in de vorige alinea, zullen het eigendom blijven van den Staat.

59. Op private geproclameerde plaatsen zullen, twee jaren na de proclamatie derzelve, stukken gronds mogen uitgegeven worden voor tuinen en plantages, op zulke plekken alwaar het gebleken is, dat er geen goudhoudende riffen of alluviale depositas aanwezig zijn, en wel onder de volgende voorwaarden:

Bepaling der hoeveelheid water.

Regeling van het gebruik van het overig water.

Rechten van huurders enz. op 't gebruik van water.

Regeering kan omheining eischen.

Regeering heeft 't recht kantoren op den geprocl. grond te bouwen.

Uitgifte van grond voor tuinen en plantages.

1. De uitgifte van zulke gronden geschiedt op aanvraag van den eigenaar, onder zulke voorwaarden als deze mocht vaststellen, door de Regeering, na onderzoek door den betrokken Mijncommissaris en op voordracht van het Hoofd van het Mijnwezen.
2. Indien het later mocht blijken dat er goudhoudende riffen aanwezig zijn, zal dat gedeelte waar die riffen doorgaan, uitgegeven worden op de gewone wijze, met dien verstande, dat indien er schade gedaan wordt aan tuinen of plantages, zoodanige schade uitbetaald worde door den licentiehouders of houders naar taxatie, door arbiters te worden vastgesteld.

Idem.

60. Wanneer stukken gronds volgens het voorgaande artikel uitgegeven zijn voor tuinen en plantages zullen zulke stukken gronds voor geen ander doel mogen worden gebruikt.

Bepalingen omtrent het aanleggen van dammen, buizen, enz.

61. Waar op de verschillende geproclameerde delverijen een persoon of maatschappij, houder van claims of mijnpacht, wenscht aan te leggen een dam voor het verzamelen van tailings of regenwater (mits niet uit een bestaanden waterloop of fontein), een buis, pijp of andere geleiding, tot het brengen van water naar zijn of hare machine-standplaats, of een weg tot het vervoeren van kwarts of stoffen van de claims of mijnpacht naar de machineplaats, hetzij voor gewone door trekdieren getrokken wagens, of wel door zoogenaamde langs rails bewogen truckwagens, mits deze niet door stoom of electriciteit worden voortbewogen, zal de Mijncommissaris daartoe vergunning kunnen geven.

Indien zoodanige watergeleidingen, gewone wegen of truckwegen over claims, mijnpachten, waterleidingen, straten, spoorwegen, tramwegen of standplaatsen van andere personen gaan, dan zal de applicant, om de noodige vergunning voor den aanleg en de exploitatie daarvan te verkrijgen, eene schriftelijke aanvraag daartoe moeten doen bij den betrokken Mijncommissaris. Deze aanvraag zal gedurende eene maand worden gepubliceerd in de *Staatscourant*, en in een der plaatselijke couranten, door en op kosten van applicant, ter kennisname van partijen, die hunne bezwaren en aanspraken om compensatie bij den betrokken Mijncommissaris binnen dien tijd moeten inzenden. Eenig persoon, zoodanige watergeleidingen, dammen, wegen, enz., aanleggende over claims, mijnpachten, enz., zonder daartoe het verlot van den Mijncommissaris te hebben verkregen, zal gestraft worden met eene boete van £10 niet te boven gaande, of bij wanbetaling met gevangenisstraf zes weken

niet te bovengaande, onverminderd echter het recht van den eigenaar of de eigenaren van de oppervlakte tot schadevergoeding. Het bedrag dezer compensatie zal door twee arbiters worden bepaald. Een hunner zal gekozen worden door den aanvrager en de ander door de belanghebbende partij. Bij verschil der arbiters zal de Mijncommissaris optreden als eindbeslissers, wiens eindbeslissing dadelijk aan het Hoofd van Mijnwezen zal worden toegezonden ter overlegging aan de Regeering. Wanneer die eindbeslissing binnen een maand van af den dag van ontvangst der stukken ten Gouvernementskantore door de Regeering niet wordt afgekeurd, zal dezelve beschouwd worden als te zijn bekrachtigd. Indien geene bezwaren worden ingediend, zal de Mijncommissaris het recht hebben zoodanige aanvraag toe te staan. Worden er wel bezwaren ingediend, dan zal hij daaromtrent beslissen en van zoodanige uitspraak zullen de betrokken partijen in appèl kunnen komen bij het Hoofd van Mijnwezen, wiens uitspraak finaal zal zijn.

62. De Regeering zal bij speciale overeenkomst vergunning kunnen verleenen tot het aanleggen van geleidingen voor het overbrengen van electriche stroomten ten dienste van de mijnen en mijnwerken.

Reg. kan overeenkomst sluiten voor 't leggen van electr. geleidingen.

63. Een terrein eenmaal tot eene publieke delverij of deel daarvan verklaard, zal noch geheel, noch gedeeltelijk kunnen gesloten worden, dan alleen wanneer het aantal delvers binnen de grenzen van zoodanig deel dat aangevraagd of voorgesteld wordt om gesloten te worden, minder is dan een getal, berekend naar één persoon op iedere twintig morgen, mits altijd het sluiten van zulken geproclameerden grond de rechten en aanspraken niet zullen aandoen op machine-standplaatsen, gruis (tailing) ligplaatsen, waterrechten of andere bezit-rechten, te voren verkregen.

Sluiting van een delverij.

In geval van sluiting van een publieke delverij of deel daarvan, zal daarvan 6 maanden vooraf kennis worden gegeven in de *Staatscourant* en minstens éénmaal per maand in een lokaal blad, zoo er een is, in het laatste geval op kosten van den aanvrager. Een schetskaart van de delverij of plaats of gedeelte daarvan, waarvan de herroeping aangevraagd is geworden, zal ter inzage liggen ten kantore van den Mijncommissaris gedurende het tijdperk van die zes maanden. Alle objecties, gedurende die zes maanden ingediend, zullen op den laatsten dag van dien termijn, of, als die dag op een Zon- of feestdag valt, den dag daarna, gehoord worden. Voorts zal voor de voortzetting van den arbeid van hen wier claims nog niet uitgewerkt zijn, behoorlijk zorg gedragen worden of compensatie verleend. Het

Kennisgeving van het voornemen tot sluiting.

Indiening van objecties tegen sluiting.

Compensatie.

bedrag van zoodanige compensatie te bepalen bij onderlinge overeenkomst, tusschen de Regeering en belanghebbenden en ingeval zij niet kunnen overeenkomen, bij wijze van arbitrage.

§ 5. EXPLOITATIE VAN CLAIMS ONDER LICENTIE.

Delverslicentie.

64. Elk meerderjarig blank persoon van het mannelijk geslacht, die zich onderwerpt aan de wetten des lands en aan den ambtenaar belast met de uitreiking van de in dit artikel bedoelde licenties, en de kwitantie of het certificaat overlegt dat hij zijn persoonlijke belasting volgens wet over het loopende jaar heeft betaald, zal het recht hebben op twaalf delverslicenties om op een publick veld te delven of te mijnen naar edele metalen of edele gesteenten; op eene claim voor iedere licentie, te verkrijgen tegen betaling van twintig shillings per maand per licentie. Deze licentie van twintig shillings zal echter slechts kunnen geëischt worden voor claims waarop reeds machinerie opgericht en in werkende orde is: of indien onverschillig waar reeds gebruik gemaakt wordt van machinerie voor het vergruizen van kwarts van die claims afkomstig. Waar in andere gevallen de mijncommissaris het uitnemen van een delverslicentie gelast, zal daarvoor slechts vijftien shillings per maand betaald behoeven te worden. Ook heeft ieder persoon als bovenbedoeld, mits voldoende aan dezelfde voorwaarden, het recht twaalf prospecteerlicenties te verkrijgen die hem het recht zullen geven onderzoekingen te doen op Gouvernements gronden, gelegen binnen de jurisdictie van den ambtenaar, die de licenties uitrekt en tot onderzoek door de Regeering beschikbaar gesteld of op private gronden in overeenstemming met de bepalingen dezer wet. Voor iedere licentie om te prospecteeren op private gronden zal betaald moeten worden vijf shillings per maand en op Gouvernements gronden twee shillings en zes pence per maand, behalve een zegel van 1s. 6d. per claim voor de eerste maand bij ieder geval van afpenning of uitneming van claimlicenties.

Prospecteerlicenties

Prospecteer claims bij proclamatie.

65. Wordt onder deze wet een terrein bij proclamatie tot publieke delverij verklaard, zoo zal de persoon of zullen de personen, die onder prospecteerlicentie zich prospecteerclaims op dat terrein heeft of hebben afgebakend, gerechtigd zijn zoodanige claims te blijven behouden, mits aan deze wet voldaan worde.

Regelen voor 't afbakenen van claims bij proclamatie.

66. Ten aanzien van het laten afbakenen en daarna houden van delvers- of prospecteerclaims door middel van een procuratiehouder, gelden de volgende regelen:

Wie procuratie kunnen geven.

a. Mannelijke en vrouwelijke personen, in het binnenland gevestigd, zullen door een procuratie-

houder delvers- of prospecteerclaims kunnen laten afbakenen en daarna houden, mits in geval zij gehuwde vrouwen zijn, bijgestaan door den echtgenoot, en in geval zij minderjarigen zijn, bijgestaan door en door tusschenkomst van ouder of voogd.

Meerderjarige mannelijke personen, handelende namens zichzelf of als echtgenoot ouder of voogd, zullen bij hunne procuratie moeten overleggen de quitantie of het certificaat vermeld in art. 64.

- b. Ieder persoon, die een claim of claims wil afpennen of laten afpennen onder procuratie, moet die procuratie laten certificeeren door den veldkornet of ass. veldkornet van zijne wijk, onder overlegging van quitantie van betaalde belasting voor het loopende jaar.

Procuratie moet gecertificeerd zijn door een veldkornet.

Die ambtenaar zal verder moeten certificeeren, dat de houder der procuratie op zijn veldkornetslijst staat ingeschreven, hem bekend is als inwoner zijner wijk en gehoorzaam aan de wetten des lands.

Ingeval zulk een persoon ook procuraties uitneemt voor zijne vrouw en kinderen, zal de veldkornet of ass. veldkornet moeten certificeeren, dat de opgaven van den houder correct zijn. Zoo hij aan de waarheid der opgaven van den houder der procuraties twijfelt, kan hij eischen dat de waarheid der procuraties onder eede worde bevestigd.

Opgeene procuratie van een persoon zullen meer dan 12 claims worden afgepend, terwijl voor kinderen beneden den leeftijd van 16 jaren dit aantal wordt teruggebracht tot 6.

Ieder mannelijk kind van 16 jaar of daarboven heeft het recht om 12 claims af te pennen of te laten afpennen, mits de veldkornet of ass. veldkornet van zijn wijk certificeert, dat hij op zijn veldkornetslijst is ingeschreven, hem bekend is als inwoner zijner wijk en gehoorzaam aan de wetten des lands.

Ongehuwde vrouwelijke personen kunnen niet meer dan zes claims afpennen of laten afpennen. Weduwen zullen ook het recht hebben om 12 claims af te pennen of te laten afpennen.

Alle personen in dit artikel vermeld, die onder de wetten des lands geen persoonlijke belasting betalen, zullen een certificaat moeten overleggen dat hun vader, voogd of echtgenoot

zijn persoonlijke belasting voor het loopende jaar betaald heeft. Personen in dit artikel genoemd, die niet onderhevig zijn aan persoonlijke belasting en ook niet bijgestaan zijn door vader, voogd of echtgenoot, zullen hiervan een certificaat van hun veldkornet of ass. veldkornet moeten overleggen voor de doeleinden van dit artikel.

De veldkornet of ass. veldkornet zullen voor het teekenen van het certificaat en het nagaan zijner boeken een zegel van één shilling op elk certificaat plakken, te betalen door den procuratiehouder, waarvan hem maandelijks 6d. voor elk certificaat zal uitgekeerd worden door het Gouvernement. De veldkornet of ass. veldkornet, die moedwillig onjuiste opgaven als correct en juist certificeert, zal gestraft worden met gevangenisstraf van 3 maanden niet te bovengaande, met of zonder harden arbeid.

Buitenlandsche procuraties.

c. Meerderjarige mannelijke personen, in het buitenland gevestigd, zullen door een procuratiehouder delvers- of prospecteerclaims kunnen laten afbakenen en daarna houden, mits de akte van procuratie notariëel is opgemaakt en behoorlijk gelegaliseerd, en deze procuratie behalve het gewone zegel van 1s. 6d. een zegel dezer Republiek van 1 pond (£1) draagt.

Dit zegel zal jaarlijks moeten worden vernieuwd en is voor elke procuratie door dienzelfden persoon op eenig goudveld dezer Republiek gebruikt, geldig voor dat jaar.

De procuratiehouder kan daarvoor kwitantie of duplicaat-kwitantie verkrijgen van den ambtenaar die het zegel op de eerste procuratie van dien procuratiegever voor dat jaar heeft vernietigd.

Geene vrouwen of minderjarigen in het buitenland gevestigd, zullen door een procuratiehouder delvers- of prospecteerclaims kunnen laten afbakenen.

Afpenning op alluviale velden.

67. De artikelen 64 tot en met 66 zullen niet van toepassing zijn op alluviale goudvelden wat betreft procuraties, alwaar een persoon niet meer dan een claim zal kunnen afpennen op zijn naam.

Delver gerechtigd tot alluviale en rifclaim.

68. Ieder gelicentiëerd delver zal gerechtigd zijn op elke geproclameerde plaats onder zijne licenties eene alluviale claim en zooveel rifclaims als bepaald in artikelen 64, 65 en 66 van deze wet te houden. Het zal hem evenwel vrijstaan een aantal claims van andere gelicentiëerde claimhouders te koopen; hij zal in dat

geval voor elke claim een delverslicentie moeten houden, tenzij de Mijncommissaris vooralsnog een prospecteerslicentie voldoende acht.

Wanneer de gezamenlijke claimhouders van een geamalgameerd blok hunne respectieve aandelen voor het doel van dit artikel bij den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk tegen betaling van vijf ponden (£5) hebben laten registreeren, zal elk hunner vrij zijn om opnieuw een claim af te bakenen of daarop opnieuw procuratie te geven.

Wanneer hij opnieuw mag afbakenen.

Eenzelfde procuratie zal slechts eenmaal mogen worden gebruikt en bij uitreiking der licenties aan den licentiehouder worden teruggegeven, na vernietiging der zegels, aantekening van het nummer der eerste licentie daarop verleend, alsmede het nummer van het register van registratie en aantekening op de procuratie dat deze voor geene andere claim meer zal kunnen worden gebruikt.

Procuratie slechts eenmaal te gebruiken.

Aan den ontdekker van betaalbare goudriffen op en in geproclameerde publieke delverijen en op prospecteervelden, zullen 12 claims toegekend worden zonder procuraties, doch wel onder eene belasting van 6s. 6d. per claim voor de eerste maand en daarna de gewone licentie.

Ontdekker heeft recht op 12 claims zonder procuratie.

69. Indien op een quartzrifclaim ook alluviaal goud wordt gevonden en ontgonnen, zal voor zoodanige claim een dubbel bedrag aan licentiegeld worden betaald.

Wanneer 't dubbele licentiegeld betaald moet worden.

70. De registratie van een of meer zoekersclaims zal geschieden door een Mijncommissaris, wanneer de ontdekte edel metaal of edelgesteente houdende grond binnen de grenzen van zijn veld ligt, of anders door den Landdrost van het district waarin genoemde grond gelegen is.

Registratie van zoekersclaims.

71. Delvers of prospecteerders, zijnde houders van aan elkander grenzende claims ten getale van niet meer dan twaalf, die hunne claims wenschen te vereenigen, zullen gemelde claims als vereenigd kunnen laten registreeren met alle waterrechten aan zulke claims behoorende, op aanvraag ten kantore van den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk.

Amalgamatie van claims.

Bij registratie zal klaar en duidelijk het aandeel van iederen delver of prospecteerder moeten omschreven worden.

Bij verleening van certificaat van zulke vereeniging, onder zegel van twee pond (£2), zullen de houders der vereenigde claims de gewone voorrechten genieten, bij desbetreffende regulaties op de velden, waar zij gelegen zijn.

De amalgamatie van claims vervalt niet door de verandering der licenties.

Zegel op applicatie voor mijnpacht enz.

72. Iedere aanvraag om mijnpacht, recht van waterleiding, bescherming, vereeniging van claims en andere dergelijke aanvragen zullen zegels moeten dragen ter waarde van vijf shillings.

Wanneer afpenning verboden is.

73. Het afpenning van claims tusschen zonsondergang en zonsopgang is verboden, evenals het afpenning op Zondagen en bij de wet erkende Christelijke feestdagen.

Het afpenning op zulke verboden tijden zal beschouwd worden als onwettig, niet erkend worden en geen recht hoegenaamd geven.

Inlevering v. schets-kaart.

74. Ieder eigenaar van een claim of van een gemalgemeerd blok, onder prospecteer-licentie gehouden, of van eene alluviale delversclaim of blok claims, zal verplicht zijn binnen eene maand na datum der eerste licentie bij den betrokken Mijncommissaris, Verantwoordelijken klerk of Landdrost, eene schets in te leveren van de ligging der claims of blokken, en onder teekend door den persoon, die de opname heeft verricht.

Verplichte inlevering van Landm.-kaarten van delversclaims.

75. Ieder houder van een rifclaim of een gemalgemeerd blok rifclaims onder delvers-licentie, zal verplicht zijn binnen zes maanden na den datum der eerste licentie, bij den betrokken Mijncommissaris, Verantwoordelijken klerk of Landdrost goedgekeurde landmeterskaarten in drievoud in te leveren van eene opmeting van zijn grond, door een landmeter gedaan, en vervaardigd op zoodanige schaal als door den Landmeter-Generaal zal worden bepaald.

Zoodanige opmeting moet aantoonen alle werken, gebouwen, tramlijnen, wegen, voetpaden, machinestandplaatsen en de plaatselijke gesteldheid van den grond, en moet door driehoeksmeting of andere meting aangesloten zijn met zoodanige vaste punten of blijvende bakens van eene andere opmeting, als de Landmeter-Generaal zal bepalen of op zoodanige andere wijze als de Landmeter-Generaal zal voldoende achten om nauwkeurig de plaats te bepalen.

Deze kaarten zullen ten Landmeter-Generaalskantore worden onderzocht en goedgekeurd.

Publicatie van de indiening der kaarten ter goedkeuring.

De Landmeter-Generaal zal vóór de kaarten door hem worden geteekend, in de *Staatscourant* door eene kennisgeving bekendmaken, dat deze kaarten zijn ingezonden en dat zij door hem zullen worden geteekend indien binnen den tijd van een maand na datum van publicatie geen protest daartegen is gelegd.

Protest.

Wanneer protest wordt gelegd zal dit binnen den tijd van een maand moeten worden opgevolgd, bij gebreke waarvan de kaart door den Landmeter-Generaal zal worden geteekend als ware geen protest daartegen ingekomen.

Omtrent kaarten, reeds vroeger onder dit artikel

goedgekeurd en hierna goed te keuren, zullen dezelfde bepalingen omtrent rechtsgeldigheid gelden, als vastgesteld in art. 113.

76. De bepalingen van art. 75 zullen ook gelden ten aanzien van de delversclaims, afgepend vóór het in werking treden dezer bepaling en voor deze claims zal de termijn van inzending van kaarten zijn zes maanden na het in werking treden daarvan.

Art. 75 ook van kracht voor delversclaims, afgepend vóór deze wet.

77. De termijn van inzending van de kaart bedoeld bij artikel 75, zal door het Hoofd van het Mijnwezen om gegronde redenen kunnen worden verlengd.

Verlenging van den termijn v. inzending

78. De opmeting en opname van claims of blokken van claims voor de inwerkingtreding van bovengenoemde bepaling, zal geschieden volgens de bakens of pennen op dat tijdstip opgericht zijnde.

Wijze van opmeting van claims, vóór deze wet afgepend.

Indien door de opmeting blijkt, dat er te veel grond is, dan zal de houder van zulke claims of zulk blok gerechtigd zijn den geheelen grond te behouden, mits hij voor den grond, die er te veel is, eene afzonderlijke licentie uitneme, die berekend zal worden volgens de oppervlakte van den grond en waarop eene som zal betaald worden van den prijs van eene gewone delverslicentie voor elke oppervlakte gelijk aan die van een delversclaim of grooter dan de helft daarvan, en voor de helft van een delversclaim voor eene oppervlakte gelijk aan of minder dan de helft van de oppervlakte eener delversclaim.

Afzonderlijke licentie voor te veel grond.

79. Landmeters, die werkzaam zijn met het opmeten van claims, zullen het recht hebben zich voor dat doel te begeven op eens anders grond, na kennisgeving aan de gerechtigden tot dien grond of hun vertegenwoordigers, indien zij zich op dien grond bevinden, en daar de voor de opmeting noodige instrumenten, vlaggen, enz., te plaatsen.

Recht v. landmeters.

Ieder, die hen daarin belet of belemmert, of moeilijkheden aan de werkzaamheden voor de opmeting in den weg legt, zal gestraft worden met eene geldboete van ten hoogste £25.

80. Het zal verplichtend zijn voor alle landmeters om door den Landmeter-Generaal het Hoofd van het Mijnwezen te voorzien van een kopie van alle kaarten, die zij gemaakt hebben voor maatschappijen, syndicaten of private personen, voor zooverre zij betrekking hebben op publieke delverijen.

Kopie kaarten in te zenden bij Hoofd van Mijnwezen.

81. 1. Hij, die niet voldoet aan de in artt. 74, 75 en 76 voorgeschreven inzending van kaarten en schetskaarten binnen den gestelden termijn, zal gestraft worden met eene geldboete van ten hoogste £15.

Strafbepalingen.

2. Indien deze boete niet wordt betaald binnen

den daarvoor gestelden tijd, zal de vernieuwing der licentie uitgesteld worden totdat de boete zal zijn betaald.

3. Bij het vonnis zal een termijn kunnen gesteld worden, waarbinnen de inzending zal moeten geschieden.

Grootte der claims.

82. Een alluviale claim tot het graven naar edele metalen zal groot zijn 150 bij 150 voet en zal met duidelijk zichtbare pennen en voren in rechthoek in de richting der zijden afgebakend worden.

Een claim om te graven naar edelgesteenten zal in rechthoek groot zijn 30 bij 30 voet.

Een quartz rifclaim zal lang zijn 150 voet (d. i. in de richting van het rif) en 400 voet breed, zoodanig, dat iedere claim een rechthoek vormt, de breedte genomen aan een of beide zijden van het rif, naar verkiezing.

Middelpuntspennen

Ten aanzien van een quartzrifclaim zullen voor de zeven eerste dagen twee middelpuntspennen voldoende bakens zijn.

Na verloop van dien tijd zullen vier hoekpennen in de plaats moeten zijn gesteld, en de richting aangewezen worden door volgens wet bepaalde bakens.

Hoekpennen.

Bij quartzrifblokken van geamalgameerde claims, zullen voor elk blok vier hoekpennen voldoende wezen, maar de namen der respectieve claimhouders in het blok moeten leesbaar op elke pen gemerkt worden, met datum van amalgamatie.

Geen omheining zonder schriftelijke toestemming.

Niemand zal het recht hebben om zijn claim of mijnpacht te omheinen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Hoofd van het Mijnwezen, die in overleg met de Regeering zal beslissen, en in geen geval zal een grooter gedeelte van den grond omheind worden dan noodig is om de werken te beschermen en voor de belemmeringen en last met de werklieden te vrijwaren.

Doorndraad verboden.

Het gebruik van doorndraad voor omheiningen of voor andere doeleinden is op geproclameerde of prospecteervelden verboden, alsmede op door publieke delverijen ingesloten gronden.

Alle omheiningen, zonder vergunning als voorzegd gemaakt of nog te maken, zullen door de gerechtigden tot den aldus omheinden grond worden weggenomen en bij gebreke daarvan zal de Regeering die op hunne kosten doen wegnemen. Overtredingen van dit artikel zullen gestraft worden met een boete van £25 niet te bovengaande of bij wanbetaling gevangenisstraf volgens art. 8 van deze wet.

Hoogte der hoekpennen.

83. De hoekpennen of bakens van een claim zullen niet minder dan twee voet boven den grond uitkomen.

Deze hoekpennen of bakens zullen niet minder dan twee duim in middellijn zijn. Dikte idem.

Daar waar de geaardheid van den grond zulks toelaat zullen bij elke pen of baken twee slooten moeten zijn gegraven, die bij de pen of baken een rechten hoek zullen aanwijzen van drie voet lang, een halven voet wijd en een voet diep, welke slooten de richting van de grenzen der claims zullen moeten aanwijzen; bovendien zullen de zijden van een claim of geaalgameerd blok van claims op duidelijke wijze zijn aangegeven door slooten, lijnbakens op duidelijk onderling zichtbare afstanden geplaatst, of andere merken. Slooten.

Alle claims en geaalgameerde blokken van claims moeten op ieder hoekbaken een bord dragen, minstens 9 duim in het vierkant, waarop duidelijk leesbaar, geschreven, gedrukt of geschilderd staat, het officiële nummer door den Claiminspecteur te geven, de namen van het mijneigendom en den claimhouder of de claimhouders, den datum der licentie en den datum der afpenning. Borden enz.

Wanneer de Claiminspecteur bevindt, dat aan een van de voorschriften in dit artikel niet is voldaan, zal hij het recht hebben om daarvoor eene boete op te leggen van ten minste twee shillings en zes pence en ten hoogste vijf shillings per claim of geaalgameerd blok van claims. Hij zal daarvan den eigenaar of zijn vertegenwoordiger kennis geven en hij zal dit tegelijkertijd aan den Mijncommissaris melden. Strafbepalingen op overtreding.

De beboete persoon heeft het recht om binnen acht dagen te appelleeren bij den Specialen Landdrost, zoo er een is, of anders bij den Mijncommissaris; indien na verloop van dezen termijn voor het appèl gesteld, geen appèl is aangeteekend en de boete nog niet is betaald ten kantore van den Mijncommissaris, zal deze geene verdere licentie uitreiken voor de claim ten aanzien waarvan de overtreding heeft plaats gehad tot tijd en wijle de boete is betaald. Art. 89 zal in dit geval van toepassing zijn. Appèl.

84. Grond, gelegen binnen de pennen of bakens van eene claim of eene mijnpacht, mag niet worden afgepend. Afpennig, binnen de pennen v. claim of mijnpacht verboden.

Indien eene claim of mijnpacht te groot mocht worden afgebakend, of niet overeenkomstig de daarvan vervaardigde kaart, zal de Regeering daaromtrent naar omstandigheden mogen handelen en beslissen, en of bevelen dat de pennen of bakens worden verplaatst, of bevelen dat de kaart worde veranderd, of den te veel afgebakenden grond, mijnpacht, waterrecht, enz., daar waar de Regeering zulks zal goedvinden, uitgeven onder licentie, of zulke andere maatregelen en stappen Te groote afbakening.

nemen (ook wat kosten als anderszins betreft) als haar wenschelijk zullen voorkomen.

Overschietende grond.

85. De houder eener licentie zal voor een stuk overschietenden grond, tusschen en buiten de pennen of bakens van claims of mijnpachten gelegen, onder overlegging eener schetskaart, mogen applicatie maken bij den betreffenden Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk, die naar bevinding van zaken daaromtrent zal beslissen; van zijne decisie zal appèl bij het Hoofd van het Mijnwezen zijn.

De vorm van dezen grond wordt niet bepaald, doch de oppervlakte zal niet overtreffen het aantal vierkante voeten bij deze wet vastgesteld. Ook zal dit stuk gronds door een blank persoon onder licentie moeten vertegenwoordigd worden.

Het verlaten van oude en 't afbakenen van nieuwe claims.

86. Wanneer op een publiek veld een delver zijne claim of claims wil verlaten, om zich eene nieuwe claim of claims af te bakenen, zal hij het recht hebben zulks te doen, mits hij de pennen van de claims, die hij verlaten wil, uittrekt en eene kennisgeving gedurende eene week op dien grond stelt, dat hij verlaten is, alsook eene kennisgeving tot dien einde op den Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk moeten dienen, bij gebreke waarvan hij zal onderhevig zijn aan eene boete van £10 niet te bovengaande of gevangenisstraf van veertien dagen tot drie maanden, met of zonder harden arbeid.

De Mijncommissaris of Verantwoordelijke klerk heeft het recht te weigeren licenties uit te reiken voor verlaten claims binnen de zeven dagen der kennisgeving daarna, wanneer hij vermoeden heeft, dat de verlating geschiedt, teneinde de betaling van heerenrechten te ontduiken of ingeval de claim bij procuratie wordt gehouden, om aan de houders die claims te ontvreemden.

Hij zal vóór zulke claims uit te geven, eerst een onderzoek kunnen instellen en zal gerechtigd zijn de uitgifte van zulke claims te weigeren en die ten voordeele van den Staat te doen opveilen.

Wanneer de Mijnc. vernieuwing der licentie kan weigeren.

De vernieuwing eener prospecteer- of delverslicentie zal door den Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk geweigerd worden, wanneer claims zijn afgepend op plekken, waar het volgens de artikelen 121 en 15 dezer wet verboden is te zoeken of te delven, en op plekken, die naar het oordeel van den Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk in onbetwistbaar wettig bezit zijn van anderen.

Hooger gelegen claims.

87. Geen houder van een hooger gelegen rificlaim zal het recht hebben om de stoffen uit zijn claim een ander tot last te doen zijn, of hem, die beneden werkt te hinderen.

De Mijncommissarissen of Verantwoordelijke klerken zullen bewaarplaatsen, groot twee honderd voet in het vierkant, kunnen uitgeven tegen 2s. 6d. (twee shillings en zes pence) per maand voor elke bewaarplaats, indien mogelijk op niet metaal- of niet mineraalhoudende grond, indien voor zoodanige bewaarplaatsen schriftelijke applicaties bij hen worden ingediend in gevallen, waarin zoodanige stukken gronds benoodigd mogen zijn voor het storten van tailings of anderen afval der batterijen, het plaatsen van zinkbakken of pannen, dammen in stede van pannen of reservoirs, het bewaren van ertsen of voor zoodanige andere doeleinden als de bovengenoemde ambtenaren voor het degelijk bewerken der mijnen noodig mochten achten en waarvoor in de wet geen voorziening is gemaakt.

Applicatie voor bewaarplaats.

De bepalingen, neergelegd in art. 106 wegens het niet tijdig opbetalen der licenties op speciaal geregistreerde claims, zijn ook van toepassing op dit artikel.

Applicanten moeten binnen eene maand na toekening plannen in triplo indienen bij de genoemde ambtenaren, vervaardigd als aangegeven in art. 74 dezer wet.

Indiening van plannen.

88. In geproclameerde velden zal de Mijncommissaris kunnen bepalen waar geprospecteerd kan worden onder prospecteer-licentiën en ook bepalen op welke plekken delvers-licentiën zullen moeten uitgenomen worden.

Mijncom. bepaalt waarvoor prospecteeren, waarvoor delverslic. betaald moet worden

De Mijncommissaris zal het recht hebben, indien applicatie daarvoor gedaan wordt, de delvers-licenties, waaronder claims gehouden worden, terug te brengen tot prospecteer-licenties, na behoorlijk onderzoek en na rapport van den claiminspecteur daaromtrent ontvangen te hebben.

Bij bevinding, dat iemand grond houdt onder prospecteer-licentie en er niet behoorlijk op werkt ten genoegen van den Mijncommissaris, met het doel edel metaal of edelgesteente te vinden, zal de Mijncommissaris het recht hebben hem te gelasten delvers-licentie uit te nemen.

De Mijncommissaris zal hierbij in aanmerking moeten nemen, dat, wanneer claims vereenigd zijn, de bewerking van één der aldus vereenigde claims op één tijdstip, als voldoende moet worden beschouwd, welke bepaling evenwel niet van toepassing zal zijn op claims, die reeds vroeger onder delvers-licentie werden gehouden.

De licentiehouders kunnen, ingeval zij ontevreden zijn met zoodanige beslissing van den Mijncommissaris, binnen 30 dagen in appèl komen bij de Regeering, door het Hoofd van het Mijnwezen, waarna de Regeering op diens rapport finaal zal beslissen.

Appel van die beslissing voor Reg.

Ieder Landdrost zal, uitgezonderd op de geproclameerde velden en de prospecteervelden, waar een Mijn-

Wanneer Landdrost prospecteericentie kan uitreiken.

commissaris is aangesteld of aangewezen, prospecteerlicenties binnen de grenzen van zijn district kunnen uitreiken.

Claim waarop lic. niet werd vernieuwd kan niet worden afgebakend.

Art. 89. Als een delvers- of prospecteerlicentie verloopt zonder op of vóór den vervalldag vernieuwd te zijn zal de claim waarvan de licentie was uitgereikt niet door een ander persoon kunnen worden afgepend, maar vervalt aan de Regeering, en zal met zoodanige claims gehandeld worden als volgt:

Rechten van vroegeren claimhouder.

Gedurende drie maanden na dien vervalldag zal de vroegere houder dier claims het recht hebben zijne rechten op die claims te herkrijgen door uitneming van nieuwe licenties, daarvoor met bijbetaling voor elke claim van eene som gelds gelijkstaande met het dubbele van het bedrag van de licentiegelden betaalbaar over het aantal dagen, dat er verlopen is na den vervalldag der vroegere licenties. Indien de nieuwe licentie echter binnen 14 dagen na den vervalldag door den vroegeren claimhouder wordt uitgenomen zullen alleen de enkele licentiegelden voor die dagen behoeven betaald te worden. Na verloop van den genoemden termijn van 3 maanden zal het Hoofd van Mijnwezen die claims op publieke veiling moeten verkoopen of doen verkoopen. Van zoodanige publieke verkooping zal minstens 14 dagen te voren in de *Staatscourant* eene kennisgeving gepubliceerd worden. Zijn de gemelde vervallen claims niet binnen ééne maand na verloop van de voornoemde drie maanden verkocht, zullen zij wederom door het publiek kunnen worden afgepend.

Publ. verkooping.

Deze bepalingen zullen van toepassing zijn op alle claims die vervallen zijn tijdens de inwerkingtreding dezer wet.

Protectie voor alluviale claims.

90. Protectie voor alluviale claims zal verleend worden in geval van ziekte of onder zulke bijzondere omstandigheden als naar het oordeel van den Mijncommissaris voldoende geacht mogen worden om de protectie te verlenen

De tijd van protectie zal naar den aard van ieder geval bepaald worden, terwijl niets geheven zal worden voor het verlenen der protectie.

Protectie v. claims gedurende commando enz.

91. Hij, die op commando is of voldaan heeft aan eene oproeping tot het bewaren van orde en rust, zal van zelf protectie op zijn claim of claims (hetzij voor rif of alluviaal) hebben gedurende den tijd dat hij op commando of bedoelden speciaal dienst is, en in geval van commando, nog gedurende 30 dagen na zijne aflossing van dat commando zonder dat die protectie speciaal behoeft te worden toegestaan, mits hij van zoodanige oproeping kennis geeft aan den betreffenden Mijncommissaris.

Gedurende den tijd dezer protectie zullen geen licentiegelden op de claims betaald behoeven te worden.

92. Voorloopige kwijtschelding van claimlicentiegelden (hetzij voor rif of alluviaal) kan verleend worden in geval van ziekte of wegens ongezondheid der streek, als naar het oordeel van den Mijncommissaris voldoende geacht moge worden om kwijtschelding te verleenen. Elk zoodanig geval van kwijtschelding zal zoo spoedig mogelijk door den Mijncommissaris met volledig rapport naar het Hoofd van het Mijnwezen worden gezonden, ter finale goed- of afkeuring door de Regeering, die de kwijtschelding al of niet zal bekrachtigen.

Voorloopige kwijtschelding der licentiegelden.

De tijd van kwijtschelding zal naar den aard van ieder geval bepaald worden, terwijl niets geheven zal worden voor het verleenen daarvan.

93. Claims, behoorende tot den boedel van een overleden persoon, zullen niet vervallen, tenzij de executeur in gebreke blijft, om 30 dagen na ontvangst van zijn aanstelling of bekrachtiging daarvan door den Weesheer, aan de voorschriften der wet te voldoen.

Claim v. overleden personen.

Bij verdere geregelde voldoening aan de bepalingen der wet zullen zulke claims beschouwd worden als baten van den boedel, en als zoodanig worden behandeld volgens de bepalingen der weeswet.

94. Het bezit van eene licentie voor eene claim sluit niet in zich het beschikkingsrecht over de oppervlakte van den grond, welk beschikkingsrecht zich de Regeering blijft voorbehouden tot het bepalen van wegen en andere werken, enz., zonder echter de bewerking der claim te belemmeren.

Regeering behoudt beschikkingsrecht over oppervlakte der claim.

95. Een ieder, die naar goud, enz., graaft, hetzij voor eigen, hetzij voor een anders rekening, zal, indien zulks verlangd wordt, door een daartoe door de wet of de Regeering bevoegd verklaarden ambtenaar, zijne licentie moeten toonen, en bij gebreke waarvan hij zal worden gestraft met eene boete van £1 tot £3.

Vertooning der lic.

96. Ieder gelicentieëerd delver of prospecteerder zal gerechtigd zijn behalve op zijn claims, eene standplaats voor zijne woning in de onmiddellijke nabijheid daarvan te hebben, echter niet op een bekende edel metaal of edelgesteente houdende localiteit. Hij zal hiervoor niet behoeven te betalen, doch zal zijne standplaats moeten verlaten op order van den Mijncommissaris, wanneer het publiek belang zulks vereischt.

Delver gerechtigd tot standplaats.

97. Elk blank persoon, die op een geproclameerd of prospecteerveld een winkelhuis of huizen of woning wensch op te richten, zal aanzoek moeten doen bij den Mijncommissaris voor ééne of meer standlicentien daarvoor. Elke licentie zal hem het recht geven op een

Applicatie voor standplaats.

Grootte der stand-
plaats.

stuk gronds, groot 50 bij 50 voet, op eene door den Mijncommissaris goedgekeurde localiteit, doch niet ter belemmering der delverij op een bekend edel metaal of edelgesteente bevattend terrein. De Regeering zal echter het recht hebben om standplaatsen van eene grootere afmeting uit te geven, waar zij zulks noodig acht, onder ééne licentie.

Achterstallige
standlicentie.

Deze standlicentie, hetzij eene maandelijksche of jaarlijksche, naar verkiezing van den aanvrager, zal, hetzij maandelijks of jaarlijks, vernieuwd moeten worden.

Ingeval eene standlicentie niet op den behoorlijken tijd vernieuwd wordt, zal de houder van de standlicentie het recht hebben binnen een tijdperk van 6 maanden daarna zijne standplaats terug te krijgen onder eene nieuwe licentie en bijbetaling van alle achterstallige licentiegelden en voor elke standplaats eene som gelds gelijkstaande met het dubbele van het bedrag van licentiegelden betaalbaar over het aantal dagen dat er verlopen is na den vervalldag der vroegere licentie. Wordt echter de nieuwe licentie binnen den tijd van eene maand uitgenomen, zullen alleen de achterstallige licentiegelden moeten worden betaald.

Publ. verkoopning.

Worden zoodanige standplaatsen niet door den vorigen houder binnen de genoemde zes maanden terug gekregen, zal het Hoofd van Mijnwezen zoodanige standplaats bij publieke veiling door den Mijncommissaris doen verkoopen, van welke verkoopning ten minste ééne maand te voren kennis moet worden gegeven in de *Staatscourant*. Wanneer bij publieke veiling van een standplaats de opbrengst het bedrag van achterstallige en extra-licentiegelden te boven gaat, zal de balans aan den vorigen houder worden terug betaald. Bij overkoopbaarheid zal de standplaats ter beschikking van de Regeering zijn.

Speciale belasting
op standplaatsen.

98. Daar waar op private geproclameerde plaatsen, standplaatsen, bij elkander gelegen, worden uitgegeven onder licentie, zoodat zij te zamen naar het oordeel der Regeering een dorp vormen, zal deze het recht hebben eene speciale belasting op te leggen van twee shillings zes pence per maand per standplaats. De betaling hiervan zal geschieden te gelijk met die der gelden, verschuldigd aan standlicentiën, waarop de ontvangst er van zal moeten worden aangeteekend.

Indien deze belasting op een standplaats achterstallig is, kan de vernieuwing der licentie voor die standplaatsen worden geweigerd.

Overdracht en regi-
stratie v. gedeelten
van standplaatsen.

99. Overdracht en registratie van gedeelten van standplaatsen kan plaats vinden mits van zulk een gedeelte een goedgekeurde landmeterskaart wordt gedeponeerd in het kantoor waar de registratie moet ge-

schieden. Zulk een gedeelte van een standplaats zal beschouwd en geregistreerd worden als een afzonderlijke standplaats, waarvoor eene afzonderlijke standlicentie verschuldigd is van 3s. 9d. per maand.

Op zulk een gedeelte van een standplaats zal de geheele belasting van twee shilling en zes pence verschuldigd zijn, genoemd in art. 98.

100. De registratie van overdracht van claims en standplaatsen zal geschieden ten kantore van den betrokken Mijncommissaris of Verantwoordelijken klerk.

Registratie v. overdracht van claims en standplaatsen.
Machinestandplaats

101. De maatschappij of de persoon, die machines invoert om een of meer claims te bewerken zal, boven en behalve zijne gewone standplaats, het recht hebben op zijne claims (kosteloos) en op eene localiteit, die niet bekend staat als te bevatten edele metalen of edelgesteenten. standplaatsen groot honderd en vijftig voeten in het vierkant, te bekomen onder licentie tegen 2s. 6d. per maand, om de machines op te stellen, waar dit namelijk doenlijk is zonder inbreuk te maken op de rechten van anderen.

102. Geen kleurling zal licentiehouder kunnen zijn of op eenigerlei wijze verbonden kunnen zijn met het bewerken der delverijen, tenzij als werkvolk in dienst van blanken.

Kleurling kan geen licentie houden.

§ 6. SPECIALE REGISTRATIE.

103. Elke delversclaim of elk geamalgameerd blok van delversclaims kan speciaal worden geregistreerd op de wijze als hieronder uiteengezet.

Speciale registratie alleen voor delversclaims.

104. Personen, die hunne claim of blok van claims speciaal wenschen te laten registreren, moeten daartoe aanzoek doen bij den betrokken Mijncommissaris, zooveel mogelijk in den vorm als hierachter voorgeschreven.

Applicatie voor speciale registratie.

Deze applicatie zal een zegel moeten dragen volgens het bij art. 72 bepaalde en moet vergezeld gaan van eene kaart, vervaardigd door een geadmitteerd landmeter. De applicatie met kaart zal gedurende eene maand op het Mijncommissariskantoor voor het publiek ter inzage liggen.

Zegel op applicatie.

De Mijncommissaris zal daarop aan den aanvrager eene kennisgeving uitreiken, zooveel mogelijk in den vorm als hierachter voorgeschreven, waarin dag en datum van behandeling zal worden vastgesteld (tusschen datum van publicatie van kennisgeving en datum van behandeling moet minstens een tijd van een maand zijn).

Kennisgeving.

Deze kennisgeving zal gepubliceerd worden éénmaal in de *Staatscourant* en tweemaal in een plaatselijk nieuwsblad, zoo er een is.

Publicatie d. kennisgeving.

Indien vóór genoemde behandeling geen kennisge-

- ving van objectie is geschied aan den Mijncommissaris en den applicant, en overigens aan de wet is voldaan, zal de Mijncommissaris de applicatie kunnen toestaan, en de speciale registratie zal dan geschieden als verder
- Zegel op kennisgeving van objectie
Objectie. hierin is uiteengezet. Een kennisgeving van objectie zal een zegel dragen van vijf shillings volgens art. 72. Wanneer vóór genoemde behandeling zulk eene kennisgeving van objectie bij den Mijncommissaris ontvangen zal zijn, dan zal de speciale registratie voorloopig niet toegestaan worden.
- Behandeling der objecties. Binnen tien dagen na kennisgeving van objectie zal de persoon, die objecteert, tegen den applicant rechterlijke stappen moeten nemen om de geldigverklaring zijner objectie te verkrijgen. Deze geldigverklaring kan bij applicatie worden gevraagd. Hierin zal de ambtenaar, belast met de civiele rechtspraak op het veld, jurisdictie hebben, en deze zal omtrent de speciale registratie zulk een order geven als hij noodig zal achten.
- Register v. speciale registratie. Indien de applicatie voor speciale registratie van een claim of claims wordt toegestaan, zal die registratie geschieden in een afzonderlijk daarvoor aan te leggen register, waarvan de vorm door het Hoofd van het Mijnwezen zal worden voorgeschreven.
- Certificaat. Van die speciale registratie zal een certificaat worden uitgereikt zooveel mogelijk volgens den vorm als hierachter voorgeschreven.
- Zegel op certificaat. Dit certificaat zal een zegel dragen, berekend tegen tien shillings per claim. Geen certificaat zal worden uitgereikt tenzij alle op de claim of claims verschuldigde gelden zijn betaald.
- Spec. gereg. claims onder verband kunnen niet onder prosp.-licentie terug worden gebracht. 105. Het zal den Mijncommissaris niet geoorloofd zijn speciaal geregistreerde claims, waarop een verband is gepasseerd, onder 'prospecteer-licenties terug te brengen.
- Art. 89 niet toepasselijk op speciaal geregistr. claims. 106. Op speciaal geregistreerde claims is art. 89 niet van toepassing.
- Aanmaning tot betaling. Wanneer de betaling van delverslicentiën voor zulke claims zes maanden of meer ten achter is, zal de Mijncommissaris in de *Staatscourant* en, indien door de Regeering wenschelijk geacht, ook in een plaatselijk nieuwsblad tot de betaling daarvan aanmanen.
- Publ. verkoop. De Mijncommissaris zal verplicht zijn deze aanmaning dadelijk na verloop der genoemde zes maanden te doen. Indien binnen drie maanden na datum der publicatie van de aanmaning de betaling van alle verschuldigde gelden niet gevolgd is, zal de claim of zullen de claims door de Regeering publiek kunnen worden verkocht op zulk een wijze als door haar zal worden bepaald.
- Kennisgeving der verkoop. De datum van verkoop zal in de *Staatscourant* en, indien door de Regeering wenschelijk geacht, ook in een

plaatselijk nieuwsblad, minstens veertien dagen tevoren worden gepubliceerd.

Uit de opbrengst zullen allereerst alle gelden aan het Gouvernement verschuldigd voldaan worden. Onder die gelden zal een bedrag van £2 10s. per claim worden gerekend als boete en voor onkosten.

107. Het art. 106 zal ook van kracht zijn ten opzichte van delversclaims of geamalgameerde blokken van delversclaims, voor welke speciale registratie in termen van art. 104 applicatie is gemaakt en wel voorloopig en alleen zoolang als met de applicatie volgens de bepalingen en binnen de termijnen in art. 104 gesteld, voortgang wordt gemaakt, totdat die applicatie zal zijn toegestaan of geweigerd.

Art. 106 ook van toepassing op claims waarvoor applicatie is gemaakt door speciale registratie.

108. Op speciaal geregistreerde claims kan, evenals op vast eigendom, hypotheek worden gegeven.

Verband op spec. geregistr. claims.

Dezelfde bepalingen, als bij hypotheek op vast eigendom, zullen ten dien aanzien gelden, zooals o. a. met betrekking tot de rechten van crediteuren en verkooping in executie, ook wat betreft het uitmaken van de hypotheek- en verband-akten en de personen daartoe gerechtigd. De zegelrechten, zooals door de wet is bepaald bij vaste of onroerende goederen, zullen ook hier van toepassing zijn.

109. Standplaatsen op geproclameerde gronden kunnen speciaal geregistreerd worden op dezelfde wijze als hiervoor omschreven ten aanzien van delversclaims: echter zal geene publicatie eener kennisgeving noodig zijn en de Mijncommissaris zal in dit geval de speciale registratie dadelijk kunnen toestaan en een certificaat daarvan uitreiken, indien bij hem daartegen geene bezwaren bestaan.

Speciale registratie van standplaatsen.

110. Omtrent de betaling der licentiën op speciaal geregistreerde standplaatsen, zullen de regelen gelden voorgeschreven in art. 106 ten aanzien van speciaal geregistreerde claims.

Betaling der licentie gelden voor spec. gereg. standplaatsen

111. Op speciaal geregistreerde standplaatsen kan hypotheek worden gegeven onder geheel dezelfde bepalingen als hierin bepaald ten aanzien van hypotheek op speciaal geregistreerde claims.

Verband op spec. gereg. standplaatsen

§ 7. BEZITRECHT.

112. Alle bezitrechten, volgens wet verleend, zullen onbetwistbaar zijn en kunnen niet in rechten worden aangevallen, tenzij zij verkregen zijn geworden door bedrog van den bezitter daarvan.

Kracht van het bezitrecht.

113. De Regeering zal het recht hebben, hetzij in overleg met of op voordracht van het Hoofd van het Mijnwezen, den Landmeter-Generaal op te dragen om

Opmeting van delverij in detail.

bewerkte of ontwikkelde delverijen, of gedeelten daarvan, na kennisgeving van minstens zes weken op de wijze als vastgesteld in art. 114, tweede alinea, te doen opmeten, op zoodanige wijze dat ieder waterrecht, mijnpacht, waterleiding, delversclaium of blok delversclaiums of eenig ander recht of vergunning, voor het ontwikkelen der delverijen benoodigd, behoorlijk in kaart zal worden gebracht, en tevens in eene algemeene compilatiekaart of plan zal worden aangetoond.

Goedkeuring dier kaarten.

Deze kaarten zullen door den Landmeter-Generaal, volgens art. 75, worden goedgekeurd. Zijn deze kaarten eenmaal goedgekeurd en geteekend, dan zal tegen de grenzen, door deze meting vastgesteld, geen objectie meer door eenig Hof worden in aanmerking genomen. Mocht het blijken dat eene dergelijke kaart foutief is geformeerd, dan zal deze kaart door eene order van het Hooggerechtshof worden verbeterd of vernietigd, en eene nieuwe kaart zal dan op de gewone wijze worden goedgekeurd.

Vernietiging dier kaarten.

Zoodanige vernietiging zal geschieden overeenkomstig wet no. 9, 1891, artt. 6 en 7 (wet op de generale opmeting.)

Oproeping tot het indienen van objecties.

114. Zoo spoedig mogelijk na deze opmeting zal de betrokken Mijncommissaris eene kennisgeving uitreiken, inhoudende den naam van den eigenaar of bezitter der rechten, de beschrijving der rechten, het nummer van de kaart daarop betrekking hebbende, en tevens alle personen oproepende, die daartegen objecties willen indienen.

Publicatie dier oproeping.

Deze kennisgeving zal gedurende drie maanden in de *Staatscourant* worden gepubliceerd, zulke kennisgeving zal verder worden aangeplakt aan het kantoor van den Mijncommissaris, binnen wiens jurisdictie de gronden gelegen zijn, of aan het kantoor van den naastbijzijnden Landdrost, en de kaart of kaarten, daarop betrekking hebbende, zullen gedurende dien termijn ten kantore van den betrokken Mijncommissaris ter inzage liggen.

Wat geschiedt als geen objecties worden ingediend.

115. Indien binnen den gestelden termijn geene objecties worden ingediend, zal de Mijncommissaris aan den daartoe gerechtigden persoon uitreiken de volgens art. 75 door den Landmeter-Generaal goedgekeurde kaart, geregistreerd en geteekend, benevens een certificaat van bezitrecht, in den vorm zooals door het Hoofd van het Mijnwezen zal worden bepaald.

Behandeling der objecties.

116. Wanneer bij den Mijncommissaris objecties worden ingediend, zal hij een dag bepalen, waarop de objectie of zaak door hem zal worden behandeld.

De Mijncommissaris zal beslissen, de rechten aan den persoon toekennende, die volgens zijne meening daartoe gerechtigd is.

Wanneer eene der partijen met deze beslissing ontevreden is, zal zij verplicht zijn binnen drie maanden na datum van beslissing van den Myncommissaris, eene actie in het Hooggerechtshof of Rondgaand Hof in te stellen, bij gebreke waarvan het zal beschouwd worden dat de beslissing van den Myncommissaris final is, en de kaart en het certificaat van bezitrecht zullen overeenkomstig zijne beslissing worden uitgereikt.

Appel van de beslissing van den Myncommissaris.

117. De Myncommissaris zal kaart en certificaat van bezitrecht, in geval van actie, uitreiken in overeenstemming met de uitspraak van het Hof.

Uitreiking van certificaat in overeenstemming met uitspraak in appel.

118. Belanghebbenden zijn verplicht, binnen twee maanden na kennisgeving van den Myncommissaris, duplicaten der goedgekeurde kaarten uit te nemen, tegen betaling van eene som, door de Regeering te worden bepaald in evenredigheid met de onkosten, in verband daarmee door de Regeering uitgelegd.

Verplichting tot het uitnemen van duplicaten kaarten.

Wanneer belanghebbenden verzuimen om binnen de twee maanden, zooals hier boven bedoeld, deze kaarten uit te nemen, zullen zij in eene boete van ten hoogste £10 vervallen. Door den Myncommissaris zal hun kennis worden gegeven dat bij niet uitneming der kaarten, binnen eene maand na datum dat de boete is opgelegd, de vernieuwing van hunne licenties of bekrachtiging hunner rechten zal kunnen worden geweigerd.

Strafbepaling.

119. Een bezitrecht sluit in alle rechten onder de vergunning, contracten of licenties verkregen, en kan behoorlijk door de rechtverkrijgenden, geheel of gedeeltelijk, worden overgemaakt, en dit bezitrecht zal onbetwistbaar zijn.

Wat het bezitrecht insluit.

120. Ieder persoon of maatschappij, in het bezit van een claim, blok claims of waterrecht, truckwegen, machine-standplaatsen, bewaarplaatsen of waterleidingen, kan bij den Myncommissaris een verzoek in geschrifte, behoorlijk geteekend en vergezeld van een schetskaart, of zoo mogelijk van een landmeterskaart van de claims of waterrecht enz. deponeeren tot een onderzoek van zijn of haar aanspraken op een certificaat van bezitrecht.

Applicatie voor bezitrecht.

Het zal daarna wettig en verplichtend zijn voor den Myncommissaris, om onderzoek in te stellen omtrent zoodanige aanspraken. Waar het blijken zal dat het formeele wettige bewijs van bezitrecht gebrekkig is wegens:

Plichten en rechten van den Myncommissaris te dien opzichte,

- a. het niet passeeren van transport; of
- b. eenig gebrek in de bevoegdheid of het gezag van eenigen persoon, die transport moge gegeven hebben of voorgegeven moge hebben transport te geven; of

- c. den dood of afwezigheid van den persoon op wiens naam de rechten in geschil mochten geregistreerd staan; of
- d. de onbekwaamheid om eenige andere oorzaak van den houder in bezit van zoodanig eigendom om bewijs van bezitrecht te bekomen op de wijze tot nog toe voorgeschreven door de wet; of
- e. de oorspronkelijke verkrijging van claims door foutieve of valsche lastgevingen of anderszins, mits de persoon die applicatie maakt voor het bezitrecht, of dit houdt, niet eene partij zal zijn geweest tot het maken van zulke valsche lastgeving en *bona fide* bezitter is;

dan zal de Mijncommissaris het recht hebben een door hem geteekend bewijs van bezitrecht uit te reiken aan zoodanigen applicant.

Bewijs van feitelijk en rustig bezit.

Vóór de uitreiking van zoodanig bewijs van bezitrecht echter, moet eerst bewezen worden, dat de applicant in vreedzaam bezit en genot is en gerechtigd om aanspraak te maken op de rechten waarvoor hij aanzoek gedaan heeft.

Publicatie der aanvraag.

Waar het recht van den applicant niet duidelijk is, zal de Mijncommissaris niet dadelijk een bewijs van bezitrecht uitreiken aan hem, maar zal eene kennisgeving publiceeren, vragende om objecties tegen de uitreiking van zoodanig bewijs van bezitrecht, te worden gemaakt binnen 3 maanden van af datum er van.

Zoodanige kennisgeving zal in de Hollandsche taal gepubliceerd worden driemaal in de *Staatscourant* en minstens éénmaal in een plaatselijk nieuwsblad, zoo er een is, en zal zoo duidelijk mogelijk aangeven de ligging van het eigendom, den aard van de rechten gevorderd ten aanzien daarvan, den naam van den persoon, die aanspraak maakt en ingeval eenig ander persoon geregistreerd is als de houder, den naam van zoodanig persoon.

Objecties.

Ingeval in die drie maanden geene objecties worden ingediend, zal de beslissing van den Mijncommissaris finaal zijn.

Ingeval objecties worden ingediend, zal de Mijncommissaris als zoodanig daaromtrent beslissen.

Ingeval objecties worden ingediend zal gehandeld worden volgens bepaling van art. 116.

Zegel op certificaat.

Op een certificaat van bezitrecht voor claims of blokken claims zal een zegelrecht moeten worden voldaan van vijf shillings per claim, en op andere certificaten van bezitrecht zal een zegel van tien shillings op ieder certificaat geplaatst worden.

§ 8. ONDERMIJNRECHT. ¹⁾

121. Het zoeken en delven is verboden op of in steden, dorpen, standsdorpen, openbare pleinen, straten, wegen, spoorwegen, begraafplaatsen, erven standplaatsen, locaties, dorpsgronden, tuinen, bewaarplaatsen, machinestandplaatsen, waterrechten en plaatsen waar «tailings» opgehoopt liggen en zulke gronden als volgens art. 15 en 16 door den Mijncommissaris aangewezen mogen worden.

Waar 't zoeken en delven verboden is.

122. Het zal echter de Regeering vrijstaan, ondermijnrechten toe te kennen volgens art. 121 dezer wet en volgens regulaties, opgetrokken door het Hoofd van het Mijnwezen, goedgekeurd door de Regeering en bekrachtigd door den Tweeden Volksraad, behalve onder begraafplaatsen.

Wanneer de Reg. het echter kan toelaten.

123. Deze rechten zullen worden onderzocht door eene Commissie, bestaande uit het Hoofd van Mijnwezen en twee onpartijdige personen door de Regeering te worden benoemd, wier taak het zal zijn onderzoekingen in dergelijke gevallen op de goudvelden in te stellen en de Regeering met haar advies te dienen van ondernijnen betreffende. De Regeering zal alsdan hierin beslissen, doch in geen geval zal hierin gehandeld worden, vóór dat de regulaties vermeld in art. 122 dezer wet door den E. A. Tweeden Volksraad zullen zijn bekrachtigd.

Onderzoek naar zulke rechten door een commissie.

124. Dergelijke rechten zullen worden toegestaan:

Rangorde in de toekenning dier rechten.

1. Aan den houder of bezitter onder deze wet van bonafide standplaatsen waarop gebouwen staan, machine standplaatsen en waterrechten.
2. Aan den persoon of personen, houder of houders, bezitter of bezitters van het bovenrecht, waar de billijkheid zulks vereischt.
3. In de overige gevallen als volgt: Op privaat geproclameerden grond en op Gouvernementsgronden zal over deze rechten worden beschikt door de Regeering bij wijze van verpachting bij publieke veiling, waarvan tijdige kennisgeving zal worden gegeven in de *Staatscourant*. De bewerking daarvan zal geschieden onder delversclainlicentie. Van de opbrengst der pacht en licentiegelden op privaat geproclameerden grond zal de helft aan den geregistreerden eigenaar van de plaats of gedeelte daarvan of diens rechtverkrijgenden toekomen en de overige helft aan den Staat.

¹⁾ De artt. 122 tot en met 133, zijn nog niet in werking getreden, ingevolge E.V.B.R. dd. 20 September 1895, art. 1282,

Voorafgaande proclamatie voor zoover betreft pleinen enz.

125. Ingeval van openbare pleinen, straten, wegen, spoorwegen, en dergelijken, zal eene driemaandelijksche publicatie en proclamatie als voorzeggd in art. 41 dezer wet plaats vinden, alvorens recht tot ondermijnen wordt verleend.

Borgstelling door den gerechtigde.

126. Zij die schriftelijk verlot tot ondermijnen van de Regeering hebben verkregen, hetzij bij verpachting of anderszins, zullen binnen eer termijn, te bepalen door de Regeering, eene waarborg in handen moeten stellen ten genoegen van de Regeering en den eigenaar der oppervlakte.

Berekening der licenties.

127. Deze gronden zullen claimsgewijze moeten worden betaald, overeenkomstig art. 124 dezer wet, te worden berekend naar de oppervlakte dier gronden voor ondermijnen verkregen. De licenties daarvoor zullen dadelijk na toekenning moeten worden uitgenomen.

Regulaties voor ondermijnrechten door Staatsmijning op te stellen.

128. Regulaties voor het veilig bewerken van zoodanige ondermijningen zullen door den Staats-Mijnningénieur, in overleg met het Hoofd van Mijnwezen, worden opgetrokken en, na door de Regeering goedgekeurd te zijn, kunnen deze in werking gesteld worden tot de eerstvolgende Volksraadszitting, waarna zoodanige veranderingen en verbeteringen, als door den Ed. Achth. Volksraad wenschelijk zullen geacht worden, kunnen worden aangebracht.

§ 9. WATERRECHTEN.

Vermodderen van water geeft geen recht van actie tegen Regeering of delvers

129. Eigenaren en gebruikers van gronden langs rivieren of anderen waterloop, zullen geen recht van actie hebben tegen de Regeering of eenige goudmijn-compagnie of gouddelvers of andere compagniën of personen, onder bescherming van 's lands wetten mijnen exploiteerende of delvende, omtrent schadevergoeding wegens het troebel maken of vermoedding van het water in gemelde rivieren of waterloopen door het te gebruiken voor de mijnen.

De Regeering zal evenwel het recht hebben om ten aanzien van het troebel maken of vermoedden van rivieren of waterloopen maatregelen te nemen en bepalingen te maken.

Regulaties voor waterverdeeling.

130. Met betrekking tot de waterverdeeling wordt het aan den Mijncommissaris van elk geproclameerd veld overgelaten om, onderworpen aan de nadere goedkeuring van de Regeering, na overleg met het Hoofd van het Mijnwezen, zulke regulatiën te maken ten opzichte van de waterverdeeling, als naar omstandigheden van zulk een veld billijk en redelijk mogen geacht worden, met inachtneming van alle rechten van private eigenaren.

Met betrekking tot publieke velden wordt uitdrukkelijk verklaard dat geen delver, onder welke omstandigheid ook, eenig eigendomsrecht in het water, door eenige rivier, waterloop of gelegde watervoor loopende, zal hebben. Slechts zal men het recht van gebruik van genoemd water volgens wet of regulatiën hebben. In gevallen, waar onder sommige omstandigheden schade moet vergoed worden, zal de waarde van het water niet in aanmerking komen.

De Regeering zal, bij overeenkomst, bijzondere waterrechten kunnen toekennen op Gouvernementsgronden en ook voor algemeene belangen, op geproclameerde private gronden.

131. Houders van mijnpachten en behoorlijk ontgonnen delvers-claims zullen gerechtigd zijn tot het verkrijgen van waterrechten. Wie een waterrecht kunnen verkrijgen.

Bewerkers van "tailings" hebben het recht waterrechten te verkrijgen en te genieten, onder zulke bepalingen als daarmtrent door de Regeering, na overleg met het Hoofd van het Mijnwezen, mogen worden vastgesteld.

132. Mocht het blijken dat ongeregelde hebben plaats gehad, zooals o. a. wanneer zij bij de verleening niet verbonden waren aan claims, mijnpacht of recht tot het bewerken van «tailings,» of wanneer zoodanig mijnrecht, waarvoor zij verleend waren, reeds vervallen is, dan zal voor zoodanige waterrechten geen certificaat van bezitrecht uitgereikt worden en zullen zij niet door het Hoofd van het Mijnwezen worden bekrachtigd. Wanneer geen certificaat v. bezitrecht voor waterrecht wordt uitgereikt.

133. Voortaan zullen geene waterrechten op geproclameerde gronden verleend worden, die niet verbonden zijn aan claims, mijnpacht of een recht tot het bewerken van «tailings,» tenzij met uitdrukkelijke toestemming der Regeering. Geen waterrecht zonder claim enz.

134. Applicaties voor waterrechten moeten geschieden bij den Mijncommissaris, en elke applicatie zal een zegel moeten dragen ter waarde van vijf shillings, en moet vergezeld gaan van plannen in viervoud, vervaardigd door een bekwaam ingenieur of landmeter, en die zoodanige aansluitingen en bijzonderheden moeten bevatten als door den Mijncommissaris, in overeenstemming met art. 9 der instructies voor claiminspecteurs, zullen verlangd worden. De plannen moeten door den Claiminspecteur voor correct met de afbakening geteekend worden. Hoe applicatie voor waterrecht gemaakt wordt.

De applicaties moeten geschieden in zoodanigen vorm als van tijd tot tijd door het Hoofd van het Mijnwezen zal worden bepaald, en alle daarin verlangde bijzonderheden moeten ook op de plannen voorkomen.

Kennisgeving van applicatie.

135. Van deze applicaties zal door den applicant eene kennisgeving moeten gepubliceerd worden, 3 maal in de *Staatscourant* en minstens 1 maal in een plaatselijk nieuwsblad, zoo er een is. Deze kennisgeving zal door den Mijncommissaris uitgereikt worden in den vorm als door het Hoofd van het Mijnwezen vastgesteld.

De applicatie met plannen zal tevens gedurende eene maand op het kantoor van den Mijncommissaris ter inzage liggen voor belanghebbenden, die hunne objecties bij den betrokken Mijncommissaris binnen dien tijd kunnen inzenden.

Objecties.

Worden deze objecties, partijen gehoord zijnde, door den Mijncommissaris ongegrond bevonden, zoo zal hij de applicatie kunnen toestaan.

Wanneer meer dan één applicant aanzoek doet tot verkrijging van een en hetzelfde waterrecht, zal de Mijncommissaris, na partijen gehoord te hebben, beslissen wie daartoe gerechtigd is.

Van de beslissing van den Mijncommissaris zal binnen veertien dagen appèl zijn bij het Hoofd van het Mijnwezen, wiens beslissing finaal zal zijn.

Bekrachtiging door Hoofd v. Mijnwezen noodzakelijk.

136. Alle vergunningen van waterrechten worden opgezonden naar het Hoofd van het Mijnwezen ter bekrachtiging, vergezeld van eene kopie der applicatie, van de plannen en het rapport van den Mijncommissaris over het al of niet wenschelijke van de bekrachtiging, over de behandeling der objecties, zoo die er waren, enz.

Voortaan zullen geene waterrechten als geldig beschouwd worden, tenzij bekrachtigd door het Hoofd van het Mijnwezen, of begrepen in een certificaat van bezitrecht.

Licentie voor waterrecht.

137. Op alle waterrechten, bestemd en gebruikt als drijfkracht, zal betaald worden de som van 1s. per maand voor elke paardekracht voor ieder waterrecht, eene kracht van 10 paardekrachten niet te boven gaande; en 2s. 6d. per maand voor elke paardekracht boven de tien paardekrachten.

Bepalingen omtrent het vervallen van waterrechten.

138. Bij het vervallen van claims of mijnpacht, of van een recht tot het bewerken van «tailings,» vervalt tevens het voor het bewerken dier claims, mijnpacht of «tailings» vergunde waterrecht. De laatste houder van zoodanig waterrecht heeft echter, gedurende eene maand na den datum waarop bovenbedoeld mijnrecht vervallen is, een preferent recht tot het terugbekomen van het waterrecht, tot het bewerken van andere hem toebehoorende claims, mijnpacht of «tailings,» wanneer hij daartoe op de gewone wijze eene nieuwe applicatie indient.

Een waterrecht kan ook op voordracht van den Mijncommissaris, door het Hoofd van het Mijnwezen

vervallen verklaard worden, wanneer binnen twee jaren na de bekrachtiging daarvan, de machinerie, waarvoor het waterrecht was aangevraagd, niet in werkende orde is of van het waterrecht nog geen behoorlijk gebruik wordt gemaakt.

139. Geen eigenaar van een claim zal het recht hebben natuurlijk of loopend water op te houden voor zijn eigen gebruik ten nadeele van de andere claimhouders tenzij door hem een waterrecht worde uitgenomen volgens deze wet. Kunstmatig verkregen water zal niet hieronder vallen.

Loopend water mag niet worden gebezigt zonder waterrecht.

§ 10. RECHT OP BRANDHOUT EN ANDER HOUT.

140. Voor het recht om brandhout of ander hout te kappen of weg te voeren op of van Gouvernementsgrond, zal men een permit kunnen verkrijgen, berekend tegen £1 (een pond) per wagenvracht; £0 7 6 (zeven shillings zes pence) per schotskar en £0 0 6 (zes pence) per één persoons dracht.

Licentie voor het kappen van hout op gouvern.-grond.

Gemelde permitten kunnen verkregen worden op Gouvernementsgronden bij den Mijncommissaris, of Verantwoordelijken klerk. Ten aanzien van het kappen van hout op privaten grond zal een overeenkomst moeten getroffen worden met den eigenaar.

Wie die licentie uitreikt.

Als een persoon een stuk grond als een claim afpemt, waarop hout groeit, zal hij niet gerechtigd zijn zoodanig hout voor verkoop of handel te kappen en te vervoeren.

Ten aanzien van private gronden zullen deze sommen aan den privaten eigenaar worden terugbetaald.

Hout op private gronden.

Wie hout kapt of wegvoert zonder permit of zonder verlof van den eigenaar, zal gestraft worden met een boete van ten hoogste £2, of met gevangenisstraf voor een week, voor elke overtreding buiten en behalve de vordering tot schadevergoeding voor het gekapte of vervoerde hout.

Strafbepaling.

141. Het zal echter eenigen blanken persoon of familie vrijstaan gratis voor eigen huishoudelijk gebruik brandhout op Gouvernementsgronden te verkrijgen onder te bekomen permit van den Mijncommissaris, Verantwoordelijken klerk, Vrederechter of Veldkornet, maandelijks zoodanige permitten te worden vernieuwd.

Hout voor huishoudelijk gebruik.

HOOFDSTUK IV.

BEPALINGEN VAN ONDERSCHIEDEN AARD.

142. Iemand, die een watervoor door een rijweg of voetpad, dat gebruikt wordt, graaft, zal een voldoende veilige brug leggen; zoo niet, dan mag ieder officieel of

Brug over watervoor.

privaat persoon de voor vullen, en de overtreder zal verder onderhevig zijn aan eene boete van £1 tot £10, of bij wanbetaling aan gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Hij, die op eenigerlei andere wijze een rijweg of voetpad afsluit of belemmert, zal onderhevig zijn aan dezelfde boete.

Strafbepaling op 't wegnemen van erts van eens anders claim.

143. Ieder, die erts wegneemt van of uit de claim of mijnpacht van een ander, zal verantwoordelijk zijn voor alle schade en zal daarboven moeten vergoeden driemaal de waarde van het door hem genomene, onafgezien de strafrechterlijke vervolging waaraan hij zich blootstelt.

Strafbepaling op verplaatsing van bakens.

144. Hij, die zich schuldig maakt aan verandering, verplaatsing of wegneming van de bakens van een claim, zal gestraft worden met eene boete, de som van £100 niet te bovengaande, of bij wanbetaling met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Strafbepaling op 't beschadigen v. eens anders mijn enz.

145. Ieder, die zich schuldig maakt aan moedwillige beschadiging of vernieling van een mijn, claim, machinerie, waterloop of ander mijneigendom of toebehooren, of ook maar schuldig zal zijn aan poging om gemelde misdaden te begaan, zal gestraft worden met eene boete van £100 tot £1000 of met gevangenisstraf met harden arbeid voor den tijd van 1 tot 10 jaren, naar den aard der zaak.

Strafbepaling op 't moedwillig affpennen van eens anders claim.

146. Ieder, die zich schuldig maakt aan het moedwillig affpennen van claims, die aan anderen toebehooren, zal gestraft worden met eene boete van niet minder dan £25 en niet meer dan £100 per aldus moedwillig afgepende claim of met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Strafbepaling op 't niet verleenen van hulp tot 't bewaren der orde.

147. Ieder delver, inwoner of licentiehouders zal daartoe opgeroepen, hulp verleenen ter bewaring van publieke orde, op straffe van verlies der licentie en van eene boete, de som van £25 niet te bovengaande.

Strafbepaling op rebellie enz.

148. Ieder, binnen de grenzen van een geproclameerd veld, zich schuldig makende aan opstand, rebellie of eenig onwettig verzet tegen de Regeering of het wettig gezag op de velden zal boven en behalve de straf, door de wet voor zoodanige overtreding bepaald, al zijne rechten en goederen, op genoemd veld gelegen, verbeuren ten faveure van den Staat. De persoon of personen, op wier informatie iemand van een of ander der bovenvermelde misdaden schuldig bevonden wordt, zal of zullen recht hebben op de helft van de waarde der verbeurd verklaarde goederen.

Licentie voor het handeldrijven in onbewerkt edel metaal enz.

149. Niemand zal eenigen handel hoegenaamd mogen drijven in onbewerkt edel metaal, amalgam of edelgesteenten, waaronder begrepen is het koopen of ver-

koop, het ruilen of verruilen van zoodanig onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten, tenzij hij daartoe een speciale licentie heeft, waarvoor hij £10 per jaar zal moeten betalen; met dien verstande, dat de enkele delver of eene maatschappij geene licentie zal behoeven uit te nemen voor den verkoop van het door hem of haar persoonlijk of op zijn of haar last gedolven of gevonden onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten. De Regeering heeft het recht om de werking van het eerste gedeelte van dit artikel ten aanzien van een of meer edele metalen, amalgam of edelgesteenten geheel of gedeeltelijk op te heffen.

Hij, die handel drijft in onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten als boven omschreven, zonder daartoe speciale licentie te hebben, wordt gestraft met eene boete van ten hoogste £100, of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, of beide te zamen, voor de eerste overtreding; voor de tweede overtreding een boete van ten hoogste £200 of gevangenisstraf van ten hoogste twaalf maanden, met of zonder harden arbeid, of beide te zamen, en voor verdere overtreding boete of gevangenisstraf, of beide te zamen, naar het oordeel van het Hof. Strafbepaling.

150. Ieder, die in bezit gevonden wordt van amalgam of onbewerkt goud of ongeslepen edelgesteenten en geen bewijs kan leveren, dat hij op wettige wijze in bezit daarvan gekomen is, zal gestraft worden met een boete van ten hoogste £500 of gevangenisstraf met of zonder harden arbeid van ten hoogste twee jaren, of beide te zamen, naar den aard der zaak, voor de eerste overtreding. Voor de tweede overtreding eene boete van ten hoogste £1000, of drie jaren gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, of beide te zamen en voor verdere overtreding boete of gevangenisstraf, of beide te zamen naar het oordeel van het Hof, benevens met verbeurdverklaring ten voordeele van den Staat, van het in zijn bezit gevonden amalgam of onbewerkt goud of ongeslepen edelgesteenten. Strafbepaling op 't onwettig in bezit hebben van onbewerkt edel metaal enz.

151. Een gelicentieerd handelaar in onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten, zal zoodanige boeken van zijn handelsbezigheid moeten houden als de Regeering van tijd tot tijd zal goedvinden te bepalen, en de genoemde handelaar zal maandelijks, op den eersten dag van elke maand, aan het Hoofd van het Mijnwezen moeten opzenden eene ware en bezworen kopie van zoodanige boeken en in zoodanigen vorm als de Regeering van tijd tot tijd zal voorschrijven. Voorschriften voor handelaar in onbewerkt edel metaal.

De Regeering zal te eeniger tijd het recht hebben zoodanige boeken te doen onderzoeken.

Elke overtreding van dit artikel zal gestraft worden met boete van ten hoogste £50 of bij wanbetaling met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8.

Handelaars in onbewerkt goud moeten maandelijks opgaven inzenden.

152. De bestuurders van banken, winkeliers, agenten en in het algemeen alle personen, die onbewerkt goud, goud-amalgam en andere goud legeringen koopen, verkoopen, verruilen, bewaren of ter bewaring geven of verzenden, zijn verplicht daaromtrent voor of op den 15den van iedere maand ten kantore van den betrokken mijninspecteur eene verklaring in duplo over de laatstvoorafgaande maand in te zenden.

Bij wien de opgave moet worden ingezonden.

Ingeval geen Mijninspecteurskantoor is gevestigd op of nabij de plaats waar de transactie geschiedt, moet zoodanige verklaring gezonden worden naar den Mijncommisaris, Verantwoordelijken Klerk of Landdrost van het district. Deze verklaringen moeten gemaakt worden volgens de vormen voor dat doel door den Staats-Mijn-ingenieur voorgeschreven.

Strafbepaling.

Overtredingen dezer bepaling zullen worden gestraft met eene geldboete van ten hoogste £50 of bij wanbetaling met gevangenisstraf van ten hoogste 3 maanden.

Vormen.

De personen, die volgens dit artikel verplicht zijn maandelijksche opgaven te doen, kunnen de daartoe vereischte vormen voor een of meer maanden vooruit verkrijgen aan de kantoren der ambtenaren, bij welke de verklaringen moeten ingeleverd worden, hetzij op persoonlijke aanvraag, hetzij schriftelijk per post en zijn aansprakelijk voor de gevolgen, wanneer zij zich de vormen niet vroegtijdig genoeg aanschaffen.

Wijze v. inzending.

De inzending der opgaven kan geschieden door persoonlijke overhandiging aan het aangewezen kantoor of per post, in welk laatste geval de brief moet zijn geregistreerd en de inzending zal worden gerekend te zijn geschied op den dag dat de opgave per post was verzonden. Valt de laatste dag van den tijd van inzending op een Zon- of Feestdag, dan moet de opgave geschieden op den dag te voren.

Strafbepaling tegen het handeldrijven, delven enz. zonder licentie.

153. Ieder, zonder handelslicentie handel drijvende, zal schuldig zijn aan de strafbepalingen van 's lands wet. Verder zal worden gestraft met eene boete van niet minder dan £5 en niet meer dan £25 of bij wanbetaling met gevangenisstraf zooals neergelegd in art. 8 voor elke overtreding:

- a. Hij, die zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten.
- b. Hij, die zonder prospecteer- of delverslicentie, claim of claims afbakt. Bovendien zal zulke afbakening beschouwd worden als onwettig, niet erkend worden en geen recht hoegenaamd hebben.

- c. Hij, die met of zonder licentie delft of zoekt naar edel metaal of edelgesteenten op Gouvernementsgronden, die daartoe niet door de Regeering, volgens art. 64 dezer wet, beschikbaar gesteld zijn, tenzij speciaal verlof door de Regeering is gegeven. Dit speciaal verlof zal echter niet gegeven worden voor langer dan twaalf maanden, en zal vervallen indien binnen de zes maanden na dagteekening van de vergunning geen begin met prospecteeren is gemaakt.

154. Niemand zal zijnen dienstboden mogen betalen in onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten, op straffe van eene boete de som van £100 niet te bovengaannde of bij wanbetaling met gevangenisstraf zoo als neergelegd in art. 8, benevens een verbeurdverklaring van zoodanig onbewerkt edel metaal, amalgam en ongeslepen edelgesteente ten faveure van den Staat.

Dienstboden mogen niet betaald worden in onbewerkt edel metaal enz.

155. Iemand, die onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten koopt, ruilt of aanneemt van kleurlingen, hetzij op een geproclameerd publiek veld, hetzij elders binnen de grenzen der Zuid-Afrikaansche Republiek, zal beboet worden met eene som van £1000 niet te bovengaannde en gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk den tijd van vijf jaren niet te bovengaannde, benevens verbeurdverklaring van zoodanig onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten ten voordeele van den Staat.

Strafbepaling op het koopen van onbewerkt edel metaal van kleurlingen.

156. Een kleurling, die onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten verkoopt, verruilt, overhandigt, ontvangt of in bezit van onbewerkt edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten gevonden wordt, zal gestraft worden met geeselslagen, 50 niet te bovengaannde, en gevangenisstraf, den tijd van vijf jaar niet te bovengaannde, met of zonder harden arbeid, en verbeurdverklaring van zoodanig ruw edel metaal, amalgam of ongeslepen edelgesteenten, ten faveure van den Staat.

Strafbepaling tegen kleurling die onbewerkt edel metaal verkoopt enz.

157. Elke kleurling, binnen de grenzen van eene publieke delverij, zal een maandelijkschen verlofbrief moeten hebben, die verkrijgbaar is ten kantore van den Mijncommissaris, of andere daartoe aangestelde personen, tegen betaling van eene som, gerekend tegen een shilling per maand.

Maandelijksche pas voor kleurlingen.

Voor elke overtreding van dit artikel zal de overtreder met vijf shillings boete gestraft worden.

Dit artikel is ook van toepassing op kleurlingarbeiders, uitsluitend werkzaam zijnde tot het mijnen en delven op private ongeproclameerde gronden, en op private plaatsen, waar volgens art. 26 eene schriftelijke

Op welke kleurlingen dit art. niet van toepassing is.

vergunning verkregen is geworden, en op gronden, die bewerkt worden onder concessie of mijnpacht, zoowel op Gouvernements- als op voor het publiek opengezette prospecteer-gronden, en op standsdorpen.

Verplichtingen van
kleurling tegenover
zijn meester.

158. Een kleurling, die een contract, hetzij mondeling, hetzij bij geschrifte, heeft aangegaan om zijn meester te dienen als huisknecht of als winkel- of pakhuisknecht, of om hem behulpzaam te zijn in het bewerken van een claim, machinerie of watervoor op eenig geproclameerd veld en die zich zonder verlof uit zijns meesters dienst onttrekt of nalatig is, of weigert eenig werk te doen om zijn plicht te vervullen, die volgens wet van hem gevraagd en geëischt kan worden, of die dreigende en beleedigende taal bezigt tegenover zijn meester, diens vrouw of eenig ander persoon met wettig gezag over hem gesteld, zal gestraft worden met eene boete de som van £2 niet te bovengaande, of met gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor den tijd van op zijn meest eene maand, of met slagen, het getal van 25 niet te bovengaande. Een dienstdoend persoon, als bovengemeld, geen kleurling zijnde, die schuldig bevonden wordt aan een der overtredingen in dit artikel omschreven, zal gestraft worden met eene boete de som van £5 niet te boven gaande, of met gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor den tijd van hoogstens 3 maanden. De Myncommissaris zal verder binnen de limieten van het veld, waarover hij is aangesteld, dezelfde plichten en rechten hebben die, volgens wet no. 11, 1892, Landdrosten hebben, behalve op zoodanige velden waar Speciale Landdrosten zijn aangesteld.

SLOTBEPALING.

Inwerkingtreding.

159. Deze wet, zooals gewijzigd, treedt in werking van af den eersten November 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 4 October 1895.

¹⁾ Zie de aantekening bij de art. 122 e.v. dezer wet.

WET N°. 20, 1895,

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET N°. 7, 1883, ¹⁾

TER REGELING VAN DE BETALING VAN HEERENRECHTEN OP DEN VERKOOP EN HET TRANSPORT VAN ONROEREND EIGENDOM EN ALLE ANDERE EIGENDOMMEN, WAAROP VOLGENS DE BEPALINGEN DEZER WET HEERENRECHTEN HEFBAAR ZIJN.

Goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den Edelachtb. Eersten Volksraad, art. 1193, dd. 14 September 1895.

NADEMAAL het noodig is betere voorziening te maken voor de betaling van Heerenrechten op den verkoop van onroerend eigendom in deze Republiek, zoo wordt hiermede vastgesteld als volgt:

ARTIKEL 1. Geen transport of overdracht zal gedaan worden van eenig vast eigendom van eenen eigenaar op den naam van eenen anderen tenzij een belasting van vier ten honderd (4 percent) door den koper zal zijn betaald geworden op de koopsom of waarde van zulk vast goed.

Geen transporttenzij heerenrecht door koper betaald is.

2. Wanneer eenig vast goed zal worden getransporteerd ten gevolge van ruiling, schenking of op eenige andere wijze, waar het zal blijken, dat de koopprijs bepaald, in zoodanigen ruilbrief of acte van schenking of koopbrief aanmerkelijk onder de waarde daarvan en alzoo is gesteld met het oogmerk om der Regeering hare wettige inkomsten te ontvreemden, zal zulk eigendom kunnen gewaardeerd worden op order van den ontvanger van Heerenrechten door een bevoegd belangloos persoon, of personen door hem benoemd, en de Heerenrechten worden geheven op het bedrag van zulke waardeering.

Waardeering van het eigendom.

3. Wanneer eenig persoon, of maatschappij, vaste eigendommen met of zonder concessie van de Regeering of van private eigenaren, mocht koopen als mijn-eigendom en de koopsom en in contanten, en in aandeelen van een alreeds opgerichte maatschappij bedongen is, zal het Heerenrecht moeten betaald worden op de nominale waarde der aandeelen bovenbedoeld, zoowel als op de contanten.

Hoe het heerenrecht berekend wanneer de koopsom geheel of gedeeltelijk uit aandeelen bestaat.

Indien het mocht blijken aan den ontvanger van de Heerenrechten dat de koopsom aanmerkelijk onder de

¹⁾ Zie bladz. 1192 L. W. 1849—1885.

waarde van het eigendom is, zal zulk eigendom kunnen gewaardeerd worden volgens art. 2 dezer wet, en zullen de Heerenrechten op zoodanige waardeering worden betaald.

Is echter de koopsom alleen in aandeelen bedongen, zal eveneens over de nominale waarde der aandeelen het Heerenrecht berekend worden.

Op de overdracht van claims en standplaatsen zal 4 percent Heerenrechten moeten betaald worden, zullende de bovengenoemde bepalingen ook hierbij van toepassing zijn.

4. Wanneer bij Testament eenig vast goed is gemaakt of anderszins daarover is gedisponeer^d, zullen alle Heerenrechten betaald worden in overeenstemming met betrekking tot den daarin gestelden prijs van zulk vast goed; en waar geene som is bepaald, zullen Heerenrechten geheven worden op een derde ($\frac{1}{3}$) van de waarde van het eigendom ten tijde van de bemaking. Zoodanige waardeering zal vastgesteld moeten worden door een gezwozen Taxateur van de Weeskamer.

5. Overdracht van vastgoed kan geschieden in de onderscheidene gevallen hieronder vermeld, vrij van heffing of betaling van Heerenrechten:

- a. Een nagebleven echtgenoot of echtgenoot, alsmede een erfgenaam of erfgename, die vastgoed uit eenigen boedel erft, overneemt of inkoopt, zal geene Heerenrechten op zoodanig verkregen vastgoed behoeven te betalen.
- b. Wanneer eenig vast eigendom zal geregistreerd zijn op naam van een firma of vennootschap en een der firmanten of vennoten het geheele eigendom koopt, zal hij geen Heerenrecht betalen op den prijs of de waarde van zijn aandeel daarin.
- c. Wanneer eenig vastgoed onverdeeld geregistreerd zal zijn op de namen van gezamentlijke eigenaren, en zoodanig eigendom door hen verdeeld mocht worden, zullen geene Heerenrechten behoeven betaald te worden op het transport van hunne respectieve gedeelten, ten aanzien van die verdeling, mits dat een acte van verdeling, hetzij notarieel of onderhandsch bij den Registrateur van Acten worde gedeponeerd.
- d. Ingeval van echtscheiding of ontbinding van eenige maatschappij of vennootschap, hetzij vrijwillig of gerechtelijk, er verdeling van het vastgoed onder de gezamentlijke aandeelhouders geschiedt, zullen alle veranderingen in de registratie, met het doel om zulk vast-

Overdracht van claims en standplaatsen.

Heerenrecht op eigendommen bij testament vermaakt.

Wanneer geen heerenrechten verschuldigd zijn.

goed in afzonderlijke aandeelen op de verschillende namen van de aandeelhouders over te brengen, worden gemaakt zonder betaling van Heerenrechten, mits dat een akte van verdeeling, zooals in afdeeling C. vermeld, worde gedeponereerd.

6. Alle Heerenrechten zullen worden ontvangen door den Landdrost van het district, waarin het eigendom, dat verkocht is, ligt; indien echter voor zoodanig district een Civiele Commissaris is aangesteld, zullen die Heerenrechten door den Civielen Commissaris van dat district worden ontvangen, of door den Civielen Commissaris te Pretoria voor de geheele Zuid-Afrikaansche Republiek.

Bij wien de heerenrechten betaalbaar zijn.

7. Geen ontvanger van Heerenrechten zal in ontvangst nemen het recht verschuldigd op, of wegens eenigen koop of verkoop van vast eigendom vóór dat de verkooper zal hebben opgemaakt en ondertekend de verklaring aangegeven in het Model No. 1. en de kooper zal hebben opgemaakt en ondertekend de verklaring aangegeven in Model No. 2, hier bijgevoegd.

Verklaring van kooper en verkooper.

En ingeval van eene verandering van eigenaars, anders dan door verkoop en koop, zal het Heerenrecht niet in ontvangst worden genomen vóór dat de gever en begiftigde respectievelijk zullen hebben opgemaakt en ondertekend de verklaring van gever en de verklaring van begiftigde, aangegeven in de modellen nos. 3 en 4, hier bijgevoegd.

Verklaring van schenker en begiftigde.

8. Wanneer de verklaringen, bij artikel 7 vereischt, niet van kooper en verkooper kunnen worden bekomen, dan zullen dezelve door hunne agenten, of ingeval van minderjarigen, door hunne voogden mogen gegeven worden, en zal de verklaring opgemaakt en ondertekend moeten zijn, zooals aangegeven in model no. 5, hier bijgevoegd.

Verklaringen kunnengemaakt worden door agenten, enz.

9. Ingeval dat eene verkooping bij wederzijdsche toestemming van kooper en verkooper zal worden vernietigd vóór dat het transport is gegeven, zonder dat eenig deel der koopsom is betaald, zal het Heerenrecht worden kwijtscholden onder voorwaarden:

Wanneer heerenrecht wordt kwijtscholden.

a. Dat de verkooper en kooper of hunne agenten zullen opmaken eene plechtige verklaring, zooals aangegeven in de modellen nos. 6 en 7, aan deze wet toegevoegd; en

b. Mits dat zoodanige vernietiging geschiedt binnen zes (6) maanden na datum van verkoop.

Ingeval bij de vernietiging al reeds een gedeelte der koopsom zal zijn betaald, of eenig bedrag als rouwkoop betaald wordt, dan zullen de Heerenrechten betaald worden op zoodanig betaald gedeelte der koopsom of rouwkoop.

Betaling van heerenrecht op reeds betaalden rouwkoop.

Ingeval van terzijde zetting van koop door Hof is geen heerenrecht verschuldigd.

10. Ingeval dat eenig contract van verkoop en koop ter zijde gezet of van onwaarde zal worden verklaard door vonnis van eenig bevoegd Hof, zal het Heerenrecht op zoodanigen verkoop, indien onbetaald, niet verschuldigd zijn, en indien betaald (aangenomen dat geen transport is gegeven) zal het worden teruggegeven.

Verklaringen in geval van vertrek of dood van koper of verkoper.

11. Indien het in eenig geval mocht blijken, dat de verkoper of koper van eenig vast eigendom is gestorven of uit deze Republiek is getrokken zonder de noodige verklaring te hebben opgemaakt of onderteekend, zal en kan het voor den ontvanger van Heerenrechten wettig zijn, hetzij buiten zulke verklaring te doen, bij vertooning van eenen koopbrief, of in plaats daarvan de verklaring of verklaringen van zoodanigen anderen persoon of personen aan te nemen, die als onder de omstandigheden van het geval in eene positie zijn, om de bijzondere punten, in zoodanige verklaring te worden opgenomen, te certificeeren.

Aangenomen echter, dat voor het geval, dat wanneer buiten eene verklaring worde gedaan, het de plicht zal zijn van den ontvanger van heerenrechten op de andere verklaring te melden de redenen waarom hij zulks heeft gedaan.

Heerenrecht binnen 6 maanden te betalen

12. Het Heerenrecht zal moeten worden voldaan binnen 6 maanden na datum van zulken verkoop, en indien niet betaald zal 6 per cent. rente per jaar op het bedrag der verschuldigde Heerenrechten in rekening worden gebracht; die rente in te gaan onmiddellijk na verloop van de bedoelde 6 maanden.

Betaling van heerenrecht, wanneer persoon op commando is

13. Eenig persoon, op commando, of in tijd van oorlog bij het leger zijnde, die koper mocht zijn van vast goed of andere eigendommen, waarop volgens deze wet Heerenrechten betaald moeten worden, zal geen 6 pct. van het verschuldigde bedrag van Heerenrechten, als in art. 12 vermeld, behoeven te betalen, voor zoolang hij op commando of bij het leger is, zullende de verschuldigde Heerenrechten echter binnen zestig dagen na alloop van bedoeld Commando moeten betaald zijn, in gebreke waarvan de 6 percent vermeld, geheven zal worden.

Wanneer de termijn van 6 maanden aanvangt.

14. Zoo dikwijls eenig contract van koop en verkoop zal zijn opgemaakt, volgens welk contract er gestipuleerd wordt dat het bezit van het eigendom niet zal gegeven worden of dat de gezegde verkoop geen ingang zal vinden vóór eenigen toekomstigen datum, zoo zal de datum, waarop zoodanig contract is opgemaakt, en niet zoodanige toekomstige datum, de datum zijn, waarvan af de termijn van zes maanden in deze wet vermeld gerekend zal worden.

15. De Ontvanger van Heerenrechten zal bij betaling van Heerenrechten eene kwitantie in den vorm van Model No. 8, hier bijgevoegd, aan den betaler van Heerenrechten afgeven, tezamen met de verklaringen hierboven vermeld in art. 7, teneinde door den kooper te worden gebruikt bij gelegenheid van overdracht van het eigendom.

Kwitantie voor betaalde heerenrechten.

16. Geen afstand van recht op mineralen, die vermoed worden aanwezig te zijne of die werkelijk aanwezig zijn op eenige plaats, zal wettig wezen zonder dat daarvoor eene notariële acte is opgemaakt en behoorlijk geregistreerd ten Kantoor van den Registrateur van Acten.

Afstand van mineralen te geschieden bij notar. akte.

Heeft die afstand plaats bij wijze van verkoop of cessie, dan is de registratie onderworpen aan eene betaling van dezelfde Heerenrechten als bij verkoop van vast eigendom.

Heerenrecht op verkoop van minerale rechten.

Heeft die afstand plaats bij wijze van verhuring voor een bepaalden tijd, dan zal de registratie onderworpen zijn aan eene betaling van vier percent (4 pCt.) van het gezamenlijk bedrag der huurpenningen over den geheelen tijd, waarvoor de verhuring is aangegaan.

Heerenrecht op verhuur der minerale rechten.

Geschiedt evenwel die afstand bij wijze van verhuring, zonder dat voor deze een zekeren tijd bepaald is, dan zal door den Ontvanger van Heerenrechten de huurwaarde gewaardeerd worden, en zal op het bedrag dier waardeering vier percent (4 pCt) moeten worden betaald.

Dit artikel zal alleen van toepassing zijn op minerale contracten.

Prospecteercontracten, uitsluitend bedoeld voor het eigenlijke prospecteeren naar edele en onedele metalen, edelgesteenten of mineralen, zijn, zoolang geene zoodanige gewonnen worden, van de betaling van Heerenrechten vrijgesteld.

Prospecteercontracten.

Van af het tijdstip echter, dat onder zoodanige contracten edele of onedele metalen, edelgesteenten of mineralen gewonnen zullen worden en het eigenlijke prospecteer doeleinde gevolgelyk zal zijn bereikt zullen de bepalingen dezer Wet ook op zoodanige contracten van toepassing zijn.

17. Geen eigendom zal als wettig beschouwd verkocht zijn alvorens een behoorlijke koopbrief of koopverklaring door beide personen of partijen behoorlijk is geteekend.

Geen koop van vast eigendom v. kracht tenzij in geschrifte en door partijen geteekend.

18. De verklaringen in deze Wet bedoeld, zullen moeten worden beëdigd voor eenen Landdrost of Vrederechter.

Voor wien de verklaringen beëdigd worden.

19. Alle wetten en bepalingen in strijd met deze wet, worden hiermede herroepen.

Herroepingsclausule.

Inwerkingtreding.

20. Deze Wet treedt in werking drie maanden na publicatie in de *Staatscourant*.¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 Oct. 1895.

Model No. 1.

Verklaring van Verkooper.

Ik ondergeteekende, A. B., verklaar plechtig, dat de som   het volle en geheele koopbedrag is waarvoor ik zeker eigendom, zijnde (beschrijf het eigendom) verkocht heb aan C. D., en verklaar dat ik gemeld eigendom verkocht heb aan gezegde C. D., op den dag van   18 , en niet eerder, en dat ik geene andere of meerdere betaling of consideratie van waarde van eenigen aard hoe ook genaamd voor hetzelfde heb ontvangen of verwacht, en ik verklaar verder dat genoemde C. D. de eenige persoon is, die het gemelde eigendom van mij gekocht heeft, en dat ik het nimmer aan eenig ander persoon heb verkocht; en dit alles verklaar ik de zuivere waarheid te zijn, zonder eenige achterhoudendheid of ontwijking hoe ook genaamd.

(get.)   A. B.

Voor mij verklaard te   op dezen dag
van   18 .

(get.)

Model No. 2.

Verklaring van den Kooper.

Ik, ondergeteekende C.D., verklaar plechtiglijk dat de som   het volle en geheele koopbedrag is door mij bedongen of te worden gegeven aan A.B., voor zeker eigendom, zijnde [hierin beschrijf het eigendom] door mij van hem gekocht; en ik verklaar dat ik gemeld eigendom gekocht heb van A.B., op den dag van   18 , en niet eerder, en dat noch ik, noch iemand anders van mijnentwege of

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 23 October 1895.

zal van gezegden C. D., of eenig ander persoon, eenig geld of eenige andere consideratie van waarde, door en wegens mijne goedkeuring tot vernietiging van gezegden verkoop.

(Get.)

Verklaard voor mij _____, te
den dag van 18 .

Model No. 7.

(*Verklaring van vernietiging en betaling van rouwkoop.*)

Ik, C D, verklaar plechtiglijk dat ik op den dag van 18 , gekocht heb van A B. het volgende eigendom (hier volgt de beschrijving van het eigendom) voor de som van _____, en ik verklaar dat ik aan den gezegden A B, gedeeltelijk of als rouwkoop heb betaald de som van _____ (of dat ik nimmer aan den gezegden A B gegeven heb eenige som gelds of andere consideratie van waarde op rekening van gezegden koop); en ik verklaar verder dat ik mij tot gezegden A B gewend heb om toe te stemmen in de vernietiging van gezegden verkoop, welke verkoop dientengevolge bij onderling goedvinden is vernietigd. En ik verklaar verder dat ik niet heb gegeven of zal geven, alsook dat geen persoon ten mijnen behoeve voor zooverre mij bekend, zal geven eenig geld of eenige consideratie van waarde, voor of wegens de vernietiging van gezegden verkoop anders dan wat boven is verklaard.

Verklaard voor mij _____
te _____ op den 18 .
dag van _____

Model No. 8.

Kwitantie van Heerenrecht.

District
Landdrostkantoor
of Civiele Commissaris Kantoor
No. 18 .
Verkooper
Kooper
Koopsom
Datum van Verkoop
Beschrijving van Eigendom.
Vertoonde stukken waarop het Heerenrecht ont-
vangen is.

Bedrag £

Landdrost of
Civiele Commissaris.

WET N°. 21, 1895.

ZIJNDE WIJZIGING VAN WET N°. 11, 1887.¹⁾

*Goedgekeurd en vastgesteld door den Edelachtb. Eersten Volksraad,
bij art. 1200, dd. 16 September 1895.*

NADEMAAL het noodzakelijk bevonden is, ter bestrijding van de verspreiding van besmettelijke en aanstekelijke ziekten, ter bewaring van een goeden algemeenen gezondheidstoestand in de Republiek, ter beveiliging harer bevolking, ter aanmoediging van vrijwilligen arbeid en ter bescherming van grondeigendom, maatregelen te nemen, om het plakken, wonen of samenhoopen van naturellen of andere kleurlingen op andere dan hun door de Regeering aangewezen plekken, tegen te gaan, zoo wordt hiermede bepaald, als volgt:

Eerste Volksraads-
besluit over locaties.

1. Indien er, buiten de locaties en andere plaatsen, reeds door de Regeering aan naturellen ter bewoning aangewezen, verdere locaties mochten benoodigd zijn, zal de Regeering daarvoor aanzoek doen bij den Eersten Volksraad.

Niet meer dan vijf
huishoudens van na-
turellen op private
eigendommen.

2. Buiten de reeds aangewezen of in de toekomst, onder art. 1 aan te wijzen locaties of plaatsen, mogen ten hoogste 5 naturellen huishoudens bij elkander wonen op private eigendommen, welke naturellen bewoners of huurlingen moeten zijn onder blanken, die, verantwoordelijk zullen zijn voor en toezicht zullen houden over de gezondheids- en veiligheidstoestand dier naturellen. Om meerdere huishoudens bij elkander te laten wonen, zal de uitdrukkelijke toestemming der Regeering noodig zijn, op voordracht der desbetreffende ambtenaren.

Regeering kan dis-
pensatie verleen.

Hoeveel huishou-
dens op één plaats
mogen wonen als
eigenaar meerdere
plaatsen bezit.

3. Elk blank eigenaar van eene plaats zal het recht hebben om 5 kleurling huisgezinnen, als dienstboden onder hem, aan te houden voor elke plaats door hem in eigendom bezeten; met dien verstande echter dat zulke huisgezinnen aangehouden zullen worden, onderworpen aan de bepalingen van art. 2 en op voorwaarde verder, dat een eigenaar van meer dan 5 plaatsen niet meer dan 25 huisgezinnen zal mogen aanhouden op ééne plaats.

Rechten van blanke
huurders en bijwo-
ners.

4. Elk mondig blank persoon, als huurder, bewoner of bijwoner op eene plaats wonende, zal hetzelfde

¹⁾ Zie bladz. 151 L. W. 1886—1887.

recht hebben als de eigenaar, tot het houden van 5 huisgezinnen mits de eigenaar zulks toestaat.

5. Elk deel van eene plaats, mits afzonderlijk getransporteerd op naam van een blanken eigenaar zal als eene plaats beschouwd worden, onder de bedoelingen dezer wet, met dien verstande echter, dat gedeelten van dezelfde plaats, al zijn zij afzonderlijk getransporteerd, op denzelfden persoon, slechts beschouwd zullen worden als eene plaats.

Wat als een plaats beschouwd wordt.

6. Het getal van huisgezinnen in art. 3, 4 en 5 bedoeld, zal niet kunnen overschreden worden, tenzij met uitdrukkelijke toestemming der Regeering op voordracht van de desbetreffende ambtenaren.

Regeering kan dispensatie verleenen.

7. Elk eigenaar, huurder of bewoner zal aan de hoofden der huisgezinnen die hij onder de bepalingen dezer wet aanhoudt, een schriftelijken verlofbrief van woning geven, aantoonende de plaats waar zij zich mogen vestigen, mits op zijn eigen grond zijnde of met toestemming van den eigenaar op een anders grond.

Verlofbrief aan naturellen.

Eenig persoon die verlofbrieven van woning geeft aan meer huisgezinnen dan waartoe hij gerechtigd is, zal beboet worden met eene som van ten hoogste £10 0 0 voor elk huisgezin.

Strafbepalingen.

Elk hoofd van een kleurling huisgezin, op eene plaats wonende, zonder zoodanigen verlofbrief van woning zal beschouwd worden als een landlooper en zal onderhevig zijn, aan eene boete van ten hoogste £10 0 0 of gevangenisstraf van ten hoogste eene maand, en bij herhaling met geeselslagen geen tien te bovengaande.

Alle kleurlingen zonder een wettigen verlofbrief van woning op eene plaats wonende, zullen door den Commissaris of Onder-Commissaris verwijderd worden, zoodra zulks tot hun kennis komt.

8. Kleurlingen, onder de bepalingen dezer wet, op privaten grond wonende zullen tenzij een Speciale overeenkomst dienaangaande is aangegaan, niet mogen wegtrekken dan na eene kennisgeving van drie maanden, welke kennisgeving door zulken kleurling gegeven zal worden, zoowel aan den eigenaar of bewoner der plaats, als aan den Commissaris of Onder-Commissaris of bij afwezigheid van zoodanigen eigenaar of bewoner alleen aan den ambtenaar voornoemd, die alsdan indien mogelijk den eigenaar van den grond daarvan in kennis zal stellen.

Kleurling die den grond wil verlaten, moet daarvan drie maanden te voren kennis geven.

Een kleurling dit artikel overtredende, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste £10 0 0 of gevangenisstraf van niet meer dan eene maand.

Strafbepaling.

Eene dergelijke kennisgeving van drie maanden zal door den eigenaar of bewoner worden gegeven aan eenigen naturel, wettiglijk door hem aangehouden die

Kennisgeving van drie maanden aan kleurling.

hij niet langer wenscht te laten blijven; toch zal zoodanige kleurling in enig geval het recht hebben zijn staande graan af te oogsten.

Regelen omtrent
plaatsen aan natu-
rellen behoorende.

9. Op plaats en, door naturellen in eigendom bezeten, zal evenals op plaats en aan blanken behoorende een getal huishouders vijf niet te bovengaande worden toegelaten te wonen, welke huishouders hun schriftelijken verlofbrief van woning ontvangen zullen van den Superintendent van Naturellen en alsdan niet zullen vallen onder de bepalingen van artikel 7 dezer wet.

Herroeping.

10. Wet No. 44 van 1887 wordt bij deze herroepen.

Inwerkingtreding.

11. Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1896. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 Oct. 1895.

WET N°. 22, 1895.

---

*Goedgekeurd door den E. A. Eersten Volksraad bij
art. 1440, d.d. 2 October 1895.*

TER verduidelijking van wet no. 6, 1880, ²⁾ en meer bepaaldelijk afdeeling 8 daarvan, en tot vervanging van Gouvernementskennisgeving 239 van November 1883, ³⁾ en ten einde de strikte en meer geregelde uitvoering in zake de uitreiking van passen aan naturellen, zooals daarin bedoeld, te bevorderen, wordt mits deze, door den Eersten Volksraad bepaald en vastgesteld als volgt:

Pas voor naturel in
dienst reizende.

1. Een heer of meester heeft het recht zijnen naturellen-dienstbode te zenden binnen of buiten het district, waarin hij woonachtig is, mits zoodanigen naturel voorziende van een pas, aantoonende dat gemelde naturel in zijn dienst reist en verder beschrijvende de omstandigheden en doel zijner zending. den datum van uitreiking en den tijd waarvoor die pas is verleend.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 23 October 1895.

²⁾ Zie bladz. 748 L. W. 1849—1885.

³⁾ Zie bladz. 1234 L. W. 1849—1885.

2. Elke naturel, reizende anders dan in dienst van zijn heer of meester, binnen het district waarin hij woonachtig is, zal zich moeten voorzien van een pas te worden uitgereikt door of op order van zijn dienstheer of door den kapitein der locatie of zendeling der statie, waarin zoodanigen naturel woonachtig mag zijn. In dezen pas zal het doel der reis vermeld staan.

Pas voor naturel niet in dienst reizende binnen het district zijner woonplaats.

3. Elke naturel, reizende anders dan in dienst van zijn heer of meester, als voormeld, en zich begevende buiten het district waarin hij woonachtig is, zal zich moeten voorzien van een gedrukten «een shilling» pas, te worden verkregen van de ambtenaren, daartoe door de HEd. Regeering benoemd.

Pas voor idem buiten het district zijner woonplaats.

In zoodanigen gedrukten pas zal ingevuld worden: den naam van den pashouder, de plaats zijner woning, het doel zijner reis, den tijd daartoe verleend en de plaats zijner bestemming.

4. Naturellen van buiten 's lands komende, zullen zich moeten vervoegen bij den naasten ambtenaar, door de Regeering als pasuitreiker benoemd, ten einde den onder art. 3 genoemden pas te verkrijgen. Naturellen zich buiten 's lands begevende, zullen eveneens gehouden zijn, zich van een zelfden pas te voorzien.

Pas voor naturellen van buiten 's lands komende.

5. Geen reis- of werkpas zal worden uitgereikt aan eenigen naturel, die, blijkbaar lijdende is aan eene besmettelijke ziekte.

Geen pas te worden uitgereikt aan naturel, die lijdt aan besmettelijke ziekte.

Overtreding van dit artikel zal worden gestraft met eene boete £25 niet te bovengaande, naar den aard der zaak.

6. Elk naturel gevonden wordende afwezig van zijne woonplaats, of de woonplaats van zijnen dienstheer, en niet voorzien zijnde van een der passen in arts. 1, 2 en 3 vermeld. of niet op den weg of in de richting zijnde, zooals aangeduid in zijn pas, of niet op weg zijnde, zooals in art. 4 vermeld, naar den naasten ambtenaar, benoemd tot het uitreiken van passen, zal als landlooper worden beschouwd, en zal door of op last van eenigen blanken persoon kunnen worden geapprehendeerd, ten einde naar den naasten ambtenaar te worden gebracht.

Naturellen zonder pas worden behandeld als landloopers.

7. Eenig persoon die zoodanigen landlooper mocht apprehendeeren en vervoeren of doen vervoeren, als in het voorgaand artikel bepaald, zal gerechtigd zijn tot het ontvangen van toelage berekend tegen 2s. per uur te paard gaande en komende.

Vergoeding aan personen die zoodanigen naturel opbrengen.

Ambtenaren of politiedienaren salaris trekkende en zoodanigen naturel vervoerende, in de uitoefening hunner plicht, zullen niet gerechtigd zijn tot deze toelage.

8. Zoodanige landlooper zal, indien schuldig bevonden, door den Commissaris, Onder-Commissaris, assistent Onder-Commissaris of Landdrost gestraft kun-

Strafbepaling tegen zoodanige landloopers.

nen worden, met eene boete niet te bovengaande 15s., benevens de kosten van vervoer, in het vorig artikel bedoeld; of bij wanbetaling met gevangenisstraf met harden arbeid geen 14 dagen te bovengaande, of geeselslagen geen 15 te bovengaande; toch zal de Commissaris, Onder-Commissaris, assistent Onder-Commissaris of Landdrost aan zoodanigen naturel uitstel van betaling kunnen geven, indien de naturel eene overeenkomst aangaat met een blanken dienstheer om zich te verhuren, totdat het bedrag der boete, vervoerkosten en van den pas zal zijn ingediend, als wanneer zoodanige dienstheer zulk bedrag, aan den ambtenaar voormeld, zal betalen.

Niemand mag een naturel zonder pas huren.

9. Niemand mag eenigen naturel huren of in zijnen dienst nemen, die niet voorzien is van een wettigen pas of op wiens pas niet vermeld staat, dat, die naturel reist om werk te zoeken.

Uitzondering

Van deze bepaling zijn uitgezonderd naturellen op privaten grond of in locaties wonende, die zich in dienst begeven, in hetzelfde distrikt, waarin die plaats of locatie gelegen is.

Huren v. naturellen op privaten grond wonende.

Voor zoodanige verhuring zal echter, wanneer die naturel op privaten grond woont, de toestemming van den eigenaar er van en indien in eene locatie wonende, de toestemming van den Commissaris of onder Commissaris benoodigd zijn, tenzij in het laatste geval, de dienstheer een inwoner is van het distrikt, waarin de naturel gehuurd wordt om te werken.

De persoon die een naturel vervoert, onder art. 6, dezer wet zal echter gerechtigd zijn den naturel voorloopig te huren voor de reis tot naar den naasten ambtenaar.

Strafbep. op overtreding van art. 9.

10. Eenig persoon, eenigen naturel of naturellen hurende in strijd met het voorgaande artikel zal worden beboet, naar den aard der zaak, met een bedrag niet te bovengaande £5, voor elken naturel aldus onwettig gehuurd en bij herhaling niet te bovengaande £25 voor elken naturel.

Alle overtredingen van dit artikel zullen sorteeren onder de jurisdictie van den Landdrost.

Huurder moet pas in zijn bezit houden.

11. Eenig persoon een naturel hurende zal verplicht zijn, diens pas op te eischen en te houden tot na afloop van den huurtijd.

Strafbep. op ontvreemding van passen.

12. Eenig persoon die onwettig aan een naturel diens pas ontvreemdt of kwaadwillig zoodanigen pas, in zijn bezit onder art. 11, terughoudt, na het verstrijken van den dienstdag van den naturel of den pas van eenigen naturel kwaadwillig vernietigt of vernietigt of die een pas van een naturel vervalscht zal gestraft worden met eene boete van £50 niet te bovengaande.

13. Geen Spoorwegbiljet zal uitgereikt worden aan eenigen naturel die niet voorzien is van een reispas. Geenspoorwegbiljet aan naturel zonder pas.

Overtreding van dit artikel zal worden gestraft met eene boete £5 niet te bovengaande.

14. Gedrukte «een shilling» passen zullen voor de voormelde ambtenaren verkrijgbaar zijn, bij de respectieve Landdrosten der districten. Waar «een shilling» passen verkrijgbaar zijn.

15. Aan het einde van hoogstens elk kwartaal zullen de bovengemelde ambtenaren bij de Landdrosten hunner respectieve districten verantwoording doen van de door hen uitgereikte «een shilling» passen. Verantwoording.

16. Het woord «naturel» in deze wet zal beteekenen eenigerlei persoon behoorende aan of zijnde een afstameling van eenigerlei naturellenrassen van Zuid-Afrika. Wat «naturel» beteekent.

17. Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1896. Inwerkingtreding.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 Oct. 1895.

PAS.

ART. 3 DER PASWET.

ART. 3 DER PASWET.

REISPAS VOOR NATURELLEN.

Naam:	Naam:
Woonplaats:	Woonplaats:
Doel der reis:	Doel der reis:
Plaats van bestemming:	Plaats van bestemming:
Tijd daartoe verleend:	Tijd daartoe verleend:
Verdere bijzonderheden:	Verdere bijzonderheden:
Heeft bij zich:	Heeft bij zich:

Handteekening van Pasuitreiker.

N.B.—Niet meer dan één naturel, op een pas te vermelden.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 23 October 1895.

WET N°. 23, 1895.

REGULATIES IN TERMEN VAN ARTIKEL 88 (GOUDWET).

*Goedgekeurd bij artt. 1162 en 1163 de besluiten van den
Edelachtbaren Eersten Volksraad, dd. 3 Oct. 1895.*

Ten doel hebbende het vergemakkelijken en bevorderen van den toevoer van Naturellen arbeid op de publieke delverijen dezer Republiek, en voor de betere controleering en regeling der in dienst zijnde Naturellen en de verhouding van Werkgever en Naturellenarbeider.

WORDT BIJ DEZE VASTGESTELD:

Wanneer en in hoe-
verre deze regulaties
van kracht zijn.

ARTIKEL 1. Deze regulaties zullen alleen na proclamering als in clause 2 vastgesteld, van kracht en in werking zijn binnen de grenzen van de geproclameerde publieke delverijen van dezen Staat, en zullen daarom in geen opzicht beschouwd worden in strijd te komen met wet no. 13 van 1880, no. 3 van 1876 en no. 6 van 1880, of met wet no. 22, 1895, (Naturellen paswet), welke wetten van volle kracht en werking zullen blijven op de geproclameerde publieke delverijen, deze regulaties beschouwd wordende als speciale bijgevoegde wet voor de geproclameerde streek.

Staatspresident zal
bepalen voor welke
delverijen ze van
toepassing zijn.

2. Deze regulaties zullen van kracht zijn en in werking komen voor zulke publieke delverijen van dezen Staat als de Staatspresident, met advies en consent van den Uitv. Raad van tijd tot tijd zal bepalen en bij proclamatie in de *Staatscourant* proclameeren als komende onder werking dezer regulaties.

Arbeidsdistricten.

3. Zulke publieke delverijen zullen gelijktijdig met de proclamatie betreffende bovenstaande geacht worden te zijn verdeeld in even zoovele arbeidsdistricten al er te dier tijde Mijncommissarissen op zulke delverijen zijn en zal het arbeidsdistrict dezelfde grenzen hebben en hetzelfde zijn als de afdeling vallende onder de jurisdictie van zoodanigen Mijncommissaris, met dien verstande echter dat het Gouvernement het recht zal hebben om eenigen stad binnen de geproclameerde streek als een afzonderlijk arbeidsdistrict te verklaren.

Wat onder "naturel"
verstaan wordt.

4. In deze regulaties zal het woord «naturel» geacht worden toepasselijk te zijn op de mannelijke individu's van alle kleurlingrassen van Zuid Afrika.

Ieder naturel zal bij het inkomen in eenig district hetwelk onder deze regulaties valt en in bezit is van de pas welke volgens de bestaande wet vereischt wordt

zich zonder onredelijk uitstel naar het districtkantoor begeven en een pas en kenmerk uitnemen als verder hieronder in wordt voorzien en bij zijn gaan naar gemeld kantoor zal hij beschermd zijn door de (gewone) pas welke hij (reeds) heeft.

Eenig arbeider die reizende is binnen zijn gemeld arbeidsdistrict, in dienst van zijn werkgever zal beschermd zijn als hij, buiten en behalve de pas en kenteeken vereischt bij deze regulaties, een vrije geschreven pas heeft in termen van art. 1 van wet no. 22, 1895 (Naturellen Paswet).

Reispas.

5. Bij het binnenkomen van de grenzen van geproclameerde publieke delverijen waar deze regulaties van kracht zijn, zal de naturel verplicht zijn om, alvorens bij eenig werkgever in dienst te gaan, zich naar het kantoor van den mijncommissaris te begeven of naar het kantoor van den ambtenaar of ambtenaren voor het district aangesteld en daar zijn reispas, onverschillig of deze van binnen de grenzen van deze Republiek of van daarbuiten zij, verwisselen voor een districtspas van den vorm volgens schedule «A.»

Districtspas.

5a. Alvorens zulk een pas uit te reiken zal de Mijncommissaris of ambtenaar voor dat doel aangesteld, in een daarvoor te houden register volgens schedule «B.» inschrijven den naam van de naturel, zijn stam, hoofd, vader, district of land, lengte en merken, indien hij die heeft, enz., en zal hij ieder naturel achtereenvolgens een nummer geven. Zoodanig geregistreerd nummer zal daarna het officieele kenteeken van den naturel zijn, zoolang hij in dat (arbeids) district verblijf houdt.

Registratie van den naturel en uitreiking van nummer.

Al deze bijzonderheden zullen evenzoo op den districtspas vermeld worden, vorm schedule «A.»

5b. Buiten en behalve de districtspas volgens vorm «A» zal de Pasambtenaar terzelfder tijd aan ieder naturel uitreiken een metalen plaatje of kenmerk waarop, bij het uitreiken, duidelijk gestempeld of ingedrukt zal worden, het registernummer van den naturel, de beginletters van den naam van het arbeidsdistrict en het jaar van uitreiking Dit plaatje of kenmerk zal aan een sterken lederen riem met gesp vastgehecht worden en moet door den naturel gedragen worden om den linkerarm, boven den elleboog, zoodat het altijd duidelijk zichtbaar is. Zoodanige districtpas en kenmerk zal kosteloos uitgereikt worden.

Plaatje met registernummer.

6. Zoodanige districtspas en metalen kenmerk zal den naturel aan wien het is uitgereikt, in staat stellen en machtigen om werk te zoeken binnen het arbeidsdistrict waarvoor het is uitgereikt, voor een tijdperk van drie dagen van af datum van uitreiking.

Naturel moet binnen drie dagen na registratie in dienst zijn.

Wat geschiedt zoo
naturel binnen dien
tijd geen werk heeft
kunnen vinden.

6a. Indien de naturel geen werk vindt binnen de voorgeschreven drie dagen van af den datum van uitreiking van den districtspas of na ontslag door zijn laatsten werkgever, dan zal hij teruggaan naar den Mijncommissaris of pasambtenaar die de pas en het kenmerk uitreikte en kan hij eene verlenging van drie dagen krijgen hetwelk op de gemelde pas door den pasambtenaar wordt aangemerkt, tegen betaling van twee shilling. Indien hij geen werk vindt binnen deze gemelde drie uitsteldagen, zal hij teruggaan naar den pasambtenaar en zal de pasambtenaar of ambtenaren, belast met de administratie dezer regulaties, bevoegd zijn om van zoodanig naturel diens districtpas en metalen plaatje terug te eischen en hem daarvoor in plaats geven een vertrek of reispass, in termen van art. 8 en 9 en zal de naturel doorgaan naar een ander arbeidsdistrict of naar zijn woonplaats terugkeeren.

Vernieuwing van
districtspas iedere
zes maanden.

6b. Ieder naturel verblijf houdende in het arbeidsdistrict zal zijn districtspas vernieuwen na verloop van iedere zes maanden. Zoodanig vernieuwde pas zal hetzelfde nummer hebben als aangegeven op het kenmerk en de eerste pas. Het metalen kenmerk zal geldig blijven voor zoolang als de naturel verblijf houdt in het arbeidsdistrict.

Hoe een naturel
moet handelen die
het arbeidsdistrict
wil verlaten.

7. Een naturel werkende op eene publieke delverij en wenschende te vertrekken van uit zijn arbeidsdistrict naar een ander, op hetzelfde of op een ander geproclameerd publieke delverij gelegen of naar zijn woonplaats of eenig ander deel van de republiek, indien buiten zijn arbeidsdistrict gelegen, zal eerst aanzoek doen voor verlof om zulks te doen bij den Mijncommissaris of ander aangesteld pasambtenaar in zijn district en zal zoodanig verlof hem worden toegestaan als hij dan een districtpas in goede orde met het metalen kenmerk heeft en welke pas zijn laatste werkgever (indien hij die heeft), zal hebben ingevuld met het volkomen ontslag hetwelk vereischt wordt als op de districtspas, vorm «A.» Daarop zal de Mijncommissaris of pasambtenaar hem een reispass volgens vorm voorgeschreven in schedule «C» uitreiken, in ruil voor de districtspas en metalen kenmerk in bezit van zoodanigen naturel, tegen betaling van een shilling door gemelden naturel.

Reispass.

Registratie van den
reispass.

7a. De Mijncommissaris of pasambtenaar zal den datum, nummer en bijzonderheden van zoodanige reispass registreeren bij den naam en nummer van zoodanigen naturel in het register, vorm schedule «B» en zal onmiddellijk den districtspas en het metalen kenmerk hetwelk van den naturel terugontvangen is, vernietigen.

8. Bij aankomst in eenig nieuw arbeidsdistrict van een geproclameerde publieke delverij, zal een naturel, reizende onder de pas hierboven vermeld, verplicht zijn zich onmiddellijk te begeven naar den Mijncommissaris of ander ambtenaar voor dit doeleinde aangesteld en zal hij daar een districtspas en metalen kenmerk op de wijze en van vorm als hierboven uiteengezet, uitnemen.

Hoe naturel moet handelen wanneer hij in een ander arbeidsdistrict komt

9. Ieder naturel, die in het arbeidsdistrict gevonden wordt zonder districtspas volgens vorm « A » en metalen kenmerk of zonder reispas of eenig overtreder volgens art. 6a, zal strafbaar zijn bij de eerste overtreding met eene boete van hoogstens tien shilling of gevangenisstraf voor niet meer dan eene week met harden arbeid, voor de tweede overtreding met hoogstens £1 niet te boven gaande of niet meer dan twee weken gevangenisstraf met harden arbeid met slagen, naar oordeel van het Hof voor hetwelk hij voor iedere volgende overtreding terecht zal staan.

Strafbepaling tegen naturel die in een arbeidsdistrict niet voorzien is van een districtspas.

9a. Ieder naturel die zijn districtspas of metalen kenmerk, of beide verloren heeft, kan bij den districtsambtenaar die deze uitreikt, aanzoek doen voor een nieuwe pas of kenmerk ter vervanging van den verlorene en zal die districtsambtenaar een nieuwe pas of kenmerk uitreiken, indien hij overtuigd is van de identiteit en bona fides van den applicant door middel van een brief van den laatsten werkgever (indien gemelde applicant dien heeft), op voorwaarde dat de applicant vooruit zal betalen voor zoodanige nieuwe pas of kenmerk eene boete van vijf shilling.

Hoe naturel moet handelen die zijn districtspas verloren heeft.

9b. Ieder naturel die in bezit is van, of gebruikt, of namaakt een districtspas, werkgeverspas, reis- of vertrekpas of metalen kenmerk, of die valschelijk verklaart dat hij niet van te voren is geregistreerd geweest, of die eenige andere valsche verklaring maakt, of eenige handeling doet ten doel hebbende de pasambtenaren te misleiden of deze regulaties te overtreden, en ieder naturel die zal afstaan eenigen pas of metalen kenmerk hierboven beschreven aan eenig persoon en ieder naturel die zal aannemen, afgeven of gebruik maken van, of in bezit zal zijn van eenige pas of metalen kenmerk behorende aan eenig ander naturel, zal geacht worden schuldig te zijn aan overtreding dezer regulaties en zal, indien schuldig bevonden, gestraft worden met eene boete niet te bovengaande £5 met gevangenisstraf van hoogstens eene maand of, slagen, 25 niet te bovengaande.

Strafbep. tegen het in bezit hebben enz. van valsche distrspassen.

10. Het Gouvernemenent zal zulke maatregelen nemen als het wenschelijk zal oordeelen, zoodat elk arbeidsdistrict in een geproclameerd publieke delverij, een

Passen moeten in de verschillende distr. van verschillende kleur zijn.

pas verschillende in kleur van dien van de andere arbeids-districten en metalen kenmerken met de beginletters van den naam van elk district, zal gebruiken en uitreiken ter vergemakkelijking van de ontdekking van zwerfenden of naturellen verblijvende in eenig werkdistrict zonder een pas of kenmerk voor dat arbeidsdistrict.

Strafbep. tegen naturel die arbeids-district verlaat zonder reispas.

10*a*. Ieder naturel die een arbeidsdistrict verlaat zonder de behoorlijke reispas volgens vorm «C,» zal gestraft worden met eene boete niet te bovengaande £3 of een maand gevangenisstraf, met of zonder slagen.

Strafbep. tegen werkgevers.

11. Het zal niet geoorloofd zijn voor eenigeen binnen de geproclameerde publieke delverij:

a. In dienst te nemen of te hebben enig naturel tenzij hij voorzien is van een behoorlijke districtspas en daarmede overeenkomend metalen kenmerk ten tijde dat zoodanig naturel werk zoekt.

b. In dienst te nemen of te hebben enig naturel tenzij zijn districtspas zal toonen, dat hij behoorlijk ontslagen is door zijn laatsten werkgever, indien hij dien had.

Werkgeverspas.

11*a*. Terstond na indienstneming zal de werkgever op den districtspas van zoodanig in dienst genomen naturel al de bijzonderheden, als vereischt volgens den districtspas vorm «A,» vermelden.

En zal de werkgever van den naturel nemen zoodanige districtspas, en in plaats daarvan uitreiken een werkgeverspas volgens vorm «D.» Deze werkgeverspas zal maandelijks vernieuwd worden op den eersten dag van elke maand en zal ieder naturel betalen de som van twee shilling voor de eerste pas en voor iedere vernieuwing van de pas.

Werkgever verantwoordelijk voor pas-gelden.

En zal de werkgever aan het Gouvernement verantwoordelijk zijn voor het bedrag dezer pasgelden van ieder naturel bij hem in dienst en zal hij verder verantwoordelijk zijn voor de passen maandelijks uit te reiken aan iederen en elken naturel bij hem in dienst; de passen te worden verstrekt door en gekocht van het Gouvernement.

Werkgever verantwoordelijk voor districtspas.

11*b*. De werkgever zal in ontvangst nemen en verantwoordelijk zijn voor de veilige bewaring van alle districtspassen zoolang de naturel in zijn of hun dienst is en bij het eindigen van den dienst van den naturel zal de werkgever op de districtspas vermelden de bijzonderheden van het ontslag van zoodanigen naturel als vereischt wordt bij den pasvorm en dan de pas teruggeven aan den rechtmatigen eigenaar daarvan.

Strafbep. tegen den werkgever die de artt. 11 en 11*b* overtreedt.

11*c*. Ieder werkgever die schuldig bevonden zal worden aan overtreding of verzuiming van eenige der clausulen 11 tot 11*b*, of districtspassen onwettiglijk achterhoudt van, of op eenig naturel dwang zal uitoefenen,

zal, indien aldus schuldig bevonden, gestraft worden met eene boete van niet minder dan £5 en niet meer dan £100 voor iedere en elke overtreding of niet na koming met betrekking tot ieder naturel of bij gebreke van betaling met gevangenisstraf niet te bovengaannde zes maanden met harden arbeid. Indien de werkgever eene maatschappij of een syndicaat is, dan zal de bestuurder daarvan verantwoordelijk zijn.

11d. Ieder werkgever zal, bij het einde van iedere maand en niet later dan den vijftienden dag der volgende maand invullen en inzenden een verslag aan den mijncommissaris of den pasambtenaar van het district, volgens vorm Schedule «E», vermeldende de geregistreerde nummers der kenmerken en districtspassen met naam enz. van iederen en elk naturel in dienst genomen of ontslagen gedurende die maand. Zoodanige rapporten zullen gefijld worden en behouden worden door den pasambtenaar voor referte en verwijzing.

11e. Ieder werkgever die in gebreke blijft te voldoen aan het voorgaande of die frauduleuse of valsche rapporten maakt zal, indien schuldig bevonden, gestraft worden met eene boete van niet minder dan £5 en niet te bovengaannde £100.

12. Ieder persoon gebruik makende van de voorzieningen in deze regulaties met het doel om een naturellenarbeider te bedriegen en te kort te doen in zijn loon, rantsoenen, of voordeelen aan hem verschuldigd, zal, indien schuldig bevonden aan zulke misdaad, gestraft worden met eene boete niet te bovengaannde £100, of drie maanden gevangenisstraf met of zonder harden arbeid.

13. Ieder persoon vervalschende nabootsende of namakende eenige der passen of metalen kenmerken uitgereikt in termen van deze regulaties, of vervalschende, nabootsende of namakende eenig stempel, zegel of handteekening, of eenige van zulke stempels, zegels of passen of kenmerken die in termen daarvan mogen zijn uitgereikt en niet zijnde de werkgever beschreven in zoodanigen pas of vorm van den werkgever of eenig andere pas of niet door den werkgever gemachtigd zijnde om zulks te doen, maar makende of schrijvende op zoodanig pas of kenmerk eenige vermelding, naam of merk, ten doel hebbende de Gouvernementsambtenaren te misleiden, op welke ambtenaren de plicht zal rusten om zoodanig pas of kenmerk uit te reiken of te inspecteeren, of om den werkgever (indien deze bestaat) te berooven van de diensten van zulken naturel, of op eenige andere wijze de voorzieningen van de regulaties te verijdelen, zal indien schuldig bevonden, voor elke en iedere zoodanige overtreding strafbaar zijn met

Maandelijksche opgave door werkgever aan Mijne. van de bijzonderheden der districtspassen enz. in zijn bewaring.

Strafbepaling op overtreding.

Strafbep. tegen hen die, gebruik makende van deze regulaties, naturellen bedriegen.

Strafbep. tegen het vervalschen enz. van passen.

eene boete niet te bovengaande £100, of met gevange-
nisstraf niet te bovengaande drie maanden naar oordeel
van het Hof voor hetwelk hij terecht staat.

Aanstelling van
ambtenaren.

13a. Het Gouvernement zal zoodanige ambtenaren
in ieder district aanstellen als van tijd tot tijd noodig
bevonden zal worden voor de naauwkeurige en behoor-
lijke uitvoering dezer regulaties. En zal verder speciale
arbeidsinspecteurs aanstellen voor ieder arbeidsdistrict
met de macht om terstond alle naturellen te arresteeren
die deze regulaties overtreden. De plichten van zulke
speciale arbeidsinspecteurs zullen inter alia zijn :

Arbeidsinspecteurs.

Hunne plichten.

- a. Om geregelde en veelvuldige inspecties te maken
van registers voor naturellenarbeid gehouden
door de werkgevers, alle naturellen welke in
dienst zijn te inspecteeren, zich te verzekeren
dat hunne kenmerken gedragen worden en
in orde zijn en, indien noodig, eenige of alle
naturellen te vergelijken met den districtspas,
welke bij den werkgever gefijld is.
- b. Om maandelijks passen van zoodanige natu-
rellen te inspecteeren en de maandelijksche
inkomsten (vorm schedule «E») te innen
van alle werkgevers.
- c. Om alle werkgeverspassen of districtspassen en
metalen kenmerken te inspecteeren van alle
naturellen wanneer en waar ook aangetroffen.
- d. Om in het algemeen toe te zien dat de voor-
zieningen van de wet en van deze regulaties
uitgevoerd worden.

13b. Ieder naturel die door de politie of speciaal
arbeidsinspecteur gevonden wordt, zonder zijn behoor-
lijk kenmerk en zonder districts-, reis- of werkgeverspas
of een overtreders zijnde volgens art. 6a, zal terstond
gearresteerd worden en beboet of gestraft worden door
den districtsambtenaar of eenig bevoegd Hof, hetwelk
jurisdicte heeft in termen dezer regulaties.

Klachten tegen
naturellen,

13c. Alle klachten van werkgevers wat betreft on-
wettige dienstverlating van naturellen zullen aan den
districtsambtenaar worden medegedeeld of aan de in-
specteurs, wier plicht het zal zijn om de kenmerk- en
pasnummers, namen, enz. van zoodanigen weglooper op
te nemen, en alles te doen wat noodig mag zijn, om
deze wegloopers te arresteeren, opdat zij gestraft wor-
den in termen dezer regulaties.

Klachten tegen
werkgevers.

13d. Alle klachten van naturellen tegen werkgevers
zullen aan de inspecteurs worden gemaakt, die terstond
zullen rapporteeren aan den districtsambtenaar voor dit
doel aangesteld, wier plicht het zal zijn om zonder ver-

zuim een volledig en behoorlijk onderzoek in te stellen omtrent de oorzaak der klachte en indien noodig bevonden, de zaak aan den Publieken Aanklager te onderwerpen, die terstond rechterlijke stappen tegen den werkgever zal nemen, onder de voorzieningen dezer regulaties.

14. Alle boeten volgens deze regulaties opgelegd zullen aan het Gouvernement der Zuid Afr. Republiek betaald worden.

Boeten vervallen
aan den Staat.

15. Alle overtredingen dezer regulaties en van eenige der voorzieningen daaronder, zullen behandeld kunnen worden door eenig Hof hetwelk jurisdictie heeft onder de Meesters- en Dienstbodenwet 13, van 1880 en onder wet no. 22, 1895 (Naturellen-Paswet), en in welks jurisdictie de overtreder gevonden mag worden. En zoodanige Hoven zijn geautoriseerd om te beslissen omtrent al zulke overtredingen en om de boeten en straffen op te leggen volgen deze regulatiën en de schedulen daarbij behoorende. Alle klachten onder deze regulaties zullen voor het Hof gebracht worden binnen 48 uren na het arrest, het Hof echter het recht hebbende om uitstel der zaken te geven.

Jurisdictie.

Deze regulaties zullen de geldigheid van de supplementaire regulaties van het Johannesburg Gezondheids Comité gepubliceerd onder G. K. G. No. 385, van den 8sten November 1893 niet aantasten, maar integendeel zullen zulke Supplementaire regulaties van volle kracht en werking blijven en naturellen verbonden daaronder zullen van de voorzieningen dezer regulaties uitgezonderd zijn wat betreft de districtspassen, metalen kenmerken en werkgeverspassen, voor zoolang zij als zoodanig blijven (ressorteeren) onder de genoemde regulaties van het gezondheids Comité. ¹⁾

Suppl. gezondheids-
regulaties van het
Johannesb. Gezond-
heids-comité blijven
van kracht.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 October 1895.

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 23 October 1895.

A. Aanhechtsel aan Pasregulaties.

KLEURLING-ARBEIDS-DISTRICTS-PAS.
 Voor het Arbeidsdistrict van
 189 .

Schedule A van de
 regulaties onder art.
 88 der Goudwet.
 189

Uitgereikt dezen	No. van metalen kenmerk.	Verloopt den	dag van	189
Naam van Naturel.	Naam van Hoofd.	Stam en district.	Lengte en merken.	

Aan den bovenbeschreven naturel wordt hierbij verlof verleend binnen dit arbeids-district rond te gaan, ten einde zich als een arbeider werk te verschaffen, voor den tijd van   maanden na datum dezes, onderworpen aan de voorzieningen dezer regulaties.

Verschuldigde gelden en boeten en hoe opgelegd.				Wanneer en door wien betaald.				
Hoe ontstaande.	Bedrag.	Handteekening van beambte dezelve opleggende.	Datum.	Door wien betaald.	Datum.	Bedrag.	Handteekening van beambte die dezelve ontvangt.	Aanmerkingen.

In termen van art. 6a verlengd van   tot   dagen. *Handteekening Pasambtenaar.*

Naam van werkgever.	Aard van werk.	Tijd van dienst.		Bedrag van loon.	Datum van ontslag.	Redenen van ontslag.	Handteekening van werkgever.
		van	tot				
1.*							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

* Werkgevers van dezen naturel zijn, onder straf, verplicht, dezen vorm in te vullen wanneer de gelegenheid zich voordoet en in het algemeen toe te zien dat deze pas wordt vernieuwd aan het einde van den termijn en dat alle bepalingen en regulaties der wet, voor zoover zij den werkgever betreffen, worden uitgevoerd.

270

B. Aanhechtsel aan Pasregulaties

R E G I S T E R.

Schedule B.

Arbeidsdistrict:

Datum.	No.	Naam.	Stam.	Hoofd.	Land of district.	Lengte en merken.	Betaalde gelden.	Ver-schuldigde gelden.	Wanneer betaald datum.	Dag waarop indienst genomen.	Eerste werk-gever.	Dag waarop dist.-pas eerst vernieuwd.	Betaalde gelden.	Datum van tweede vernieuwing districts-pas.	Betaalde gelden.	Datum van derde vernieuwing districts-pas.	
Totalen.																	

24

Betaalde gelden.	Agent of Contractant.	Reispas.	Datum van uitreiking vertrek- of reispas.	No.	Naar	Betaalde gelden.	Tijdperk.	Aanmerkingen.

91

C. Aanhangsel bij Pasregulaties.

Schedule C
van regulaties onder
art. 88 Goudwet.

KLEURLING-ARBEIDS-VERTREK-PAS.

No.

Voor den kleurling

Van het arbeidsdistrict

naar

Hij heeft bij zich

en overhandigde zijn metalen kenmerk no.

en districtspas no.

Gedagteekend, te

den

Pasambtenaar.

2/12

E. Aanhangsel aan Pasregulatie.

Schedule E.

KLEURLINGARBEID.

Maandelijksch rapport onder
voor de maand, eindigende

dag van 189 .

Werkgever:

Adres:

Naturellen gedurende de maand aangenomen.										Naturellen gedurende de maand ontslagen.						
Datum van dienst-contract.	No. van metalen ken-teeken.	No. van districts-pas.	Naam.	Stam.	Land of district.	Termijn van dienst-contract.	Soort van werk.	Loon.	Gelden op districts-pas verschuldigd.	Datum van ontslag.	No. van metalen ken-teeken.	No. van districts-pas.	Naam.	Stam of nationa-liteit.	Soort van verricht werk.	Aanmerkingen op gelden voor maandelijksche passen ontvangen.

Ik
heb uitgereikt onder vorm

verklaar dat het bovenstaande een waar en getrouw verslag is en dat ik aan iederen naturel een werkgeverspas
als vereischt volgens

4/6

WET N°. 24, 1895.

*Goedgekeurd door den Edachtb. Eersten Volksraad, bij art. 1478
zijner besluiten, gedateerd 3 October 1895.*

ANGEZIEN het blijkt dat wet no. 6, 1880 (wet op hutbelasting) geen gelijke werking heeft en vooral hard drukt op eerlijke en zindelijke kleurlingen, en

Aangezien het verder blijkt dat gemelde wet, met de daarop volgende regulaties, vele bepalingen bevat, die herroepen of vervangen zijn, door latere wetten en bepalingen;

Zoo wordt bij deze bepaald en vastgesteld, dat wet no. 6, 1880 bij deze gewijzigd en veranderd wordt als volgt:

ART. 1. Eene jaarlijksche belasting van tien shillings (10/-) sterling zal betaalbaar zijn en wordt hiermede betaalbaar gemaakt met betrekking tot ieder stroohuis of woning bewoond door eenen naturel, binnen de Zuid-Afrikaansche Republiek en wordt geheven voor het tijdperk beginnende met den eersten Januari en eindigende met den 31sten December van elk jaar; de berekening der hutten zal plaats vinden, als volgt: Voor elken mannelijken naturel, boven de 21 jaren oud, ongehuwd of gehuwd met ééne vrouw, zal berekend worden ééne hut en voor elke verdere vrouw, ééne hut meer.

Bedrag der hutbelasting.
Waarop betaalbaar.

2. Buiten de bovenstaande belasting en de wegbelasting zal elke mannelijke gehuwde naturel of mannelijke ongehuwde naturel, boven de 21 jaren oud, onderworpen zijn aan en betalen eene jaarlijksche belasting van twee pond sterling (£2).

Wegbelasting.

3. Van de belasting in bovenstaand art. 2 vermeld, zullen vrijgesteld zijn:

Vrijstellingen.

a. Alle naturellen die, door ouderdom of aanhoudende ziekte verhinderd worden om te arbeiden en tevens in behoeftige omstandigheden verkeeren; dit zal ter beoordeeling zijn van den belastinggaarder, doch zal de naturel zich kunnen beroepen op den Superintendent van Naturellen.

b. Alle naturellen die, als dienstboden, onder blanken woonachtig zijn.

- c. Alle naturellen, als politiedienaren, in jaarlijkschen dienst zijnde van Commissarissen en Onder-Commissarissen van Naturellen, in de buitenwijken, gedurende hun diensttijd, indien ze geen Gouvernements salaris trekken.

Belastinggaarder.

4. De Staatspresident, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, mag van tijd tot tijd zulke personen aanstellen als hij zal goedvinden, om belastinggaarder te zijn van de voornoemde belastingen. Deze belastinggaarders genieten als belooning en vergoeding van reiskosten een bedrag van 5 percent op de door hen ingevorderde gelden.

Schatting van den ouderdom v. naturel

5. De belastinggaarder zal, in afwezigheid van direct vertrouwdbaar bewijs, den ouderdom van den ongehuwden naturel beoordeelen.

6. De invordering van bovenstaande belastingen zal plaats vinden onder de volgende regels en regulatiën :

Superint. bepaalt tijd van invordering

a. De Superintendent van Naturellen zal den tijd of tijden bepalen, wanneer de belastingen bij deze wet bepaald in te vorderen zijn, en zal aan de verschillende belastinggaarders minstens één maand vóór zulken tijd daarvan kennis geven.

Kennisgeving aan de kapiteins.

b. De belastinggaarders zullen op ontvangst van zoodanige kennisgeving, dadelijk al de kapiteins en opperhoofden, in hunne districten kennis geven, dat zij op zekeren dag of dagen en op zekeren plaats of plaatsen, door hen te worden bepaald, zoo spoedig mogelijk na den datum, door den Superintendent vermeld, tegenwoordig zullen zijn, om de belasting te ontvangen en dat de gezegde kapitein of opperhoofden dan en daar met hun volk tegenwoordig moeten zijn om te betalen.

Belasting binnen een maand na kennisgeving betaalb.

c. De belastingen zullen verschuldigd en betaalbaar zijn binnen eene maand van den datum bepaald door den belastinggaarder aan den kapitein of het opperhoofd tot de betaling daarvan door zijn volk.

Strafbep. tegen nalatigen naturel.

d. Eenige belastingschuldige naturel, die, niet binnen eene maand betaalt als voorzeggd, zal, tenzij de belastinggaarder een uitstel van betaling heeft gegeven, onderhevig zijn aan eene boete van vijf shillings, boven en behalve de betaling der belasting.

- e. De kapitein of opperhoofd zal den belastinggaarder met dat gedeelte van den stam verblijf houdende waar hij woont ontmoeten en kan den induna of onderkapitein die bij het ander gedeelte der stam woont afvaardigen om hem voor den belastinggaarder te vertegenwoordigen. Het opperhoofd, de kapiteins en induna's, zullen verplicht zijn den belastinggaarders alle mogelijke bijstand en hulp te verleen, bij het innen van de belastingen.
- f. In geval van niet betaling van deze belastingen of eenige ontduiking der bepalingen van deze wet, zal de belastinggaarder de macht hebben de zaak te onderzoeken en summier af te doen en zal gerechtigd zijn eene boete op te leggen van niet meer dan £10 of gevangenisstraf met harden arbeid voor een tijd drie maanden niet te bovengaande, voor elke en iedere zoodanige overtreding. Met dien verstande evenwel, dat geen boete, bij weigering van betaling, zal ingevorderd worden van den hoofdkapitein of het opperhoofd, totdat de handelingen aan den Superintendent van Naturellen zijn onderworpen en het vonnis door hem is bekrachtigd en geen vonnis van gevangenisstraf zal eenigen hoofdkapitein of opperhoofd, wegens de overtreding van dit artikel, opgelegd worden.
- g. Indien op voldoende wijze aan den belastinggaarder bewezen wordt dat de kapitein of opperhoofd bekend was met — of in het geheim medewerkte tot — zulke niet betaling of ontduiking, zal hij dan en daar gemachtigd zijn eene boete op te leggen, de som van £10 niet te boven gaande benevens de onkosten veroorzaakt door zoodanigen kapitein, zulke boete zal evenwel, bij weigering van betaling niet ingevorderd worden, van een opperhoofd of hoofdkapitein, dan nadat de handelingen naar den Superintendent van Naturellen zullen zijn verwezen en door hem bekrachtigd. De belastinggaarder zal desverkiezende het recht hebben zoodanigen kapitein te doen arresteeren en terecht te doen staan onder de bepalingen van wet no. 4, 1885.
- In alle geschillen omtrent het opleggen der belastingen en het toepassen van straffen onder deze wet zal er appel en beroep zijn onder de bepalingen van gemelde wet no. 4, 1885.

Kapitein enz. moeten belastinggaarders behulpz. zijn.

Belastinggaarder kan bij niet betaling of ontduiking straffen opleggen.

Bekrachtiging daarvan door Superint. noodig.

Kapitein kan als medeplichtige gestraft worden.

Bekrachtiging daarvan door Superint. noodig.

Appel.

Staatspresident kan
deze bepalingen wij-
zigen enz.

7. De Staatspresident met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, zal het recht hebben de regels en regulaties, in het vorig artikel bepaald te veranderen, wijzigen, verbeteren, vernietigen of aan te vullen en al zulke veranderingen, wijzigingen of bepalingen zullen dezelfde kracht en gevolg hebben, alsof zij in deze wet bepaald waren of een gedeelte van deze wet uitmaakten totdat dezelve door den Eersten Volksraad zullen zijn behandeld.

Bekrachtiging door
Eersten Volksraad.

Beteekenis van het
woord naturel.

8. Het woord «naturel» in deze wet zal beteekenen eenigerlei persoon behoorende aan of zijnde een afstameling van eenigerlei naturellen-rassen in Zuid Afrika.

Inwerkingtreding.

9. Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1896. ¹⁾

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 October 1895.

---

¹⁾ Deze wet werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 23 October 1895.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN

Buitengewone zitting in Februari 1895.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 13 FEBR. 1895. (B.Z.)

ART. 24. De Raad, lettende op de Conventie, thans aan de orde, lettende op de gegeven inlichtingen;

Blijvende bij de overwegingen, die hem geleid hebben tot goedkeuring van de Swazieland-Conventie van 8 November 1893; ¹⁾

Besluit: de Conventie, thans aan de orde te ratificeeren, onder bepaling, dat de Conventie van 1893 zal blijven bestaan, indien de daarin bedoelde Organische Proclamatie ²⁾ vóór of op den 20sten van deze maand wordt geteekend.

Goedkeuring der Swazieland-conventie.

Bedoelde Conventie luidt:

EENE CONVENTIE

TUSSEN DE ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK EN HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN HET VEREENIGD KONINKRIJK VAN GROOT BRITTANJE EN IERLAND.

NADEMAAL ZijnHoogEdele de Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, vertegenwoordigende het Gouvernement van gezegde Republiek, en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittanje en Ierland, overeen zijn gekomen dat het dienstig is eene Conventie te sluiten betreffende de zaken van Swazieland, ter vervanging van de Conventies van 1890 en 1893,

Zoo is het dat ZijnHoogEdele de Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, vertegenwoordigende het Gouvernement van gezegde Republiek, en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittanje en Ierland, hierbij toestemmen en overeenkomen dat de navolgende artikels, finaal aan-

¹⁾ Zie Gouvts. Kennisgeving no. 389/1893, bladz. 1008 L.W. 1890-93 en E.V.R.B. dd. 30 Juni 1894, art. 658 L.W. 1891.

²⁾ Bedoelde proclamatie werd niet geteekend.

genomen door en tusschen ZijnHoogEdele en Hare Majesteit, wanneer zij behoorlijk geteekend, gezegeld en voltrokken zullen zijn door ZijnHoogEdele den Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, ten behoeve van het Gouvernement van gezegde Republiek, en door Harer Majesteits Hoogen Commissaris voor Zuid-Afrika, ten behoeve van Hare Majesteit, en wanneer zij behoorlijk geratificeerd zullen zijn door den Volksraad van de Zuid-Afrikaansche Republiek, zullen uitmaken en zijn eene Conventie door en tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittanje en Ierland.

ARTIKEL I. De termen van de Conventie van 1890 zullen van volle kracht en effect blijven van en na den datum van teekening van deze Conventie door ZijnHoogEdele S. J. P. KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, ten behoeve van het Gouvernement van de Zuid-Afrikaansche Republiek, en Zijne Excellentie Sir HENRY BROUGHAM LOCH, Harer Majesteits Hoogen Commissaris, ten behoeve van Hare Majesteit, tot den datum van ratificatie van deze Conventie door den Volksraad van de Zuid-Afrikaansche Republiek, met dien verstande dat wanneer deze Conventie niet geratificeerd mocht worden voor of gedurende de eerstkomende gewone zitting van gezegden Volksraad, de termen van de Conventie van 1890, met uitzondering van de bepalingen vervat in artikels 10 en 24 daarvan, welke van volle kracht en effect zullen blijven, ten allen tijde daarna mogen worden beëindigd door kennisgeving een maand vooraf, of gedaan door het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek, of door Harer Majesteits Gouvernement, en alsdan bij het eindigen van gezegde maand, in overeenstemming met de Conventie van 1884, zullen al de bepalingen daarop betrekking hebbende in gezegde Conventie, van volle kracht en effect zijn; en met dien verstande verder, dat wanneer te eeniger tijd vóór de ratificatie op voorzegde wijze, de toestemming der Swazie Koningin Regentes en Raad tot de Concept-Organische Proclamatie, waaromtrent reeds is overeengekomen door het Gouvernement van de Zuid-Afrikaansche Republiek en Harer Majesteits Gouvernement, behoorlijk is te kennen gegeven, de Conventie van November 1893 na kennisgeving van zulke toestemming, van volle kracht en effect zal zijn en blijven, onderworpen aan de termen van gezegde Organische Proclamatie, en daarna zal deze Conventie niet geratificeerd worden, doch van geen kracht en effect zijn en zullen de voorzieningen van de Conventie van 1890 niet langer van eenige kracht of effect zijn, met uitzondering van

de bepalingen vervat in artikels 10 en 24 daarvan welke van volle kracht en effect zullen blijven.

ARTIKEL II. Zonder de incorporatie van Swazieland in de Zuid-Afrikaansche Republiek zal de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek hebben en verzekerd zijn van alle rechten en machten van protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie over Swazieland en zijne bewoners, onderworpen aan de volgende voorwaarden en condities, nl.:

1. Dat de jonge Koning Ungwane, alias Uhili, alias Ubunu, nadat hij volgens de inboorlingenwet meerderjarig is geworden, zal zijn en blijven de hoofdkapitein van de Swazies in Swazieland met de gewone machten van zulk een hoofdkapitein, in zooverre zij niet in strijd zijn met beschaafde wetten en gebruiken.
2. Dat de uitbetalingen door de Regeering van de Zuid-Afrikaansche Republiek van gelden, voortspruitende uit de invordering der private inkomsten van den Koning, geregeld zullen plaats vinden, in termen van de concessie of procuratie te dien opzichte door Umbandien verleend en bekrachtigd bij vonnis van het Hooggerechtshof.
3. Dat de regeling van de inwendige zaken der naturellen in overeenstemming zal zijn met hun eigen wetten en gebruiken, insluitende de wetten en gebruiken van erfopvolging en successie en dat de naturellenwetten en gebruiken geadministreerd zullen worden door de naturellenhoofden die gerechtigd zijn dezelve te administreeren in overeenstemming met de naturellenwetten en gebruiken, in zooverre als de gezegde wetten en gebruiken niet onbestaanbaar zijn met beschaafde wetten en gebruiken of met eenige wet, van kracht in Swazieland gemaakt tengevolge van deze Conventie, en de naturellen worden gewaarborgd in hun voortgezet gebruik en occupatie van land, thans in hun bezit, en in alle rechten van grazen of landbouw, waartoe zij thans gerechtigd zijn; met dien verstande dat geene wet, hierna in Swazieland gemaakt, in strijd zal zijn met de waarborgen aan de Swazies in deze Conventie gegeven.
4. Dat in het administreeren en regeeren van het land door de Regeering van de Zuid-

Afrikaansche Republiek geene hut- of andere belasting zal opgelegd worden op de naturellen hooger dan de corresponderende belasting waaraan zulken van het Swazievolk, die binnen de grenzen der Republiek wonen, onderworpen mogen zijn. In geen geval echter zullen zoodanige belastingen kunnen opgelegd worden, dan na verloop van drie jaren van af den datum van ratificatie dezer Conventie.

ARTIKEL III. De Regeering van de Zuid-Afrikaansche Republiek stemt toe om een ambtenaar aan te stellen die Swazieland in termen van deze Conventie zal administreeren.

ARTIKEL IV. De Regeering van de Zuid-Afrikaansche Republiek stemt toe dat het Hooggerechtshof, hiervoor maals opgericht, zal voortgaan met het uitoefenen en bezitten van alle machten en jurisdictie tot hiertoe door hetzelfde uitgeoefend of bezeten. Het genoemde Hof zal ook zulke machten en jurisdictie hebben als aan hetzelfde mogen verleend worden, in overeenstemming met artikel II van deze Conventie, onderworpen aan de condities van gezegd artikel, met volle macht om tegen alle personen executie van elke order, uitspraak, beslissing of vonnis te gelasten, door hetzelfde gegeven in de uitoefening van zijne jurisdictie.

ARTIKEL V. De wetten, ordonnantiën, proclamaties en regulaties, thans van kracht in Swazieland, zullen aldaar van volle kracht en effect blijven totdat zij veranderd, gewijzigd of herroepen worden. In overeenstemming met de termen van deze Conventie, en de macht en jurisdictie tot dusverre uitgeoefend of bezeten door Landdrosthoven en Vrederechters zullen blijven uitgeoefend worden en bezeten worden door zulke Hoven en zulke Vrederechters respectievelijk, tenzij en totdat andere voorziening gemaakt wordt in overeenstemming met de termen van deze Conventie.

ARTIKEL VI. Alle Gouvernementsambtenaren aangesteld onder en krachtens de Conventie van 1890, zullen hunne ambten blijven bekleeden en uitoefenen, waarin zij aangesteld zijn en zullen verzekerd zijn van hunne emolumenten en ambtsfooien, thans door hen genoten, tot op den datum van ratificatie dezer Conventie of totdat andere voorziening in dat opzicht gemaakt is door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek of door Harer Majesteits Gouvernement en alsdan zullen alle zulke aanstellingen ophouden en eindigen, mits dat

op of na den datum van voornoemde ratificatie gezegde ambtenaren of eenige van hen weder mogen aangesteld worden in de genoemde ambten of eenige daarvan in termen van deze Conventie.

ARTIKEL VII. Alle Britsche onderdanen, woonachtig in Swazieland, of die in Swazieland eenig eigendom, vergunning, voorrecht of concessie of eenig recht, aanspraak op of belang bij eenig eigendom, vergunning, voorrecht of concessie hebben, zullen verzekerd zijn van het toekomstig genot van alle hunne rechten en voorrechten van welken aard of soort ook op gelijke wijze als burgers van de Zuid-Afrikaansche Republiek, maar zij zullen gehoorzaam zijn aan het Gouvernement en zich gedragen overeenkomstig de wetten, vastgesteld voor Swazieland.

ARTIKEL VIII. Ieder blank manspersoon, die een bona fide inwoner van Swazieland zal zijn geweest (zelfs indien tijdelijk van Swazieland afwezig) op den 20sten April 1893, zal gerechtigd worden en zijn tot alle politieke voorrechten van een vollen burger der Zuid-Afrikaansche Republiek, alsof hij in de Republiek geboren was, onder voorbehoud echter :

- a. Dat ieder blank manspersoon applicatie zal maken in geschrifte bij een ambtenaar aangesteld te worden te Bremersdorp in Swazieland, door het Gouvernement van gezegde Republiek, ten einde zijn naam geplaatst te krijgen op eene lijst van personen alzoo gerechtigd en na bevredigende bewijslevering door eene ware en plechtige verklaring van zijn bona fide verblijf in Swazieland op voormelden dag, zoodanige verklaring te worden gemaakt binnen zes maanden na den datum van publieke kennisgeving van de aanstelling van zulk een ambtenaar als voornoemd, zal zulk een ambtenaar verplicht zijn, zijn naam te registreeren op zulk een lijst en zulk een lijst zal de lijst zijn van burgers van de Zuid-Afrikaansche Republiek, alzoo geadmiteerd onder het hoofd van dit artikel tot de voorrechten voornoemd.
- b. Dat ieder blanke zoon van eenig persoon toegelaten tot de voorrechten van een burger onder de voorafgaande afdeeling van dit artikel, welke zoon een minderjarige zal zijn geweest op voornoemden datum, gerechtigd zal zijn tot dezelfde politieke voorrechten, die hij zoude gehad hebben indien zijn vader een oorspron-

kelijk geboren burger van die Republiek geweest was en hijzelf daarin geboren was, mits dat het recht onder deze afdeeling door zulk een minderjarige gevorderd worde van het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek door kennisgeving in geschrifte binnen twaalf maanden nadat hij meerderjarig zal zijn geworden.

- c. Dat ieder persoon, toegelaten als een burger, gerechtigd zal zijn, terwijl hij in Swazieland woonachtig is, zijne stem uit te brengen op eenige verkiezing, wanneer en alwaar een burger, woonachtig in eenig passend district der Zuid-Afrikaansche Republiek, grenzende aan Swazieland, gerechtigd zou zijn te stemmen, zulk een district te worden vastgesteld door het Gouvernement van de Zuid-Afrikaansche Republiek, en indien hij daarna verblijf zal komen te houden in eenig district van de Zuid-Afrikaansche Republiek, zal zulk een persoon aldaar gerechtigd zijn zijne stem uit te brengen.

ARTIKEL IX. De gelijke rechten van de Hollandsche en Engelsche talen in alle Gerechtshoven van Swazieland zullen gehandhaafd worden. Deze voorziening zal zoolang van kracht zijn als de administratie van Swazieland door het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek voortduurt, onder de voorzieningen van deze Conventie.

ARTIKEL X. De invoerrechten ten opzichte van eenig artikel, ingevoerd in Swazieland, zullen niet hooger zijn dan de rechten, daarop verschuldigd volgens het tarief, thans van kracht in de Zuid-Afrikaansche Republiek, of het tarief, thans van kracht in de Zuid-Afrikaansche Tol-Unie, welke van de twee nu het hoogste is. Deze voorziening zal zoolang van kracht zijn als de administratie van Swazieland door het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek zal voortduren, onder de voorzieningen van deze Conventie. Elk uitsluitend recht of privilegie van of behoorende aan eenig individu of individuen, corporatie of maatschappij, met betrekking tot het opleggen of vrijstellen van invoerrechten op goederen zal onderhevig zijn aan onteigening door de administreerende autoriteit mits dat geen zulk individu of individuen, corporatie of maatschappij belet of belemmerd zal worden in het genot van eenige zulke uitsluitende rechten of privilegiën als bekrachtigd zijn geworden door het Hooggerechtshof, voor den achtsten dag van November 1893, zonder dat behoorlijke compensatie daarvoor toegekend worde. Het bedrag van zulke compensatie zal bepaald worden door middel van

arbitrage in geval van verschil. Elke van de belanghebbende partijen zal een scheidsrechter aanstellen en genoemde scheidsrechters zullen voordat zij met de arbitragezaak voortgaan, een eindbeslisser benoemen; mochten gezegde scheidsrechters niet overeen kunnen komen wat de eindbeslisser betreft, dan zal zulk een eindbeslisser op verzoek van een der partijen na kennisgeving aan de andere partij, door het Hooggerechtshof benoemd worden. De beslissing van de meerderheid van de aldus benoemde personen zal, ingeval van verschil, finaal zijn.

ARTIKEL XI. Het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek komt overeen om den verkoop of het verschaffen van dronkenmakenden drank aan Swazie-inboorlingen in Swazieland te verbieden.

ARTIKEL XII. Geen spoorweg zal gemaakt worden buiten de oostelijke grens van Swazieland door het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek, behalve onder de voorzieningen van eene verdere beoogde Conventie tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en Hare Majesteit de Koningin of met de toestemming van Harer Majesteits Gouvernement.

ARTIKEL XIII. Artikels 10 en 24 van de Conventie van 1890 worden hier nogmaals ter vergemakkelijking van referte omschreven:

10. «De Regeering van de Zuid-Afrikaansche Republiek trekt alle aanspraak terug om het gebied van de Republiek uit te breiden of om verdragen te sluiten met inboorlingen of met inboorlingestammen ten Noorden of Noordwesten van de bestaande grenslijn der Republiek en neemt op zich, de vestiging van orde en gouvernement in die landen door de Britsch-Zuid-Afrikaansche Compagnie door haren begunstigenden invloed te helpen en te steunen binnen de grenzen van macht en gebied, bepaald in de «charter», door Hare Majesteit aan genoemde Compagnie verleend.»
24. «Harer Majesteits Gouvernement stemt toe in eene verandering van de Oostelijke grenslijn van de Zuid-Afrikaansche Republiek, zoodat het gebied bekend als de Kleine Vrijstaat, ingesloten wordt binnen het gebied van de Zuid-Afrikaansche Republiek.»

ARTIKEL XIV. Harer Majesteits Gouvernement behoudt zich de macht voor tot het uitoefenen van diplomatieke representatie ten faveure van Swazieland-inboorlingen of Britsche onderdanen, ingeval eenige van de voorzieningen dezer Conventie niet billijk en getrouw nagekomen zullen worden.

ARTIKEL XV. Harer Majesteits Gouvernement behoudt zich het recht voor een Britsch Consulair Ambtenaar aan te stellen om in Swazieland te wonen.

Geteekend en gezegeld op de grenslijn van de Zuid-Afrikaansche Republiek en Natal, nabij Volksrust en Charlestown, dezen 10den dag van December 1894.

(w.g.) S. J. P. KRUGER,

Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek.

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,

Staatssecretaris Z. A. R.

Geteekend en gezegeld op de grenslijn van de Zuid-Afrikaansche Republiek en Natal, nabij Volksrust en Charlestown, dezen 10den dag van December 1894.

(w.g.) HENRY B. LOCH,

Hooge Commissaris.

Machtiging aan de Regeering maatregelen te nemen tot regeling van het bestuur over Swazieland.

Art. 25. ¹⁾ Op voorstel Schutte—Prinsloo werd thans met 23 tegen 1 stem besloten als volgt:

De Raad besluit: de Regeering te machtigen alle maatregelen en stappen te nemen, als naar haar oordeel wenschelijk en noodig zijn tot uitoefening van de protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie over Swazieland en zijne bewoners; alle regelen en bepalingen, die bedoeld worden, kracht van wet te hebben, van te voren te worden gepubliceerd in de *Staatscourant*; de Regeering hiervan rapport te doen in de eerstvolgende gewone zitting van den Eersten Volksraad.

¹⁾ Zie proclamatie dd. 19 Februari 1895, opgenomen in dit Wetboek.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN 1895.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 7 MEI 1895.

Art. 22. ¹⁾ De Raad vereenigde zich bij acclamatie met het voorstel vervat in Regeerings-missive thans aan de orde. Wet no. 14 1886
(uitlev. aan K. K.)
weder voor één jaar
in werking gesteld).

Gemelde missive luidt:

R. 4282/94.

BB. 738/95.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 7 Mei 1895.

Hoogedelachtb. Heer Voorzitter
van den Edelachtb. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Hoogedelachtb. Heer,

Ter uwer informatie en ter behandeling van den Edelachtb. Eersten Volksraad, heb ik de eer hier te laten volgen, kopie Uitvoerende Raadsbesluit art. 298, dd. 29 April 1895.

Aan de orde: Minute R 4982/94 omtrent het nemen van verdere maatregelen naar aanleiding van vroegere correspondentie over het in werking treden van een wet en van een tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie;

De Uitvoerende Raad, gelet hebbende op Volksraadsbesluit, art. 16, dd. 8 Mei 1894; overwegende, dat door verschillende omstandigheden nog geen tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie is tot stand gekomen;

Besluit aan den Edelachtb. Eersten Volksraad voor te stellen, de Regeering te machtigen de werking van wet no. 14, 1886 (genaamd de wet tot uitlevering van misdadigers van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop) te verlengen voor een tijdperk niet te bovengaande één jaar, van af 9 Mei, het tijdstip dat de werking van genoemde wet no. 14, 1886, zou ophouden, wanneer het te sluiten uitleveringstractaat met de Kaapkolonie nog niet van kracht is geworden.

Ik heb de eer te zijn,

UEds. dw. dienaar,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

²⁾ Zie proclamatie dd. 29 Mei 1895.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 10 MEI 1895.

Grondbriefvoorperceelen in Mapochsland.

Art. 68. De Raad vereenigde zich bij acclamatie met het Uitvoerend Raadsbesluit.

Bedoeld Uitvoerend Raadsbesluit is dat van 11 Jan. 1895, art. 29, luidende:

Aan de orde: minute n 9583/94, ingezonden door den Registrateur van Akten, en inhoudende concept-grondbrief re het uitgeven van perceelen in Mapochsgronden.

De Uitvoerende Raad, gelet op Volksraadsbesluit art. 982, dd. 31 Juli 1883;

gelet op het advies van den Commandant-Generaal ten opzichte van het weiden van vee onder zulke bepalingen als door de wetten en dorpsregulatiën reeds zijn of later zullen worden vastgesteld;

Besluit: bovenbedoeld concept, zooals thans gewijzigd, ingevolge het advies van den Commandant-Generaal, goed te keuren.

Wat verder aangaat het voorstel van den Registrateur van Akten in zake betaling van de te verleenen grondbrieven, besluit de Uitvoerende Raad dit voorstel met aanbeveling den Edelachtb. Eersten Volksraad voor te leggen.

Bedoelde grondbrief luidt:

Door ZHED. den Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, in naam en ten behoeve van het Gouvernement van den gemelden Staat.

Wordt mits dezen op voortdurenden eigendom verleend en toegestaan aan

zeker perceel, genaamd no.

gelegen in het district Middelburg, wijk

groot voorts bepaald en grenzende zooals aangewezen in de geannexeerde kaart geformeerd door den landmeter G.R. von Wiellich, gedateerd den

Deze afstand wordt gedaan onderworpen aan alle voorwaarden vervat in Volksraadsbesluiten art. 982, dd. 31 Juni 1883, en art. 425 van 9 Juni 1888, overeenkomstig proclamatie gedateerd 31 Augustus 1883, onder voortdurende occupatie; en bij nietnakoming van de hierin gestelde voorwaarden van occupatie, kan de eigenaar van zijne rechten vervallen worden verklaard, op de wijze vervat in artt. 22 en 23 van wet no. 8, van 1886, bekend als de occupatiewet. De eigenaar van dit perceel zal gerechtigd zijn tot het doen weiden van vee, onder zulke bepalingen, als later door regulaties zal worden vastgesteld, op het onuitgegeven of resteerend gedeelte der Mapoch's

gronden; dit zal echter het Gouvernement niet beletten te eeniger tijd te beschikken (op zulk eene wijze, als het moge goedvinden) over eenigerlei stukken grond geschikt voor dorpserven, landerijen, tuinen, en het bouwen van huizen en kralen. Het gezegde perceel zal verder onderworpen zijn aan alle verplichtingen en reglementen, die alreeds zijn, of voortaan mogen worden vastgesteld, betrekkelijk landerijen, op dergelijke voorwaarden afgestaan; en eindelijk dat de eigenaar zal gehouden zijn aan de prompte betaling van eene jaarlijksche recognitie van de som van vijftien shilling sterling.

Gegeven onder mijne hand en het publieke zegel van de Zuid-Afrikaansche Republiek, te op den dag van in het jaar Onzes Heeren achttien honderd

Staatspresident van de
Zuid-Afrikaansche Republiek.

Geregistreerd ten kantore van den Registrateur van Akten te Pretoria, op den dag van achttien honderd

Registrateur van Akten.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 16 MEI 1895.

Art. 105. ¹⁾ De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive en Uitvoerend Raadsbesluit thans aan de orde;

Aanstelling v. speciale veldcornetten op de goudvelden.

Besluit: zich in zooverre te vereenigen met gemeld Uitvoerend Raadsbesluit om de HED. Regeering te machtigen, als een tijdelijke maatregel, Veldcornetten op goudvelden aan te stellen, onder den naam van Speciale Veldcornetten, tot tijd en wijle er genoeg stemgerechtigde burgers, volgens wet, aldaar tegenwoordig zullen zijn, om een Veldcornet te kiezen, en totdat de meerderheid van zoodanige burgers de HED. Regeering verzoekt een Veldcornet te mogen kiezen.

Bedoeld Uitvoerend Raadsbesluit is dat van 10 Mei 1895, art. 322, luidende

Aan de orde: bespreking omtrent de aanstelling van Veldcornetten op de delverijen:

De Uitvoerende Raad, lettende op het feit dat over het algemeen de Veldcornetten voor de delverijen door de Regeering zijn benoemd geworden, naardien de verkiezingen, die indertijd werden uitgeschreven, telkens mislukten, van wege het ontbreken van

---

¹⁾ Zie ook E.V.R.B. dd. 23 Aug. 1895, art. 988.

stemgerechtigden of een betrekkelijk voldoende aantal stemgerechtigden; in aanmerking nemende, dat deze regeling ter wille van de wenschelijkheid van consequentie sedert dien tijd is blijven voortbestaan, alhoewel de oorspronkelijke toestand, als boven uiteengezet, later is veranderd; het raadzaam achtende om, ter voorkoming van onzekerheid, nu definitief te beslissen of de Veldkornetten van de delverijen ook voortaan zullen worden gekozen, of door de Regeering zullen worden benoemd; in consideratie nemende dat het wenschelijk is om in dezen den regel te volgen, reeds bij wet vastgesteld, wat betreft Speciale Landdrosten, die in tegenstelling van Landdrosten voor de gewone districten eveneens door de Regeering worden vastgesteld;

Besluit: den Eersten Volksraad in overweging te geven vast te stellen, dat de Veldkornetten voor de delverijen door de Regeering zullen worden benoemd onder den titel van Speciale Veldkornetten. Dezen alsdan dienst te doen onder de Veldkornets-instructies mutatis mutandis en onderworpen aan zoodanige veranderingen als daarin mogen worden gebracht naar gelang de omstandigheden zulks eventueel zullen vereischen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 20 MEI 1895.

Wet no. 19, 1892 (stadsraden) weder voor één jaar in werking gesteld.

Art. 128. De Eerste Volksraad, lettende op de Regeeringsmissive, thans aan de orde;

Besluit: de wet op de stadsraden voor nog een jaar in werking te stellen, en tevens aan de H.E.d. Regeering op te dragen deze wet, met zoodanige veranderingen en verbeteringen als haar wenschelijk moge voorkomen, te publiceeren op de gewone wijze als een concept-wet en dezelve dan in de aanstaande zitting van dezen Raad in behandeling te nemen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 28 MEI 1895.

Verklaring van art. 12, wet no. 3, 1894 (kieswet).

Art. 200. De Eerste Volksraad, lettende op het commissierapport in zake de verkiezing voor het district Bloemhof, thans onder behandeling;

Lettende op de vraag, wat de bedoeling van art. 12 der kieswet is omtrent in te dienen protesten;

Besluit: als eene verklaring te geven, dat de termijn van 8 dagen bedoeld in art. 12 van wet no. 3, 1894, moet genomen worden van den dag af aan, dat het rapport van de commissie bedoeld in art. 11 der kieswet, dagteekent.

Art. 205. De Eerste Volksraad, lettende op Tweede Volksraadsbesluit re de verkiezing van een lid van den Tweeden Raad voor Krugersdorp;

Overwegende de vraag of zoodanige besluiten ook vallen onder de bepalingen van art. 28 van wet no. 4, 1890;

Besluit bij deze uit te spreken, dat die bepalingen zooals uiteengezet in artt. 17, 18, 19, 20, 24 en 25 van wet no. 4, 1890, niet vallen onder de bepalingen van art. 28 van wet no. 4, 1890.

Besluiten van T.V.R. over toelating van leden vallen niet onder art. 28, wet no. 4, 1890.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 1 JUNI 1895.

Art. 236. Voor kennisgeving werd aangenomen Tweede Volksraadsbesluit, dd. 28 Mei 1895, art. 236.

Gemeld T.V.R.B. luidt:

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op het rapport van het Hoofd van Telegrafie, punt 18¹⁾ re adverteeren op telegraaf- en telefoonpalen;

Besluit: dat in het vervolg zulke contracten bij publieke tender zullen moeten geschieden;

En verder lettende op het contract van der Hoven; ²⁾

Besluit: dat na het verstrijken der termijnen van 10 jaren van af 18 September 1894, het contract niet zal vernieuwd worden, tenzij bij publieke tender.

Contracten over het adverteeren op telefoon- en telegraafpalen moeten geschieden na oproeping van tenders.

Art. 241. ³⁾ De Eerste Volksraad, in overweging genomen hebbende Regeerings-missive BB. 881/95, thans aan de orde;

Besluit: de HEd. Regeering de daarin gevraagde rechten te verleenen.

Gemelde missive luidt:

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 22 Mei 1895.

Hoogedelachtb. Heer Voorzitter,
van den Edelachtb. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Hoogedelachtb. Heer,

De Regeering heeft de eer ter kennis van den Edelachtb. Eersten Volksraad te brengen, dat bij haar is ingekomen een verzoekschrift van de heeren C. J.

Regeering gemachtigd rechten van amnestie en abolitie in Swazieland uit te oefenen.

¹⁾ Zie bladz. 129 der notulen van den T.V.R. over 1894.

²⁾ Zie Gouvts. Kennisgeving zonder nummer voorkomende in dit Wetboek tusschen Gouvts. Kennisgevingen nos. 90 en 103.

³⁾ Zie proclamatie dd. 18 Juni 1895.

Tosen en G. F. Ferreira, te Bremersdorp, in Swazieland, dd. 6 Maart 1895, waarbij vrijstelling van straf en strafvervolgung wordt verzocht voor allen die onder het vorig bestuur in Swazieland, wegens het plegen van eenige misdaad, straf ondergaan of deswege worden vervolgd.

De Regeering meent dat dit verzoekschrift in gunstige overweging behoort genomen te worden, omdat zij vertrouwt dat zulks krachtig zal bijdragen tot bevordering van den inwendigen rust en vrede in Swazieland en tot verzekering van de tevredenheid zijner bewoners.

Mitsdien heeft de Regeering de eer den Edelachtb. Volksraad te verzoeken, haar de rechten van amnestie en abolitie te verlenen ten aanzien van Swazieland en zijn bewoners, teneinde haar in staat te stellen aan bovenvermeld verzoekschrift zoo ruim mogelijk gevolg te kunnen geven door middel van de als bijlage hiernevens gevoegde proclamatie. ¹⁾

Ik heb de eer te zijn,

UEd. dw. dienaar,

(w.g.) DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 7 JUNI 1895.

Aanbestedingen van zeker materiaal voor de telegrafie te geschieden bij tender.

Art. 302. Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., dd. 29 Mei 1895, art. 251.

Gemeld T.V.R.B. luidt:

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op de inlichtingen gegeven door het Hoofd Telegraafdepartement;

Besluit: de Hoogedele Regeering op te dragen, voortaan alle telegraaflijn-materiaal, houten palen uitgesloten, per publieke tender aan te koopen, en ook indien mogelijk ander materiaal voor het Departement van het Hoofd van Telegrafie.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 8 JUNI 1895.

Goedkeuring van tractaat met O.V.S. over eilanden in Vaalrivier.

Art. 315. De Eerste Volksraad, gelet op Regeerings-missive, BB. 979/95, met daarbij overgelegd tractaat, in zake eilanden Vaalrivier, hecht bij deze zijne goedkeuring aan voornoemd tractaat.

¹⁾ Zie proclamatie, dd. 18 Juni 1895.

Bedoeld tractaat luidt:

TRACTAAT.

Zijn HoogEdele STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, ageerende namens en ten behoeve van de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, ter eener zijde;

en

Zijn HoogEdele FRANCIS WILLIAM REITZ, Staatspresident van den Oranje Vrijstaat, ageerende namens en ten behoeve van de Regeering van den Oranje Vrijstaat, ter andere zijde.

Nademaal de Vaalrivier de scheiding uitmaakt tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en den Oranje Vrijstaat, en verschillende eilanden zich bevinden in de rivier voornoemd, en het wenschelijk bevonden is geworden om de grenslijn en de lijn van jurisdictie en de verdeeling van de eilanden tusschen de twee Staten te bepalen, te regelen en vast te stellen;

Nademaal de twee Regeeringen overeenkwamen om commissien van beide zijden af te vaardigen om de kwestie voornoemd te onderzoeken en verslag te doen, en dientengevolge een commissie, bestaande uit de heeren C. Klopper, Raadslid, J. Botha, Raadslid, en P. W. Smit, Raadslid, en Theodore Thesen, Gouvernements Landmeter, benoemd werd door de Regeering van den Oranje Vrijstaat; en eene commissie bestaande uit de heeren J. H. M. Kock, Landdrost van Potchefstroom, P. A. Cronje, Commandant, P. A. Venter, Abel Pienaar en A. Bechtle, Landmeter, benoemd werd door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek;

Nademaal de twee commissiën bijeenkwamen op den wal van Vaalrivier in de maand November 1884, en met onderlinge overeenstemming verslag deden aan hunne respectieve Regeeringen aanbevelende, dat de grenslijn en de lijn van jurisdictie tusschen de twee Staten zoude zijn waar de eilanden zich bevinden, de hoofdstroom van de Vaalrivier, zooals aangestipt op zekere schets-kaarten door de twee commissien afzonderlijk vervaardigd en met elkaar vergeleken, en voorts dat de eilanden, zich in de rivier bevindende, verdeeld zouden worden zooals in de respectieve schetskaarten met verschillende kleuren aangeduid;

Nademaal de commissien voornocmd overeenkwamen om aan hare respectieve Regeeringen aan te bevelen om gezamenlijk de Vaalrivier in de nabijheid van het dorp Parijs en in de nabijheid van Christiana te doen opmeten en bij de opmeting de bepaling van de grenslijn en de lijn van jurisdictie en verdeeling der eilanden tusschen de twee Staten te bewerkstelligen, en zoodanige opmeting gedaan is geworden in Maart 1891 door Landmeter W. E. Kolbe namens de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, en door Landmeter Th. Thesen namens de Regeering van den Oranje Vrijstaat, en de grenslijn en lijn van jurisdictie en de verdeeling der eilanden op de kaarten bij de opmeting vervaardigd, zijn aangeduid;

Zoo wordt mits deze overeengekomen, bepaald en vastgesteld,

Dat de grenslijn en lijn van jurisdictie tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en de Oranje Vrijstaat zal zijn de middellijn tusschen de twee oevers van de rivier voornoemd;

Dat de grenslijn en de lijn van jurisdictie tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en den Oranje Vrijstaat zijn zal, waar eilanden zich bevinden (behalve in de nabijheid van het dorp Parijs en van het dorp Christiana) de lijn van de hoofdstroom zooals aangeduid in de schetskaarten door de twee commissien vervaardigd en kopieën waarvan, gemerkt 1 tot en met 27, die als conform daarmede zijn geteekend door den Assistent Landmeter-Generaal der Zuid-Afrikaansche Republiek en door den Landmeter-Generaal van den Oranje Vrijstaat, hier zijn aangehecht.

In deze schetskaarten zijn de eilanden aangegeven geel en rood gekleurd, vallende de geel gekleurde eilanden aan den Oranje Vrijstaat en de rood gekleurde aan de Zuid-Afrikaansche Republiek;

en dat de grenslijn en de lijn van jurisdictie tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en den Oranje Vrijstaat zal zijn in de nabijheid van het dorp Parijs en in de nabijheid van het dorp Christiana, de hoofdloop der rivier zooals aangeduid op de kopieën, gemerkt 28 en 29, der Landmeterskaarten, vervaardigd door de heeren W. E. Kolbe en Theodore Thesen, eveneens als kopie conform geteekend door den Assistent Landmeter-Generaal der Zuid-Afrikaansche Republiek en door den Landmeter-Generaal van den Oranje Vrijstaat, en dat de eilanden tusschen den hoofdloop der rivier en den oever der Zuid-Afrikaansche Republiek, rood gekleurd, alle zijn onder de jurisdictie der Zuid-Afrikaansche Republiek, en dat de eilanden tusschen den hoofdloop der rivier en den Vrijstaatschen oever, geel gekleurd, alle zijn onder de jurisdictie van den Oranje Vrijstaat.

Gegeven onder mijne hand en het Groot-zegel van de Zuid-Afrikaansche Republiek te Pretoria, op heden den 12den dag van de maand Maart achttien honderd vijf en negentig.

(w.g.) S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

(w.g.) C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Gegeven onder mijne hand en het Groot-zegel van den Oranje Vrijstaat te Bloemfontein, op heden den 22sten dag van April achttien honderd vijf en negentig.

(w.g.) P. BLIGNAULT,
Wd. Staatspresident.

(w.g.) H. W. BELL,
Wd. Gouvts. Secretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 11 JUNI 1895.

Art. 326. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op Uitvoerende Raadsbesluit, art. 629, met het daarbij voorgelegde contract en andere stukken van den heer A. Kraut; gelet hebbende op Volksraadsbesluit art. 1104, ¹⁾ dd. 16 Augustus 1893, gelet hebbende op het feit, dat het publiek zich tegen beschermrecht verklaard heeft;

Besluit naar aanleiding van het contract met A. Kraut over het vervaardigen van wollen stoffen in de Z. A. R.

Besluit: *a.* de gevraagde verlenging van 6 maanden zooals in Uitvoerend Raadsbesluit vervat, goed te keuren;

b. de gevraagde machtiging om beschermrecht niet toe te staan, doch dat de Volksraad zich bereid verklaart deze zaak in ernstige overweging te nemen, na het tot stand komen van een fabriek en na het leveren van eene voldoende kwantiteit en kwaliteit van zekere wollen artikelen in termen van gezegd Volksraadsbesluit, art. 1104.

De Volksraad besluit verder: de HEd. Regeering op te dragen, na verloop van de toegestane zes maanden, te handelen volgens art. 1 van gezegd contract, en alsdan andere applicaties aan te vragen.

¹⁾ Zie bladz. 840, L.W. 1890—1893.

Opdracht aan de Regeering met betrekking tot de straf op verkrachting en poging daartoe.

Art. 328. Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., dd. 31 Mei 1895, art. 239.

Gemeld T.V.R.B. luidt:

De Tweede Volksraad, lettende op het groote aantal memories uit verschillende deelen en districten des lands verzoekende dat de wet alzoo zal gewijzigd worden, dat de misdaad van "verkrachting" en zelfs "poging tot verkrachting" zal worden gestraft met "doodstraf";

Besluit: dat de Raad zich ten volle met memorialisten kan vereenigen wat betreft de straf van zulke gruweldaden, doch dat de wetten des lands hierin alreeds voorziening maken.

Besluit verder deze memories naar de Hoogedel Regeering te verwijzen, met opdracht, de Rechters van het Hooggerechtshof hierover te raadplegen en de grief van het volk uitgedrukt in de memories onder hun aandacht te brengen en verder memorialisten een afschrift van dit besluit te doen toezenden.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 14 JUNI 1895.

Besluit naar aanleiding van wet no. 2, 1895 (vervalsching v. levensmiddelen).

Art. 368. De Eerste Volksraad, besluit art. 8 ¹⁾ te stellen als volgt:

8. Deze wet treedt in werking een maand na publicatie in de *Staatscourant*.

De Raad besluit verder, dat deze wet ¹⁾ van kracht zal zijn tot dat de Eerste Volksraad in zijne a.s. zitting daar nader over zal beslist hebben.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 17 JUNI 1895.

Vergoeding aan veldcornetten voor lokaalhuur bij wijk-bijeenkomsten.

Art. 388. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de memories met het commissie-rapport thans aan de orde; overwegende dat nog altijd in deze Republiek dergelijke diensten door de burgers ter wille van het publiek belang zonder vergoeding zijn bewezen; overwegende echter, dat uit de inlichtingen van verschillende leden, de moeilijkheid in sommige gevallen is gebleken, geschikte lokalen voor bijeenkomsten, die

---

¹⁾ Bedoeld is wet no. 2, 1895, bladz. van dit Wetboek.

door een steeds toenemend getal van burgers worden bezocht, zonder tegemoetkoming te verkrijgen;

Besluit: de Regeering te machtigen een bedrag van niet te bovengaande twee pond sterling ter beschikking van den Veldcornet te stellen voor de huur van een lokaal voor elke zoodanige wijks-bijeenkomst (gehouden in termen van wettelijke bepalingen), waar zulks werkelijk benoodigd is en verlangd zal worden;

De Raad besluit verder aan memorialisten een afschrift van dit besluit te doen toekomen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 20 JUNI 1895.

Art. 420. Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., dd. 1 Juni 1895, art. 298. Wijziging van art. 1, 23 en 24, wet no. 2, 1887 (auteursrecht).

Gemeld T.V.R.B. luidt:

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op Regeeringsmissieve insluitende Uitvoerende Raadsbesluit re machtiging aan ZHEd. den Staatspresident in zake auteursrechten, thans aan de orde,

Besluit zulks goed te keuren met de toevoeging voorgesteld door ZEd.Gestr. den Staatsprocureur, namelijk achter het woord "boeken" nog in te vullen de woorden "geschriften, platen, kaarten, muziek, tooneelwerken, enz.," zooals voormeld in art. 1, wet no. 2, 1887.

Bedoeld Uitvoerend Raadsbesluit is dat van 21 Mei 1895, art. 370, luidende

Aan de orde minute n. 8616/93, inhoudende correspondentie re het toevoegen van een artikel aan wet no. 2, 1887, zijnde wet tot regeling van het auteursrecht;

De Uitvoerende Raad deze correspondentie nagegaan hebbende; lettende op het uiteindelijke advies van den Staatsprocureur;

Besluit den Edelachtb. Tweeden Volksraad voor te stellen art. 23 van deze wet te doen worden art. 24; en art. 23 te doen lezen als volgt:

De Staatspresident zal het recht hebben om alle voorrechten bij deze wet verleend, door proclamatie toe te kennen aan eigenaren van auteursrecht van boeken uitgegeven in eenigen Staat of Kolonie en aldaar gedrukt, mits door zoodanige Staat of Kolonie

alle voorrechten, volgens het daar bestaande auteursrecht, aan eigenaren van het auteursrecht van boeken binnen deze Republiek uitgegeven en gedrukt, worden toegekend.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 21 JUNI 1895.

Vergoeding aan Volksraadsleden tegen wier verkiezing protest is gelegd, zoolang zij nog niet zijn ingezworen.

Art. 435. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op Uitvoerend Raadsbesluit, art. 429, dd. 11 Juni 1895, vervat in Regeeringsmissive BB. 1115/95, dd. 19 Juni ll., Overwegende dat een candidaat voor een der beide Volksraden niet eerder als Volksraadslid kan worden beschouwd, voordat hij als zoodanig is ingezworen.

Besluit: dat candidaten door de HEd. Regeering opgeroepen en tegen wie inmiddels protesten zijn ingekomen, die hunne inzwering voorloopig beletten, slechts gerechtigd zullen zijn tot reis- en verblijfkosten voor hunne reis naar de plaats der zitting en tot verblijfkosten van en met den eersten dag der zitting tot den dag der inzwering, alles overeenkomstig tarief voor Volksraadsleden.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 22 JUNI 1895.

Art. 440. ¹⁾ De Eerste Volksraad, gelet hebbende op het Concept-Volksraadsbesluit, zooals door de HEd. Regeering voorgelegd;

Besluit: hetzelve in behandeling te nemen.

Commissiebenoemd tot onderzoek der klachten tegen sommige rechters, bevoegd verklaard tot het dagvaarden en onder eede hooren van getuigen.

Art. 442. ²⁾ De Eerste Volksraad, besluit het concept-Volksraadsbesluit te stellen als volgt:

De Eerste Volksraad, lettende op Uitvoerend Raadsbesluit, dd. 5 Juni 1895, ingevolge besluit van den Eersten Volksraad, dd. 31 Augustus 1894, art. 1549, waarbij eene commissie is benoemd tot het instellen van een onderzoek, naar aanleiding van klachten en beschuldigingen, ingebracht tegen sommige der Rechters van het Hooggerechtshof der Zuid-Afrikaansche Republiek, en het noodzakelijk is bepalingen te maken omtrent het dagvaarden van getuigen door genoemde

¹⁾ Zie E.V.R.B. dd. 22 Juni 1895, art. 442.

²⁾ Zie E.V.R.B. dd. 22 Juni 1895, art. 440.

commissie, alsook omtrent de vergoeding, welke aan zoodanige getuigen zal worden toegekend;

Besluit:

1. De commissie voornoemd zal het recht hebben door middel van een lastbrief, geteekend door den Staatsprocureur, personen te dagvaarden om voor haar te verschijnen, tot het afleggen van getuigenis onder eede, betreffende de zaken, waaromtrent haar een onderzoek is opgedragen.

2. Op dagvaardingen als boven bedoeld, zullen alle bepalingen toepasselijk zijn, welke bij de wet vastgesteld zijn omtrent dagvaardingen van getuigen in crimineele zaken.

3. De Commissie voornoemd zal tegenover alle personen, die op eene dagvaarding als bovenbedoeld, niet verschijnen of verschenen zijnde, weigeren getuigenis te geven, dezelfde macht hebben als bij de wet aan het Hooggerechtshof of Rondgaand Hof is toegekend tegenover personen, die tot het geven van getuigenis in crimineele zaken voor hetzelfde gedagvaard zijn.

4. Personen, die als boven tot het geven van getuigenis gedagvaard zijn, zullen gerechtigd zijn tot eene vergoeding volgens tarief als bij de wet is vastgesteld voor getuigen in crimineele zaken.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 24 JUNI 1895.

Art. 451. De Eerste Volksraad, lettende op Uitvoerend Raadsbesluit, art. 469, vervat in Regeeringsmissive dd. 21 Juni ll., thans onder behandeling, overwegende de groote wenschelijkheid in nadere onderhandeling met den Oranje Vrijstaat te treden;

Besluit: gezegd Uitvoerende Raadsbesluit goed te keuren, en machtigt alzoo ZHEd. den Staatspresident, om, indien noodig, zich voor dat doel buitenslands te begeven.

Samenstelling der commissie tot het onderhandelen over een nauwere verbinding met den O. V. S.

Bedoeld Uitvoerende Raadsbesluit luidt:

Aan de orde: Minute R.A. 1434/95, inhoudende onder meer een aan de Regeering toegezonden besluit van den Edelachtb. Volksraad van den Oranje-Vrijstaat, dd. 6 Juni 1895, luidende als volgt: "De Raad heeft met genoeg kennis genomen van de mededeeling der Deputatie, voorkomende in afd. c van punt 4 van haar rapport, omtrent eene nauwere vereeniging tusschen de twee Republieken en vereenigt zich met de verzekering aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek door de Deputatie gegeven,

dat eenig voorstel door haar dienaangaande gemaakt aan de zijde van den Oranje-Vrijstaat in overweging zoude worden genomen en draagt het Uitvoerend Gezag op dit besluit ter kennis der Regeering van de Zuid-Afrikaansche Republiek te brengen."

De Uitvoerende Raad de wenschelijkheid inziende, om, indien mogelijk, tot een nauwere vereeniging met den Oranje-Vrijstaat te geraken ;

Besluit: den Edelachtb. Eersten Volksraad aan te bevelen om in nadere onderhandeling met den Oranje-Vrijstaat te treden en zulks te doen geschieden door eene commissie, te bestaan uit ZHed. den Staatspresident, ZEd.Gestr. den Staatssecretaris of ZEd.Gestr. den Staatsprocureur, en verder uit vijf leden van den Edelachtb. Eersten Volksraad, die zullen worden benoemd op dezelfde wijze als in het jaar 1887 is geschied ;

Deze commissie, te zamen met eene commissie, daartoe eventueel te benoemen door den Edelachtb. Volksraad van den Oranje-Vrijstaat, de zaken die tot nauwere aansluiting en vereeniging kunnen dienen in overweging en behandeling te nemen, om bij de eerstvolgende gewone zitting rapport van hare werkzaamheden en verrichtingen te doen aan den Edelachtb. Eersten Volksraad.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 25 JUNI 1895.

Art. 8, Wet no. 5, 1882, van toepassing verklaard op verbandacten.

Art. 463. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de twee laatste alinea's van afdeeling « Verbanden » op blz. 3 van het Verslag van den Registrateur van Acten over 1894, thans aan de orde; besluit zich met de aanbeveling van den Registrateur van Acten daarin vervat, te vereenigen en alzoo art. 8 van wet no. 5 van 1882 ¹⁾ van toepassing te verklaren op alle soorten van verbandacten.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 27 JUNI 1895.

Opdracht aan Regeering, occupatieplaatsen kleiner dan 500 morgen op die grootte te brengen.

Art. 496. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de memorie uit Zoutpansberg, met het rapport ²⁾ van de memorie-commissie, thans onder behandeling, besluit zich te vereenigen met gemeld rapport; verder lettende

¹⁾ Zie bladz. 1115 I.W. 1849—1885.

²⁾ Bedoeld rapport advicerde afwijzend op een verzoek tot wijziging der Occupatiewet.

op de toelichtingen gegeven door ZHEd. den Staats-president, en het plaatselijk lid; overwegende, dat de waarschijnlijkheid bestaat, dat er ook plaatsen onder occupatie zijn uitgegeven kleiner dan 500 morgen;

Besluit: de HEd. Regeering op te dragen, waar het mogelijk is de zoodanige plaatsen te vergrooten totdat ze op het minst het getal van 500 morgen mogen bereiken zooals vastgesteld in art. 2 van wet no. 8, 1886.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 1 JULI 1895.

Art. 539. Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B.,
dd. 14 Juni 1895, art. 516.

Wijziging van Wet
no. 1, 1886, (Post-
tarief.)

Gemeld T.V.R.B. luidt:

De Tweede Volksraad gelet hebbende op de rubriek van verlaging van postgeld, voorkomende in het verslag van den Postmeester-Generaal onder punten 72 tot en met 79, ¹⁾

Gelet hebbende op de Regeeringsmissive, dd. 15 Mei 1895, toezendende Uitvoerende Raadsbesluit art. 329, dd. 14 Mei 1895, met het oog op de toetreding van deze Republiek tot de Wereldpost-Vereeniging, den Tweeden Volksraad aanbevelende het aanteeke-ningsrecht vast te stellen op vier pence.

Verder lettende op de memories uit Utrecht en Schoonspruit goudvelden en van de Johannesburgsche Mercantile Association, verzoekende vermindering van posttarief;

en op het verzoek van de Kamer van Koophandel van Pretoria en Johannesburg, eveneens verzoc-kende een penny posttarief voor de Zuid-Afrikaansche Republiek;

verder lettende op het voorstel van ZEd. de Postmeester-Generaal, zooals gedaan onder punt 76 van zijn verslag;

verder lettende op de mededeeling van ZEd. den Postmeester-Generaal, dat waar noodig meerdere postcommunicatie in de buitendistricten steeds wordt toegestaan;

Besluit: zich met het voorstel van ZEd. den Postmeester-Generaal te vereenigen.

Verder zijne goedkeuring te hechten aan het Uitvoerend Raadsbesluit bovengenoemd en alzoo het

---

¹⁾ Zie bladzijde 44 der notulen van den Tweeden Volksraad over 1895.

binnenlandsch posttarief vast te stellen zooals door ZEd. den Postmeester-Generaal voorgesteld en evenzoo het aanteekeningsrecht vast te stellen op vier pence

en memorialisten van dit besluit kennis te geven.

Bedoeld voorstel van den Postm.-Generaal luidt:

Punt 76. Om de voormelde redenen en tot bevordering van het maatschappelijk verkeer, in het belang van handel en nijverheid, en ter aanmoediging van het onderwijs, acht ik het hoogst wenschelijk, dat de schedule bij art. 35 van wet no. 1, 1886, worde gewijzigd als volgt:—

BINNENLANDSCH POSTTARIEF.

Brieven.—Op de post gedaan ter aflevering binnen dezelfde plaats, ter aflevering door een ander postkantoor binnen den Staat, voor ieder half ons of gedeelte daarvan, een penny.

Nieuwsbladen.—Voor ieder nieuwsblad van niet meer dan vier onsen gewicht, halve penny.

Briefkaarten.—Voor iedere briefkaart, halve penny.

Boek- en monsterpakketten.—Voor iedere drie onsen of gedeelte daarvan, halve penny.

Pakketten.—Voor ieder pakket van niet meer dan 8 onsen gewicht, vier pence. Voor iedere bijkomende 4 onsen of gedeelte daarvan, twee pence.

Registratie.—Voor het registreeren van ieder afzonderlijk artikel, vier pence.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 1 JULI 1895.

Bepalingen omtrent 't bezwaren of vernietigen v. oude documenten der postadministratie.

Art. 541. Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., dd. 15 Juni 1895, art. 524.

Gemeld T.V.R.B., luidt:

De Tweede Volksraad gelet hebbende op art. 83 van het rapport van den Postmeester-Generaal van 1894, met betrekking tot de bewaring van documenten.

Besluit, in deze den Postmeester-Generaal te machtigen, zoodanige oude documenten te vernietigen, zooals aan de hand gegeven in gemeld art. 83 van het verslag.

Gemeld art. 83 luidt:

Bewaring van Documenten.—Het wordt, wegens beperkte ruimte in vele kantoren, noodzakelijk dat eene bepaling worde vastgesteld met betrekking tot het bewaren en vernietigen van oude stukken die

afgehandeld zijn, en na verloop van zekeren tijd geene waarde meer hebben. Het bewaren van de navolgende documenten bijv. te zijn voor één jaar: aanvragen voor en erkenningen van ontvangen postzegels; statistiek van ontvangen correspondentie; lijsten van gepubliceerde en onafgehaalde brieven; staten van brievenbussen en postzakken; brievenlijsten van posten verzonden tusschen postkantoren, en andere documenten, waarvan geregelde boeking geschiedt en die in andere verslagen of boekingen worden opgenomen.

Voor een tijdperk van drie jaar: Uitbetaalde postwisselvormen, uitgereikt in Zuid-Afrika; rapporten van ongeregelheden op kantoren plaats gevonden; tijdljsten omtrent vervoer van posten; rapporten en onderzoeken omtrent vermiste artikelen; en andere correspondentie of verslagen omtrent behandeling van postzakken, die uit den aard der zaak van geen verder nut zijn.

Voor een tijdperk van vijf jaren: registers van aangeteekende brieven en pakketten; vormen van uitbetaalde overzeesche postwissels; postwissel-journalen voor gebruik op postkantoren en zoodanige andere registers of vormen, als waarvan aanteekening is geschied in de permanente boeken van het hoofdkantoor.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 2 JULI 1895.

Art. 557, tot en met 569.

Regulaties voor
Warmbad.

Goedkeuring der

REGULATIËN

VOOR DEN BADOPZICHTER TE WARMBAD.

ARTTIKEL 1. De badopzichter is het toezicht opgedragen voor de warmwaterbron te Warmbad en de zorg voor het behoud van zuiverheid van het bronwater.

2. De geheele inrichting, zoowel het bronhuis als de badhuisjes en de verdere bij de geheele badinrichting behorende werken, zijn aan zijne zorgen toevertrouwd, alsmede het behoorlijk gebruik der badhuisjes, overeenkomstig de hieronder voorgeschreven regelen.

3. Van de 48 baden worden 12 gereserveerd, de overigen zijn vrije baden, d.w.z. worden kosteloos ten gebruike afgestaan onder de hierna te noemen bepalingen.

4. De vrije baden zullen voor het publiek toegankelijk zijn op de volgende uren, als: 's morgens ten 6, 7 $\frac{1}{2}$, 9 en 10 $\frac{1}{2}$ uren en 's middags ten 2, 3 $\frac{1}{2}$ en 5 ure. Iedereen heeft het recht zich gedurende den tijd van 1 uur van een bad te bedienen. De badopzichter zal echter tusschen elke aanvraag van een bad een half uur tijd hebben om hetzelfde schoon te maken.

5. Het gebruik der baden, zoowel voor de gereserveerde als voor de vrije, wordt bij den badopzichter aangevraagd.

6. De badopzichter regelt de baduren voor de vrije baden naar de volgorde der aanvragen en mag geen bad langer afstaan dan telkens voor een beurt.

7. De badopzichter mag geen patienten tot de baden toegang verleenen dan op de vastgestelde baduren. Uitzondering hierop mag alleen plaats hebben in speciale gevallen en alleen op order van den baddocter.

8. De badopzichter mag geen patienten tot de vrije baden toelaten dan die, welke voorzien zijn van een toelatings certificaat van den baddocter, kosteloos door hem te worden verstrekt.

9. Onmiddellijk na het gebruik van een bad moet de badopzichter zorg dragen dat het bad geledigd en schoongemaakt wordt naar het voorschrift door den baddocter te geven.

10. De badopzichter is bevoegd de gereserveerde badhuisjes op een daartoe gedane aanvraag te verhuren tegen den vastgestelden prijs van 3sh. per badafdeeling per dag. Zij die het eerst daartoe aanzoek doen hebben de voorkeur en zoo vervolgens naar volgorde van aanzoek.

11. De gereserveerde badhuisjes zijn geheel en uitsluitend ten dienste van den huurder gedurende een badsaijoen of zooveel korter als hij of zij er gebruik van wenscht te maken. De huur kan per dag worden opgezegd. De huurder is verplicht kennis van opzegging van huur aan den badopzichter te geven.

12. Wanneer er behoefte is aan vrije baden en een of meer der gereserveerde baden of badhuisjes niet zijn betrokken, dan is de badopzichter bevoegd die als vrije baden te gebruiken; komt echter aanvraag voor reserveering dan moeten ze onmiddellijk weder als vrije baden worden opgeheven.

13. Indien er daarentegen behoefte aan gereserveerde baden of badhuisjes mocht bestaan en vrije baden beschikbaar zijn, kunnen deze als gereserveerde baden worden afgezonderd. Komt echter aanvraag voor vrije baden dan moeten ze onmiddellijk als gereserveerde baden worden opgeheven.

De beide alleen staande badhuisjes zijn bestemd voor patienten lijdende aan besmettelijke ziekten.

Deze baden mogen door geen andere personen worden gebruikt en indien zulks mocht worden ontdekt zal aan dezulken het gebruik der baden in de andere badhuisjes worden ontzegd.

14. Den badopzichter is mede opgedragen het toezicht op het aanleggen en graven van badkuilen van hen die geen gebruik wenschen te maken van de baden in de badhuisjes. Door hem wordt de plaats daartoe aangewezen. Deze moet zoodanig gekozen worden dat het gebruikte badwater kan wegvloeien zonder den omtrek van het bronhuis en badhuisjes moerassig te maken.

De badopzichter zal zorg dragen dat niet anders gewassen wordt dan in het daarvoor bestemde waschbassin, gelegen in de nabijheid van den aldaar gemaakten drinkdam voor het vee.

15. Den badopzichter is de bijzondere zorg opgedragen voor eventueel aan te leggen beplantingen en het zooveel noodig besproeien er van.

16. Binnen de lijn van de badhuisjes of op de tusschen deze gelegen straat mogen geen tenten worden opgeslagen.

17. Met betrekking tot de gezondheidsregelen en wat daarmede in verband staat, moet de badopzichter zich gedragen naar de voorschriften van den baddoctor.

18. De badopzichter zal zooveel mogelijk behooren te zorgen dat aan den wensch der badgasten worde tegemoet gekomen voor zoover zulks met deze regulaties niet in strijd is.

19. Gedurende het badsaisoen, zijnde van 1 Mei tot 1 September, zal de badopzichter zich niet van zijn standplaats mogen verwijderen zonder verlof. In onvermijdelijke gevallen kan hij daartoe aanzoek doen bij de HoogEdele Regeering en zal hij in dat geval voor een plaatsvervanger moeten zorg dragen, ten genoegen van den baddoctor.

20. Ingevallen van dispuut met de badgasten kan de badopzichter zich in de eerste instantie wenden tot den Vrederechter der plaats Warmbad en zal deze bevoegd zijn te oordeelen of de zaak door hem kan worden beslist of wel voor den Landdrost van het district zal moeten worden gebracht.

21. Den badopzichter is het toezicht opgedragen over de privaatgebouwtjes, terwijl de plaatselijke opzichter heeft zorg te dragen voor het wegvoeren, ledigen en disinfecteren der emmers.

22. De in deze regulatiën vervatte bepalingen zullen stipt moeten worden nageleefd. Overtredingen of nalatigheid zal gestraft worden met een boete van 5sh. voor de eerste maal en bij herhaling zal de boete telkens worden verdubbeld.

23. De badopzichter is verantwoordelijkheid van zijn handelingen en administratie verschuldigd aan

den Landdrost van het district Waterberg, onder wien hij onmiddellijk zal staan.

Elke overtreding dezer regulaties, door hem begaan zal worden gestraft met eene boete van 5sh. voor de eerste maal en bij herhaling zal de boete telkens worden verdubbeld.

24. Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie ¹⁾ in de *Staatscourant*.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 3 JULI 1895.

Wijziging van Wet no. 10, 1894, (Omkooping van ambtenaren.)

Art. 580. Het gedane voorstel werd goedgekeurd.
Bedoeld voorstel is vervat in de volgende missive:

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 25 Juni 1895.

HoogEd. Achtb. Heer Voorzitter
van den EdAchtb. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ter informatie en ter behandeling van den Edel Achtb. Eersten Volksraad, heb ik de eer U ingesloten te doen toekomen minute R. 5878/95, inhoudende voorstel van ZEdGestr. den Staatsprocureur om achter het woord "ambtenaar", voorkomende in wet no. 10, 1894, nog te voegen de woorden "en cenig persoon, in dienst der Republiek".

Beleefd verzoek ik U minute na afhandeling te willen retourneeren.

Ik heb enz.,

(get.) Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 5 JULI 1895.

Gouvern. boren niet te worden gbezigd voor prospecteerdoeleinden.

Art. 594. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op het commissie-rapport, thans aan de orde;

Besluit: dit rapport voor kennisgeving aan te nemen en zich verder te vereenigen met de aanbeveling der commissie, daarin gedaan; met dien verstande, dat de

¹⁾ Deze publicatie vond plaats in de *Staatscourant* van 24 Juli 1895

HEd. Regeering ook wordt opgedragen de noodige maatregelen te nemen, dat de boren niet zullen gebezigd worden met het doel om te prospecteeren naar metalen, mineralen of edelgesteenten.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 5 EN 6 JULI 1895.

Art. 595—616. Goedkeuring der

Regulaties voor
Gouv. boren.

REGULATIES

VOOR HET BOREN OP PARTICULIERE PLAATSEN, OPGESTELD
DOOR DE COMMISSIE, GEKOZEN DOOR DEN ED.ACHTB.
EERSTEN VOLKSRAAD, BIJ ART. 235, 1 JUNI 1895.

---

1. De boor en de voorman worden door de Regeering op het dorp, alwaar de Landdrost van het district is geplaatst, geleverd, de eerste applicant moet op zijn kosten de boor en wat daarbij behoort, ook den voorman en zijn goed, afhalen.

Ieder volgende applicant moet ook op zijne kosten de boor en toebehooren, en den voorman en zijn goed vervoeren van de plaats waar het laatst gewerkt werd naar de plaats binnen het district waar met de boor zal moeten worden gewerkt.

2. Het Gouvernement levert en betaalt den voorman, die met de machine en de werking daarvan in alle deelen moet bekend zijn.

Het salaris van den voorman zal wezen £15 per maand, doch de applicant die een der waterboren wenschte te gebruiken zal alle noodige arbeid moeten leveren, t.w.:

- a. bij boor no. 1 om 100 voet te boren, 2 arbeiders;
- bij boor no. 2 om 150 voet te boren, 4 arbeiders;
- bij boor no. 3 om 200 voet te boren, 4 arbeiders;
- b. Indien later dieren of stoomkracht gebruikt mochten worden minstens 2 arbeiders.

In eerst genoemd geval een paard, muilezel, ezel of een paar ossen.

In laatst genoemd geval, brandstof.

3. Bij elke boor worden door de Regeering duplicaat punten besteld.

4. Applicatie voor gebruik der boor binnen het district waarvoor de boor bestemd is, geschiedt schriftelijk bij den Landdrost van zulk district. Indien applicant en voorman omtrent het noodige werkvolk en het aantal daarvan niet kunnen overeenkomen, zal de Landdrost van het district, of de Veldcornet

der wijk, of een Vrederechter, in de wijk woonachtig, beslissen.

Indien grond moet worden uitgegraven voor het oprichten der boor, wordt dit onder instructie van den voorman door applicants werkvolk gedaan.

5. De Landdrost maakt eene lijst op van de applicatiën geregeld in volgorde naarmate zij inkomen. Die lijst wordt van tijd tot tijd gepubliceerd door aanplakking aan de deur van, of op een bord nabij de deur, van het Landdrostkantoor.

6. Het gebruik der boor wordt toegestaan en geregeld als volgt:

Aan den eerst ingekomen aanvrager wordt zij het eerst toegekend. De Landdrost zoekt daarop op de lijst uit of er applicanten zijn grenzende aan de woonplaats van den eersten applicant, en zoo die er zijn wordt hun in volgorde naarmate de aanvragen zijn ingekomen, het gebruik der boor toegekend. Daarna wordt aan den tweeden op de lijst voorkomende applicant, de boor toegekend, en na hem aan de aangrenzende aanvragers, en zoo vervolgens.

7. Niemand is binnen een tijdsverloop van 12 maanden, nadat de boor bij hem gewerkt heeft, tot gebruik der boor op nieuw gerechtigd, tenzij er geen aanvragen meer zijn.

8. Applicant zorgt naar zijn vermogen voor behoorlijke huisvesting en voeding van den voorman der boor.

9. De boor zal niet langer op eene plaats werken dan zes weken (36 werkdagen), tenzij buitengewone omstandigheden eene verlenging van dit tijdperk rechtvaardigen. De werkuren zullen zijn van zonsopgang tot zonsondergang, behalve des Zaterdag, wanneer het werk om 12 uur 's middags gestaakt zal worden. De tijd wanneer de boor wegens reparatie of anderszins buiten werk is, zal niet meegeteld worden.

10. Aanvrager of applicant zorgt voor geregelden aanvoer van het noodige water voor de werking der boor, en levert dat water op zijne kosten.

Eenige weigering zulks te doen of verzuim zulk water te leveren, geeft den Landdrost het recht, het werken der boor bij dien applicant te staken, en de boor van die plaats weg te nemen.

11. Geen applicant mag binnen 12 maanden aanzoek doen voor het gebruik der boor op meer dan eene hem, in het district toebehoorende plaats, tenzij er geene andere aanvragen meer in het district zijn. Niets in de bepaling van dit artikel zal beletten, dat, door een applicant op meer dan aan hem toebehoorend en aan elkander grenzende stukken grond van de boor wordt gebruik gemaakt, onder eene applicatie, mits blijvende binnen de perken gesteld in art. 9.

12. Het boren zal gestaakt worden naar goedvinding van den voorman in overleg met den eigenaar, t.w.:

- a. wanneer men eene redelijken voorraad water aantreft;
- b. wanneer de stangen aan de boor verbonden niet toelaten dat het gat dieper geboord wordt; of
- c. wanneer de boor ijzer-klip of anderen harden steen bereikt welke niet doorgeboord behoeft te worden tot het verkrijgen van water.

13. De voorman zal minstens zeven dagen kennis geven aan den volgenden applicant wanneer de machine gereed zal zijn voor vervoer naar zijne plaats, en indien de voorman eenig voorbereidend werk noodig oordeelt, zooals het schoonmaken van fonteinen of moerasachtige plekken, moet de applicant zoodanig werk klaar maken vóór de aankomst van de boor.

14. Ten minste eenmaal per week zorgt de aanvrager dat de voorman communicatie kan hebben met het naaste postkantoor voor officieële mededeelingen, telegrammen, enz.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 18 JULI 1895.

Art. 640. Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., dd. 22 Juni 1895, art. 630. Wijziging van art. 8 van Wet no. 9, 1892, (Postspaarbank.)

Gezegd T.V.B.R., luidt:

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op punt 5 ¹⁾ van het rapport der Postspaarbank Commissie, voorstellende dat in art. 8 van wet no. 9, 1892, in plaats van de woorden "Auditeur-Generaal", geplaatst zullen worden de woorden "Registrateur van Akten", besluit zich met dat voorstel te vereenigen en dat dus genoemd artikel, aldus gewijzigd worde; de wijziging in te gaan van publicatie dezes in de *Staatscourant*. ²⁾

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 22 JULI 1895.

Art. 695. Na een enkele opmerking werd bij acclamatie besloten die aanbeveling aan te nemen. Wijziging in 't be- drag der toelatings- foeien v. geneeshee- ren en apothekers.

Bedoeld is de aanbeveling vervat in punt c van het

¹⁾ Zie bladz. 272 der notulen van den T.V.R. over 1895.

²⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 31 Juli 1895.

rapport ¹⁾ der commissie, bedoeld bij E.V.R.B., art. 300, dd. 7 Juni 1895, luidende:

Redenen waarom Uwe Commissie tot het besluit gekomen is UEd.Achth. Lichaam aan te bevelen Volksraadsbesluit, art. 787, van 11 Juli 1894, ²⁾ te herroepen, en Volksraadsbesluit art. 114, van 22 Mei 1875, ³⁾ zoo te wijzigen dat de toelatingsfooiën van geneesheeren en apothekers verhoogd worden tot £25 en £12 10s. respectievelijk.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 25 JULI 1895.

Toekenning v. het volle stemrecht aan hen die opgekommende werden voor de oorlogen in Zoutpansberg en de expeditie naar Swazieland meemaakten.

Art. 725. De Eerste Volksraad, lettende op het commissie-rapport, re stemrecht;

Besluit: het voorstel der commissie, thans aan de orde, met onderdeelen, alsook het eindbesluit, onveranderd goed te keuren, en memorialisten alzoo te antwoorden.

Bedoeld voorstel luidt:

De Eerste Volksraad er op lettende dat de 10 jaren bedoeld bij alinea 2 van art. 9 van wet 4, 1890, nog niet verstreken zijn en dat sommige van bovenbedoelde personen nog niet genaturaliseerd zijn;

Overwegende dat de deelneming aan de oorlogen, zooals vervat in Uitvoerend Raadsbesluit, art. 441, dato 28 Augustus 1894, kan beschouwd worden als een daad van gehoorzaamheid en getrouwheid aan deze Republiek bewezen, waardoor zij zich waardig gemaakt hebben het volle stemrecht te verkrijgen.

Overwegende dat het wenschelijk en ook noodzakelijk is om zooveel mogelijk aan de getrouwen, ook die van elders zijn gekomen, die door daden van persoonlijke krijgsveld dienst getoond hebben dat zij het wel meenen met de Z. A. Republiek, het volle stemrecht te geven.

Overwegende dat de vaders wier kinderen persoonlijke krijgsveld dienst verricht hebben, door die vaders daartoe vrijwillig uitgerust volgens de wet op krijgsveld dienst zich daardoor ook waardig gemaakt hebben om het volle stemrecht toegekend te worden.

Overwegende dat bij E. V. Besluit, art. 1540/94, besloten is het gevoelen van het publiek daarover in te winnen.

---

¹⁾ Zie bladz. 330 der notulen van de E.V.R. over 1895.

²⁾ Zie bladz. 267 L.W. 1894.

³⁾ Zie bladz. 610 L.W. 1849—85.

Overwegende dat naar aanleiding van dat besluit 1123 burgers zich daarvoor en slechts 356 zich daartegen hebben verklaard en dus ongeveer 3/4 van de uitgebrachte stemmen daarin toestemmen.

Overwegende ten slotte, dat de E. A. Eerste Volksraad, volgens alinea 2, art. 9, wet 4, 1890, het recht heeft om volle stemrecht aan zekere personen te geven.

Besluit: het Uitvoerende Raadsbesluit voormeld goed te keuren en aldus het volle stemrecht toe te kennen aan de personen bedoeld bij genoemd Uitvoerende Raadsbesluit, nadat de eed van naturalisatie zal zijn afgelegd voor zoover deze nog niet genaturaliseerd waren, alsmede aan de personen omschreven sub sectie D van dit besluit en aan de personen die voor hunne kosten plaatsvervangers hebben gesteld (de plaatsvervangers zelve zijn uitgesloten), en wel onder de navolgende bepalingen en voorwaarden:

Aan welke personen het volle stemrecht wordt toegekend.

Plaatsvervangers uitgesloten.

- a. dat de bovenbedoelde personen allen moeten overleggen een certificaat van den betrokken veldkornet, bekrachtigd door den commandant, ten effecte dat zij persoonlijk dien tijd getrouw en gehoorzaam hebben gedragen en nooit eenige daad hebben gedaan tegen het Gouvernement of de wetten des lands;
- b. dat zij van hunne tegenwoordige veldkornetten bekrachtigd door den commandant een aanbeveling moeten overleggen ten effecte dat zij waardig zijn om het volle stemrecht te verkrijgen, als wanneer de Uitvoerende Raad daarover zal beslissen.
- c. dat wanneer de veldkornet en commandant bedoeld in sectie B, in hare aanbeveling verschillen alsdan de Uitvoerende Raad na beiden gehoord te hebben, finaal zal beslissen;
- d. dat vaders, die hunne zoons uitgerust volgens de krijgswet persoonlijk dien dienst hebben laten verrichten, eveneens het bovenomschreven certificaat en aanbevelingen zullen moeten overleggen ter finale beslissing van den Uitvoerenden Raad;
- e. dat personen die deelgenomen hebben aan de expeditie naar Swazieland een certificaat van den veldkornet en commandant en de voorgeschreven aanbevelingen zullen moeten overleggen ten effecte van persoonlijke deelneming en waardigheid om het volle stemrecht te verkrijgen ter finale beslissing van den Uitvoerende Raad;

Overlegging v. certificaat van veldkornet en commandant.

Aanbeveling door veldkornet en commandant.

Uitv. Raad beslist bij verschil v. gevoelen tusschen veldkornet en commandant.

Vaders, die hun zoons hebben uitgerust.

Certificaat voor deelnemers aan Swazieland-expeditie.

Hoe in 't vervolg zal gehandeld worden.

Besluit verder, dat in het vervolg geen stemrecht meer per speciaal besluit mag gegeven worden tenzij zulks gegeven wordt aan personen die persoonlijk krijgsdienst hebben verricht daartoe behoorlijk volgens de bestaande wetten des lands opgeroepen en met schriftelijke toestemming per memorie van 2/3 der stemgerechtigde burgers van elke wijk ten effecte dat zij toestemmen zoodanige personen in hunne wijk woonachtig het volle stemrecht waardig te keuren of tenzij zulks gedaan wordt in termen van alinea 2, art. 9 van Wet 4, 1890, en

Uitvoer. Raad geeft voorschriften voor de uitvoering van dit besluit.

Besluit ten slotte den HoogEd. Uitvoerende Raad op te dragen de noodige voorschriften te geven voor de uitvoering van dit besluit. ¹⁾

Regeling v. 't stemrecht van hen, die den vrijheidsoorlog meemaakten.

Art. 729. De alinea, thans aan de orde, werd aangenomen.

Bedoeld is al. 4 van het commissie-rapport re stemrecht, luidende:

In verband met het laatste gedeelte alinea 4 van Uitv. Raadsbesluit, art. 323, dd. 10 Mei 1895, beveelt uwe Commissie aan de personen daarin bedoeld die thans in deze Republiek woonachtig zijn of zich later hier mochten vestigen alsnog het volle stemrecht toe te kennen onder E.V. Besluit, art. 1197, dd. 31 Juli 1891, bij overlegging van de daarbij vereischte certificaten of beëdigde verklaring van 2 of 3 getuigen ten effecte dat zij persoonlijk deel hebben genomen aan den Vrijheidsoorlog.

Gezegde alinea van het Uitvoerende Raadsbesluit luidt:

Ten slotte besluit de Uitvoerende Raad den Eersten Volksraad in overweging te geven, om in verband met Volksraadsbesluit, art. 1197, dd. 31 Juli 1894, in zake het toekennen van stemrecht aan degenen die den vrijheidsoorlog hebben meegemaakt, nog te bepalen dat volle stemrecht zal worden toegekend aan de personen, die gedurende den vrijheidsoorlog met ons hebben samengestreden, en alhoewel niet dadelijk in dezen Staat zich gevestigd hebben, thans hier woonachtig zijn.

¹⁾ Zie Gouvts. Kennisgeving no. 263/95.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 31 JULI 1895.

Art. 788. De Eerste Raad, gelet hebbende op de memorïes en het commissie-rapport, thans aan de orde:

Besluit: zich te vereenigen met het commissie-rapport, met die bijvoeging, dat de drie maanden daarin vermeld, zullen dateeren van af den datum van de oproeping tot zuivering, door de Regeering, welke oproeping door de Regeering aan den ambtenaar gezonden zal worden, zoodra gemelde directe beschuldiging van crimineelen aard tot haar kennis komt.

Besluit omtrent de plicht van ambtenaren zich te zuiveren van beschuldiging v. crimineelen aard.

Bedoeld commissie-rapport luidt:

Met het verzoek in 23 memorïes met 916 naamteekeningen vervat, kan de Commissie zich in zoo verre vereenigen dat zij Uwe Vergadering aanbeveelt om te besluiten dat elke Gouvernements-ambtenaar, direct beschuldigd wordt van eenige misdaad van crimineelen aard, den Gouvernementsdienst zal verlaten, tenzij hij zich binnen drie maanden heeft gezuiverd van de op hem geworpen blaam, ten genoegen van de HEd. Regeering.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 1 AUGUSTUS 1895.

Art. 794. ¹⁾ Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., dd. 26 Juli 1895, art. 983.

Gemeld T.V.R.B. luidt:

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive dd. 26 Juli 1895, in zake het voorloopig opschorten van de proclamatie van Witfontein no. 572, district Potchefstroom, Luipaardsvlei no. 682, district Potchefstroom en Palmietfontein no. 697, dist. Potchefstroom, en verder lettende op Uitvoerende Raadsbesluit art. 516, dd. heden, waarbij door den Uitvoerenden Raad zeker conceptbesluit aan den E. A. Tweeden Volksraad ter goedkeuring en aanname wordt overlegd;

Besluit: zich te vereenigen met het voorstel van den Uitvoerenden Raad in gemeld besluit vervat, en

Besluit: verder het genoemd conceptbesluit zooals door den Uitvoerenden Raad voorgesteld, als het besluit van den Tweeden Volksraad aan te nemen.

Goedkeuring van de handelingen der Regeering, ten opzichte der proclamatie tot publieke delverij, v. de plaatsen Witfontein, Luipaardsvlei en Elandsfontein, dist. Potchefstroom.

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de Buitengew. *Staatscourant* van 1 Aug. 1895.

Gemelde missive luidt:

R. 6963/95 en 6188/94.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 26 Juli 1895.

HoogEd.Achth. Heer
Voorzitter van den E.A. Tweeden Volksraad,
Pretoria.

HoogEd.Achth. Heer,

Ter Uwer informatie en ter behandeling van den Ed.Achth. Tweeden Volksraad heb ik de eer hier te laten volgen kopie Uitvoerende Raadsbesluit art. 516, dd. 26 Juli 1895.

Aan de orde Minuten R. 6963/95 en 6188/94, waarop genomen zijn Uitv. Raadsbesluit art. 498, dd. 18 Juli '95, Uitv. Raadsbesluit art. 502, dd. 20 Juli 1895, en Uitv. Raadsbesluit art. 512, dd. 23 Juli 1895, op grond waarvan de proclamaties zijn uitgevaardigd, gepubliceerd respectievelijk in de *Staatscourant* van 20 Juli 1895.

De Uitvoerende Raad overwegende dat het noodzakelijk, dringend en onvermijdelijk is dadelijk maatregelen te nemen tot regeling dezer zaken;

gelet hebbende op de adviezen van de betrokken ambtenaren, besluit: 1. den Ed.Achth. Tweeden Volksraad voor te stellen een besluit te nemen dit onderwerp dadelijk wegens het dringende er van in behandeling te nemen;

2. den Ed.Achth. Volksraad het volgende concept besluit ter goedkeuring voor te leggen: "De Tweede Volksraad, lettende op Regeerings-missive, thans aan de orde, inhoudende proclamaties door ZHEd. den Staatspresident, gedateerd Pretoria, den 18den en den 23sten dag van Juli 1895, waarbij de inwerkingtreding der proclamaties, waarbij respectievelijk het Oostelijk gedeelte der plaats Witfontein no 572, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, op 19 Juli 1895, tot publieke delverij wordt verklaard,

en de inwerkingtreding waarbij een gedeelte der plaats Luipaardsvlei no. 682, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, op 22 Juli 1895, tot publieke delverij wordt verklaard,

en de inwerkingtreding der proclamatie waarbij de plaats Palmietfontein no. 697, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Schoonspruit, op 26 Juli 1895, publieke delverij wordt verklaard, voorloopig werd opgeschorst tot dat dienaangaande nader wordt beslist;

gelet hebbende op de omstandigheden waaronder deze proclamaties werden uitgevaardigd:

Besluit: 1. De handelwijze van de Regeering in deze goed te keuren als zijnde deze proclamaties uitgevaardigd in het publiek belang; 2. Dat niemand

hoe ook genaamd, indien hij door deze proclamatie mocht meenen schade te hebben geleden, zal gerechtigd zijn tot schadevergoeding uit 's lands kas of van eenigen ambtenaar die tot de uitvoering van gemelde proclamaties heeft medegewerkt; 3. Dat geen afpenning van claims, behalve die onder par. 9, 10 en 14 van de zoogenaamde Goudwet, op eenige der gemelde plaatsen in aanmerking zal worden genomen maar dat alle afpenningen op gemelde plaatsen onwettig worden verklaard en dat daarvoor geene licenties zullen worden verleend."

Ik heb enz.,

(w.g.) Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 1 AUGUSTUS 1895.

Art. 795. ¹⁾ Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., dd. 31 Juli 1895, art. 1012.

Gemeld T.V.R.B., luidt:

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive thans aan de orde, voorstellende dat de E. A. Tweeden Volksraad de Regeering opdragende proclamaties van de plaatsen Witfontein en Luipaardsvlei nog eens en voor minstens drie weken uit te stellen;

Besluit: zich met het verzoek te vereenigen en draagt de Regeering op de proclamaties dier plaatsen uit te stellen tot tijd en wijle er behoorlijk voorziening gemaakt is voor de opmeting van de claims ²⁾ en het verkrijgen van licenties op zulke plaatsen en de Regeering voldoende voorzorg kan nemen ten einde orde en wet te handhaven.

Opdracht aan de Regeering de proclamatie v. de plaatsen Witfontein en Luipaardsvlei, district Potchefstroom, weder uit te stellen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 14 AUG. 1895.

Art. 910. De discussie werd gesloten, waarna bij acclamatie het Uitvoerende Raadsbesluit, thans aan de orde, werd goedgekeurd, met bijvoeging van «e. a.» achter het woord «Mashuti».

Bepalingen omtrent Mammatolla e. a.

---

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de Buitengew. *Staatscourant* van 1 Aug. 1895.

²⁾ Zie E.V.R.B. dd. 14 Aug. 1895, art. 916.

Bedoeld Uitv. Raadsbesluit is dat van 3 Augustus 1895, art. 546, luidende:

Aan de orde minute R. 6955/95, ingezonden door Commandant-Generaal, en inhoudende de door Commandant Erasmus, Pretoria, ingezonden notulen van een vergadering van krijgsofficieren, gehouden in zake de uit Zoutpansberg gebrachte kaffers. De Uitvoerende Raad, gelet hebbende op het rapport van den Commandant-Generaal, en op de Krijgsraadsbesluiten, waarbij werd besloten de stammen van Mammatolla, Seleboel en Mashuti als medeplichtigen van Magoaba op te heffen, hunne kapiteins of hoofdmannen af te zetten, en het volk zelf zulke woonplaatsen als voor de veiligheid en belangen van het land en hun zelven vereischt wordt aan te wijzen; na de officieren van het district Pretoria gehoord te hebben en alle rapporten omtrent het verblijf van het volk waar het nu is. Besluit aan het volk zulke plekken en plaatsen ter woon als voor hun bestaan en voor de veiligheid van het land vereischt wordt, door de Onder-commissarissen te doen aanwijzen, zullen ze niet in strijd met de wet op groote klompen of troepen bij elkander wonen of geplaats worden, en de Onder-commissarissen zullen moeten toezien dat ze in staat zijn of worden gesteld in hun eigen onderhoud te voorzien. Dit besluit den Ed.Achtb. Eersten Volksraad ter bekrachtiging voor te leggen.

Goedkeuring der regulaties voor het verloten v. claims.

Art. 916. ¹⁾ Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., artt. 1003—1008 en 1113—1129, dd. 30 en 31 Juli en 1 en 2 Augustus 1895.

Gemelde Tweede Volksraadsbesluiten behelzen de vasttelling der

REGULATIES

VOOR HET VERLOTEN VAN CLAIMS OP PRIVATE EN GOVERNEMENTSGRONDEN.

Nademaal het noodig en wenschelijk is speciale voorziening te maken voor het afpennen van claims bij de proclamatie van sommige plaatsen in gevallen van grooten toeloop van personen waardoor ernstige ongeregelheden zouden kunnen ontstaan, zoo wordt hierbij vastgesteld als volgt:

Geen afpenning vóór 't lezen der proclamatie toegelaten.

1o. In het vervolg zal geen private of Gouvernementsgrond door proclamatie tot eene publieke delverij verklaard, beschikbaar zijn voor het afpennen van claims, voordat de proclamatie op den te worden

¹⁾ Aangevuld bij E.V.R.B. dd. 25 Aug. 1895, art. 1023.

geproclameerden grond is afgelezen, alwaar dan ook voor de eerste maal de licenties zullen worden uitgereikt.

2o Dat, waar in het vervolg aan het Hoofd van het Mijnwezen mocht blijken, dat bij het proclameeren van private plaats en Gouvernementsgronden de toestand het vereischt, de Regeering alsdan, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, de macht zal hebben den Landmeter-Generaal op te dragen zoodanige plaatsen of Gouvernementsgronden vóór den dag van openzetting te doen opmeten in claims en in kaart te brengen, welke claims op die kaart behoorlijk zullen worden genummerd.

Reg. kan te proclameeren grond in claims doen opmeten.

Op deze kaart zal verder moeten voorkomen de ligging der claims bedoeld bij artt. 9, 10 en 14 der wet no. 14, 1894, welke eveneens vóór den dag van openzetting moeten worden opgemeten en genummerd, vervolgens de toegestane mijnpachten, werf-, bouw- en zaailanden en andere gronden uitgehouden onder art. 20, der gemelde wet en de volgens 2de alinea van art. 28 der wet no. 14, 1894, uitgehouden gronden door den Mijncommissaris.

Wat verder op die kaart moet voorkomen.

3o. De alzoo opgemeten en in kaart gebrachte claims, met uitzondering van die bedoeld bij artt. 9, 10, 14 der Goudwet, zullen aan het publiek op den dag van openzetting en indien noodig op de daarop volgende dagen bij loting worden uitgegeven.

Verloting der claims.

De Mijncommissaris of zijn wettige plaatsvervanger zal bij deze loting en uitgifte van claims rekening moeten houden:

- 1o. met het aantal claims, hetwelk voor het publiek beschikbaar is, en
- 2o. met het aantal personen op den dag der openzetting aanwezig en die claims wenschen te verkrijgen.

In geen geval zullen meer dan 12 claims aan één persoon bij loting worden toegekend. waarbij art. 61a en 61c in acht moet worden genomen of zoodanige andere voorziening als daaromtrent mogen zijn, of worden gemaakt in de Goudwet.

Niemand kan meer dan twaalf claims krijgen.

4o. De meetkosten van de alzoo opgemeten claims zullen aan de Regeering moeten worden betaald door den claimhouder, dadelijk bij het uitreiken der licentie, bij gebreke waarvan de Mijncommissaris of Verantw. Klerk gerechtigd is de licentie te weigeren, als wanneer met deze claims gehandeld zal worden in termen van art. 61b der Goudwet.

Betaling der meetkosten door claimhouder.

5o. Ingeval op den dag der openzetting alle claims nog niet opgemeten zijn, zullen slechts de opgemeten of in kaart gebrachte claims in loting worden gebracht. De resteerende claims zullen

Alleen verloting v. in kaart gebrachte claims.

evenwel zoo spoedig mogelijk worden opgemeten en worden uitgeloot op een dag door het Hoofd van Mijnwezen te worden bepaald en van welke loting minstens 3 weken kennis moet worden gegeven in de *Staatscourant*.¹⁾

Regulaties omtrent de wijze van loting.

6o. De wijze van loting zal door het Hoofd van het Mijnwezen in overleg met de Regeering worden geregeld, terwijl na afloop van iedere loting door den Mijncommissaris zoo spoedig mogelijk rapport moet worden gedaan aan het Hoofd van het Mijnwezen.

Inwerkingtreding.

7o. Deze regulaties treden in werking dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.²⁾

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 15 AUGUSTUS 1895.

Regeer. gemachtigd zekere som uit te betalen als vergoeding der schade door burgers geleden, naaraanleiding van den oorlog tegen Malaboch.

Art. 925. Goedkeuring van Uitvoerende Raadsbesluit dd. 10 Augustus 1895, art. 577.

Gemeld Uitvoerend Raadsbesluit luidt:

Aan de orde, minute R. 7649/95, inhoudende correspondentie gevoerd met den Commandant-Generaal over het uitbetalen der schade, door de burgers geleden tijdens het commando tegen den rebel Malaboch, te Blauwberg. De Uitvoerende Raad, in aanmerking nemende, dat ten gevolge van het groote commando buitengewoon veel slachtvee uit de buit is genomen, tot een bedrag van £2900; verder overwegende dat de schade aan de burgers door dit commando veroorzaakt nog moet betaald worden, en dat die schade £3863 14s. 6d. bedraagt; in aanmerking nemende, dat als opbrengst van het Gouvernements aandeel der buitbeesten slechts een som van £829 7s. 6d. is betaald, en lettende op het verzoek van de krijgsofficieren en op de aanbeveling van den Commandant-Generaal, besluit den E. A. Eersten Volksraad voor te stellen de Regeering te machtigen de ontbrekende som uit te betalen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 16 AUGUSTUS 1895.

Invoerrecht op gedistilleerde dranken gemaakt in den O. V. Staat.

Art. 934. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op Uitvoerend Raadsbesluit, art. 549, dd. 6 Augustus 1895, thans onder behandeling.

Besluit zich met hetzelfde te vereenigen.

---

¹⁾ Zie Gouvts. Kennisgeving no. 247, 1895.

²⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de Buitengew. *Staatscourant* van 16 Aug. 1895.

Gemeld Uitvoerend Raadsbesluit luidt:

Aan de orde minute R. 14574/95, inhoudende een schrijven van den Inspecteur-Generaal van Invoer-rechten, meldende dat gedistilleerde dranken gefabriceerd in den Oranje Vrijstaat onder certificaat vrij van invoerrechten worden ingevoerd, terwijl dranken gefabriceerd in de Z.-A. Republiek van ingevoerde producten ingevolge accijnswet no. 12, 1894, belast zijn en dit aldus ten nadeele is van deze binnenslandsche industrie. De Uitvoerende Raad de noodzakelijkheid inziende distilleerders van sterke dranken in de Z.-A. Republiek te beschermen en de binnenslandsche industrie te bevorderen; besluit aan den E. A. Eersten Volksraad voor te stellen te besluiten, dat ingevolge de bevoegdheid toegestaan bij art. 3 van het protocol van het tractaat van vriendschap en handel tusschen de Z.-A. Republiek en den Oranje Vrijstaat dd. 9 Augustus 1889; op alle gedistilleerde dranken gefabriceerd van graan, aard-appelen of andere voortbrengselen of gewassen, met uitzondering van boomvruchten en druiven, zijnde producten van den Oranje Vrijstaat bij invoer in de Z.-A. Republiek een invoerrecht zal geheven worden voor een gelijk bedrag als vermeld en omschreven in wet no. 4, 1894, voor gedistilleerde dranken van aangrenzende Staten en Kolonien; en dit besluit van kracht te doen zijn 2 maanden na publicatie¹⁾ in de *Staatscourant*.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 21 AUGUSTUS 1893.

Art. 966. De Eerste Volksraad gelet hebbende op de memories en het commissierapport thans aan de orde;

Overwegende de wenschelijkheid de kolenvelden van de districten Ermelo en Carolina te verbinden met Delagoabaai, waardoor ook de inkomsten der hoofdlijn aanmerkelijk zullen worden verhoogd;

Besluit: den bouw eener spoorweglijn van Ermelo over Carolina naar Machadodorp of zoo na er bij als mogelijk, toe te staan mits de aanleg er van kan geschieden zonder waarborg van renten door den Staat, toch onder voorwaarde dat de Staat voldoende controle zal hebben over den bouw en de exploitatie der lijn

Reg.gemachtigd onder zekere voorwaarden een contract aan te gaan voor den bouw van een spoorweg naar Carolina en Ermelo.

---

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 28 Aug. 1895.

zoomede het recht van overname onder billijke condities; en machtigt de HoogEd. Regeering een contract onder bovenstaande voorwaarden en op voor den Staat gunstige termen af te sluiten.

De Raad besluit verder memorialisten een afschrift te doen zenden van dit besluit.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 23 AUGUSTUS 1895.

Aanstelling v. speciale commandanten op de goudvelden.

Art. 988. ¹⁾ De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive met Uitvoerend Raadsbesluit art. 570, dd. 9 Augustus 1895;

Besluit: zich te vereenigen met het Uitvoerend Raadsbesluit.

Gemeld Uitvoerend Raadsbesluit luidt:

Aan de orde: bespreking van de wenschelijkheid omtrent de benoeming of verkiezing van commandanten voor de kiesafdeelingen, zooals bedoeld bij wet no. 12, 1887. De Uitvoerende Raad, lettende op Uitvoerend Raadsbesluit, art. 322, dd. 10 Mei 1895; lettende op desbetreffend Eerste Volksraadsbesluit, art. 105, dd. 16 Mei 1895; lettende op art. 98 der Grondwet; overwegende de wenschelijkheid om de Regeering de macht te verleenen om, wanneer wenschelijk geacht wordt, een commandant te benoemen of te doen kiezen voor de kiesafdeelingen; besluit: den Eersten Volksraad in overweging te geven de Regeering te machtigen, om indien de Regeering het wenschelijk acht, dat voor eenige kiesafdeeling, zooals bedoeld bij wet no. 12, 1887, een Commandant worde benoemd, als een tijdelijke maatregel een Commandant voor zulk een kiesafdeeling aan te stellen onder den naam van Speciale Commandant, tot tijd en wijle in zulk een geval er genoeg stemgerechtigde burgers volgens wet aldaar tegenwoordig zullen zijn, om een Commandant te kiezen en de meerderheid van zoodanige burgers de Regeering verzoekt een Commandant te mogen kiezen, zooals ook is bepaald in bovengenoemd Eerste Volksraadsbesluit, wat betreft Speciale Veldcornetten voor de delverijen.

---

¹⁾ Zie ook E.V.R.B. dd. 16 Mei 1895, art. 105.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 26 AUGUSTUS 1895.

Art. 1001. Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B., dd. 8 Augustus 1895, art. 1210, en dd. 12 Augustus, 1895, art. 1261.

Bedeelde T.V.R.B. luiden:

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op het rapport ¹⁾ van de Commissie van Industriële Concessies, afdeling suikerfabriek, ²⁾ thans aan de orde, besluit de HEd. Regeering op te dragen de concessionarissen hun contract stiptelijk te doen nakomen en verder in overleg met de concessionarissen den grond bedoeld onder letter *c* en *f* van het Commissie-rapport aan te wijzen en af te bakenen.

Besluit naar aanleiding der suikerconcessie.

en

De Tweede Volksraad, lettende op het rapport van de Commissie, aangesteld om alle concessies na te gaan en te rapporteeren onder het besluit van den E. A. Tweeden Volksraad, art. 783, dd. 13 Juni 1894, afdeling "Slotbemerkingen";

Toezicht op concessies.

lettende op het feit, dat volgens rapport der Commissie alle concessies opgedragen werden door de HEd. Regeering aan den Inspecteur van Kantoren, en verder lettende dat de Thesaurier-Generaal over een deel der concessies en de Inspecteur over een ander deel het toezicht heeft;

gelet hebbende dat zaken in de war loopen en geen der ambtenaren schijnt zijn plicht daarover gedaan te hebben;

Besluit: zich te vereenigen met de aanbeveling der Commissie, en besluit verder dat aan de HEd. Regeering opgedragen wordt eene regeling te maken dat de Inspecteur van Kantoren het toezicht zal hebben over alle concessies, alsook het inspecteeren der boeken, en dat hij aan den Thesaurier-Generaal zal rapporteeren of een lijst inzenden welke gelden behooren ontvangen te worden, besluit verder het rapport der Commissie voor kennisgeving aan te nemen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 28 AUGUSTUS 1895.

Art. 1023. De Eerste Volksraad, lettende op Regeeringsmissive, dd. 28 Augustus 1895, inhoudende

Toevoeging aan de regulaties voor de verloting v. claims.

¹⁾ Bedoeld rapport is te vinden op bladz. 10 e.v. der notulen van den T.V.R. over 1895.

²⁾ Zie bladz. 841 en 1018 L.W. 1890—93.

besluit van den E. A. Tweeden Volksraad, art. 1408, thans aan de orde;

Besluit: gemeld besluit goed te keuren en besluit verder, dat hetzelfde kracht van wet zal hebben dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*. ¹⁾

Gemeld T.V.R.B. luidt:

De Tweede Volksraad, gelet hebbende op de Regeeringsmissive, thans aan de order, insluitende een brief van Veldkornet Botha en een telegram van Veldkornet Cronjé, met betrekking tot de nu plaats te nemen claimsloterijen door jongelingen van 16 jaar oud; de Tweede Volksraad in aanmerking nemende, dat deze uitloting eene speciale zaak is; besluit: dat in zulke speciale gevallen jongelingen boven de 16 jaar, wier namen voorkomen op de Veldcornetslijsten en waarvan de belastingen der ouders voor het loopend jaar betaald zijn, zullen gerechtigd zijn tot het deelnemen aan de uitlotingen onder de bepalingen als volgt:

1o. Elk hunner moet voorzien zijn van een Veldkornets- of assistent Veldkornets-certificaat aantoonende naam en datum van zijne inschrijving in de Veldcornetsboeken.

2o. Een certificaat van den ambtenaar waaronder zijn ouders ressorteeren, aantoonende dat de belastingen van zijn vader of voogd voor het loopend jaar betaald zijn.

3o. Elk hunner zal in persoon tegenwoordig zijn op dien dag en plaats der loting.

Dit besluit zal alleen van kracht zijn op uitlotingsplaatsen voor claims uitlotingen en zal in geen ander geval van toepassing zijn.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 29 AUG. 1895.

Oprichting aan de Reg. met het oog op ambtenaren die verzuimen hun staten in tijds in te zenden.

Art. 1035. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op het rapport van den Supt. van Naturellen; ²⁾

Besluit: hetzelfde voor kennisgeving aan te nemen, doch aangezien het daaruit blijkt dat zekere ambtenaren hunne staten niet in tijds inzenden naar de Hoofden der verschillende departementen, ten einde den Raad daarmede op de hoogte te stellen, draagt de Raad de HEd. Regeering op van deze ambtenaren te eischen dat zij hunne verslagen binnen 40 dagen na

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de Buitengew. *Staatscourant* van 29 Augustus 1895.

²⁾ Zie bladz. 583, der notulen van den E.V.R. over 1895.

het einde van elk afgelopen jaar inzenden en indien zij in gebreke blijven dit te doen, zoodanige ambtenaren uit hunne betrekking te ontslaan of tijdelijk te schorsen.

De Regeering verder op te dragen de wetten op besmettelijke ziekten streng uit te voeren en alle gevallen van leprozen te verwijderen om de verspreiding van die ziekten onder naturellen te voorkomen.

Art. 4041. ¹⁾ De Eerste Volksraad, gelet hebbende op Regceringsmissive dd. 22 Augustus 1895;

Besluit: zich te vereenigen met het verzoek daarin vervat, en besluit de HEd. Regeering de gevraagde machtiging te geven.

Reg. gemachtigd de bepalingen omtrent den doorvoer van goederen naar Swazieland buiten werking te stellen.

Gemelde missive hield in Uitv. Raadsbesluit, dd. 16 Augustus 1895, art. 590

Aan de orde: Minute R. A. 2356,95 en speciaal de minute van Inspecteur-Generaal van Invoerrechten daarop voorkomende, gedateerd 14 Augustus 1895, handelende over de kwestie van doorvoer van goederen door de Z. A. Republiek naar Swazieland.

De Uitvoerende Raad, na deze zaak ernstig overwogen en besproken te hebben;

Besluit: den E. A. Eersten Volksraad voor te stellen de Regeering te machtigen een proclamatie uit te vaardigen dat, van een door haar vast te stellen datum, de bepalingen van doorvoer vervat in bijlage tot wet no. 4. 1882, en vastgesteld bij besluiten van den E. A. Volksraad, artt. 1285 en 1286, dd. 10 November 1884;

De bepalingen daarin vervat, zoover die betrekking mochten hebben op doorvoer van goederen naar Swazieland, buiten werking te stellen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 30 AUGUSTUS 1895.

Art. 4058. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op het rapport ²⁾ van ZEd. Gestr. den Staatssecretaris omtrent de uitroeiing van het onkruid *Xanthium Spinosum*, thans aan de orde;

Besluit: dat rapport voor kennisgeving aan te nemen en autoriseert ZEd. Gestr. den Staatssecretaris

Uitroeiing v. *xanthium spinosum* op uitspanningen zal geschieden [op kosten van den Staat.

¹⁾ Zie proclamatie dd. 30 September 1895.

²⁾ Zie bladz. 515 der notulen van den E.V.R. over 1895.

mits deze, om de volgens de zoogenaamde trekwet afgebakende uitspanningen op Staatskosten van het onkruid voornoemd te doen zuiveren.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 31 AUGUSTUS 1895.

Strafbepaling tegen hen, die zich zonder daartoe gerechtigd te zijn, met natu-
rellenzaken inlaten.

Art. 1066. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op Regeeringsmissive, BB. 1369/95, met daarbij overgelegde concept-proclamatie, thans aan de orde;

Besluit: gemelde concept-proclamatie ¹⁾ goed te keuren en kracht van wet te verklaren, dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*. ²⁾

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 2 SEPT. 1895.

Toevoeging aan art. 73b, Regl. van Orde v. d. Eersten Volksraad.

Art. 1072. De Raad besloot bij acclamatie het rapport voor kennisgeving aan te nemen en de aanbeveling daarin vervat goed te keuren.

Bedoeld is de aanbeveling vervat in het eindrapport der Memorie-Commissie luidende:

De commissie meent ten slotte de aandacht van uwe Vergadering te moeten vestigen op het feit, dat van zeer vele memories blijkens het handschrift niet alle naamtekeningen van de memorialisten zelve zijn. Naar aanleiding daarvan, geeft de commissie in overweging om aan artikel 73b van het Reglement van Orde toe te voegen de woorden "memorialisten mogen niet door anderen hunne naamtekeningen doen plaatsen, indien zij zelve in staat zijn te schrijven."

Wijziging van art. 3, al. 3, Wet no. 2, 1888, (Zondagswet.)

Art. 1074. De Eerste Volksraad, lettende op het voorstel tot wijziging van alinea 3 van art. 3 van wet no. 2, 1888;

Besluit: gezegd voorstel goed te keuren, en het alzoo gewijzigde artikel kracht van wet te verleenen dadelijk na publicatie in de *Staatscourant*.

---

¹⁾ Zie proclamatie dd. 21 Sept. 1895, opgenomen in dit Wetboek.

²⁾ Die publicatie vond plaats in de *Staatscourant* van 25 Sept. 1895.

Gemeld voorstel luidt:

30. Het op Zondag vóór 9 uur des morgens verkoopen van vleesch, brood of visch door slachters, bakkers of vischhandelaars en het op die uren door gemelde personen openhouden van winkel, magazijn of andere plek, met het doel om vleesch, brood of visch te verkoopen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 3 SEPT. 1895.

Art. 4091. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de motie Burger—van Niekerk, thans aan de orde, en op de inlichtingen dienaangaande door de HEd. Regeering verstrekt, met betrekking tot de erven, gelegen op het oude dorp Ohrigstad, keurt de handelingen der Regeering goed, en

Opdracht aan de Reg. niet betrekking tot de erven in Ohrigstad.

Besluit: de HEd. Regeering op te dragen zoo spoedig mogelijk verdere uitvoering te geven aan Volksraadsbesluit art. 419, dd. 14 Juni 1889, wat betreft het oproepen van rechthebbenden en het uitloten der erven door eene Commissie onder voorzitterschap van den Landdrost van het district Lijdenburg; en de daaraan liggende perceelen grond voor landbouwdoeleinden onder de thans bestaande regelen te verpachten, alsmede de aan het Gouvernement toebehoorende erven bij publieke veiling te verkoopen en in de a.s. Raad daarvan rapport te doen.

Art. 4094. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op Uitv. Raadsbesluit, art. 621, dd. 24 Augustus 1895; en op het voorgelegde contract,

Goedkeuring van h. contract tot aanleg van een dorp op de plaats Bloemhof no. 64, district Vrijheid.

Besluit: hetzelfde goed te keuren en de HEd. Regeering de gevraagde machtiging te geven.

Gemeld Uitv. Raadsbesluit luidt:

Aan de orde: Minute R. 5852/94, handelende over het aanleggen van een dorp in het district Vrijheid op de plaats Bloemhof, no. 64, blok B: en inhoudende rapporten van de desbetreffende ambtenaren, zoomede correspondentie van den heer Michaelson, eigenaar der plaats. De Uitvoerende Raad met inachtneming van zijn besluit in deze zaak, art. 195, dd. 21 Maart 1895, lettende op de verdere correspondentie van den heer Michaelson onder R. 7981/95 hiermede, besluit

den E. A. Eersten Volksraad machtiging te vragen tot proclamatie; en tevens dat de Regeering gemachtigd wordt om, indien na ingesteld onderzoek mocht blijken dat de grond goudhoudend is, bedoelde grond tot standdorp te proclameeren.

Bepalingen omtrent den vrijen invoer v. producten van Swazieland.

Art. 1095. Het Uitvoerend Raadsbesluit werd goedgekeurd.

Bedoeld Uitv. Raadsbesluit is dat van 2 September 1895, art. 637, luidende:

Aan de orde: bespreking omtrent de wenschelijkheid om producten, gewonnen in Swazieland, vrij van invoerrechten toe te laten in de Zuid-Afrikaansche Republiek en daaromtrent regelen op te trekken. De Uitv. Raad, na de zaak rijpelijk overwogen te hebben en met het oog op den gedurigen aandrang om in deze zaak de gewenschte stappen te nemen; Besluit: den Ed.Achth. Eersten Volksraad voor te stellen te bepalen, dat producten gewonnen in Swazieland, vrij zullen zijn van invoerrechten bij invoer in de Zuid-Afrikaansche Republiek, echter met dien verstande dat die vrijstelling van invoer alleen van toepassing zal zijn op de personen die deze producten zelve gewonnen hebben, en door hen persoonlijk ingevoerd waaromtrent, indien gevorderd, een beëdigde verklaring door hen zal moeten worden afgelegd.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 17 SEPTEMBER 1895.

Opdracht aan de Regeering een Gouv. wildtuin te proclameeren tusschen de Krokodil- en Sabierivieren.

Art. 1230. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op de motie van Wijk—Loveday, thans aan de orde;

Gelet hebbende op Volksraadsbesluit no. 1244 van 1889;

Besluit: aan de HEd. Regeering op te dragen, om onder de voorzieningen en machtiging, verleend onder gemeld Volksraadsbesluit, een stuk Gouvernementsgrond van voldoende grootte tusschen Krokodil- en Sabierivieren te proclameeren als een Wildtuin (jacht reserve) en het dooden van wild aldaar onder behoorlijke strafbepalingen te verbieden.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 20 SEPTEMBER 1895.

Bepalingen omtrent de inwerkingtreding der Goudwet.

Art. 1282. De Eerste Volksraad, lettende op Uitv. Raadsbesluit art. 639, vervat in Regeerings-missive, dd. 5 dezer, met het haar daarbij overgelegde voorstel tot

wijziging van art. 121, enz., van de Goudwet zooals door den E. A. Tweeden Volksraad goedgekeurd, thans onder behandeling;

Overwegende het feit dat de Goudwet ¹⁾ door den Tweeden Volksraad is behandeld, en de Eerste Volksraad niet al de gegevens voor zich heeft, die voor den E. A. Tweeden Volksraad gelegd zijn;

Verder overwegende dat er groot verschil bestaat, zoowel in den Tweeden als in den Eersten Raad, over de zoogenaamde ondermijnrechten en het derhalve niet wenschelijk is om wijzigingen aan bedoelde wet aan te brengen, waar zulk een groot verschil bestaat;

Besluit: zich niet te kunnen vereenigen met het voorstel der HEd. Regeering in artt. 121, 122, 124 aangebracht, doch

Besluit: de besluiten van den Tweeden Volksraad betrekking hebbende op de Goudwet, voor kennisgeving aan te nemen, met exeptie van de artikels 122 tot en met artikel 133, die bij deze buiten werking te stellen tot de a. s. gewone zitting en draagt de HoogEdele Regeering op de noodige informaties in te winnen, en bij de aanstaande zitting voor te leggen ten einde den Raad in de gelegenheid te stellen meer bekend te worden met de toestanden en met de gevoelens van de burgers der Republiek.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 23 SEPTEMBER 1895.

Art. 1290. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op het verzoek van de HEd. Regeering, vervat in Regeerings-missive BB. 1689/95, thans aan de orde;

Besluit: zich met dat verzoek te vereenigen.

Uitstel der inwerkingtreding van de regulaties voor het toekennen van ondermijnrechten.

Gemelde missive luidt:

R. 7807/95

BB. 1689/95

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 23 Sept. 1895.

HoogEd. Achtb. Heer Voorzitter
van den E. A. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. Heer,

Ingevolge het besluit van UEd. Achtb. Vergadering, dd. 20 September j.l., om artt. 121 tot en met 128 van de zoogenaamde Goudwet, betrekking heb-

¹⁾ Zie wet no. 19, 1895, bladz. 164 van dit Wetboek.

bende op ondernijrechten, uit te stellen tot de a.s. zitting, heb ik de eer U ingesloten te doen toekomen kopie brief van den Secretaris van den E. A. Tweeden Volksraad, BB. 386,95, dd. 4 September 1895, bevattende regulaties "voor het toekennen van ondernijrechten, volgens art. 122 der wet no. , 189 ", met beleefd verzoek ook deze regulaties te willen uitstellen tot in de a.s. zitting door UEd. Achtb. Lichaam een definitief besluit zal zijn genomen, met betrekking tot art. 122.

Ik heb enz.,

(get.) Dr. W. J LEYDS,
Staatssecretaris.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 2 OCT. 1895.

Instelling v. een departement voor inspectie v. kantoren.

Art. 1417. De Eerste Volksraad, gelet hebbende op Uitvoerend Raadsbesluit, art. 671, van 26 Sept. 1895;

Besluit: zich daarmede te vereenigen, en de daarin aangevraagde posten op de Begrooting te plaatsen.

De Raad besluit verder: dat de Hoofdinspecteur jaarlijks verslag zal doen aan den Eersten Volksraad.

Gemeld Uitvoerend Raadsbesluit luidt:

Aan de orde: de bespreking aangaande de oprichting van een departement voor de inspectie van kantoren. De Uitvoerende Raad, overwegende de wenschelijkheid om in dezen voorziening te maken en op de begrooting voor het loopende jaar de daartoe benoodigde gelden uit te trekken, besluit den E. A. Eersten Volksraad voor te stellen om goedkeuring te hechten aan de oprichting van een Departement voor Inspectie van kantoren, en in verband daarmede aan de Regeering op te dragen aan te stellen een Hoofdinspecteur onder een salaris van £1200 per jaar en vier Inspecteurs van Kantoren onder een salaris van £750 per jaar, en verder de Regeering te instrueeren, om met advies en consent van den Uitvoerenden Raad instructies en regelen vast te stellen, waarbij de werkkring en de verantwoordelijkheid van het aldus op te richten Departement voor inspectie van kantoren worden bepaald.

Ondersteuning van behoeftige voorttrekkers.

1427. De Eerste Volksraad, lettende op Uitvoerend Raadsbesluit, art. 657, vervat in Regeeringsmissive van 23 Sept. 1895, in zake het geven van ondersteuning aan oude en tevens behoeftige voorttrekkers;

Besluit: zich met dat Uitvoerende Raadsbesluit voormeld te vereenigen en machtigt alzoo de Regeering om aan oude werkelijk behoeftige voorttrekkers eene ondersteuning te geven, naar den aard der zaak en na nauwkeurig onderzoek, niet te bovengaande eene som van £75.

Bedoeld Uitvoerende Raadsbesluit luidt:

Aan de orde: Minute R. 5058, re het toekennen aan den ouden heer Pretorius van de £4 per maand, bij minute R. 8957/93 aan nu wijlen F. Forster, volgens Regeeringsbesluit, dd. 26 Januari 1894, toegerekend, verder minute R. 13665/93, verzoek van D. Janse van Vuuren om ondersteuning, zijnde hij vroeger in 's lands dienst geweest en thans op 87-jarigen leeftijd zonder middelen van bestaan; verder minute R. 7911/95, memorie uit wijk Nijlstrom, district Waterberg, verzoekende ondersteuning voor den blinden Gert van Deventer, wonende op de plaats Welgevonden, zonder middel van bestaan; verder minute R. 5343/95, Wd. Landdrost Heideberg, verzoekt ondersteuning voor den behoeftigen burger Jacobus Beytel; verder minute R. 8685/95, inhoudende verzoek van A. P. Breytenbach om ondersteuning van de Regeering, zijnde hij 71 jaar oud, doof en gebrekkelijk, en minute R. 8811/95, inhoudende verzoek van J. J. F. Brits en P. A. Brits om ondersteuning voor J. L. J. Pretorius, zijnde hij 75 jaar oud en ziekelijk. De Uitvoerende Raad, deze verzoeken besproken hebbende, niet de macht bezittende daaraan te voldoen maar niettemin een poging willende aanwenden om die oude lijdens en andere arme oude lijdens, waarvan sommigen bij den Uitvoerenden Raad bekend zijn, zooals S. Pretorius, G. du Plessis, J. Malan, J. van Wijngaarden, L. Bester en nog andere, verkeerende in dezelfde omstandigheden, die zich nog mochten aanmelden, te hulp te komen; besluit: den E. A. Eersten Volksraad voor te stellen een zeker bedrag op de Begrooting te plaatsen bij wijze van een fonds, waaruit de Uitvoerende Raad naar bevind van zaken gemachtigd zal zijn gelden beschikbaar te stellen om zulke oude lijdens die in behoeftige omstandigheden verkeeren, te ondersteunen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 3 OCTOBER 1895.

Art. 1479. Afdeling I ¹⁾) met de aanbevelingen werd goedgekeurd.

Besluit aangaande zendelingstaties.

¹⁾) Bedoeld is afd. 1 van het rapport der commissie over de arbeidskwestie, te vinden op bladz. 601 der notulen van den E.V.R. over 1895.

Een dier aanbevelingen luidt:

Wat aanbetreft het vallen van zendelingstaties onder de plakkerswet, is uwe Commissie van wege de HEd. Regeering ingelicht, dat sommige der oude staties, door de vorige Regeering erkend waren, aan welke daarna kennis werd gegeven om hun grond als locaties op naam van den Superintendent van Naturrellen te transporteeren. Door verschillende dezer staties is hieraan voldaan en uwe Commissie beveelt aan, de HEd. Regeering op te dragen aan zoodanige oude erkende staties, waar zulks niet is geschied, mede te doen deelen, dat zij dadelijk aan bovenstaande kennisgeving moeten voldoen. Bij gebreke hiervan vallen zoodanige staties, even als alle andere staties, onder de bepalingen der plakkerswet.

Uwe Commissie ziet geen mogelijkheid om ook de oude erkende staties, die aan bovenstaande kennisgeving voldaan hebben, of zulks zonder verzuim doen, onder de bepalingen dezer wet te brengen.

Tevens geeft uwe Commissie aan de hand, de HEd. Regeering op te dragen, eene lijst van deze oude erkende staties, met alle bijzonderheden, voor dezen Raad te leggen.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 4 OCTOBER 1895.

Uniform geschenken aan naturellen-kapiteins.

Art. 1484. De Eerste Volksraad, lettende op het gedeelte van het Commissierapport ¹⁾ thans onder behandeling;

Besluit: zich in zoo verre met het voorstel daarin gedaan te vereenigen, door de Regeering op te dragen aan zoodanige kapiteins een geschenk te geven van één uniform per jaar, wanneer het blijkt dat bedoelde hoofden voldaan hebben aan de orders hen opgelegd door de Commissarissen of Onder-Commissarissen, en eindelijk besluit de Raad de voortteekenaren der memories een afschrift van dat besluit toe te zenden als antwoord op hunne memories.

Wijziging der regulaties voor de subsidie aan scholen, waar h. Hollandsch geen medium van onderwijs is.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 5 OCTOBER 1895.

Art. 1513. De Raad vereenigde zich met het voorstel in punt 4 van het rapport vervat.

---

¹⁾ Bedoeld is het rapport der commissie over de arbeidskwestie.

Punt 1 van het rapport der commissie in zake onderwijs, luidt:

Zij nam dan voorloopig

1o. kennis van de voorstellen, vervat in punten 12 en 13 van het Verslag van den Superintendent van Onderwijs, over het dienstjaar 1894.

Met betrekking tot die beide punten beveelt Uwe Commissie Uwe Vergadering aan, het besluit van den Eersten Volksraad (art. 344, dd. 1 Juni 1892), ¹⁾ zoo als gewijzigd bij latere Volksraadsbesluiten van 1893 ²⁾ en 1894, ³⁾ voor nog minstens drie jaar van kracht te doen zijn, met schrapping van het woord *gewone*, in punt 4 van genoemd besluit voorkomende:

Art. 1514. Aan de orde punt 2. De Raad vereenigde zich ook met het voorstel daarin vervat en eveneens met het voorstel in punt 3.

Wijziging in de regulaties voor studie en onderwijzers-beurzen.

De punten 2 en 3 van het rapport der commissie in zake onderwijs, luiden:

2o. Wat betreft de regulatiën voor de beurzen ter opleiding van onderwijzers, ⁴⁾ beveelt Uwe Commissie Uwe Vergadering aan, het voorstel van den Superintendent van Onderwijs, vervat in punt 5 van het aanhangsel bij het jaarverslag over het dienstjaar 1894 (bladz. 69) goed te keuren, nl. om art. 1b aldus te wijzigen:

“Applicanten, van dorpsscholen komende, moeten niet jonger dan twaalf en niet ouder dan zestien jaren, en applicanten van buitenscholen komende niet jonger dan elf en niet ouder dan achttien jaren zijn op den dag waarop de cursus begint, waaraan zij wenschen deel te nemen”;

en verder aan art. 1c deze zinsnede toe te voegen:

“Voor kinderen van Buitenscholen is een door den betrokken Inspecteur van scholen geteekend bewijs van toelating tot den 3en Standaard voldoende”;

3o. In verband met punt 5 van het verslag der Beurscommissie, stelt Uwe Commissie Uwe Vergadering voor, zich te vereenigen met het Uitvoerend Raadsbesluit, art. 434, dd. 11 Juni 1895, en de beurs-regulaties ⁵⁾ in dier voege te wijzigen, dat de helft

¹⁾ Bedoeld E.V.R.B. regelt de subsidie aan scholen waar 't Hollandsch niet medium van onderwijs is. Zie bladz. 603 L.W. 1890—1893.

²⁾ Zie E.V.R.B. art. 997, 998 en 999. dd. 5 Aug. 1893, bladz. 836 L.W. 1890—1893.

³⁾ Zie E.V.R.B. art. 1618, dd. 7 Sept. 1894, bladz. 324 L.W. 1894.

⁴⁾ Zie E.V.R.B. art. 1630 e.v. dd. 10 en 12 Sept. 1894, bladz. 325 L.W. 1894.

⁵⁾ Zie E.V.R.B. art. 589, dd. 8 Juli 1893, bladz. 827, L.W. 1890—1893, E.V.R.B. dd. 13 Sept. 1894, art. 1686, bladz. 329 L.W. 1894 en V.R.B. dd. 4 Juni 1886, art. 423, bladz. 77 L.W. 1886—1887.

der beschikbare beurzen toegekend worde, zonder op het al of niet vermogend zijn der ouders of voogden te letten, terwijl bij het toekennen der andere helft streng daarop zal worden getet;

Wijziging v. h. aantal leden der Beurscommissie.

Art. 1515. De Raad keurde punt 4 goed.

Punt 4 van het rapport der commissie, in zake onderwijs, luidt:

4o. Naar aanleiding van Eerste Volksraadsbesluit, art. 1089, dd. 3 September 1895, beveelt Uwe Commissie Uwe Vergadering aan, de Beurscommissie in het vervolg te doen bestaan uit tien leden, namelijk aan de thans bestaande Commissie toe te voegen vijf leden van den Eersten Volksraad, telken jare opnieuw door den Voorzitter te worden benoemd;

en dat alle beurzen behalve die, welke speciaal voor het Gymnasium gesticht zijn, onder het beheer der Beurscommissie worden geplaatst;

En daar de beperkte tijd, waarover Uwe Commissie beschikt, haar slechts vergunt de meest dringende zaken af te handelen, beveelt zij aan, aan die nieuwe Beurscommissie de opdracht te geven, in de eerstvolgende zitting aan de Vergadering een voorstel voor te leggen, met betrekking tot het toekennen van beurzen in het vervolg:

EERSTE VOLKSRAADSBESLUITEN, 7 OCTOBER 1895.

Besluit naar aanleiding der Pretoria—Pietersburg spoorweglijn.

Art. 1546. De Eerste Volksraad, getet hebbende op het voorgelegde rapport van de Pretoria-Pietersburg Spoorweg-Commissie, thans aan de orde;

Besluit: hetzelfde voor kennisgeving aan te nemen.

De Raad besluit verder: de HEd. Regeering op te dragen om de door de Commissie in termen harer opdracht ingediende overeenkomst ¹⁾ voor den bouw der lijn (zooals door den Raad gewijzigd) met den contractant zoo spoedig mogelijk te onderteekenen.

Besluit naar aanleiding van het voorgelegde tractaat tot vrijstelling der Britsche onderdanen v. krijgscmando's.

Art. 1548. De Volksraad, in consideratie genomen hebbende het concept-tractaat ¹⁾ thans aan de orde;

Overwegende dat de Raad geen bezwaar heeft te voldoen aan het verzoek van H. B. Majesteits Gouvernement om Britsche onderdanen wat krijgscmando's

¹⁾ Zie bladz. 463 der notulen van den E.V.R. over 1895.

betreft, gelijk te stellen met onderdanen van andere Staten. Overwegende echter dat de Republiek zich het recht moet blijven voorbehouden om hetzelfde onderscheid te maken tusschen blanke en gekleurde Britsche onderdanen als zij gerechtigd is te maken tusschen blanke en gekleurde onderdanen van andere Staten; overwegende dat het wenschelijk is, daaromtrent allen twijfel weg te nemen;

Besluit: de Regeering te machtigen, het tractaat zooals thans in concept voorgelegd aan te gaan, met opdracht echter aan de Regeering zich bij wijze van protocol of anderszins te verzekeren, dat alleen gelijkstelling toegekend wordt van blanken met blanken en van gekleurden of naturellen met gekleurden of naturellen en niet hoofdzakelijkerwijze van gekleurden of naturellen met blanken en met verdere bepaling dat wat betreft den term «burgers» of «onderdanen» een gelijken term moet worden gebruikt voor beide partijen.

Art. 1551. Het rapport ¹⁾ werd bij acclamatie goedgekeurd.

Herroeping van E. V.R.B., dd. 8 Sept. 1893, art. 1353.

Gemeld rapport luidt:

Pretoria, 7 October 1895.

HoogEd. Achtb. heer

Voorzitter van den E. A. Eersten Volksraad,
Pretoria.

HoogEd. Achtb. heer!

Uwe Commissie, aangesteld bij besluit van UEd. Achtb. Lichaam, art. 1064, dd. 30 Augustus 1895, heeft de eer bij deze een voorloopig rapport in te dienen, met het oog op de aanstaande verdaging der zitting van UEd. Achtb. Lichaam tot Januari 1896 en in verband daarmede, stelt zij aan Uwe Ed. Achtb. Vergadering voor, om, "in overweging nemende par. 68 van de door den arbiter in zijn uitspraak ²⁾ aangehaalde redenen, te besluiten art. 1353 ³⁾ der besluiten van UEd. Achtb. Lichaam, dd. 8 September 1893, buiten werking te stellen."

Ik heb, enz.,

(get.) A. D. W. WOLMARANS,
Voorzitter.

(get.) PAUL MARÉ,
(get.) CARL JEPPE,

Leden.

¹⁾ Bedoeld is het rapport der commissie over de koeliekwestie.

²⁾ Bedoeld is de uitspraak gegeven door Zijn Hoog Edel Achtb. den Hoofdrechter van den Oranje Vrijstaat in de tusschen de Z. A. Republiek en het Gouvt. Harer Britsche Majesteit bestaan hebbende koeliekwestie. Gemelde uitspraak is te vinden op bladz. 520 c.v. der notulen van den E.V.R. over 1895.

³⁾ Zie bladz. 172, L.W. 1890—1893.

EERSTE VOLKSRAADSBESLUIT, 8 OCTOBER 1895.

Besluit in zake de
Selatie spoorweglijn

Art. 1559. Het rapport werd goedgekeurd.

Bedoeld rapport luidt:

RAPPORT

van de Commissie, gekozen bij Eerste Volksraadsbesluit, art. 1132, dd. 10 September 1895, ter nagaan van het rapport van den Regeerings-Commissaris voor Spoorwegen, en wel afd. 2 daarvan (Selatielijn) en daaromtrent rapport en aanbeveling te doen.

Pretoria, 7 October 1895.

Den Ed.Achth. Heer Voorzitter en Leden
van den Ed.Achth. Eersten Volksraad,
Pretoria.

Ed.Achth. Heer en Heeren,

De Commie, gekozen bij Uw besluit van den 10den September 1895, art. 1132, ter nagaan van het rapport van den Regeerings-Commissaris en wel afd. 2 daarvan (Selatielijn), heeft de eer als volgt te rapporteeren:

1. Uwe Commissie heeft inzage gehad van de verschillende correspondenties en daarop betrekking hebbende documenten enz., die hebben geleid tot de nu hangende actie tegen de directie der Selatie-Spoorweg Maatschappij

2. De Commissie meent u te moeten wijzen op:

- a. het nu hangende proces;
- b. de kwestie re voortbouw der lijn;
- c. de richting der lijn.

3. Aangaande het nu hangende proces meent uwe Commissie, dat de Regeering moet worden gemachtigd om die zoo spoedig en krachtig mogelijk door te drijven en ten einde te brengen. Zij dient tevens volle machtiging te hebben om naar bevind van zaken te handelen.

4. Aangezien de lijn reeds voor een goed gedeelte is voltooid en nu, met den stilstand der werken, het voltooide werk zal worden verwaarloosd, acht uwe Commissie, ter vermindering van verdere schade en renteverlies, het wenschelijk om, indien daartoe gelegenheid bestaat, met den bouw der lijn te doen voortgaan, onder meer gedefinieerde en gunstige voorwaarden dan tot nu toe het geval was.

5. Het is de meening uwer Commissie, dat wil deze lijn aan zijn doel beantwoordeu, n.l. ontwikkeling

van het district en de goudvelden, men niet de nu gekozen lijn, noch die door de Regeering aangewezen, moet volgen. Een directe route van af het punt waartoe nu gebouwd is recht door naar Leydsdorp, acht zij, om verschillende redenen, geschikter. Bij eventueele keuze eener nieuwe richting, moet rekening worden gehouden met het te verwachten vervoer en de rentabiliteit.

6. Behalve de in punt 1 bedoelde inzage heeft de Commissie van den Regeerings-Commissaris voor Spoorwegen inlichtingen ingewonnen betreffende de handelingen der Selatie-Spoorwegmaatschappij en meent zij daaruit te moeten opmaken, dat die handelingen der Maatschappij niet alleen den schijn hebben van groote onachtzaamheid en ondoordachtheid, maar dat zij tevens het kenmerk dragen van opzettelijk te zijn bedreven en slechts ten nadeele komen van dezen Staat.

De stappen door den Regeerings-Commissaris, op instructie van de Regeering genomen, zijn voor zoover na te gaan, volkomen te wettigen.

7. Naar aanleiding van het een en ander en afgaande op het door de Commissie van den Staatsprocureur ingewonnen schriftelijk advies, acht uwe Commissie het wenschelijk, dat de Regeering worde opgedragen om aan den Regeerings-Commissaris en den Staatsprocureur, een technisch deskundige, een rechtsgeleerde en een financier toe te voegen, die tezamen met hen, een Commissie zullen vormen, welke de zaak, zoowel wat betreft de financiën als den voortbouw der lijn en andere punten van aangelang, grondig dient in te gaan en finaal met de Regeering af te handelen. Zoodanige Commissie dient voldoende macht te hebben om elke zaak naar haar eigen goedvinden te regelen en moet ook, waar noodig, niet gebonden zijn door geldelijke uitgaven, vooral wat betreft die noodig in Europa, ter flinke voortzetting van het proces aldaar.

De Regeering dient tevens door UEd. Achtbaar Lichaam de macht te worden gegeven om op advies van bovenbedoelde Commissie de concessie vervallen te verklaren.

Hiermede hoopt de Commissie aan hare opdracht te hebben voldaan.

Wij hebben de eer zijn,

UEd. Achtb. Dw. Dienaren

J. P. MELJER,
Voorzitter.

S. W. BURGER,
R. K. LOVEDAY,
C. J. A. BIRKENSTOCK,
Leden.

De heer L. J. Meijer, lid der Commissie, heeft zich met dit rapport vereenigd, maar kon, bij afwezigheid, hetzelfde niet teekenen.

J. C. GOLDMAN,
Secretaris.

TWEEDE VOLKSRAADSBESLUIT, 25 MEI 1895.

Wijziging van art.
28, Regl. van Orde
van den T.V.R.

Art. 203. De Tweede Raad, gelet hebbende op de memories thans aan de orde, vragende dat alle voorstellen en amendementen zullen genotuleerd worden, en ook te weten hoe de stemming geschiedt;

Besluit: art. 28 van het Reglement van Orde te wijzigen als volgt: «Alle besluiten worden bij mondelinge stemming en met volstrekke meerderheid van stemmen der stemmende leden genomen, welke stemmen met de namen voor en tegen zullen genotuleerd worden en verder dat alle voorstellen en amendementen in de notulen zullen worden geplaatst. En de memorialisten een afschrift van dit besluit te zenden.

VOLKSRAADSBESLUITEN

DIE WEGENS HUNNE MINDERE BELANGRIJKHEID NIET IN
EXTENSO ZIJN OPGENOMEN.

E.V.R.B. dd. 9 Mei 1895, art. 54.

Goedkeuring van het voorschot groot £5000, door de Regeering verleend aan het Gezondheids comité van Johannesburg, op de subsidie voor dit jaar door den Volksraad te worden toegestaan.

E.V.R.B. dd. 9 Mei 1895, art. 56.

Machtiging aan de Regeering om aan de weduwe van wijlen F. K. Mare, in leven Landdrost van Heidelberg, nog tot 30 Juni 1895 het Landdrost salaris uit te betalen.

E.V.R.B. dd. 9 Mei 1895, art. 57.

Machtiging aan de Regeering het Pretoria Vrijwilliger Cavalerie korps te voorzien van nieuwe uniformen.

E.V.R.B. dd. 10 Mei 1895, art. 65.

Machtiging aan de Regeering contracten te sluiten voor het leggen van ponten over de Krokodilrivier en in verband daarmee Gouvernements grond te verhuren.

E.V.R.B. dd. 16 Mei 1895, art. 141.

Opdracht aan de Regeering om in overleg met den Directeur der Staatsdrukkerij en met de verschillende Veldcornetten en Asst.-Veldcornetten de notulen van den Volksraad zooveel mogelijk onder het publiek te verspreiden.

E.V.R.B. dd. 20 Mei 1895, art. 149.

Besluit, dat de heer P. Joubert, Commandant-Generaal, als zoodanig in functie zal blijven totdat hij na zijn terugkeer op nieuw kan worden ingezworen.

E.V.R.B. dd. 20 Mei 1895, art. 132.

Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B. dd. 13 Mei 1895, art. 74, waarbij de overeenkomst ¹⁾ tusschen de Regeering en de Ooster- en Z. A. Telegraaf Ms. wordt bekrachtigd.

E.V.R.B. dd. 22 Mei 1895, art. 146.

Opdracht aan de Regeering £60,000 naar evenredigheid te verdeelen onder de burgers die aan de Zoutpansbergsche commando's hebben deelgenomen.

E.V.R.B. dd. 27 Mei 1895, art. 174.

Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B. dd. 9 Mei 1895, art. 34, waarbij de concessie ²⁾ voor 't fabricceeren van suiker vervallen en de waarborgssom groot £1000, verbeurd wordt verklaard.

E.V.R.B. dd. 29 Mei 1895, art. 209.

Besluit aan de weduwe van wijlen Veldcornet D. G. F. Bosman voor zes maanden het salaris van haren overleden echtgenoot toe te kennen.

E.V.R.B. dd. 29 Mei 1895, art. 210.

Goedkeuring van Uitv. Raadsbesluit dd. 31 April 1895, art. 236, waarbij aan de weduwe van wijlen den assistent postmeester van Johannesburg, G. E. Carney, voor drie maanden het salaris van haren overleden echtgenoot wordt toegekend.

E.V.R.B. dd. 4 Juni 1895, art. 243.

Besluit aan de weduwe van wijlen het Eerste Volks-

¹⁾ Zie *Staatscourant* dd. 27 Februari 1895.

²⁾ Zie bladz. 10 der notulen van den Tweeden Volksraad over 1895.

raadslid J. W. J. Joubert, de dagelijksche toelage van wijlen haren echtgenoot tot het einde de maand uit te betalen.

E.V.R.B. dd. 7 Juni 1895, art. 304.

Besluit waarbij J. M. Koekemoer een stukje grond, groot 100 bij 200 treden, gelegen aan de buitenzijde van het dorp Zeerust, wordt toegekend, aangezien gezegde Koekemoer in 's lands dienst is gewond en als zoodanig geen pensioen trekt.

E.V.R.B. dd. 7 Juni 1895, art. 308.

Opdracht aan de Regeering om in 't vervolg bij 't publiceeren van concept-wijzigingen in bestaande wetten, ook de te wijzigen bepalingen op te nemen en wel zóó, dat het oorspronkelijk artikel links, het voorgestelde gewijzigde rechts op de bladzijde komt te staan.

E.V.R.B. dd. 12 Juni 1895, art. 340.

J. H. M. Kock verkozen als notulenhouders van den Uitvoerenden Raad.

E.V.B.R. dd. 13 Juni 1895, art. 359.

Verlof verleend aan de Regeering om aan de Ned. Herv. of Geref. Gemeente van Rustenburg toe te kennen een plaats, groot ongeveer 2000 morgen, en een stuk grond ter grootte van 500 à 600 morgen, benevens ¼ erven gelegen aan een plein, om een kerk op te bouwen en om op die geschonken grond aan die gemeente een leening te verstrekken en zolang die gronden nog niet getransporteerd zijn op die leening een voorschot te verleen.

E.V.B.R. dd. 14 Juni 1895, art. 369.

Machtiging aan de Regeering zekere 6 erven, gelegen boven het stations emplacement te Pretoria, te verhuren aan de firma A. Schneider & Co., tot het oprichten van een cyanide fabriek.

E.V.R.B. dd. 18 Juni 1895, art. 397.

Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B. dd. 10 Juni 1895, art. 411, waarbij aan de Regeering wordt opgedragen uitvoering te geven aan Volksraadsbesluit dd. Juni 1890, art. 238, betreffende de watervoorziening van Heidelberg.

E.V.R.B. dd. 19 Juni 1895, art. 412. ¹⁾

Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B. dd. 11 Juni

---

¹⁾ Zie E.V.R.B. dd. 28 Augustus 1894, art. 1518, bladz. 333 L.W. 1895, regelende de aanstelling en werkkning van weg-inspecteurs.

1895, art. 433, waarbij de aanstelling van een weg-inspecteur in het district Krugersdorp, wordt goedgekeurd.

E.V.R.B. dd. 20 Juni 1895, art. 422.

Opdracht aan de Regeering om aan zekeren Robert Peacock, wijk Hexrivier, district Rustenburg, de som van £50 toe te kennen, indien de beweringen in diens memorie, juist blijken te zijn.

E.V.R.B. dd. 25 Juni 1895, art. 473.

Machtiging aan de Regeering verleend, zekeren Gouvernementsplaats teruilen tegen een plaats behorende aan F. A. Lammerding, district Piet Retief, zoo de gegeven informaties blijken juist te zijn en mits gezegde Lammerding de kosten van overmaking draagt.

E.V.R.B. dd. 25 Juni 1895, art. 474.

Opdracht aan de Regeering verleend aan F. C. Steenkamp e.a., district Piet Retief, de door hen geoccupeerde plaatsen als compensatie toe te kennen, indien mocht blijken dat ook aan andere personen onder gelijke omstandigheden compensatie gegeven werd.

E.V.R.B. dd. 27 Juni 1895, art. 505.

Besluit den Eersten Volksraad te verdagen van 6 Juli tot 18 Juli 1895, bij gelegenheid der feestelijkheden ter gelegenheid van de opening van den spoorweg naar Lourenço Marques.

E.V.R.B. dd. 27 Juni 1895, art. 506.

Besluit dat 8, 9 en 10 Juli 1895 publieke feestdagen zullen zijn voor 't dorp Pretoria.

E.V.R.B. dd. 22 Juli 1895, art. 706.

Besluit aan den ouden burger J. H. Visser een tegemoetkoming toe te kennen van £75, en dat geen crediteur aanspraak zal kunnen maken op die som.

E.V.B.R. dd. 26 Juli 1895, art. 737.

Besluit aan de weduwe van F. Geijzer de som van £50 toe te kennen.

E.V.R.B. dd. 29 Juli 1895, art. 755.

Besluit aan C. H. H. Smith, oud onderwijzer, een bedrag van £25 toe te kennen.

E.V.R.B. dd. 9 Augustus 1895, art. 879.

Opdracht aan de Regeering R. F. C. Muller, vroeger transport- en verbanduitmaker in Stellaland, als

zoodanig hier toe te laten, indien zijne stukken door haar in orde worden bevonden.

E.V.R.B. dd. 15 Augustus 1895, art. 927.

Opdracht aan de Regeering £100 uit te betalen aan het Pretoria Liefdadigheids genootschap.

E.V.R.B. dd. 16 Augustus 1895, art. 930.

Opdracht aan de Regeering om aan A. J. Laage compensatie te verleenen of zijn gedeelte Zwartfontein terug te geven, wanneer mocht blijken dat dat gedeelte bij de oorspronkelijke opmeting in de locatie van Sebedela gevallen is.

E.V.R.B. dd. 17 Augustus 1895, art. 938.

Besluit aan de weduwe van wijlen den Veldcornet B. J. Joubert het salaris van haren echtgenoot nog gedurende 6 maanden toe te kennen.

E.V.R.B. dd. 19 Augustus 1895, art. 955.

Goedkeuring der lijsten van ambtenaren aangesteld, ontslagen of geschorst, van 1 Mei 1894 tot 1 Mei 1895.

E.V.R.B. dd. 4 September 1895, art. 1102.

Machtiging aan de Regeering de Gouvernements-plaats Bothmasloop te ruilen tegen de plaats Geduld, behorende aan J. H. Bothma, beiden gelegen in 't district Ermelo, met dien verstande dat gemelde Bothma de transportkosten moet betalen.

E.V.R.B. dd. 24 September 1895, art. 1301.

Machtiging aan de Regeering zeker gedeelte van de dorpsgronden van Pretoria voor 25 jaren, met recht van verlenging, te verhuren voor een op te richten kaarsen- en zeepfabriek.

E.V.R.B. dd. 1 October 1895, art. 1405.

Opdracht aan de Regeering de Gouvernements-advertenties naar evenredigheid te verdeelen onder de verschillende couranten en waar wenschelijk te plaatsen in de locale bladen.

E.V.R.B. dd. 2 October 1895, art. 1424.

De Raad besluit te verdagen van 9 October 1895 tot den tweeden Maandag van Januari 1896.

E.V.R.B. dd. 3 October 1895, art. 1449.

Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B. dd. 11 September 1895, art. 1614, waarbij de regulaties ¹⁾ van het Klerksdorp Gezondheids-comité worden goedgekeurd en bekrachtigd.

¹⁾ Gepubliceerd in de *Staatscourant* van 20 Maart 1895.

E.V.R.B. dd. 3 October 1895, art. 1450.

Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B. dd. 11 September 1895, art. 1616, waarbij de regels en regulaties ¹⁾ van het Barberton Gezondheids-comité worden goedgekeurd en bekrachtigd.

E.V.R.B. dd. 3 October 1895, art. 1451.

Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B. dd. 14 September 1895, art. 1635, waarbij de gezondheids-regulaties ²⁾ voor Krugersdorp en omstreken worden bekrachtigd en goedgekeurd en aan de Regeering wordt opgedragen zulke bepalingen daarin te doen opnemen dat uit het publiek een persoon als lid van het bestuur zal worden benoemd.

E.V.R.B. dd. 3 October 1895, art. 1454.

Voor kennisgeving aangenomen T.V.R.B. dd. 13 September 1895, art. 1631, waarbij aan T. A. R. Purchas verlof wordt verleend nog voor één jaar gebruik te maken van zijn prospecteer vergunningen nos. 19, 20, 21, 22, 48, 49, 50 en 51, in het district Zoutpansberg.

E.V.R.B. dd. 4 October 1895, artt. 1490—1509.

Goedkeuring van den Staat van toelagen aan gewonden, weduwen en weezen. ³⁾

E.V.R.B. dd. 5 October 1895, art. 1511.

Opdracht aan de Regeering de noodige gelden ter beschikking te stellen van den Superintendent van Onderwijs voor de huisvesting, voeding en kleding van den jongen M. J. v. d. Westhuizen van Middelburg, aan de Staatsschool te Pretoria.

¹⁾ Gepubliceerd in de *Staatscourant* van 13 Februari 1895.

²⁾ Gepubliceerd in de *Staatscourant* van 6 Maart en 12 Juni 1895.

³⁾ Zie bladz. 684 e. v. der notulen van den Eersten Volksraad over 1895.

PROCLAMATIES

VAN

ZHED. DEN STAATSPRESIDENT,

OVER 1895.

Betreffende de speciale commissie no. 1, in wijk Zwagershoek, district Waterberg.

NADEMAAL door art. 11 van wet no. 3, 1887, is vastgesteld, dat door den Staatspresident bij proclamatie zal worden bekend gemaakt, wanneer de werkzaamheden der Speciale Commissie zullen zijn afgelopen; en

Nademaal bij art. 12 van gemelde wet no. 3, 1887, is vastgesteld, dat de Staatspresident gemachtigd wordt met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, zulke maatregelen te treffen, bepalingen te maken en regulatiën uit te vaardigen als (met betrekking tot kosten als anderszins) hem voor de uitvoering van deze wet noodig of nuttig mogen voorkomen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, proclameer en bekend maak, dat de werkzaamheden van de Speciale Commissie, wijk Zwagershoek, dist. Waterberg, onder voorzitterschap van den heer C. S. van Heerden, met betrekking tot de plaatsen, opgenoemd in de hieraangehechte lijst ¹⁾, geteekend door den Landmeter-Generaal, zijn afgelopen.

De nieuwe inspectie-rapporten en generale plannen van deze plaatsen liggen ter inzage ten kantore van den Landmeter-Generaal.

Alle protesten tegen de werkzaamheden der Commissie ten opzichte dezer plaatsen zullen bij den Uitvoerenden Raad moeten worden ingeleverd binnen den tijd van drie maanden na datum van publicatie dezer proclamatie, na verloop van welken tijd geen protest meer zal worden in aanmerking genomen. Na afloop van deze drie maanden zullen van plaatsen, waartegen geen protest is ingekomen, inspectie-rapporten worden uitgegeven.

---

¹⁾ Bedoelde lijst is te vinden in de *Staatscourant* van 30 Januari 1895.

Zulk protest zal binnen drie maanden, nadat het is gelegd, moeten worden opgevolgd, bij gebreke waarvan het zal beschouwd worden vervallen te zijn.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op dzeen 21sten dag van Januari 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL bij art. 138 van de Grondwet bepaald is, dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het administratief bestuur, aangehaald en omschreven in artt. 136 en 137 van gezegde Grondwet, de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld, waartoe behooren, wijken, steden en dorpen; en

Nademaal de EdelAchtbare Eerste Volksraad in zijne zitting van den 3den Augustus 1894, bij art. 13 van zijne besluiten van dien datum, naar aanleiding van eene memorie tot het stichten van een dorp, op de plaats Paardefontein, gelegen in het voormalige land Gosen, district Lichtenburg, gezegde memorie naar de Regeering heeft verwezen met opdracht om deze zaak te onderzoeken en naar bevind van zaken te handelen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 4 zijner notulen, gedateerd 3 Januari 1895, bij deze proclameer en bekend maak, dat op de plaats hierboven genoemd, een dorp wordt gesticht onder den naam van Geijsdorp en dat gemeld dorp zal zijn onderworpen aan de administratieve contrôle en het bestuur van de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, en de administratie en het bestuur er van in handen zal gesteld worden van zoodanige ambtenaren, als daartoe reeds aangesteld zijn of hierna door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek zullen worden aangesteld.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 22sten dag van Januari 1800 vijf-en-negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Proclamatie van het dorp Geysdorp in het district Lichtenburg.

Vaststelling der grenzen van wijk no. 1 of Hartsrivier, distr. Lichtenburg.

NADEMAAL bij de Regeering door burgers uit het district Lichtenburg, aanzoek is gedaan om in het district Lichtenburg een nieuwe wijk te proclameeren, en

Nademaal het belang der burgers volgens rapport van den Commandant-Generaal medebrengrt, dat het district Lichtenburg, in drie afzonderlijke wijken zal worden verdeeld, elk onder een Veldkornet, en

Nademaal bij art. 138 van de Grondwet is bepaald, dat het grondgebied der Zuid-Afrikaansche Republiek voor deszelfs bestuur; verdeeld is in districten, waartoe behooren afdelingen en steden of dorpen (en de veranderingen in de afdeeling van districten of wijken moeten geschieden volgens art. 98 van de oude Grondwet);

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 53 zijner notulen, gedateerd 18 Januari 1895, bij deze proclameer, verklaar en bekend maak, dat in het district Lichtenburg, een nieuwe wijk zal worden en wordt geproclameerd bij deze onder den naam van wijk no. 1, of Hartsrivier, waarvan de grenslijnen zullen zijn als volgt:

De lijn zal beginnen van af de Malopo aan de conventiëlijn, van daar met den stroom op tot aan het oog van de Malopo; van daar naar Wonderfontein van Nortjé, van daar naar Drukfontein van Snijman, zijnde de lijn van de Malopo tot naar Drukfontein als boven omschreven, ook de grenslijn tusschen de districten Zeerust en Lichtenburg, van Drukfontein met den wagenweg tot naar Gruisfontein van Malherbe, van Gruisfontein met den wagenweg naar Doornhoek van J. B. Roode en kinderen; van Doornhoek naar Zoetmelksvallei van Douthwaite aan de Hartsrivier; van daar met de Hartsrivier tot waar de loop van de plaats Leeuwkuil in de Hartsrivier valt; van daar naar de plaats Kameelboom van Hill en Paddon; van daar naar Taaiboschpan van Joubert en Basson; van daar naar Witpan van H. R. J. Lemmer; van daar naar Doornlaagte van H. G. Visser; van daar aan de Locatiëlijn van Moshette bij Collellapan, van daar met de lijn der locatie tot aan de Conventiëlijn; en met de Conventiëlijn tot aan de Malopo. Al deze genoemde plaatsen zijn gelegen aan de Hartsrivier; en

Ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie der Veldkornetten of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden, voor de administratie van de gezegde wijk, proclameer ik en maak ik hiermede bekend, dat in ieder geval, waarin de grenslijn van genoemde wijk eene plaats moge snijden, zulk eene

plaats zal verstaan worden te behooren tot de wijk, in welke de aanleg of woonstede van den eigenaar of bewoner gelegen is. tenzij de eigenaar of bewoner van zoodanige plaats binnen ééne maand na datum van de publicatie ¹⁾ dezer proclamatie in de *Staatscourant*, aan den Landdrost van Lichtenburg kennis zal gegeven hebben, dat hij niet tot de thans geproclameerde wijk no. 4, of Hartsrivier, wenscht te behooren; alles met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner keuze als bovenvermeld, geene verandering daarin kan of zal worden gebracht.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 28sten dag van de maand Januari 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL reeds sedert geruimen tijd in Swazieland een toestand geheerscht heeft, die noch voor de blanken noch voor de naturellen bevredigend was en geen voldoende zekerheid opleverde voor leven en eigendom, zoowel binnen Swazieland als op de grenzen en daarover;

En nademaal een verandering in de Regeering en het bestuur van Swazieland hoogst noodzakelijk is in het belang van den vrede en ter wille van mensche-lijkheid en beschaving;

En nademaal de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek tot overeenstemming geraakt is met het Gouvernement van H. M. de Koningin van Groot Brittanje en Ierland, omtrent de regeering en het bestuur van Swazieland; ²⁾

En nademaal de Eerste Volksraad bij zijn besluit, artikel 25, genomen in zijne buitengewone zitting van den 13den Februari 1895, de Regeering gemachtigd heeft alle maatregelen en stappen te nemen, als naar haar oordeel wenschelijk en noodig zijn tot uitoefening van de protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie over Swazieland en zijne bewoners;

Regeling van het
bestuur over Swa-
zieland.

¹⁾ Deze proclamatie verscheen voor de eerste maal in de *Staatscourant* van 30 Januari 1895.

²⁾ Zie Conventie d.d. 10 December 1894, goedgekeurd door den Eersten Volksraad bij art. 24 (b.z.), d.d. 13 Februari 1895.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens zijn besluit van den 19den Februari 1895, art. 134, hiermede proclameer en bekend maak als volgt:

1. Op en van den een-en-twintigsten dag van de maand Februari 1895, zal de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek nemen, hebben en uitoefenen over Swazieland en zijne bewoners alle rechten en machten van protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie.

2. Er zal een ambtenaar zijn door de Regeering der Z.-A. Republiek aangesteld, die Swazieland zal administreren. De titel van dien ambtenaar zal zijn Speciale Commissaris voor Swazieland. Hij zal mutatis mutandis dezelfde macht, bevoegdheid en autoriteit hebben als tot dusver bezeten door het Gouvernements Comité, tenzij en totdat andere voorziening gemaakt wordt. Hij zal bijgestaan worden door een ambtenaar, die den titel zal dragen van Secretaris voor Swazieland, en dezelfde plichten en machten zal hebben als tot dusverre de Gouvernements-Secretaris, totdat en tenzij door anderen voorziening zal zijn gemaakt.

3. Het Hooggerechtshof in Swazieland zal voortgaan met het uitoefenen en bezitten van alle machten en jurisdictie tot hiertoe door hetzelve uitgeoefend of bezeten en van zulke andere of verdere machten en jurisdictie als aan hetzelve verleend moge worden, met volle macht om tegen alle personen executie van elke order, uitspraak, beslissing of vonnis te gelasten, door hetzelve gegeven in de uitoefening van zijne jurisdictie.

De macht en jurisdictie tot dusverre uitgeoefend of bezeten door Landdrosthoven en Vrederechters zullen blijven uitgeoefend worden en bezeten worden door zulke Hoven en zulke Vrederechters respectievelijk, tenzij en totdat andere voorziening gemaakt wordt.

4. De wetten, ordonantiën, proclamaties en regulaties thans van kracht in Swazieland, zullen aldaar mutatis mutandis van volle kracht en effect blijven totdat zij veranderd, gewijzigd of herroepen worden.

5. Alle ambtenaren wettiglijk aangesteld door het Gouvernements-Comité onder en krachtens de Conventie van 1890, voor zoover hierin niet anders voorzien, zullen hunne ambten blijven bekleeden en uitoefenen, waarin zij aangesteld zijn; zij zullen de emolumenten en ambtsfooiën, thans door hen genoten, blijven genieten, alles totdat nadere voorziening zal zijn gemaakt. De genoemde ambtenaren zullen den ambtseed aan de Z. A. Republiek moeten afleggen in handen van den Specialen Commissaris voor Swazieland of een anderer ambtenaar in Swazieland door dezen aan te stellen.

6. Ieder blank manspersoon die een bona fide inwoner van Swaziland zal zijn geweest, zelfs indien tijdelijk van Swazieland afwezig, op den 20sten April 1893, zal gerechtigd worden en zijn tot alle politieke voorrechten van een vollen burger der Zuid-Afrikaansche Republiek, alsof hij in de Republiek geboren was, met inachtneming van en onderworpen aan bepalingen en voorwaarden later te worden bekend gemaakt.

De aanstellingen of licenties, uit kracht van welke Procureurs, Landmeters en anderen gerechtigd zijn als zoodanig hun beroep uit te oefenen, zullen gerespecteerd worden in overeenkomst met de voorwaarden en condities aan zulke aanstellingen of licenties verbonden.

8. De jonge Koning Urgwane, alias U'Hili, alias Ubunu, zal, nadat hij volgens de inboorlingen wet meerderjarig is geworden, zijn en blijven de Hoofdkapitein van de Swazies in Swazieland, met de gewone machten van zulk een Hoofdkapitein, in zooverre zij niet in strijd zijn met beschaafde wetten en gebruiken.

9. De regeling van de inwendige zaken der naturellen zal in overeenstemming zijn met hun eigen wetten en gebruiken, insluitende de wetten en gebruiken van erfopvolging en successie, en de naturellen wetten en gebruiken zullen geadministreerd worden door de naturellen-hoofden, die gerechtigd zijn dezelve te administreeën, in overeenstemming met de naturellen wetten en gebruiken, in zooverre als de gezegde wetten en gebruiken niet onbestaanbaar zijn met beschaafde wetten en gebruiken, of met eenige wet van kracht gemaakt in Swazieland, en het voortgezet gebruik en occupatie van land, thans in het bezit der Swazie naturellen, en alle rechten van grazen of landbouw, waartoe zij thans gerechtigd zijn, zullen erkend worden.

10. De gelijke rechten van de Hollandsche en Engelsche talen in alle Gerechtshoven van Swazieland, zullen gehandhaafd worden.

11. De verkoop of het verschaffen van dronkenmakenden drank aan Swazie inboorlingen in Swazieland is verboden. Overtreding hiervan is strafbaar met boete of gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, naar den aard der zaak, door den rechter te worden bepaald.

12. Alle zulke personen zullen verantwoordelijk gehouden worden die in Swazieland het zullen wagen gewapend of anderzins tegenstand te bieden aan het gezag van de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek hierbij geproclameerd, of die door oproerige of opruiende woorden of aansporingen of anderzins anderen aansporen of aanmoedigen om zulken weerstand te bieden of zulke oppositie, of die anderen benadeelen,

bemoeielijken, hinderen of kwellen, omdat zij met hen niet eens zijn in politieke zaken en al de zoodanigen worden gewaarschuwd, dat bij overtuiging van eenige der bovengemelde overtredingen, zij onderhevig zullen zijn aan de strenge straffen welke de wet in zulke gevallen bepaalt.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand en zegel te Pretoria,
Z. A. Republiek, op den 19den dag van Februari 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris

Jacht op de dorpsgronden v. Pretoria, enz., verboden.

NADEMAAL het wenschelijk gebleken is, dat het dooden van wild op de dorpsgronden van Pretoria en op de plaats Groenkloof (de Fonteinen) voor eenigen tijd belet worde, alsook dat het jagen op oribis in deze Republiek geheel belet worde;

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 63 der notulen, dd. 23 Januari 1895 en art. 14 der notulen, dd. 26 Februari 1895, en art. 14 der notulen, dd. 22 Februari 1895, en uit kracht van wet ¹⁾, hiermede proclameer:

1. Dat het voor een tijdperk van drie jaren, te rekenen van af den 1sten Februari 1895, aan een ieder verboden zal zijn op de dorpsgronden van Pretoria en op de plaats Groenkloof (de Fonteinen) enig wild te dooden of te jagen, te schieten of te zoeken, of op eenige manier te bemachtigen of te trachten te bemachtigen, te verjagen, te verdrijven of op eenige manier te verontrusten.

2. Dat voor het tijdperk van vijf jaren, te rekenen van den 1sten Maart 1895, het jagen, dooden of vernielen op welke wijze ook, van oribis in de Zuid-Afrikaansche Republiek geheel verboden zal zijn.

3. Fenige overtreding van deze bepalingen zal worden

¹⁾ Zie art. 18 van wet no. 5, 1894, bladz- 52 L. W 1894.

gestraft met de straffen bepaald in art. 48 van wet no. 6 van 1891 ¹⁾).

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 26sten dag van de maand Februari achttien honderd vijf en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL door art. 41 van wet no. 3, 1887, is vastgesteld, dat door den Staatspresident bij proclamatie zal worden bekend gemaakt, wanneer de werkzaamheden der Speciale Commissie zullen zijn afgelopen; en nademaal bij art. 21 van genoemde wet no. 3, 1887, is vastgesteld, dat de Staatspresident gemachtigd wordt met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, zulke maatregelen te treffen, bepalingen te maken en regulatiën uit te vaardigen als (met betrekking tot kosten als anderszins) hem voor de uitvoering van deze wet noodig of nuttig mogen voorkomen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, proclameer en bekend maak, dat de werkzaamheden van de Speciale Commissie, district Lijdenburg onder voorzitterschap van den heer C. F. V. Botillon, met betrekking tot de plaatsen, opgenoemd in de hieraangehechte lijst, ²⁾ geteekend door den Landmeter-Generaal, zijn afgelopen.

De nieuwe inspectie-rapporten en generale plannen van deze plaatsen liggen ter inzage ten kantore van den Landmeter-Generaal.

Alle protesten tegen de werkzaamheden der commissie ten opzichte dezer plaatsen zullen bij den Uity. Raad moeten worden ingeleverd binnen den tijd van drie maanden na datum van publicatie dezer proclamatie, na verloop van welchen tijd geen protest meer zal worden in aanmerking genomen. Na alloop van deze drie maanden zullen van plaatsen, waartegen geen protest is ingekomen, inspectie-rapporten worden uitgegeven.

Betreffende de speciale commissie tot het inspecteeren van plaatsen in het dist. Lijdenburg.

¹⁾ Zie bladz. 151 L. W 1890—1893.

²⁾ Bedoelde lijst is te vinden in de *Staatscourant* van 6 Maart '95.

Zulk protest zal binnen drie maanden, nadat het is gelegd moeten worden opgevolgd, bij gebreke waarvan het zal beschouwd worden vervallen te zijn.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op dezen 28sten dag van Februari 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Wetten der Z. A. R.
toepasselijk ver-
klaard op Swazie-
land.

NADEMAAL de Eerste Volksraad bij zijn besluit, art. 25, genomen in zijne buitengewone zitting van den 13den Februari 1895, de Regeering gemachtigd heeft alle maatregelen en stappen te nemen als naar haar oordeel wenschelijk en noodig zijn, tot uitoefening van de protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie van Swazieland en zijne bewoners;

En nademaal de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek bij proclamatie van 19 Februari 1895, eene regeling heeft geproclameerd en bekend gemaakt, betreffende de uitoefening van de protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie over Swazieland en zijne bewoners;

En nademaal de wetten thans, van kracht in Swazieland, niet toereikend zijn om eene gewenschte verbetering van den toestand in Swazieland te verzekeren, weshalve eene aanvulling roodig is, zoowel wat betreft de wettelijke regelen, thans van kracht in Swazieland, als wat betreft de personen ten aanzien waarvan die wettelijke regelen van toepassing zullen zijn;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens zijn besluit van 15 Maart 1892, art. 177, hiermede proclameer en bekend maak als volgt:

1. De wetten van de Zuid-Afrikaansche Republiek worden hierbij, mutatis mutandis, van toepassing verklaard op Swazieland en al zijne bewoners, als aanvulling van de bepalingen der wetten thans van kracht in Swazieland, en met inachtneming van artikel 9 der

proclamatie van de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek van 19 Februari 1895.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand en zegel, te Pretoria, Zuid-Afrikaansche Republiek, op heden den vijftienden Maart 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

NADEMAAL door art. 11 van wet no. 3, 1887, is vastgesteld, dat door den Staatspresident bij proclamatie zal worden bekend gemaakt, wanneer de werkzaamheden der Speciale Commissie zullen zijn afgelopen; en nademaal bij art. 12 van gemelde wet no. 3, 1887, is vastgesteld, dat de Staatspresident gemachtigd wordt met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, zulke maatregelen te treffen, bepalingen te maken en regulatiën uit te vaardigen als (met betrekking tot kosten als anderszins) hem voor de uitvoering van deze wet noodig of nuttig mogen voorkomen;

Betreffende de speciale commissie no. 2, tot het inspecteren van plaatsen in de wijk Zwagershoek, district Waterberg.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, proclameer en bekend maak, dat de werkzaamheden van de Speciale Commissie, wijk Zwagershoek, district Waterberg, onder voorzitterschap van den heer F. A. Grobler, met betrekking tot de plaatsen opgenoemd in de hieraangehechte lijst,¹⁾ geteekend door den Landmeter-Generaal, zijn afgelopen.

De nieuwe inspectie-rapporten en generale plannen van deze plaatsen liggen ter inzage ten kantore van den Landmeter-Generaal.

Alle protesten tegen de werkzaamheden der commissie ten opzichte dezer plaatsen zullen bij den Uitvoerenden Raad moeten worden ingeleverd binnen den tijd van drie maanden na datum van publicatie dezer proclamatie, na verloop van welken tijd geen protest meer zal worden in aanmerking genomen. Na afloop van deze drie maanden zullen van plaatsen, waartegen geen protest is ingekomen, inspectie-rapporten worden uitgegeven.

¹⁾ Deze lijst is te vinden in de *Staatscourant* van 17 April 1895.

Zulk protest zal binnen drie maanden nadat het is gelegd moeten worden opgevolgd, bij gebreke waarvan het zal beschouwd worden vervallen te zijn.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op dezen 9den dag van April 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Betreffende de speciale commissie tot het inspecteeren van plaatsen in de wijk Boschveld, district Marico.

NADEMAAL door art. 41 van wet no. 3, 1887, is vastgesteld, dat door den Staatspresident, bij proclamatie zal worden bekend gemaakt, wanneer de werkzaamheden der Speciale Commissie zullen zijn afgelopen, en nademaal bij art. 12 van genoemde wet no. 3, 1887, is vastgesteld, dat de Staatspresident gemachtigd wordt, met advies en consent van den Uitv. Raad, zulke maatregelen te treffen, bepalingen te maken en regulatiën uit te vaardigen als (met betrekking tot kosten als anderzins) hem voor de uitvoering van deze wet noodig of nuttig moge voorkomen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, proclameer en bekend maak, dat de werkzaamheden der Speciale Commissie, wijk Boschveld, district Marico, onder voorzitterschap van den heer F. A. Jacobs, V.C., met betrekking tot de plaatsen opgenoemd in de hieraangehechte lijst ¹⁾, geteekend door den Landmeter-Generaal, zijn afgelopen. De nieuwe inspectie-rapporten en generale plannen van deze plaatsen liggen ter inzage ten kantore van den Landmeter-Generaal.

Alle protesten tegen de werkzaamheden der commissie, ten opzichte dezer plaatsen, zullen bij den Uitv. Raad moeten worden ingeleverd binnen den tijd van drie maanden na datum van publicatie dezer proclamatie, na verloop van welken tijd geen protest meer zal worden in aanmerking genomen.

Na afloop van deze drie maanden zullen van plaatsen waartegen geen protest is ingekomen, de inspectie-rapporten worden uitgegeven.

¹⁾ Deze lijst is te vinden in de *Staatscourant* van 17 April 1895.

Zoodanig protest zal binnen drie maanden nadat het is gelegd moeten worden opgevolgd, bij gebreke waarvan het zal beschouwd worden vervallen te zijn.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 9den dag van April 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL ¹⁾ het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, in verband met een voorstel gedaan door het Hoofd van Mijnwezen wenschelijk en dienstig is gebleken en in het belang van het district Potchefstroom en hare delversbevolking, om nieuwe voorzieningen te maken omtrent de administratie in dat district, en de regeling der jurisdictie van de aldaar geproclameerde en nog te proclameeren gronden en hunne bevolking;

Vaststelling der
lijnen v/d. Potchef-
stroom delverijen.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, hiermede bekend maak, vast stel en proclameer, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 232 der notulen, dd. 3 April 1895, en op grond van art. 5, van wet no. 14, 1894, dat in het district Potchefstroom zal zijn gevestigd een Mijncommissaris en wel voorloopig op het dorp Potchefstroom tot nader omtrent de standplaats van dezen Mijncommissaris door de HEd. Regeering zal mogen worden beslist.

Aan dezen Mijncommissaris zal zijn opgedragen de administratie conform wet no. 14, 1894, van de onderstaande geproclameerde plaatsen, namelijk:

Kromdraai	no. 165	Eleazar	no. 617
Nooitgedacht	» 662	Rietkuil	» 626
Rooderand	» 26	Katdoornbosch (ged.)	» 585
Tijgerfontein	» 641	Cijferfontein	» 250
Buffelskloof	» 24	Wolvenfontein	» 650
Rietfontein	» 632		

En verder proclameer ik, stel vast en maak bekend, dat alle beschikbare Gouvernementsgronden in het district Potchefstroom, bedoeld in de Proclamatie, gedateerd

¹⁾ Deze proclamatie is vervangen door die van 13 Mei 1895, blad. 329 van dit wetboek.

5 Juni 1888, voorkomende in *Staatscourant* no. 387, dd. 27 Juni 1888, met uitzondering van die waarop geen verband, servituut of bezwaren van welken aard ook mogen bestaan, of waarover door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, op eene of andere wijze is beschikt, en onder de nadrukkelijke bepaling dat de Regeering niet verantwoordelijk zal kunnen worden gehouden voor teruggave van licentiegelden of voor uitkeering van eenige schadevergoeding van welken aard ook als later moege blijken, dat het prospecteeren of afbakenen van claims is geschied buiten de grenzen van de Gouvernementsgronden in het district Potchefstroom, vallende onder bovengenoemde proclamatie, van af den 24sten April 1895,

zullen ressorteeren onder de administratie van dezen Mijncommissaris, door wien ook zullen worden uitgereikt de licenties bedoeld in art. 8 der wet no. 14, 1894, terwijl bovengemelde geproclameerde plaatsen en boven omschreven Gouvernementsgronden van af denzelfden datum zullen staan onder de jurisdictie van den Landdrost van Potchefstroom, onder den titel van Speciale Landdrost der Potchefstroomsche delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 17den April 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Vaststelling der
lijnen v/d. Schoon-
spruit delverijen.

NADEMAAL ¹⁾ het van wege de groote uitgestrektheid der publieke delverijen, geproclameerd bij verschillende proclamatiën en op diverse data, bekend als de Schoonspruitsche Delverijen in het belang van eene richtige administratie en om andere overwegende redenen noodzakelijk is die gronden in tweeën te splitsen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 232 der notulen, dd. 3 April 1895, hierbij proclameer, bekend maak en vaststel, dat van af den 24sten April 1895, de volgende, volgens vroegere proclamatiën, geheel of gedeeltelijk tot publieke del-

¹⁾ Deze proclamatie is vervangen door die van 13 Mei 1895, bladz. 329 van dit wetboek,

verijen geproclameerde plaatsen in het district Potchefstroom, namelijk:

Beentjeskraal,	no. 570	Nooitgedacht,	no. 667
Buffelsdoorns,	» 660	Oorbietjesfontein,	» 201
Du Toitspruit,	» 120	Palmietfontein,	» 70
Elandsheuvel,	» 376	Rhenosterspruit,	» 16
Elandslaagte,	» 598	Rheebokfontein,	» 550
Gerhardsminnebron,	» 328	Wolverand,	» 383
Kafferkraal,	» 198	Witkop,	» 195
Klerksdorp Dorpsgronden			

den naam zullen dragen van «Schoonspruit Delverijen,» en staan onder de administratie van den Myncommissaris te Klerksdorp en onder de jurisdictie van den Speciaal Landdrost aldaar.

Terwijl mede voor gemakkelijke jurisdictie en ter bevordering van goede orde en veiligheid en handhaving der wetten, de gronden als hieronder omschreven van af denzelfden voornoemden datum zullen staan onder de jurisdictie van den Speciaal Landdrost te Klerksdorp, nl.:

Met de oostelijke lijnen van de plaatsen Buffelsfontein, Hartebestfontein, Stilfontein, Welgegend, Buffelsdoorn en Cijferfontein; daarvandaan met de noordelijke lijnen van de plaatsen Cijferfontein, Goedgevonden, Doornfontein, Uitval, Rietfontein, Cijferkuil, Kafferkraal, en van daar met de grenscheiding tusschen de districten van Potchefstroom en Lichtenburg, nl.: met de westelijke grenslijnen van de plaatsen Kafferkraal, Lemoenfontein, Doornkom, Geduld, Cijferlaagte, Otterfontein, en van daar met de westelijke lijnen van Oorbietjesfontein, Cijferfontein, Rhenosterspruit, Klippan, Cijferfontein, Doornplaat, stuk Gouvernementsgronden Klerksdrift tot aan Vaalrivier; van daar met de Vaalrivier op tot aan eerstgenoemde oostelijke lijn van de plaats Buffelsfontein, met dien verstande dat door den Myncommissaris van Klerksdorp ook zullen worden uitgereikt de licenties bedoeld in art. 8 van wet no. 14, 1894, op de gronden gelegen binnen de hierboven omschreven grenslijnen, en verder de prospecteer-licenties op de Gouvernementsgronden voor zoekers beschikbaar gesteld en bedoeld in de proclamatie van 5 Januari 1888, voorkomende in *Staatscourant* no. 387, dd. 27 Januari 1888.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 17den April 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Wijziging der lijnen
van het district Krugersdorp.

NADEMAAL bij art. 140 van de Grondwet bepaald is, dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur aangehaald en omschreven in artt. 138 en 139 van de gezegde Grondwet, de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld;

En nademaal het dienstig en doelmatig is geacht om de districtslijn, zooals reeds geproclameerd in de *Staatscourant* van 7 November 1894, ¹⁾ van het distrikt Krugersdorp te wijzigen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 300 zijner notulen, gedateerd 30 April 1895, bij deze gezegde proclamatie herroep en hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat het distrikt Krugersdorp bepaald en begrensd wordt als volgt:

De lijn zal beginnen op een punt tusschen de plaatsen Klein Paardekraal van F. E., D. C., L. Geldenhuis en anderen, en Langlaagte; van daar in het Veldcornetschap van de wijk Witwatersrand, distrikt Pretoria, over de plaatsen Waterval van L. Alberts, Boschkop van C. J. Smit, Zandspruit van J. Botha, Nooitgedacht van Nicolaas Smit, Bultfontein van C. Pretorius, Roodewal van W. Kok, Mooiplaats van J. E. Erasmus tot op de plaats Rhenosterspruit van G. Nagel; van daar in westelijke richting over de plaatsen Diepkloof van W. Kok, en Hartebeesthoek van de Weduwe Pretorius tot aan de grenslijn van het distrikt Rustenburg; van daar gaat de lijn over de plaats Remhoogte van N. Venter tot op de hoogte van Magaliesberg; van daar met die hoogte tot op de plaats Doornhoek van Koert Grobler; van daar gaat de lijn over de plaatsen Doornkloof van C. G. Bodenstein, Witfontein, Rietvlei, Koesterfontein No. 433, Kaalfontein No. 829, Houtkoppies en Holfontein; van daar gaat de lijn naar Holfontein van Frey over Doornfontein van G. Kock, Elandsfontein van H. van der Merwe en B. Greijling, Oog van Wonderfontein van W. J. van der Merwe en J. S. Roos, over Driefontein tot naar Doornkloof van A. J. Oosthuizen en T. F. Steijn op Gatsrand; van daar oostwaarts met de hoogte van Gatsrand; over de plaatsen Rietfontein van J. Geldenhuis, Elandsfontein van R. Dreyer, Modderfontein van J. Pretorius, Jachtfontein van J. T. Martins, Elandsfontein van W. van Tonder (de lijn van Heidelberg); van daar over de plaats Hartebeestfontein van de Weduwe van Staden, Elandsfontein van van Vuren, Steenkamp en Viljoen, Bronkhorstfontein van E. A. van der Merwe en

¹⁾ Zie bladz. 356 van het L. W. 1894.

anderen, Olifantsvlei of Eikenhof van C. L. Neethling en Diepkloof, aansluitende met de grenslijn tusschen Krugersdorp en Johannesburg voormeld.

En verder proclameer, stel ik vast, en vestig ik, gelijk ik doe bij deze, een Hof van een Landdrost ten dorpe Krugersdorp of later op zulk eene andere plaats binnen gemeld distrikt als zal worden bekend gemaakt.

En voorts dat van af en na den 7den Februari 1895 het distrikt Krugersdorp zal zijn onderworpen aan de jurisdictie van het Hof van een Landdrost bij deze Proclamatie opgericht en gevestigd, en aan de autoriteit van een Landdrost en andere ambtenaren als benoemd, verkozen of hierna aangesteld zullen worden voor de administratie van het distrikt, en dat het van af den 7den Februari 1895 dus zal ophouden onderworpen te zijn aan de jurisdictie en autoriteit van eenig ander Landdrosthof of van eenig ambtenaar, onder wien eenig gedeelte van gezegd distrikt vroeger was geplaatst.

En opdat elk misverstand worde vermeden met betrekking tot de jurisdictie van het Hof van den Landdrost te Krugersdorp en van den ambtenaar of de ambtenaren als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van het gezegde distrikt, proclameer ik bij deze, dat in ieder geval, waarin de grenslijn van genoemd distrikt eene plaats of boerderij mocht kruisen, zulk een plaats of boerderij zal behooren tot het distrikt, waarin de woning van den occupant gelegen is, tenzij de eigenaar of bewoner van zoodanige plaats niet mocht verkiezen te behooren tot het distrikt, waarin zijne woonstede gelegen is, doch wel tot het aangrenzende distrikt, waarin het andere gedeelte zijner plaats, aldus door de lijn gekruist, gelegen is; in welk geval de eigenaar of bewoner daarvan binnen éene maand na publicatie dezer kennis zal geven aan den Veldcornet van de wijk, waaronder hij thans ressorteert, alles met dien verstande, dat gezegde eigenaar of bewoner onder de jurisdictie van zijn tegenwoordigen Veldcornet blijft tot dat aan zijne kennisgeving definitief gevolg is gegeven, en na het uitbrengen zijner keuze als bovengemeld geene verandering daarin kan of zal worden gebracht.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 30sten dag van de maand April 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Verdeeling van het
dist. Krugersdorp in
drie wijken.

NADEMAAL ¹⁾ bij art. 140 van de Grondwet bepaald is dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur, aangehaald en omschreven in artt. 138 en 189 van gemelde Grondwet, de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld; waartoe behooren afdelingen en steden en dorpen.

En nademaal het dienstig en doelmatig is geacht het district Krugersdorp te verdeelen in wijken;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens 301 zijner notulen, gedateerd 30 April 1895, hiermede proclameer, verklaar en bekend maak, dat ik vastgesteld en bevestigd heb, en hiermede vaststel en vestig de verdeeling in wijken van het district Krugersdorp, als volgt:

Wijk no. 1.

Beginnende van de oostelijke districtslijn op de plaats Waterval van L. Alberts, met de noordelijke hoogte van Witwatersrand over de plaats Groot Paardekraal tot op de geproclameerde plaats Waterval van de weduwe du Toit; van Waterval over de plaatsen: Elandsvlei no. 61, Hartebeestfontein no. 149, Witfontein no. 572, Blauwbank, Driefontein no. 614, tot aan de districtslijn; van daar met de districtslijn oostwaarts terug tot aan de oostelijke districtslijn plaats Waterval van L. Alberts,

Wijk no. 2.

Beginnende op de geproclameerde plaats Waterval van de weduwe du Toit, met een lijn over de plaatsen Sterkfontein, Slootkoppies, Doornboschfontein, Hekpoort en Nootgedacht tot op Magaliesberg, van daar west met de districtslijn tot op de plaats Driefontein no. 614, van daar met de lijn van Wijk no. 1 tot op de plaats Waterval.

Wijk no. 3.

Beginnende op de plaats Waterval van de weduwe du Toit, met de lijn zooals omschreven in wijk no. 2 tot op Magaliesberg; van daar oost met de districtslijn tot op de plaats Waterval van L. Alberts; van daar met de lijn van wijk no. 1 tot op de geproclameerde plaats Waterval van de weduwe du Toit.

En ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie van de veldkornetten of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aangesteld,

¹⁾ Vervangen door proclamatie dd. 11 Juni 1895.

gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van de gezegde wijken, proclameer ik en maak ik hiermede bekend, dat in ieder geval waarin de lijnen van genoemde wijken een plaats of boerderij mogen snijden, zulke plaats of boerderij zal verstaan worden in de wijk te behooren, in welke de aanleg of woonstede van den eigenaar of occupant gelegen is, tenzij de lijn eene occupatie mocht snijden, in welk geval de eigenaar binnen een maand na datum van publicatie dezer proclamatie van zijne keuze, om onder de eene of andere wijk te behooren, schriftelijk kennis zal geven aan den veldkornet van de wijk waaronder hij thans sorteert, alles met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner keuze als bovenvermeld, geene verandering daarin kan of zal worden gebracht.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op den 30sten dag van de maand April 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL ¹⁾ het aan de Regeering der Zuid-Afrikaan-
kaansche Republiek, in verband met een voorstel
gedaan door het Hoofd van Mijnwezen wenschelijk en
dienstig is gebleken en in het belang van het district
Potchefstroom en hare delvers bevolking, om nieuwe
voorzieningen te maken in dat district, en de regeling
der jurisdictie van de aldaar geproclameerde en nog te
proclameeren gronden en hunne bevolking;

Vaststelling der
lijnen v/d. Potchef-
stroom delverijen.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS
KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Repu-
blik, hiermede bekend maak, vast stel en proclameer,
met advies en consent van den Uitvoerenden Raad,
blijkens art. 316 der Notulen dd. 8 Mei, 1895. en op
grond van art. 5, van wet no. 14, 1894, dat in het
district Potchefstroom zal zijn gevestigd een Mijncom-
missaris en wel voorloopig op het dorp Potchefstroom
tot nader omtrent de Standplaats van dezen Mijncom-
missaris door de HEd. Regeering zal mogen worden
beslist.

Aan dezen Mijncommissaris zal zijn opgedragen de
administratie conform wet no. 11, 1894, van de onder-

¹⁾ Hierdoor is vervallen de Proclamatie dd. 17 April, 1895, bladzijde
323 van dit Wetboek.

staande plaatsen voor zooverre zij geheel of gedeeltelijk zijn geproclameerd namelijk :

Kromdraai	no. 195	Eleazar	no. 617
Nooitgedacht	„ 662	Katdoornbosch (ged.)	„ 585
Rooderand	„ 26	Cijferfontein	„ 250
Tijgerfontein	„ 641	Wolvenfontein	„ 650
Buffelskloof	„ 24	Palmietfontein	„ 70
Rietfontein (ged.)	volgens lijnsbeschrijving		„ 632

en gedeelte Gerhardsminnebron no. 328 waarop het standsdorp “Frederikstad” is uitgegeven.

En verder proclameer ik, stel vast en maak bekend, dat alle beschikbare Gouvernements gronden, in het district Potchefstroom, bedoeld in de Proclamatie gedateerd 5 Juni, 1888, voorkomende in *Staatscourant* no. 387, dd. 27 Juni, 1888, zoolang de Regeering niet daarover anders beslist met uitzondering van die waarop een verband, servituut, of bezwaren van welken aard ook mogen bestaan of waarover door de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, op eene andere wijze is beschikt; en onder de nadrukkelijke bepaling dat de Regeering niet verantwoordelijk zal kunnen worden gehouden voor teruggave van licentiegelden of voor uitkeering van eenige schadevergoeding van welken aard ook als later moge blijken, dat het prospecteeren of afbakenen van claims is geschied buiten de grenzen van de Gouvernements gronden in het district Potchefstroom, vallende onder bovengenoemde proclamatie, van af den 24sten April 1895, zullen resortteeren onder de administratie van dezen Mijncommissaris door wien ook zullen worden uitgerekte de licenties bedoeld in art. 8 der wet no. 14, 1894, terwijl bovengemelde geproclameerde plaatsen en boven omschreven Gouvernements gronden van af dienzelfden datum zullen staan onder de jurisdictie van den Landdrost van Potchefstroomsche-Delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 13den Mei, 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL ¹⁾ het van wege de groote uitgestrektheid der Publieke delverijen, geproclameerd bij verschillende proclamatiën en op diverse data, bekend als de Schoonspruitsche delverijen in het belang van eene richtige administratie en om andere overwegende redenen noodzakelijk is, die gronden in tweeën te splitsen:

Vaststelling der
lijnen v/d. Schoon-
spruit delverijen.

Zoo is het dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 316, der notulen, dd. 8 Mei, 1895, hierbij proclameer, bekend maak en vast stel, dat van af den 24sten April, 1895 de volgende volgens vroegere proclamatiën geheel of gedeeltelijk tot publieke delverijen geproclameerde plaatsen in het district Potchefstroom n.l. :—

Beentjeskraal,	no. 570	Nooitgedacht	no. 667
Buffelsdoorns,	„ 660	Oorbietjesfontein	„ 201
Elandsheuvel,	„ 376	Rhenosterspruit,	„ 16
Elandslaagte,	„ 598	Rheebokfontein,	„ 550
Kalkerkraal,	„ 198	Rietkuil	„ 626
Klerksdorp Dorpsgronden		Wolverand,	„ 383
		Witkop,	„ 195
Ged. Rietfontein volgens lijnsbeschrijvingen			„ 632

den naam zullen dragen van “Schoonspruit Delverijen,” en staan onder de administratie van den Mijncommissaris te Klerksdorp en onder de jurisdictie van den Speciaal Landdrost aldaar.

Terwijl mede voor gemakkelijke jurisdictie en ter bevordering van goede orde en veiligheid en handhaving der wetten de gronden als hieronder omschreven van af denzelfden voornoemden datum zullen staan onder de jurisdictie van den Speciaal Landdrost te Klerksdorp, n.l. :

Met de oostelijke lijnen van de plaatsen Buffelsfontein, Hartebeestfontein, Stilfontein, tot aan de zuidelijke lijn-baken van Rietfontein van daar met de lijn van Rietfontein West tot aan de Baken gemerkt B R; van daar in een rechte lijn tot aan de zuidelijk mijnpacht-baken gemerkt N R R van daar in een rechte lijn tot aan de noordelijke mijnpacht hoekbaken gemerkt M P 41; van daar in een rechte lijn west, tot aan de hoekbaken van den mijnpacht gemerkt M P 42, van daar in een rechte lijn tot aan de baken van de claims van D. J. Pullinger, gemerkt H; van daar in een rechte lijn tot aan de baken van gemelde claims gemerkt I; daar van daan in een rechte lijn tot aan

¹⁾ Hierdoor is vervallen de Proclamatie dd. 17 April, 1895, bladz. 323 van dit Wetboek.

de baken van genoemde claims gemerkt K; van daar in een rechte lijn tot aan de baken van gemelde claim gemerkt A, en van daar in een rechte lijn tot aan de noord-oostelijke mijnpacht-baken van de plaats Buffelsdoorns; (volgens zeker plan van de plaats Rietfontein vervaardigd door den Landmeter J. Persson in 1891 en volgens zeker plan van de plaatsen in het district Potchefstroom gecompileerd ten kantore van den Landmeter Generaal); van daar met de oostelijke lijnen van de plaatsen Buffelsdoorn en Cijferfontein, daar van daan met de noordelijke lijnen van de plaatsen Cijferfontein, Goedgevonden, Doornfontein, Uitval, Rietfontein, Cijferkuil, Kafferkraal, en van daar met de grensscheiding tusschen de districten van Potchefstroom en Lichtenburg, nl.: met de westelijke grenslijnen van de plaatsen Kafferkraal, Lemoenfontein, Doornkom, Geduld, Cijferlaagte, Otterfontein, en van daar met de westelijke lijnen van Oorbietjesfontein, Cijferfontein, Rhenosterspruit, Klippan, Cijferfontein, Doornplaat, Stuk Gouvernements-grond en Klerksdrift tot aan Vaalrivier; van daar met de Vaalrivier op tot aan eerstgenoemde oostelijke lijn van de plaats Buffelsfontein. met dien verstande dat door den Mijncommissaris van Klerksdorp ook zullen worden uitgereikt de licenties bedoeld in Art. 8 van Wet no. 14, 1894, op de gronden gelegen binnen de hierboven omschreven grenslijnen, en verder de prospecteer-licenties op de Gouvernementsgronden voor zoekers beschikbaar gesteld en bedoeld in de proclamatie van 5 Januari 1888, voorkomende in *Staatscourant* no. 387, dd. 27 Januari, 1888.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 13den Mei 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Wijziging van de lijnen der districten Rustenburg en Pretoria.

NADEMAAL bij art. 140 van de Grondwet bepaald is, dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur aangehaald en omschreven in artt. 138 en 139 van de gezegde Grondwet de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld;

En nademaal het dienstig en doelmatig is geacht om de districtslijn van het distr. Rustenburg te wijzigen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 348 zijner notulen, gedateerd 17 Mei 1895, bij deze proclameer, vaststel en bekend maakt, dat het gedeelte van het district Rustenburg, gelegen ten zuiden van Magaliesberg, en ten oosten van de geproclameerde lijn van het district Krugersdorp, zal vallen in het district Pretoria en behooren tot het Veldkornetschap Krokodilrivier.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 17den dag van Mei achttien honderd vijf en negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het wenschelijk is gebleken, om zekere Gouvernementsplaats genaamd Elandsbosch no. 794, gelegen in het district Waterberg, wijk Zwagershoek, voor zoekers beschikbaar te stellen:

Plaats Elandsbosch,
no. 794, district
Waterberg, voor
zoekers beschikbaar
gesteld.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, bovenbedoelde Gouvernementsplaats van af den 10den Juni 1895, voor zoekers beschikbaar stel, onder de uitdrukkelijke bepaling en voorwaarde, dat de afbakening van claims geheel geschiedt onder verantwoordelijkheid en op risico van de zoekers, zoodat de Regeering niet verantwoordelijk zal kunnen worden gehouden voor teruggave van licentiegelden of voor uitkeering van eenige schadevergoeding van welken aard ook als later blijken mocht, dat het prospecteeren of afbakenen van claims is geschied buiten de grenzen van de plaats hierboven genoemd, of op gronden waarover de Regeering alreeds heeft beschikt.

De noodige prospecteer-licenties zullen verkrijgbaar zijn ten kantore van den Landdrost te Nijlstream.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 20sten dag van de maand Mei 1895

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Verlenging van wet
no. 14, 1886, voor één
jaar.

NADEMAAL het aan de Regeering dezer Republiek wenschelijk is gebleken, de werking van wet no. 14, 1886, (genaamd de wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop) te verlengen, zooals uitgedrukt in Uitvoerende Raadsbesluit, art. 298, dd. 29 April 1895, luidende als volgt:

«Aan de orde minute R.4982/94, omtrent het nemen van verdere maatregelen naar aanleiding van vroegere correspondentie over het in werking treden van een tractaat van uitlevering met de Kaapkolonie.

«De Uitvoerende Raad, gelet hebbende op Volksraadsbesluit, art. 16, dd. 8 Mei 1894;

«Overwegende, dat door verschillende omstandigheden nog geen tractaat met de Kaapkolonie is tot stand gekomen;

«Besluit, den E. A. Eersten Volksraad voor te stellen, de Regeering wederom te machtigen de werking van wet no. 14, 1886, (genaamd de wet tot uitlevering van misdadigers van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop) te verlengen voor een tijdperk niet te bovengaande één jaar, van af 9 Mei 1894, het tijdstip, dat de werking van genoemde wet no. 14, 1886, zou ophouden, wanneer het te sluiten uitleveringstractaat met de Kaapkolonie nog niet van kracht is geworden.»

En nademaal bij besluit van den E. A. Eersten Volksraad, art. 22, dd. 7 Mei 1895, door dit E. A. Lichaam is besloten dat de Regeering der Z. A. Republiek gemachtigd wordt de werking van gezegde wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop te verlengen voor den tijd van één jaar, en onder de termen in bovengemeld Uitvoerend Raadsbesluit vermeld;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, bij deze proclameer en vaststel, dat de werking van wet no. 14, 1886, (genaamd de wet tot uitlevering van misdadigers aan de Kolonie de Kaap de Goede Hoop) zal worden verlengd voor den tijd van één jaar, in te gaan van af den 9den Mei 1895.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK!

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 29sten dag van Mei 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL op voordracht van de Rechters van het Hooggerechtshof het wenschelijk en noodzakelijk is eene wijziging aan te brengen in den thans bestaanden Regel 75, alinea 3, van de Regulatiën en Regels van het Hooggerechtshof;

Zoo wordt de hierondervolgende wijziging, die dadelijk in werking zal treden, in den gezegden Regel 75 bepaald en vastgesteld.

Wijziging der vereischten voor de toelating als advocaat van het Hooggerechtshof.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 31sten dag van de maand Mei 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Wijziging van regel 75, alinea 3, der Regulatiën en Regels van het Hooggerechtshof,

Regel 75, alinea 3.—Alle personen, die als advocaat wenschen te worden toegelaten en ingeschreven bij het Hooggerechtshof, moeten eerst den *eersten graad* of certificaat van de *eerste klasse* in de rechtsgeleerdheid verkregen hebben. Personen buiten de Republiek toegelaten als advocaat, en behoorlijk in de rechten gepromoveerd, kunnen worden toegelaten als advocaat na het afleggen van een aanvullingsexamen in de lokale wetten.

J. G. KOTZÉ.
B. DE KORTE.
A. H. AMESHOFF.
E. J. P. JORISSEN.
GEORGE I. MORICE.

NADEMAAL¹⁾ bij art. 140 van de Grondwet bepaald is, dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur aangehaald en omschreven in artt. 138 en 139 van gemelde Grondwet de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld, waartoe behooren afdeelingen en steden en dorpen;

Verdeeling van het dist. Krugersdorp in drie wijken.

¹⁾ Hierdoor is vervallen de verdeeling in wijken aangegeven in proclamatie dd. 30 April 1895.

En nademaal het dienstig en doelmatig is geacht om de verdeeling van het district Krugersdorp in wijken, zooals reeds gepubliceerd in de *Staatscourant* van 1 Mei 1895, te wijzigen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 428 zijner notulen, gedateerd 11 Juni 1895, bij deze gezegde proclamatie heroeop en hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de verdeeling in wijken van het district Krugersdorp zal zijn als volgt:

Wijk No. 1:

bevattende al de geproclameerde gronden in het district;

Wijk No. 2:

Beginnende op de geproclameerde plaats Waterval van de weduwe du Toit, met een lijn over de plaatsen Vlakplaats, no. 564, Wolvekrans, no. 330, Steenkoppies, no. 378, Vaalbank, no. 323, Thorndale, no. 691, Doornkloof, no. 708 tot aan de geproclameerde districtslijn; vandaar met de geproclameerde districtslijn zooals geproclameerd in de *Staatscourant* van 1 Mei ll., zuidwaarts tot aan de lijn van Wijk no. 1, op de plaats Klein Paard-kraal; daar vandaan met de lijn van de gemelde Wijk no. 1 westwaarts terug tot aan de plaats Waterval van de weduwe du Toit, met uitzondering van de geproclameerde gronden, als behoorende bij Wijk no. 1.

Wijk No. 3:

Beginnende op de plaats Waterval van de weduwe du Toit, met de lijn zooals omschreven in Wijk no. 2 tot op de plaats Doornkloof; van daar met de districtslijn Oost tot op de plaats Waterval van L. Alberts van de lijn Wijk no. 1; van daar met de lijn Wijk no. 1 Westwaarts terug tot op de plaats Waterval van de weduwe du Toit, met uitsluiting van de daar binnen gelegen geproclameerde gronden als behoorende tot Wijk no. 1.

En ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie van de Veldkornetten of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van de gezegde wijken, proclameer ik en maak ik hiermede bekend, dat in ieder geval waarin de lijnen van genoemde wijken een plaats of boerderij moge snijden, zulke plaats of boerderij zal verstaan worden in de wijk te behooren, in welke de aanleg of woonstede van den eigenaar of occupant gelegen is, tenzij de lijn eene occu-

pant mocht snijden, in welk geval de eigenaar binnen eene maand na datum van publicatie dezer proclamatie van zijn keuze, om onder de eene of andere wijk te behooren, schriftelijk kennis zal geven aan den Veldkornet van de wijk waaronder hij thans resorteert, alles met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner keuze als bovenvermeld. geene verandering daarin kan of zal worden gemaakt.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK!

Gegeven onder mijne hand op den 11den dag van de maand Juni achttien honderd vijf-en-negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL op den 10den December 1894 eene Conventie is gesloten tusschen mij, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, vertegenwoordigende het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek, en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittannie en Ierland, betreffende de zaken van Swazieland, waarbij o.a. werd overeengekomen dat de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek zal hebben en verzekerd zijn van alle rechten en machten van protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie over Swazieland en zijne bewoners;

Amnestie en abolitie voor misdadigers verblijf houdende in Swazieland.

En nademaal de Eersten Volksraad bij zijn besluit, art. 25, genomen in zijne buitengewone zitting van den 13den Februari 1895, de Regeering gemachtigd heeft alle maatregelen en stappen te nemen, als naar haar oordeel wenschelijk en noodig zijn tot de uitoefening van de protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie over Swazieland en zijne bewoners;

En nademaal de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek, bij proclamatie van den 19den Februari 1895, heeft geproclameerd en bekend gemaakt, dat zij op den 21sten dag van Februari 1895 zal nemen, hebben en uitoefenen over Swazieland en zijne bewoners alle rechten en machten van protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie;

En nademaal de Eerste Volksraad bij zijn besluit, art. 241 ¹⁾, genomen in zijne zitting van 1 Juni 1895, de

¹⁾ Zie bladz. 261 van dit wetboek.

Regeering gemachtigd heeft de rechten van amnestie en abolitie uit te oefenen in Swazieland;

En nademaal de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek het wenschelijk acht om aan de bewoners van Swazieland, zoowel blanken als naturellen, een blijk te geven van hare goede gezindheid, in het vertrouwen dat zulks moge bijdragen tot de bevordering van den inwendigen rust en vrede van Swazieland en tot verzekering van de tevredenheid van zijne bewoners;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens zijn besluit van den 18den Juni 1895, art. 460, hiermede proclameer en bekend maak als volgt:

ARTIKEL I. Met ingang van 18 Juni 1895, zal geheele kwijtschelding van straf verleend worden aan alle personen, zoowel blanken als naturellen, die in Swazieland hun straf ondergaan, krachtens een door de Gerechtshoven in Swazieland vóór den 21sten Februari 1895 uitgesproken vonnis.

II. Met ingang van 18 Juni 1895, zal amnestie verleend worden ten aanzien van alle personen, zoowel blanken als naturellen, die vóór den 21sten Februari 1895 een misdad hebben begaan, onverschillig van welken aard ook, voor welke zij nog niet voor eenig Gerechtshof in Swazieland zijn terechtgesteld geworden.

III. Met ingang van 12 Juni 1895 zal abolitie worden verleend ten aanzien van alle personen, zoowel blanken als naturellen, tegen wie, ter zake van eenige misdad, van welken aard ook, door hen begaan vóór den 21sten Februari 1895, eene strafvervolgning is ingesteld voor eenig Gerechtshof in Swazieland.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand en zegel ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 18den dag van Juni 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Ged. Luipaardsvlei,
dist. Potchefstroom,
verklaard tot publ.
delverij.

NADEMAAL het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is, om eene gedeelte van de plaats Luipaardsvlei, no. 682, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, eigenaar S. J. P. du Toit, en welk gedeelte groot

1030 morgen en 577 vierk. roeden verhuurd is aan de Madeline G. M. M. te verklaren tot eene publieke delverij.

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitv. Raad, blijkens art. 461 der notulen dd. 18 Juni, 1895, in termen van art. 5 van wet no. 14, 1894, en met referte tot Gouvernements Kennisgeving no. 141, dd. 24 Mei 1894, in *Staatscourant* no. 710, bovengenoemd gedeelte van af Maandag, den 22sten Juli, 1895, proclameer tot eene publieke delverij, voor zooverre de grond volgens art. 8, 18, 20 en 53 der wet no. 14, 1894, niet uitgehouden is voor mijnpachten, bebouwde plekken, tuinen, landerijen en waterleidingen, in de nabijheid daarvan enz., met dien verstande dat het een deel zal uitmaken van de Krugersdorp delverijen en zal staan onder de administratie van den Verantwoordelijken Klerk te Doornkop, en onder de jurisdictie van de rechterlijke ambtenaren dier delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 18den dag van Juni, 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is, om het oostelijk gedeelte der plaats Witfontein, no. 572, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, eigenaren J. W., P. C., J. C. Oosthuizen en M. J. de Beer, ter grootte van 2566 morgen en 339 vierk. roeden, te verklaren tot eene publieke delverij;

Ged. Witfontein,
dist. Potchefstroom,
verklaard tot publ.
delverij,

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 461 der notulen, dd. 18 Juni 1895, in termen van art. 5 van wet no. 14, 1894, en met referte tot Gouvernements-kennisgeving no. 142, dd. 24 Mei 1894, in *Staatscourant* no. 710, bovengenoemd gedeelte, van af Vrijdag, den 19den Juli 1895, proclameer tot eene publieke delverij, voor zoover de grond volgens artt. 8, 18, 20 en 53 der wet no. 14, 1894, niet uitge-

houden is voor mijnpachten, bebouwde plekken, tuinen, landerijen en waterleidingen, in de nabijheid daarvan, enz., met dien verstande, dat het een deel zal uitmaken van de Krugersdorp delverijen en zal staan onder de administratie van den Verantwoordelijken Klerk te Doornkop en onder de jurisdictie der rechterlijke ambtenaren dier delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 18den dag van Juni 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

De plaats Palmietfontein, dist. Potchefstroom, verklaard tot publieke delverij.

NADEMAAL het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is om de plaats Palmietfontein no. 697, gelegen in het district Potchefstroom, district Schoonspruit, eigenaren P. S. du Toit, B. C. Greyling en B. J. Schutte, alle in gemeenschap van goederen gehuwd, en ter grootte van 6406 morgen en 514 vierk roeden, volgens kaart van den landmeter J. F. I. Curlewis, te verklaren tot eene publieke delverij.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 465 der notulen, dd. 21 Juni 1895, in termen van art. 5 van wet no. 14, 1894, en met referte tot Gouvernements-kennisgeving no. 189, dd. 15 Juni 1894, in *Staatscourant* no. 713, bovengenoemde plaats van af Vrijdag, den 26sten Juli 1895, proclameer tot eene publieke delverij, voor zooverre de grond volgens artt. 8, 18, 20 en 23 der wet no. 14, 1894, niet uitgehouden is voor mijnpachten, bebouwde plekken, tuinen, landerijen en waterleidingen in de nabijheid daarvan enz., met dien verstande dat zij een deel zal uitmaken van de Schoonspruit delverijen en zal staan onder de administratie van den mijncommissaris te Klerksdorp en onder de jurisdictie van de rechterlijke ambtenaren dier delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 21sten dag van Juni 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL bij besluit van den Edelachtb. Eersten Volksraad bij art. 502 zijner notulen, dd. 18 Juni 1894, werd goedgekeurd en vastgesteld wet no. 4, 1894, zijnde de wet op invoerrechten;

En nademaal in gezegde wet, welke 15 Juli 1894 in werking is getreden, in art. 18 is bepaald, dat koopmans-, handels- en andere goederen alleen door invoerpoorten binnen deze Republiek mogen worden ingevoerd en dat deze invoerpoorten door den Staatspresident bij proclamatie in de *Staatscourant* zullen worden vastgesteld en bekend gemaakt;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, hierbij proclameer, bekend maak en verklaar, dat voor den invoer van goederen en de betaling van invoerrechten de navolgende invoerpoorten en inklaringskantoren zijn vastgesteld.

Van af 15 Juli 1895, te Langesdrift, distr. Standerton;

Van af 1 Aug. 1895, Wonderfontein, distr. Bloemhof;

En dat Grootpan, district Bloemhof, van dien datum als invoerpoort is opgeheven.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 14den Juli 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL¹⁾ het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is, om de inwerkingtreding der proclamatie, waarbij het oostelijk gedeelte der plaats Witfontein, no. 572, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, op 19 Juli 1895 tot publieke delverij wordt verklaard;

en de inwerkingtreding der proclamatie, waarbij een gedeelte der plaats Luipaardsvlei no. 682, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, op 22 Juli 1895 tot een publieke delverij wordt verklaard;

voorloopig op te schorten totdat dienaangaande nader wordt beslist;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Repu-

Langesdrift, district Standerton, en Wonderfontein, district Bloemhof, verklaard tot invoerpoorten. terwijl Grootpan, district Bloemhof, als zoodanig wordt opgeheven.

Proclamatie der plaatsen Witfontein en Luipaardsvlei, dist. Potchefstroom, tot publieke delverij onbepaald uitgesteld.

¹⁾ Voor 't eerst gepubliceerd in de *Buitengewone Staatscourant* van 20 Juli 1895.

blik, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 498 der notulen, dd. 18 Juli 1895, proclameer en vaststel, dat de inwerkingtreding der proclamaties tot publieke delverijen, zooals hierboven genoemd zullen zijn en worden mits dezen voorloopig opgeschort, totdat dienaangaande nader wordt beslist.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 18den dag van Juli 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Vaststelling van de data der openstelling der plaatsen Witfontein en Luipaardsvlei, district Potchefstroom, als publieke delverij.

NADEMAAL ¹⁾ bij twee proclamaties door ZHEd. den Staatspresident, beide gedateerd 18 Juni 1895 en gepubliceerd in de *Staatscourant*, dd. 19 Juni 1895, de navolgende gronden tot publieke delverijen zijn verklaard, nl. zeker oostelijk gedeelte der plaats Witfontein no. 572, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, van af Vrijdag, den 19den Juli 1895, en zeker gedeelte van de plaats Luipaardsvlei no. 682, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, van af Maandag den 22sten Juli 1895, en

Nademaal bij proclamatie door ZHEd. den Staatspresident, dd. 18 Juli 1895, de inwerkingtreding der beide bovengenoemde proclamaties voorloopig is opgeschort totdat dienaangaande nader wordt beslist; en

Nademaal aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek de wenschelijkheid is gebleken, om thans te bepalen, dat deze opschorting zal plaats hebben voor den tijd van 14 dagen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 502 der notulen, dd. 20 Juli 1895, nu opnieuw proclameer tot publieke delverijen het oostelijk gedeelte der plaats Witfontein, no. 572, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, eigenaren J. W., P. C., J. C. Oosthuizen en M. J. de Beer, ter grootte van 2566 morgen en 339 vierk. roeden, van af Vrijdag, den 2den Augustus 1895, en een gedeelte der plaats Luipaardsvlei, no. 682, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, eigenaar S. P. J. du Toit, en

¹⁾ Gepubliceerd in de *Buitengewone Staatscourant* van 20 Juli 1895.

welk gedeelte, groot 1030 morgen en 577 vierk. roeden, verhuurd is aan de Madeline G. M. M., van af Maandag, den 4den Augustus 1895, *in beide gevallen* voor zoover de bovengenoemde gronden volgens art. 8, 18, 20 en 53 der wet no. 14, 1894, niet uitgehouden zijn voor mijnpachten, bebouwde plekken, tuinen, landerijen en waterleidingen, in de nabijheid daarvan, enz., met dien verstande dat zij een deel zullen uitmaken van de Krugersdorp delverijen en zullen staan onder de administratie van den verantwoordelijken klerk te Doornkop en onder de jurisdictie van de rechterlijke ambtenaren dier delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 20sten dag van Juli 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek de wenschelijkheid is gebleken om de Gouvernementsgronden in de districten Potchefstroom en Heidelberg, bedoeld bij de proclamatie van 5 Juni 1888 en gepubliceerd in *Staatscourant* van 13 Juni 1888, Gouvernements-kennisgeving no. 170, bij welke proclamatie bovenbedoelde gronden beschikbaar werden gesteld voor zoekers, als zoodanig te sluiten;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 509 der notulen, dd. 22 Juli 1895, hiermede proclameer en vaststel dat van af 24 Augustus 1895 bovengenoemde gronden voor zoekers zullen worden gesloten, met uitzondering evenwel van die gronden, waarop reeds onder of ingevolge bovengenoemde proclamatie van 5 Juli 1888, rechten verzekerd zijn.

Opheffing der beschikbaarstelling v. Gouvts.-gronden in de districten Heidelberg en Potchefstroom voor zoekers.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 22sten dag van de maand Juli 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Buffelsdoorn uit-
spanning, dist. Pot-
chefstroom, ver-
klaard tot publieke
delverij.

NADEMAAL het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is, het stuk Gouvernementsgrond, groot 141 morgen en 578 vierk. roeden, geleden ten zuiden en grenzende aan de plaats Buffelsdoorn no. 660, district Potchefstroom, wijk Schoonspruit, en bekend onder den naam van de Buffelsdoorn Uitspanning, met behoud van de rechten verkregen door verschillende personen onder de proclamatie van den 5den Juni 1888, gepubliceerd in de *Staatscourant* van 13 Juni 1888, te verklaren tot eene publieke delverij;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 510 der notulen, dd. 22 Juli 1895, in termen van art. 5 van wet no. 14, 1894, bovengenoemd stuk grond van af den 23sten Augustus 1895, verklaar tot eene publieke delverij, welke zal staan onder de administratie en jurisdictie van den Mijncommissaris en rechterlijke ambtenaren van de Schoonspruit delverijen te Klerksdorp.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 22sten dag van de maand Juli 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Openstelling der
plaats Palmietfon-
tein, dist. Potchef-
stroom, voor één
maand uitgesteld.

NADEMAAL het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is, om de inwerkingtreding der proclamatie waarbij de plaats Palmietfontein, 697, gelegen in het district Potchefstroom, wijk Schoonspruit, op 26 Juli 1895 tot publieke delverij wordt verklaard, voorloopig op te schorten;

En nademaal aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek de wenschelijkheid is gebleken, om thans te bepalen dat de schorsing zal plaats hebben voor den tijd van één maand;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 512 der notulen, dd. 23 Juli 1895, gezegde proclamatie herroep en nu opnieuw proclameer tot publieke delverij de plaats Palmietfontein, no. 697,

gelegen in het district Potcheïstroom, wijk Schoonspruit, eigenaren P. S. du Toit, B. C. Greyling en B. J. Schutte, alle in gemeenschap van goederen gehuwd, en ter grootte van 6406 morgen en 514 vierk. roeden, volgens kaart van den landmeter J. F. I. Curlewis, van af Dinsdag, 27 Augustus 1895, voor zoover de bovengenoemde grond volgens artt. 8, 18, 20 en 53 der wet no. 14, 1894, niet uitgehouden is voor mijnpachten, bebouwde plekken, tuinen, landerijen en waterleidingen, in de nabijheid daarvan, enz., met dien verstande, dat zij een deel zal uitmaken van de Schoonspruit delverijen en zal staan onder de administratie van den Mijncommissaris te Klerksdorp en onder de jurisdictie der rechterlijke ambtenaren dier delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

(Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 23sten dag van Juli 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL ¹⁾ bij proclamatie van ZHed. den Staatspresident, gedateerd 20 Juni 1895, in de *Buitengewone Staatscourant* van denzelfden datum, de inwerkingtreding van de proclamatie, waarbij het oostelijk gedeelte der plaats Witfontein, no. 572, vroeger gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, thans in het district Krugersdorp, en van zeker gedeelte van de plaats Luipaardsvlei no. 482, vroeger gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, thans in het district Krugersdorp, werd opgeschort voor den tijd van 14 dagen;

En nademaal het aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is, om dien tijd te verlengen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 534 der notulen, dd. 31 Juli 1895, en krachtens bovenvermelde Volksraadsbesluiten, artt. 983 en 1012, gedateerd 26 en 31 Juli 1895, en artt. 794 en 795, dd. 4 Augustus daaropvolgende, bovengenoemde proclamatie herroep en opnieuw proclameer en vaststel

Verder uitstel van de proclamatie der p'aatsen Witfontein en Luipaardsvlei tot publieke delverij.

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de *Buitengewone Staatscourant* van 1 Augustus 1895.

dat het oostelijk gedeelte der plaats Witfontein, no. 572, vroeger gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, thans in het district Krugersdorp, eigenaren J. W., P. C., J. C. Oosthuizen en M. J. de Beer, ter grootte van 2566 morgen en 339 vierk. roeden tot eene publieke delverij zal worden verklaard van af den 30sten Augustus 1895, en een gedeelte der plaats Luipaardsvlei, no. 682, vroeger gelegen in het district Potchefstroom, wijk Gatsrand, thans in het district Krugersdorp, eigenaar S. P. J. du Toit, en welk gedeelte, groot 1030 morgen en 577 vierk. roeden, verhuurd is aan de Madeline G. M. M., tot eene publieke delverij zal worden verklaard van af den 2den September 1895, in beide gevallen voor zooverre de bovengenoemde gronden volgens artt. 8, 18, 20 en 53 der wet no. 14, 1894, niet uitgehouden zijn voor mijnpachten, bebouwde plekken, tuinen, landerijen en waterleidingen in de nabijheid daarvan, enz., met dien verstande, dat zij een deel zullen uitmaken van de Krugersdorp delverijen, en zullen staan onder de administratie van den verantwoordelijken klerk te Doornkop, en onder de jurisdictie van den rechterlijken ambtenaar dier delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 31sten dag van Juli 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Regeling van het recht tot uitzetting van gevaarlijke personen uit Swazieland.

NADEMAAL het wenschelijk is voorzieningen te maken voor de rust, vrede en goede regeering van Swazieland, en van alle personen in dat land wonende, door het verbieden en straffen van alle pogingen en daden berekend om de openbare rust, vrede en orde te storen;

En nademaal de Eerste Volksraad bij zijn besluit art. 25, genomen in zijne buitengewone zitting van den 13den Februari 1895, de Regeering gemachtigd heeft alle maatregelen en stappen te nemen, als naar haar oordeel wenschelijk en noodig zijn tot uitoefening van de protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie over Swazieland en bewoners;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Re-

publiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens zijn besluit van den 8sten Augustus 1895, art. 567, hiermede proclameer en bekend maak als volgt:

1. Het zal den Specialen Commissaris voor Swazieland vrijstaan om, op informatie onder eede, dat de handelingen van eenig persoon de openbare rust, orde en vrede in het land storen, of berekend zijn de openbare rust en orde te storen, een lastbrief uit te reiken voor het in hechtenis nemen en houden van zoodanig persoon, en ook een lastbrief uit te reiken voor het in hechtenis nemen en houden van eenig persoon in Swazieland, op informatie onder eede, dat er redelijken grond van suspicie bestaat, dat zoodanige persoon voornemens is Swazieland te verlaten of andere tracht te bewegen en te helpen om Swazieland te verlaten met het doel of voornemen om twist te veroorzaken tusschen de Naturellen-opperhoofden in het land en hunne volgelingen, of dat zoodanige persoon pogingen aanwendt eenige daad te doen waardoor de openbare rust en orde in dat land moge worden gestoord.

2. Eenige lastbrief uitgereikt onder de voorgaande bepaling zal zijn om den persoon daarin genoemd in hechtenis te nemen, en hem zoo spoedig mogelijk voor een der gerechtshoven van Swaziland te brengen, welk Hof alsdan eenige order zal kunnen geven, en een lastbrief uitreiken voor de onmiddellijke verwijdering uit het land van zoodanigen persoon, of zal van zoodanigen persoon kunnen vorderen, dat hij securiteit, ten genoegen van zulk Hof, stelle, dat hij niets doen zal, of pogen zal te doen, eenige der handelingen in de voorgaande bepaling omschreven.

3. Indien zoodanige persoon in gebreke blijft de vereischte securiteit te stellen, zal het Hof een lastbrief kunnen verleenen voor de verwijdering uit het land van zoodanigen persoon, of voor het aanhouden van zoodanigen persoon in hechtenis, totdat hij de vereischte securiteit zal hebben gesteld, of, bij gebreke daarvan, voor een tijdperk van zes maanden niet te bovengaande, gedurende hetwelk het gezegde Hof het wenschelijk mag beschouwen voor het belang van de rust en vrede van het genoemde land, dat zulk persoon alzoo in hechtenis gehouden zal worden.

4. Eenig persoon die, nadat hij zal vrijgesteld zijn, op zoodanige securiteit, gedurende den termijn waarvoor zoodanige securiteit gesteld is, eenige der handelingen in sectie 1 hiervan uiteengezet zal doen, zal op bewijs van schuld onderhevig zijn aan gevangenisstraf, met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk van

twaalf maanden niet te bovengaande, en daarna tot verwijdering uit het land.

5. Eenig persoon tegen wien eenige order voor verwijdering uit het land gegeven zal zijn, die in het land gevonden wordt gedurende den tijd dat zoodanige order van kracht is, zal onderhevig zijn aan gevangenisstraf met of zonder harden arbeid, voor een tijdperk twaalf maanden niet te bovengaande.

6. ¹⁾ Deze proclamatie zal in werking treden dadelijk na publicatie in de *Staatscourant* en zal aangeplakt worden aan de verschillende publieke kantoren in Swazieland.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand en zegel te Pretoria, Z. A. Republiek, op den achtsten dag van Augustus, 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Viljoensdrift en Zanddrift, district Potchefstroom, gesloten als invoerpoorten.

NADEMAAL ²⁾ bij besluit van den EdelAchtbaren Eersten Volksraad bij artikel 502 zijner notulen, dato 18 Juni, 1894, werd goedgekeurd en vastgesteld Wet no. 4, 1894, zijnde de wet op invoerrechten;

En nademaal in gezegde wet, welke 15 Juli, 1894, in werking is getreden, in artikel 8 is bepaald, dat koopmans-, handels- en andere goederen alleen door invoerpoorten binnen deze Republiek mogen worden ingevoerd, en dat deze invoerpoorten door den Staatspresident door proclamatie in de *Staatscourant* zullen worden vastgesteld en bekend gemaakt;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens zijn besluit artikel 582, dato 13 Augustus 1895, hiermede proclameer en bekend maakt als volgt:

De twee driften genoemd Viljoensdrift en Zanddrift gelegen in het district Potchefstroom, in de nabijheid

¹⁾ Deze proclamatie werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 14 Augustus 1895.

²⁾ Zie Proclamatie d.d. 29 October, 1895.

van Vereeniging als invoerpoorten geproclameerd, zullen van af 1 October 1895, gesloten zijn voor den invoer van overzeesche goederen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria op heden, den zes en twintigsten Augustus, 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk is uitbreiding te geven aan de conventie tot de wederzijdsche inwisseling van postwissels, tusschen dezen Staat en de kolonie de Kaap de Goede Hoop, zooals gepubliceerd in de *Staatscourant* van 17 Februari 1892, zoodat het grondgebied van Britsch Bechuanaland ook als deel daarvan zal worden beschouwd onder zoodanige voorwaarden en bepalingen, als hieronder nader worden uiteengezet;

Postwisselconventie met K.K. toepasselijk verklaard op Britsch Bechuanaland.

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, ingevolge de machtiging mij verleend bij artt. 78 en 79 van wet no. 1, 1886, hiermede proclameer, verklaar en bekend maak, dat onderstaand additioneel artikel der bovengenoemde conventie van kracht is en in werking getreden sedert 1 Januari 1894.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden, den 26sten dag der maand Augustus 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

ADDITIONEEL ARTIKEL TOT DE POSTWISSEL-CONVENTIE tusschen den Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek en den Gouverneur der kolonie de Kaap de Goede Hoop, gedateerd Pretoria, den 29sten Augustus 1891 en Kaapstad, den 20sten Juni 1891.

ZHed. de Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek en Zijne Excellentie de Gouverneur der kolonie de Kaap de Goede Hoop zijn overeengekomen ten aanzien

van het volgende additioneele artikel tot de postwissel-conventie door hen gesloten ten behoeve hunner respectieve Gouvernemen ten en die in werking trad op den 1sten Januari 1891 :

«Voor de bedoelingen van deze conventie zullen Postkantoren in Britsch Bechuanaland van en na den 1sten dag van Januari 1894 beschouwd worden in allen deele en in alle opzichten als postkantoren en postwisselkantoren in de kolonie de Kaap de Goede Hoop en alle postwissels en adviezen, uitgegeven of betaalbaar ten eenig zulk postkantoor zullen behandeld worden, alsof uitgegeven of betaalbaar bij een postwisselkantoor in de Kaapkolonie.»

Gegeven onder mijne hand en zegel te Pretoria, Zuid-Afrikaansche Republiek, op den 2den dag van April Een duizend Acht honderd Vijf en Negentig.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gegeven onder mijne hand en zegel van de kolonie de Kaap de Goede Hoop, te Kaapstad, op den 1sten dag van Maart Een duizend Acht honderd Vijf en Negentig.

HENRY B. LOCH,
Gouverneur van de Kaapkolonie
en Britsch Bechuanaland.

Gedeelte der plaats Daggafontein, no. 49, district Heidelberg, gebracht onder de jurisdictie van de rechterlijke ambtenaren der Boksburg delverijen.

NADEMAAL het der Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek gebleken is, dat het wenschelijk en dienstig is, dat, ter bevordering van goede orde en veiligheid en ter handhaving der wetten, behalve de gronden bedoeld bij de proclamatie van den 22sten dag van October, 1890, voorkomende in de *Staatscourant* van den 22sten October 1890, ook een gedeelte der plaats Daggafontein, no. 94, district Heidelberg, groot één honderd (100) morgen, volgens kaart, vervaardigd door Landmeter W. H. A. Pritchard, onder de jurisdictie der rechtelijke ambtenaren van de Boksburgsche delverijen worde geplaatst, en wel de grond, voor zoover niet reeds bij voorgaande proclamatie inbegrepen;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 636 der notulen, dd. 2 September,

1895, en op grond van art. 28b. der wet no. 14, 1894, hiermede proclameer, bekend maak en vaststel, dat gezegde grond zal ressorteeren van af 1 October 1895, onder de rechtelijke ambtenaren van de Boksburgsche delverijen.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 6den dag van September 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

MET referte tot de proclamatie, gepubliceerd in *Staatscourant* no. 228, dd. 3 Juni 1885, ¹⁾ waarbij de grenslijnen van de verschillende wijken in het district Zoutpansberg werden bepaald en vastgesteld, wordt hiermede ter algemeene informatie bekend gemaakt, dat:

Nademaal bij de Regeering door burgers uit de wijk Houtboschberg, district Zoutpansberg, aanzoek is gedaan om genoemde wijk in tweeën te verdeelen; en

Nademaal het belang der burgers, volgens rapport van den Commandant-Generaal medebrengt dat die verdeling thans plaats hebbe in twee wijken, elk onder een Veldkornet; en

Nademaal bij art. 140 van de Grondwet is bepaald, dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het bestuur aangehaald en omschreven, in artt. 138 en 139 van gemelde Grondwet de Zuid-Afrikaansche Republiek zal worden verdeeld, waartoe behooren afdeelingen en steden en dorpen.

Zoo is het dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, bij deze proclameer, verklaar en bekend maak, dat de gezegde wijk, wijk Houtboschberg, zal verdeeld worden in twee wijken en de verdeelingslijn tusschen de twee wijken zal beginnen aan den districtslijn van Lijdenburg over het hoogste punt van den berg die als de Wolkberg bekend staat en uitsteekt achter de Letababerg over de plaats van Abraham Beukes op den rand of berg, waar het Gouvernementspad uitkomt; van daar over de plaats van Adriaan Engelbregt, de plaats

Verdeeling van de wijk Houtboschberg distr. Zoutpansberg, in twee wijken: Houtboschberg en Onderveld.

¹⁾ Zie bladz. 1328 L. W. 1849—1885.

van Nortjé, dan over Joubertskroon, dan over de plaats van Hendrik Taylor, dan met den rand over het oog van Broederstroom, van daar met het groote pad door het bosch over de plaats van W. Olivier, dan over de plaats van Hans Hatting, over de plaats van de Waal, met een rechte lijn over Fort Henning, tot op den berg, over de plaats van Jacobus Jacobs; van daar Noord-Oostwaarts over het goudveld van Klein Letaba tot aan de Portugeesche lijn, dan met de lijn tot aan de districtslijn van Lijdenburg.

Het Oostelijk deel dezer wijk zal den naam dragen van wijk Onderveld,

terwijl het andere den naam van wijk Houtboschberg zal blijven behouden; en ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie van de Veldkornetten of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van gezegde wijken, proclameer ik, en maak ik hiermede bekend, dat in ieder geval, waarin de grenslijn van genoemde wijken eene plaats moge snijden, zulke plaats zal verstaan worden in de wijk te behooren in welke de aanleg of woonstede van den eigenaar of occupant gelegen is, tenzij de lijn eene occupatie mocht snijden, in welk geval de eigenaren of bewoners van de hierin genoemde plaatsen of andere personen over wier plaatsen de lijn gaat, binnen ééne maand na datum van publicatie dezer proclamatie van zijne keuze om onder de eene of andere wijk te behooren, schriftelijk kennis zal geven aan den Landdrost door den Veldcornet van het district, alles met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner keuze als bovenvermeld, geene verandering daarin kan of zal worden gebracht.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 13den dag van de maand September 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL ¹⁾ het gebeurd is, en gebeurt, dat verskillende personen zich, zonder autorisatie of lastgeving van deze Regeering daartoe, immengem met zaken de naturellen betreffende en met de politiek van deze Regeering ten opzichte van de Naturellen binnen dezen Staat en buiten de grenzen;

Zoo zij het hierbij vastgesteld, dat de eenige personen, die macht en autorisatie hebben om met de Naturellen stammen, hunne Hoofden en Kapiteins te onderhandelen in naam van dezen Staat zijn: de Superintendent van Naturellen, de Commissarissen van Naturellen en de Onder-Commissarissen van Naturellen in de Zuid-Afrikaansche Republiek.

En zij het verder bekend gemaakt, dat indien eenig ander persoon dan de voornoemde ambtenaren bevonden zal worden op eenigerlei wijze zich met de Naturellen in te laten (met), of te onderhandelen over eenige aanstelling van ambtenaren in verband met naturellen zaken, of op eenigerlei wijze zich in te laten, of in te mengen met zaken de Naturellen betreffende, zonder daartoe speciaal door de Regeering of Superintendent van Naturellen, namens de Regeering, te zijn geautoriseerd, gestraft zal worden.

Voor de eerste overtreding met eene boete van ten hoogste £200, of niet meer dan 12 maanden gevangenisstraf met harden arbeid.

Voor de tweede overtreding met eene boete van ten hoogste £500, of niet meer dan 2 jaren gevangenisstraf met harden arbeid.

Voor de derde overtreding met gevangenisstraf voor 3 jaren met harden arbeid.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantore,
Pretoria, 21 September, 1895.

NADEMAAL, bij besluit van den EdelAchtb. Tweeden Volksraad, art. 668, dd. 25 Juni 1895, voor kennisgeving aangenomen door den EdelAchtbaren Eersten Volksraad bij art. 631 zijner besluiten, dd. 18 Juli 1895, werd goedgekeurd en vastgesteld eene wet om personen in deze Republiek woonachtig te verplichten, als ge-

Strafbep. tegen hen, die zich zonder daartoe gerechtigd te zijn met naturellen-zaken inlaten.

Inwerkingstelling van wet no. 10, 1895. (Getnigen K K.)

¹⁾ Goedgekeurd bij E.V.R.B., d.d. 31 Augustus 1895, art. 1066. Ze werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 22 September 1895.

tuigen te verschijnen in de Gerechtshoven van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop.

Nademaal bij art. 5 van die wet bepaald is, dat dezelve in werking zal treden en kracht van wet zal hebben, zoodra de Staatspresident, bij proclamatie in de «Staatscourant», zal verklaren en bekend stellen, dat de Kolonie de Kaap de Goede Hoop, behoorlijk voorziening heeft gemaakt om personen daarin woonachtig te verplichten, als getuigen te verschijnen in de Hoven dezer Republiek, en

Nademaal zoodanige behoorlijke voorziening in de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop voornoemd, bij wet no. 12 van 1886, van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop, alreeds is gemaakt geworden,

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, hierbij proclameer, bekend maak en verklaar, dat genoemde wet, zooals hieronder gepubliceerd, goedgekeurd en vastgesteld bij besluit van den Tweeden Volksraad, art. 668, dd. 25 Juni 1895, voor kennisgeving aangenomen door den Eersten Volksraad, art. 631, dd. 18 Juli 1895, als wet no. 10, 1895, in werking zal treden en van kracht zal zijn, te rekenen van en met den eersten October, van het jaar een duizend acht honderd vijf en negentig.

Gegeven onder mijne hand, op heden den vier en twintigsten September van het jaar Onzes Heeren achttienhonderd vijf en negentig ten Gouvernementskantore te Pretoria.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Buiten werkingstelling der bepalingen van doorvoer, voor zoover die betrekking hebben op doorvoer van goederen naar Swazieland.

NADEMAAL bij besluit van den Ed. Achtbaren 1sten Volksraad bij art. 1041 dd. 29 Augustus 1895 werd goedgekeurd en vastgesteld, Uitvoerende Raadsbesluit art. 590 dd. 16 Augustus 1895, waarbij aan den Ed. Achtbaren Volksraad door de Regeering machtiging werd gevraagd tot het uitvaardigen van eene proclamatie tot opheffing der bepalingen van doorvoer, voor zoover die betrekking hebben op goederen naar Swazieland;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek hiermede proclameer, bekend maak en verklaar, dat van af den datum der publicatie ¹⁾ van deze proclamatie in de *Staatscourant* de bepalingen van doorvoer

¹⁾ Voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 2 Oct. 1895.

zoals vervat in bijlage tot wet no. 4, 1882, en vastgesteld bij besluiten van den Ed. Achtbaren Volksraad artt. 1285 en 1286 dd. 10 November 1884, voor zoover die betrekking mochten hebben op doorvoer van goederen naar Swazieland, buiten werking zullen worden gesteld.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 30sten dag van September 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL het, met het oog op de thans bestaande toestanden en de bezwaren verbonden aan het heffen van invoerrechten in Swazieland, wenschelijk is nadere voorziening daaromtrent te maken;

Geen invoerrechten zullen in Swazieland worden geheven.

en nademaal de EdelAchtbare Eerste Volksraad bij zijn besluit van den 13den Februari 1895, art. 25, heeft besloten als volgt:

«De Raad besluit: De Regeering te machtigen alle maatregelen en stappen te nemen, als naar haar oordeel wenschelijk en noodig zijn tot uitoefening van de protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie, over Swazieland en zijne bewoners.»

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, bij zijn besluit van den 16den Augustus 1895, hiermede proclameer en bekend maak als volgt:

«In afwijking van het bepaalde in de proclamatie uitgevaardigd met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens zijn besluit van den 15den Maart 1895, art. 177, waarbij de wetten van de Zuid-Afrikaansche Republiek, *Mutatis Mutandis*, van toepassing verklaard worden op Swazieland en al zijne bewoners, zal wet No. 4 van 1894, regelende de invordering van invoerrechten, niet op Swazieland en zijn bewoners van toepassing zijn, en alle goederen in dat land ingevoerd vrij van invoerrechten zijn, van af publicatie dezes.

Gegeven onder mijne hand, op heden den 16den October, van het jaar Onzes Heeren Achtienhonderd vijfen-negentig, ten Gouvernementskantore te Pretoria.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Wijziging der lijnen van de afdeelingen der Nat. Comm. in outpansberg.

NADEMAAL door het proclameeren eener nieuwe wijk in het district Zoutpansberg, onder den naam van Onderveldswijk, in de lijnsbepalingen van vroegere wijken veranderingen zijn gekomen en nu zullen zijn, zooals in de proclamatie dd. 13 Sept. 1895 in de *Staatscourant* van 25 Sept. is vermeld;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 723 der notulen, dd. 18 Oct. 1895, proclameer en vaststel dat ook verandering gebracht zal worden in de afdeelingen van de Naturellen-Commissarissen in het district Zoutpansberg, en dat de lijn van Commissaris Spelonken nu ook zal wezen de lijn van de wijk «Onderveldswijk», zooals in de proclamatie aangegeven, vallende alle kaffers, ten Zuiden van die lijn, daardoor onder den Naturellen-Commissaris van de afdeeling Rhenosterpoort; en zal nu de verdeeling tusschen de Commissarissen van Rhenosterpoort en Kalkbank zoodanig zijn, dat de locatie en stam van Malietsie nu geheel valt onder het Commissarijschap van Kalkbank. Voor het overige zullen de tegenwoordige lijnen blijven bestaan en gehandhaafd worden.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 18den dag van October 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Viljoensdrift en Zanddrift, district Potchefstroom, van den 5den tot den 15den November opengesteld als invoerpoorten.

NADEMAAL bij mijne Proclamatie, dd. 26 Augustus 1895,¹⁾ de twee driften «Viljoensdrift» en «Zanddrift», gelegen in het district Potchefstroom, in de nabijheid van Vereeniging, van af 1 October 1895 gesloten werden voor den invoer van overzeesche goederen;

en nademaal het mij, met het oog op de binnenkort te houden spoorweg-conferentie, wenschelijk en dienstig voorkomt deze invoerpoorten weder voor den invoer van overzeesche goederen te openen;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens zijn besluit, art. 729, dd. 29 October

¹⁾ (Zie bladz.

L. W. 1895.

1895, hiermede proclameer en bekend maak, dat de bedoelde proclamatie wordt herroepen, en dat gemelde driften van af den 5den November e.k. zullen zijn geopend tot dat op of na den 15den November a.s. hierin, indien vereischt, op nieuw voorziening zal zijn gemaakt door verdere proclamatie.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den negen en twintigsten October 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.
C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

ANGEZIEN de Zuid-Afrikaansche Republiek en naburige Staten en Koloniën bezocht zijn geworden met verschillende plagen, zooals: sprinkhanen, ziekten onder menschen en vee, ziekte in granen, langdurige droogte op verschillende plaatsen, waaronder mensch en dier en plant lijden of kwijnen;

Biddag vastgesteld voor 3 Nov. 1895.

en aangezien er onder de bevolking behoefte zal bestaan, om zich onder de beproevende hand Gods te verootmoedigen en Hem af te smeeken om die plagen en ziekten van ons volk genadiglijk af te wenden;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 731 zijner notulen, dd. heden, Zondag, den derden dag van de maand November 1895, bepaald en vastgesteld heb, als een dag van verootmoediging voor den geheelen Staat, teneinde de ingezetenen en allen die daartoe behoefte gevoelen, de gelegenheid te geven hun bede gemeenschappelijk op te zenden tot den troon des Allerhoogsten.

Heeren Predikanten, Leeraars en Voorgangers der verschillende gezindten worden uitgenoodigd dien dag meer in 't bijzonder te wijden aan gebeden van verootmoediging ter afwending van de vele plagen waarmede wij bezocht zijn en hunne kerkelijke gemeenten daarin voor te gaan.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore, te Pretoria, dezen 29sten dag van October 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.
C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Standerton en Heidelberg verklaard tot invoerpoorten en Harrismith, O. V. S. als zoodanig opgeheven.

NADEMAAL bij Besluit van den Edel Achtbaren Eersten Volksraad bij artikel 502 zijner notulen, date 18 Juni, 1894, werd goedgekeurd en vastgesteld wet no. 4, 1894, zijnde de wet op Invoerrechten;

En nademaal in gezegde wet, welke 15 Juli 1894, in werking is getreden, in art. 18 is bepaald, dat koopmans- handels- en andere goederen alleen door invoerpoorten binnen deze Republiek, mogen worden ingevoerd, en dat deze invoerpoorten door den Staatspresident bij proclamatie in de *Staatscourant* zullen worden vastgesteld en bekend gemaakt;

Zoo is het, dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, hierbij proclameer, bekend maak en verklaar, dat voor den invoer van goederen per spoortrein en de betaling van invoerrechten de navolgende inklaringskantoren zijn vastgesteld;

Van af 1 December 1895, ten dorpe Standerton district Standerton, en voor denzelfden datum ten dorpe Heidelberg district Heidelberg en dat het dorp Harrismith, O. V. S., van 25 November 1895, als inklaringskantoor is opgeheven.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 1 November 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Dankdag bepaald voor 1 Dec. 1895.

ANGEZIEN de Zuid-Afrikaansche Republiek en naburige Staten en Koloniën bezocht zijn geworden met langdurige droogte en verschillende plagen, zooals ziekten onder menschen en vee, ziekte in granen, sprinkhanen enz. en

Nademaal de derde dag van de maand November II. werd bepaald en vastgesteld als een dag van verootmoediging voor den geheelen Staat en op vriendelijke uitnoodiging dezerzijds ook in de naburige Staten en Koloniën, en

Nademaal de gebeden, opgezonden tot den troon des Allerhoogsten, in zooverre reeds genadig zijn verhoord, dat het aardrijk met een milden en overvloedigen regen werd gedrenkt en daardoor werd voorzien in de dringende behoeften, die vooral op sommige plaatsen mensch en dier en plant deden lijden en kwijnen; en

Nademaal er dus alle reden is om den Allerhoogste voor den zegen ons geschonken, te danken,

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 782 zijner notulen dd. heden, Zondag den 1sten dag van de maand December 1895, bepaald en vastgesteld heb als een dag van dankzegging voor den milden en overvloedigen regen ons geschonken, ten einde de ingezetenen en allen die daaraan behoefte gevoelen, de gelegenheid te geven hunne offers van dank te brengen voor den troon des Allerhoogsten, en tegelijk hunne beden op te zenden tot verlossing van de rampen, die ons Volk tot heden nog ondervindt.

Heeren Predikanten, Leeraars en Voorgangers der verschillende gezindten worden uitgenoodigd dien dag meer bijzonder te wijden aan dankzeggingen en gebeden voor den zegen, dien wij genieten en ter afwending van de plagen, waarmede wij nog bezocht zijn, en hunne Kerkelijke gemeenten daarin voor te gaan.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernementskantore te Pretoria, den 18den dag van November 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

NADEMAAL bij besluit van den Edel Achtbaren Eersten Volksraad bij artikel 502 zijner notulen, dato 18 Juni 1894, werd goedgekeurd en vastgesteld wet no. 4, 1894, zijnde de wet op Invoerrechten

En nademaal in gezegde wet, welke 15 Juli 1894, in werking is getreden, in art. 18 is bepaald, dat koopmans-, handels- en andere goederen alleen door invoerpoorten binnen deze Republiek, mogen worden ingevoerd en dat deze invoerpoorten door den Staatspresident bij proclamatie in de *Staatscourant* zullen worden vastgesteld en bekend gemaakt;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, hierbij proclameer, bekend maak en verklaar, dat voor den invoer van goederen en de betaling van invoerrechten de navolgende invoerpoort en inklaringskantoor is vastgesteld;

Middelpuntsdrift,
Nondweni-rivier,
district Vrijheid,
opengesteld als
invoerpoort.

Van af 1 December 1895, te Middelpuntsdrift Non-dwenirivier, district Vrijheid,

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 18den November 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Verdeeling van het district Carolina in drie wijken.

NADemaal bij art. 149 van de Grondwet bepaald is, dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur aangehaald en omschreven in artt. 138 en 139 van gemelde Grondwet de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld, waartoe behooren afdeelingen (wijken), en steden en dorpen;

En nademaal het dienstig en doelmatig is geacht om het district Carolina in wijken te verdeelen;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 834 zijner notulen dd. 3 December 1895, hiermede proclameer, vaststel en bekend maak, dat de verdeeling in wijken van het district Carolina zal zijn als volgt:

Wijk I.

Van af de plaats Tevreden van W. S. Botha aan de geproclameerde grenslijn tusschen Carolina en Ermelo met een rechte lijn over Onbekend, van P. de Villiers tot aan de oostelijke hoek van den dorpsgrond, en van daar tot aan de woning van de weduwe Steijn op Groenvlei met een rechte lijn over Roodepoort van J. A. J. en J. A. Smit tot aan de vereeniging van Vaalwater met Boesmansspruit; met Vaalwater af over Kafferfontein van N. Prinsloo en J. Groenewald; Twijfelaar van Pettegrew; Nootgedacht van J. G. J. Niewoudt tot aan de noordwestelijke hoekbaken van Brakspruit van wijlen B. J. van der Merwe; van daar met een rechte lijn van Welgevonden van J. C. Fourie; Leeuwkloof en Bergendal tot aan Viljoensvlei aan de geproclameerde grenslijn tusschen Lijdenburg en Carolina.

Wijk II.

Van af de plaats Tevreden van W. S. Botha aan de geproclameerde grenslijn tusschen Carolina en Ermelo met een rechte lijn over de plaats Onbekend van P. de Villiers tot aan den oostelijken hoek van den dorpsgrond tot aan de woning van de weduwe Steijn op Groenvlei; met een rechte lijn over Roodepoort van J. A. J. en J. A. Smit tot aan de vereeniging van Vaalwater met Boesmansspruit; met Vaalwater af over Kallerfontein van N. Prinsloo en J. Groenewald; Twijfelaar van Pettegrew; Nooitgedacht van T. G. J. Nicuwoudt tot aan de noordwestelijke hoekbaken van Brakspruit van wijlen B. J. van der Merwe; van daar met Komatierivier af (midden des strooms) tot aan de Swaziegrens.

Wijk III.

Van Viljoensvlei aan de geproclameerde grenslijn van Lijdenburg en Carolina met een rechte lijn over Bergendal, Leeuwkloof en Welgevonden van J. C. Fourie tot aan de noordwestelijke hoekbaken van Brakspruit van wijlen B. J. van der Merwe; van daar met Komatierivier af ('t midden des strooms) tot aan de Swaziegrens.

En ten einde misverstand te vermijden met betrekking tot de jurisdictie van de Veldkornetten of van zulk een ambtenaar of ambtenaren als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van de gezegde wijken, proclameer ik en maak ik hiermede bekend, dat in ieder geval, waarin de lijnen van genoemde wijken een plaats of boerderij mogen snijden, zulke plaats of boerderij zal verstaan worden in de wijk te behooren, in welke de aanleg of woonstede van den eigenaar of occupant gelegen is, tenzij de lijn eene occupatie mocht snijden, in welk geval de eigenaar binnen eene maand na datum van publicatie dezer proclamatie van zijne keuze, om onder de eene of andere wijk te behooren, schriftelijk kennis zal geven aan den Veldkornet van de wijk, waaronder hij thans ressorteert, alles met dien verstande, dat er na het uitbrengen zijner keuze als bovenvermeld, geene verandering daarin kan of zal worden gemaakt.

GOD BEHOOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand op den 7den dag van de maand December 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

De Witwatersrand en Kaap delverijen gebracht onder wet no. 23, 1895 (Natu- rellen arbeid).

NADEMAAL het wenschelijk is gebleken om, inge- volge art. 2 van wet no. 23, 1895 (zijnde regulaties in termen van art. 88 der Goudwet, ten doel hebbende het vergemakkelijken en bevorderen van den toevoer van naturellen arbeid op de publieke delverijen dezer Republiek, en voer de betere controleering en regeling der in dienst zijnde naturellen en de verhouding van werkgever en naturellenarbeider), de Witwatersrand delverijen staande onder den Mijncommissaris en de rechterlijke ambtenaren van Johannesburg, en de Kaap delverijen staande onder den Mijncommissaris en de rechterlijke ambtenaren van Barberton, te proclameeren als vallende onder deze regulaties.

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident van de Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 897, dd. 12 December 1895, hiermede proclameer en vaststel, dat genoemde Witwatersrand en Kaap delverijen zullen vallen onder de wet no. 23, 1895, van af den 1sten Januari 1896.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand dezen 12den dag van December 1895, ten Gouvernementskantore te Pretoria.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Instelling van een districtsraad voor het district Lichtenburg.

NADEMAAL bij de Regeering aanzoek is gedaan voor een districtsraad in het district Lichtenburg, en aangezien art. 7 van wet 1, 1887, zijnde de wet op de districtsraden, bepaalt, dat de tijd en wijze waarop de verkiezing in ieder Veldkornetschap zal plaatsvinden bij afzonderlijke proci- amatie door den Staatspresident zal worden geproclameerd;

Zoo is het dat ik, STEPHANUS JOHANNES PAULES KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Repu- blick, namens de Regeering hiermede proclameer, ver- klaar en bekend maak, dat in termen van wet no. 1, 1887, in het district Lichtenburg, een districtsraad zal zijn, en dat de verkiezing van leden voor gezegden districtsraad zal plaats hebben in de wijken van het district Lichtenburg, onder voorzitterschap der respec- tieve Veldkornetten van af den 9den tot den 18den Januari 1896.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand ten Gouvernements- kantore te Pretoria, op heden den 12den dag van December 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

NADEMAAL bij art. 140 van de Grondwet bepaald is dat voor de behoorlijke en werkdadige uitoefening van het administratieve bestuur aangehaald en omschreven in artt. 138 en 139 van gemelde Grondwet, de Zuid-Afrikaansche Republiek in districten zal worden verdeeld;

Vaststelling der
lijnen van het
nieuwe district
Wolmaransstad.

En nademaal door den Ed. Achtb. Eersten Volksraad onder art. 1049, dd. 30 Juni 1894, is besloten de Regeering te machtigen Wolmaransstad tot een district te verklaren, volgens wet, en de Regeering op te dragen de noodige schikkingen te maken, om aan het verzoek van memorialisten te voldoen;

Zoo is het, dat ik STEPHANUS JOHANNES PAULUS KRUGER, Staatspresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, blijkens art. 763 zijner notulen, dd. 6 November 1895, hiermede proclameer en bekend maak, dat ik bepaald en vastgesteld heb het district Wolmaransstad, begrensd en omschreven door de volgende lijnen:

Tusschen Bloemhof en Wolmaransstad beginnende op de Z.W.hoek van de plaats Kalkgat, district Bloemhof, aan Vaalrivier, zijnde baken No. 1, van daar met een rechte lijn in noordelijke richting, tusschen de plaatsen Zoutpan en Rietfontein, tot baken No. 2, Leeuwbosch; van baken No. 2, noordwaarts, tot baken No. 3, Spioen Heuvel, West, van Katboschfontein, de plaats van Jacobus Bredenhaan (hoekbaken), van daar in Noord-Oostelijke richting (baken No. 4) Westelijke lijn van de plaats Doornpan tot Tweelingspan (baken No. 4); van daar in dezelfde richting tot baken No. 5; van daar tot de Westelijke hoek van de plaats Biesjeslaagte, van C. J. Kirsten, hetwelk een hoekbaken van het district Wolmaransstad zal uitmaken; van daar met een rechte lijn over Brakpan, van E. S. Vermaak en Schaapplaats, van C. J. Kriel, van daar naar de oude werf van E. S. Vermaak, baken No. 6; van daar met een rechte lijn tot baken No. 7 op Bultfontein, district Potchefstroom, op het hoogste punt van een kop aan de Noord Oost kant van de woning van Salomon Klaasen, van daar in een Zuidelijke richting over de plaatsen Schietfontein en Jackhalsfontein, tot een baken op den heuvel te Jackhalsfontein, No. 8; van daar in dezelfde richting over de plaatsen Klippan, Goedvoorzicht, Cijferfontein en Vaalbosch, tot een hoek Matjesspruit, baken No. 9, aan de Vaalrivier op de plaats van P. Potgieter, zijnde de oude hoekbaken tusschen de wijken Schoonspruit en Makwasie en van daar met Vaalrivier af tot baken No. 1;

En verder, proclameer, stel ik vast en vestig ik gelijk ik doe bij deze, een Hof van een Landdrost ten

dorpe Wolmaransstad of later op zulk een andere plaats binnen gemeld district als zal worden bekend gemaakt ;

En voorts dat van af en na den 15den Januari 1896, het district Wolmaransstad zal zijn onderworpen aan de jurisdictie van het Hof van een Landdrost, bij deze proclamatie opgericht en gevestigd en aan de autoriteit van een Landdrost en andere ambtenaren als benoemd, verkozen, of hierna aangesteld zullen worden voor de administratie van het district ; en dat het van af den genoemden datum, dus zal ophouden onderworpen te zijn aan de jurisdictie en autoriteit van eenig ander Landdrosthof of van eenig ambtenaar onder wien eenig gedeelte van gezegd district vroeger was geplaatst.

En opdat elk misverstand worde vermeden met betrekking tot de jurisdictie van het hof van den Landdrost te Wolmaransstad, en van den ambtenaar of de ambtenaren, als hierna aangesteld, gekozen of benoemd mogen worden voor de administratie van het gezegde district proclameer ik bij deze, dat in ieder geval, waarin de grenslijn van genoemd district eene plaats of boerderij mocht kruisen zulk een plaats of boerderij zal behooren tot het district waarin de woning van den occupant gelegen is, tenzij de eigenaar of bewoner van zoodanige plaats niet mocht verkiezen te behooren tot het district waarin zijne woonstede gelegen is, doch wel tot het aangrenzende district waarin het andere gedeelte zijner plaats aldus door de lijn gekruist gelegen is, in welk geval de eigenaar of bewoner daarvan binnen drie maanden na publicatie dezer, kennis zal geven aan den Veldkornet van de wijk waaronder hij thans ressorteert, alles met dien verstaande, dat gezegde eigenaar of bewoner onder de jurisdictie van zijn tegenwoordigen Veldkornet blijft tot dat aan zijne kennisgeving definitief gevolg is gegeven, en dat na het uitbrengen zijner keuze als bovengemeld geene verandering daarin kan of zal worden gebracht.

GOD BEHOEDE LAND EN VOLK.

Gegeven onder mijne hand, ten Gouvernementskantore te Pretoria, op heden den 12den dag van de maand December 1895.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

BELANGRIJKE
GOVERNEMENTSKENNISGEVINGEN

OVER 1895.

No. 11.

R. 12495/94.

Publicatie der regulaties van het Gezondheids-Comité in wijk Ohrigstadrivier, district Lijdenburg. Zie *Staatscourant* van 23 Januari 1895.

No. 17.

R. 1092/94.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd, Uitvoerend Raadsbesluit, art. 284, dd. 23 Mei 1894, in zake beschikbaarstelling van extra benodigden grond, ten behoeve van de locomotiefloods en andere inrichtingen te Waterval Boven.

Beschikbaarstelling van grond voor een locomotievenloods te Waterval-boven.

DR. W. J. LEYDS,
 Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
 Pretoria, 21 Januari 1895.

Uitvoerend Raadsbesluit art. 284, dd. 23 Mei 1894.

Aan de orde minute r. 1092/94, inhoudende een schrijven van den wd. Regeerings-Commissaris van spoorwegen met kaart, re beschikbaarstelling van extra benodigden grond ten behoeve van een locomotiefloods en andere inrichtingen, benevens voor dienstwoningen te Waterval-boven, op de plaats "Doornhoek."

De Uitvoerende Raad er op lettende, dat uit de overgelegde correspondentie gebleken is, dat met eigenaren omtrent het afstaan van het stuk grond onderhandeld is en zij genegen zijn den grond, groot 90 morgen af te staan, tegen £1 5s. per morgen;

Besluit bedoeld terrein van af datum dezes ter beschikking te stellen der N.Z.A.S.M., met inachtneming van de artikelen genoemd in Uity. Raadsbesluit art. 5, dd. 8 Januari 1889, goedgekeurd bij Volksraadsbesluit art. 82, dd. 13 Mei 1889 en de bijlagen bedoeld in Gouvernements-kennisgeving no. 286, dd. 12 Augustus 1892.

No. 22.

R. 11523/94, R. 9947/96.

Ter algemeene kennisname worden hiermede gepubliceerd:

a. Uitvoerend Raadsbesluit, art. 44, dd. 17 Januari 1895, in zake wijziging van de bestaande onteigeningsgrenzen en beschikbaarstelling van benooidigde gronden ten behoeve van de Barberton taklijn.

b. Uitvoerend Raadsbesluit, art. 45 van denzelfden datum, in zake beschikbaarstelling van een stuk grond nabij het station Krokodilpoort, ten behoeve van de N. Z. A. Spoorwegmaatschappij.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 2 Feb. 1895.

Uitvoerend Raadsbesluit art. 44, dd. 17 Januari 1895.

Beschikbaarstelling van zekere standplaatsen te Barberton voor den spoorweg Barberton — Kaapmuiden.

Aan de orde minute R. 11593/94, inhoudende een door den Regeerings-Commissaris voor spoorwegen ingezonden schrijven van de Directie der N.Z.A.S.M., betreffende wijziging van de bestaande onteigeningsgrenzen en beschikbaarstelling van benooidigde gronden ten behoeve van de Barberton zijtaklijn en wel standplaatsen no. 2041, 2043, 2045, 2048 en 2050 en twee andere standplaatsen in de nabijheid van de hectometer piketten 406 en 448;

De Uitvoerende Raad, de noodzakelijkheid daartoe inziende en er op lettende dat de meeste dier standplaatsen onbebouwd en het eigendom der Regeering zijn en dat met de eigenaars van de bebouwde standplaatsen overeenkomsten zijn getroffen betreffende de te geven schadeloosstelling;

Besluit de terreinen bovenbedoeld van af datum dezes geheel en al ter beschikking te stellen der N.Z.A.S.M. met inachtneming van de artikelen genoemd in Uitvoerend Raadsbesluit art. 5, dd. 8 Januari 1889, goedgekeurd bij Volksraadsbesluit art. 82, dd. 13 Mei 1889, en de bijlagen bedoeld in Gouvernements-kennisgeving no. 286, dd. 12 Augustus 1892.

Uitvoerend Raadsbesluit art. 45, dd. 17 Januari 1895.

Beschikbaarstelling van grond nabij het station Krokodilpoort.

Aan de orde minute R. 9947/94, inhoudende een schrijven van den Regeerings-Commissaris voor spoorwegen re beschikbaarstelling van een stuk grond nabij het station Krokodilpoort, ten behoeve der N.Z.A.S.M.

De Uitvoerende Raad de wenschelijkheid inziende het gevraagde terrein, waarop reeds verschillende gebouwen van gemelde maatschappij zijn geplaatst, ter harer beschikking te stellen;

Verder er op lettende dat die grond Gouvernements-eigendom is;

Besluit het terrein zooals nader aangegeven in een schrijven van de Directie der N.Z.A.S.M. dd. 19 September 1894, no. 24/5629 H 12 en bijgaand plan, van af datum dezelve geheel en al ter beschikking te stellen van meergemelde maatschappij in termen en met inachtneming van de artikelen voorkomende in Uitv. Raadsbesluit art. 5, dd. 8 Januari 1889, goedgekeurd bij Volksraadsbesluit art. 82, dd. 13 Mei 1889 en Gouvernements-kennisgeving no. 286, dd. 12 Aug. 1892.

R. 6666/94.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en A. Kesting, betreffende 't verrichten van expediteurs-bezigheden voor de Regeering. Zie *Staatscourant*, dd. 11 Februari 1895.

R. 539/95.

Publicatie der regels en regulaties van het Barber-ton Gezondheids-departement.¹⁾ Zie *Staatscourant*, dd. 13 Februari 1895.

No. 32.

R. 1921/94.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en J. D. Celliers, omtrent het aanleggen van boomplantages op gedeelten der plaats Groenkloof, district Pretoria. Zie *Staatscourant*, dd. 27 Februarij 1895.

No. 33.

6112/94.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en de Sheba Goudmijnmaatschappij, omtrent het aanleggen van een electrischen kabel op het eigendom der maatschappij. Zie *Staatscourant*, dd. 27 Februari 1895.

No. 43.

R. 215/95.

Ter algemeene informatie en met referte tot Gouvernements-kennisgeving no. 55²⁾ in de *Staatscourant* van 15 Maart 1893, worden hiermede gepubliceerd de navolgende gewijzigde bepalingen van afdeling VI voor het vervoer over de spoor- en stoomtramwegen der Ned. Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij.

Wijziging in de bijz. bep. der N.Z.A.S.M. betreffende extra treinen.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 25 Februari 1895.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

---

¹⁾ Hierdoor zijn alle vroeger bestaan hebbende regulaties vervallen. Ze werden bekrachtigd bij E.V.R.B., dd. 3 October 4895, art. 1450.

²⁾ Zie bladz. 943 L. W. 1890—1893.

BIJZONDERE BEPALINGEN

VOOR HET VERVOER OVER DE SPOOR- EN STOOMTRAMWEGEN DER
NEDERLANDSCHE ZUID-AFRIKAANSCH E SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

§ VI. 1) — *Extra Treinen.*

Extra treinen worden alleen verstrekt, indien de gewone dienst het toelaat.

Het verzoek daartoe kan steeds zonder opgave van redenen worden geweigerd.

2. De aanvraag van een extra-trein moet minstens 48 uren te voren plaats hebben.

De aanvrager moet als borgtocht storten een bedrag van £2, dat aan de maatschappij vervalt, indien van de aangevraagde extra-trein geen gebruik wordt gemaakt.

3. Voor een extra-trein wordt berekend:

a. Voor trekkracht:

5s. per locomotief en per mijl van station van vertrek tot station van aankomst van den extra-trein.

2s. 6d. per locomotief en per mijl voor de terugreis als extra-trein op denzelfden dag.

Bij de berekening van de kosten voor trekkracht wordt een extra-trein, die niet op denzelfden dag terugkeert, als een nieuwe extra-trein beschouwd.

b. Voor vracht (met inachtneming der onderstaande minima):

de vrachtprijzen voor de passagiers en hunne ingeschrevene bagage, met dien verstande dat, ingeval een extra-trein binnen den geldigheidsduur der retourbiljetten heen en terug rijdt, de prijs der retourbiljetten zal gerekend worden.

Voor de vracht van personen en goederen gelden, behalve de kosten voor trekkracht onder a, de volgende minima, zoowel voor den heentrein als eventueel voor den terugtrein:

voor één personenrijtuig 5s. per mijl;

voor meer dan één rijtuig, per rijtuig 3s. per mijl;

per bagagewagen 1s. 6d. per mijl.

Buitendien is voor elke extra-trein een minimum bepaald dat, met inbegrip van de prijzen voor de locomotieven, telkens £10 voor de heenreis en £10 voor de terugreis bedraagt.

4. De mijlen worden altijd gerekend van station tot station, zoodat bij het eindigen van het vervoer onderweg tot het eerstvolgende station gerekend wordt.

5. In gevallen van extra-treinen uit het buitenland blijven de tarieven volgens art. 3 van toepassing, onverschillig of de huur van die rijtuigen aan de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorweg-Maatschappij in rekening wordt gebracht of niet.

¹⁾ Vervangen door Gouvernementskennisgeving no. 245/95, pag. 378 van dit deel.

6. In gevallen van extra-treinen, komende van het buitenland en met een onbekend beperkt aantal passagiers, zullen de maxima in rekening worden gebracht.

Voorgesteld te Pretoria, den 22sten December 1894.

De Directie,

G. A. A. MIDDELBERG.

Goedgekeurd te Pretoria, den 29sten December 1894.

De Regeerings-Commissaris,

J. S. SMIT.

Bekrachtigd te Pretoria, den 22sten Januari 1895.

De Staatssecretaris,

DR. W. J. LEYDS.

Publicatie der overeenkomst ¹⁾ tusschen de Regeering en de Ooster- en Z. A. Telegraafkabelmaatschappij. Zie *Staatscourant* 27 Februari 1895.

R. 993/95.

Publicatie der «publieke gezondheids-regulatiën ²⁾ voor den omtrek van Krugersdorp.» Zie *Staatscourant* dd. 6 Maart en 12 Juni 1895.

Publicatie der Gezondheids Regulatiën ³⁾ voor Klerksdorp. Zie *Staatscourant*, dd. 20 Maart 1895.

No. 52.

R 8063/93.

Publicatie van Uity. Raadsbesluit, art. 665, dd. 28 November 1893, waarbij standplaatsen nos. 113, 114, 115, 116, 117, 161, 162, 163, 164 en 165 te Krugersdorp worden toegekend aan de Ned. Herv. Gemeente aldaar en het stuk grond achter dat blok standplaatsen gelegen, wordt verklaard tot Gouvernementsplein. Zie *Staatscourant*, dd. Maart 1895.

¹⁾. Bekrachtigd bij E.V.R.B., dd. 20 Mei 1895, art. 132, bladz. van dit wetboek.

²⁾. Bekrachtigd bij E.V.R.B., dd. 3 October 1895, art. 1451.

³⁾. Goedgekeurd bij E.V.R.B., dd. 3 October 1895, art. 1449.

No. 57.

R. 6109/94.

Verbod van invoer
van vreemde zilve-
ren munten.

Kennis wordt hiermede gegeven, dat aangezien herhaaldelijk vreemde zilveren muntstukken in omloop worden gebracht, door andere personen en inrichtingen dan de Staatsmuntinrichting, de Regeering tot betere handhaving van het desbetreffend art. 11, alinea 1 van wet no. 14 van 1891, aan de belastinggaarders heeft belast den invoer van vreemde zilveren muntstukken binnen dezen Staat te beletten.

Personen dezen Staat binnenkomende, mogen zoo veel vreemde zilveren muntstukken met zich brengen als zij voor hun eigen persoonlijk gebruik behoeven.

Vreemde zilveren muntstukken reeds in dezen Staat aanwezig, mogen in circulatie blijven of alsnog in omloop gebracht worden.

C. VAN BOESCHOTEN,
Wd. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 15 Maart 1895.

R. 922/95.

Publicatie der «Eethuizen Regulatie» van het Gezondheids-Comité te Johannesburg. Zie *Staatscourant* dd. 27 Maart 1895.

No. 65¹⁾.

14713/93.

Regeling omtrent
de hutbelasting.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd onderstaand Uitvoerende Raadsbesluit, art. 172, dd. 8 Maart 1895.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 2J Maart 1895.

Kopie Uitvoerende Raadsbesluit art. 172, dd. 8 Maart 1895.

Aan de orde minute R. 14713/93, waarin Uitvoerende Raadsbesluit art. 105, dd. 7 Februari 1894.

Besloten bovengenoemd Uitvoerende Raadsbesluit buiten werking te stellen, en verder aan den Superintendent van Naturellen opdracht te geven per circulaire aan de Commissarissen van Naturellen kennis te geven, dat de hutbelasting van 10s. moet betaald worden door iederen natureel of inboorling bewonende, gebruikende of aanspraak makende op eenige bedekte plek welke kan genoemd worden als hut of woning.

¹⁾. Zie G. K. no. 50/94, bladz. 368 L. W. 1894.

No. 67.

R. 41628/94.

Publicatie eener overeenkomst tusschen S. P. Kruger, R. C. O'Neil en J. P. L. Lombaard, betreffende de oprichting der Transvaalsche Steenkoolmaatschappij, Bep. Zie *Staatscourant*, dd. 3 April 1895.

No. 75.

R. 6914/94, 4464/94.

Ter algemeene informatie worden hiermede gepubliceerd Uitv. Raadsbesluit, art. 264, dd. 2 Mei 1894, en Uitv. Raadsbesluit, art. 384, gedateerd 21 Juli daaropvolgende, in zake beschikbaarstelling van den benodigden grond ten behoeve der spoorweglijn Komatipoort-Leydsdorp.

Beschikbaarstelling van gronden voor den spoorweg Komatipoort—Leydsdorp.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 8 April 1895.

Uitvoerende Raadsbesluit art. 264, dd. 2 Mei 1894.

Aan de orde minute n. 4160,94, inhoudende schrijven van den Regeerings-Commissaris voor spoorwegen, in zake beschikbaarstelling van den benodigden grond ten behoeve der spoorweglijn Komatipoort en Leydsdorp, en hiervan het gedeelte van Komatipoort tot K. M. 13200.

De Uitvoerende Raad er op lettende dat deze lijn geheel over Gouvernementsgrond gaat; lettende op Gouvernementskennisgeving no. 286, dd. 12 Augustus 1889, bijlage II;

Besluit de terreinen voor de spoorweglijn bovenvermeld, zoover het Gouvernementsgrond betreft, van af datum dezer geheel en al ter beschikking te stellen van de Fransch-Belgische maatschappij van den Noorder spoorweg der Zuid-Afrikaansche Republiek, met inachtneming van de artikelen genoemd in Uitv. Raadsbesluit art. 5, dd. 8 Januari 1889, goedgekeurd bij Volksraadsbesluit art. 82, dd. 13 Mei 1889, onder voorwaarde dat gemelde maatschappij op hare kosten een overweg zal maken en onderhouden op het terrein nabij station Komatipoort die naar het water der Komatirivier en naar de begraafplaats voert, benevens verdere overwegen als later noodig zullen bevonden worden.

Uitvoerende Raadsbesluit art. 384, dd. 21 Juli 1894.

Aan de orde minute n. 6914,94, inhoudende schrijven van den Regeerings-Commissaris voor spoorwegen, in zake beschikbaarstelling van den benodigden grond ten behoeve der spoorweglijn Komatipoort-Leydsdorp en hiervan het gedeelte van K. M. 13200 tot K. M. 81300;

De Uitvoerende Raad er op lettende dat dit gedeelte der lijn geheel over Gouvernementsgrond gaat; lettende op Gouvernements:kennisgeving no. 286, dd. 12 Augustus 1889, bijlage II;

Besluit de terreinen zooals bovenbedoeld, zoover het Gouvernementsgrond betreft, van af datum dezes geheel en al ter beschikking te stellen van de Fransch-Belgische maatschappij van den Noorder spoorweg der Zuid-Afrikaansche Republiek met inachtneming der artikelen genoemd in Uity. Raadsbesluit art. 5, dd. 8 Januari 1889, goedgekeurd bij Volksraadsbesluit art. 82, dd. 13 Mei 1889, met de uitdrukkelijke voorwaarde, dat de grond zal onderworpen zijn aan de bepalingen vervat in de laatste regels van alinea 1 van art. 6 der concessie dd. 25 Juli 1891.

No. 85.

R. 41339/93.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en C. J. A. Birkenstock, in zake watertoevoer naar de Selatie Goudvelden en omliggende goudstreken. Zie *Staatscourant*, dd. 24 April 1895.

No. 90.

R. 8652/92.

Publicatie der «huishoudelijke bepalingen van de ingelijfde orde van procureurs en notarissen in de Z. A. Republiek,» zooals goedgekeurd door de Regeering. Zie *Staatscourant*, dd. 1 Mei 1895.

R. 9423/92.

Publicatie ¹⁾ der overeenkomst tusschen het telegraafdepartement der Z. A. Republiek en H. G. v. d. Hoven, betreffende het adverteeren op telegraaf- en telefoonpalen te Pretoria, Johannesburg, enz. Zie *Staatscourant*, dd. 8 Mei 1895.

No. 403.

R. 1832/95.

Publicatie der additioneele regulaties voor het Gezondheids-Comité te Johannesburg, met betrekking tot den verkoop van melk. Zie *Staatscourant*, dd. 15 Mei 1895.

¹⁾. Zie E.V.R.B., dd. 1 Juni 1895, art. 236.

No. 134.

R. 4252/95.

Publicatie der regulaties van het Gezondheids-Comité van Johannesburg, met betrekking tot kleurlinglocaties. Zie *Staatscourant*, dd. 15 Mei 1895.

No. 109.

R. 4716/95.

Publicatie van het gewijzigde art. 143 (strafclausule) der regulaties voor het Gezondheids-Comité te Johannesburg. Zie *Staatscourant*, dd. 15 Mei 1895.

No. 140.

R. 1339/95.

Publicatie der regulaties van het Gezondheids-Comité van Johannesburg, in zake het verbod van alle kleurlingen tot het dragen van wapens. Zie *Staatscourant* dd. 15 Mei 1895.

No. 141.

R. 9143/94.

Publicatie van het nieuwe art. 17a der regulaties ¹⁾ van het Gezondheids-Comité van Johannesburg, met betrekking tot het iken van maten en gewichten. Zie *Staatscourant*, dd. 15 Mei 1895.

No. 141.

R. 3504/95.

Ter voorkoming van misverstand en ter algemeene informatie van belanghebbenden, wordt hiermede bekend gemaakt:

a. Dat de door de Regeering verleende aanstellingen van leeraars als huwelijksbevestigers in de Zuid-Afrikaansche Republiek slechts van kracht zijn en blijven zoolang zij op kerkelijk gezag als leeraars zijn erkend; zoolang zij onder dezelfde kerk blijven ressorteeren en zoolang zij niet van standplaats of gemeente veranderen.

b. Dat zoodra zij ophouden onder de kerk, waartoe zij nu behooren, te resorteeren; of zoodra zij van standplaats of gemeente verwisselen, zij zullen gehouden zijn een nieuwe aanstelling te bekomen, om als huwelijksbevestigiger te kunnen worden gecontinueerd.

Bepalingen omtrent den duur eener aanstelling als huwelijksbevestigiger.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 7 Juni 1895.

---

¹⁾ Zie bladz. 962. L.W. 1890—1893.

No. 147.

R. 706/95.

Beschikbaarstelling
van gronden ten be-
hoeve vanden spoor-
weg Krugersdorp—
Potchefstroom.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubli-
ceerd onderstaand Uitv. Raadsbesluit, art. 369, dd. 21
Mei 1895, in zake onteigening van de gronden benoo-
digd voor een deel van den spoorweg Krugersdorp—
Klerksdorp en wel van Krugersdorp naar Potchefstroom.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 10 Juni 1895.

Uitvoerende Raadsbesluit art. 369, dd. 21 Mei 1895.

Aan de orde minute n. 706/95, inhoudende correspon-
dentie over het goedkeuren der grondplannen voor den
spoorweg van Krugersdorp naar Klerksdorp via Potchefstroom
en daarvan het gedeelte Krugersdorp-Potchefstroom;

De Uitvoerende Raad de noodzakelijkheid daartoe
inzijende;

Besluit de gronden van af Krugersdorp tot Potchefstroom,
volgens de teekeningen ten kantore van den Regeerings-
Commissaris voor spoorwegen of zulk ander kantoor als door
de Regeering mocht worden aangewezen en die op den grond
door bakens of kielspitten (voren of greppels) zooveel mogelijk
zullen worden aangewezen of afgebakend, geheel te ont-
trekken aan de beschikking der vroegere eigenaars en alle
andere personen die vroeger, d. w. z. tot datum dezes, eenig
recht hoe ook genaamd, daarop of daartoe konden doen
gelden, (en ze ter beschikking te stellen der N.Z.A.S.M.) ¹⁾
met inachtneming van de bepalingen vervat in Gouverne-
ments-kennisgeving no. 286, dd. 12 Augustus 1892 en Volks-
raadsbesluit art. 82 van 1889.

Als compensatie voor de onteigening van deze gronden
zullen van toepassing zijn de bepalingen vervat in bijlage II
en VI van het door den Edclachtb. Eersten Volksraad goed-
gekeurde commissierapport, gepubliceerd in het bijvoegsel
tot de "Staatscourant" van Woensdag 24 Augustus 1892,
onder Gouvernements-kennisgeving no. 286;

Verder besluit de Uitvoerende Raad met het oog op de
bepaling vervat in bijlage VI bovenaangehaald reeds nu te
bepalen dat de spoorweglijn van Krugersdorp naar Potchef-
stroom zal loopen door de districten Krugersdorp en Pot-
chefstroom en voor zoover bekend over de plaatsen Lui-
paardsvlei no. 225, Rietvlei no. 453, Uitvalfontein no. 80,
Randfontein no. 655, Droogeheuvel no. 716, Middelvlei no. 610,
Rietfontein, Blauwbank, Oog van Wonderfontein, Roodepoort,
Wonderfontein, Uitspan, Welverdiend, Blauwbank, Turf-
fontein no. 623, Kiel no. 627, Gerhard-minnebron no. 328,
Frederikstad, Buffelsvlei no. 87, Nauwpoort, Oudedorp of
Koloniesplaats no. 25, Witstinkhoutboom, Witrand no. 141.

¹⁾ Deze woorden werden ingevoegd ingevolge Gouvernements-
kennisgeving no 156/95. *Staatscourant* 19 Juni 1895.

No. 160.

R. 5258/95.

Publicatie van een nieuw art. II toegevoegd aan de additioneele regulaties van het Johannesburg Gezondheids-Comité, betreffende kost- en logieshuizen. Zie *Staatscourant* 26 Juni en 27 Maart 1895.

No. 187.

R. 6530/95.

Ter algemeene kennisname wordt hiermede gepubliceerd de navolgende «Voorloopige regeling voor de registratie van Swazieland,» goedgekeurd bij Uitvoerende Raadsbesluit, art. 490, dd. 4 Juli 1895; en tevens bekend gemaakt, dat gezegde «regeling» krachtens dit besluit in werking zal treden van af publicatie dezer in de *Staatscourant*.¹⁾

Regeling voor de registratie van akten in Swazieland.

Inwerkingtreding.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 6 Juli 1895.

VOORLOOPIGE REGELING²⁾

VOOR DE ADMINISTRATIE VAN SWAZIELAND.

Naar aanleiding van de proclamatie van ZHEd. den Staatspresident, dd. 19 Februari 1895, in overeenstemming met Eerste Volksraadsbesluit art. 35, dd. 13 Februari 1895, met betrekking tot de uitoefening van de protectie, wetgeving, jurisdictie en administratie over Swazieland en zijne bewoners, en nademaal het noodig geacht wordt dat voorziening gemaakt zal worden in de registratie van Swazieland, wordt hiermede vastgesteld onderstaande voorloopige bepalingen ten aanzien van de registratie in Swazieland,

ARTIKEL 1. Het zal aan ZijnhoogEdele den Staatspresident met advies en consent van den Uitvoerenden Raad vrij staan een geschikt en bekwaam persoon aan te stellen als Speciale Registrateur van Akten voor Swazieland, die onder toezicht zal staan van den Registrateur van Akten der Zuid Afrikaansche Republiek en het noodige personeel.

Spec. Reg. v. Akten in Swazieland.

Staat onder Reg. v. Akten der Z. A. R.

2. De Speciale Registrateur van Akten zal alle akten en geschriften betrekking hebbende op personen of eigendommen binnen het bewind van Swazieland registreeren, en met zijne handteekening attestereen.

Attesteert alle akten en geschriften.

3. De akten en geschriften in art. 2 bedoeld, zullen worden geregistreerd voor wat die waard zijn, zullende het Gouvernement der Zuid-Afrikaansche Republiek niet ver-

Aansprakelijkheid der Regeering uitgesloten.

¹⁾ Deze Gouvernements-Kennisgeving werd voor de eerste maal gepubliceerd in de *Staatscourant* van 10 Juli 1895.

²⁾ Aangevuld door G. K. no. 285/95.

antwoordelijk zijn voor eenig proces, schade of anderszins, die ten aanzien van zoodanige akten of geschriften mochten voortspruiten.

Kracht der registratie.

4. Alle akten die wettig zullen zijn geregistreerd, zullen zoodanige voorkeur en voorrechten hebben en genieten, als aan zoodanige akten volgens de wetten toekomen, en alle akten niet behoorlijk geregistreerd zijnde, zullen van zoodanige voorrechten verstoken zijn.

Formaliteiten, enz., in gebruik in de Z. A. R. toepasselijk.

5. De Speciale Registrateur van Akten zal verplicht zijn omtrent de vormen van akten als voormeld, en van de wijze van registratie en eenige andere formaliteiten zich te gedragen volgens de wetten en gebruiken thans in de Zuid-Afrikaansche Republiek geldende daartoe betrekkelijk, en verder overeenkomstig zoodanige voorschriften als door den Registrateur van Akten der Zuid-Afrikaansche Republiek aan hem van tijd tot tijd zullen worden voorgeschreven.

Standplaats van den Spec. Reg. v. Akten.

6. De werkzaamheden van den Speciaal Registrateur van Akten voor Swazieland, zullen door dezen worden verricht te Pretoria; doch zullen tijdelijk kunnen verricht worden te Embekelweni tot dat eene definitieve regeling voor verplaatsing zal zijn gemaakt.

No. 209.

R. 737/91.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en de Pretoria Waterwerken - Maatschappij, Beperkt, voor het besproeien der straten van het dorp Pretoria. Zie *Staatscourant*, dd. 24 Juli 1895.

No. 232.

R. 2466/95.

Publicatie der huurovereenkomst tusschen de Regeering en J. D. Celliers, betreffende de plaats «Groenkloof» annex Pretoria. Zie *Staatscourant*, dd. 14 Augustus 1895.

No. 236.

R. 7808/95.

Registratie van burgers volgens de Swazieland-conventie.

Nademaal bij art. 8 van de conventie tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittanje en Ierland, van 10 December 1894, is bepaald, dat ieder blanke manspersoon, die een bona fide inwoner van Swazieland zal zijn geweest (zelfs indien tijdelijk van Swazieland afwezig) op den 20sten April 1893, gerechtigd zal worden en zijn tot alle politieke voorrechten van een vollen burger der Zuid-Afrikaansche Republiek, alsof hij in de Republiek geboren was onder voorbehoud echter dat ieder blank manspersoon applicatie zal maken in geschrifte bij een ambtenaar, aangesteld te worden

te Bremersdorp in Swazieland door het Gouvernement van gezegde Republiek, ten einde zijn naam geplaatst te krijgen op een lijst van personen alzoo gerechtigd na eene bevredigende bewijslevering door eene ware en plechtige verklaring van zijn bona fide verblijf in Swazieland op voormelden dag, zoodanige verklaring te worden gemaakt binnen zes maanden na datum van publieke kennisgeving van de aanstelling van zulk een ambtenaar als voornoemd, zullende zoodanig ambtenaar verplicht wezen den naam van zoodanig persoon te registreeren op zulk een lijst, en zulk een lijst zal de lijst zijn van burgers van de Zuid-Afrikaansche Republiek, alzoo geadmitteerd onder het hoofd van dit artikel tot de voorrechten voornoemd.

En nademaal het wenschelijk en noodzakelijk is krachtens art. 8 der genoemde conventie te Bremersdorp in Swazieland een ambtenaar aan te stellen, die belast zal zijn met het registreeren op eene daartoe bestemde lijst om de namen der personen, die gerechtigd zullen zijn tot alle politieke voorrechten van een vollen burger der Zuid-Afrikaansche Republiek, en wordt hiermede openlijk bekend gemaakt als volgt:

Dat met ingang van den 18den April 1895 is aangesteld als ambtenaar te Bremersdorp, in Swazieland, belast met het registreeren op eene daartoe bestemde lijst van de namen der personen, die krachtens art. 8 der conventie van 10 December 1894, gerechtigd zullen zijn tot alle politieke voorrechten van een vollen burger der Zuid-Afrikaansche Republiek, de Speciale Commissaris voor Swazieland.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 10 Augustus 1895.

No. 245.

R. 215/95.

Ter algemeene informatie en met referte tot Gouvernementskennisgeving no. 55 in de *Staatscourant* van 15 Maart 1893, en Gouvernementskennisgeving in de *Staatscourant* van 27 Februari 1895, worden hiermede gepubliceerd de navolgende gewijzigde bepalingen van afdeeling VI voor het vervoer over de spoor- en stoomtramwegen der Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij.

Wijziging van afl. IV der bijz. bep. voor het vervoer over de lijnen der N.Z.A.S.M.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 19 Augustus 1895.

BIJZONDERE BEPALINGEN

VOOR HET VERVOER OMER DE SPOOR- EN STOOMTRAMWEGEN DER
NEDERLANDSCHE ZUID-AFRIKAANSCHIE SPOORWEGMAATSCHAPPIJ.

§ VI. *Extra treinen.*

ARTIKEL 1. Extra treinen worden alleen verstrekt indien de gewone dienst het toelaat.

Het verzoek daartoe kan steeds zonder opgave van redenen worden geweigerd.

2. De aanvrager voor een extra trein moet minstens 48 uren te voren plaats hebben.

De aanvrage moet als borgtocht storten een bedrag van £2 dat aan de maatschappij vervalt, indien van den aangevraagden extra trein geen gebruik wordt gemaakt,

De vracht voor een extra trein moet worden vooruitbetaald, tenzij de Chef der Exploitatie in sommige gevallen anders beslist.

3. Voor een extra trein wordt berekend:

I. Voor trekkracht, voor personen- en goederentreinen:

a. 5s. per locomotief en per mijl van station van vertrek tot station van aankomst van den extra trein;

b. 2s. 6d. per locomotief en per mijl voor de terugreis als extra trein op denzelfden dag.

Bij de berekening van de kosten voor trekkracht wordt een extra trein, die niet op denzelfden dag terugkeert, als een nieuwe extra trein beschouwd.

II. Voor vracht:

1. Voor personentreinen — met inachtneming der onderstaande minima — de vrachtprijzen voor de passagiers en hunne ingeschrevene bagage, met dien verstande dat, ingeval een extra trein binnen den geldigheidsduur der retourbiljetten heen- en terugrijdt, de prijs der retourbiljetten zal gerekend worden.

Voor de vracht van personen en goederen gelden, behalve de kosten voor trekkracht onder I, de volgende minima, zoowel voor den heen trein als eventueel voor den terug trein.

a. Voor een personenrijtuig 5s. per mijl;

b. Voor meer dan een rijtuig, per rijtuig 3s. per mijl, per bagagewagen 1s. 6d. per mijl.

2. Voor goederentreinen — met inachtneming der onderstaande minima — de vrachtprijzen van de goederen overeenkomstig de daarvoor bepaalde tarieven, met bepaling dat als minima berekend worden: voor ruwe goederen het volle laadvermogen van den wagen, voor andere goederen het halve laadvermogen.

Een extra goederentrein moet uit minstens 5 wagens bestaan.

De Spoorwegmaatschappij heeft ten alle tijde het recht zoodanigen trein op zijn volle bevrachting te brengen.

Behoudens het bepaalde sub. I en II, is voor elken extra-, zoowel goederen- als personentrein, een minimum bepaald dat, met inbegrip van de prijzen voor de locomotieven, telkens £10 voor de heenreis en £10 voor de terugreis bedraagt.

4. De mijlen worden altijd gerekend van station tot station, zoodat bij het eindigen van het vervoer onderweg tot het eerstvolgende station gerekend wordt.

5. Ingeval van extra treinen uit het buitenland blijven de tarieven volgens art. 3 van toepassing, onverschillig of de huur van die rijtuigen aan de Nederlandsche Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij in rekening wordt gebracht of niet.

6. In gevallen van extra treinen komende van het buitenland en met een onbekend beperkt aantal passagiers, zullen de minima in rekening worden gebracht.

Voorgesteld te Pretoria, den   den Juli 1895.

De Directie,
G. A. A. MIDDELBERG.

Goedgekeurd te Pretoria, den 13den Augustus 1895.

De Regeerings-Commissaris,
J. S. SMIT.

Bekrachtigd te Pretoria, den 14den Augustus 1895.

De Staatssecretaris,
Dr. W. J. LEYDS.

No. 247.

R. 8030/95.

Ter algemeene informatie worden hiermede gepubliceerd de navolgende «*Regulaties voor het verloten van claims op private en Gouvernementsgronden*», overeenkomstig het besluit van den Uitvoerenden Raad, art. 603 zijner notulen, gedateerd 20 Augustus 1895.

Regulaties vaststellende de wijze van verloting v. claims.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 20 Augustus 1895.

REGULATIES

VOOR HET VERLOTEN VAN CLAIMS OP PRIVATE EN GOVERNEMENTS-GRONDEN, GOEDGEKEURD BIJ BESLUIT VAN DEN E. A. TWEEDEN VOLKSRAAD ART. 1144, DD. 31 JULI 1895, EN VOOR KENNISGEVING AANGENOMEN BIJ BESLUIT VAN DEN E. A. EERSTEN VOLKSRAAD ART. 1129, DD. 14 AUGUSTUS 1895.

Ingevolge bovenstaande regulaties en ter uitvoering er van heeft de Regeering goedgevonden om de claims op het gedeelte van de plaats Witfontein no. 572, vroeger district Potchefstroom, thans district Krugersdorp, en gedeelte van Lipaardsvlei no. 682, vroeger district Potchefstroom, thans district Krugersdorp, en Palmietfontein no. 697, district Potchefstroom, en welke geproclameerd zullen worden respectievelijk op 30 Augustus 1895, 2 September 1895 en 27 Augustus 1895, bij wijze van loting uit te geven.

De wijze waarop de uitloting van de claims zal moeten plaats vinden, zal zijn als volgt:

1. Overeenkomstig bovengenoemde regulaties zullen de claims zooals opgemeten op de bovenstaande plaatsen en in blokken van zes claims in kaart gebracht door den Landmeter-Generaal, worden uitgeloot.

2. De persoon of personen, die aanwezig zijn op den dag van proclamatie op den te proclameeren grond, zullen gerechtigd zijn tot het gratis verkrijgen van één lot voor ieder persoon op ieder der te proclameeren plaatsen, mits dat hij zijn kwitantie of certificaat overlegt, ten blijke dat hij zijn persoonlijke belasting over het loopend jaar heeft aangezuiverd.

3. Het getal loten zal worden geregeld naar het getal der personen, die op den dag van proclamatie en na aflezing derzelfde op den te proclameeren grond aanwezig zullen zijn en die zullen verplicht zijn zich bij den Mijncommissaris of verantwoordelijken klerk aan te melden om hem kennis te geven, nadat kwitantie van persoonlijke belasting vertoond is, dat zij deel wenschen te nemen in de loting.

4. De uitloting van claims geschiedt op den dag van proclamatie en indien noodig op de daarop volgende dagen, en zal aanvang nemen direct na aflezing der proclamatie.

5. Wanneer het getal aanwezige personen, die wenschen deel te nemen aan de loting het aantal blokken van 6 (zes) claims overtreffen, moeten er blanco loten in de bus worden geworpen, nadat de loten waarop de blokken van 6 (zes) claims in volgorde op ieder lot zijn aangeteekend, in de bus gedaan zijn.

6. De namen van de personen, die deel wenschen te nemen zullen in bus no. 1 gelegd worden; en de loten met het getal en de nummers (zes claims) en blanco loten in bus no. 2. De ambtenaar belast met de loting zal uit bus no. 2 een lot moeten trekken, terwijl een ambtenaar door het Hoofd van Mijnwezen te worden benoemd een naam zal moeten trekken uit bus no. 1.

7. De claiminspecteur zal verplicht zijn aan ieder persoon die een lot heeft getrokken waaraan claims verbonden zijn, de pennen en situatie der claims aan te wijzen.

8. Het Hoofd van Mijnwezen zal behoorlijk toezicht moeten houden en de ambtenaren van tijd tot tijd moeten instrueeren overeenkomstig deze regulaties.

No. 253.

R. 3352/95.

Publicatie der wijzigingen in de artt. 13 en 26—33 der regulaties van het Centraal Kinderpokken-Comité te Johannesburg. Zie *Staatscourant*, dd. 28 Augustus 1895.

No. 260.

R. 7832/95.

Ter algemeene informatie en met referte tot Gouvernementskennisgeving no. 55, in de *Staatscourant* van 15 Maart 1893, worden hiermede gepubliceerd de navolgende wijzigingen en aanvulling van de bijzondere bepalingen voor het vervoer over spoorwegen en stoomtramwegen der Nederlandsche Zuid-Afrikaansche spoorwegmaatschappij.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris,

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 2 September 1895.

WIJZIGINGEN EN AANVULLING

VAN DE BIJZONDERE BEPALINGEN VOOR HET VERVOER OVER
SPOORWEGEN EN STOOMTRAMWEGEN DER NEDERLANDSCHE
ZUID-AFRIKAANSCH E SPOORWEGMAATSCHAPPIJ.

I. Art. 4c van § I wordt ingetrokken.

II. Art. 8 van § II wordt gewijzigd en luidt thans als volgt:

“Honden, die door de reizigers bij zich in het rijtuig worden medegenomen, worden vervoerd tegen een vrachtprijs van 100 lbs. volgens het bagagetarief.

Op honden, die in hokken of manden in den bagagewagen worden vervoerd, wordt dezelfde vrachtprijs toegepast, tenzij de honden met inbegrip van hok of mand zwaarder zijn dan 100 lbs., in welk geval bevrachting overeenkomstig het bagagetarief plaats heeft volgens het werkelijk gewicht.”

III. Aan art. 5 van § V wordt toegevoegd een tweede alinea luidende;

“Bovenstaande bepaling is niet van toepassing op het vervoer van honden.”

Voorgesteld te Pretoria, den 11den Juni 1895.

De Directie,

G. A. A. MIDDELBERG,

Goedgekeurd te Pretoria, den 8sten Juli 1895.

De Regeerings-Commissaris,

J. S. SMIT.

Bekrachtigd te Pretoria, den 17den Augustus 1895.

Namens de Regeering,

DR. W. J. LEYDS,

Staatssecretaris.

No. 263.

R. 4678/95.

Publicatie der circulaire door de Regeering gericht aan de Veldcornetten met betrekking tot de uitvoering van het E. V. R. B., dd. 25 Juli 1895, art. 725, in zake het verleen van het volle stemrecht aan zekere personen. Zie *Staatscourant*, dd. 11 September 1895.

No. 285. ¹⁾

R. A. 2601/95.

Ter algemeene kennisname wordt hiermede gepubliceerd een bij Uitvoerend Raadsbesluit, art. 646, dd. 13 September 1895, goedgekeurd additioneel artikel tot de voorloopige regeling van de registratie van Swazieland, zooals gepubliceerd in de *Staatscourant* van 10 Juli 1895.

ADDITIONEEL ARTIKEL

TOT DE VOORLOOPIGE REGELING VAN DE REGISTRATIE VAN SWAZIELAND.

“En zij het verder vastgesteld en bepaald, dat de heerenrechten in verband met de registratie van bedoelde akten en geschriften betaikbaar zijn volgens de costume van Swazieland zooals geheven vóór de overname door de Z. A. Republiek, doch alle andere bepalingen omtrent registratie, zooals kantoor-penningen, zegels enz. zullen geheven worden volgens de thans bestaande of later te worden gemaakte wetten van de Z. A. Republiek.”

DR. W. J. LEYDS,

Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 16 September 1895.

¹⁾ Zie G. K. no. 187/95, bladz. 375 van dit wetboek.

No. 300.

R. A. 3195/95. R. 9216/95.

Ter algemeene informatie wordt hiermede bekend gemaakt, dat de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek den Specialen Commissaris van Bremersdorp voorloopig heeft belast met de inning van alle gelden betrekking hebbende op de Swazieland-inkomsten, concessiegelden, heerenrechten, enz., ten wiens kantore dus alle desbetreffende betalingen moeten geschieden.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 21 September 1895.

No. 306.

R. 7076/95.

Ter algemeene informatie wordt hiermede gepubliceerd, dat de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek haren ambtenaren heeft opgedragen, om, voor zoover zulks hunne respectieve kantoren betreft, elk zegel, dat op eenig stuk of document voorkomt, niet anders te cancelleren dan met den *zegelvernietiger*, zijnde een *annuleer-machine*, waarmede het zegel doorboord en aldus waardeloos wordt gemaakt; verder dat op zulk een zegel de naam van het kantoor moet worden geschreven of gedrukt, benevens de datum der cancellatie en de initialen van den ambtenaar die cancelliert.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 26 September 1895.

No. 307.

R. 8341/95.

Publicatie der regulaties van en voor het Gezondheids-comité voor Christiana en Onderwijk Vaalrivier, district Bloemhof, zooals door de Regeering goedgekeurd en gewijzigd. Zie *Staatscourant*, dd. 2 October 1895.

No. 308.

R. 8398/87.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en C. J. Hoolboom, in zake een Gouvernements-entrepôt te Johannesburg. Zie *Staatscourant*, dd. 9 October 1895.

No. 545.

R. 12551/95.

Sluiting der Gouvyts.
gronden in Wakker-
stroom voor de jacht.

Ter algemeene kennisname wordt hiermede gepubliceerd, dat de Gouvernementsgronden en bosschen in het district Wakkerstroom van af heden zullen gesloten zijn voor de jacht; dat den jachtopzieners van gezegd district is opgedragen scherp toe te zien op de handhaving van dit verbod en de overtreders daarvan volgens wet zullen worden gestraft.

Dr. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 4 October 1894.

No. 320.

R. 8960/95.

Publicatie van het nieuwe art. 12 der bouwregulaties van het Gezondheids-comité te Johannesburg. Zie *Staatscourant*, dd. 23 October 1895.

No. 324.

R. 9966/95.

Aanvulling der
telegraaf conventie.

Ter algemeene informatie worden hiermede gepubliceerd de navolgende artikelen toegevoegd aan de Zuid-Afrikaansche Telegraaf-Conventie tusschen de Zuid-Afrikaansche Republiek, den Oranje Vrijstaat, Kaapkolonie en Natal.

C. VAN BOESCHOTEN,
Waarn. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 18 October 1895.

ADDITIONEELE ARTIKELEN

TOT DE ZUID-AFRIKAANSCHÉ TELEGRAAF-CONVENTIE, GESLOTEN TUSSEHEN HET GOVERNEMENT VAN DE ZUID-AFRIKAANSCHÉ REPUBLIEK, DEN ORANJE VRIJSTAAT, DE KOLONIE DE KAAP DE GOEDE HOOP EN DE KOLONIE NATAL, GEDATEERD DEN EERSTEN DAG VAN SEPTEMBER 1887.

Zijnhoogedele de President van de Zuid-Afrikaansche Republiek, Zijnhoogedele de President van den Oranje Vrijstaat, Zijne Excellentie de Gouverneur van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop en Zijne Excellentie de Gouverneur van de Kolonie Natal zijn overeengekomen omtrent de volgende additioneele artikelen tot de Telegraaf-Conventie, gesloten tusschen hen ten behoeve van hunne respectieve Gouvernementsen op den eersten dag van September 1887:

ARTIKEL 1. Het Gouvernement van elk der Staten of Koloniën, toegetreden tot de bovenaangehaalde Conventie, zal het recht hebben voor eenig telegram, op Zondagen ter verzending aangeboden, een tarief te heffen gelijk aan het dubbel van dat, vastgesteld in artikel 2 van die Conventie.

2. Deze additioneele artikelen zullen van kracht zijn van af den eersten dag van November een duizend acht honderd vier en negentig.

Gegeven onder mijne hand en het Publieke Zegel van de Zuid-Afrikaansche Republiek te Pretoria, dezen tweeden dag van September, een duizend acht honderd vijf en negentig.

DR. W. J. LEYDS,
Staatssecretaris.

S. J. P. KRUGER,
Staatspresident.

Gegeven onder mijne hand en het Groot Zegel van den Oranje Vrijstaat te Bloemfontein, dezen vijfden dag van Augustus, een duizend acht honderd vijf en negentig.

BLIGNAUT,
Waarn. President.

Gegeven onder mijne hand en het Publieke Zegel van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop te Kaapstad, dezen derden dag van Juli, een duizend acht honderd vijf en negentig.

HERCULES ROBINSON,
Gouverneur.

Gegeven onder mijne hand en het Publieke Zegel van de Kolonie Natal te Durban, dezen zestienden dag van Juli, een duizend acht honderd vijf en negentig.

WALTER HELY HUTCHINSON,
Gouverneur.

No. 346.

R. 7867/95.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en W. R. Kennerly als gevolmachtigde van H. J. Schoeman in zake den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Pretoria naar Pietersburg. Zie *Staatscourant* dd. 6 November 1895.

No. 365.

R. 14155/95.

Publicatie der regulatien van en voor het Gezondheids-comité voor de wijk Gatsrand, distrikt Potchefstroom. Zie *Staatscourant* dd. 27 November 1895.

No. 369 ¹⁾

R. 3368/95.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en Ph. Dubois en L. Fade, qq. Schneider & Co., in zake het verhuuren van een stuk grond, gelegen aan den bovenkant van het stationsemplacement te Pretoria en bestemd voor de oprichting van een fabriek voor de vervaardiging van cyanide. Zie *Staatscourant* dd. 4 December 1895.

No. 374.

R. 6756/95.

Publicatie der regulaties van het Gezondheids-comité te Johannesburg in zake het houden van een census binnen de jurisdictie van gezegd comité. Zie *Staatscourant* dd. 11 December 1895.

No. 375.

R. 1832/95.

Publicatie der supplementaire regulaties van het Gezondheids-comité te Johannesburg met betrekking tot den verkoop van melk. Zie *Staatscourant* dd. 11 December 1895.

No. 376.

R. 7708/95.

Publicatie der regulaties van het Gezondheids-comité te Johannesburg met betrekking tot het verhuuren van rijtuigen. Zie *Staatscourant* dd. 11 December 1895.

No. 381.

R. 11656/95.

Indeel'ing van Swazieland onder het inspectieveld van de mijn- en ketelinspecteurs van Barberton.

Onder verwijzing naar Gouvernements-kennisgeving no. 462, dd. 3 December 1894, regelende de verdeeling der inspectievelden van de mijn- en ketelinspecteurs der Zuid-Afrikaansche Republiek, wordt hiermede ter algemeene informatie bekend gemaakt, dat aangezien bij

¹⁾ Zie E.V.R.B. art. 369, dd. 14 Juni 1895.

proclamatie gedateerd 15 Maart 1895, de wetten dezer Republiek, en dus ook die op de bewerking van mijnen en op het gebruik van stoomketels, *mutatis mutandis* van toepassing verklaard zijn op het grondgebied van Swazieland, de Regeering bepaald heeft, dat van af 1 Januari 1896, de mijnen en stoomketels in Swazieland zullen behooren tot het inspectieveld van de mijn- en ketelinspecteurs van Barberton.

C. VAN BOESCHOTEN,
Waarn. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 13 December 1895.

No. 393.

R. 4652/95.

Publicatie der overeenkomst tusschen de Regeering en de Wanderers club te Johannesburg over den verhuur van zeker stuk Gouvernements grond te Johannesburg. Zie *Staatscourant* dd. 18 December 1895.

No. 403.

R. 7770/95

Ter algemeene informatie wordt hiermede bekend gemaakt het navolgende Uitvoerende Raadsbesluit art. 911, dd. 30 December 1895, in zake opheffing van zekere speciale invoerrechten op eetwaren, zooals is vastgesteld bij wet no. 4, 1894.

Gedeeltelijke opheffing van de invoerrechten op eetwaren vastgesteld bij wet no. 4, 1894.

C. VAN BOESCHOTEN,
Waarn. Staatssecretaris.

Gouvernementskantoor,
Pretoria, 30 December 1895.

Uitvoerende Raadsbesluit art. 911, dd. 30 December 1895,

Aan de orde: Bespreking van het afnemen van de speciale invoerrechten op eetwaren, zooals deze zijn vastgesteld bij wet no. 4, 1894;

De Uitvoerende Raad, in aanmerking nemende de schaarschte en duurte van alle eetwaren in deze Republiek en voor het doel om zooveel mogelijk tegemoet te komen aan de tegenwoordige behoeften van de inwoners van ons land;

Besluit om van af dezen datum van publicatie — en tot tijd en wijle eene nadere regeling in deze mag worden ge-

maakt — te doen vervallen de speciale invoerrechten als thans geheven voor de volgende artikelen:

1. Vleesch in blikjes.
2. Beschuit.
3. Boter, butterine, margarine en ghee.
4. Eieren.
5. Gebak.
6. Groenten.
7. Ham.
8. Jams en confijten.
9. Kaas.
10. Kafferkoren.
11. Koek.
12. Koren.
13. Meel.
14. Mielies.
15. Rijst en dholl.
16. Spek.
17. Suiker.
18. Varkensvleesch.
19. Varkensvet.
20. Varkens.
21. Groot vee.
22. Klein vee.
23. Ingelegde-, gedroogde- en aardvruchten.
24. Worst.

INDEX.

A

	Bladz.
ABOLITIE	
— voor misdrijven in Swazieland.....	261, 337
ADVERTENTIES.	
Zie Gouvernements advertenties.....	310
ADVOCAAT.	
Vereischten voor toelating als — voor het Hooggerechtshof gewijzigd.....	335
Tarief van —	123
Zie goudwet.	
APPENNING	
— van claims voor onedele metalen	140
Zie goudwet.	
AGENT.	
Tarief van — in lagere hoven	126
— kan verklaring van koper en verkooper beëdigen.....	219
Zie insolventiewet.	
Zie goudwet.	
AMALGAMATIE.	
Zie goudwet.	
AMBTENAREN	
Wet op de omkoopung van — (No. 10 1894) gewijzigd.....	276
— moeten zich zuiveren van crimineele beschuldigingen....	283
— die verzuimen hun staten tijdig in te zenden	292
Lijsten van aangestelde enz. —	310
Zie goudwet.	
AMNESTIE	
— voor misdrijven in Swazieland.....	261, 337
APOTHEKER.	
Examen voor —	25, 43
Toelatingsfooiën voor —	279
APPEL.	
Zie insolventiewet.	
Zie goudwet.	
APPLICATIE.	
Zie insolventiewet.	
Zie drankwet.	
Zie goudwet.	
ARBEIDSDISTRICT.	
Instelling van —	232
ARBEIDSINSPECTEURS.	
Werkkring van —	238
ARBITRAGE	
— over Koeliekwestie	308
ARRESTATIE.	
Zie gevangenneming.	
AUTEURSRECHT.	
Wet op het — (No. 2 1887) gewijzigd.....	267

	Bladz.
CERTIFICAAT	
— van den Raad van Examinatoren	20
— in het buitenland verkregen.....	25
— voor generale clause in verbanden.....	45
Zie goudwet.	
CIVIELE PROCEDURE	
Wijziging van bepalingen omtrent de —	8
CLAIMS	
— voor onedele metalen	149
Regulaties voor 't verloten van —	286, 291, 379
Heerenrecht op overdracht van —	218
Zie goudwet.	
CLAUSULE.	
Zie generale clause,	
COMITÉ VAN GEZONDHEID.	
Verkiezing en bevoegdheden van —	64
COMMANDANT.	
Speciale — op de goudvelden	290
COMMANDANT-GENERAAL.	
Besluit dat hij — zal aanblijven tot hij den ced heeft afgelegd	307
⊗ COMMANDO.	
Eerste Volksraadsbesluit naar aanleiding van 't tractaat over de vrijstelling van Britsche onderdanen van — dienst	302
Stemrecht verleend aan hen, die — in Zoutpansberg en Swazieland meemaakten	280
Belooning der burgers, die aan — in Zoutpansberg deel- namen	307
Zie goudwet.	
COMMISSARIS	
— van politie	54
Speciale — van Bremersdorp belast met 't innen van Swazie- land-inkomsten	388
Zie insolventiewet.	
COMMISSIE	
— voor 't onderzoeken van klachten tegen rechters, bevoegd verklaard getuigen te dagvaarden.....	268
— voor de onderhandeligen met den Oranje Vrijstaat ...	269
— voor de postspaarbank	279
Zie insolventiewet.	
Zie drankwet.	
Zie goudwet.	
COMPOSITIE.	
Zie insolventiewet.	
CONCEPT.	
Opdracht aan de Regeering met betrekking tot de publicatie van concept-wijzigingen in wetten	308
CONCESSIE.	
Bepalingen omirent de suiker —	291
Toezicht op —	291
Vervallen verklaring der suiker —	307
Zie contract.	
Zie goudwet.	
CONTRACT	
— tusschen de Regeering en A. Kesting (expediteurswerk)	367
— " " " en J. D. Celliers (plantages op Groenkloof)	367
— tusschen de Regeering en Sheba Goudmijn maatschappij (electrische kabel)	367
— tusschen de Regeering en Z. A. telegraafkabel maat- schappij (subsidie aan)	307, 369

CONTRACT	Bladz.
— tusschen de Regeering en Transvaalsche steenkool maatschappij (geldleening)	371
— tusschen de Regeering en C. J. A. Birkenstock (waterleiding Selatie goudvelden)	372
— tusschen de Regeering en H. G. v. d Hoven (adverteeren op telegraafpalen)	372
— tusschen de Regeering en Pretoria Waterwerken maatschappij (besproeiing straten Pretoria).....	376
— tusschen de Regeering en J. D. Celliers (huur van Groenkloof)	367, 376
— tusschen de Regeering en A. Kraut (wollen stoffen) ...	265
— " " " en F. A. Michaelson (dorp op plaats Bloemhof, distrikt Vrijheid)	295
— tusschen de Regeering en A. Schneider & Co. (huur van erven voor Cyanide fabriek te Pretoria)	308, 383
— tusschen de Regeering en A. Leze q q. (huur van grond te Pretoria voor Kaarsen- en zeepfabriek).....	310
— tusschen de Regeering en C. J. Hoolboom (entrepot Johannesburg)	383
— tusschen de Regeering en W. R. Kennerley q.q. H. J. Schoeman (Pietersburg spoor)	385
— tusschen de Regeering en Wanderers club te Johannesburg	387
Machtiging tot 't sluiten van een — over den Carolina— Ermelo spoorweg	289
Machtiging tot 't sluiten van een — over den Pretoria— Pietersburg spoorweg	302
CONVENTIE	
— over Swazieland	249
Postwissel — met Britsch Bechuanaland	349
— met Oranje Vrijstaat over eilanden in Vaalrivier.....	262
Eerste Volksraadstesluit betreffende de voorgestelde — met Engeland over de commando dienst	302
Telegraaf — aangevuld.....	384
Zie postwisselconventie.	
CREDITEUR.	
Zie insolventiewet.	
CRIMINEELE PROCEDURE.	
Wijzigingen in de wet op de —	5
CURATOR.	
Zie insolventiewet.	
CYANIDE FABRIEK	
— te Pretoria	308
D	
DAGGAFONTEIN	
Gedeelte — gebracht onder de de jurisdictie der rechterlijke ambtenaren der Boksburgsche goudvelden	35
DANKDAG	
— bepaald voor 1 December 1895	358
DELVERIEN.	
Zie publieke delverijen.	
Zie goudwet.	
Zie goudvelden.	
DISTRIBUTIEREKENING.	
Zie insolventiewet.	
DISTRICT	
Verdeeling van het — Carolina in wijken	360
Proclamatie van het — Wolmaransstad	363
Zie districtslijnen.	

DISTRICTSLIJNEN	Bladz.
Wijziging der — van Krugersdorp	326
" " — van Pretoria en Rustenburg	332
— van Wolmaransstad	363
DISTRICTSPAS	
— voor kleurlingen op de goudvelden	233
DISTRICTSRAAD	
— voor Lichtenburg	362
DOORNDRAAD.	
Zie goudwet.	
DOORVOER	
Buitenwerkingstelling der bepalingen omtrent — naar Swazieland	293
DORP	
Geysdorp verklaard tot —	313
Contract voor den aanleg van een — op de plaats Bloemhof, district Vrijheid, goedgekeurd	295
DORPSGROND.	
Zie goudwet.	
DRANKEN	
Invoerrechten op gedistilleerde — uit Oranje Vrijstaat ...	288
Zie drankwet.	
DRANKCOMMISSIE.	
Zie drankwet.	
DRANKWET	
— (no. 18, 1895)	143
— Aard der licenties	144
— Applicatie voor licentie	147
— Bedrag der licentie	145
— Bevoegdheid van Landdrost	158
— Bezwaren tegen applicatie voor licentie	148
— Borgacte voor licentiehouders	162
— Commissie voor dranklicenties	146
— Drankverkoop aan kleurlingen	152
— Dronkenschap	157
— Hôtels	155
— Huiszoeking	157
— Inbeslagneming	157
— Intrekking der licentie	159
— Politiebeamten	161
— Schuld voor geleverde dranken	155, 160
— Sluiting van een drankhuis	156
— Speciale vergunning voor drankverkoop	152
— Toegang tot dranklokaal	156
— Transport van licentie	149
— Uithangbord	150
— Verbeurdverklaring	159
— Verlofbrief	152
— Vertooning der licentie	158
— Vervalsching van dranken	159
— Wanneer geen drank verkocht mag worden	151
— Wien geen drank geleverd mag worden	154
— Zie ook wet no. 2, 1895	7

E

ECHTGENOOT	
— mag in crimineele zaken getuigenis afleggen	6
EDELE METALEN.	
Zie goudwet.	

	Bladz.
EIGENAAR.	
Zie goudwet.	
EILANDEN	
Tractaten met O. V. S. over — in Vaalrivier	262
ELANDSBOSCH	
— district Waterberg voor zoekers beschikbaar gesteld.....	336
ERMELO	
Spoorweg — Carolina	289
ERVEN	
— in Ohrigstad	295
EXAMEN	
— voor mijnopmeters (no. 5, 1895)	15
— voor schoolwedstrijd.....	28
— voor onderwijzers	29
— vóór-candidaten in letteren enz.	33
— voor candidaten in letteren enz.	36
— in de rechtsgeleerdheid	39
— voor transport en verband uitmaker	41
— voor landmeter	41
— voor apotheker	43
— Algemeene bepalingen omtrent de — en de toelatingen	21
EXAMEN-COMMISSIE	
— voor mijnopmeters	16
— uit den Raad van Examinatoren.....	27
EXAMINATOREN	
— door Raad van Examinatoren aangesteld.....	27
Zie Raad van Examinatoren.	
EXECUTIE.	
Vervreemding enz. wanneer vonnis in —	9
Wapenen enz. van politiedienaar niet vatbaar voor —.....	59
Zie insolventiewet.	
G	
GENEESKUNDIGEN	
Verplichtingen van — volgens wet tegen besmettelijke ziekten	63
Toelatingsfooen van —	279
GENEESMIDDELEN	
Vervalschen van — enz (no. 2, 1895).....	7
GENERALE CLAUSULE	
Wet op de — in verbanden (no. 8, 1895)	45
GERECHTSBODE.	
Tarief van —	128
GETUIGEN	
Wet regelende de bevoegdheid tot het teekenen als —	
(no. 7, 1895).....	44
Wet op — in Britsch-Bechuanaland (no. 9, 1895)	46
Wet op — in Kaapkolonie (no. 10. 1895)	50
Wet op — in Kaapkolonie in werking gesteld	358
— in zaken tegen leden der politiemacht.....	56
— voor de commissie voor 't onderzoeken van klachten	
tegen rechters	268
GETUIGENIS	
— van beschuldigde en echtgenoot in crimineele zaken	
toegelaten	6
Zie insolventiewet.	
GETUIGENKOSTEN	
— voor getuigen in Britsch-Bechuanaland	48
— voor getuigen in de Kaapkolonie	52
Zie insolventiewet.	

GEVANGENNEMING	Bladz.
— op telegraphischen lastbrief.....	5
GEYSDORP	
—, district Lichtenburg, verklaard tot dorp.....	313
GEYSER (F.)	
Toelage aan —	309
GEZONDHEIDS-COMITÉ	
Regulaties van en voor het — wijk Ohrigstad, dist. Lijdenburg	365
” ” ” ” — te Barberton	311
” ” ” ” — voor den omtrek v. Krugersdorp	311, 367
” ” ” ” — te Klerksdorp	310, 369
” ” ” ” — Christiana en onderwijk Vaal- rivier, district Bloemhof.....	383
” ” ” ” — wijk Gatsrand, dist. Potchefstr.	385
Voorschot aan 't — te Johannesburg	306
Regulaties van 't — te Johannesburg (eethuizen)	370
” ” — ” ” (verkoop van melk)	372, 386
” ” — ” ” (kleurling-locaties)	373
” ” — ” ” (wizj. strafbep. art. 143)	373
” ” — ” ” (verbod aan kleurlingen wapens te dragen) ...	373
” ” — ” ” (maten en gewichten)...	373
” ” — ” ” (kost- en logieshuizen)	375
” ” — ” ” (invloed van wet no. 23, 1895, op)	239
” ” — ” ” (art. 12 bouwregulaties)	384
” ” — ” ” (census)	386
” ” — ” ” (verhuren van rijtuigen)	396
Zie comité van gezondheid.	
Zie kinderpokken-comité.	
GOUDVELDEN	
Speciale veldkornetten op de —	259
Speciale commandanten op de —	290
Regulaties voor kleurling-arbeiders op de —	232
Zie goudwet.	
Zie publieke delverij.	
GOUDWET	
— (No. 19 1895).....	164
Inwerking der art. 122—131 der — uitgesteld tot 't vol- gende jaar (1896)	296
Zie ook Wet No. 17 1895	189
Zie ook Wet No. 23 1895	232
AANLEG	
Bepalingen omtrent den — van dammen, buizen enz.	186
ADMISSIE	
— van advocaten, procureurs enz.	169
ADVOCATEN	
Admissie en licentie voor —	169
AFPENNING	
— van claims	188, 190
— ” ” onder procuratie	189
Rangorde in de — van claims	181, 207
Strafbepaling tegen — zonder licentie	214
” ” opzettelijke — van eens anders claims	212
Wanneer — verboden is.....	192
AGENT.	
Admissie en licentie van —	169
ALLUVIALE CLAIM.	
Zie claim.	
AMALGAM.	
Strafbepaling tegen het onwettig bezit van —.....	213

GOUDWET.	Bladz.
AMALGAMATIE	
— van claims	191
AMBTENAREN.	
Beëdiging van —	171
Welke — geen belang mogen hebben in claims enz....	172
APPÈL	
— van de beslissing van den mijncommissaris ...	169, 197, 205
— " " " " " claiminspecteur.....	195
— " " " " " specialen landdrost c.a....	169
— naar hoofd van mijnwezen.....	186, 196, 210
— " Regeering	197
— " Hooggerechthof.....	169
APPLICATIE	
— voor bewaarplaatsen	197
— " certificaat van bezitrecht.....	204
— " 't leggen van buizen.....	186
— " mijnpacht	192
— " ondernijnrechten	207
— " speciale registratie.....	201
— " standplaats	199
— " waterrecht.....	209
Zegel op — speciale registratie van mijnpacht enz. ...	192
BAKENS	
— van een mijnpacht	175
Grootte en constructie der —	180
Regeering richt — op	180
Strafbepaling tegen 't verzetten van —	212
Tusschen —	180
BELASTING	
— op gedeelten van standplaatsen	201
Achterstallige —	200
Inning der persoonlijke —	168
Speciale — op standplaatsen	200
BESCHIKKINGSRECHT	
— over edele metalen	164
— over de oppervlakte.....	199
BETAALBAARHEID.	
Wie — beoordeelt	173
BEZITRECHT	
— onbetwistbaar.....	203
Applicatie voor certificaat van —.....	205
Kracht van het —.....	205
Uitreiking van certificaat van —	204
Wanneer geen — voor waterrechten verleend wordt..	209
Zegelrecht op certificaat van —	206
BOEKEN	
— van den mijncommissaris	169
BORDEN.	
Bepalingen omtrent —	195
BORGSTELLING	
— door den gerechtigde tot ondernijnrecht.....	208
BRUG	
— over watervoor	211
BUIZEN.	
Zie dammen.	
CERTIFICAAT	
— van amalgamatie	191
— " bezitrecht	204, 205
— " speciale registratie	203

GOUDWET.	Bladz.
EIGENAAR	
— moet kennis geven van ontdekking.....	172
— gerechtigd tot eigenaarsclaims.....	181
— " " mijnpacht.....	173
— " " " onder werfgronden.....	173
— moet water overhouden.....	182, 184, 185
— " " " uitgehouden grond omheinen.....	185
Aandeel van — in licenties.....	182
" " — in ondernijmrechten.....	207
Kennisgeving aan — van voorgenomen proclamatie.....	179
Overleg met — over uitt houden grond.....	184
Wanneer — proclamatie kan beletten.....	179
EIGENAARSCLAIMS.	
Zie claims.	
ELECTRICITET.	
Overbrenging van —.....	187
ERTS.	
Het wegnemen van —.....	212
GOVERNEMENTSGROND.	
Zie grond.	
GROND.	
Beteekenis van goud- —.....	164
" " " private —.....	164
— waar zoeken verboden is.....	207
— uitgegeven voor plantages.....	185
Licentie voor te veel afgepene —.....	195
Machine —.....	201
Overschietende —.....	196
Proclamatie van dorps —.....	182
" " " Gouvernements —.....	179
" " " private —.....	179
" " " naturellen —.....	182
HANDELDRIJVEN	
— in ruw edel metaal.....	213, 214
Speciale licentie voor het — in ruw edel metaal.....	212
Strafbepaling tegen het — zonder licentie.....	214
HOEKPENNEN.	
Bepaling omtrent —.....	194
HOOFD VAN MIJNWEZEN	
Appel naar — in zake aanleg van dammen enz,.....	186
" " " " " overschietende grond.....	196
" " " " " waterrechten.....	210
Kopie kaarten in te zenden bij —.....	193
HOUT.	
Zie kappen.	
HUWELIJK	
Sluiten van — op de velden.....	168
HYPOTHEEK	
— op speciaal geregistreeerde claims enz.	203
— op speciaal geregistreeerde standplaatsen.....	203
Registratie der —.....	203
Zegelrecht op —.....	203
JUMPEN	
— van claims verboden.....	198

GOUDWET.	Bladz.
MIDDELPUNTSPENNEN.	
Bepalingen omtrent —	194
MIJNCOMMISSARIS.	
Appèl van de beslissing van den —	169, 197, 205
Aanstelling van —	167
Boeken van —	169
Bevoegdheid van — in 't verleenen van certificaten van bezitrecht	204
Jurisdic tie van — over uitgehouden grond	169
Klerken van den —	170
Macht van den —	167, 168, 171
Plichten van den —	171, 205
Regelen omtrent de macht van den — te bepalen waar delverslicenties moeten worden uitgenomen	168, 197
MIJNCONCESSIES	
— worden niet meer verleend	177
Licenties op —	178
Onder wien — staan	178
MIJNINSPECTEUR	166
MIJNPACHT	
Bakens van de —	175
Duur van de —	173
Grootte van de —	182
Het uitgeven van beperkte localiteiten in —	177, 178
— aan eigenaar	173
— aan huurder	175
— voor werfgronden	173
Overmaking van —	175
Te betalen bedrag op —	174
Vernieuwing van —	174, 176
Vervallen verklaring van —	174
Voorwaarden der —	174
MIJNPACHTBRIEF.	
Zie mijnpacht.	
OBJECTIES	
— tegen kaarten	192
— „ aanleg van dammen enz.	186
— „ certificaat van bezitrecht	206
— „ waterrecht	210
— „ speciale registratie	202
OMHEINING	
— van uitgehouden grond	185
— „ claims niet zonder vergunning	194
— met doordraad verboden	194
ONDERMIJNRECHTEN	
Applicatie voor —	207
Borgstelling „ —	208
Commissie „ —	207
Licentie „ —	208
Rangorde der gerechtigden tot —	207
Regulaties voor —	208, 297
ONTDEKKER	
— behoudt zijn rechten ondanks weigering der Regeer- ing om te proclameeren	181
— heeft recht op ontdekkersclaims	181, 191
— moet kennis geven	172
ONTDEKKERSCLAIMS.	
Zie claims.	

GOUDWET.	Bladz.
ONTEIGENING	
— van verleende mijnrechten	165
OPMETEN	
— van te proclameeren gronden	179, 180
— „ delverij en detail.....	203
— „ delversclains.....	192
ORDE	
Ieder verplicht de — te helpen bewaren	212
OVERDRACHT	
— van claims en standplaatsen.....	201
— van gedeelten van standplaatsen.....	200
— van mijnpacht	175
Heerenrecht bij — verschuldigd	175
PAS	
— voor kleurlingen	215
PENNEN.	
Bepalingen omtrent —.....	194
PLANTAGES.	
Uitgifte van grond voor —	185
POLITIEMACHT	
— op de velden.....	164
PRIVATE GROND.	
Zie grond.	
Zie proclameeren.	
PROCLAMEEREN.	
— van dorpsgrond.....	182
— van Gouvernementsgrond	179
— van kleurlinglocatie	183
— van private gronden	179
PROCURATIE	
Afpennen van claims onder —	188, 189
— slechts eenmaal te gebruiken	191
PROCUREURS	
Admissie en licentie voor —	169
PROSPECTEERLICENTIE.	
Zie licentie.	
PROTECTIE	
Wie — geniet	198
PROTEST.	
Zie objectie.	
PUBLIEKE DELVERIJ.	
Zie delverij.	
PUBLIEKE VERKOOPING	
— van ondermijnrechten	267
— van vervallen claims	198
— van speciaal geregistreerde claims.....	202
RANGORDE	
— in de afpenning van claims.....	181
— der gerechtigden tot ondermijnrechten	207
REGISTRATIE	
— der amalgamatie	191
— der hypotheek	203
— der overdracht van claims en standplaatsen	201
— der overdracht van gedeelten van standplaatsen ...	200
— van zoekersclains	191
Zie speciale registratie.	

GOUDWET.	Bladz.
REGULATIES	
voor ondernijnrechten	207
voor waterverdeeling.....	209
Speciale — voor de velden.....	165
RIFCLAIM.	
Zie claim.	
SCHADE	
Strafbepaling tegen 't toebrengen van — aan claims, enz.	212
SCHETS	
— van prospecteer enz. claim	192
SLOOTEN.	
Bepalingen omtrent —	195
SLUITING	
— van een delverij	187
SPECIALE LANDDROST.	
Aanstelling en jurisdictie van —	167
Appèl van de beslissing van —	169
SPECIALE REGISTRATIE.	
— van delversclaims, enz.	201
— van standplaatsen.....	203
Certificaat van —	202
STAATS-MIJNINGENIEUR.	
Aanstelling enz. van.....	166
— is een der beoordeelaars der betaalbaarheid	173
STAATSPRESIDENT.	
Bevoegdheden van den —	164, 165, 179
STANDLICENTIE.	
Zie licentie.	
STANDPLAATS.	
Algemeene bepalingen voor —	168
Applicatie voor —.....	199
Delver gerechtigd tot —	199
Hypotheek op speciaal geregistreeerde —	203
Licentie voor —.....	200
Licentie voor speciaal geregistreeerde —	203
Machine —	201
Overdracht van —.....	201
Overdracht en registratie van gedeelten van —	200
Speciale belasting op —	200
Speciale registratie van —	203
TRUCKWEGEN.	
Vergunning voor den aanleg van —	186
TUINEN.	
Uitgifte van grond voor —	165
VERANTWOORDELIJKE KLERK.	
Aanstelling van —	170
Plichten van —	170
Werkkring van —	170
VERGUNNINGSCLAIMS.	
Maximum —	180
VERLATEN	
Het — van claims.....	196
VERZET	
Straf op — tegen Regeering	212

	Bladz.
INBESLAGNEMING.	
— van bedorven eetwaren, enz.	7
— onder wet no. 17, 1895 (onedele metalen)	139
Zie insolventiewet.	
Zie drankwet.	
INENTING.	
Verplichting tot — volgens wet tegen besmettelijke ziekten	69
INSOLVENT.	
Zie insolventiewet.	
INSOLVENTIEWET (no. 13, 1895)	73
ACTIES.	
Civiele — tegen en door insolvent ingesteld geschorst...	82
— tegen en door curator.....	102
— tot terzijdezetting van onbehoorlijke preferentie ...	101
Curator kan — instellen en verdedigen.....	102
Crediteur kan — instellen tegen hem die preferentie, enz. aannam om voor compositie te stemmen.....	104
Hooggeretshof kan voortzetting van — tegen insolvent gelasten.....	90
Insolvent gerechtigd tot de schadevergoeding gegeven in persoonlijke —	81, 82
Inyloed van het overlijden van curator op ingestelde — Zie gijzeling.	102
Afzetting	
— van curator	95
AGENT	
— kan vrijwillige sequestratie aanvragen	74
— kan vordering bewijzen	89
ANTICIPATIE	
— van den inleveringsdag der rule nisi voor finale sequestratie	76
APPÈL	
— van rechter in camera op Hooggeretshof	89
Zie Hooggeretshof.	
APPLICATIE	
— aanstelling van provisioneelen curator.....	93
— voor commissie om getuigenis te hooren.....	117
— voor finale sequestratie	76
— voor gijzeling van den insolvent.....	119
— voor lastbrief tot huisonderzoek	114
— voor ontslag uit gijzeling	81
— voor ontslag uit hechtenis.....	119
— voor rehabilitatie	109
— voor uitbetaling van dividend.....	107
— voor voorloopige sequestratie	75
— voor verklaring dat men niet onderhevig is aan gijzeling.....	120
— voor vrijwillige sequestratie.....	73
ARBITERS	
Curator kan — aanstellen	
BALJUW	
— doet order van sequestratie bezorgen bij Meester...	79
— neemt boedel in beslag en inventariseert dien	79
— moet instructies van Meester opvolgen.....	121
Belooning van —	121
BANK	
Crediteuren bepalen — voor deponcering der gelden...	98
BEDRIEGELIJKE INSOLVENTIE.	
Zie insolventie.	

INSOLVENTIEWET.	Bladz.
BESLAG	
Hoofdbaljuw enz. legt — op boedel van gesequestreerde	79
— door derden tijdens sequestratie niet geoorloofd ...	80
BETALING	
Wanneer — door insolvent vóór sequestratie nietig is	83
Wanneer — aan insolvent na sequestratie nietig is ...	84
BEWARING	
— der in beslag genomen goederen van insolvent.....	79
— van stukken des boedels door Meester	121
BEWIJS	
— van vorderingen kan geschieden op alle bijeenkomsten	88
Hoe 't — van vorderingen geleverd wordt	89
Uitstel voor 't — van vordering van afwezigen	91
BEWIJSKRACHT	
— van afschriften en duplicaten van boedelen distributie- rekeningen	108
BIJEENKOMSTEN	
Eerste drie — van crediteuren	86
Verdere — van crediteuren	86
— door curator bijeengeroepen	99
— voor 't bespreken van aanbod van compositie	103
BEZWARING.	
Zie vervreemding.	
BOEDEL	
Beslag op en inventarisatie van —.....	79
Beslag op — door derden tijdens sequestratie niet geoorloofd	80
— gaat tot verkoop door curator over in handen van Meester	80
Beteekenis van 't woord —.....	121
Op welke boedel de insolventiewet van toepassing is...	121
Verdeeling van den —	93
Vereffening van den —	104
Wat geschiedt met — beneden £75.....	86
Zie sequestratie.	
BOEDELREKENING	
Indiening van —	105
Objecties tegen —	106
Bekrachtiging van —	106
BOEKEN	
Insolvent moet — indienen op tweede bijeenkomst ...	87
— van den curator	99
BORGSTELLING	
— door curator	97
— voor kosten van opponenten tegen verzoek van rehabilitatie	109
CHEQUES	
— door curator getrokken	98
COMMISSARIS	
— voor onderzoek in aanvragen voor vrijw. sequestratie	175
— tot vervanging van den Meester als voorzitter der bijeenkomsten	87
COMMISSIE	
— voor 't afnemen van de getuigenis van den insolvent	116
— voor 't afnemen van de getuigenis van andere personen	117
COMPOSITIE	
— met debiteuren van boedel	102
— door insolvent aangeboden	103

INSOLVENTIEWET.	Bladz.
CONTEMPLATIE	
van sequestratie	115
CREDITEUR	
Afwezige —	91
Bewijs door —	88
Conditioneele —	91
— kan op eigen kosten bijeenkomst van — bijeenroepen	86, 99
— wiens vordering nog niet opeischbaar is	90
— van vennootschap	92
— kan actie instellen tegen hem, die preferentie, enz., aannam om voor compositie te stemmen	110
— kan objecteeren tegen goedkeuring der rekening ...	106
— kan opponeeren tegen verzoek voor rehabilitatie ...	109
— verliest door rehabilitatie niet zijn recht tegen borg	110
— kan gijzeling van insolvent verzoeken	109
— kan verzoek tot verklaring niet onderhevig te zijn aan gijzeling opponeeren	120
Hoogerechtshof spreekt sequestratie uit ten voordeele der —	75
In hoeverre — aansprakelijk is voor de kosten	104
Preferente —	90
Private vervolging van insolvent door —	113
Stemming door — op bijeenkomst	87
Stemming door — bij aanbod van compositie	103
Strafbepalingen tegen —	110
Vrijwillig gesequestreerde moet lijst van — indienen bij Meester	79
Wanneer — in sequestratie procedure kan intervenieeren	77
Welke — voorloopige sequestratie kan aanvragen	75
CURATOR	
Afzetting van —	95
Benoeming van provisioneel —	93
Benoeming van definitief —	94
Bevoegdheden van —	93, 96, 97
— Curator betaalt crediteur kosten van sequestratie terug	88
— wordt gekozen op tweede bijeenkomst	94
— aangesteld door het Hoogerechtshof	94
— krijgt bezit van boeken, enz., van den boedel	88
— kan cond. vorder. waardeeren	91
— moet rekening en verantwoording afleggen	97
— moet borg stellen indien, enz.	97
— moet gelden deponeeren in bank	98
— moet boek houden	99
— kan bijeenkomsten bijeenroepen	99
— gehoorzaamt instructies van crediteur	99
— kan advies inwinnen	99
— verkoopt goederen van den boedel	100
— mag niet als venduafslager optreden	100
— kan toelage als insolvent geven	100
— roept debiteuren op	101
— kan actie instellen tot terzijdezetting onbeh. pref. ...	101
— kan compositie met crediteuren aangaan	102
— kan arbiters aanstellen	102
— kan acties instellen en verdedigen	102
— moet boedelrekening, enz., indienen	105
— moet boedel verdeelen overeenkomstig plan	106
— moet kennisgeven van uitkeeringen	108
— moet overblijvende baten storten bij Meester	108
— kan lastbrief verzoeken voor huisonderzoek	114
— kan gijzeling van den insolvent verzoeken	119
Nieuwe —	96, 114
Objecties tegen verkiezing van —	94
Onbevoegdverklaring van —	95
Ontslag van —	97

INSOLVENTIEWET.	Bladz.
CURATOR	
Overlijden van	96
Private vervolging tegen insolvent door —	113
Strafbepalingen tegen —	98
Wie niet als — kan optreden	94
DAAD VAN INSOLVENTIE.	
Zie insolventie.	
DEBITEUR	
Strafbepaling tegen —	83
Curator roept — op	101
Compositie met — van boedel	102
DISTRIBUTIEREKENING.	
Insolvent onbekwaam te handelen tot goedkeuring der —	80
Bepalingen omtrent —	105, 106
Voorloopige —	107
DIVIDEND	
— kan opgeësch't worden bij motie	107
EXECUTIE	
Na kennisgeving van voornemen tot vrijwillige sequestr.	
alle — gestaakt	74
— wordt gedurende sequestratie geschorst	81
FINALE SEQUESTRATIE.	
Zie sequestratie.	
GETUIGENIS	
— van den insolvent toegelaten	116
— " " " door commissie afgenomen	116
— van hen, die inlichtingen kunnen geven omtrent boedel voor commissie	117
GETUIGENKOSTEN	
— van personen door commissie gehoord	117
GIJZELING	
Applicatie voor ontslag uit —	81
" " " verklaring niet onderhevig te zijn	120
— van insolvent na goedkeuring der rekening	119
HANDELDRIJVEN	
— van den insolvent	80
HOOFDBALJUW.	
Zie baljuw.	
HOOGGERECHTSHOF	
— beslist over applicaties voor sequestratie	75
— kan commissaris aanstellen voor onderzoek naar aanvragen voor vrijwillige sequestratie	75
— beslist over het ontslag uit gijzeling	119
— kan curator aanstellen als geen crediteuren op de 2de bijeenkomst aanwezig zijn	86
— kan plaatsvervanger voor Meester aanstellen	87
— beslist in appel over toelating van vorderingen ...	89
— kan voortzetting van actie tegen insolvent gelasten	90
— kan uitstel verleen en aan afwezige crediteur	91
— kan provisioneel curator aanstellen	93
— beslist over objecties tegen verkiezing definitief curator	94
— kan curator onbevoegd verklaren	93
— " " afzetten	95
— " verkiezing voor nieuwen curator bevelen	96
— " curator op diens verzoek ontslag verleen en ...	97
— besluit over de borgstelling ven curator	97

INSOLVENTIEWET.	Bladz.
HOOGGERECHTSHOF	
— kan procureur, die lichtvaardig adviseert, straffen	100
— „ voorwaarden van verkoop herzien	100
— „ bedrag der toelage aan insolvent herzien	101
— „ belooning aan curator herzien	103
— „ provisioneel curator machtigen goed te verkoopen	94
— kan uitstel verleenen voor indiening van objecties tegen boedel- en distributierekening	103
— beslist over objecties tegen boedel- en distributierekening	106
— beslist over verzoek om rehabilitatie	109, 110
— kan verdeling van terzijde gezette som gelds gelasten	110
— „ verdeling van later gevonden baten gelasten ..	111
— „ lastbrief verleenen voor huisonderzoek	114
— „ commissies benoemen tot 't afnemen van getuigenis	116
— kan getuigen uit hechtenis ontslaan	119
— „ verklaren dat insolvent niet onderhevig is aan gijzeling	119
— kan nadere regels vaststellen	120
— beslist in appel over orders van Rechter in kamers	120
HUURCONTRACT	
Invloed der sequestratie op —	85
HUWELIJSCH E VOORWAARDEN	
Invloed der sequestratie op —	84
INSOLVENT	
— moet bij vrijwillige sequestratie opgave doen zijner crediteuren	79
— voor bekrachtiging finale distributierekening onbekwaam te handelen	80
— kan agent zijn voor curator of derden	80
— „ handeldrijven voor zijn onderhoud	80
— „ loon trekken	81
— is gerechtigd tot schadevergoeding wegens belediging enz.	81
— kan ontslag uit gijzeling verzoeken	81
— moet bijeenkomsten bijwonen en antwoorden	87, 83
— „ bij 2de bijeenkomst inventaris en boeken indienen	87
— moet onder eede gehoord worden	88
— kan aanbod van compositie doen	103
— krijgt saldo van boedel	109
— kan rehabilitatie aanvragen	109
— die zich schuldig heeft gemaakt aan bedriegelijke of strafbare insolventie	88, 110
— kan als getuige gehoord worden	116
— „ gehoord worden voor commissie van onderzoek ..	116
— „ ontslag uit hechtenis verzoeken	119
— „ verklaring verzoeken niet onderhevig te zijn aan gijzeling	120
Strafbepaling tegen —	117
Wanneer — gerekend wordt de sequestratie in contemplatie te hebben gehad	116
Welke — niet gerehabiliteerd kan worden	110
INSOLVENTIE	
Bedriegelijke —	112
Daden van —	75
Strafbare —	112
Zie insolvent.	
Zie sequestratie.	

INSOLVENTIEWET.	Bladz.
INTERVENTIE	
— van crediteur in sequestratie procedure	77
— " " " verzoek om rehabilitatie	109
— " " " verklaring niet onderhevig te zijn aan gijzeling	120
INVENTARIS	
Insolvent moet — indienen op 2de bijeenkomst	87
Meester laat — van boedel opmaken	79
Strafbepaling tegen insolvent die weigert — in te dienen	117
INZAGE	
— van schedules van applicatie voor vrijwillige sequestratie	74
— van boeken van curator	99
— " boedel- en distributierekening	107
— " documenten uit den boedel	121
KOSTEN	
— van executie van goederen van den boedel	81
— " sequestratie	76
— " buitengewone bijeenkomsten van crediteuren ...	86
— " vereffening komen 't eerst uit den boedel	76, 104
— " verkoop van verbonden goed	105
— " oppositie tegen verzoek voor rehabilitatie	109
In hoeverre crediteuren aansprakelijk zijn voor de —	104
KWIJTSCHELDING	
Wanneer — door insolventie vóór sequestratie nietig is	83
LANDDROST	
— is voorzitter der bijeenkomsten buiten Pretoria	87
— doet verslag aan Meester	87
— moet behulpzaam zijn bij de uitvoering der wet ...	121
Boedel- en verdere rekening ligt bij — ter inzage	107
Wie den — vervangt	87
LASTBRIEF	
— voor huiszoeking	114
— " hechtenis van onwillige getuigen	118
LOON	
— door insolvent getrokken	81
MEESTER	
— publiceert order tot sequestratie	79
— laat beslag leggen op boedel en laat dien inventariseeren	79
— heeft boedel in handen tot verkiezing van curator	80, 96
— bepaalt tijd en plaats der bijeenkomsten	85
— is voorzitter der bijeenkomsten te Pretoria	86
— kan vervangen worden door Spec. Commissaris	86
— kan aanstelling van provisioneel curator verzoeken	96
— bekrachtigd verkiezing van definitief curator	96
— kan afzetting van curator verzoeken	95
— publiceert de afzetting van een curator	96
— bepaalt borgstelling van curator	97
— kan inzage vorderen van de boeken van curator ...	99
— kan toelage aan insolvent bepalen	100
— kan belooning van curator bepalen	103
— geeft kennis aan Hooggerechtshof van aangenomen compositie	103
— kan uitstel verleenen voor indienen van boedel- en distributierekening	106
— bekrachtigt boedel- en distributierekening	106
— heeft " " " ter inzage	105
— kan curator dwingen niet opgevorderde gelden te storten	108
— kan verantwoordiging eischen van curator	108
— " lastbrief verzoeken voor huisonderzoek	114

INSOLVENTIEWET.	Bladz.
MEESTER	
— kan gijzeling verzoeken van insolvent	119
— houdt alle documenten van den boedel in bewaring en geeft daarvan inzage	121
— publiceert lijsten van gesequestreerde boedels	120
Objecties tegen boedel- en distributierekening in te dienen bij —	106
MEINEED	
— voor commissie of getuigenis af te nemen	119
MOTIE.	
Zie applicatie.	
ONBEHOORLIJKE PREFERENTIE	
Wat een — is	83
Strafbepaling op —	114, 115
— ten opzichte van wissel enz.	115
— door beheerders van boedels gegeven	116
ONBEVOEGDVERKLARING	
— van curator	95
ONDERHOUDSKOSTEN	
— door insolvent zelf verdiend.....	80
— aan insolvent toegestaan	100
ONDERZOEK	
— door commissaris bij aanvragen voor vrijw. sequestratie	75
— van insolvent onder eede	88
— door commissie om getuigenis af te nemen	116
OVERLEDENE	
Gedwongen sequestratie van boedel van —	78
Vrijwillige sequestratie van boedel van —	74
PERSONLIJKE ACTIES.	
Zie actie.	
POLIS	
Invloed der sequestratie op — ten behoeve van echt- genoot, enz.	81
PREFERENTIE	
— voor kosten van sequestratie	77
— voor kosten van executie	81
— kan niet geschaad worden door compositie.....	103
— gegeven om in compositie toe te stemmen.....	103
Positie der crediteuren die — hebben	90
PROCUREUR	
Strafbepalingen tegen — die lichtvaardig adviseert	100
PROVISIONEELE CURATOR.	
Zie curator.	
PUBLICATIE	
— van order tot sequestratie door Meester	79
— van rule nisi tot finale sequestratie als debiteur afwezig is	176
— van 'tvoornemen vrijwillige sequestratie aan te vragen	174
— van tijd en plaats der bijeenkomsten	86
— van bekrachtiging van verkiezing van curator	96
— der afzetting van curator	96
— van den verkoop van goederen	99
— van aanbod van compositie	103
— van 'tvoornemen actie in te stellen tegen crediteur die preferentie enz. aannam om voor een compositie te stemmen	104
— van uitkeering	108

INSOLVENTIEWET.	Bladz.
PUBLICATIE	
— van 't voornemen rehabilitatie te verzoeken	109
— van 't voornemen een verklaring te verzoeken dat men niet onderhevig is aan gijzeling	120
— van lijsten van gesequestreerde boedels	120
RECHTER IN CAMERA	
Appèl van — op Hooggerechtshof	120
— heeft zelfde bevoegdheden als Hooggerechtshof.....	120
Zie Hooggerechtshof.	
RECLAME	
Wanneer 't recht van — bestaat	85
REHABILITATIE.	
Bepalingen omtrent —	109
SCHEDULES	
— van applicatie voor vrijwillige sequestratie moeten ter inzage liggen	74
SCHULDVERGELIJKING	
Wanneer — is toegelaten	90
SECURITEIT	
Preferente crediteur moet — waardeeren	90
Zie borgstelling.	
SEQUESTRATIE	
Contemplatie van —	115
Finale —	176
Opheffing der —	109
— van boedel van overledene	78
— van boedel van vennootschap	78
— duurt voort tot rehabilitatie	110
Terzijdezetting van voorloopige —	77
Voorloopige —	75
Vrijwillige —	73
STAAT	
— van boedel van applicant voor vrijwillige sequestratie	74
STEMMING	
— door crediteur van minder dan £30	87
— bij gemachtigde	87
— beslist door meerderheid in waarde	87
— door preferente crediteur	90
STRAFBAARE INSOLVENTIE.	
Zie insolventie.	
TOELAGE.	
Zie onderhoudskosten.	
UITKEERING	
Eens gedane — wordt niet geaffecteerd door later bewezen vorderingen.....	106
— opvorderbaar bij motie	107
Kennisgeving van —	108
VENDUAFSLAGER.	
Curator mag niet optreden als —	100
VENNOOTSCHAP	
Crediteuren der — kunnen bewijzen in private boedels der vennoten.....	93
Gedwongen sequestratie van —	78
Rangschikking der crediteuren van —	92
Vrijwillige sequestratie van —	74
VERBERGING	
Hoe gehandeld wordt om door verberging weggemaakte baten van den boedel in handen te krijgen	114
Strafbepalingen op — van goederen van den boedel...	114

INSOLVENTIEWET.	Bladz.
VERDEELING	
— van den boedel.....	107
— geschiedt overeenkomstig plan	106
Zie distributie-rekening.	
VEREFFENING	
— van den boedel	93, 104
VERKOOP.	
— van goederen van den boedel	100
— van goederen van den boedel door provisioneelen curator zonder machtiging niet toegelaten	94
VERVREEMDING	
Wanneer — vóór sequestratie nietig is	82
VERZEGELING.	
Zie bewaring.	
VOORLOOPIGE SEQUESTRATIE.	
Zie sequestratie.	
VORDERING	
Bewijs van —	89
Condit. —	91
Nog niet opeisbare —	90
Rentedragende —	91
— van afwezigen	89
— tegen vennootschap	92
VRIJWILLIGE SEQUESTRATIE.	
Zie sequestratie.	
WEESFONDS	
Niet opgevorderde gelden te storten in —	108
ZEKERHEIDSTELLING.	
Zie borgstelling.	
INSPECTEURS	
— voor het onderzoeken van eetwaren enz.....	7
— van ketels	1: 6
— van mijnen.....	166
Zie inspectie.	
INSPECTIE VAN KANTOREN.	
Departement voor —	298
INSPECTIEVELD	
Swazieland behoort tot — van ketel- en mijninspecteur van Barberton.....	386
INVENTARIS.	
Zie insolventiewet.	
INVOER	
— van vreemde zilveren muntstukken belet.....	370
— uit Swazieland	296
— in Zwazieland vrij.....	355
INVOERPOORT.	
Langedrift, district Standerton verklaard tot —	358
Viljoensdrif en Zanddrift, district Potchefstroom gesloten als —	348
Viljoensdrif en Zanddrift, district Potchefstroom opengezet als — van 5 tot 15 November opengezet	356
Heidelberg en Standerton verklaard tot —	358
Harrismith Oranje Vrijstaat als — gesloten	358
Middelpuinsdrift, district Vrijheid verklaard tot —	359
INVOERRECHT	
— op gedistilleerde dranken uit Oranje Vrijstaat	288
— gedeeltelijk opgeheven.....	387
Zie invoer.	

J

JACHT.	Bladz.
— op dorpsgronden van Pretoria verboden	313
— op Gouvernementsgronden en bosschen in Wakkerstroom verboden	384
JOHANNESBURG.	
Gouvernements entrepôt te —	383
Zie Gezondheidscomité.	
JOUBERT (B. J.)	
Toelage aan de Wed. van Veldkornet —	310
JOUBERT (J. W. J.)	
Toelage aan de Wed. van het Volksraadslid —	308

K

KAAPDELVERLIJEN.	
Wet no. 23—1895 toegankelijk verklaard op —	362
KAAPKOLONIE.	
Wet op de nitlevering aan de — voor één jaar verleend	257
Wet op getuigen naar — (no. 10, 1895).....	50
Wet op getuigen naar — in werking gesteld	358
Telegraaf-conventie met — aangevuld	384
KAARSEN EN ZIEPFABRIEK.	
Verlof verleend tot het oprichten eener.....	310
KAART.	
Zie goudwet.	
KANTOREN.	
Inspectie van —	298
Zie goudwet.	
KAPITEIN.	
Verplichtingen van naturellen — ten opzichte der hut-en wegbelasting	247
Geschenken aan naturellen —	300
KETELINSPEKTEUR	
— van Barberton ook bevoegdheid in Swazieland.....	386
KIESWET.	
Verklaring van art. 12 der — (no. 3, 1894).....	260
Zie stemrecht.	
KESTING (A)	
Overeenkomst met.....	367
KINDERPOKKEN.	
Maatregelen tegen —	62
KINDERPOKKEN-COMITÉ.	
Wijziging der regulaties van het centraal — te Johannesburg	381
KLERKSDORP.	
Gezondheids-regulaties voor —	310, 369
KLEURLINGEN.	
't Plakken van — (no. 21, 1895)	226
Paswet voor — (no. 22, 1895)	228
Regulaties voor — op de goudvelden (no. 23, 1895)	232
Belastingwet voor — (no. 24, 1895).....	245
Bepalingen omtrent — in wet tegen besmettelijke ziekten	68, 70
Zie goudwet.	
KOCK (J. H.)	
Verkozen als notulenhouder van den Uitvoerenden Raad	308
KOEKEMOER (J. M.)	
Toekenning van grond aan —	308

KOELIEKWESTIE.	Bladz.
Arbitrage over de —	303
KOSTEN.	
Zie kostenrekening.	
Zie insolventiewet.	
KOSTENREKENING.	
Wet regelende de — in rechtszaken (no. 14, 1895)	122
KRAUT (A.)	
Verlenging der concessie aan —	265
KROKODILRIVIER.	
Machtiging aan de Regeering tot het leggen van ponten over de —	307
KRUGERSDORP.	
Wijziging der grenzen van het district —	326
Verdeeling van — in drie wijken	328, 335
Publieke Gezondheids-regulaties voor den omtrek van —	369
Zekere standplaatsen te—toegekend aan Ned.Herv.Kerk aldaar	369
Weginspecteur voor —	309
Zie Gezondheids-comité.	
L	
LAAGE (A. J.)	
Compensatie aan —	310
LAMMERDING (F. A.)	
Ruiling van grond met —	309
LANDDROST	
Bevoegdheid van — van Pretoria ten opzichte van huur- rijtuigen	135, 139
Zie insolventiewet.	
Zie drankwet.	
Zie goudwet.	
LANDLOOPER	
Wanneer naturel als — gestraft wordt	229
LANDMETER	
Examen voor —	41
Zie goudwet.	
LANGE (A. J.)	
Compensatie aan —	310
LANGSDRIFT	
— district Standerton, verklaard tot invoerpoort	358
LASTBRIEF	
Gevangenneming op telegrafischen —	5
Zie insolventiewet.	
LEPRA.	
Zie melaatschheid.	
LETTEREN	
Candidaats-examen in de —	36
Vóór candidaats-examen in de —	33
LEVENS MIDDELEN	
Vervalschen van — (no. 2, 1895)	7
Zie ook besluit van den Eersten Volksraad 14 Juni 1895 ...	266
LICENTIE	
— voor huurrijtuigen te Pretoria	135
— voor drijvers	135
— voor prospecteeren enz. naar onedele metalen	140
Zie drankwet.	
Zie goudwet. .	

LICHTENBURG	Bladz.
Geijsdorp in 't district — verklaard tot dorp	313
Vaststelling van de grenzen der wijk Hartsrivier, district —	314
Districtsraad voor —	362
LOCATIE	
Eerste Volksraad beslist over —	226
Zie goudwet.	
LOCOMOTIEVEN.	
Zie Waterval boven.	
LUIPAARDSVLEI	
Goedkeuring der handelingen der Regeering betreffende de proclamatie van —	283
Claims op — te worden verloot	285
Proclamatie van — voor onbepaalden tijd uitgesteld	341, 345
Vaststelling van den dag der openstelling van —	342
Zie publieke delverij.	
LIJDENBURG	
Speciale commissie in —	319
Gezondheids-Comité in 't district —	365
LIJNEN.	
Zie grenzen.	
M	
MALABOCH	
Regeering gemachtigd zekere som uit te betalen als ver- goeding der schade door burgers geleden naar aanleiding van den oorlog tegen —	288
MAPOCHLAND	
Grondbrief voor perceelen in —	258
MAMMATOLLA	
Bepalingen omtrent — en zijn volk	285
MARÉ (F. K.)	
Toelage aan de weduwe van Landdrost —	306
MARICO	
Speciale commissie in —	322
MASHUTI	
Bepalingen omtrent — en zijn volk	286
MEESTER VAN HET HOOGGERECHTSHOF.	
Zie insolventiewet.	
MELAATSCHHEID	
Bepalingen omtrent —	72
MEMORIES	
Wijziging der bepalingen omtrent —	294
METALEN.	
Zie onedele metalen.	
Zie goudwet.	
MIDDELPUNTSDRIFT	
— district Vrijheid, verklaard tot invoerpoort.....	359
MINERALE RECHTEN	
Verkoop en verhuur van —	221
MULLER (R. T. C.)	
Toelating van — als transport en verband uitmaker.....	309
MUNTSTUKKEN	
Verbod tot invoer van vreemde zilveren —	370
MIJNCOMMISSARIS.	
Zie Goudwet.	

MIJNINSPECTEUR	Bladz.
— kan zich doen hooren bij dranklicentie commissie	148
— van Barberton ook bevoegdheid in Swazieland	386
MIJNOPMETERS	
Wet no. 5, 1895, houdende vereischten voor het examen van mijnopmeter in de Zuid-Afrikaansche Republiek ...	15
MIJNPACHT.	
Zie Goudwet.	
N	
NATAL	
Telegraafconventie met — aangevuld.....	384
NATURELLEN.	
Zie kleurlingen.	
Zie kapiteins.	
NATURELLEN-COMMISSARIS	
Wijziging der lijnen van afdelingen der — in Zoutpansberg	356
NATURELLEN-ZAKEN	
Strafbepaling tegen 't zich onbevoegd inlaten met —	209, 294
NATUURKUNDE	
Candidaats-examen in de wis- en —	36
Voor „ „ „ „	33
NED. Z.-A. SPOORWEG MAA TSCHAPPIJ.	
Zie beschikbaarstelling.	
Zie bijzondere bepalingen.	
NOTULEN	
Verspreiding van — onder de burgers	307
NOTULENHOUDER	
J. H. M. Kock verkozen tot — van den Uity. Raad.....	308
O	
OBJECTIES.	
Zie Goudwet.	
OCCUPATIEPLAATS EN	
Bepaling omtrent —	270
OHRIGSTAD	
Bepalingen omtrent erven in —	295
Gezondheids-regulaties in de wijk —	365
OMKOOPING	
— van leden der politiemacht	57, 59
Wet op de — van ambtenaren (no. 10, 1894,) gewijzigd ...	276
ONBEHOORLIJKE PREFERENTIE.	
Zie insolventiewet.	
ONDERMIJNRECHTEN	
Regulaties voor — uitgesteld.....	297
Zie Goudwet.	
ONDERSTEUNING	
— van behoeftige voortrekkers.....	298
ONDERVELD	
Nieuwe wijk — distr. Zoutpansberg	351
ONDERWIJZERS	
Examens voor —	24, 29, 30, 32
ONDERWIJZERSBEURZEN	
Regulaties voor de — gewijzigd	301

ONEDELE METALEN	Bladz.
Wet op het mijnen naar — (no. 17, 1895).....	139
ONTEIGENING	
— van claims voor onedele metalen	142
Zie beschikbaarstelling.	
Zie Goudwet.	
ORANJE VRIJSTAAT	
Tractaat met — over de eilanden, in Vaalrivier	262
Commissie voor 't onderhandelen met den —	269
Telegraafconventie met — aangevuld	384
P	
PALMIETFONTEIN	
Goedkeuring der handelingen van de Regeering betreffende de proclamatie van —	283
Claims op — worden verloot.....	286
Zie publieke delverij.	
Openstelling tot publieke delverij van —	344
PAS	
Reis — voor kleurlingen.....	228, 233
Reis — " " op de goudvelden	232, 234
Districts —	233
Werkgevers —	236
Eén shilling —	231
Vervalschen van —	237
Zie goudwet.	
PASWET (no. 22, 1895)	
Vervangt Gouvernements-kennisgeving no. 9, 239, 1883 ...	228
PEACOCK (R.)	
Toelage aan —	309
PENNEN.	
Zie goudwet.	
PENSIOENEN.	
Lijst der —	311
PENSIOENWET	
— toepasselijk op politiemacht	61
PERCENTAGE	
— aan de Regeering te worden betaald voor 't delven naar onedele metalen	140
PIETERSBURG	
Pretoria — spoorweg	385, 302
PLAKKERSWET (No. 21, 1895).	
Vervangt wet no. 11, 1887	223
POLIS.	
Zie insolventiewet.	
POLITIEDIENAAR.	
Zie politiewet.	
POLITIEMACHT	
Bepalingen omtrent — (no. 11, 1895).....	54
Zie goudwet.	
PONT	
— over Krokodilrivier	307
POSTDOCUMENTEN.	
Bewaren en vernietigen van —	272
POSTSPAARBANK	
Art. 3, der wet op de — (no. 9, 1892) gewijzigd.....	279

POSTTARIEF.	Bladz.
Wijziging van —	271
POSTWISSELCONVENTIE	
— met Britsch Bechuanaland	349
POTCHEFSTROOM	
Vaststelling der grenzen van de — delverijen	323, 329
Gezondheidscomité's in 't district —	223
Gezondheidscomité's in 't district —	385
Sluiting van Gouvernementsgronden als publieke delverij te—	343
PREFERENTIE.	
Zie insolventiewet.	
PRETORIA	
Wijziging der grenzen van het district —	332
Regulaties voor huurrijtuigen te — (no. 16, 1895)	135
Pietersburg— spoorweg	385, 302
Uniformen voor het — vrijwilliger cavallerie-corps	302, 306
Cyanide-fabriek te —	386
Kaarsen en zeepfabriek te —	310
Publieke feestdagen voor —	309
— liefdadigheids-genootschap	310
PROCEDURE.	
Zie civiele —.	
Zie crimineele —.	
PROCLAMATIE	
— in geval van 't heerschen eener besmettelijke ziekte ...	62
Zie publieke delverij.	
Zie goudwet.	
PROCURATIE	
Wie — niet als getuige kan teekenen	44
— voor het opnemen der generale clause in verbanden...	45
Zie goudwet.	
PROCUREUR.	
Tarief van —	124
Huishoudelijke bepalingen van de ingelijfde orde van —	372
Zie insolventiewet.	
Zie goudwet.	
PROSPECTEER-CONTRACTEN	
Wanneer — van heerenrecht zijn vrijgesteld	221
PROSPECTEEREN	
— met Gouvernements-boren verboden	276
Zie goudwet.	
PROSPECTEER-VERGUNNINGEN	
— van T. A. R. Purchas in Zoutpansberg voor één jaar	
verlengd	311
Zie goudwet.	
PROTECTIE.	
Zie goudwet.	
PROTEST.	
Zie goudwet.	
PUBLICATIE.	
Zie insolventiewet.	
PUBLIEKE DELVERIEN	
Gedeelte Luipaardsvlei, distr. Potchefstroom, verklaard tot —	342
Schorsing dier proclamaties	341, 345
Gedeelte Witfontein, district Potchefstroom, verklaard tot —	342
Schorsing dier proclamaties	341, 345
Palmicfontein, district Potchefstroom, verklaard tot — ...	340
Schorsing dier proclamatie	344
Buffelsdoorn uitspanning, dist. Potchefstroom, verklaard tot —	344

PUBLIEKE DELVERIJEN	Bladz.
Gouvernements-gronden in Heidelberg en Potchefstroom	
als — gesloten.....	343
Zie Potchefstroom.	
Zie Schoonspruit.	
Zie goudwet.	
PURCHAS (T. A. R.)	
Prospecteervergunningen aan — voor één jaar verlengd...	311

Q

QUARANTAINÉ	
—, vergelijk wet tegen bezmettelijke ziekten (no. 12, 1895)	68

R

RAAD VAN EXAMINATOREN.	
Wet op den — (no. 6, 1895)	19
RECHTER IN CAMERA.	
Zie insolventiewet.	
RECHTSGELEERDHEID.	
Examens in de —	39, 40, 41
RECLAME.	
Zie insolventiewet.	
REGISTRATEUR VAN AKTEN	
— lid der commissie voor de postspaarbank.....	279
REGISTRATIE	
— in Swazieland.....	375, 382
— van burgers volgens Swazieland-conventie.....	376
— van naturellen op de goudvelden	233
Zie goudwet.	
REGLEMENT VAN ORDE	
— van den Eersten Volksraad gewijzigd	294
— van den Tweeden Volksraad gewijzigd.....	309
REGULATIES	
— voor de politiemacht	51, 55
— volgens wet tegen besmettelijke ziekten	69
— van comités van Gezondheid	65
— voor 't verpachten van Gouvernements-zoutpannen (no. 15, 1895)	130
— voor 't verhuuren van rijtuigen te Pretoria (no. 16, 1895)	135
— voor 't verloten van claims	286, 291
— voor kleurlingen op de goudvelden (no. 23, 1895).....	232
— voor 't Warmbad.....	273
— voor Gouvernements-boren	277
— voor ondermijnrechten uitgesteld	297
— voor 't subsidieeren van scholen waar Hollandsch geen medium is, gewijzigd	300
— voor onderwijzers en studiebeurzen	301
Zie gezondheids-comité.	
Zie goudwet.	
REHABILITATIE.	
Zie insolventiewet.	
REISPAS	
— voor kleurlingen	228, 233
— voor kleurlingen op de goudvelden	232, 234
REVISIE	
— van kostenrekeningen.....	122
RUSTENBURG	
Wijziging der grenzen van distr. —	332
Toekenning van grond aan de Vereenigde Kerk te —	308

S

SCHADE	Bladz.
— door burgers geleden tijdens den oorlog tegen Malaboeh	288
SCHEDULES.	
Zie insolventiewet.	
SCHILLINGPAS	
— aan kleurlingen	231
SCHNEIDER & CO., (A.)	
Verlof verleend tot het oprichten eener cyanide fabriek aan —	308
SCHOOLWEDSTRIJD	
Examen voor den —	20, 28
Wie aan — kan deelnemen	23
SCHOONSPRUIT	
Vaststelling der grenzen — delverijen	324, 331
SECRETARIS	
— van den Raad van Examinatoren	25
— van Comité van Gezondheid	67
SELATIE	
Waterleiding voor de — goudvelden	372
— spoorweg.....	304, 371
SEQUESTRATIE	
Zie insolventiewet.	
SHEBA GOUDMIJNMAATSCHAPPIJ	
Overeenkomst met de —	367
SMITH (C. H. H.)	
Toelage aan —	309
SPECIALE COMMANDANTEN	
— op de goudvelden	290
SPECIALE COMMISSIE	
Betreffende de — no. 1 in wijk Zwagershoek, district Waterberg.....	312
Betreffende de — no. 2 in wijk Zwagershoek, district Waterberg.....	321
Betreffende de — in 't district Lijdenburg	319
” ” — ” wijk Boschveld, district Marico	322
SPECIALE LANDDROST.	
Zie goudwet.	
SPECIALE REGISTRATIE.	
Zie goudwet.	
SPECIALE VELDKORNETTEN	
— op de goudvelden	259
SPOORWEG	
Ermelo—Carolina —	289
Pretoria—Pietersburg —	385
Selatie —	304
Opening van den Delagoa —	309
Zie beschikbaarstelling.	
Zie bijzondere bepalingen.	
STAATS-MIJNINGENIEUR.	
Zie goudwet.	
SUBSIDIE	
Wijziging der regulatie voor de — aan scholen waar Hol- landsch geen medium is	300
STAATSPRESIDENT	
Bevoegdheden van — volgens wet, tegen besmettelijke ziekten	62 e.v.
Zie goudwet.	

STAATSPROCEUREUR	Bladz.
Toezicht van — op politiemacht	61
Zie goudwet.	
STADSRADEN	
Wet op de — (no. 19, 1892) voor één jaar verlengd	260
STANDPLAATS	
Heerenrecht op overdracht van —	218
Zie goudwet.	
STANDERTON	
Tot invoerpoort verklaard	358
STEENKAMP (F. C.)	
Compensatie in grond aan —	309
STEMRECHT	
— van hen, die de commando's in Zoutpansberg en Swazie-	
land meemaakten	280
— van hen, die aan den Vrijheidsoorlog deelnamen	282
Circulaire aan de Veldcornetten omtrent de uitvoering van	
Eerste Volksraadsbesluit, dd. 25 Juli 1895, art. 725, be-	
trekkelijk het —	382
STUDIEBEURSEN	
Regulaties voor — de gewijzigd	301
SUBSIDIE	
— aan behoeftige voortrekkers	298
— aan scholen waar Hollandsch $\frac{1}{2}$ een medium is	300
SUIKER	
Zie concessie.	
SWAZIELAND	
Conventie over — (1895)	249
Regeling van 't bestuur over —	315
Wetten der Z. A. R. toepasselijk in —	320
Amnestie en abolitie voor —	261
Recht van uitzetting uit —	346
Buiten werkingstelling der bepalingen omtrent doorvoer	
naar —	293, 354
Voorloopige regeling der registratie in —	375, 382
Registratie van burgers in —	376
Inning der inkomsten in —	383
Vrije invoer naar Z. A. R. uit —	296
Vrije invoer in —	355
Mijn- en ketel-inspecteur voor —	386
SYPHILIS	
Bepalingen omtrent —	70

T

TARIEF	
— voor Gouvernements geneeskundigen	13
— „ getuigen in Britsch-Bechuanaland	48
— „ „ „ Kaapkolonie	52
— „ advocaten	123
— „ procureurs	124
— „ baljuw	125
— „ lagere hoven	126
— „ gerechtsboden	127
— „ zegelrechten	126
— „ huurrijtuigen te Pretoria	135
TAXEERMEESTER	
Bevoegdheden, enz., van —	123
TELEGRAAF-CONVENTIE	
— met O. V. S. enz., aangevuld	384
— met Ooster en Z. A. Telegraaf Ms. goedgekeurd	307, 369

TELEGRAFIE	Bladz.
Adverteeren op palen der —	261
Aanbesteding van materiaal voor de —	262
TELEPHONIE	
Zie telegraphie.	
TENDER	
Verpachting van Gouvernements zoutpannen geschiedt bij —	130
— voor het adverteeren op telegraafpalen.....	231
— voor materiaal voor de telegraphie	263
TESTAMENT	
Getuigen op —	44
TOELAGEN	
Goedkeuring van de — aan gewonden, weduwen en weezen	311
TOELATINGSFOOIEN	
— voor geneskundigen en apothekers	279
TOEZICHT	
— op concessies.....	291
TRACTAAT.	
Zie conventie.	
TRANSPORT	
Heerenrecht op — van vast goed (no. 20, 1895).....	217
Beletting van — na verkregen vonnis	9
TRANSPORTUITMAKER.	
Examen voor —	41
TRANSVAALSCHIE STEENKOOL-MAATSCHAPPIJ.	
Oprichting van de —	371

U

UITKEERING.	
Zie insolventiewet.	
UITLEVERING	
Wet op de — aan de Kaapkolonie voor 1 jaar verlengd...	257
UITZETTING	
Recht van — uit Swazieland.....	346
UNIFORMEN	
Geschenken van — aan kafferkapiteins	300

V

VAALRIVIER.	
Tractaat met O. V. S. over eilanden in —	262
VELDKORNET	
Bevoegdheden van — in wet tegen besmettelijke ziekten (no. 12, 1895)	63 e.v.
Zie ook stamrecht.	
Speciale — op de goudvelden	259
Vergoeding aan — voor lokaalhuur	266
VENDU-AFSLAGER.	
Zie insolventiewet.	
VENNOOTSCHAP.	
Zie insolventiewet.	
VERBANDEN	
Wet op de generale clause in — (no. 8, 1895)	45
Art. 8 wet no. 5, 1882, toepasselijk verklaard op alle soorten —	270

	Bladz.
VERBANDUITMAKER.	
Examen voor —	41
VERGADERING	
— van den Raad van Examinatoren	26
VERGOEDING	
— voor lokaalhuur aan Veldkornetten	266
— aan Volksraadsleden	268
VERKLARING	
— van kooper en verkooper	219
VERKRACHTING	
— en poging tot —	266
VERLOTING.	
Regulaties voor de — van claims.....	286, 291, 379
— van claims op Witfontein, Luipaardsvlei en Palmietfontein	
Zie Witfontein, Luipaardsvlei en Palmietfontein.....	
VERNIETIGING	
— van bedorven eetwaren enz.....	7
— van besmette goederen	64
— van documenten der postadministratie	272
Zie ook cancellatie.	
VERVALSCHEN	
— van levensmiddelen enz. (no. 2, 1895).....	7
— van dranken	159
VERVREEMDING	
Hoe — van plaats enz. na verkregen vonnis belet kan worden	9
Zie insolventiewet.	
VILJOENSDRIFT	
— district Potchefstroom gesloten als invoerpoort.....	348
— district Potchefstroom opengesteld als invoerpoort van	
5 tot 15 November	356
VISSER (J. K.)	
Toelage aan —	309
VOLKSRAAD	
Wijziging aan het Reglement van Orde van den Eersten —	294
Wijziging aan het Reglement van Orde van den Tweeden —	309
Verdaging van den Eersten —	309
Art. 28, Wet no. 4, 1890 niet van toepassing op toelating	
van leden van den Tweeden —	291
Verspreiding van notulen van —	307
VOLKSRAADSLEDEN	
Vergoeding aan — tegen wier verkiezing protest is gelegd	268
VONNIS	
Beletting van vervreemding en bezwaring na — in executie	9
VOORKEURRECHT	
— op licentie voor edele metalen en onedele metalen.....	140
VOORTREKKERS.	
Ondersteuning van behoeftige —	298
VORDERING	
— voor kostenrekening in rechtszaken	122
Zie insolventiewet.	
VRUJHEID.	
Dorp op de plaats Bloemhof, district —	295
W	
WAKKERSTROOM	
Gouvernementsgronden en bosschen in — gesloten voor	
de jacht.....	384
WANDERERS CLUB.	
Overeenkomst tusschen de Regeering en de —	387

WARMBAD.	Bladz.
Regulaties voor —	273
WATERBERG.	
Speciale commissie in —	312, 321
Regulaties voor 't Warmbad in —	273
WATERRECHT.	
Zie goudwet.	
WATERVAL BOVEN.	
Beschikbaarstelling van grond te —	365
WEGBELASTING.	
Bepalingen omtrent —	245
WEGINSPECTEUR	
— voor Krugersdorp	309
WERKGEVERSPAS	
— kleurlingen ok de goudvelden	236
WESTHUIZEN (M. J. VAN DER)	
Toelage aan —	311
WET.	
— No. 5, 1864 (crimineele procedure).	
Gewijzigd door wet no. 1, 1895	5
— No. 1, 1874 (civiele en crimineele zaken),	
Gewijzigd door wet no. 3, 1895	8
— No. 6, 1880 (naturellen)	
Afdeling 8 van — gewijzigd door wet no. 22, 1895...	
— gewijzigd door wet no. 24, 1895	245
— No. 21, 1880 (insolventiewet).	
Vervangen door wet no. 13, 1895	73
— No. 5, 1882 (registratie van akten)	
Art. 8 van — toepasselijk op verbanden	45
— No. 7, 1883 (heerenrecht)	
Vervangen door wet no. 20, 1895	217
— No. 9, 1883 (pensioenwet)	
— toepasselijk verklaard op politiemacht	61
— No. 1, 1886 (posttarief)	
Wijziging van —	271
— No. 13, 1886 (raad van examinatoren)	
Vervangen door wet no. 6, 1895	19
— No. 14, 1886 (uitlevering Kaapkolonie)	
Weder voor één jaar in werking gesteld	334
— No. 2, 1887 (auteursrecht)	
Artt. 1, 23 en 24 van — gewijzigd	267
— No. 4, 1887 (besmettelijke ziekteo)	
Vervangen door wet no. 12, 1895	62
— No. 11, 1887 (plakkerswet)	
Vervangen door wet no. 21, 1895	226
— No. 2, 1888 (zondagswet)	
Art. 3, al. 3 van — gewijzigd	294
— No. 4, 1890 (twee volksraden)	
Verklaring van art. 28 van —	291
— No. 9, 1892 (postspaarbank)	
Art. 8 van — gewijzigd	279
— No. 11, 1892 (landdrosthoven)	
Gewijzigd door wet no. 3, 1895	8
— No. 13, 1892 (drankwet)	
Vervangen door wet no. 18, 1895	143
— No. 19, 1892 (stadsraden)	
— voor één jaar verlengd	260

WET	Bladz.
— No. 5, 1893 (aanvulling insolventiewet) Vervangen door wet no. 13, 1895	78
— No. 12, 1893 (wijziging drankwet) Vervangen door wet no. 18, 1895	143
— No. 3, 1894 (kieswet) Verklaring van art. 12 der —	260
— No. 10, 1894, (omkoopning van ambtenaren) — gewijzigd	76
— No. 14, 1894 (goudwet) Vervangen door wet no. 19, 1895	164
— No. 19, 1894 (kostenrekeningen) Vervangen door wet no. 14, 1895	122
— No. 21, 1894 (wijziging drankwet) Vervangen door wet no. 18, 1895	143
— No. 1, 1895 (crim. procedure) Wijzig wet no. 5, 1864).....	5
— No. 2, 1895 (vervalschte levens- en geneesmiddelen) ... E.V.R.B. art. 368, 1895, de wet voor een jaar in werking stellende	7 257
— No. 3, 1895 (civiele procedure) Wijzig wetten no. 1, 1874 en no. 11, 1892.....	8
— No. 4, 1895 (Gouvernements geneeskundigen).....	10
— No. 5, 1895 (examen mijnpometers)	15
— No. 6, 1895 (raad van examinatoren) Vervangt wet no. 13, 1886)	19
— No. 7, 1895 (getuigen onder documenten)	44
— No. 8, 1895 (generale clausule)	45
— No. 9, 1895 (getuigen in Bechuanaland)	46
— No. 10, 1895 (getuigen in de Kaapkolonie).....	50
Proclamatie — in werking stellende.....	353
— No. 11, 1895 (politiewet)	54
— No. 12, 1895 (besmettelijke ziekten) Vervangt wet no. 4, 1887	62
— No. 13, 1895 (insolventiewet) Vervangt wet no. 21, 1880 en wet no. 5, 1893	73
— No. 14, 1895 (kostenrekeningen) Vervangt wet no. 19, 1894	122
— No. 15, 1895 (verpachting Gouvernements zoutpannen)...	130
— No. 16, 1895 (huurrijtuigen Pretoria) Vervangt regulaties vervat in Gouvernements-kennis- geving no. 338, 1891	135
— No. 17, 1895 (onedele metalen)	139
— No. 18, 1895 (drankwet) Vervangt wetten no. 13, 1892, no. 12, 1893 en no. 21 1694	143
— No. 19, 1895 (goudwet) Vervangt wet no. 14, 1894.....	164
— No. 20, 1895 (heerenrecht) Vervangt wet no. 7, 1883	217
— No. 21, 1895 (plakkerswet) Vervangt wet no. 11, 1887	226
— No. 22, 1895 (paswet) Vervangt Gouvernements-kennisgeving no. 239, 1883 en wijzig afd. 8 van wet no. 6, 1880	228
— No. 23, 1895 (regulaties voor naturellen op de goudvelden)	232
— No. 24, 1895 (hut- en wegbelasting) Wijzig wet no. 6, 1880	245

	Bladz.
WILDTUIN	
Gouvernements — tusschen Sabie en Krokodilrivier.....	296
WISKUNDE	
Candidaats-examen in de — en natuurkunde	36
Vóór-candidaats-examen in de — en natuurkunde	33
WITFONTEIN.	
Goedkeuring der handeling der Regeering betreffende de proclamatie van —	285
Claims op — te worden verloot	283
Zie publieke delverij.	
Proclamatie der plaats — uitgesteld	341, 345
Vaststelling van de data der openstelling van —	342
WITWATERSRAND-DELVERIJEN.	
Wet no. 23, 1895 toepasselijk verklaard op —	362
WOLMARANSSTAD.	
Grenzen van 't district —	363
WIJK	
Vaststelling der grenzen van de — Hartsrivier district Lichtenburg	304
Krugersdorp verdeeld in drie —	328, 335
X	
XANTHIUM SPINOSUM	
Uitroeiing van — op uitspanningen.....	293
Z	
ZANDDRIFT.	
— district Potchefstroom gesloten als invoerpoort	348
— district Potchefstroom opengesteld als invoerpoort van 5 tot 15 November.....	356
ZEGELRECHTEN	
Tarief van — in Hooggerechtshof.....	126
Tarief van — in Lagere Hoven.....	127
Zie goudwet.	
ZEGELVERNIEETIGER.	
Voorschriften omtrent het gebruik van een —	383
ZEKERHEIDSSTELLING.	
Zie insolventiewet.	
ZENDELINGSTATIES.	
Besluit aangaande —	299
ZIEKTEN.	
Wet no. 12 (wijziging van wet no. 4, 1887) inhoudende maatregelen tegen de verspreiding van besmettelijke en aanstekelijke ziekten.....	62
Wet no. 21, 1895, zijnde wijziging van wet no. 11, 1887 ...	226
ZILVER.	
Zie muntstukken.	
ZONDAGSWET	
Wijziging der — (no. 2, 1888)	294
ZOUTPAN.	
Regulaties voor de verpachting van Gouvernements — (no. 15, 1895)	130
ZOUTPANSBERG.	
Verdeeling der wijk Houtboschberg, district —	351
Afdeelingen der Naturellen-Commissarissen in —	356
Verdeeling van £60,000 onder de burgers, die deelgenomen hebben aan het commando van —	307
ZWAGERSHOEK.	
Proclamatie betreffende de speciale commissie no. 1 in wijk —	312
Idem betreffende de speciale commissie no. 2	321